Bibliotek 1800

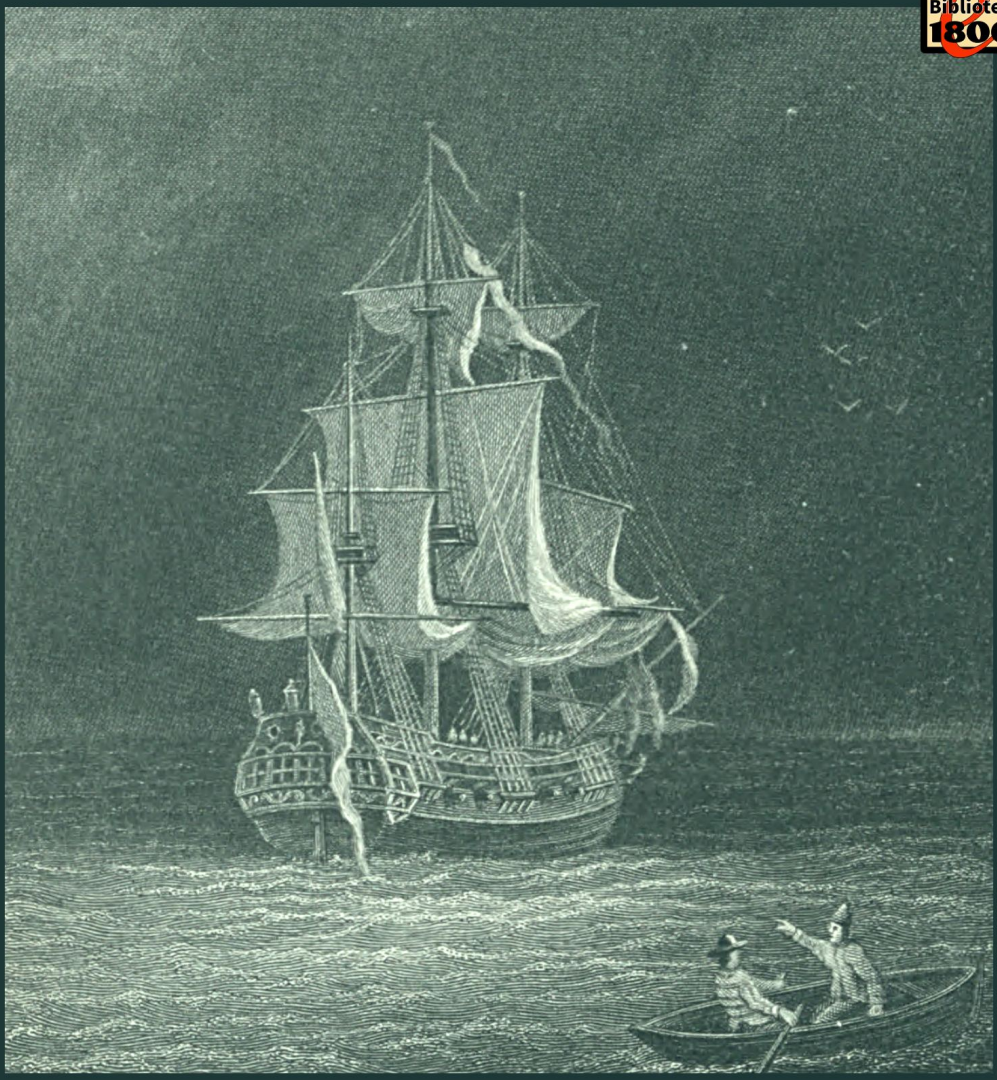

Frederick Marryat

Dødssejleren

Frederick Marryat

Dødssejleren

eBibliotek 1800

2022

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Frederick Marryat: *Dødssejleren* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Frederick Marryat: *Dødssejleren* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

1

Hen imod midten af det syttende århundrede kunne man i udkanten af den lille, befæstede by Terneuse – ved højre bred af floden Schelde og næsten lige over for øen Walchern – foran nogle andre, endnu mere uanselige huse, se en lille, men ret køn bolig, opført efter datidens fremherskende smag. Forsiden var for nogle år siden blevet malet mørkegul, vinduerne og vinduesskodderne havde derimod fået en livlig grøn farve. Indtil en højde af hen ved en meter over jorden var der fremspringende murværk med skiftevis blå og hvide sten. En lille have, der vel kunne have en længde af ti meter, omgav bygningen, og grænsen for denne smalle strimmel jord dannedes af en lav hæk, uden om hvilken der igen var en grav fuld af vand, så bred, at det ikke var let at springe over den. Over den del af graven, som lå lige for gadedøren, var lagt en lille smal bro med et pynteligt jernrækværk. Men de fra først af så livlige farver, der havde smykket huset, var nu afblegede; man så på vindueskarmene, dørstolperne og andet træværk i bygningen tydelige tegn på, at alt mere og mere gik i forfald, og mange af de hvide og blå mursten var faldet ned. At der engang var blevet vist dette lille hus megen omhu, var lige så øjensynligt, som at det senere var blevet lige så meget forsømt.

Det indre af huset, både stueetagen og den oven over, var af delt i to større værelser for til og to mindre bag ved; de forreste værelser kunne kun kaldes store i sammenligning med de to andre, da de ikke var meget over fire meter på hver led, med

kun ét fag vinduer i hvert. Første sal var efter skik og brug indrettet til soveværelser; de to mindre værelser i stuen blev nu alene brugt til vaskehus og pulterkammer, mens det ene af de større var indrettet til køkken og udstyret med hylder, hvorpå køkkentøjet skinnede, pudset og poleret så blankt som sølv. Værelset selv var indtil de mindste enkeltheder propert, men bohavet, så vel som køkkensagerne, var kun tarveligt. Brædderne i gulvet var skinnende hvide og så rene, at man kunne have lagt, hvad det skulle være, på dem, uden frygt for at det skulle blive tilsmudset. Et stærkt fyrretræsbord, to træstole og en lille løjbænk, der var blevet flyttet ned fra et af soveværelserne oven på, var alle de møbler, som denne stue indeholdt. Det andet af værelserne fortil var indrettet til dagligstue, men i hvilken stil bohavet i det var holdt, var der nu ingen, som vidste; for intet øje havde i hen ved sytten år set, hvad dette værelse rummede; i al den tid havde det været hermetisk tillåset, endog for husets egne beboere.

I køkkenet, vi har beskrevet, sad to personer. Den ene var en kvinde, efter udseendet at dømme omtrent fyrre år, men nedbøjet af kummer og lidelser. Hun havde tydelig nok engang været meget smuk; endnu var der regelrette træk tilbage, den ædle pande og de store, mørke øjne; men magerheden i hendes ansigt og det hentærede udseende gjorde huden næsten gennemsigtig. Når hun faldt i tanker, furede dybe rynker hendes pande, og de glimt, der af og til lod sig se i hendes øje, kunne få en til at tro, at hun var afsindig. Det lod til, at hun bar på en eller anden håbløs sorg, der ikke et øjeblik gik hende af minde, at der på hendes sind hvilede et varigt tryk, der kun lod sig fjerne af døden. Hun bar et hovedtøj af den art, som enker

på den tid plejede at gå med; men om end hendes klædedragt var ren og net, var den dog falmet ved langvarig brug.

På fyrretræsbordet midt i værelset sad den anden person, en kraftig, hårfager, blomstrende yngling på nitten-tyve år. Ansigtstrækkene var smukke, legemsbygningen overmåde kraftig; hans øjne tilkendegav mod og bestemthed, og som han ligegyldig sad der og dinglede med benene, var det umuligt andet end at danne sig den forestilling, at han havde en forvoven, eventyrlig og urolig karakter.

"Du må ikke gå til søs, Philip – lov mig det, mit kære, kære barn," sagde konen og foldede hænderne.

"Og hvorfor må jeg ikke gå til søs, moder?" svarede Philip; "hvad nytter det, at jeg bliver her og sulter ihjel? – for dette her er, ved Gud, ikke stort andet. – Noget må jeg jo gøre for mig og for dig! – Og hvad andet kan jeg vel gøre? – Onkel van Brennen har tilbudt at ville tage mig med sig og give mig god løn. Så kan jeg leve lykkelig og tilfreds om bord, og hvad jeg tjener, vil være nok til dit underhold herhjemme."

"Philip! Philip! hør mig. Jeg dør, hvis du forlader mig. Hvem har jeg i verden uden dig? Mit barn, såfremt du elsker mig – og det ved jeg, at du gør, Philip – så må du ikke forlade mig; men hvis du alligevel vil, så gå i al fald ikke til søs."

Philip svarede ikke med det samme, han sad nogle sekunder og fløjtede, mens moderen græd.

"Er det," sagde han til sidst, "fordi fader druknede på søen, at du beder så indstændigt, moder?"

"Oh! Nej – nej!" udbrød den hulkende kvinde, "Gud give –"

"Hvad er det, Gud skal give, mor?"

"Intet – intet. Vær barmhjertig – vær barmhjertig, oh Gud!" sagde moderen, idet hun sank fra sit sæde på løjbænken og lagde sig på knæ ved siden af den, hvilken stilling hun vedblev at indtage i nogen tid, hensunken i brændende bøn. Endelig tog hun plads igen på sit tidligere sæde, og hendes ansigt havde fået et mere roligt præg.

Philip, som, mens dette stod på, var forblevet tavs og tankefuld, tiltalte nu igen moderen.

"Se nu, moder; du beder mig om at blive i land hos dig og sulte – temmelig hårde vilkår – hør nu, hvad jeg har at sige. Det værelse her lige ved siden af har været aflåset, så længe jeg kan mindes – hvorfor, det vil du aldrig sige mig; men engang hørte jeg dig ytre, da vi ikke havde brød, og der heller ikke var udsigt til, at onkel kom hjem – du var den gang halvt ude af dig selv, moder, som du jo ved, du somme tider er –"

"Nå, Philip! Hvad hørte du mig så sige?"

"Du sagde, mor, at der i det værelse var penge, som kunne redde os; men så råbte og skreg du og sagde, at du foretrak døden. Hvad er der nu i det værelse, og hvorfor har det været aflåset så længe? Jeg vil enten have det at vide, eller også går jeg til søs."

I begyndelsen, mens Philip talte således, lod moderen til at blive som ramt af lynet og sad så ubevægelig som en støtte; lidt efter lidt åbnede hun læberne, og hendes øjne funklede; hun syntes at have tabt mælet; den ene hånd lagde hun på sin højre side, ligesom for at trykke den indefter, derpå tog hun fat med begge hænder som for at befri sig for en pinefuld smerte, til sidst faldt hun forover, og blodet strømmede hende ud af munden. Philip sprang ned af bordet for at hjælpe hende hen på

løjbænken og så med rædsel, hvorledes blodet blev ved at strømme.

"Oh! Moder – moder, hvad er dette?" udbrød han endelig i stor smerte.

Det varede noget, inden hans moder kunne svare ham; hun vendte sig mere om på siden for ikke at kvæles ved udstrømningen fra det sprungne blodkar; gulvets snehvide brædder var purpurfarvede af hendes blod.

"Tal, kæreste mor, hvis du kan," vedblev Philip i dødelig angst; "hvad skal jeg gøre? Hvad skal jeg give dig? Almægtige Gud, hvad er dette?"

"Døden, mit barn, døden!" svarede den stakkels kone endelig og hensank i bevidstløs tilstand.

Philip, som nu blev i høj grad forfærdet, skyndte sig ud af huset og hidkaldte naboerskerne, for at de kunne yde moderen hjælp. To-tre ilede til på hans opfordring, og så snart Philip så dem søge at bringe moderen til sig selv igen, løb han, så stærkt han kunne, hen til en læge, hvis hus lå et par kilometer borte – en mynheer Poots, en lille, elendig, gerrig usling, men som stod i ry for duelighed i sit fag. Philip traf Poots hjemme og bad ham indstændigt om straks at følge med.

"Jeg skal komme – ja ganske vist skal jeg komme," svarede Poots, som kun ufuldkomment kunne tale sproget, "men, mynheer Vanderdecken, hvem skal betale mig?"

"Betale Dem? Det gør min onkel, så såre han kommer hjem."

"Deres onkel, skipper van Brennen? Nej, han skylder mig fire gylden, og dem har han længe skyldt mig. Desuden kan hans skib jo forlise."

"Han skal betale Dem de fire gylden såvel som for Deres besøg nu," svarede Philip harmfuld, "kom straks – mens De står her og skændes med mig, kan moder gerne være død."

"Men, mynheer Philip, jeg kan ikke komme straks, nu husker jeg det, jeg skal hen at se til borgmesterens barn i Terneuse."

"Hør nu, mynheer Poots," råbte Philip, rød af harme, "De har kun at vælge – vil De gå med det gode, eller skal jeg trække Dem af sted? Jeg er ikke til at spøge med."

Hr. Poots blev svært bange ved denne tiltale, for Philip Vanderdeckens karakter var velbekendt.

"Jeg skal komme om lidt, hr. Philip, så snart det er mig muligt."

"De skal komme nu, De lumpne, gamle gnier," udbrød Philip, idet han greb den lille mand ved kraven og trak ham ud af hans dør.

"Mord, mord," råbte Poots, da han mistede fodfæstet og blev trukket af sted af den voldsomme unge mand.

Philip standsede, da han så, at Poots var ganske sort i ansigtet.

"Skal jeg da kvæle Dem for at få Dem til at gå roligt med? For med skal De, enten levende eller død, hører De."

"Ja, ja da," svarede Poots, da han kom sig noget igen, "så vil jeg da gå, men jeg skal nok få Dem i fængsel endnu i aften; og hvad Deres moder angår, så vil jeg ikke, nej, jeg gør det ikke, hr. Philip, det kan De være vis på."

"Hør mig, hr. Poots," genmælede Philip, "så vist som der er en Gud i Himlen, kvæler jeg Dem på stedet, hvis De ikke går med, og hvis De ikke gør, hvad De kan, for min stakkels moder, når vi kommer hen til hende, så dræber jeg Dem der. De ved, at jeg

altid udfører, hvad jeg siger; lyd derfor nu mit råd: Gå roligt med mig, så skal De visselig blive betalt, og det godt betalt, om jeg så skal sælge min trøje."

Denne sidste bemærkning gjorde måske større virkning end selve truslerne. Poots var en ynkelig lille skabning og så ud som et barn under den unge mands kraftige tag. Doktorens bolig lå ene for sig selv, og han kunne ikke få hjælp, før han kom omtrent 100 meter fra Vanderdeckens hus; følgelig bestemte mynheer Poots sig til at gå, for det første, fordi Philip havde lovet at betale ham, og for det andet, fordi han ikke kunne slippe fri for det.

Da dette var blevet afgjort, ilede Philip og mynheer Poots, det bedste de kunne, hjem til hans hus; da de kom derhen, fandt de moderen endnu i armene på to af nabokonerne, som badede hendes tindinger med eddike. Hun var nu atter vågnet til bevidsthed, men kunne ikke tale. Poots ordinerede, at hun skulle bæres op ovenpå og bringes til sengs, og da han havde hældt hende nogle dråber i halsen, ilede han bort med! Philip for at hente de nødvendige lægemidler.

"De må øjeblikkelig give Deres moder dette, mynheer Philip," sagde Poots og stak ham en lille flaske i hånden, "nu skal jeg hen til borgmesterens barn, og siden skal jeg nok komme tilbage til Dem."

"Hold mig ikke for nar," sagde Philip med et truende blik.

"Nej, nej, mynheer Philip, Deres onkel van Brennen ville jeg ikke forlade mig på med hensyn til betalingen, men De har givet mig Deres løfte, og jeg ved, at De altid holder ord. Om en time skal jeg være hos Deres moder, men nu må De selv skynde Dem."

Philip ilede hjem. Efter at hans moder havde taget medicinen, standsede blødningen ganske, og en halv time efter kunne hun hviskende sige, hvad hun ønskede. Da den lille doktor kom igen, undersøgte han omhyggeligt sin patient og gik derpå med hendes søn ned i køkkenet.

"Mynheer Philip," sagde Poots, "ved Allah! Jeg har gjort alt, hvad der stod i min magt, men jeg må sige Dem, at jeg kun har ringe håb om, at Deres moder nogensinde rejser sig fra sin seng mere. Hun kan måske leve en dag eller to, men ikke længere. Det er ikke min skyld, mynheer Philip," fortsatte Poots i en bønlig tone.

"Nej, nej, det er Himlens vilje," svarede Philip sørgmodigt.

"Og De vil betale mig, mynheer Vanderdecken?" fortsatte doktoren efter et kort ophold.

"Ja," svarede Philip med en tordenstemme, idet han fo'r op af sine drømmerier.

"Skal jeg komme igen i morgen, mynheer Philip? De ved, at det koster en gylden til, og det er ingen nytte til at spilde hverken tid eller penge."

"Kom i morgen, kom hver time, forlang, hvad De vil; De skal nok blive betalt," svarede Philip og bed foragtelig læberne sammen.

"Nå, det bliver da, som De vil have det. Så snart hun er død, tilhører jo huset og møblerne Dem, og så sælger De dem naturligvis. Ja, jeg skal nok komme. Så får De penge nok, mynheer Philip, jeg får vel det første tilbud om huset, hvis det bliver at få til leje?"

Philip hævede sin arm i vejret, som for at knuse mynheer Poots, der trak sig tilbage i en krog.

"Jeg mente jo først, når Deres moder er begravet," sagde Poots i en formildende tone.

"Gå, slyngel! Gå!" sagde Philip og holdt hænderne op for sit ansigt, mens han sank ned på den blodplettede løjbænk.

Kort efter gik Philip Vanderdecken tilbage til sin moders seng og fandt hende meget bedre; naboerskerne, som havde deres egne sager at varetage, forlod dem. Udmattet ved blodtabet slumrede den stakkels kone ind og sov i mange timer uden at give slip på Philips hånd, mens denne sørgmodigt lyttede til hendes åndedrag.

Klokken kunne vel være et om morgenen, da enken vågnede. Hun havde næsten helt genvundet mælet og tiltalte nu sønnen således:

"Min kære, min raske dreng, har jeg så længe holdt dig fangen her?"

"Min egen lyst og tilbøjelighed har holdt mig tilbage her, moder; jeg overlader dig ikke til andre, før du er oppe og rask igen."

"Det bliver jeg aldrig, Philip. Jeg føler, at døden har bud efter mig, og, kære søn, var det ikke for din skyld, hvor ville jeg da være glad ved at forlade denne verden! Jeg har længe svundet hen, Philip – længe, længe har jeg bedt om at måtte dø."

"Og hvorfor det, moder?" spurgte Philip bedrøvet, "jeg har dog gjort, hvad jeg kunne."

"Det har du, min søn, det har du, og Gud velsigne dig for det. Ofte har jeg set dig bøje dit stolte sind og undertrykke din retfærdige harme, for at skåne en moders følelser. Der er nu gået adskillige dage, uden at hungeren har kunnet forlede dig til at blive ulydig imod din moder. Og, Philip, du må have troet

om mig, at jeg var afsindig eller naragtig, siden jeg så længe er blevet ved at bede dig om ikke at forlade mig uden at give dig nogen grund. Nu skal jeg tale – straks."

Enken lagde sit hoved ned på puden og forblev tavs nogle minutter; derpå begyndte hun igen, som om hun var blevet genoplivet: "Jeg tror, at jeg til sine tider har været afsindig – har jeg ikke, Philip? Men Gud ved også, at jeg har båret en hemmelighed i mit hjerte, som nok kunne gøre en hustru vanvittig. Den har trykket mig dag og nat, martret min sjæl, forvirret min forstand og nu endelig – Himlen være lovet! – overvældet mit dødelige legeme; det er forbi, Philip, jeg er vis på, at det er forbi med mig. Nu venter jeg kun for at sige dig alt – og dog ville jeg helst lade være. – Det vil forvirre din hjerne, som det har forvirret min, Philip."

"Moder," svarede Philip alvorligt, "jeg besværger dig, lad mig høre denne dræbende hemmelighed. Om så Himmel eller Helvede er med i spillet, frygter jeg dog ikke, Himlen vil ikke tilføje mig noget ondt, og Satan trodser jeg."

"Jeg kender din uforfærdede, stolte ånd, Philip – din sjælsstyrke. Kan nogen udholde at bære vægten af en så skrækkelig meddelelse, så er det dig."

Enken holdt inde lidt, mens hendes tanker rettedes mod det, hun havde at åbenbare.

"Philip, det var om din fader, jeg ville tale. Den almindelige formening er, at han – druknede – på søen."

"Druknede han da ikke, mor?" spurgte Philip forbavset.

"Ak nej!"

"Men han har dog længe været død?"

"Nej – jo – og alligevel nej," sagde enken og holdt hænderne for sine øjne. "Hun taler i vildelse," tænkte Philip, men spurgte dog videre:

"Hvor er han da, mor?"

Enken rejste sig over ende, en skælven gennemrystede øjensynlig hele hendes legeme, da hun svarede:

"*Levende fordømt!*"

Den stakkels kone sank da igen ned på puden og trak sengetøjet op over hovedet, som om hun ville søge ly for sin egen erindring. Philip var så forfærdet og forbavset, at han ikke kunne svare. Nogle minutters tavshed påfulgte, indtil Philip ikke længere kunne udholde den pinlige spænding, men hviskede sagte: – "Hemmeligheden, mor, hemmeligheden, hurtigt, lad mig høre den."

"Nu kan jeg sige alt, Philip," svarede hans moder i en højtidelig tone. "Hør mig, min søn. Din faders naturlige anlæg havde desværre kun alt for meget til fælles med dine egne – oh! gid hans gruelige skæbne må tjene dig til advarsel, mit kære barn! Han var en modig, uforfærdet og, efter hvad man har sagt, en glimrende sømand. Han var ikke født her i byen, men i Amsterdam; men der ville han ikke bo, fordi han blev ved med at være den katolske religion hengiven. Hollænderne, ved du jo, Philip, er kættere, efter hvad vi tror. Det er nu sytten år eller mere, siden han med sit prægtige skib *Amsterdam* fo'r til Indien med en kostbar ladning om bord. Det var hans tredje ostindienrejse, Philip, og det skulle, om Gud havde villet det, også have været hans sidste; for han havde kun brugt en del af den formue, han havde tjent sig, til at købe det gode skib for, og en rejse til ville have været nok for ham til at gøre sin lykke. Oh!

hvor ofte talte vi ikke sammen om, hvad vi ville tage os for, når, han vendte hjem igen, og hvor ofte var disse fremtidsplaner mig ikke til trøst, når jeg tænkte på, at han skulle bort – for jeg elskede ham inderligt, Philip – han var altid god og øm imod mig; og da han var rejst, hvor håbede jeg da ikke på hans hjemkomst! Ak, den lod, der bliver en sømands viv til del, er ikke misundelsesværdig. Ensom og overladt til sig selv sidder hun hen i så mange måneder, mens hun ser på lysets lange væge og lytter til stormen, der tuder udenfor og bebuder ulykke og elendighed – skibbrud og enkestand! – Han havde vel været seks måneder borte, Philip, og der var endnu et langt glædeløst år at vente i, før jeg kunne håbe at få ham hjem igen. En nat lå du, mit barn, og sov fast og trygt – du var min eneste trøst, min glæde i min ensomhed; jeg havde våget over dig, mens du sov, du smilede og sagde halvhøjt 'Moder'; endelig kyssede jeg dine uskyldige læber, knælede og bad – nedbad Guds velsignelse over dig, mit barn, og også over ham; kun lidet anede jeg den gang, at han var ramt af en så rædsom, så frygtelig forbandelse."

Enken holdt inde for at trække vejret, derpå fortsatte hun på ny. Philip kunne ikke tale. Hans læber stod åbne, og hans øjne hvilede uafbrudt på moderen, mens han begærligt slugte hvert af hendes ord.

"Jeg lod dig ligge og gik ned ad trappen ind i det værelse, Philip, som siden hin skrækkelige nat aldrig mere er blevet åbnet. Jeg satte mig ned og læste, for det blæste stærkt, og når stormen tuder, kan en sømands kone sjældent sove. Det var over midnat, regnen styrtede ned i strømme. Jeg blev grebet af en usædvanlig frygt – jeg vidste ikke hvorfor. Jeg rejste mig fra løjbænken, dyppede min finger i vievandet og gjorde så korsets

tegn. Et voldsomt vindstød hylede omkring huset og indjog mig endnu mere rædsel; jeg havde en pinefuld, rædsom fornemmelse af en forestående ulykke – da på én gang alle vinduer og vinduesskodder blæste op, lyset gik ud, og jeg sad nu i bælgmørke. Jeg råbte og skreg af angst, men tog dog endelig mod til mig og gik hen til vinduet for at se, om jeg igen kunne få det lukket, da – hvem andre var det vel, hvem jeg fik se langsomt komme ind ad vinduet, end din fader, Philip – ja, Philip – din fader!"

"Barmhjertige Gud!" mumlede Philip så sagte, at stemmen næsten tabte sig i en hvisken.

"Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle tro; han stod i værelset, og skønt det var fuldstændig mørkt, var hans skikkelse og ansigtstræk dog så tydelige og genkendelige, som om det var midt på dagen. Frygt gjorde mig tilbøjelig til at vige tilbage for ham, men ved den elskedes nærværelse følte jeg mig draget hen til ham. Jeg blev stående, hvor jeg stod, næsten kvalt af angst og gru. Da han først var kommet ind i værelset, lukkede vinduerne og skodderne sig af sig selv – lyset flammede op igen – og så troede jeg, at det var hans genfærd, og afmægtig sank jeg om på gulvet."

"Da jeg kom til besindelse igen, befandt jeg mig på løjbænken og mærkede, at en kold og våd hånd havde grebet min. Dette gjorde mig rolig, og jeg glemte de overnaturlige tegn, der havde vist sig samtidig med, at han lod sig se. Jeg forestillede mig, at han havde haft uheld med sig og var vendt hjem igen. Jeg åbnede mine øjne, så min elskede husbond og kastede mig i armene på ham. Hans klæder var gennemblødte af regnen. Jeg havde samme fornemmelse, som om jeg havde omfavnet en

isblok – men intet kan kølne varmen i en kvindes kærlighed, Philip. Han tog imod mine kærtegn, men han kærtegnede ikke mig igen, han talte ikke, men så så tankefuld og ulykkelig ud. "Villiam! Villiam!" råbte jeg, "tal, Vanderdecken, til din kære Katharine."

"Det skal jeg," svarede han højtideligt, "for min tid er kort."

"Nej, nej, du får ikke mere lov at gå til søs, du har mistet dit skib, men du selv er reddet. Har jeg dig ikke igen?"

"Ak nej! – bliv ikke forskrækket, men hør efter, for min tid er kort, jeg har ikke mistet mit skib, Katharine, men jeg har mistet min –! Svar ikke, men hør efter; jeg er ikke død – og jeg er heller ikke levende. Jeg svæver imellem denne verden og åndeverdenen. Hør nu på mig.

I ni uger prøvede jeg på i kamp med elementerne at komme det stormende forbjerg [Note 1)] for over, uden at det kunne lykkes mig – og jeg svor og bandede frygteligt. I ni uger til pressede jeg sejl imod vind og strøm, men jeg kom ikke af stedet, så spottede jeg Gud – men ak, spottede ham frygteligt. Alligevel blev jeg hårdnakket ved. Mandskabet, som var udmattet af vedholdende strabadser, ville vende tilbage til Tafelbay, men jeg sagde nej, ja mere end det, jeg blev drabsmand, uden egentlig at ville det, sandt nok, men jeg begik dog drab. Lodsen satte sig op imod mig og overtalte folkene til, at de skulle binde mig. I mit overstrømmende raseri slog jeg til ham, da han ville gribe mig ved kraven; han tumlede om, og idet skibet pludseligt tog en svær overhaling, faldt han over bord og sank. Selv dette skrækkelige dødsfald kunne ikke få mig til at holde igen. Jeg svor ved den splint af det hellige kors, der er gemt i relikvien, som nu hænger om din hals, at jeg ville nå mit mål, trods storm

og sø, lyn, himmel og helvede, om jeg så skulle holde søen til dommedag.

Min ed blev optegnet under tordenbrag og strømme af svovlluer! Orkanen brød frem mod skibet, sejlene fløj bort i laser, søer så høje som bjerge brød ind over os, og midt i en lavtgående sky, som indhyllede alt i det tykkeste mørke, stod at læse med flammeskrift disse ord: –"*Indtil dommedag!*".

Hør mig, Katharina, min tid er kort. Et eneste håb står endnu tilbage, og derfor har jeg fået lov at komme her. Tag dette brev – (han lagde et forseglet papir på bordet) – læs dette, elskede Katharine, og prøv på, om du kan hjælpe mig. Læs det, og nu far vel, min tid er kommet."

"Atter fløj vinduet og skodderne op, atter blev lyset slukket, og min husbonds skikkelse svævede, som det syntes, ud i det mørke rum. Jeg fo'r op og fulgte efter ham med udbredte arme og afsindige skrig, idet han svævede ud igennem vinduet. Mine stirrende øjne så hans skikkelse blive ført af sted som lyn på den heftige storms vinger, indtil den tabte sig som en lysplet og forsvandt.

Vinduerne lukkedes atter, lyset flammede igen op, og jeg var ene!"

"Himmel! Vær barmhjertig! Min hjerne! Min hjerne! – Philip! – Philip!" råbte den stakkels kone, "forlad mig ikke – du må ikke – jeg beder dig!"

Under disse udråb havde enken i sindsforvirring rejst sig op af sin seng og til sidst kastet sig i sønnens arme. Hun forblev der nogle minutter ubevægelig. Lidt efter blev Philip bekymret over moderens lange stilhed, blidt lagde han hende ned på

sengen – men idet han gjorde dette, faldt hovedet tilbage, øjnene var brustne – enken Vanderdecken var ikke mere.

2

Philip Vanderdecken var vel i besiddelse af en god del åndsstyrke og sindsligevægt, men blev dog næsten lammet af det slag, han fik, da han opdagede, at moderen havde opgivet ånden. Lidt efter lidt fattede han sig, rejste sig op, glattede puden og lagde den til rette, trykkede øjenlågene til på den døde, og mens han foldede sine hænder, randt tårerne ham ned ad hans mandige kinder. Han trykkede et højtideligt kys på den hedenfarnes blege pande og trak sengeomhænget for.

"Stakkels moder," sagde han sorgfuldt, idet han fuldførte sin gerning, "nu har du endelig fundet hvile – men du har efterladt din søn en bitter arv."

Og mens Philips tanker vendte tilbage til, hvad der var foregået, satte den gruelige fortælling hans fantasi i bevægelse og gjorde ham helt forstyrret i hovedet. Han fattede, at han ikke havde tid til at hengive sig til sin sorg. Hans moder havde nu fået fred; men hans fader – hvor var han?

Han erindrede sin moders ord: "Et eneste håb er endnu tilbage." Altså var der dog håb! Hans fader havde lagt et papir på bordet – kunne det ligge der endnu? Det måtte jo være der; hans moder havde ikke haft mod til at tage det. Til det papir var der knyttet håb, og det havde ligget uåbnet i sytten år.

Philip Vanderdecken besluttede at undersøge det skæbnesvangre værelse – han ville på én gang vide det værste. Skulle han gøre det nu, eller skulle han hellere vente, til det blev dag? Men nøglen, hvor var den? Hans øjne faldt på et gammelt

chatol, som stod i stuen; han havde aldrig set sin moder åbne det i hans nærværelse, og det var det eneste rimelige gemmested, som han kunne tænke sig. Hurtigt tog han lyset og gav sig til at undersøge det. Det var ikke aflåset. Klappen åbnedes med lethed, og skuffe for skuffe blev undersøgt, men Philip fandt ikke, hvad han søgte efter; atter og atter åbnede han skufferne, men de var alle sammen tomme. Det faldt ham nu ind, at der måske kunne være hemmelige gemmer, men han søgte længe forgæves. Til sidst trak han alle skufferne ud, og lagde dem på gulvet, løftede hele chatollet op fra den fod, det stod på, og rystede det. En raslende lyd i det ene hjørne sagde ham, at nøglen efter al sandsynlighed måtte være gemt der. Han gentog sit forsøg for at opdage, hvorledes han kunne komme til den, men forgæves! Dagslyset strømmede nu ind gennem vinduerne, og Philip ville endnu ikke give fortabt; endelig besluttede han, da han var så afkræftet, at slå bagklædningen ind; han gik derfor ned i køkkenet og kom tilbage med en lille hakkekniv og en hammer; han havde lagt sig på knæ og var ivrigt beskæftiget med at brække bagklædningen fra, da en hånd blev lagt på hans skulder.

Philip for sammen; han havde været så optaget af sin søgen og sine vilde omstrejfende tanker, at han ikke havde hørt lyden af fodtrin. Han så op og opdagede pater Seysen, præsten i det lille sogn, som fæstnede sine øjne alvorligt på ham. Den brave mand var blevet underrettet om enken Vanderdeckens farlige tilstand og var ved daggry stået op for at se til hende og yde hende åndelig trøst.

"Hvad er nu det, du har for, min søn?" spurgte præsten, "frygter du ikke for at forstyrre din moders ro og hvile? Og vil

du røve og rane, endog før hun ligger i sin grav?"

"Jeg frygter ikke for at forstyrre min moders hvile, gode fader," svarede Philip og stod op, "for nu hviler hun blandt de salige. Heller ikke røver eller raner jeg. Det er ikke guld, jeg søger, skønt, hvis der var guld, ville det nu også være mit. Jeg leder kun efter en nøgle, som længe har været gemt, efter hvad jeg formoder, i denne hemmelige skuffe, men hvordan jeg skal få den åbnet, går over min forstand."

"Så din moder er ikke mere, siger du, min søn, og er død uden vor hellige kirkes trøst; hvorfor lod du ikke mig kalde?"

"Gode fader, hun døde pludseligt – ganske pludseligt for to timer siden i disse arme. Jeg er ikke ængstelig for hendes sjæl, skønt jeg nok kan være bedrøvet over, at De ikke var ved hendes side."

Præsten trak gardinerne fra sengen og så på det afsjælede legeme. Han bestænkede sengen med vievand, og en kort tid så man hans læber bevæge sig i sagte bøn. Derpå vendte han sig om til Philip.

"Hvorfor skal jeg se dig beskæftiget på den måde? Og hvorfor er du så opsat på at få fat på den nøgle? En moders død burde fremkalde sønlige tårer og bønner for hendes sjæls fred. Alligevel er dine øjne tørre, og du selv i færd med at søge en ligegyldig genstand, mens den bolig endnu er varm, som indtil for ganske nylig husede hendes sjæl. Det sømmer sig ikke, Philip. Hvad er det ellers for en nøgle, du søger?"

"Fader, jeg har ingen tid til tårer, ingen tid til overs til sorg og klage. Jeg har meget at udrette og mere at tænke på, end tanken har let ved at fatte. At jeg elskede min moder, det ved De jo."

"Ja, men nøglen, du leder efter, Philip?"

"Fader, det er nøglen til et værelse, som ikke har været åbnet i mange år, og som jeg skal – og som jeg vil åbne – om så –"

"Om så hvad, min søn?"

"Jeg var nær ved at sige, hvad jeg ikke burde have sagt. Tilgiv mig, fader, jeg mente, at jeg nødvendigvis må undersøge det værelse."

"Jeg har længe hørt en del om det værelse, der har været lukket; og at din moder ikke ville forklare hvorfor. Ja, da jeg i embeds medfør trængte ind på hende for at få noget at vide, mærkede jeg, at hun forvirredes ved min påtrængenhed, og derfor opgav jeg ethvert videre forsøg. En eller anden svær byrde tyngede på din moders sind, min søn, og dog ville hun aldrig skrifte den for mig eller betro mig den. Sig mig, fik du denne hemmelighed ud af hende, før hun døde?"

"Ja, hellige fader."

"Vilde du ikke føle dig lettet ved at betro dig til mig, min søn? Jeg kunne muligvis råde – hjælpe –"

"Fader, jeg ville til visse ønske, at jeg kunne betro mig til Dem og bede Dem om hjælp. – jeg ved, at det ikke er af nysgerrighed, at De vil have det at vide, men af en ædlere bevæggrund. Men, efter hvad der er blevet mig fortalt, er det endnu ikke tydeligt, om det forholder sig således, som min stakkels moder sagde, eller om det kun er noget, der er udklækket af en ophidset hjerne. Skulle det være sandt, ville jeg gerne dele byrden med Dem – men De vil kun have ringe grund til at takke mig for den tunge byrde. Nej – i det mindste ikke nu – det må ikke, det kan ikke røbes. Jeg må udrette min gerning – ene gå ind i det fordømte værelse."

"Er du ikke bange?"

"Fader, jeg er ikke bange for noget. Jeg har en pligt at opfylde – en skrækkelig pligt, det tilstår jeg, men jeg beder Dem, spørg ikke om mere."

"Jeg vil ikke trænge videre ind på dig, Philip. Den tid kan komme, da jeg måske kan være dig til nytte. Far vel, min søn men jeg beder dig holde inde med dette upassende arbejde, da jeg må sende naboerskerne herind, for at de kunne vise den sidste skyldighed imod din hedenfarne moder, hvis sjæl jeg håber er hos sin Gud."

"Han har ret," tænkte Philip, da han atter var ene, løftede chatollet op og satte det atter på dets fod. "Et par timer til kan ikke gøre nogen forskel; jeg vil gå hen og lægge mig lidt, for det svimler for mig."

Philip gik ind i det tilstødende værelse, kastede sig på sin seng og sov et par minutter efter så fast, som forbryderen kan det, et par timer før han skal henrettes.

Mens han sov, var naboerne kommet ind og havde beredt alt til enkens begravelse. Blandt andre kom også mynheer Poots straks efter middag; han var blevet underrettet om enkens død, men da han havde en time til overs, tænkte han, at han lige så godt kunne se der ind, da det ville forøge hans honorar med endnu en gylden. Han gik først ind i det værelse, hvor liget lå, og derfra videre ind til Philip, som han greb ved skulderen og rystede.

Philip vågnede, rejste sig over ende og så doktoren stå ved siden af sig.

"Nå, mynheer Vanderdecken," begyndte den følelsesløse lille mand, "nu er da alt forbi. Jeg vidste nok, at det blev enden på det; husk på, at De skylder mig en gylden til, og at De lovede

ærligt og redeligt at betale mig; tilsammen, medicinen iberegnet, udgør det tre og en halv gylden; det vil sige, hvis De leverer mig min flaske tilbage."

Philip, som ved sin første opvågnen havde været noget ør i hovedet, kom lidt efter lidt til sig selv under denne tiltale.

"De skal få Deres tre og en halv gylden, hr. Poots, og Deres flaske oven i købet," svarede han, idet han stod op af sengen.

"Ja, ja; jeg ved nok, at det er Deres agt at ville betale mig – hvis De kan. Men, ser De, mynheer Philip, der kan jo godt gå nogen tid hen, inden De kan få huset solgt. Det vil måske falde hårdt nok at finde en køber. Jeg kan nu aldrig være hård imod folk, der ikke har penge, og derfor vil jeg sige Dem, hvad jeg vil gøre. Der hænger noget om halsen på Deres moder. Det har ingen værdi, ikke den ringeste, uden for en god katolik. For at tjene Dem i Deres forlegenhed vil jeg tage denne genstand, og dermed skulle vi være kvit. Så har De betalt mig, og dermed er den pot ude."

Philip hørte roligt på; han vidste, hvad den gamle gnier hentydede til – relikvien om hans moders hals – den selv samme relikvie ved hvilken hans fader svor den skæbnesvangre ed. Han følte, at var det end millioner gylden, kunne penge ikke bevæge ham til at skille sig fra den.

"Forlad huset," svarede han kort, "forlad det straks; Deres penge skal De nok få."

Nu vidste mynheer Poots godt, for det første, at indfatningen var meget mere værd end den sum, som han skulle have, og for det andet vidste han også, at der i sin tid var betalt en stor sum for selve relikvien, og da en sådan i de dage blev betragtet som meget værd, tvivlede han ikke om, at han jo ville kunne bringe

en betydelig sum også ud af denne. Fristet ved synet af den, da han kom ind i den dødes værelse, havde han taget den af ligets hals og bar den nu skjult på sit bryst; derfor svarede han:

"Mit tilbud er godt, mynheer Philip, og De gjorde bedst i at modtage det. Hvad nytter sådan noget dingeldangel?"

"Jeg siger Dem nej!" råbte Philip opbragt.

"Nå, lad gå da, så må De tillade mig at have den i mit værge, indtil jeg er blevet betalt, mynheer Vanderdecken – det er ikke mere end billigt. Jeg skal dog vel ikke give afkald på mine penge? Når De bringer mig mine tre og en halv gylden og flasken, så skal jeg nok give Dem den igen."

Philips harme kendte nu ingen grænser. Han greb mynheer Poots i kraven og kastede ham ud ad døren. "Bort," råbte han, "straks – eller ved –"

Philip fik ikke lejlighed til at fuldende sin forbandelse. Doktoren var ilet bort med en sådan skræk i livet, at han faldt halvvejs ned ad trappen og hinkede af sted over broen.

Enden på denne samtale bragte naturligvis Philip til at erindre sig relikvien, og han gik ind i sin moders værelse for at tage den til sig. Han trak gardinerne for sengen til side. Liget var lagt til rette – han udstrakte hånden for at løse det sorte bånd. Det var der ikke. "Det må være den slyngel Poots – den skurk! Men jeg vil have den, om han så har slugt den, og om jeg så skal splitte ham ad, lem for lem."

Philip fo'r ned ad trappen, styrtede ud af huset, satte i ét spring over graven og fløj af sted uden trøje eller hat i den retning, hvor doktorens enlige hus lå. Mynheer Poots var ikke kommet mere end halvvejs hjem, for han havde stødt sin ene ankel. Ængstelig for, hvad der muligvis kunne indtræffe,

dersom hans tyveri blev opdaget, så han sig af og til tilbage. Til sidst så han til sin store rædsel Philip Vanderdecken komme styrtende af sted efter ham. Af skræk næsten berøvet sansernes brug vidste den elendige ransmand næppe, hvad han skulle gribe til; at standse og tilbagegive det stjålne gods var hans første tanke, men frygt for Vanderdeckens hidsighed holdt ham fra det, så han bestemte sig for at stole på sine ben, i håb om at nå sit hjem og låse sig inde dér; herved blev det ham muligt at forblive i besiddelse af, hvad han havde stjålet, eller i det mindste at opstille vilkår, før han gav det tilbage.

Mynheer Poots var nødt til at tage benene på nakken, og det gjorde han; de tynde ben bar hans sammenkrympede skikkelse i en fart hen ad vejen. Men da Philip så doktorens forsøg på at flygte, var han fuldt og fast overtydet om, at han var tyven, anstrengte sig derfor dobbelt så meget som før og vandt stærkt ind på ham. Philip var nu ikke en meter fra ham, hans arm var allerede udstrakt, da synderen styrtede til jorden, lammet af skræk; men Vanderdecken havde så stærk fart på, at han fo'r hen over ham, snublede, og efter forgæves forsøg på at genvinde sin ligevægt faldt han og trillede flere gange rundt. Dette frelste den lille doktor. I næste sekund var han på benene igen, og inden Philip kunne rejse sig og fortsætte sit løb, var Poots kommet inden for sin dør og havde slået lås og slå for indvendig. Philip var imidlertid fast bestemt på igen at sætte sig i besiddelse af den vigtige skat, og mens han endnu stønnede og snappede efter vejret, lod han sine øjne glide rundt for at se, om der frembød sig nogen mulighed for, at han med magt kunne tiltvinge sig adgang til huset. Men da doktoren boede så ensomt og afsides, var alle forsigtighedsregler blevet

iagttaget for at betrygge huset imod indbrud, vinduerne nedenunder var forsvarligt lukkede og stængede, og de i den øverste etage sad højt oppe.

Vi må her bemærke, at selv om mynheer Poots havde megen praksis, fordi man erkendte hans dygtighed, havde han dog det rygte, på sig, at han var en hårdhjertet, ufølsom gnier. Ingen fik nogen sinde lov til at sætte sine fødder inden for hans dørtærskel, men der var virkelig heller ingen, som ønskede det. Han holdt sig lige så fjern fra omgang med sine medmennesker, som hans bolig lå afsondret for sig selv; man så ham kun i sygeværelset og ved dødslejet. Hvorledes hans hus var indrettet og ordnet, vidste ingen.

Døren var stærk og kunne ikke sprænges ved nogle af de midler, som frembød sig for Vanderdecken. Et par minutter hvilede han for at anstille betragtninger, og efterhånden som han tænkte efter, aftog hans vrede, så han bestemte sig til at lade det være nok, når han blot kunne få sin relikvie igen uden at ty til at bruge vold. Derfor råbte han med høj røst:

"Mynheer Poots, jeg ved, at De kan høre mig. Giv mig igen, hvad De har taget, og jeg vil ikke gøre Dem nogen fortræd, men vil De ikke det, så må De tilskrive Dem selv følgerne. Med Deres liv skal De i så fald komme til at undgælde for Deres brøde, før jeg forlader dette sted."

Denne tiltale hørte mynheer Poots ganske vist meget tydeligt, men den lille gnier var nu kommet sig af sin skræk, og da han troede sig sikker, kunne han ikke bekvemme sig til uden videre at tilbagegive relikvien. Doktoren svarede altså ikke, i håb om, at Philips tålmodighed ville få ende, og i forventning om at kunne få sagen ordnet på en eller anden måde, såsom ved

at ofre nogle få gylden, der ikke havde så lidt at sige for et menneske i så stor trang som Philip, hvorved han, Poots, kunne sikre sig det, som han var overtydet om senere at kunne sælge til en meget høj pris.

Da Vanderdecken mærkede, at der ikke kom noget svar, søgte han en tilfredsstillelse i at bruge stærke skældsord og bestemte sig derpå for en anden fremgangsmåde.

Der stod en rest af en lille stak tørt hø ikke langt fra huset, og en stabel brænde lå op til muren; med dette besluttede Vanderdecken at sætte ild på huset, og på denne måde ville han, selv om han ikke fik sin relikvie igen, i alt fald opnå rigelig hævn. Han hentede flere favnfulde hø og lagde dem op ad døren, oven på stablede han kvas og brændestykker, indtil døren helt og holdent var skjult af dem. Derpå slog han ild med sit fyrstål og tønder, som enhver hollænder altid går med i lommen, og snart stod stakken i flammer. Røgen steg i tykke søjler op til sparreværket, mens ilden rasede forneden. Døren kom i brand, hvad der forøgede ildens heftighed, og Philip jublede over det heldige udfald, som hans forsøg havde fået.

"Nu, elendige ligrøver, lumpne tyv, nu skal De føle min hævn," råbte Philip med høj røst. "Hvis De bliver indenfor, omkommer De i flammerne, og hvis De forsøger på at komme ud, skal De dø for min hånd. Hører De, mynheer Poots, hører De?"

Næppe havde Philip endt denne tale, før vinduet i øverste etage, længst borte fra den brændende dør, blev åbnet.

"Se, se, nu kommer De for at bede og underhandle, nej, nej," råbte Philip – men holdt inde, idet han i vinduet så et syn, der forekom ham som en åbenbaring; for i stedet for den usle lille gnier så han en af de yndigste skabninger, som naturen nogen

sinde fandt det umagen værd at frembringe, et engleligt væsen på seksten-sytten år, som syntes rolig og fuldstændig fattet midt i den fare, der truede hende. Hendes lange, sorte hår var flettet og vundet om det skønt formede hoved; hendes øjne var store, kulsorte og blide; panden var høj og hvid, hagen kløftet, og de rosenrøde læber var yndigt buede og fint formede, mens næsen var lille og lige. Et yndigere ansigt kunne man ikke godt tænke sig; det mindede om sådanne værker, som de fortrinligste malere undertiden i deres gunstigste øjeblikke har haft held til at frembringe, når de har villet fremstille en dejlig helgeninde. Mens flammerne nu bølgede frem og tilbage, og røgen i tykke søjler steg mod himlen og fo'r forbi vinduet, kunne hun med sin rolige fatning have mindet om en kvindelig martyr på bålet.

"Hvad ønsker du, heftige, voldsomme unge mand? Hvorfor skulle beboerne af dette hus lide døden ved dig?" sagde pigen sindigt.

Et par sekunder stod Philip og stirrede uden at kunne svare; da greb den tanke ham, at han i sin hævngerrighed var i færd med at opofre så megen elskelighed. Han glemte alt undtagen den fare, der truede hende, og idet han greb et af de store stykker brænde, som han havde slæbt hen for at vedligeholde ilden, kastede han de brændende masser af vejen og spredte dem til alle sider, indtil der ikke var noget tilbage, der kunne beskadige huset, undtagen netop den brændende dør; men da denne var gjort af tykke egeplanker, havde den endnu ikke taget videre skade; ved at kaste nogle klumper jord hen på den, fik han den snart til kun at ryge uden at udbrede videre

ødelæggelse. Mens Philip traf disse kraftige foranstaltninger, betragtede den unge pige ham i tavshed.

"Alt er nu sikkert og trygt igen, unge dame," sagde Philip, "Gud forlade mig min synd, at jeg nær havde udsat et så dyrebart liv for fare. Jeg tænkte kun på at øve min hævn på mynheer Poots."

"Og hvad anledning kan mynheer Poots have givet til at udføre en så skrækkelig hævn?" spurgte den unge pige roligt.

"Hvad anledning, unge kvinde? Han kom hjem til mig – plyndrede den døde – tog en ubetalelig relikvie fra min moders afsjælede legeme."

"Plyndrede den døde! Det kunne han sikkert ikke – De gør ham uret, unge herre."

"Nej, nej. Det er den rene, skære sandhed – og den relikvie – tilgiv mig – men den må jeg have. De ved ikke, hvad der afhænger af den."

"Vent, unge mand," svarede pigen, "jeg skal straks komme tilbage."

Philip ventede nogle minutter, hensunket i tanker og beundring; så dejligt et væsen i mynheer Poots' hus! Hvem kunne det vel være? Mens han grundede over dette, blev han tiltalt af genstanden for sine drømmerier, som lænede sig ud af vinduet og i hånden holdt det sorte bånd, hvori den så inderlig eftertragtede relikvie var fastgjort.

"Her er Deres relikvie," sagde den unge pige; "jeg beklager meget, at fader kunne indlade sig på at gøre noget, som vel kan retfærdiggøre Deres harme; men her er den," fortsatte hun og lod den falde til jorden ved siden af Philip; "og nu må De gå."

"Deres fader, kan han være Deres fader?" sagde Philip og glemte at tage relikvien op, som lå ved hans fødder.

Hun ville have trukket sig tilbage fra vinduet, uden at svare, men Philip tiltalte hende igen:

"Bliv, unge kvinde, bliv et øjeblik, indtil jeg har bedt Dem om tilgivelse for min vilde, afsindige handling. Jeg sværger ved denne hellige relikvie," vedblev han, idet han tog den op fra jorden og førte den til sine læber, "dersom jeg havde vidst, at der i dette hus havde været et uskyldigt menneske, ville jeg aldrig have gjort det, jeg gjorde, og jeg må prise mig lykkelig ved, at der ingen skade er sket. Men faren er endnu ikke helt overstået, unge kvinde; døren må lukkes op, og stolperne, som der endnu er gløder i, må slukkes, ellers kan huset alligevel brænde af. Vær ikke bekymret for Deres faders vedkommende, unge jomfru! Havde han end forurettet mig tusind gange mere, end han har gjort, ville De dog være et værn for ethvert hår på hans hoved. Han kender mig nok til at vide, at jeg holder mit ord. Tillad mig at råde bod på den skade, jeg har voldt, så vil jeg gå."

"Nej, nej; stol ikke på ham," sagde mynheer Poots fra det indre af værelset.

"Jo, ham kan man stole på," svarede datteren; "og hans hjælp er fornøden; for hvad kan en stakkels svag pige, som jeg, og en endnu svagere fader vel udrette i en sådan forlegenhed? Luk døren op og lad os sørge for husets sikkerhed." Pigen henvendte sig nu til Philip: "Han åbner nok døren, herre; jeg takker Dem, fordi De er så venlig at ville hjælpe os. Jeg forlader mig ganske på Deres løfte."

"Jeg har endnu aldrig fået skyld for at bryde mit ord, unge jomfru," svarede Philip, "men lad ham skynde sig, for ilden er ved at lue op igen."

Døren blev åbnet af mynheer Poots' skælvende hænder, hvorpå han iværksatte et ilsomt tilbagetog op ad trappen. Sandheden af Philips ord blev nu indlysende. Han var nødt til at hente mange spande vand, før ilden ganske blev undertrykt, men mens Philip anstrengte sig med dette, lod hverken fader eller datter sig se.

Da alt var ordnet, lukkede Philip døren og så igen op til vinduet. Den smukke pige lod sig se, og med et dybt buk forsikrede Philip hende, at der nu ikke var nogen fare mere.

"Tak, herre," svarede hun, "mange tak skal De have. Skønt De fra først af var meget ilsindet, har De dog også vist Dem betænksom."

"De kan forsikre Deres fader, unge jomfru, at al bitterhed fra min side er forbi, og at jeg om et par dage kommer igen og afgør, hvad han har til gode hos mig."

Vinduet blev lukket, og mere bevæget, men med vidt forskellige følelser fra dem, hvormed han var ilet ud, så Philip et øjeblik op til det og styrede så sin gang hjem til sit eget hus.

3

Det havde gjort et stærkt indtryk på Philip Vanderdecken, at han havde set mynheer Poots smukke datter; nu havde han fået en ny følelse at føje til den, der allerede med alt for stor vægt tyngede hans sind. Han kom hjem til sig selv, gik ovenpå og kastede sig på sengen. I begyndelsen genkaldte han sig i erindringen det optrin, vi nylig har beskrevet, udmalede i sin fantasi den smukke piges billede, hendes øjne, udtrykket i hendes ansigt, hendes sølvklare stemme og de ord, hun havde sagt; men hendes yndige billede blev snart forjaget ved tanken om, at hans moder lå lig i naboværelset og at hans faders hemmelighed var skjult i værelset nedenunder.

Jordfæstelsen skulle foregå næste morgen, og Philip, som siden sit møde med mynheer Poots' datter ikke engang forekom sig selv så ivrig for øjeblikkelig at undersøge værelset, besluttede ikke at ville åbne det, før efter at den sørgelige ceremoni var til ende. Med denne beslutning faldt han i søvn; og udmattet af åndelig og legemlig anstrengelse vågnede han først næste morgen, da præsten kaldte på ham, for at han kunne overvære begravelsen. En time efter var alt forbi; følget spredte sig, og Philip vendte hjem igen, hvor han stængede døren for ikke at blive afbrudt.

Der er i vor natur nedlagt en følelse, som kommer over os, når vi atter befinder os i det hus, hvor døden har været, men alle spor af den er blevet fjernet. Det er en følelse af tilfredsstillelse og lettelse ved at være blevet af med, hvad der minder om

dødelighed, det tavse vidne om tomheden i alle vore planer og forhåbninger. Vi ved meget godt, at vi engang skal dø, men vi ønsker altid at glemme det. Den stadige påmindelse herom vil lægge for stærkt bånd på vore verdslige ønsker og begær; og skønt det bliver os sagt, at vi altid burde tænke på fremtiden, føler vi dog, at vi ikke kan glæde os rigtig ved livet, hvis vi ikke en gang imellem fik lov at glemme.

Philip gik ind i det værelse, hvor hans moder havde ligget for en lille time siden, og uden selv at vide af det følte han dog lettelse. Han tog chatollet ned og tog atter fat på sit arbejde; bagklædningen var snart brækket fra, og en hemmelig skuffe kom til syne; han trak den ud, den indeholdt hvad han antog for netop at være det, han søgte – en stor nøgle med et tyndt lag rust på, men det gik af, da han rørte ved det. Under nøglen lå der et papir, skriften på det var noget falmet. Den var skrevet med hans moders hånd og indholdet lød således:

"Det er nu to nætter siden, der indtraf en skrækkelig tildragelse, som har bevæget mig til at aflåse værelset nedenunder, og det værker endnu i mit hoved af rædsel. Skulle jeg ikke i levende live få åbenbaret, hvad der er hændet, kan denne nøgle dog ikke undværes, når værelset skal åbnes efter min død. Da jeg fo'r ud af det, ilede jeg op ad trappen og blev den nat hos mit barn; næste morgen tog jeg så meget mod til mig, at jeg gik ned, drejede nøglen om og bragte den op på mit værelse. Det er nu lukket, til jeg selv lukker mine øjne i døden. Intet savn, ingen lidelse skal få mig til at åbne det, skønt der i jernskabet ud for buffeten længst borte fra vinduet er penge nok, til hvad jeg behøver; de penge skal blive liggende der til mit barn, som, hvis jeg ikke

meddeler ham den skæbnesvangre hemmelighed, må slå sig til ro med, at det er en sådan, som det ville være bedst at holde skjult, eftersom den er så gruelig, at den har bevæget mig til det skridt, jeg nu foretager mig. Nøglen til skabene og buffeten, tror jeg, lå på bordet eller i min syæske, da jeg forlod værelset. Der ligger et brev på bordet, i det mindste tror jeg det. Det er forseglet. Lad ingen anden end min søn bryde seglet, og lad ham kun gøre det, hvis han kender hemmeligheden. Lad det blive brændt af præsten, for der klæber forbandelse ved det; og selv om min søn også skulle få alt at vide, hvad jeg nu ved, oh! lad ham dog betænke sig, betænke sig vel, inden han bryder seglet – for det ville være bedst for ham, at han ikke fik mere at vide!"

"Ikke fik mere at vide!" tænkte Philip. "Ja, men jeg må og vil vide mere. Tilgiv mig derfor, kæreste moder, når jeg ikke øder nogen tid på at betænke mig. Det ville kun være at spilde tiden, når man er så sikker på, hvad man vil, som jeg er det."

Philip trykkede sine læber til sin moders navn, foldede papiret sammen og stak det i lommen, tog så nøglen og gik ned ad trappen.

Det var ved middagstid, at Philip gik ned for at åbne døren til værelset, solen skinnede i al sin glans, himlen var klar, og alt uden for lutter liv og lyst. Eftersom gadedøren var lukket, var der ikke særlig lyst i gangen, da Philip stak nøglen i låsen på den længe lukkede dør og med noget besvær drejede den rundt. At sige, at han ikke følte nogen angst, da han skød døren op, ville ikke stemme overens med sandheden; han var virkelig noget angst og havde en heftig hjertebanken, men han havde mere end bestemthed nok til at bekæmpe denne angst og til at

bekæmpe mere end den, såfremt det, han fik at se, skulle avle større uro. Han åbnede døren, men gik ikke straks ind i værelset; han blev stående på et og samme sted, for han følte sig til mode, som om han var ved at trænge ind i en ulegemlig ånds tilflugtssted og som om denne ånd kunne vise sig igen.

Han kunne kun utydeligt skelne genstandene i værelset, men gennem sprækkerne i skodderne tiltvang tre lysende stråler sig vej på skrå ind i stuen; i første øjeblik gjorde det en sådan virkning på ham, at han veg tilbage som for noget unaturligt, men ved en smule eftertanke blev han dog beroliget. Efter et øjebliks tøven gik Philip ud i køkkenet, tændte lys, sukkede dybt som for at lette sig, men tog så atter mod til sig og gik hen imod det skæbnesvangre værelse. Han standsede på dørtærsklen og tog ved lysets skin et hurtigt overblik. Alt var stille; det bord, hvorpå brevet var blevet liggende, stod bag døren og var altså blevet skjult af den, da den blev åbnet. "Det *må* gøres," tænkte Philip, "- og hvorfor da ikke lige så godt straks?" Med faste skridt gik han ind i værelset og hen for at lukke skodderne fra. Man kan ikke undre sig over, at hans hånd rystede en smule, da han mindedes, på hvilken overnaturlig måde de sidste gang var blevet åbnet. Vi er kun dødelige væsner og viger tilbage for berøring med alt det, der er ud over dette liv. Da slåerne blev trukket fra og skodderne slået til side, strømmede der så meget lys ind i værelset, at hans øjne blændedes, og underligt nok fik netop det strålende dagslys Philip til at vakle, mere end det tidligere mulm og mørke havde gjort. Med lyset i hånden trak han sig i en fart tilbage til køkkenet for atter at få mod, og der blev han stående nogle minutter med hænderne for ansigtet og hensunket i dybe tanker.

Det er mærkeligt, at hans drømmerier til sidst endte med, at tankerne udelukkende drejede sig om mynheer Poots' smukke datter og den første gang, hun viste sig ved vinduet, han følte, at den lysstrøm, som lige havde jaget ham bort fra det ene vindue, ikke var mere blændende eller gjorde stærkere indtryk end synet af hendes fortryllende skikkelse ved det andet. Hans tanke dvælede ved dette skønne syn, og det lod til at gengive ham tillid. Han rettede sig i vejret og gik dristigt ind i værelset. Vi vil ikke beskrive genstandene, det indeholdt, således som de efterhånden faldt Philip i øjnene, men forsøge at give en mere anskuelig oversigt.

Værelset var godt fire meter på hver led, firkantet, med kun et fag vinduer; lige over for døren var kaminen og ildstedet med et højt skab af mørkt træ på hver sin side. Stuegulvet var ikke snavset, skønt edderkopperne havde udspændt deres væv i alle retninger under loftet. Midt i dette hang en med kviksølv overtrukket kugle, en almindelig prydelse på den tid, men for største delen havde den tabt sin glans, da spindelvævene havde kastet ligesom et liglagen om den. Over kamingesimsen hang to-tre billeder i glas og ramme, men glasset var plettet af støv og dugget, så man kun kunne se lidt af billederne. Midt på kamingesimsen stod et Jomfru-Maria-billede af rent sølv på et lille skrin af samme metal, men det var anløbet og blevet bronze- eller rustfarvet; nogle kinesiske figurer stod på begge sider af det. Glasdørene i skabene på begge sider af kaminen var også så duggede, at man ikke kunne skelne meget af, hvad der var inden for; lyset og varmen, der for ganske nylig var sluppet ind i værelset, havde allerede indvirket på fugtigheden og klamheden fra de mange år, så den lagde sig på rudeglasset

som en tåge, blandet med støv; men hist og her anede man dog glansen af et sølvkar, da glasdørene havde beskyttet dem imod at blive sorte, om de end havde tabt meget i glans.

På væggen lige overfor vinduet hang andre billeder i ramme, ligeledes overtrukket med fugtighed og spindelvæv – samt to fuglebure. Philip nærmede sig disse og så ind i dem. Beboerne var naturligvis for længe siden døde; men på bunden af burene lå en lille bunke gule fjer (mellem hvilke de små hvide ben af fugleskeletterne stak frem) og viste, at de var blevet bragt hertil fra de kanariske øer. Philip syntes at have stor lyst til at undersøge hver eneste ting, inden han søgte efter det, som han mest frygtede og dog mest attråede at finde. Der stod en del stole rundt om i værelset, på en af dem lå noget linned; han tog det op. Det var noget, der måtte have tilhørt ham selv, da han var lille. Endelig vendte Philip sine øjne imod den væg, som han endnu ikke havde undersøgt (den over for kaminen), hvor døren var, og bag denne, åben, som den nu stod, skulle han finde bordet, sofaen, syæsken og *det skæbnesvangre brev*. Da han vendte sig om, blev hans puls, der lidt efter lidt var kommet til at slå som sædvanlig, stærkere; men han gjorde vold på sig selv, og det gik over igen. Først undersøgte han væggen, hvor der hang forskellige slags sabler og pistoler, men især asiatiske buer og pile og andre ødelæggelsesredskaber. Philips øjne sænkede sig lidt efter lidt ned imod bordet og den lille sofa bag ved, hvor hans moder havde fortalt, at hun havde siddet, den gang hans fader aflagde sit gruelige besøg. Syæsken, og hvad den indeholdt, stod på bordet, ligesom hun havde forladt den. De nøgler, hun havde omtalt, lå der også; men Philip så og så og blev ved at se – der var intet brev. Han gik nu nærmere, så nøje

til – der var intet, efter hvad han kunne se, hverken på sofaen eller på bordet – eller på gulvet. Han løftede syæsken op for at forvisse sig om, hvorvidt det kunne ligge under den – men nej. Han så efter blandt dens indhold, men der var ikke noget brev. Han endevendte sofapuderne, men endnu var der intet brev at finde. Philip havde en fornemmelse, som om hans beklemte bryst var blevet befriet fra en tung byrde. "Det må så ganske sikkert," tænkte han, idet han lænede sig op til væggen, "have været et syn af en ophidset fantasi. Min stakkels moder må være faldet i søvn og have drømt denne gruelige historie. Jeg tænkte nok, det var umuligt; i det mindste håber jeg det. Det må have været sådan, som jeg antager. Hun har ikke kunnet magte drømmen, den har alt for meget lignet en frygtelig virkelighed og har delvis gjort min stakkels moder forstyrret i hovedet."

Philip grundede på ny og blev så ganske vis på, at hans formodning var rigtig.

"Ja, sådan må det have været, stakkels dyrebare moder, hvor meget må du ikke have lidt! Men nu får du din løn og er hos din Gud."

Et par minutter efter, nu da han betragtede den overnaturlige historie som usand, fremtog Philip det beskrevne stykke papir, som han havde fundet sammen med nøglen, og læste det igennem – "Jernskabet under buffeten længst borte fra vinduet. Godt." Han tog nøgleknippet op fra bordet og fik snart en af nøglerne til at passe i den ydre trædør foran det egentlige skab. En anden nøgle i knippet lukkede jerndørene op, og Philip så sig nu som ejer af en betydelig sum penge, så vidt han kunne dømme hen ved ti tusind gylden, i små gule poser. "Stakkels moder!" tænkte han; "har blot en drøm skræmt dig til at leve i

armod og trang, med al denne rigdom i eje?" Philip stillede poserne på plads igen og lukkede skabet efter at have udtaget nogle guldstykker af en allerede halvt tømt pose, for dermed at hjælpe sig ud af sin øjeblikkelige forlegenhed. Han rettede dernæst sin opmærksomhed på buffeten ovenover, som han ligeledes åbnede med en af nøglerne, og fandt, at den indeholdt kinesisk porcelæn, sølvkander og bægre til et betydeligt beløb. Låsen blev så drejet om igen, og nøgleknippet slængt hen på bordet.

Den rådighed, som Philip pludselig havde fået over så megen rigdom, sammen med den overbevisning, han var kommet til, at der ikke havde vist sig noget overnaturligt syn, således som hans moder havde antaget, kunne naturligvis ikke andet end oplive og berolige ham; han slog over i en gladere stemning, og blev næsten munter. Han satte sig hen i sofaen og faldt snart i tanker, og, ligesom før, drejede de sig om mynheer Poots' yndige datter; han gav sig til at bygge luftkasteller, der alle endte med lykke og velstand, hvad de vel altid gør, når vi selv skal vælge. I over to timer fandt han sysselsættelse på denne behagelige måde; da vendte hans tanker atter tilbage til hans stakkels moder og hendes kvalfulde død.

"Kæreste, ømmeste moder!" sagde Philip højt, da han rejste sig fra sin hvilende stilling, "her sad du, træt af at våge over min barnlige søvn, med tanken henvendt på min fraværende fader og hans farefulde levevej; du tænkte altid på det og forestillede dig muligheden af en ulykke, så din febersøvn til sidst fremmanede dette syn for dig. Ja, således må det have været, for se, her på gulvet ligger broderiet, således som det, dig ubevidst, er faldet dig af hænderne, og med dette arbejde fik

din lykke her i livet ende. Kære, kære moder!" vedblev han, mens en tåre randt ned ad hans kind, da han bukkede sig for at tage det nedfaldne musselin op, "hvor meget har du ikke lidt, da – gode Gud " udbrød Philip, da han løftede broderiet op, og fo'r voldsomt tilbage, så han væltede bordet; "Himmerigs Gud, der – *der er*," og han slog sine hænder sammen og bøjede sit hoved i angst og gru, idet han med forfærdet stemme mumlede – "*brevet!*"

Det var kun alt for sandt – under broderiet på gulvet havde Vanderdeckens skæbnesvangre brev ligget. Havde Philip set det på bordet, straks da han trådte ind i værelset og var belavet på at finde det, ville han have taget det op, til en vis grad fattet; men at finde det nu, da han havde overtalt sig selv til at tro, at det fra hans moders side alt sammen kun var et gøglebillede, og da han ved sig selv var kommet på det rene med, at intet overnaturligt havde været medvirkende, da han havde hengivet sig til drømme om fremtidig ro og lykke – ja, da var det et stød, som gik ham til marv og ben. På en gang styrtede det luftige lykkens tempel sammen, som han havde bygget op i de sidste to timer, og da han omsider var kommet sig af sin skræk, fyldtes hans sind med tunge anelser. Endelig greb han brevet og ilede ud af det skæbnesvangre værelse. "Jeg kan ikke, jeg tør ikke læse det her," udbrød han, "nej, nej, det bør være under den høje og fortørnede Himmels hvælving, jeg får budskabet." Philip tog sin hat og gik ud af huset; i stille fortvivlelse lukkede han døren, tog nøglen ud og gik – han vidste ikke selv hvorhen.

4

Hvis læseren kan gøre sig en forestilling om, hvad et menneske må tænke og føle, når han, dømt til døden, og med hengivelse i sin skæbne, uventet ser sig benådet, når hans sind, kommet til ro efter den bevægelse, der følger af, at allerede en gang opgivne forhåbninger og forventninger på ny kaldes til live, atter igen dvæler ved fremtidsudsigter og glad giver sig til at håbe – vi siger, at hvis læseren kan forestille sig dette og så, hvad dette menneske må føle, når han får at vide, at benådningen er kaldt tilbage, og at han alligevel skal lide døden, da kan han så nogenlunde sætte sig ind i Philips sindsstemning, da han forlod huset.

Længe gik han, ligegyldig for, hvad retning det var i. Lidt efter lidt blev han mere og mere rolig, men åndeløs af at gå så stærkt satte han sig ned på en bænk og blev længe siddende med øjnene fæstnet på det forfærdelige papir, som han havde lagt over sine knæ og holdt på med begge hænder.

I tanker vendte han brevet om på bagsiden; seglet var sort. Philip sukkede. "Jeg kan ikke læse det nu," tænkte han, rejste sig og fortsatte sin vildsomme gang.

En halv time endnu vedblev Philip at gå, solen var ikke mange grader over horisonten. Han stod stille og så på den, til hans øje blev helt blændet af den. "Jeg kunne godt forestille mig, at den var Guds øje," tænkte han, "og det er den måske også. Hvorfor, barmhjertige skaber, er jeg dog blevet udkåret blandt så mange millioner til at udføre et så grueligt hverv?"

Philip så sig om efter et sted, hvor han kunne være skjult og sikker på ikke at blive iagttaget, og hvor han kunne bryde seglet og læse, hvad han havde modtaget fra en åndernes verden. Et lille buskads lå foran en lund ikke langt fra, hvor han stod. Han gik derhen og satte sig således, at han ikke kunne ses af nogen af de vejfarende. Endnu en gang så Philip på den nedgående sol, og efterhånden blev han mere og mere fattet.

"Det er din vilje," udbrød han; "det er min skæbne, og begge skal opfyldes."

Philip lagde sin hånd på seglet. Det isnede igennem ham, da han mindedes, at det ikke var blevet afleveret af nogen dødelig hånd, og at det indeholdt en fordømt mands hemmelighed. Han huskede på, at denne fordømte var hans fader, og at det var ved brevet, der var håb – håb for den stakkels fader, hvis minde han var blevet oplært til at elske, og som bad om hjælp.

"Kryster, som jeg er, at jeg har nølet så mange timer!" udbrød Philip; "denne dags sol ser ud til at nøle på bakken der, blot for at give mig lys at læse ved."

Philip grundede endnu en kort tid; så var han igen den modige Vanderdecken. Roligt brød han sejlet med forbogstaverne af hans faders navn og læste som følger:

"Til Katharine.

En af de medlidende ånder, af hvis øjne der regner tårer for dødeliges synder, har fået lov til at underrette mig om den eneste måde, den mig overgåede gruelige dom kan blive genkaldt på. Kunne jeg blot på dækket af mit eget skib få den hellige relikvie i hænde, ved hvilken jeg svor den skæbnesvangre ed, kysse den i al ydmyghed og fælde en oprigtig angerens tåre på den hellige splint, så kunne jeg

hvile i fred. Hvorledes dette lader sig gøre, eller hvem der vil påtage sig en så afskrækkende gerning, det ved jeg ikke. O, Katharina, vi har en søn – dog nej, nej, lad ham ikke erfare noget om mig. Bed for mig, og nu far vel!

V. Vanderdecken."

"Så er det dog sandt, forfærdelig sandt," tænkte Philip, "og min fader er endnu *levende fordømt.* – Og han hentyder til mig – ja, til hvem skulle han vel ellers henvise? Er jeg ikke hans søn, og er det ikke min pligt?"

"Ja, fader," udbrød han højt og faldt på knæ; "du skal ikke have skrevet disse linjer forgæves; lad mig gennemlæse dem en gang endnu."

Philip løftede sin hånd i vejret, men skønt det forekom ham, at han endnu holdt fast på brevet, var det der dog ikke – han greb til – intet. Han så på græsset for at se efter, om det var faldet ham ud af hånden, men nej, der var intet brev; det var borte. Var det hele en indbildning? – Nej, nej, han havde jo læst hvert eneste ord. "Så må det være mig, mig alene, sendelsen er betroet. Jeg må tage det som et tegn."

"Hør mig, kære fader, om det tilstedes dig – og hør mig i din miskundhed, nådige Himmel! – hør sønnen, som ved denne hellige relikvie sværger, at han vil få dommen hævet eller selv gå til grunde. Dertil vil han indvie sine dage; og når han har gjort sin skyldighed, vil han dø i håb og fred. Du Himmel, som optegnede min ubesindige faders ed, gør nu også det samme med hans søns på det samme hellige kors, og hvis jeg begår mened, lad mig så blive hjemsøgt endnu hårdere, end det er gået ham. Modtag den, o Gud! så sandt jeg håber, at du i din

nåde engang vil modtage fader og søn, og er det for anmassende af mig, o, så tilgiv mig min formastelighed!"

Philip kastede sig på sit ansigt, med sine læber på det hellige symbol. Natten havde allerede i nogen tid indhyllet alt i mørke, men Philip fortsatte med skiftevis at bede og at gruble.

Han blev forstyrret ved at høre menneskestemmer; de kom fra nogle mænd, der havde sat sig i græsset kun nogle få alen fra det sted, hvor han lå i skjul. Han brød sig kun lidt om at høre, hvad der blev sagt. Men deres tale havde skræmt ham, og hans første tanke var at vende hjem for at kunne lægge sine planer; men skønt mændene talte ganske sagte, lagde dog genstanden for deres samtale snart beslag på hans opmærksomhed, da han hørte mynheer Poots' navn blive nævnt. Han lyttede opmærksomt til og opdagede, at det var fire afskedigede soldater, der havde i sinde den nat at angribe den lille doktors hus, da de vidste, at han havde mange penge i sit eje.

"Hvad jeg har foreslået, er det bedste," sagde en af dem; "han har ingen hos sig uden sin datter."

"Jeg sætter hende højere end hans penge," ytrede en anden; "så inden vi går, må vi huske på, at det er en ren aftale, at hun kommer til at tilhøre mig."

"Ja, hvis du vil købe hende, så er der intet til hinder for det," svarede en tredje.

"Lad gå! Hvor meget vil I, sådan mellem brødre, forlange for et klynkende pigebarn?"

"Jeg mener – en fem hundrede gylden," svarede en anden.

"Nå, lad gå; men på det vilkår, at hvis min part af byttet ikke når op til så meget, så skal jeg have hende for min part, hvor meget eller hvor lidt det så bliver."

"Ikke mere end billigt," svarede den anden; "men jeg skulle tage meget fejl, om vi ikke vælter mere end to tusind gylden ud af den gamle kiste."

"Hvad siger I to – er det klappet og klart? – skal Baetens have hende?"

"Javel," svarede de andre.

"Godt! Så er jeg med, med liv og sjæl," udbrød den, der havde betinget sig mynheer Poots' datter. "Jeg har elsket den pige og har forsøgt på at få hende – jeg har ligefrem tilbudt at ville gifte mig med hende; men den gamle gnier kastede vrag på mig, en fændrik, en officer. Men jeg vil have hævn. Vi må ikke skåne ham."

"Nej, nej," svarede de andre.

"Skal vi gå nu eller vente til senere? Om en times tid eller lidt mere står månen op – vi kan blive set."

"Hvem skulle se os? – med mindre der skulle komme en for at hente ham. Jo sildigere, des bedre, mener jeg."

"Hvor lang tid vil det tage os at gå derhen?"

"Ikke en halv time, når vi først er på vej. Forudsat at vi går derhen om en halv time, fra nu af regnet, så vil vi netop få måneskin til at tælle vore gylden ved."

"Det er i sin orden. Imidlertid vil jeg sætte en ny sten i min lås og lade min karabin. Jeg kan vel nok arbejde i mørke."

"Ja, du er vant til det, Jan."

"Det er jeg, og denne kugle er det nu min agt at skyde igennem hovedet på den gamle skurk."

"Godt! Jeg ser hellere, at du gør det af med ham, end at jeg skal gøre det," svarede en af de andre, "for han reddede mit liv i Middelburg, da alle andre var vis på, at jeg skulle dø."

Philip ventede ikke, til han fik mere at vide; han krøb bag buskene, til han nåede lunden, og mens han gik igennem den, tog han en omvej for ikke at blive set af disse ildesindede fyre. At det var afskedigede soldater, hvoraf mange gjorde egnen usikker, vidste han godt. Alle hans tanker gik nu ud på at frelse den gamle doktor og hans datter for den fare, som truede dem! Og for en kort tid glemte han sin fader og de sjælsrystende kendsgerninger, som dagen havde åbenbaret. I største hast ilede han hen imod mynheer Poots' ensomme hus, og på mindre end tyve minutter kom han ganske stakåndet derhen.

Som sædvanlig var alt tyst og stille, og døren var lukket. Philip bankede på, men fik intet svar. Atter og atter bankede han og blev helt utålmodig. Mynheer Poots måtte være blevet kaldt ud i sygebesøg og var ikke hjemme; Philip råbte derfor så højt, at man måtte kunne høre ham indenfor: "Unge pige, hvis Deres fader er ude, som jeg antager, han må være, så hør efter, hvad jeg har at sige: – Jeg er Philip Vanderdecken. Jeg hørte netop nu fire skurke lægge planer til at myrde Deres fader og røve hans guld. Om en time eller før vil de være her, og jeg har skyndt mig for at advare Dem; om jeg kan. Jeg sværger på den relikvie, som De i morges overgav mig, at hvad jeg siger, er sandt."

Philip ventede, men fik intet svar.

"Unge pige," begyndte han på ny, "svar mig, hvis De skatter det, som er Dem dyrebarere, end selve Deres faders guld er ham. Luk vinduet op ovenpå og hør, hvad jeg har at sige. Der er ingen fare ved at gøre det, og selv om det ikke var mørkt, så har jeg jo allerede fået Dem at se."

Kort efter denne sidste tiltale til hende blev vinduet ovenpå åbnet, og Philip kunne gennem mørket skelne de fine omrids af mynheer Poots' skønne datter.

"Hvad vil du, unge herre, på denne upassende tid? Og hvad er det, du vil meddele mig, som jeg kun utydeligt kunne høre, da du talte ved døren?"

Philip indlod sig nu på, stykke for stykke, at gengive alt det, han havde opsnappet, og endte med at bede hende lukke sig ind, for at han kunne forsvare hende.

"Tænk vel over, skønne pige, hvad jeg har fortalt Dem. De er blevet solgt til en af de ryggesløse, hvis navn jeg synes, lød som Baetens. Jeg ved, at De bryder Dem ikke om guldet, men tænk på Deres eget dyrebare selv – lad mig slippe ind i huset og tro ikke et øjeblik, at min historie er opfundet. Jeg tilsværger Dem ved min stakkels elskede moders sjæl, der, som jeg håber, nu er i Himlen, at hvert ord er sandt."

"Baetens, sagde De, herre?"

"Hvis jeg ikke hørte fejl, var det navnet; han sagde, at han engang havde elsket Dem."

"Det navn kan jeg godt huske – men jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre eller sige til det – fader er blevet kaldt hen til en barselkone og kan blive borte endnu i mange timer. Hvordan kan jeg nu åbne døren for Dem – ved nattetid – han er ikke hjemme – og jeg er ene? – jeg bør ikke – jeg kan ikke – og dog tror jeg Dem. De kunne sikkert aldrig være så lav at opdigte den historie."

"Nej – så sandt jeg håber på et andet liv, det kunne jeg ikke, unge kvinde. De må ikke letsindigt spøge med Deres liv og ære, men lukke mig ind."

"Og om jeg nu gjorde det, hvad kunne De da udrette mod så mange? De er fire mod en – de vil snart overvælde Dem, og et liv til vil gå tabt."

"Ikke, hvis De har våben; jeg antager, at Deres fader ikke mangler sådanne. Jeg er ikke bange for dem – De ved, at jeg er modig."

"Det ved jeg – og nu vil De udsætte Deres liv for dem, De før angreb. Jeg takker Dem, – takker Dem mange gange, herre – men jeg tør ikke åbne døren."

"Så vil jeg, hvis De ikke lukker mig ind, blive her, uden våben og kun dårlig skikket til at indlade mig med fire væbnede skurke; men her vil jeg alligevel blive og overbevise *den* om sandheden, hvem jeg vil beskytte imod alt muligt ondt."

"Så bliver jeg jo kun årsag til Deres død. – Nej, det må ikke ske. O, herre, sværg, sværg ved alt, hvad helligt er, og ved alt, hvad der er rent, at De ikke vil narre mig!"

"Jeg sværger ved dig selv, pige, for mig helligere end alt andet."

Vinduet blev lukket, og lidt efter sås lys oven på. Et minut eller to efter blev døren åbnet for Philip af mynheer Poots' skønne datter. Hun stod med lyset i sin højre hånd, mens farven på hendes kinder skiftede. Den venstre hånd holdt hun ned ved siden, og i den havde hun en pistol halvt skjult. Philip opdagede denne forsigtighedsregel, men gjorde ingen omstændigheder af det; han ønskede at berolige hende.

"Pige," sagde han, uden at gå ind, "hvis De endnu nærer tvivl – hvis De tror, at De har handlet uklogt i at give mig adgang – så er der endnu tid til at lukke døren i for mig; men for Deres egen skyld beder jeg Dem indstændigt, lad være. Før månen er

kommet frem, vil røverne være her. Med mit liv vil jeg beskytte Dem, hvis De blot vil have tillid til mig. Hvem kunne få i sinde at krænke et væsen som Dem?"

Hun var virkelig (som hun stod der, forvirret og rådvild ved det ejendommelige i sin stilling og dog ikke uden mod, om det gjordes behov) vel værd at beskue og beundre. Hendes ansigtstræk, over hvilke lyset kastede både stærkt lys og skygge, idet det af og til halvt slukkedes af vinden – hendes symmetriske skikkelse sammen med den ynde og det særegne, der var ved hendes dragt, var genstand for Philips forbavselse. Hendes hoved var udækket, og det lange hår faldt i fletninger ned over skuldrene; af vækst var hun snarere under end over middelhøjde, men fuldkommen velskabt; hendes klædning var tarvelig, men tækkelig og meget afvigende fra den dragt, som egnens unge kvinder ellers bar. Ikke alene hendes træk, men også hendes klædedragt ville straks have tilkendegivet en berejst person, at hun var af arabisk byrd, hvilket også var tilfældet.

Alvorlig og rolig så hun Philip i ansigtet, mens han talte, som om hun ville gennemskue hans inderste tanker; men der var en åbenhed og ærlighed i hans væsen og en oprigtighed i hans mandige ansigt, som beroligede hende. Efter et øjebliks betænkning svarede hun:

"Kom ind, herre, jeg mærker, at jeg kan stole på Dem."

Philip trådte ind, og døren blev låset og lukket.

"Vi har ingen tid at spilde, unge pige," sagde Philip; "men sig mig Deres navn, for at jeg kan tiltale Dem, som jeg skal."

"Mit navn er Amine," svarede hun og trak sig lidt tilbage.

"Jeg takker Dem for denne fortrolighed; men jeg må ikke spøge. Hvilke våben har De i huset, og har De ammunition?"

"Ja, begge dele. Jeg ville blot ønske, at fader ville komme hjem."

"Det vil jeg med," svarede Philip; "inderligt ønske, at han kom, før disse stimænd er der, men derimod vil jeg ikke håbe, at han kommer, mens angrebet står på; for der er en karabin, som udtrykkelig er blevet ladt til hans hoved, og hvis de tager ham til fange, skåner de ikke hans liv, med mindre hans guld og De selv bliver givet i løsepenge. Men våbnene, hvor er de?"

"Følg mig," svarede Amine og førte Philip ind i et inderværelse oven på. Det var hendes faders helligdom; rundt om var der opslået hylder, fulde af flasker og æsker med medicin. I et hjørne stod en jernpengekiste, og over kaminen hang et par karabiner og tre pistoler.

"De er alle ladt," bemærkede Amine, idet hun pegede på dem og lagde den ene pistol, hun havde i hånden, fra sig på bordet.

Philip tog våbnene ned og undersøgte fængkrudtet på dem alle. Dernæst tog han den pistol op fra bordet, som Amine havde lagt der, og åbnede panden. Den var ligeledes fuldstændig i orden. Philip lukkede panden og bemærkede med et smil:

"Så den var tiltænkt mig, Amine?"

"Nej – ikke Dem – men en forræder, hvis en sådan havde tiltvunget sig indgang her."

"Nu, unge pige," tog Philip til orde, "vil jeg postere mig ved det vindue, som De åbnede, men der må ikke være lys i værelset. De kan blive her og dreje nøglen om, for at De kan være tryg."

"De kender mig kun lidt," svarede Amine. "På den måde er jeg i det mindste ikke bange af mig; jeg må blive i Deres nærhed og lade bøsserne på ny – det er et arbejde, jeg er meget øvet i."

"Nej, nej," svarede Philip, "De kan blive såret."

"Kan gerne være. Men tror De, at jeg vil blive her ørkesløs, når jeg kan hjælpe en, som udsætter sit liv for min skyld? Jeg kender min pligt, herre, og jeg vil opfylde den."

"De må ikke udsætte Deres liv for fare, Amine," svarede Philip; "jeg vil ikke kunne tage sikkert sigte, når jeg ved, De er i fare. Men jeg må tage våbnene ind i det andet værelse, for nu er det på tide."

Med Amines bistand bar Philip karabinerne og pistolerne ind i det tilstødende værelse, hvorpå Amine forlod ham og tog lyset med sig. Så snart Philip var alene, åbnede han vinduet og så ud – der var ikke en sjæl at se; han lyttede; men alt var stille. Månen var netop ved at hæve sig over højen i det fjerne, men dens skin var mat på grund af nogle uldskyer; Philip spejdede et par minutter. Endelig hørte han en hvisken nedefra. Han så ud og kunne gennem mørket skelne de fire forventede angribere, der stod tæt ved husets dør. Han gik sagte bort fra vinduet og ind i det næste værelse til Amine, som han fandt beskæftiget med at lægge ammunitionen til rette.

"Amine, De er ved døren og holder råd. De kan se dem nu uden fare. Jeg er dem for så vidt taknemlig, som de vil kunne overbevise Dem om, at jeg har talt sandhed."

Uden at svare gik Amine ind i værelset til gaden og så ud ad vinduet. Hun vendte tilbage, lagde sin hånd på Philips arm og sagde:

"Skænk mig Deres tilgivelse for min tvivl – nu er jeg ikke bange for noget, andet end for at fader skal komme for hurtigt tilbage igen, så at de kan gribe ham."

Philip forlod stuen for at rekognoscere. Røverne syntes ikke at have taget nogen bestemmelse. – Dørens styrke trodsede deres yderste anstrengelser, så de forsøgte en krigslist. De bankede på, og da der ikke kom svar, fortsatte de med at dundre stærkere og stærkere; da de ikke havde held med sig på den måde, holdt de atter råd, og mundingen af en karabin blev nu sat for nøglehullet, og et skud affyret. Låsen til døren blev skudt fra, men jernstængerne, som var sat på tværs for døren indvendig, foroven og forneden, holdt den endnu lukket.

Skønt Philip ville have haft retten på sin side, hvis han havde fyret på røverne straks da han fik øje på dem, mens de rådslog ved døren, er der dog i ethvert ædelt hjerte en følelse, som holder en fra at berøve nogen livet, hvis ikke den strenge nødvendighed kræver det, og denne følelse bragte ham til at holde inde med at skyde, indtil fjendtlighederne virkelig havde taget deres begyndelse. Han rettede nu en af karabinerne imod hovedet af den røver, som stod døren nærmest og havde travlt med at undersøge, hvilken virkning skuddet havde haft, og hvilke andre hindringer der fremdeles var i vejen. Sigtet var godt, og manden faldt død om, mens de andre fo'r tilbage, forbavsede over den uventede gengældelse. Men et par sekunder efter blev der affyret en pistol mod Philip, som endnu stod og lænede sig ud af vinduet, heldigvis uden virkning; i næste øjeblik følte han sig trukket bort, så at han blev beskyttet imod deres ild. Det var Amine, som, uden at Philip vidste af det, havde stået ved hans side.

"De må ikke stille Dem blot, Philip," sagde hun i en dæmpet tone.

"Hun kaldte mig Philip," tænkte han, men svarede ikke.

"Nu vil de holde øje med Dem ved vinduet," sagde Amine. "Tag den anden karabin og gå ned i gangen. Hvis låsen på døren er skudt fra, kunne de måske stikke armen ind og lette stængerne af. Jeg tror ikke, at de kan det, men jeg er ikke sikker på det; i alle tilfælde er det der, De bør være nu, da de andre ikke venter Dem."

"De har ret," svarede Philip og gik ned.

"Men De må ikke skyde mere end en gang derfra; hvis der falder en til, har vi kun at gøre med to, og de kan ikke på samme tid holde øje med vinduet og tiltvinge sig adgang. Gå – så vil jeg lade karabinen igen."

Philip gik sagte ned, uden lys. Han gik hen til døren og så, at en af røverne med sin arm gennem hullet, hvor låsen var bortskudt, vrikkede ved den øverste jernstang, som han lige netop kunne nå. Han lagde an med karabinen og skulle til at sende manden hele dens ladning i livet under hans opløftede arm, da der faldt et skud fra røverne uden for.

"Amine har stillet sig blot," tænkte Philip, "og kan være såret."

Ønsket om at tage hævn bevægede ham til først at affyre sit skud i livet på manden, og dernæst fo'r han op ad trapperne for at forvisse sig om, hvorledes det stod til med Amine. Hun var ikke ved vinduet; han styrtede ind i inderværelset og fandt hende i færd med roligt at lade karabinen.

"Gud, hvor De gjorde mig angst, Amine. Da de fyrede, troede jeg, at De havde vist Dem ved vinduet."

"Det gjorde jeg dog ikke; men da jeg tænkte, at når De skød igennem døren, kunne de andre muligvis besvare ilden, og De blive såret, så gik jeg hen til vinduet og stak nogle af faders klæder ud på en stok, og de, som stod på vagt efter Dem, skød da straks."

"Virkelig, Amine? Hvem skulle have ventet så meget mod og koldblodighed hos en så ung og smuk pige?" udbrød Philip forbavset.

"Er da kun grimme folk modige?" svarede Amine smilende.

"Det mente jeg ikke, Amine, – men jeg står her og spilder tiden. Jeg må ned til døren igen. Giv mig den karabin og lad denne her igen."

Philip listede sig ned ad trappen for at rekognoscere, men inden han havde nået døren, hørte han på afstand mynheer Poots' stemme. Amine, som også hørte den, var i et nu ved hans side med en ladt pistol i hver hånd.

"Vær uden frygt, Amine," sagde Philip, da han løftede stængerne fra døren, "der er kun to, og Deres fader skal nok blive frelst."

Døren blev åbnet, Philip greb karabinen og styrtede ud. Han fandt mynheer Poots liggende på jorden mellem de to mænd, af hvilke den ene havde hævet sin kniv for at støde ham den i livet, da kuglen fra karabinen hvislede ham gennem hovedet. Den sidste af røverne fo'r ind på livet af Philip, og der påfulgte en fortvivlet kamp, som imidlertid snart blev afgjort af Amine, der ilede til og affyrede en af pistolerne på røveren, så kuglen gik tværs igennem ham.

Vi må her meddele vore læsere, at mynheer Poots på hjemvejen havde hørt lyden af skud i retning af sit eget hus.

Tanken om hans datter og hans penge – til hans retfærdighed være det sagt, at han elskede hende højest – havde givet ham vinger; han glemte, at han var en svag, gammel mand og våbenløs, og alle hans tanker gik ud på at nå sit hjem. Han løb derfor til, helt ude af sig selv og med høje råb, og styrtede lige i armene på de to røvere, som greb ham og ville have ombragt ham, hvis Philip ikke så belejligt var kommet ham til undsætning.

Så snart den sidste røver faldt, gjorde Philip sig fri af ham og ilede mynheer Poots til hjælp, tog ham i sine arme og bar ham ind i huset, som om han kun havde været et barn. Den gamle mand var endnu fra sans og samling af angst og sindsbevægelse.

Det varede dog kun nogle minutter, så blev mynheer Poots' tanker mere sammenhængende.

"Min datter!" råbte han, "min datter! Hvor er hun?"

"Hun er her, far, og i sikkerhed," svarede Amine.

"Ah! Mit barn er i sikkerhed," sagde han, åbnede øjnene og stirrede frem for sig. "Ja, det er rigtigt nok – og mine penge – mine penge – hvor er mine penge?" fortsatte han og fo'r op.

"De er fuldkommen sikre, far!"

"Fuldkommen sikre – du siger fuldkommen sikre – er du vis på det? – lad mig se!"

"Der kan du selv se, far, de er fuldkommen sikre, takket være en mand, som du ikke har behandlet videre godt."

"Hvem – hvad mener du? – Ah! Ja, nu ser jeg ham – det er Philip Vanderdecken – han skylder mig tre en halv gylden og en medicinflaske – har han frelst dig – og mine penge, barn?"

"Ja, det har han rigtignok, med fare for sit eget liv."

"Nå, nå, godt, så vil jeg eftergive ham hele gælden – ja hele gælden; men – medicinflasken har han ingen brug for – den må han levere mig tilbage. Giv mig noget vand."

Det varede dog noget, inden den gamle igen var ved sin fulde samling. Philip overlod det til hans datter at tage sig af ham, tog et par ladte pistoler med sig og gik ud for at forvisse sig om, hvordan det var gået de fire stimænd. Månen, der havde hævet sig op over den skymasse, som før dækkede den, stod nu højt på himlen og skinnede klart, så han tydeligt kunne skelne alt. De to mænd, som lå tværs over tærsklen, var stendøde. De andre to, som havde overfaldet mynheer Poots, var vel endnu i live, men den ene lå på sit yderste, og den anden blødte stærkt. Philip stillede denne sidste nogle spørgsmål, men enten ville han ikke svare, eller også kunne han ikke; han tog deres våben fra dem og vendte tilbage til huset, hvor han fandt den gamle under sin datters pleje og forholdsvis rolig.

"Jeg takker Dem, Philip Vanderdecken – takker Dem meget. De har frelst mit kære barn og mine penge – det er kun nogle få skillinger, meget få skillinger – for jeg er fattig. Gid De må leve længe og lykkeligt!"

Philip blev alvorlig; brevet og hans løfte randt ham nu i hu, for første gang siden han stødte på røverne, og en skygge gled hen over hans ansigt.

"Længe og lykkeligt – nej, nej," mumlede han og rystede uvilkårligt på hovedet.

"Også jeg må takke Dem," sagde Amine, idet hun så Philip spørgende ind i ansigtet. "O! Hvor meget har jeg ikke Dem at takke for! – Jeg er Dem visselig tak skyldig."

"Ja vel, ja vel, hun er Dem meget taknemlig," afbrød den gamle hende; "men vi er fattige – meget fattige. Jeg talte om mine penge, fordi jeg har så få og kan ikke tåle at miste dem; men De skal ikke betale mig de tre og en halv gylden – jeg kan godt slå mig til ro ved af give afkald på dem, hr. Philip."

"Men hvorfor skulle De give afkald på dem, mynheer Poots? Jeg har lovet at betale dem og vil holde ord. Jeg har penge nok, gylden i tusindvis – og jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre med dem."

"De – De – gylden i tusindvis!" afbrød Poots. "Jo pyt! – Løs snak – det er utroligt."

"Jeg gentager for Dem, Amine," sagde Philip, "at jeg har gylden i tusindvis; De ved, jeg vil ikke sige Dem nogen usandhed."

"Jeg troede Dem, da De sagde det til fader," svarede Amine.

"Så måske, da De har så meget, hr. Vanderdecken, og jeg er så yderlig fattig –"

Men Amine lagde sin hånd på faderens mund, og sætningen blev ikke fuldendt.

"Far," sagde Amine, "det er på tide, at vi går til ro. De må nu forlade os for i nat, Philip."

"Det vil jeg dog ikke," svarede Philip, "og jeg lægger mig heller ikke til at sove, det kan De forlade Dem på. De kan begge to roligt gå til sengs. Det er virkelig på tide, at De kommer til ro. – God nat, mynheer Poots. Jeg vil blot bede Dem om en lampe, så vil jeg forlade Dem – god nat, Amine."

"God nat," sagde Amine og rakte ham sin hånd, "og mange, mange tak."

"Gylden i tusindvis!" mumlede den gamle, da Philip forlod stuen og gik nedenunder.

5

Philip Vanderdecken satte sig ned uden for døren; han strøg håret fra panden, så han udsatte den for vindens kølighed, for den stadige sindsbevægelse, han havde været i de tre sidste dage, havde efterladt en feberhede i ham, der gjorde ham urolig og fortumlet. Han længtes efter hvile, men han vidste, at for ham var der ingen hvile. Han havde anelser – ved at se ud i fremtiden øjnede han en uafbrudt kæde af uheld og farer, der først endte med døden, og dog så han det roligt, uden at ængstes. Han havde en fornemmelse af, at han først havde begyndt at leve i de tre sidste dage; han var tungsindig, men ikke ulykkelig. Hans tanker vendte tilbage til det skæbnesvangre brev – dets underlige, overnaturlige forsvinden synes bestemt at godtgøre dets overnaturlige oprindelse, ligesom også at budskabet havde været bestemt for ham alene. Relikvien, han havde i sin besiddelse, stadfæstede så meget mere denne kendsgerning.

"Det er min skæbne, min pligt," tænkte Philip. Da han nu tilstrækkelig fyldestgørende havde gjort sig rede for sin stilling og var kommet til disse slutninger, vendte hans tanker tilbage til Amines skønhed, hendes mod og den åndsnærværelse, hun havde udvist. "Og," tænkte han, mens han betragtede månen, som nu stod højt på himlen, "skal dette skønne væsens skæbne flettes sammen med min? De sidste tre dages begivenheder kunne næsten lade mig formode det. Gud alene ved det, og Guds vilje ske. Jeg har aflagt det løfte – og det er blevet ført til

bogs af Himlen – at jeg vil indvie mit liv til at genløse min ulykkelige fader – men hindrer dette mig i at elske Amine? Nej, nej; sømanden, der befarer de indiske have, må tilbringe måned for måned i land, inden han atter kan tage fat på sin gerning. Jeg må give mig til at søge på det store, vide hav, men hvor tit kan jeg ikke vende tilbage? Og hvorfor skulle jeg da være udelukket fra den trøst, jeg kan hente mig hos et elskende hjerte? – Og dog – gør jeg ret i at vinde en kvindes kærlighed, som, når hun kommer til at elske – det er jeg fast overtydet om – vil elske så inderlig dybt og trofast, bør jeg overtale hende til at knytte en varig forbindelse med et menneske, hvis liv bliver så usikkert? Men er dog ikke enhver sømands liv usikkert, når han trodser de vrede bølger med kun en tomme planker mellem sig og døden? Desuden er jeg jo udkåret til at fuldføre et hverv – og når så er, hvad kan da gøre mig skade, før det er fuldbragt til den af Himlen fastsatte tid? Men hvornår bliver det, og hvordan vil det ende? – med døden! Jeg ville ønske, jeg var mere koldblodig, for at jeg bedre kunne drage slutninger."

Endelig gryede dagen, og da han så, det lysnede i horisonten, blev han mindre årvågen på sin post og slumrede ind, hvor han sad. Et let tryk på skulderen fik ham til at fare op og tage pistolen frem, som han havde stukket ind på brystet. Han vendte sig om og så Amine.

"Og denne pistol var bestemt for mig?" sagde Amine smilende, idet hun gentog Philips ord fra om aftenen.

"For Dem, Amine? – ja, til endnu engang at forsvare Dem, hvis det gjordes nødvendigt."

"Det ved jeg nok; hvor venligt af Dem at have gennemvåget denne lange, kedsommelige nat efter så megen anstrengelse og

udmattelse! Men nu er det højlys dag."

"Indtil jeg så, det gryede, holdt jeg trolig vagt, Amine."

"Ja, men kom nu ind og hvil Dem lidt. Fader er stået op – De kan lægge Dem på hans seng."

"Tak, jeg føler ingen trang til at sove. Der er meget at gøre, vi må hen til borgmesteren og indberette det skete; disse lig må blive, hvor de er, indtil det hele er opklaret. Vil Deres fader gå derhen, Amine, eller skal jeg?"

"Fader egner sig sikkert bedst som husets ejer. De må blive, og hvis De ikke vil sove, må De dog nyde nogle forfriskninger. Jeg vil gå ind og sige det til fader; han er allerede færdig med sit morgenmåltid."

Amine gik ind og kom snart igen med sin fader, som havde indvilliget i at gå til borgmesteren. Han hilste venligt på Philip, da han kom ud, gyste, da han gik til side for at undgå at skræve over ligene, og skyndte sig med hastige skridt ind til den nærliggende by, hvor borgmesteren boede.

Amine bad Philip følge sig, og de gik ind i hendes faders værelse, hvor han til sin forundring fandt kaffe skænket til sig – på den tid en sjældenhed, som Philip ikke ventede at finde i den gerrige mynheer Poots' hus; men det var en overdådighed, som den gamle fra sin tidligere levevis ikke kunne undvære.

Philip, som ikke havde fået mad i næsten fireogtyve timer, var ikke bedrøvet over at kunne tage for sig af, hvad der var stillet frem for ham og tav, så længe han spiste.

"Amine," sagde Philip endelig, "jeg har haft tid nok til at overveje i nat, mens jeg holdt vagt ved døren. Må jeg tale rent ud?"

"Ja, hvorfor ikke?" svarede Amine. "Jeg er vis på, at De ikke vil sige noget, som De ikke burde sige, eller noget, som en pige ikke burde høre på."

"De viser mig retfærdighed, Amine. Mine tanker har været hos Dem og Deres fader. De kan ikke blive boende i dette ensomme hus."

"Jeg synes også, det ligger alt for ensomt – jeg mener for hans sikkerheds skyld og måske for min med – men De kender fader – netop ensomheden er efter hans hoved, lejen er ikke stor, og han er ængstelig for sine penge."

"Den mand, som er ængstelig for sine penge, må bringe dem til et sikkert sted – her er de ikke sikre. Hør mig nu, Amine. Jeg har et hus, der, som De måske har hørt, ligger sammen med mange andre, som gensidigt beskytter hinanden. Men nu står jeg for at forlade det – måske for stedse; for det er min agt at afgå med det første det bedste skib til de indiske have."

"De indiske have, hvorfor det? – Omtalte De ikke i aftes, at De ejede gylden i tusindvis?"

"Jo, jeg gjorde, og dem har jeg også; men, Amine, jeg må bort – det er min pligt. Spørg mig ikke mere, men hør, hvad jeg nu foreslår. Deres fader må flytte ind i mit hus og tage vare på det, mens jeg er borte, han vil gøre mig en tjeneste ved at indvillige i dette, og De må overtale ham til det. De vil være i sikkerhed der. Han må også forvare mine penge for mig. Jeg behøver dem ikke for øjeblikket – og kan ikke tage dem med mig."

"Fader kan man ikke betro fremmede folks penge."

"Hvorfor samler Deres fader således til bunke? Han kan dog ikke tage pengene med sig, når han bliver kaldt heden; det er jo til Dem alt sammen, og er mine penge da ikke sikre?"

"Lad mig få dem i forvaring, så skal de være sikre. Men hvorfor behøver De at tage bort og sætte Deres liv på spil på søen, når De er så rig?"

"Amine, spørg mig ikke om det. Det er min pligt som søn, mere kan jeg ikke sige, i alt fald ikke for øjeblikket."

"Hvis det er Deres pligt, så spørger jeg Dem ikke mere. Det er ikke kvindelig nysgerrighed – nej, det var en bedre følelse, forsikrer jeg Dem, som drev mig til at stille dette spørgsmål."

"Hvad var det for en følelse, Amine?"

"Det ved jeg næppe selv – måske mange gode følelser tilsammen – taknemmelighed, agtelse, ærbødighed, tillid, velvilje. Er alle disse ikke tilstrækkelige?"

"Jo, visselig, Amine: Det er meget at opnå efter et så kort bekendtskab, men dog har jeg alle disse følelser for Dem, og flere til. Hvis De altså føler så meget for mig, gør mig da den tjeneste at få Deres fader til at forlade dette ensomme hus endnu den dag i dag og tage bolig i mit."

"Hvor agter De da selv at bo?"

"Hvis Deres fader ikke vil antage mig som kostgænger i den korte tid, jeg bliver her, vil jeg søge husly andetsteds; men går han ind på det, så vil jeg holde ham rigelig skadesløs – det vil da sige, hvis De ikke har noget imod, at jeg bliver i huset nogle få dage."

"Hvorfor skulle jeg have noget imod det? Vort hus er ikke længere sikkert, og De tilbyder os husly. Det ville virkelig være uretfærdigt og højst utaknemligt at jage Dem ud fra det sted, hvor De har eget tag over hovedet."

"Så få ham da til det, Amine. Jeg vil ikke have noget for det, men anse det for en tjeneste, han viser mig; for jeg ville rejse

herfra med sorg, hvis jeg så, at De ikke var i sikkerhed. – Vil De love mig det?"

"Jeg lover Dem at anvende al min indflydelse – ja, jeg kan lige så godt straks sige, at det nok vil ske, for jeg kender min indflydelse. Her er min hånd på det, er De så tilfreds?"

Philip tog den lille hånd, der blev rakt ham, hans følelser fik overhånd over hans tilbageholdenhed, og han førte den til sine læber. Han så op for at se, om Amine røbede tegn til mishag, han mærkede, at hendes sorte øjne var fæstede på ham, (ligesom engang før, da hun lod ham komme inde) som om hun ville læse hans tanker, men hånden blev ikke trukket tilbage.

"De kan stole på mig, Amine," sagde Philip og kyssede endnu en gang hendes hånd.

"Jeg håber det – jeg tror det – ja, jeg er vis på det," svarede hun endelig.

Philip slap hendes hånd. Amine vendte tilbage til sin plads og blev nogen tid siddende tavs og tankefuld. Philip havde også sine egne tanker og åbnede ikke munden. Endelig talte Amine.

"Jeg synes, jeg har hørt fader sige, at Deres moder var meget fattig – lidt forstyrret i hovedet, og at der var et værelse i huset, som havde været lukket i mange år."

"Det var aflukket lige til i går."

"Og der fandt De Deres penge? Vidste Deres moder da ikke noget om de penge?"

"Jo, for hun talte om dem på sit dødsleje."

"Der må have været vægtige grunde til ikke at lukke op for den stue."

"Det var der."

"Hvad var det for grunde, Philip," sagde Amine med blød og dæmpet stemme.

"Det kan jeg ikke sige, i alt fald bør jeg ikke. De må lade Dem nøje med at få at vide – at det var frygt for et syn –"

"Hvad for et syn?"

"Hun sagde, at min fader havde vist sig for hende der."

"Tror De da, han gjorde det, Philip?"

"Jeg tvivler ikke om, at han gjorde det – men jeg kan ikke besvare flere spørgsmål, Amine. Nu står værelset åbent, og der er ingen grund til at være bange for, at han oftere skal vise sig."

"Det er jeg ikke bange for," svarede Amine alvorligt. "Men," fortsatte hun, "står dette ikke i forbindelse med Deres beslutning om at gå til søs?"

"Så meget vil jeg svare Dem: Det har bestemt mig til at gå til søs; men jeg beder Dem, spørg ikke om mere. Det er mig pinefuldt at skulle afvise Dem, men min pligt tillader mig ikke at udtale mig yderligere."

Nogle minutter var begge tavse; så tog Amine atter ordet.

"De var så opsat på at få den relikvie, at jeg ikke kan komme bort fra den tro, at den står i forbindelse med hemmeligheden. Er det ikke sådan?"

"For sidste gang, Amine, vil jeg besvare Deres spørgsmål – den har noget at gøre med det; men nu ikke mere!"

Den studse og næsten plumpe måde, Philip endte sit svar på, undlod ikke at gøre sin virkning på Amine, som svarede:

"De er så optaget af andre tanker, at De ikke har øjne for den artighed, jeg viser Dem ved at nære så megen interesse for, hvad der vedkommer Dem."

"Jo, jeg har – det mærker jeg godt og er Dem også taknemlig derfor, Amine. Tilgiv mig, hvis jeg har været plump; men husk vel på, hemmeligheden tilhører ikke mig – i det mindste har jeg følelsen af, at den ikke gør det. Gud ved, det er mit ønske, at jeg aldrig havde fået den at vide, for den har knust mit håb i dette liv."

Philip tav; da han løftede øjnene i vejret, så han, at Amines øjne var fæstet på ham.

"De ønsker at læse mine tanker, Amine, eller min hemmelighed?"

"Deres tanker, måske – Deres hemmelighed, nej; og dog er jeg bedrøvet over, at den tynger så svært på dem, som den åbenbart gør. Den må i sandhed være af en frygtelig art, siden den kan gøre en sjæl som Deres, Philip, nedtrykt."

"Hvor har De lært at være så modig, Amine?" sagde Philip for at få noget andet at tale om.

"Det er forholdene, som gør folkene modige eller lige det modsatte; de, der er vant til farer og besvær, er ikke bange for dem."

"Og hvor har De da mødt farer og besvær, Amine?"

"I det land, hvor jeg blev født, ikke i dette land med dets tåge og mudder."

"Vil De betro mig Deres tidligere livs historie, Amine? Jeg kan godt tie med en hemmelighed, hvis De ønsker det."

"At De kan tie med en hemmelighed, måske imod mit ønske, det har De allerede bevist mig," svarede Amine smilende, "og De har krav på at kende noget til dens levned, hvis liv De har frelst. Jeg kan ikke fortælle Dem meget, men det, jeg kan sige, vil også være nok. Da min fader som dreng var om bord i et

handelsskib, blev han taget til fange af maurerne og solgt som slave til en *hekim* eller læge i Deres land. Da maureren fandt, at han havde fortrinlige evner, oplærte han ham til sin medhjælper, og det var under denne mand, han erhvervede sig indsigt i lægekunsten. Efter få års forløb var han lige så ferm som sin mester, men slave, som han var, praktiserede han ikke for egen regning. De kender jo min faders havesyge, den kan ikke skjules. Han sukkede efter at blive lige så rig som sin herre og efter at få sin frihed; han gik over til muhamedanismen, hvorpå han blev fri og praktiserede så for egen hånd. Han tog sig en hustru af en arabisk slægt, datter af en høvding, som han havde helbredet, og nedsatte sig der i landet. Jeg blev født; han samlede sig formue og kom svært i ry; men da sønnen af en bey døde under hans lægebehandling, blev det et påskud til at forfølge ham. Han havde sit liv forbrudt, men slap bort, dog ikke uden at miste alt det gods, som han elskede så højt. Min moder og jeg fulgte ham. Han flygtede til beduinerne, hvor vi blev nogle år. Der blev jeg vant til hurtige marcher, vilde og dristige overfald, og tit og mange gange til det dermed uadskillelige myrderi. Men beduinerne betalte ikke min fader godt for hans tjenester, og guld var hans Gud. Da han hørte, at beyen var død, vendte han tilbage til Cairo, hvor han atter gav sig til at praktisere. Det blev ham forundt igen at dynge penge sammen, indtil bunken var stor nok til at vække den ny beys begærlighed; men denne gang fik han heldigvis nys om herskerens hensigter. Han undslap på ny med en del af sin formue på et lille fartøj og nåede den spanske kyst; men han har aldrig været mand for at beholde sine penge ret længe. Inden han var kommet her til landet, var han blevet så godt som

ganske udplyndret, og nu har han i de tre år, vi har været her, igen lagt en del op. Vi var kun ét år i Middelburg, og derfra flyttede vi hertil. Sådan er mit livs historie, Philip."

"Holder Deres fader endnu fast ved den muhamedanske tro, Amine?"

"Det ved jeg ikke. Jeg tror ikke, han holder sig til nogen som helst, i alt fald har han da ikke lært mig nogen. Hans guld er hans Gud."

"Og hvem er Deres?"

"Den Gud, som skabte denne skønne verden med alt, hvad der er i den – naturens Gud – kald ham, hvad De vil. Dette føler jeg, Philip, men jeg vil gerne vide noget mere; der er så mange trosbekendelser, men de må sikkert kun være forskellige veje, der alle fører til Himlen. Deres tro er den kristne tro, Philip; er det den sande? Enhver kalder den tro, han har, den sande, hvad han så end tror på."

"Det er den eneste sande tro, Amine. Turde jeg blot røbe – jeg har sådanne gruelige beviser –"

"...på, at den tro, De har, er den sande? Er det så ikke Deres pligt at komme frem med disse beviser? Sig mig, har De højtideligt forpligtet Dem ved et eller andet til aldrig at røbe dem?"

"Nej, det har jeg ikke; men alligevel har jeg det på følelsen, at der er noget, som binder mig. Men jeg hører stemmer. Det må være Deres fader og øvrigheden – jeg må ned og møde dem."

Philip rejste sig og gik ned ad trappen. Amine fulgte ham med øjnene, da han gik, og han blev siddende og så hen imod døren.

"Er det muligt?" sagde hun og strøg håret bort fra panden, "så hurtigt? – ja, således er det netop. Jeg føler, at jeg hellere ville dele den smerte, han fortier – hans farer – med ham, ja selv døden sammen med ham ville jeg foretrække – frem for ro og lykke med enhver anden. Det skulle gå underligt til, om jeg ikke også kommer til det. I aften skal fader flytte ind i hans hus, jeg vil straks i forvejen indrette alt med henblik på dette."

Den af Philip, og mynheer Poots afgivne forklaring blev nedskrevet af øvrigheden, ligene undersøgt, og et par af dem genkendt som velbekendte landstrygere. Derpå blev de på borgmesterens ordre flyttet af vejen. Mødet med byens myndigheder blev hævet, og Philip og mynheer Poots fik lov til igen at gå tilbage til Amine. Det vil ikke være nogen nytte til at gentage den påfølgende samtale; det vil være tilstrækkeligt at meddele, at Poots gav efter for de grunde, Amine og Philip fremførte, særlig den ene, at han ikke skulle betale husleje. En vogn blev skaffet til veje for at køre møblerne og lægemidlerne bort på, og om eftermiddagen blev det meste løsøre flyttet. Det var imidlertid først, da mørket faldt på, at lægens tunge pengekiste blev sat på vognen, og Philip gik med ved siden af som beskytter. Også Amine gik ved siden af vognen med sin fader. Som man let fatter, blev det sent den aften, inden de var kommet i orden og kunne gå til ro.

6

"Dette er altså den stue, som har været aflukket så længe," sagde Amine, idet hun næste morgen trådte ind i den, længe før Philip var vågnet af den dybe søvn, som han havde til gode fra den foregående nats vågen. "Ja, den ser virkelig ud til at have været længe aflukket." Amine så sig om og undersøgte så bohavet. Fugleburene tiltrak sig hendes opmærksomhed, og hun så ind i dem. "Stakkels små kræ!" sagde hun; "her var det altså, at hans fader viste sig for hans moder. Nå, det kan jo gerne være – Philip siger, at han har beviser; og hvorfor skulle han ikke vise sig? Var Philip død, hvor ville jeg da glæde mig ved at se hans ånd – det var dog altid noget. Hvad er det, jeg siger – I troløse læber, således at røbe min hemmelighed! – Bordet væltet! – det ser ud til at være gjort af angst – en syæske med alt dens tilbehør strøet hulter til bulter – det er kun kvindefrygt; en mus kan have været skyld i det hele; og dog er der noget højtideligt i det simple faktum, at ikke noget levende væsen i så mange år er gået hen over disse brædder. Selv det, at et bord, der er kastet omkuld på denne måde, kunne blive liggende således i årevis, synes næppe at være gået til på naturlig måde og må derfor gøre et vist indtryk på sindet. Jeg undrer mig ikke over, at Philip har en følelse af, at en forfærdelig hemmelighed står i forbindelse med dette værelse – men det må ikke blive ved at være i den forfatning – det må straks tages i brug."

Amine, som længe havde været vant til at passe huset for sin fader og opfylde en husmoders pligter, tog straks fat.

Hver plet af værelset og hvert stykke møbel i det blev renset og pudset; spindelvæv og støv blev fejet ud, sofaen og bordet flyttet fra hjørnet midt ud på gulvet, de bedrøvelige små fangebure skaffet af vejen, og da Amine var færdig med at pynte og pudse op, og solen skinnede lyst og klart ind ad det åbne vindue, så stuen ganske smuk ud.

Amine havde på følelsen, hvad der jo også er rigtigt nok, at stærke indtryk svinder, når de ting, der har fremkaldt dem, skaffes til side. Hun besluttede derfor at gøre sådan, at Philip kunne føle sig vel tilpas; for med al den sjælelige fyrighed og varme, som ligger til hendes folkefærd, havde hun optaget hans billede i sit hjerte og var fuldt og fast bestemt på at vinde ham. Ikke blot fugleburene, men også syæsken med dens tilbehør blev sat af vejen, og det stykke broderi, som Philip var veget tilbage for at tage op fra gulvet, blev lagt til en side tillige med alt det øvrige. Philip havde ladet nøglerne ligge på gulvet. Amine åbnede buffeten, polerede ruderne i glasdørene og var ivrigt i færd med at pudse sølvkanderne, da hendes fader kom ind i stuen.

"Ih, du forbarmende –," udbrød mynheer Poots; "er det sølv alt sammen? – Så må det jo dog være sandt, at han ejer mange tusinde gylden, men hvor er de?"

"Det skal du ikke bryde dig om, fader; dine penge er nu i sikkerhed, og det har du Philip Vanderdecken at takke for."

"Ja, meget sandt; men da han skal bo her – mon han spiser meget – og hvad vil han monstro give mig for det? Han må betale godt, siden han har så mange penge."

Amines læber krusede sig til et hånligt smil, men hun svarede ikke.

"Jeg er nysgerrig efter at vide, hvor han har sine penge. Han vil jo gå til søs, så snart han kan få skibslejlighed? Hvem skal så tage vare på hans penge, når han tager bort?"

"Jeg skal nok tage vare på dem, far," sagde Amine.

"Ah – ja vel – godt – vi vil passe på dem; skibet kan forlise."

"Nej, vi vil ikke passe på dem, far; du skal slet ikke have noget med dem at gøre. Pas du blot dit eget."

Amine satte sølvtøjet ind i buffeten, lukkede dørene af og tog nøglen med sig, da hun gik ud for at sørge for frokosten, og efterlod den gamle stående og stirrende gennem glasdørene på det kostbare metal indenfor. Hans øjne var lige som fastnaglede til det, og han kunne ikke tage dem fra det. Hvert minut mumlede han: "Ja, alt sammen sølv."

Philip kom ned; da han gik forbi værelset på vejen ud i køkkenet, så han mynheer Poots ved buffeten, og han gik ind i stuen. Han blev lige så forundret som glad over den forandring, der var foregået. Han fattede, hvorfor og af hvem den var foretaget, og han var hende taknemmelig for det. Amine kom ind med frokosten, og deres øjne talte mere, end deres læber kunne have gjort.

"Mynheer Poots," sagde Philip, så snart han var færdig med at spise, "jeg agter at lade Dem råde over mit hus, og jeg håber, De vil få det hyggeligt. De småting, det måtte være nødvendigt at lave lidt om på, vil jeg betro Deres datter forinden min afrejse."

"De forlader os altså, hr. Philip, for at gå til søs? Det må være rart at komme ud og se fremmede lande – meget bedre end at blive hjemme. Hvornår rejser De?"

"Jeg tager af sted i aften, til Amsterdam," svarede Philip, "for at træffe fornøden aftale om en skibslejlighed; men jeg tænker,

jeg kommer igen, inden jeg sejler."

"Ah, De kommer igen. Ja – De har jo Deres penge og Deres rørlige ejendele at se til; de må tælle Deres penge – vi skal nok passe godt på dem. Hvor ligger Deres penge, hr. Vanderdecken?"

"Det skal jeg nok sige Deres datter i formiddag, inden jeg tager af sted. Senest om tre uger kan De vente mig tilbage."

"Far," sagde Amine, "du lovede at gå hen og se til borgmesterens barn; det er på tide, du går."

"Ja, ja – tag det roligt – alt til rette tid – men jeg må først have lidt glæde og fornøjelse af hr. Philip – han har meget at fortælle mig, inden han tager af sted."

Philip kunne ikke bare sig for at smile ved at mindes, hvad der var foregået, da han første gang kaldte mynheer Poots hen til dette hus, men til mindet herom knyttede der sig sorg, og en sky lagde sig over hans pande.

Amine, som var ganske på det rene med, hvad der foregik så vel i hendes faders som i Philips indre, bragte nu sin fader hans hat og ledte ham hen til yderdøren, og mynheer Poots – som aldrig satte sig imod, hvad datteren ville – blev meget imod sin vilje nødsaget til at gå.

"Skal De allerede rejse, Philip," sagde Amine, da hun kom ind i stuen igen.

"Ja, Amine, lige straks. Men jeg håber at komme igen en gang endnu, inden jeg sejler; i fald det ikke lader sig gøre, er det bedst, De nu får de oplysninger, jeg kan give Dem. Vil De give mig nøglerne?"

Philip åbnede skabet under buffeten og døren til jernskabet.

"Der, Amine, er mine penge; vi behøver ikke at tælle dem, som Deres fader ville foreslå. De ser, at jeg havde ret, da jeg forsikrede, at jeg ejede gylden i tusindvis. For øjeblikket er De mig ikke til nogen nytte, da jeg først skal til at lære min håndtering. Skulle jeg engang komme tilbage, kan De hjælpe mig til at få mit eget skib. Jeg ved ikke, hvad der måske bliver min skæbne."

"Og skulle De ikke komme tilbage?" spurgte Amine alvorligt.

"Så tilhører de Dem så vel som alt, hvad der er her i huset, og huset med."

"De har nærbeslægtet familie, har De ikke?"

"Kun én, og han er rig, en onkel, der kun hjalp os lidt, da vi trængte, og han har ingen børn. Jeg skylder ham kun såre lidt, og han trænger ikke. Der er kun ét væsen her i verden, som har vakt deltagelse i dette bryst, og det er Dem. Jeg ønsker, De vil betragte mig som en broder – jeg vil altid holde af Dem som en kær søster!"

Amine svarede ikke. Philip tog nogle flere penge ud af den pose, som tidligere havde været åbnet, til sine rejseudgifter, lukkede af for skabet og gav Amine nøglerne. Han ville lige til at tale til hende, da der blev banket på døren, og præsten, pater Seysen, trådte ind.

"Guds fred, min søn, og med Dem med, mit barn, som jeg ikke har set før. De er vel mynheer Poots' datter, antager jeg?"

Amine bøjede hovedet til svar.

"Jeg ser, Philip, der er nu lukket op for stuen og jeg har hørt tale om alt, hvad der er foregået. Jeg ville nok tale lidt med dig, Philip, og må bede denne unge pige lade os være lidt alene."

Amine forlod værelset, præsten satte sig ned i sofaen og opfordrede med en håndbevægelse Philip til at sætte sig ved siden af sig. Den påfølgende samtale var for lang til at kunne gentages. Præsten udspurgte først Philip om hans hemmelighed, men om dette punkt kunne han ikke få den oplysning, han gerne ville have; Philip fortalte ham blot så meget, som Amine havde fået at vide, men heller ikke mere. Han erklærede det også for sin agt at gå til søs, og at han, hvis han ikke skulle komme igen mere, havde testamenteret sin formue – hvis fulde beløb han ikke angav – til lægen og dennes datter. Præsten udfrittede ham derpå om mynheer Poots og spurgte blandt andet om, hvad tro han vel var af, da han aldrig havde vist sig i nogen af kirkerne, og det rygte gik, at han var en vantro. Philip gav ham et oprigtigt svar og lod sig samtidig forlyde med, at i det mindste datteren længtes efter at blive bedre oplyst, hvorfor han bad præsten påtage sig et arbejde, som han selv ikke egnede sig til. Pater Seysen gik villigt ind på denne anmodning, da han nok så, hvorledes det stillede sig med Philips sindelag overfor Amine. Efter en samtale på næsten to timer blev de afbrudte ved, at mynheer Poots kom igen og øjeblikkelig fo'r ud af stuen, da han fik øje på pater Seysen. Philip kaldte på Amine, og da han bad hende som en tjeneste, hun viste ham, om at tage imod præsten, når han kom, velsignede den brave gamle mand dem begge og gik.

"De gav ham da ingen penge, hr. Philip, håber jeg?" sagde mynheer Poots, da pater Seysen havde forladt stuen.

"Nej, jeg gjorde ikke", svarede Philip; "jeg ville ønske, jeg havde tænkt på det."

"Nej, nej – det er meget bedre, at De lod være. – Penge er bedre, end hvad han har at give; men han må ikke komme her."

"Hvorfor ikke, far," svarede Amine. "Hvis hr. Philip ønsker det? Det er jo hans eget hus."

"Ja, hvis hr. Philip ønsker det; men – du ved jo, han tager herfra."

"Nå, men selv om han gør det, – hvorfor skulle pateren da ikke komme her? Han kunne jo komme for at se til mig."

"Se til dig, mit barn! – Hvad kan han have med dig at skaffe? – Ja, ja da, men hvis han kommer, vil jeg ikke give ham en styver – og så vil han snart holde op med at komme."

Philip fik ikke lejlighed til yderligere at tale sammen med Amine og havde heller ikke mere at skulle have sagt. En time efter bød han hende farvel i hendes faders nærværelse, da denne ikke ville forlade dem, fordi han håbede at få Philip til at betro sig noget om de penge, han nu måtte lade blive tilbage.

To dage efter kom Philip til Amsterdam; da han havde forhørt sig hos rette vedkommende, så han, at der ikke var nogen udsigt til, at der ville afgå skibe til Ostindien de første par måneder. Det Hollandsk-ostindiske Kompagni havde dengang allerede længe været oprettet, og al privat handel var ophørt. Kompagniets skibe gik kun ud på den årstid, som man antog for den heldigste til at gå syd om Det stormende Forbjerg – det var det navn, de første eventyrere havde givet Kap det gode Håb. Et af de skibe, der skulle sejle med den næste flåde, var *Ter Schilling*, en tremaster, som nu var lagt op og aftaklet.

Philip opsøgte kaptajnen og udtalte for ham sit ønske om at måtte komme ud med ham for at oplæres til sømand. Kaptajnen fandt behag i hans ydre, og da Philip ikke alene gik

ind på ikke at få nogen hyre, så længe rejsen stod på, men endog var villig til at betale noget i lærepenge, fik han løfte om en plads om bord som understyrmand, hvorved han kom til at spise i kahytten. For resten skulle han nok i god tid få at vide, når skibet var klart til at sejle. Da Philip nu, sit løfte tro, havde gjort, hvad han kunne, besluttede han at tage hjem igen og var således atter sammen med Amine.

Vi må nu gå to måneder frem i tiden; mynheer Poots var imidlertid vedblevet at røgte sit kald og var kun sjældent hjemme, og således var vore to unge venner timevis ad gangen overladt til sig selv. Philips kærlighed til Amine var lige så stor som hendes kærlighed til ham. Det var i grunden mere end kærlighed – det var en tilbedelse fra begge sider, som tog til dag for dag. Til sine tider kunne vel en sky fare hen over Philips pande, når han kom til at tænke over de mørke udsigter, der åbnede sig for hans blik ud i fremtiden; men Amines smil jog altid skyen bort. Amine gjorde ikke nogen hemmelighed af sin tilbøjelighed, hun viste den i hvert ord, hvert blik og hver bevægelse. Når Philip tog hende i hånden eller slyngede sin arm om hendes liv, ja selv når han trykkede et kys på hendes koralrøde læber, mødte han ikke noget snerperi. Hun var for ædelttænkende, for tillidsfuld; hun følte, at hendes lykke hvilede på hans kærlighed, og kun i hans nærhed levede hun. På den måde hengik to måneder, indtil pater Seysen, der tit besøgte dem og havde gjort sig megen flid og umage med at undervise Amine, en dag kom, netop som Philip havde lagt sin arm om Amines liv.

"Mine børn," sagde han, "jeg har i nogen tid holdt øje med jer – dette her er ikke, som det sig hør og bør. Selv om du, hvad jeg

antager om dig, Philip, har til hensigt at indgå ægteskab, er det dog farligt. Jeg må lægge jeres hænder i hinanden."

Philip fo'r op.

"Jeg kan vel trygt forlade mig på, at jeg ikke har taget fejl af dig, min søn," fortsatte præsten i en streng tone.

"Nej, nej, gode fader; men jeg beder Dem, forlad mig nu. De kan komme i morgen, så skal det hele være klappet og klart – men jeg må først tale med Amine."

Præsten forlod værelset, og Amine og Philip var atter alene.

"Præsten har ret," sagde Philip og satte sig ved siden af hende. "Dette kan ikke blive ved. Jeg ville give meget til, at jeg altid kunne være om dig – hvor min skæbne dog er hård! Du ved, jeg elsker selv den jord, du træder på, og jeg tør dog ikke bede dig om at gifte dig med mig og gå ind til kummer og sorg."

"At blive gift med dig ville ikke være at gå ind til kummer og sorg, Philip," svarede Amine med nedslagne øjne.

"Det ville ikke være hengivenhed fra min side, Amine; i så fald ville jeg være meget egenkærlig."

"Jeg vil tale rent ud, Philip," svarede Amine. "Du siger, at du elsker mig – jeg ved ikke, hvorledes mænd elsker – men jeg ved, hvorledes jeg selv kan elske. Jeg føler, at det at forlade eller opgive mig nu ville være uvenligt og egenkærligt af dig; for, Philip, så – så ville jeg dø. Du siger, at du skal og må bort – at skæbnen fordrer det – men kan jeg da ikke gå med dig?"

"Gå med mig, Amine, i døden?"

"Ja, i døden, hvad andet er døden vel end en udfrielse? Jeg er ikke bange for at dø, Philip; jeg er kun bange for at miste dig. Desuden, er ikke dit liv i hans hånd, som skabte alt? Hvorfor er du da så vis på, at du skal dø? Du har for mig slået på, at du er

udset – udkåret til at udføre en stor gerning, men hvis du er udkåret, så er der mindre fare for, at du skal omkomme; for lige indtil du kommer til ende med din gerning, må du som udkåret leve. Jeg ville ønske, jeg kendte din hemmelighed, Philip; en kvindes kløgt kunne dog måske gavne dig meget. Og kunne den end ikke gavne dig, er der da ingen trøst, ingen glæde i at dele sorg så vel som glæde med en, som du siger, du holder så inderligt meget af?"

"Amine, kæreste Amine, det er min kærlighed, ene og alene min brændende kærlighed, som gør mig tvivlrådig og vaklende; hvad glæde ville jeg ikke føle, Amine, om vi blev forenede i dette øjeblik? Jeg ved knapt, hvad jeg skal sige, eller hvad jeg skal gøre. Jeg kunne ikke holde min hemmelighed skjult for dig, hvis du var min kone, og heller ikke vil jeg gifte mig med dig, før du kender den. Nu vel, Amine, jeg vil sætte hele min velfærd på ét terningkast. Du skal få denne hemmelighed at vide, se, hvilken af skæbnen plaget stakkel jeg er, skønt uden skyld fra min side, og så skal du selv træffe afgørelse om, hvad du vil. Men husk på, min ed er ført til bogs i Himlen, og du må ikke råde mig fra at holde den, husk vel på det, og hør så min fortælling – hvis du så ønsker at gifte dig med en, hvis udsigter er så mørke, lad det da blive til alvor – en kortvarig lykke vil da blive mig til del, men du, Amine –"

"Kom straks frem med hemmeligheden, Philip," råbte Amine utålmodigt.

Philip gennemgik da i enkeltheder, hvad vore læsere allerede er blevet bekendte med, og Amine lyttede efter i tavshed; man kunne ikke se hende forandre et træk i sit ansigt, mens fortællingen varede. Philip endte med at gentage den ed, han

havde svoret. "Jeg har nu ikke mere at sige," sagde han sørgmodigt.

"Det er da en underlig historie, Philip," svarede Amine, "hør du mig – men giv mig først den relikvie – jeg har fået sådan lyst til se den. Kan der være så stor kraft – jeg havde nær sagt ulykke – i denne lille tingest? Det er dog underligt; tilgiv mig, Philip – men jeg har endnu en del tvivl med hensyn til dette Iblis-sagn [Note 2)]. Du ved, at jeg endnu ikke er stærk i den nye tro, som du og den gode præst har lært mig i den senere tid. Jeg påstår ikke, at den ikke kan være sand; men en, der er så ubefæstet i den som jeg, må have lov til at vakle. Jeg vil nu forudsætte, Philip, at alt er sandt. Hvis det altså er sandt, så ville du, selv uden ed, dog kun gøre, hvad du er pligtig og skyldig at gøre; du må ikke have så ringe tanker om Amine at antage, hun ville afholde dig fra, hvad der er ret og rigtigt. Nej, Philip, opsøg din fader, og hvis du kan, og han forlanger af dig, at du skal hjælpe ham, så frels ham. Men, Philip, du må ikke bilde dig ind, at en så betydningsfuld opgave som denne vil blive løst straks ved første forsøg. Ak nej – hvis du er blevet udkåret til at fuldbyrde en gerning, så vil du gå uskadt gennem farer og besvær, indtil du står ved målet. Du vil blive sparet og atter og atter vende tilbage. Du vil kunne blive styrket – husvalet – kærtegnet – og elsket af Amine som din hustru. Og når det behager Gud at kalde dig bort fra denne verden, så vil mindet om dig, Philip, i fald hun overlever dig, blive bevaret i hendes bryst med ømhed og kærlighed. Philip, du har overladt til mig at træffe det endelige valg – kæreste Philip, jeg er din."

Amine åbnede sin favn, og Philip trykkede hende til sit bryst. Samme aften bad han faderen om hendes hånd, og mynheer

Poots gav straks sit samtykke, så snart Philip åbnede jernskabet og bredte sine gylden ud for ham.

Pater Seysen kom næste dag og modtog hans svar, og tre dage efter ringede klokkerne i den lille kirke i Terneuse med festlig klang til Amine Poots' og Philip Vanderdeckens bryllup.

7

Først sent ud på høsten blev Philip vakt af sin kærlighedsdrøm (for ak, hvad er enhver glæde her i livet vel andet end en drøm?) ved et bud fra den skibskaptajn, med hvem han havde lovet at sejle. Underligt nok, som det kan synes, havde Philip fra den første dag, han var kommet i besiddelse af sin Amine, ikke mere gået og ruget over sin fremtidige skæbne; af og til var tanken om den nok dukket op i hans sjæl, men straks blevet afvist, og for øjeblikket glemt. Han syntes, det var nok at opfylde sin forpligtelse, når tiden kom; og uagtet timerne fløj hen, og dag fulgte efter dag, uge på uge og måned på måned med den hurtighed, der går jævnsides med et liv i stadig, uforstyrret lykke, glemte Philip dog sit løfte i Amines arme, og hun var omhyggelig med ikke at komme ind på noget emne, der ville kaste en skygge over hendes tilbedte mands pande. Et par gange var vel gamle Poots kommet med spørgsmål om, hvornår Philip skulle rejse, men den fortrædelige mine og det bydende svar, han fik af Amine, (som kun alt for godt kendte de smudsige bevæggrunde, der ledte hendes fader, og som til sådanne tider betragtede ham med afsky) fik ham til at holde inde; den gamle mand plejede at tilbringe sine ledige timer med at gå frem og tilbage i dagligstuen, stadig med øjnene fæstnet på buffeterne, hvor sølvkanderne nu strålede i deres fulde oprindelige glans.

En morgen i oktober måned var der nogen, der bankede på med knoerne på yderdøren. Da dette tydede på, at det måtte

være en fremmed, gik Amine hen for at lukke op.

"Jeg ville gerne tale med hr. Philip Vanderdecken," sagde den fremmede i en halvt hviskende tone.

Det menneske, der således tiltalte Amine, var en lille mager mandsperson, klædt som hollandske sømænd på den tid, med en grævlingeskindshue trykket dybt ned i panden. Han havde små og skarpe træk, men ansigtet var dødningehvidt, læberne blege og blodløse, og håret en mellemting mellem rødt og hvidt. Han havde en svag antydning af skæg – men det var umuligt at sige, hvad hans alder var. Han kunne lige så godt have været en sygelig yngling, der tidligt nærmede sig affældigheden, som en sund og stærk, men udmagret olding. Det mest udprægede i hans ansigt og det, som straks tiltrak sig Amines opmærksomhed, var denne løjerlige persons øje – han havde nemlig kun ét – højre øjenlåg var tillukket, og øjeæblet, der skulle have været indenfor, var øjensynlig svundet bort; men hans venstre øje var i forhold til ansigt og hoved ualmindelig stort, sat på stilk, gennemsigtigt, vandklart og yderst frastødende at se på, da det hverken for oven eller for neden var indrammet af øjenhår. Så fremtrædende var dette parti af ansigtet, at når man så på manden, så man hans øje, og for resten så man ikke noget andet. Det var ikke en mand med ét øje, men et øje, hvortil der var føjet en mand; legemet var kun tårnet til fyret, uden videre værdi og uden at gøre krav på videre opmærksomhed end den, man skænker bygningen, der bærer det lys, som tjener den dristige sømand til vejledning; og dog ville man ved nærmere eftersyn have opdaget, at manden, hvor lille han end var, alligevel var velskabt, at hans hænder både i form og farve afveg meget fra simple matrosers, at hans

ansigtstræk, om end skarpe, i det hele taget var regelrette, og at der var en vis overlegenhed, der netop stak frem bag denne lille persons krybende manerer, tilligemed noget vist ubeskriveligt over hele hans skikkelse, der næsten indgød ærefrygt. Amines mørke øjne fæstede sig et øjeblik på den fremmede, og da hun bad ham træde indenfor, følte hun en gysen gennem marv og ben, som hun ikke kunne forklare sig.

Philip blev overmåde overrasket ved at se den fremmede, der ikke så snart var trådt ind i værelset, før han uden at mæle et ord satte sig ned i sofaen hos Philip på den plads, Amine lige havde forladt. For Philip lå der ligesom et varsel i, at denne person indtog Amines plads; alt det forbigangne trængte sig med ét på hans erindring, og han følte, at derfra udgik til ham et kald, der hentede ham fra kortvarig lykke og ro til et liv fuldt af fremtidig virksomhed, fare og lidelse. Hvad der især slog Philip, var, at da den lille mand satte sig ned ved siden af ham, mærkede han en pludselig kuldegysen fare igennem sig. Farven veg fra hans kinder, men han talte ikke. Et par minutter herskede der dyb tavshed. Den enøjede gæst så sig først rigtig om, vendte så ryggen til buffeterne og fæstede sit blik på Amine, som stod foran ham. Endelig brød den fremmede tavsheden med en slags fnisen, som endte med:

"Philip Vanderdecken – hi, hi! – Philip Vanderdecken, De kender mig nok ikke?"

"Nej, jeg gør ikke," svarede Philip halvt vredt.

Den lille mands stemme var ganske ejendommelig – et slags kvalt skrig, som endnu genlød i ens øren, længe efter at han var holdt op med at tale.

"Jeg er Schriften, en af lodserne på *Ter Schilling*," vedblev manden, "og jeg er kommet – hi, hi!" – han så stift på Amine – "for at føre Dem bort fra kærlighed" – han så hen til buffeterne – "hi, hi! – fra velvære, og fra dette her," – råbte han og stampede i gulvet, da han rejste sig fra sofaen – "fra det faste land – hi, hi! – måske til en våd grav. – Det er morsomt!" fortsatte Schriften med en fnisen, og med et megetsigende udtryk så han med sit ene øje Philip ind i ansigtet.

Philips første indskydelse var at smide sin gæst på porten; men Amine, som læste hans tanker, lagde sine arme over kors, som hun stod foran den lille mand, så foragteligt på ham og sagde:

"Vi må alle gå vor skæbne i møde, min gode mand, og enten vi så er på landjorden eller på søen, vil døden have, hvad der tilkommer den. Men selv med døden for øje vil Philip Vanderdecken aldrig blive så kridhvid i ansigtet, som De er nu."

"Så!" svarede Schriften, øjensynlig ærgerlig over den rolige og sindige bestemthed, som han så hos en så ung og yndig kvinde; derpå fæstede han sit øje på sølvskrinet med Jomfru-Maria-billedet oven på kaminpladen og sagde: "De er katolik, ser jeg – hi!"

"Ja, jeg er katolik," svarede Philip, "men hvad vedkommer det Dem? Hvornår skal skibet til at sejle?"

"Om en uge – hi, hi! – blot en uge at forberede sig i – kun otte dage til at sige alt farvel i – kort varsel!"

"Mere end nok," svarede Philip og rejste sig fra sofaen. "De kan sige til Deres kaptajn, at jeg skal ikke svigte. Kom, Amine, vi har ingen tid at spilde."

"Nej, det er sandt," svarede Amine, "men vor første pligt er gæstfrihed; mynheer, må vi byde Dem en forfriskning oven på Deres rejse?"

"I dag otte dage," svarede Schriften og henvendte sig til Philip uden at svare Amine. Philip nikkede, mandslingen drejede sig om på hælen og forlod værelset, og kort efter var han ude af syne.

Amine sank ned i sofaen. Det var kommet for pludseligt, for brat over hende, at nu var det ude med hendes kortvarige lykke, og hun havde fået denne melding på en måde, der var alt for grusom. Ondskaben skinnede ganske åbenbart frem af det enøjede sendebuds ord og væsen, han ville ligefrem antyde, at han vidste mere end andre, og det gjorde både Philip og hende angst og forvirret. Amine græd ikke, men holdt sine hænder op for ansigtet, mens Philip med usikre skridt gik frem og tilbage i det lille værelse. Atter vendte de halvglemte optrin tilbage i hans erindring, tegnet med levende farver; atter trængte han ind i det skæbnesvangre værelse – det var atter mørkt. Broderiet lå for hans fødder, og han fo'r igen sammen ligesom dengang, da brevet første gang kom til syne på gulvet.

De var begge vågnet op af en drøm om lykke i nutiden, og de gyste for den gruelige fremtid, der nu viste sig. Nogle få minutter var dog nok for Philip til at genvinde sin medfødte selvbeherskelse. Han satte sig ned ved siden af Amine og trykkede hende i sine arme. Således sad de længe uden at sige noget. De kendte kun alt for godt hinandens tanker, og hvor pinefuld en anstrengelse det end var dem at skulle mande sig op, samlede dog begge al deres kraft for at kunne bære den

vished, som de hærdede deres hjerter imod: At de her i verden nu måtte forvente at blive skilt for en tid; måske for bestandig.

Amine var den første, der talte; hun frigjorde sine arme, som hun havde slynget om halsen på sin mand, lagde først hans hånd på sit hjerte, som for at undertrykke dets smertelige slag, og derpå sagde hun: "Det var da sikkert nok ikke noget jordisk sendebud, Philip! Følte du ikke ligesom en dødens kulde, da han sad hos dig? Det gjorde jeg, da han kom ind!"

Philip tænkte det samme som Amine, men ville ikke forskrække hende og svarede derfor noget forvirret:

"Nej, Amine, det er kun en indbildning af dig. Det, at han kom pludselig og uventet, og det underlige væsen, han havde, har fået dig til at bilde dig selv sådan noget ind; jeg derimod så i ham kun en mand, der som følge af, at han er så mærkværdig vanskabt, er blevet forstødt af samfundet – noget misundelig af sig – afskåret fra at nyde huslig lykke og fra at få et smil af det smukke køn; for hvilken kvinde kunne vel smile til en sådan skabning? Galden er løbet over på ham, da han så så meget skønhed i en andens arme, og han har godtet sig rigtig af skadefryd over at kunne overbringe et budskab, som han nok fattede, ville afbryde den glæde, han selv er udelukket fra. Du kan være overbevist om, min elskede, at andet og mere var det ikke."

"Ja, selv om min formodning skulle være rigtig, hvad betyder det så?" svarede Amine. "Der kan jo ikke yderligere være noget – noget, som kan gøre din stilling mere gruelig eller fortvivlet. Som din hustru, Philip, føler jeg nu mindre mod, end jeg havde, den gang jeg villigt gav dig min hånd. Den gang vidste jeg ikke, i hvor vid udstrækning jeg ville føle mit tab; men vær ikke

bange; hvor meget jeg end føler her," vedblev Amine og lagde hånden på hjertet, – "er jeg forberedt og stolt over, at den, der er udkåret til en så stor gerning, er min husbond." Amine holdt inde. "Det er vel sikkert nok, at du ikke kan have taget fejl, Philip?"

"Ja, Amine, jeg har ikke taget fejl, hverken af min livsopgave eller af mit eget mod eller af den hustru, jeg har valgt," svarede Philip sørgmodigt, da han tog hende i sin favn. "Det er Himlens vilje!"

"Så ske dens vilje!" sagde Amine og rejste sig op fra sit sæde. "Den første smerte er overstået, nu føler jeg mig styrket, Philip. Din Amine kender sin pligt."

Philip svarede ikke; få minutter efter fortsatte Amine:

"Kun en kort uge, Philip –"

"Jeg ville ønske, det kun havde været en dag," svarede han; "den ville have været lang nok. Han er kommet alt for tidligt – det enøjede uhyre."

"Nej, tag det ikke på den måde, Philip. Jeg takker ham for den uge – det er kun en kort tid at vænne sig fra lykken. Jeg indrømmer dig, at hvis jeg ville pine og plage dig og gøre dig modløs ved mine tårer, bønner eller bebrejdelser (som mangen kone ville gøre, Philip), så ville én dag være mere end nok til et sådant billede af svaghed fra min side og lidelser fra din. Men nej. Philip, din Amine kender bedre sin pligt. Du skal gå som ridderen i gamle dage til et farligt stævne, måske til døden; men Amine vil give dig våben og vise sin kærlighed ved omhyggeligt at hægte din rustning sammen, så den kan skærme dig i farer, og hun vil, fuld af håb og tillid, se dig drage bort, i fortrøstning om, at du nok vender tilbage. En uge er ikke for lang, Philip, når

den bliver benyttet, som jeg håber at få den anvendt – til at udveksle vore følelser, til at høre din stemme, til at lytte til dine ord (og hvert eneste af dem vil blive indprentet i kærlig erindring), til at overveje dem for at nære min kærlighed med dem under dit fravær og i min ensomhed. Nej, Philip, jeg takker Gud for, at der endnu er en uge tilbage."

"Det gør jeg da også, Amine; og når alt kommer til alt, vidste vi jo, at det måtte komme."

"Ja, men min kærlighed var så mægtig, at jeg bandlyste alt, hvad der var at huske."

"Og dog må din kærlighed under vor adskillelse nære sig ved, hvad den kan huske, Amine."

Amine sukkede. Deres samtale blev afbrudt ved, at mynheer Poots kom ind og, slået af det forandrede udtryk i Amines ellers så strålende ansigt, udbrød: "Hellige profet! Hvad galt er nu fat?"

"Ikke andet, end hvad vi alle vidste i forvejen," svarede Philip; "jeg skal nu til at sige Dem farvel – skibet skal sejle om en uge."

"De vil afsejle om en uge?"

Der var et mærkværdigt udtryk i den gamles ansigt, da han over for Amine og hendes mand gjorde sig umage for at dølge den glæde, han følte over Philips nært forestående afrejse. Lidt efter lidt lagde han sit ansigt i alvorlige folder og sagde:

"Det er noget meget slemt nyt, ja sandelig er det så."

Amine og Philip svarede ikke, men forlod stuen sammen.

Vi må forbigå denne uge, der gik hen under forberedelser til Philips afrejse. Vi må lade Amines mod uomtalt, som holdt hendes følelser i tømme, martret som hun var af den heftigste smerte ved tanken om at skulle skilles fra sin tilbedte mand. Vi

kan ikke dvæle ved de modstridende følelser i Philips bryst, da han nu skulle opgive tilstrækkeligt udkomme, lykke og kærlighed og gå farer, savn og død i møde. Til sine tider var han ved at bestemme sig til at blive hjemme, og til andre tider igen, når han tog relikvien frem fra sit bryst og mindedes det løfte, han havde aflagt ved den, var han nær ved at være lige så ivrig for at komme af sted. Det gik Amine på samme måde; når hun faldt i søvn i sin mands arme, talte hun de få timer, de havde endnu, og lå hun vågen, og vinden tudede, så gøs hun ved tanken om, hvad Philip ville skulle gå igennem. Det var en lang uge for dem begge, og skønt de syntes, at tiden løb så hurtigt, var det næsten en lindring for dem, da morgenen som skulle adskille dem kom; for da kunne de give deres følelser frit løb. Den sørgelige vished var trådt i stedet for den pinlige uvished, men håbet havde de endnu tilbage til at sætte mod i dem.

"Philip!" sagde Amine, mens de sad sammen og trykkede hinanden i hånden, "jeg vil ikke føle så megen uro, når du er rejst. Jeg glemmer ikke, at alt dette var blevet mig fortalt, før vi blev gift, og at jeg for min kærligheds skyld udsatte mig for det. Mit hjerte siger mig ofte, at du vil vende tilbage; men det kan jo narre mig – komme tilbage gør du jo nok, men ikke i live. I dette værelse vil jeg vente dig; denne sofa vil jeg sidde i, når jeg får den flyttet hen, hvor den stod før; og hvis du ikke kan vise dig lyslevende for mig, så må du ikke afslå mig om muligt, at vise dig for mig, når du er død. Jeg skal ikke blive bange, når det stormer, eller når vinduet springer op. Ak nej, jeg vil byde selv dit genfærd velkommen. Endnu en gang: Lad mig blot se dig – lad mig få vished for, at du er død – så ved jeg, at jeg ikke har

mere at leve for i denne verden, og vil haste med at blive forenet med dig i salighedens verden. Lov mig det, Philip."

"Jeg lover dig alt, hvad du beder om, forudsat at Himlen vil tilstede det; men Amine," og Philips læber skælvede, "jeg kan ikke – barmhjertige Gud, jeg bliver sat hårdt på prøve – Amine, jeg kan ikke blive her længere."

Amine fæstnede sine mørke øjne på sin mand – hun kunne ikke tale, men faldt om i hans arme og blev liggende ubevægelig. Da Philip ville trykke et sidste kys på hendes blege læber, så han, at hun var besvimet.

"Nu kan hun ikke føle noget" sagde han og lagde hende ned på sofaen; "det var det bedste, at det gik således – kun alt for snart vil hun vågne op til sorg."

Philip kaldte på mynheer Poots, der var i naboværelset, for at han skulle hjælpe sin datter, greb sin hat, trykkede endnu en gang et brændende kys på hendes pande, skyndte sig ud af huset og var ude af syne, længe før Amine var kommet til sig selv igen efter sin afmagt.

8

Forinden vi følger Philip Vanderdecken på hans vovelige løbebane, bliver det nødvendigt først at opfriske vore læseres erindring ved et kort og sammentrængt overblik over de forhold, som havde ledet de dristige hollændere til det land i Østen, der nu viste sig at være en velstandskilde, som de anså for uudtømmelig.

Lad os begynde med begyndelsen. Efter at Karl den Femte havde været hersker over den største del af Europa, trak han sig tilbage fra verden af grunde, han selv bedst må have kendt, og delte sine riger mellem Ferdinand og Philip. Ferdinand gav han Østrig med de deraf afhængige lande, Philip fik Spanien; men for at gøre delingen mere ligelig og mindre ubehagelig for den sidste, fik denne tillige Nederlandene med de få millioner undersåtter, som fandtes der. Da han således til sin egen særdeles tilfredshed havde skaltet og valtet med sine medmennesker, gik han i kloster og forbeholdt sig kun en ringe årlig indtægt, tolv mand og en pony. Om han senere angrede at have redet sin kæphest, eller om han besteg sin pony, melder historien ikke noget om; men så meget er vist og sandt – to år efter døde han.

Philip mente (ligesom mange før og efter ham har ment) at han havde ret til at gøre med sine ting, hvad han lystede. Han fratog derfor hollænderne de fleste af deres rettigheder; dog, for at veje dette op, gav han dem imidlertid Inkvisitionen; men hollænderne knurrede og for at gøre ende på denne knurren lod

Philip enkelte af dem brænde. Oven på dette gjorde hollænderne indsigelser mod en religion, der var alt for varm for deres konstitution. Kort sagt, kætteriet gjorde store fremskridt, og hertugen af Alba blev afsendt med en stor hær for at bevise hollænderne, at Inkvisitionen var den allerbedste af alle mulige indstiftelser, og at det var uendelig meget bedre at et menneske blev brændt en halv time i denne verden end en evighed i den næste.

Denne ubetydelige meningsforskellighed gav anledning til en krig, som varede omtrent firs år, og som, efter at have befriet nogle hundrede tusinde mennesker fra det besvær at dø i deres seng, til syvende og sidst endte med, at de syv Forenede Provinser blev erklæret uafhængige. – Og nu må vi gå tilbage i tiden igen.

Hundrede år efter, at Vasco da Gama havde opdaget vejen rundt om Kap det gode Håb, kom andre nationer portugiserne i vejen. Til sidst blev da også den engelske nations eventyrlige ånd vakt. Vejen til Indien syd om Kap påstod portugiserne at have eneret til, og de forsvarede den med magt. I lang tid vovede intet privat handelsselskab at modsætte sig dem, og handelen var ikke af så iøjnefaldende værd, at den skulle forlede nogen regering til at indlade sig i krig for den sags skyld. De engelske eventyrere rettede derfor deres opmærksomhed mod opdagelsen af en nordvestpassage til Indien, som portugiserne ikke kunne have bare et skin af ret til at blande sig i, og den bedste del af det femtende århundrede forløb under deres frugtesløse forsøg på at finde den.

Efter et par uheldige togter blev en flåde udrustet og stillet under Drakes kommando. Denne modige og heldige sømand

fuldførte mere, end selv de mest sangvinske havde ventet. Han vendte tilbage til England i maj måned 1580 efter en rejse, som havde holdt ham beskæftiget i næsten tre år; han bragte store rigdomme hjem med sig og havde truffet meget gunstige arrangementer med kongen over Molukkerne.

Det samme held, han havde haft, fulgte også Cavendish og flere andre i året 1600. Det Engelsk-ostindiske Kompagni fik imidlertid sin første stadfæstelse af regeringen og havde nu med skiftende held fortsat handelen i over halvtreds år.

Al den tid hollænderne var vasaller af den spanske krone, havde de for skik at fare til Lissabon efter østerlandenes frembringelser og bagefter forsende dem hele Europa rundt; men da de blev uenige med Philip blev de ikke længere godkendt som forhandlere af hans indiske produkter, og følgen heraf var, at mens de forsvarede og kæmpede for deres uafhængighed, havde de også udrustet togter til Indien. De havde held med sig, og i året 1602 dannede regeringen af de forskellige spekulanter et kompagni efter samme principper og ordning som de, der havde vundet stadfæstelse i England.

Således havde englænderne og hollænderne på den tid, vi nu vender tilbage til, handlet på de indiske have i over et halvt hundrede år, mens portugiserne havde mistet næsten al deres magt ved de alliancer og venskabelige forbindelser, deres rivaler havde indgået med magthaverne i Østen, der havde lidt under portugisernes gerrighed og grusomhed.

Hvor stor eller lille den taknemlighedsgæld end kan have været, som hollænderne stod i til englænderne for den hjælp, de fik af disse under kampen for deres uafhængighed, lader det dog ikke til, at deres taknemmelighed strakte sig længere end

til Kap; for på den anden side af dette kæmpede portugisere, englændere og hollændere og opbragte uden nogen større ceremonier hinandens skibe; der gjaldt ingen lov undtagen overmagtens. Moderlandene opfordredes nu og da til at skride ind; men denne indskriden havde indtil ovennævnte tid ikke bevirket andet end en krig på papiret, da det var ganske indlysende, at alle parter havde uret.

I året 1650 tilegnede Cromwell sig Englands trone, og det følgende år erklærede han Holland krig, da han, blandt andre klagepunkter, forgæves havde fordret oprejsning af hollænderne for drabet af hans, kongemorderens, gesandt, som fandt sted i dette år, og noget vederlag for de grusomheder, der omkring tredive år forud var blevet udøvet mod englænderne på Ambon. For at vise, det var ramme alvor, opsnappede han over to hundrede hollandske skibe, og hollænderne belavede sig da (ganske vist meget nødigt) på krig. Blake og van Tromp mødtes, og søslagene var meget hårdnakkede. I "Englands Historie" går englænderne så godt som uafladelig af med sejren, og hollænderne ligeså i *deres* historie. Efter alt at dømme var disse træfninger så hårdnakkede, at begge parter i hvert enkelt tilfælde har fået dygtige kløe. Imidlertid blev freden undertegnet i året 1654, og hollænderen lovede *"at tage sin hat af"*, så ofte han måtte møde en englænder i rum sø – en blot og bar høflighed, som mynheer ikke havde noget at indvende imod, da den ikke koster penge. Og nu, da vi udførligt har forklaret, hvorledes sagerne stod indtil den tid, da Philip indskibede sig, vil vi gå videre i vor fortælling.

Så snart Philip var klar af sin dørtærskel, ilede han af sted, som om han søgte at flygte for sine egne sørgelige tanker. To

dage efter kom han til Amsterdam, hvor det første mål, han satte sig, var at anskaffe sig en lille, stærk stålkæde, der kunne træde i stedet for det bånd, hvori relikvien hidtil havde hængt sikkert om hans hals. Da det var gjort, skyndte han sig at komme om bord med sine sager på *Ter Schilling*. Philip havde ikke glemt at tage de penge med sig, som han var kommet overens med kaptajnen om at betale denne i betragtning af, at han skulle tages om bord snarere som lærling end som matros. Han havde også ydermere forsynet sig med penge til sine egne fornødenheder. Det var sent ud på aftenen, da han kom om bord på *Ter Schilling*, som lå for et enkelt anker midt imellem de andre skibe, der tilsammen udgjorde den indiske flåde. Kaptajnen, som hed Kloots, modtog ham venligt, viste ham hans lukaf og gik så ned i lasten for at afgøre et spørgsmål om ladningen, idet han efterlod Philip på dækket, overladt til sine egne betragtninger.

"Dette er altså," tænkte Philip, idet han lænede sig op imod hakkebrættet og så forud, "dette er altså det skib, på hvilket jeg skal gøre mit første forsøg, det første og – måske også det sidste. Hvor lidt kan dog de, jeg nu skal rejse sammen med, ane øjemedet med, at jeg går om bord her! Hvor meget afviger ikke mine planer fra andres! Søger jeg at tjene mig en formue? Nej! Er det for at mætte min nysgerrighed eller tilfredsstille en urolig higen? Nej! Jeg søger samkvem med døden. Kan jeg træffe på den døde uden fare for mig selv og for dem, som rejser med mig? Jeg er nær ved at tro nej; for kun ved døden kan jeg komme sammen med ham. Hvis de anede mine ønsker og formål, ville de da tillade mig at blive en eneste time om bord? Overtroiske, som søfolk har ord for at være, kunne de, hvis de

kendte mit kald, finde en god undskyldning, ikke alene for deres overtro, men også for at befri sig selv for en, der er udsendt i et så forfærdeligt ærinde. Ja, forfærdeligt er det i sandhed, og hvordan skal jeg få det udrettet! Himlen alene kan løse gåden, men jeg på min side må også være udholdende." – Philips tanker vendte sig til hans Amine. Med korslagte arme og hensunken i grublen, med øjnene hævede mod himlen så han ud, som om han holdt øje med skyernes flugt.

"Havde De ikke bedre af at gå ned?" sagde en mild stemme, der bragte Philip til at fare op af hans drømmerier.

Den kom fra overstyrmanden, der hed Hillebrant, en støt, lille mand på omtrent tredive år. Det hørgule hår faldt ham i lange tjavser ned over skuldrene, han havde en smuk teint og lyseblå øjne; skønt han kun havde lidt af en sømand i sit ydre, var der dog kun få, der forstod sig på eller gjorde deres pligt om bord bedre end han.

"Tak skal De have," svarede Philip, "jeg havde virkelig glemt mig selv og hvor jeg var; mine tanker var langt borte. God nat og mange tak."

Ter Schilling var, som de fleste fartøjer på den tid, i bygning og rigning vidt forskellig fra skibe nu til dags. Den var fregatrigget og omtrent fire hundrede tons drægtig. Bunden i den var næsten flad, og dens sider gik mere og mere indad, jo mere de hævede sig op efter, så at dens øverste dæk ikke havde den halve bredde af lastrummet.

Da alle de skibe, der gik i kompagniets fart, var armerede, lå der ikke noget fragtgods på dens øverste dæk, men på hver side førte den seks nipundigere; portene på den var små og ovale, der var stærkt spring i alle dens dæk, det vil sige, de krummede

sig ned i midten fra for til agter; over dens bak gik der et andet lille dæk til judasørene, som bar navn af brambakken, og skansen var afbrudt ved en hytte, som ragede højt op. Bovsprydet rejste sig meget og var at se til næsten som en fjerde mast, så meget mere som det førte sejl på blinderåen og oven over det topsejl. På skansen og hytten var der på fødder opstillet krigsredskaber, som nu for længst er ude af brug, men som den gang var godt kendte under navn af kohorn – en slags skyts, opkaldt efter dets opfinder, den hollandske general Coehoorn – og slyngere; de kunne drejes rundt i alle retninger om en svingbolt og blev rettet ved et håndtag af jern, der var indføjet i bundstykket; sejlet agter for mesanmasten (svarende til driveren nu til dags) var underslået til en mesanrå. Efter denne beskrivelse er det næppe fornødent at tilføje, at farerne ved en lang rejse blev ikke så lidt forøget ved skibenes ejendommelige bygning, da de (skønt de med så stor bovenvægt og så meget træ over vandet kunne skyde en god fart for en gunstig vind) ikke kunne døje en storm og kun havde ringe udsigt til at slippe vel fra det, hvis den kom over dem med læland.

Besætningen på *Ter Schilling* bestod af kaptajnen, to styrmænd, to lodser og femogfyrre mand. Supercargoen var endnu ikke kommet om bord. Kahytten (under hytten) var bestemt til supercargoen, men den under øverste dæk til kaptajnen og styrmændene, som udgjorde hele kahytsmessen.

Da Philip vågnede næste morgen, opdagede han, at mærssejlene var hejst, og at der var halet ind på ankeret til kortstagvis. Nogle af de andre skibe i flåden havde lettet og stod ud efter. Vejret var smukt, og vandet smult, travlheden og nyheden ved det hele virkede opmuntrende på hans sind.

Kaptajnen, mynheer Kloots, stod på hytten med en lille kikkert (med udtræk af pap) for øjet og så lidt nysgerrig og spændt ind imod byen. Mynheer Kloots havde som sædvanlig sin pibe i munden, og røgen, som han pustede op af den, gjorde for en kort tid kikkertglassene dunkle. Philip gik op ad trappen til hytten og hilste på ham.

Mynheer Kloots var større og sværere, end folk er flest, og den mængde klæder, som han havde på, gjorde heller ikke lidt til, at han kom til at se tykkere ud. Ydertøjet, som man frit kunne se, var følgende: På hovedet en grov ræveskindshue, og under den tittede kanten af en rød ulden nathue frem; en rød plysses vest med store blanke knapper; en stortrøje af grønt klæde, over hvilken han igen havde trukket en anden og endnu større af simpelt blåt klæde, der næsten gik så langt ned som det, man kalder en spencer. Forneden havde han sorte plysses benklæder, lyseblå uldne strømper og sko med brede sølvspænder; tværs om livet havde han ved et bredt bælte omgjordet sig med et sejldugsskødskind, der i svære folder gik ham næsten til knæene, og i bæltet selv stak en stor bredbladet kniv i en skede af hajskind. I denne dragt optrådte mynheer Kloots, kaptajn på *Ter Schilling*.

Hans højde svarede til hans drøjde. Hans ansigt var ovalt, men trækkene små i forhold til hans legemsstørrelse. Hans gråsprængte hår flagrede for vinden, og hans næse (i øvrigt ganske lige) var ude i tippen ildrød, dels af, at han hyppigt tyede til snapseflasken, og dels af heden fra en lille pibe, som sjældent forlod hans læber, undtagen når han skulle give en befaling, eller den skulle stoppes om.

"God morgen, min søn," sagde kaptajnen og tog et øjeblik piben ud af munden. "Vi bliver forsinkede af supercargoen, der ikke lader til at have overvættes lyst til at komme om bord; båden har været i land en hel time for at vente på ham, og vi bliver nok det sidste skib i flåden, der kommer til at lette. Jeg ville ønske, at kompagniet ville lade os sejle uden disse "fine herrer", der (efter min mening) kun er til ulempe, og det megen ulempe for forretningerne; men det mener man nu ikke i land."

"Hvad skal de tage vare på om bord?" spurgte Philip.

"De skal have tilsyn med ladningen og omsætningen af den, og hvis de holdt sig til det, ville det ikke være så ueffent; men de blander sig i alt muligt andet, kommer i stridigheder med alle andre og bryder sig kun lidt om alt andet end deres egen magelighed og bekvemmelighed; i virkeligheden spiller de konger om bord, da de godt ved, at vi ikke tør være grove imod dem, fordi et ord fra dem ville gøre én afbræk, når skibet igen skal fragtes. Kompagniet står fast på at de skal modtages med alle æresbevisninger. Vi saluterer dem med fem skud, når de kommer om bord."

"Kender De noget til ham, De venter?"

"Ikke uden af omtale. En god bekendt af mig, også kaptajn, som han har været ude med, fortalte mig, at han er svært bange for de farer, der er forbundet med en sørejse, og meget optaget af sin egen vigtighed."

"Jeg ville ønske, han snart ville komme," svarede Philip; "jeg længes meget efter at komme til at sejle."

"De må have bisselæder i skoene, min søn; jeg hører, De forlader et hyggeligt hjem og en smuk kone oven i købet."

"Jeg længes meget efter at se mig om i verden," svarede Philip, "og jeg må lære at føre skib, før jeg køber mig et og forsøger på at tjene mig den formue, jeg higer efter." (Ak! Hvor langt fra, hvad jeg virkelig ønsker, tænkte Philip, da han gav dette svar).

"Ja, på havet tjenes formuer, men opsluges også formuer," svarede kaptajnen. "Hvis jeg kunne lave dette gode skib om til et godt hus med gylden nok til at holde det varmt for, skulle De ikke mere se mig stå på denne hytte. Jeg er gået to gange rundt om Kap; for mange er det såmænd tit nok, og tredje gang bliver måske ikke så heldig."

"Er det da så farligt?" sagde Philip.

"Så farligt, som strøm, klipper, sandbanker, hårde storme og svære søer kan gøre det – værre er det ikke. Selv om man er til ankers i bugten på denne side Kap, ligger man der i frygt og bæven, for man kan blive blæst fra sit anker til søs eller blive drevet ind på kysten blandt de vilde, inden folkene kommer vel i klæderne. Men er man først engang lykkelig og vel på den anden side Kap, så danser vandet i solens stråler ligesom af bare glæde, og man kan sejle hele uger igennem med skyfri himmel og medbør uden at røre hverken ved halse eller skøde eller have nødig at tage piben af munden."

"Hvilke havne kommer vi til at anløbe, mynheer?"

"Det kan jeg kun sige meget lidt om. Sandsynligvis bliver Gambrun i den Persiske Havbugt det første sted, hvor hele flåden samles. Så skal vi skilles; nogle sejler lige til Bantam på øen Java; andre får nok ordre til at købslå langs ned ad indløbene der om kamfer, gummi, benzoe og voks; de har også guld og elefanttænder at tuske med. Der må De (hvis det bliver

os, der bliver sendt den vej) omgås varsomt med de indfødte, mynheer Vanderdecken. De er grumme og træske, og deres krumknive (kris'er kalder de dem) er skarpe og forgiftede, så man dør af sårene. Jeg har haft hårde kampe i stræderne der omkring både med portugisere og englændere."

"Ja, men nu er der jo fred mellem os alle."

"Sandt nok, min søn; men når vi er kommet forbi Kap, må vi ikke stole på papirer, der er undertegnede hjemme, og englænderne er os svært på nakken og træder os i hælene, hvor vi så går hen. De må vises tilbage, og jeg har mistanke om, at vor flåde er så stor og velrustet, fordi man venter fjendtligheder."

"Hvor længe antager De, at vi er om rejsen?"

"Det er, ligesom det kan træffe sig – jeg antager, sådan et par år – ja, hvis vi ikke bliver opholdt af faktorerne, hvad jeg rigtignok venter, vi bliver, for at skulle gøre en eller anden krigstjeneste, så kan den også gøres med mindre."

"To år," tænkte Philip, "to år borte fra Amine!" Og han sukkede dybt, for han følte, at deres skilsmisse kunne blive for bestandig.

"Ja, min søn, to år, det er da ikke så længe," sagde mynheer Kloots ved at lægge mærke til den sky, som gik hen over Philips pande. "Jeg var en gang fem år borte og var særlig uheldig, for jeg bragte slet ingen ting med hjem, ikke engang mit skib. Jeg blev sendt til Chittagong på østsiden af den store bengalske bugt og lå tre måneder på strømmen. De indfødte høvdinge ville holde mig tilbage med magt, de ville ikke tuske med mig om ladningen og heller ikke give mig lov til at søge hen til et andet marked. Mit krudt var blevet bragt i land, og jeg kunne

ikke gøre nogen modstand. Ormene åd gennem bunden af mit skib, og det sank allerbedst som det lå for sine ankre. De vidste, at det ville ske, og at de så kunne få min ladning for den pris, de selv ville. Et andet skib bragte os hjem. Var jeg ikke blevet behandlet så forræderisk, havde jeg ikke haft nødig at sejle denne gang; nu er min fortjeneste kun ringe, da Kompagniet forbyder al privat handel. – Men der kommer han da endelig engang; de har hejset flaget på stangen i båden – se der, nu har de sat af; mynheer Hillebrant, se efter, om kanonererne står rede med deres luntestokke til at salutere supercargoen."

"Hvad vil De have mig til at gøre?" bemærkede Philip. "Hvor kan jeg gøre noget gavn?"

"For tiden kan De kun gøre ringe gavn, undtagen i storme, der er så svære, at ethvert par næver får noget at sige. De må endnu i nogen tid se til og lære, men De kan tage en renskrift af journalen, der føres til eftersyn for Kompagniet, og måske være mig til hjælp på mange andre måder, så snart De har fået bugt med den ubehagelige søsyge, som folk plejer at lide af, første gang de er til søs. Som middel imod den vil jeg foreslå Dem at binde et tørklæde stramt om livet, så at maven trykkes noget ind efter, og så ty flittigt til min snapseflaske, som De altid vil finde stående til Deres tjeneste. Men nu må jeg nok til at tage imod det stormægtige Kompagnis faktor. Mynheer Hillebrant, lad dem brænde kanonerne af."

Kanonerne blev skudt af, og snart efter at røgen var trukket bort, roede båden, med sit lange flag slæbende bag efter sig i vandet, op på siden af skibet. Philip var spændt på at se supercargoen; men han blev i båden, til adskillige kasser med

Kompagniets forbogstaver og våbenmærke var langet op på dækket, så viste han sig selv til sidst.

Det var en lille, mager mand med indfaldent ansigt og på hovedet en trekantet, opkrammet hat, smykket med en bred guldtresse. Den dækkede en flagrende allongeparyk, hvis lange krøller bølgede helt ud over skuldrene. Hans kjole var af karmoisinrødt fløjl med brede opslag; vesten, af hvidt silketøj, broderet med kulørte blomster, nåede ham halvt ned til knæene. Hans benklæder var af sort atlask, og hvide silkestrømper dækkede hans ben. Når man hertil føjer guldspænder ved knæene og på skoene, kniplingsmanchetter ved hænderne og sølvknappet stok i hånden, så er læseren fuldstændig inde i, hvorledes mynheer Jacob Janz van Stroom, det højtagtede Kompagnis supercargo, ansat om bord på det gode skib *Ter Schilling*, gik klædt.

Som han nu så sig omkring, mens kaptajnen, officererne og folkene på skibet stod rundt om ham i ærbødig afstand, med huen i hånden, kunne læseren let komme til at mindes billedet: "Abekatten, der havde set sig om i verden," omgivet af sin stamme. Søfolkene ytrede imidlertid ikke ringeste tilbøjelighed til at le, ikke engang af hans flagrende allongeparyk; på den tid bukkede man for klæderne, og skønt man ikke kunne tage fejl af mynheer van Stroom og tro, at han var sømand, var det dog vel bekendt, at han var Kompagniets supercargo og en meget stor mand. Han modtog derfor beviser på al den ærbødighed, der skyldtes en så vigtig person.

Mynheer van Stroom lod imidlertid ikke til at have megen lyst til at blive på dækket. Han forlangte at blive vist ind i sin kahyt og fulgte agter ud med kaptajnen, mens han med flid

udsøgte sig en passage mellem de opskudte tovbugter, som spærrede ham vejen. Døren blev åbnet, og supercargoen forsvandt. Så lettede skibet da – folkene havde forladt spillet, sejlene var blevet kantsat, og man var ved at surre ankeret fast indenbords, da der blev ringet ganske voldsomt med klokken i dækskahytten, som var forbeholdt supercargoen.

"Hvad kan det være?" sagde mynheer Kloots, som var forude, idet han tog piben ud af munden. "Mynheer Vanderdecken, vil De se, hvad der er i vejen?"

Philip gik agter ud, mens klokken blev ved at ringe, og da han åbnede kahytsdøren, så han supercargoen sidde på hug på bordet og trække i klokkestrengen, der hang midt over det, med alle tegn på rædsel i sit ansigt. Hans paryk var faldet af, og med sin skaldede isse så han højst latterlig ud.

"Hvad er der i vejen, herre?" spurgte Philip.

"I vejen!" kvækkede mynheer van Stroom. "Kald skytterne ind med deres bøsser. I en fart! Skal jeg dræbes, flås i stykker og sluges? For Guds skyld, stå ikke og glo, men gør noget – se, nu kommer den hen til bordet. O Gud, o Gud!" fortsatte supercargoen, øjensynlig ude af sig selv af skræk.

Philip, der kun havde haft sine øjne rettet mod mynheer van Stroom, vendte sig nu i den angivne retning og opdagede da på gulvet til sin store forbavselse en lille bjørn, der morede sig med supercargoens allongeparyk, som den holdt imellem poterne og vendte op og ned på, mens den af og til stak snuden ind i den. Det gav først et sæt i Philip, da han uventet så dyret, men et øjebliks betænkning overtydede ham om, at det måtte være uskadeligt, ellers ville det aldrig have fået lov til at gå løs omkring i skibet.

Ikke desto mindre havde Philip ingen lyst til at nærme sig dyret, hvis sindelag han ikke kendte noget til, men mynheer Kloots viste sig og fjernede den vanskelighed.

"Hvad er der i vejen, mynheer?" sagde kaptajnen. "Å, nu kan jeg se, det er Johannes," fortsatte han, gik hen til bjørnen og hilste den med et spark, da han tog supercargoens paryk fra den. "Ud af kahytten, Johannes, ud med sig, sir!" råbte mynheer Kloots og sparkede bjørnen i bagen, til den flygtede ud gennem døren. "Mynheer van Stroom, det gør mig meget ondt – her er Deres paryk. Luk døren, mynheer Vanderdecken, ellers kan dyret komme igen, for han holder meget af mig."

Så snart døren var lukket imellem mynheer van Stroom og genstanden for hans rædsel, lod den lille mand sig glide ned fra bordet i den højryggede stol ved siden af, rystede de mishandlede krøller i parykken ud og satte den igen på sit hoved, halede i manchetterne, antog sig en borgmestermine, stødte sin stok i gulvet og sagde så:

"Mynheer Kloots, hvad er meningen med denne mangel på agtelse for det høje Kompagnis supercargo?"

"Gud bevares, det er ikke mangel på agtelse, mynheer – dyret er en bjørn, som De jo kan se; han er meget tam, selv over for fremmede. Han tilhører mig, og jeg har haft ham, siden han var tre måneder gammel. Det hele var en fejltagelse. Styrmanden, mynheer Hillebrant, satte ham ind i kahytten, for at han kunne være af vejen, mens vi besørgede, hvad vi skulle, og han har rent glemt, at han var her. Det gør mig meget ondt, mynheer van Stroom, men han skal ikke komme her tiere, med mindre De skulle få lyst til at lege med ham."

"Lege med ham! Jeg, Kompagniets supercargo, lege med en bjørn; mynheer Kloots, De må øjeblikkelig kaste dyret over bord."

"Nej, jeg kan ikke kaste et dyr over bord, som jeg holder grumme meget af, mynheer van Stroom; men han skal ikke tiere ulejlige Dem."

"Så får De med Kompagniet at bestille, kaptajn Kloots, jeg skal nok indberette denne sag til det. Deres papirer skal blive erklæret ugyldige, og De vil gå glip af Deres fragtpenge."

Kloots var, som de fleste hollændere, ikke så lidt stædig, og dette bydende sprog fra supercargoen vakte galden i ham. "Der står ikke noget i papirerne, som forbyder at have et dyr om bord," svarede Kloots.

"I følge Kompagniets forskrifter," sagde van Stroom, idet han lænede sig tilbage i stolen med en vigtig mine og lagde sine tynde ben over kors, "kan De forpligtes til at tage med om bord fremmede og sjældne dyr, der sendes hjem af guvernørerne og faktorerne, for at tjene til foræringer for kronede hoveder – såsom løver, tigre, elefanter og andre østerlandske frembringelser – men i intet tilfælde er det førere af befragtede skibe tilstedt at tage med om bord for egen regning dyr, af hvad art nævnes kan, hvilket må betragtes som sorterende under rubrikken om og forbuddet imod privat handel."

"Min bjørn er ikke til salg, mynheer van Stroom."

"Den skal øjeblikkelig sendes bort fra skibet, mynheer Kloots. Jeg befaler Dem at sende den bort – og De kan tilskrive Dem selv følgerne, hvis De nægter mig lydighed."

"Så vil vi igen lade falde anker, mynheer van Stroom, og sende bud i land til hovedkontoret for at få sagen afgjort. Står

Kompagniet fast på, at dyret skal sættes i land, får det være; men husk vel på, mynheer van Stroom, at så går vi glip af flådens bistand og kommer til at sejle alene. Skal jeg lade falde anker?"

Denne bemærkning lagde en dæmper på supercargoens påståelighed; han havde ingen lyst til at sejle alene, og frygten for, at det kunne blive tilfældet, var stærkere end frygten for bjørnen.

"Mynheer Kloots, jeg vil ikke være for streng; hvis dyret bliver lænket, så at det ikke kan komme mig nær, giver jeg mit samtykke til, at det bliver om bord."

"Jeg skal holde det borte fra Dem, så godt jeg kan, men hvad det angår at lænke det stakkels dyr, så vil det stå og hyle den hele udslagne dag og natten med, og De får ingen søvn i Deres øjne, mynheer van Stroom," svarede Kloots.

Supercargoen, som indså, at kaptajnen var fast og bestemt og ikke agtede hans trusler, gjorde alt, hvad et menneske kunne gøre, som ikke tør handle egenrådigt. Han svor i sit stille sind at ville hævne sig og bemærkede med en nedladende mine: "På de vilkår, mynheer Kloots, kan Deres dyr blive om bord."

9

Vi må lade den ostindiske flåde fortsætte sin rejse til Kap under al slags vind og vejr. Nogle skibe havde udskilt sig fra de øvrige, men de havde sat hinanden stævne ved Tafelbay, hvorfra de igen skulle gå ud i forening.

Philip Vanderdecken var snart dygtig nok til at gøre nytte om bord. Han lagde sig med iver efter, hvad han skulle; for beskæftigelse holdt ham fra at dvæle alt for meget ved årsagen, hvorfor han havde indskibet sig, og han tog med stor energi fat på, hvad der var at gøre om bord; det legemlige arbejde skaffede ham nemlig den søvn, der ellers ville være blevet ham nægtet.

Han blev snart kaptajnens yndling og fortrolig med overstyrmanden, Hillebrant; anden styrmand, Struys, var en tvær ung mand, som han ikke havde megen omgang med, og supercargoen, mynheer Jacob Janz van Stroom, vovede sig sjældent ud af sin kahyt. Bjørnen Johannes blev ikke spærret inde, og derfor spærrede van Stroom sig selv inde; der gik næppe en dag, uden at han gennemså et brev, han havde opsat om den sag, fuldt færdigt til at oversendes til kompagniet, og hver gang han gennemlæste det, foretog han en eller anden forandring i det, som han mente, ville give hans klage forøget vægt og blive endnu mere skadelig for kaptajn Kloots' tarv.

Imidlertid smøgede mynheer Kloots i salig uvidenhed om alt det, der gik for sig i supercargoens kahyt, sin pibe, drak sin snaps og legede med Johannes. Dyret havde også megen

hengivenhed for Philip og plejede at være hos ham, når han havde vagt.

Der var en person til på skibet, som vi ikke må tabe af syne, nemlig den enøjede lods Schriften, der syntes opfyldt af nag til vor helt så vel som til hans umælende yndling, bjørnen. Da Philip havde officersrang, dristede Schriften sig ikke til åbenlyst at fornærme ham, skønt han greb enhver lejlighed til at ærgre ham og satte stadig ondt for ham hos mandskabet. Bjørnen viste han derimod mere åbenlyst sit had og gik den sjældent forbi uden at give den et alvorligt spark, ledsaget af en drøj ed. Skønt ikke en om bord lod til at ynde dette menneske, syntes dog alle og enhver at være bange for ham, og han havde vundet en magt og indflydelse over matroserne, som måtte synes uforklarlig.

Således stod sagerne om bord på det gode skibe *Ter Schilling*, da det sammen med to andre lå for vindstille et par dages rejse fra Kap. Det var særdeles varmt i vejret, da det nu var sommer i disse syd for ækvator liggende egne; Philip havde ligget noget under solsejlet, som var udspændt over hytten, og han var så medtaget af heden, at han var faldet i søvn. Han vågnede med en fornemmelse af isnende kulde over hele kroppen, men dog især i brystet, og da han lukkede øjnene halvt op, så han lodsen Schriften bøje sig ned over ham og mellem sin pege- og tommelfinger holde en del af kæden, hvortil den hellige relikvie var fæstet og som han ikke havde stukket ind på brystet. Philip lukkede øjnene igen, for at få vished om, hvad dette menneske havde i sinde; han mærkede, at han lidt efter lidt drog kæden mere og mere frem, og da relikvien var helt fremme, prøvede han på at smøge den tillige med kæden over hovedet af Philip

for at komme i besiddelse af den. Ved dette forsøg fo'r Philip op og greb ham i brystet.

"Nej, virkelig!" råbte Philip, og forbitrelsen lyste ham ud af øjnene, idet han rev kæden ud af hånden på lodsen.

Men Schriften lod ikke i mindste måde til at blive forvirret over at være blevet grebet på fersk gerning; med sit ondskabsfulde ene øje så han på Philip og bemærkede spottende:

"Hører den kæde der til hendes portræt? – hi, hi!"

Vanderdecken sprang op, skubbede ham bort og lagde armene over kors.

"Jeg råder Dem til ikke at være fuldt så nysgerrig herefter, hr. lods, ellers kan De måske komme til at angre det."

"Eller måske," vedblev lodsen uden at bryde sig det mindste om Philips vrede, "er det en barnehinde, en sejrsskjorte, et probat middel imod at drukne?"

"Gå forud til det, De har at gøre, sir!" råbte Philip.

"Eller, siden De er katolik, det er måske neglen af en eller anden helgen, eller, ja nu har jeg det – en splint af det hellige kors."

Det gav et sæt i Philip.

"Ja, det er det, det er det!" råbte Schriften, der nu gik forud til matroserne, som stod ved kobryggen.

"Nu skal I høre nyt, det er noget for jer, manne!" sagde han; "vi har en splint af det hellige kors om bord, og så kan vi blæse på Djævelen selv!"

Philip havde, skønt han næppe selv vidste hvorfor, fulgt Schriften, da denne gik ned ad trappen fra hytten, og stod

forude på skansen, da lodsen kom med denne bemærkning til matroserne.

"Se, se," svarede en gammel matros lodsen, "kanske ikke blot ad Djævelen, men endog ad selve *Den flyvende Hollænder*."

"*Den flyvende Hollænder*", tænkte Philip, "kan det have noget at gøre med –?" og han gik et par skridt fremefter, for at han kunne stå i skjul bag stormasten, i håb om at få noget mere at vide, hvis de fortsatte deres samtale. Han blev heller ikke skuffet.

"Man siger, at det er værre at støde på ham end på selve Djævelen," bemærkede en anden af mandskabet.

"Å, hvem har vel nogen sinde set ham " spurgte en.

"Han er blevet set, det er sikkert nok, og lige så sikkert og vist er det, at der times det skib en ulykke, som møder ham."

"Hvor kan man da møde ham?"

"Å, der siges, at det ikke sådan er på noget bestemt sted – men han plejer at krydse på højde med Kap."

"Jeg kunne nok have lyst til at få det hele at vide, både løst og fast, om den ting," sagde en tredje.

"Ja, jeg kan kun fortælle, hvad jeg har hørt. Der hviler forbandelse over det skib; de var sørøvere og skar halsen over på kaptajnen, efter hvad jeg tror."

"Nej! Nej!" råbte Schriften. "Kaptajnen er om bord på hende endnu i dette øjeblik – han var en rigtig slyngel. Man siger, at han ligesom en vis anden person, der nu er om bord hos os, forlod en meget smuk kone, og at han var meget indtaget i hende."

"Hvor ved man det fra, lods?"

"Det ved man, fordi han altid ønsker at sende breve hjem, når han border et skib, som han møder – men ve det skib, som påtager sig at besørge dem, det er sikkert på at gå under med mand og mus."

"Jeg fatter ikke, hvor De har hørt alt dette?" sagde en af matroserne. "Har De nogen sinde set det skib?"

"Ja, jeg har!" skreg Schriften; men da han ligesom greb sig i det, dæmpede han skriget til den sædvanlige fnisen og tilføjede: "Men vi behøver ikke at være bange for den, gutter; vi har en splint af det ægte kors om bord." Derefter gik Schriften agter ud ligesom for at undgå at blive mere udfrittet – og da fik han øje på Philip, som stod ved stormasten.

"Nå således, jeg er altså ikke ene om at være nysgerrig! – Hi, hi! – Sig mig engang, tog De det med om bord for det tilfælde, at vi skulle møde *Den flyvende Hollænder*?"

"Jeg er ikke bange for nogen *Flyvende Hollænder*," svarede Philip forvirret.

"Nu falder det mig ind, De har samme navn, i det mindste siger man, at hans navn var Vanderdecken – hi!"

"Der er mange Vanderdecken'er i verden foruden mig," svarede Philip, som igen havde fattet sig, og da han havde givet dette svar, gik han sin vej hen til hytten.

"Man kunne næsten falde på at tro, at denne ondskabsfulde, enøjede slubbert var på det rene med, hvad der har bevæget mig til at gå om bord her," mumlede Philip; "å nej, det kan aldrig være muligt. Hvorfor føler jeg en sådan isnen fare igennem mig, hver gang han kommer mig nær? Jeg gad vide, om andre har det på samme måde, eller om det blot er noget, som Amine og jeg bilder os ind. Det tør jeg dog ikke spørge nogen om; det

er også besynderligt, at det menneske bærer sådant nag til mig. Jeg har aldrig fornærmet ham. Hvad jeg netop har hørt, stadfæster imidlertid alt, og dog behøves der ingen stadfæstelse. O Amine! Amine! Var det ikke for din skyld, ville jeg være henrykt over at løse denne gåde, om det så skulle være med mit liv. O Gud! Vær barmhjertig og stands denne tankestrøm," mumlede Philip, "ellers går jeg fra forstanden."

Inden tre dage var omme, kom *Ter Schilling* og dens ledsagere til Tafelbay, hvor de traf den øvrige flåde for anker og ventende på dem. Netop på den tid havde hollænderne ved Kap det gode Håb anlagt en nybygd, hvor ostindiefarerne plejede at indtage vand og forsyne sig med slagtekvæg fra hottentot-stammerne, som boede ved kysten, og som med glæde ville give en fed okse for en messingknap eller et spiger. Der gik nogle dage hen med at skaffe eskadren tilstrækkeligt vand, og da skibene derpå af admiralen havde fået deres instruks om mødestedet i tilfælde af, at de blev skilt fra hinanden, og dernæst havde belavet sig på at stå mod det hårde vejr, som de nok anede ville indtræffe, lettede de igen anker og fortsatte deres rejse.

I tre dage lå de og krydsede med svag og ustadig vind og kom kun lidt fremad; på den tredje dag blæste det rask op fra syd, tog mere og mere til, så det til sidst blev til en storm, og flåden blev af vinden drevet helt nord op i bugten. På den syvende dag befandt *Ter Schilling* sig ganske alene, men vejret var stilnet af. Der blev igen sat sejl til på skibet, og stævnen blev rettet imod øst, for at det kunne løbe ind imod land.

"Det er uheldigt nok, at vi nu er kommet bort fra alle vore staldbrødre," ytrede mynheer Kloots til Philip, da de stod sammen på kobryggen, "men det må være nær ved middag, og

så vil solen hjælpe mig til at finde ud af, hvilken bredde vi er på. Det er ikke let at sige, hvor langt vi er drevet nordpå af vind og strøm. Hør, dreng der, bring mig min jakobsstav, men tag dig i vare for at støde den imod noget, mens du går op med den."

På den tid var jakobsstaven i al sin simpelhed og ufuldkommenhed det instrument, som blev benyttet til at beregne bredden og kunne for en omhyggelig iagttager give den med en fejl på mellem én og to og en halv kilometer. Kvadranter og sekstanter er en langt senere tids opfindelse. Når man imidlertid betænker, at datiden havde en så ringe indsigt i navigation og kompassets misvisning, og at den østlige eller vestlige afvigelse kun kunne bestemmes efter gisning, så må man virkelig undre sig over, hvordan vore forfædre har kunnet befare de store have så godt, som de gjorde, og med så forholdsvis få uheld.

"Vi er godt og vel tre grader nord for Kap," bemærkede mynheer Kloots, da han havde beregnet den bredde, han var på. "Strømmen må have stærk fart; vinden er ved at løje af, og tager jeg ikke meget fejl, får vi forandring i vejret."

Hen imod aften blev det stille, med en svær dønning, som satte ind imod land, sælerne viste sig i flokkevis i havfladen og fulgte med skibet, mens det drev med dønningen; fiskene sprang i vejret og hoppede rundt til alle sider, og havet rundt om dem syntes fuldt af liv, mens solen langsomt dalede ned under horisonten.

"Hvad er det for en støj og spektakel, vi kan høre?" bemærkede Philip; "det lyder som torden i det fjerne."

"Jeg kan nok høre det," svarede mynheer Kloots. "Hov der oppe; er der land i sigte?"

"Ja vel," svarede matrosen noget efter og var imedens krøbet op i stængevantet. "Ret forude – lave sandbanker – søen bryder højt på dem."

"Så må det være det spektakel, vi kan høre. Vi driver hastigt mod land med denne grundsø. Jeg ville ønske, der kom et vindpust."

Solen var lige ved at forsvinde under horisonten, og det vedblev at være vindstille; dønningen havde drevet *Ter Schilling* så rivende hurtigt ind mod land, at de nu kunne se brændingen, der brødes med en larm, som når det tordner.

"Kender De kysten, lods?" spurgte kaptajnen Schriften, som stod ved siden af ham.

"Ja, jeg kender den godt," svarede Schriften; "søen bryder der, på mindst tolv favne; inden en halv time vil det gode skib være splintret til tændstikker, hvis vinden ikke hjælper os," og den lille mand gav sig til at fnise, som om han godtede sig rigtigt ved denne tanke.

Mynheer Kloots kunne ikke skjule, hvor ængstelig han var, piben kom hvert øjeblik ud af munden og ind i den igen. Mandskabet stod i klynger på bakken og kobryggen og lyttede modløst til brændingens rædsomme brølen. Solen var nu gået helt ned, og det natlige mulm og mørke gjorde mandskabet på *Ter Schilling* mere og mere uroligt.

"Vi må fire bådene ned," sagde mynheer Kloots til overstyrmanden, "og prøve på at bugsere hende bort; det vil ikke kunne nytte synderligt, er jeg bange for, men så vil i alt fald bådene være rede til, at folkene kan gå i dem, før hun driver på land. Få bugsertovene ud og fir bådene ned, mens jeg går ind for at varsko supercargoen."

Mynheer van Stroom sad stiv og strunk i hele sin embedsværdighed, og da det var søndag, havde han taget sin allerbedste paryk på. Han var i færd med endnu en gang at gennemlæse brevet til Kompagniet betræffende bjørnen, da mynheer Kloots kom ind og med få ord meddelte ham, at deres stilling var særdeles farlig, og at skibet efter al sandsynlighed inden en halv time ville være slået i stumper og stykker. Ved dette foruroligende budskab sprang mynheer van Stroom op fra sin stol og slog i sin angst og hastværk til lyset, der lige var blevet tændt, så det faldt ned.

"Fare på færde, mynheer Kloots! – Hvordan går det til, det er jo smult vande, og der er ingen vind oppe! Min hat – hvor er min hat og min stok? Jeg vil op på dækket. I en fart! Et lys – mynheer Kloots, De vil måske behage at give ordre til at bringe lys; jeg kan ikke finde noget i dette mørke. Mynheer Kloots, hvorfor svarer De ikke? Gud forbarme sig! Han er gået sin vej og har ladet mig ene."

Mynheer Kloots var gået for at hente lys og kom nu tilbage med det. Mynheer van Stroom satte hatten på hovedet og gik ud af kahytten. Bådene var firet ned, og skibets stævn drejet om, så det vendte fra land; men nu var det blevet bælgmørkt, og man kunne ikke se noget andet end den hvide skumstribe, som brændingen frembragte, når den frygtelig larmende slog op imod kysten.

"Mynheer Kloots, jeg vil med Deres tilladelse straks forlade skibet. Lad en båd til mig komme om på siden – jeg må have den rummeligste til Kompagniets tjeneste – til papirerne og mig."

"Jeg er bange for, at det ikke lader sig gøre, mynheer van Stroom," svarede Kloots; "vore både vil næppe kunne rumme folkene, således som det nu står til, og hver mand har sit liv lige så kært, som De har Deres."

"Men, mynheer, jeg er Kompagniets supercargo; jeg befaler Dem – jeg vil have en båd – nægt det, om De tør."

"Det tør jeg godt – jeg vægrer mig bestemt ved det," svarede kaptajnen og tog piben ud af munden.

"Udmærket," svarede mynheer van Stroom, der nu gik helt fra den – "vi vil, sir – så snart vi kommer til – Gud hjælpe os! – vi er fortabte. O Gud! O Gud!" – Uden at vide hvorfor fo'r mynheer van Stroom ned mod kahytten, og i sit hastværk snublede han over bjørnen Johannes, der kom ham i vejen, og i faldet sagde hans hat og allongeparyk farvel til hovedet.

"Gud nåde mig! Hvor er jeg? Hjælp! – kom hen og hjælp det høje Kompagnis supercargo."

"Kast los der i bådene og kom om bord," råbte mynheer Kloots; "vi har ingen tid at give bort; lad det gå i en fart, Philip; ned i båden med kompasset, vandet og beskøjterne; om fem minutter må vi forlade hende."

Så øredøvende var den larm, der kom fra brændingen, at de givne ordrer kun vanskeligt kunne høres. Imidlertid lå mynheer van Stroom på dækket og sparkede, sprællede og råbte om hjælp.

"Der kommer en svag brise fra land," råbte Philip, idet han holdt hånden i vejret.

"Ja, der gør så, men jeg er bange for, at det er for sent. Lang sagerne ned i båden, manne, og se til at være koldblodige. Der

er endnu en mulighed for at frelse hende, hvis der kommer en frisk kuling."

De var nu brændingen så nær, at de kunne mærke, at dønningen, hvor skibet lå i vindstille, blev brudt hist og her efter længden; men det kulede op, og skibet blev liggende på samme plads. Hele besætningen var i bådene med undtagelse af mynheer Kloots, styrmændene og van Stroom.

"Nu skyder hun igennem vandet," sagde Philip.

"Ja, jeg tænker, at vi nok skal frelse hende," svarede kaptajnen; "støt, Hillebrant," fortsatte han, henvendt til overstyrmanden, der stod til rors. "Vi er nu ude af brændingen – hvis brisen blot vil holde ved i ti minutter."

Brisen holdt sig, *Ter Schilling* stod ud fra land – atter blev det stille, og atter blev den drevet ind imod brændingen; endelig kulede det rigtigt op, og skibet kløvede bølgerne. Folkene blev kaldt op af bådene, mynheer van Stroom blev samlet op med samt sin hat og paryk og båret ind i kahytten, og efter mindre end en time var *Ter Schilling* uden for al fare.

"Nu vil vi hejse bådene op," sagde mynheer Kloots, "og lad os så alle takke Gud for vor frelse, før vi lægger os til at sove."

I den nat kom *Ter Schilling* en god kilometer ud i rum sø og stod så syd efter; hen ad morgenstunden lagde vinden sig igen, og det blev næsten stille.

Mynheer Kloots havde været en times tid på dækket og talt med Hillebrant om gårsdagens fare, og om mynheer van Strooms selviskhed og snæverhjertethed, da der hørtes en kraftig støj fra dækskahytten.

"Hvad kan det være?" sagde kaptajnen; "er den gode mand af bar forskrækkelse gået fra forstanden? Hvad for noget! Han slår

jo kahytten i stykker."

I samme øjeblik kom supercargoens tjener farende ud af kahytten.

"Mynheer Kloots, skynd Dem ind, hjælp min herre – han bliver dræbt – bjørnen! – bjørnen!"

"Bjørnen! Hvad – Johannes?" råbte mynheer Kloots. "Dyret er jo tamt som en hund. Jeg skal dog gå ind og se."

Men inden mynheer Kloots kunne komme ind i kahytten, kom den forskræmte supercargo farende ud i bar skjorte. "O Gud! O Gud! Skal jeg ædes? Ædes levende?" råbte han, løb forud og forsøgte på at klavre op i fokkevantet.

Mynheer Kloots fulgte forbavset mynheer van Strooms bevægelser, og da han så ham gøre forsøg på at gå til vejrs, vendte han sig agter ud og gik ind i kahytten, hvor han til sin forundring fandt, at Johannes virkelig var i færd med at lave ulykker.

Skodderne til supercargoens stadskahyt var trykket ind, parykæskerne lå kvast på gulvet, og oven på dem lå der spredte skår af ituslåede krukker og flød i en mængde honning, som Johannes med en god appetit lå og slikkede op.

Sagen var nemlig den, at da skibet lå for anker ved Tafelbay, havde mynheer van Stroom, der var en stor elsker af honning, fået noget til købs hos hottentotterne. Denne honning havde hans omhyggelige tjener stuvet til side i krukker, som han havde sat på bunden af de to lange æsker for at have dem i nærheden til brug for hans herre på den øvrige del af rejsen. Den morgen havde tjeneren i den formening, at parykken, som hans herre havde haft på den foregående aften, havde taget skade ved, at dens ejermand snublede over bjørnen, åbnet den

ene af æskerne for at tage en anden paryk frem. Nu traf det sig, at Johannes kom i nærheden af døren og lugtede honningen. Nå, hvor stor en elsker mynheer van Stroom end var af honning, så er alle bjørne dog endnu større elskere af den og vover gerne alt for at få noget. Naturen gik over optugtelsen hos Johannes; ved at gå efter lugten var han kommet ind i kahytten og skulle til at trave ind i mynheer van Strooms sovelukaf, da tjeneren smækkede døren i for næsen af ham, men Johannes trykkede fyldingen ind og lavede sig selv en indgang. Nu angreb han parykæskerne, og ved at fremvise en frygtelig masse tænder beviste han tjeneren, som prøvede på at jage ham bort, at han ikke var til at spøge med. Imidlertid var mynheer van Stroom grænseløs angst; da han ikke vidste, hvad han skyldte æren af bjørnens besøg, antog han, at dyret havde i sinde at overfalde ham. Hans tjener smurte haser efter et forgæves forsøg på at redde den sidste æske, og da mynheer van Stroom nu så sig alene, sprang han endelig ud af køjen og undslap, som ovenfor omtalt, op på bakken, efterladende Johannes som herre over valpladsen, hvor han gjorde sig til gode med sit fede bytte. Mynheer Kloots så straks, hvorledes det var fat. Han gik hen til bjørnen, talte til den og sparkede den, men bjørnen ville ikke give afkald på honningen og brummede rasende over at blive forstyrret. "Dette her kommer du galt fra, Johannes," bemærkede mynheer Kloots; "nu må du væk fra skibet, for supercargoen har begrundet årsag til klage. Nå, nå – ja vel! Du må gerne få lov at æde honningen, siden du nu har sat dig det i hovedet." Med disse ord forlod mynheer Kloots kahytten og gik hen for at se til supercargoen, der stod på bakken med sit

skaldede hoved og magre krop og holdt taler til folkene i bar skjorte, der flagrede for vinden.

"Det gør mig meget ondt, mynheer van Stroom," sagde Kloots, "men bjørnen skal nok blive sendt bort fra skibet."

"Ja, ja, mynheer Kloots, men dette bliver en sag, som må indankes for det høje Kompagni – dets embedsmænds liv skal ikke prisgives en søkaptajns dårskab. Jeg var nær blevet sønderrevet."

"Det var ikke Dem, dyret ville til livs; alt, hvad det begærede, var honningen," svarede Kloots. "Den har det nu fået, og selv jeg kan ikke tage den fra det. Der er ingen, som kan forandre et dyrs natur. Vil De tage til takke med at træde ind i min kahyt, indtil dyret kan blive bragt i forvaring; han skal ikke mere have lov til at gå løs."

Mynheer van Stroom anså det for bedst at tage imod tilbuddet, da han indså, at hans værdighed led skår ved hans nuværende udseende. Med megen besvær blev bjørnen sat i hårdt fængsel for at være grebet på fersk gerning i indbrudstyveri i rum sø. Dette nye eventyr var dagens stående emne, for nu var det igen blikstille, og skibet lå ubevægeligt på den spejlglatte flade.

"Solen ser så rød ud i sin nedgang," bemærkede Hillebrant til kaptajnen, som stod på hytten med Philip, "vi får vind i morgen, hvis jeg ikke tager meget fejl."

"Jeg er af samme mening som De," svarede mynheer Kloots. "Det er sært nok, at vi ikke møder nogle af de andre skibe, der hører med til vor flåde. De må dog alle være blevet drevet herned."

"De må have holdt sig længere fra land."

"Det havde været lige så godt, om vi havde gjort det samme," sagde Kloots. "Det kneb svært med at slippe bort i aftes. Det kan omtrent komme ud på et, enten man har for lidt vind eller for megen."

Der hørtes nu en forvirret larm blandt folkene, som havde flokket sig sammen og så ud over skibslåringen. "Et skib! – Nej! – Jo vist så," blev der gentaget mere end en gang.

"De mener at kunne se et skib," sagde Schriften, da han kom op på hytten. "Hi, hi!"

"Hvor?"

"Der i mørket! "sagde lodsen og pegede imod den mørkeste del af horisonten (solen var nemlig gået ned).

Kaptajnen, Hillebrant og Philip vendte øjnene hen imod det sted, der blev udpeget, og syntes nok, at de kunne skimte noget, der lignede et skib. Efterhånden lod det til at klare lidt op i mørket, og et svagt gulladent skær oplyste denne del af horisonten. Ikke en luftning krusede vandet – søen var så glat og blank som et spejl – skibet viste sig mere og mere tydeligt, til man aldeles bestemt kunne påvise dets skrog, master og ræer. Om bord på *Ter Schilling* stod de og stirrede og gned deres øjne, for at det skulle hjælpe dem til at se bedre, for de kunne næppe tro, hvad de selv så. Midt i den svage lysning, der nåede til hen ved femten grader over horisonten, var der virkelig et stort skib lidt over en halv kilometer borte; men skønt det var blikstille, var det dog, efter hvad man kunne skønne, som om det baksede med en hård storm, idet det duvede op og ned på den spejlglatte flade, snart med skanseklædningen under vand og snart igen på ret køl. Dets mærssejl og storsejl var beslåede og ræerne braset efter vinden; det havde ikke andre sejl sat end en

klosrebet fok, et stormstagsejl og et gaffelsejl agter. Det skød kun ringe fart gennem vandet, men tilsyneladende kom det dog hurtigt nærmere og nærmere, ført ned imod dem af stormens magt. Hvert minut blev det tydeligere og tydeligere at se. Til sidst så man det vende, og mens det stod på, var det, inden det endnu blev bragt til vinden på den anden halse, så tæt inde på dem, at de kunne skelne folkene om bord, se vandet skumme ved at blive kastet til siden fra boven, høre bådsmandspibens skingrende hvislen, høre skibsplankerne give sig og høre det knage i master og ræer – så tiltog mørket lidt efter lidt, og nogle få sekunder efter var skibet helt ude af syne.

"Gud i Himlen!" udbrød mynheer Kloots.

Philip mærkede, at en hånd lagde sig på hans skulder, og en isnende kulde fo'r ham gennem hele kroppen. Han vendte sig om og stod ansigt til ansigt med den enøjede Schriften, som råbte ham i øret:

"*Philip Vanderdecken – det er Den flyvende Hollænder*!" –

10

Det pludselige mørke, som afløste den svage lysning, havde den virkning, at alt blev endnu mere utydeligt for *Ter Schillings* forfærdede mandskab. I nogle øjeblikke ytrede ingen af dem om bord et eneste ord. Nogle stod endnu og anspændte deres øjne hen imod det sted, hvor synet havde vist sig, andre vendte sig bort, opfyldt af mørke, anelsesfulde tanker. Hillebrant var den første, der sagde noget; da han vendte sig om mod øst og der blev en lysning i synskredsen var, fo'r han sammen, greb Philip i armen og råbte: "Hvad er det?"

"Det er blot månen, der hæver sig over en skybanke," sagde Philip sørgmodigt.

"Nå da!" bemærkede mynheer Kloots, mens han tørrede sveden af panden, "jeg har jo nok før hørt tale om dette her, men jeg har altid gjort kommers med den historie."

Philip svarede ikke. Da han vidste, at det havde sin rigtighed med synet og var sig bevidst, hvor meget det i grunden vedkom ham, havde han en fornemmelse, som om der hvilede en forbrydelse på hans skuldre.

Månen var nu kommen helt op over skyerne og spredte sit milde, blege skin over det slumrende hav. Ubevidst drevet af den samme indskydelse vendte hver eneste om bord sine øjne mod det sted, hvor det sælsomme syn sidst var blevet set, men alt var dødt og stille.

Lodsen Schriften var efter synet blevet stående på hytten; han nærmede sig nu lidt efter lidt mynheer Kloots og sagde, mens

han så sig om:

"Mynheer Kloots, som lods på dette skib må jeg underrette Dem om, at De må belave Dem på meget ondt vejr."

"Ondt vejr!" sagde Kloots og vågnede op af sin drømmende tilstand.

"Ja, ondt vejr, mynheer Kloots. Der har aldrig været noget skib, som er stødt sammen med – det vi nylig har set uden at det snart efter blev ramt af en ulykke. Alene navnet Vanderdecken har ulykke med sig – hi, hi!"

Philip ville have svaret på denne spydighed, men han kunne ikke, hans tunge var bundet.

"Hvad har navnet Vanderdecken med det at gøre?" spurgte Kloots.

"Har De da ikke hørt det? Kaptajnen på det skib, som vi netop har set, er en mynheer Vanderdecken – han er *Den flyvende Hollænder*."

"Hvor ved De det fra, lods?" spurgte Hillebrant.

"Jeg ved det og meget mere, om jeg gad fortælle," svarede Schriften; "men det kan nu være det samme; jeg har advaret Dem om, at vi får ondt vejr, som det er min pligt," og med disse ord gik Schriften ned ad trappen til hytten.

"Gud i Himlen; jeg har aldrig i mit liv været så angst og bange," bemærkede Kloots. "Jeg ved hverken ud eller ind. Hvad mener De, Philip, var dette ikke noget overnaturligt?"

"Jo," svarede Philip sørgmodigt, "det tvivler jeg slet ikke om."

"Jeg troede, at det var forbi med miraklerne, at deres tid var omme," sagde kaptajnen, "og at vi nu var overladt til os selv og vore egne strabadser og ikke fik andre varsler end dem, vi selv tog af himlens udseende."

"Og den advarer os nu," bemærkede Hillebrant. "Se, hvor den skybanke der har højnet sig de sidste fem minutter – månen er sluppet fra den, men den vil snart nappe den igen – og se, der kommer et lyn fra nordvest."

"Nå, børn, jeg kan trodse elementerne så godt som nogen og vil gøre mit bedste. Jeg har kun brudt mig lidt om storme eller ondt vejr; men jeg holder ikke af et sådant varsel som det, vi har fået i aften. Jeg står her med et tungt hjerte, så tungt som bly, det er sikkert og vist. Philip, lad en gå ned efter snapseflasken; det skulle være det eneste, der kunne klare hjernen en smule."

Philip var glad ved at få lejlighed til at forlade hytten. Han ønskede at have et par minutter til sin egen rådighed for at fatte sig og samle sine tanker. Det havde været et skrækkelig hårdt stød for ham, at Dødssejleren havde ladet sig se, ikke fordi han jo fuldt og fast troede på, at den var til, men at have set, at have været så nær ved det skib – det skib, hvorpå hans fader udstod den skrækkelige straf, han var idømt – det skib, om bord på hvilket han var vis på at skulle udføre, hvad skæbnen havde bestemt ham til – det havde dog gjort ham noget forstyrret i hovedet. Da han havde hørt lyden af bådsmandens pibe der om bord, havde han til det yderste anstrengt sine øren for at opfange kommandoordene, der lød – og, som han var overtydet om, lød med hans faders stemme. Og i ikke ringere grad havde han påkaldt sine øjnes hjælp, da han søgte at skelne ansigtstrækkene og hvilke klæder, de som rørte sig på dækket, bar. Så snart Philip derfor havde sendt drengen op til mynheer Kloots, ilede han ned i sin kahyt og begravede sit ansigt i køjetæppet, og derpå bad han – bad, indtil han havde fået sin sædvanlige viljestyrke og mod igen og bragt sit sind så meget i

ro, som der behøvedes til, at han fattet kunne se fremtiden i møde med dens farer og møje og føle sig rede til at underkaste sig dem med en martyrs heltemod.

Philip blev ikke mere end en halv time nede; da han atter kom op på dækket, var der sket store forandringer. Han havde sidst set skibet flydende ubevægeligt på det rolige hav med sine bovsejl hængende slapt ned fra ræerne. Den gang skinnede månen højt på himlen i sin fulde glans og afspejlede skibets master og sejl i langstrakte linjer på den glatte flade. Nu var alt hyllet i mørke; vandet sydede og skummede; de mindste og øverste sejl var blevet bjærget, og skibet skød igennem vandet; vinden bebudede kun alt for bestemt ved sine voldsomme stød og harmfulde tuden, at dens vrede var vakt, og at den samlede al sin kraft til en forestående ødelæggelse. Folkene var endnu beskæftiget med at rebe sejl, men de var trevne og uvillige til at arbejde. Hvad lodsen Schriften havde sagt dem, vidste Philip ikke; men at de undgik ham og syntes at betragte ham med uvilje, var afgjort nok.

For hvert minut tog stormen mere og mere til.

"Vinden er ustadig," bemærkede Hillebrant; "man kan ikke sige, fra hvad kant stormen vil tage til at blæse; den er allerede sprunget fem streger. Jeg holder ikke meget af, at det ser ud, som det nu gør, Philip, og jeg kan sige med kaptajnen, at mit hjerte er tungt."

"Ja, det er mit for den sags skyld også," svarede Philip; "men vi står under et nådigt forsyn."

"Hårdt bagbord! Bræk ind i klyver og forestagsejls skøder! Giv op gaffelsejlet! Rask, manne, rask!" råbte kaptajn Kloots, da sejlene, som følge af, at vinden sprang om til nord og vest, blev

bakke, og skibet krængede svært. Regnen styrtede ned i strømme, og det var så mørkt, at det var vanskeligt for dem at se hinanden på dækket.

"Vi må opgive mærssejlene, mens folkene endnu kan komme ud på ræerne. Gå for ud og se efter, Hillebrant"

Lynene for nu tværs over himlen, og tordenen rullede.

"Rask, rask, folkens, lad os beslå alt!"

Matroserne rystede vandet af deres drivvåde klæder; nogle arbejdede, andre drog fordel af mørket til at gemme sig og pleje råd med deres frygt.

Alle sejl blev nu taget ind på skibet undtagen forestagsejlet, og skuden fløj af sted syd på med vinden på låringen. Søen havde nu rejst sig og piskedes larmende til skum, regnen styrtede ned i strømme, natten var så mørk, som der må være i underverdenen, og de våde og forskrækkede matroser krøb i læ af det opstående. Skønt mange skulkede sig fra, hvad de skulle, var der dog ikke en, som vovede sig ned den nat. De stak ikke, som de plejede, hovederne sammen – hver mand foretrak ensomhed og sine egne tanker. Dødssejleren stod dem endnu for øjnene og gjorde deres sind nedbøjet.

Det var en uendelig lang og skrækkelig nat – de troede, at det aldrig mere ville blive dag. Endelig gik mørket lidt efter lidt over i en stadig gråvejrsdæmring – som skulle være dag. De så på hinanden, men den ene fandt ingen trøst ved at møde den andens blik. Der var ikke et ansigt, hvor man kunne se en stråle af håb glimte frem. De var alle som om de var domfældte – og blev ved at sidde og krybe sammen der, hvor de om natten havde søgt ly, og mælede ikke et ord.

Søen var nu oprørt og hævede sig høj som bjerge, så den mere end en gang gik ind over skibet agter til. Kloots stod ved nathuset, Hillebrant og Philip ved roret – da en styrtsø gik højt op over låringen og med uimodståelig magt udgød sig over dækket. kaptajnen og hans to styrmænd blev skyllet bort og kastet næsten bevidstløse imod skanseklædningen – nathuset og kompasset blev slået i stumper og stykker – ingen løb hen til roret – sejlene luvedes bakke – søerne brød tværs over skibet, og stormasten gik over bord.

Alt var forvirring. Kaptajn Kloots lå målløs på dækket, og Philip havde meget besvær med at overtale to af folkene til at hjælpe sig med at få ham ned. Hillebrant var ikke sluppet så heldigt fra det – han havde brækket sin højre arm og var i øvrigt svært forslået; Philip hjalp ham til køjs og gik så igen op på dækket for at prøve på atter at få tilvejebragt nogen orden.

Philip Vanderdecken forstod sig endnu ikke meget på søvæsenet, men han havde i alt fald den moralske indflydelse på folkene, som mod og bestemthed altid har. Adlyde villigt gjorde de vel ikke, men de adlød dog, og en halv time efter var skibet frit af vraggodset. Lettet ved at blive af med den tunge mast og styret af to af de dygtigste matroser fløj det atter af sted for stormen.

Men hvor var mynheer van Stroom under hele dette ødelæggelsens værk? I sin køje, med dynerne trukket op over hovedet, rystede og bævede han på hvert et lem og bandede og svor på, at hvis han nogen sinde igen satte foden på land, skulle ikke al verdens kompagnier få ham forledt til oftere at betro sig til sø og salten vove. Det var vist også bedst for den stakkels mand.

Men skønt folkene en tid adlød Philip, blev de dog snart set i ivrig samtale med den enøjede lods, og efter en rådslagning på et kvarter forlod de dækket undtagen de to rorgængere. Hvorfor de gjorde det, blev snart klart. Adskillige af dem kom tilbage med kander fulde af brændevin, som de havde fået fat i ved at slå lugerne fra til brændevinskælderen. En times tid blev Philip på dækket for at få folkene til at lade være med at drikke sig fulde, men til ingen nytte; folkene ved roret sagde heller ikke nej til de grogkander, der blev dem budt, og kort efter godtgjorde skibets giring, at brændevinen havde virket. Philip ilede da ned for at se, om mynheer Kloots var kommet tilstrækkelig til kræfter, så han kunne vise sig på dækket. Han fandt ham i en dyb søvn, og det var først efter meget besvær, at han fik ham vækket og gjort ham begribeligt, hvor sørgeligt det stod til. Mynheer Kloots fulgte med Philip op på dækket, men han følte endnu en del smerter efter sit fald; han var ør og fortumlet i hovedet og havde en slingrende gang, som om han også havde taget sig friheder med brændevinen. Han havde vel været et par minutter på dækket, da han i fuldstændig hjælpeløs forfatning sank ned på en af kanonerne; han havde antagelig fået en alvorlig hjernerystelse. Hillebrant var kommet alt for slemt til skade, til at han kunne rejse sig af køjen, og Philip blev sig nu bevidst, hvor hjælpeløs deres stilling var. Dagslyset svandt lidt efter lidt, og da mørket kom over dem, blev skuepladsen end mere forfærdelig. Skibet løb endnu for stormen, men folkene ved roret havde åbenbart ændret dets kurs, da vinden, som før havde været på styrbords, nu var på bagbords låring. Kompas fandtes der ikke på dækket, og selv om der havde været et, ville folkene i den drukne tilstand, de var i, dog have vægret sig ved

at låne øre til Philips ordrer eller forestillinger. "Han," sagde de, "var ikke sømand og var i alt fald ikke den, der skulle lære dem at styre skibet."

Stormen var nu på sit højeste, regnen var hørt op, men blæsten taget til og hylede og tudede ved at fare hen over skibet, som styret af de fulde matroser tog søer ind over begge rælinger, men folkene lo af det, og deres korsange blandede sig med stormens tuden.

Lodsen Schriften syntes at være formand for mandskabet. Med grogkanden i hånden dansede og sang han, knipsede med fingrene og stirrede som en djævel med sit ene øje på Philip; så lod han sig falde om og rullede under latter og skrål ned i spygatterne. Der blev langet mere brændevin op. Eder, latter og skrig lød i skøn forening. Folkene ved roret surrede det midtskibs og skyndte sig med at slutte sig til deres kammerater, og *Ter Schilling* fløj af sted for stormen; forestagsejlet var det eneste sejl, der var sat og slog skibet af, når det ville gire til styrbord eller bagbord. Philip blev på dækket ved trappen til hytten. "Det er dog besynderligt," tænkte han, "at jeg skal stå her og nu være den eneste tilbage, der duer til at udrette noget – at det skal være min skæbne, at være ene om at se på dette rædsomme og væmmelige skue – at jeg her skal vente på, at dette skibs planker skilles fra hinanden, og på, at så mange mennesker samtidig går under – den eneste, der er rolig og fattet og på det rene med, hvad der snart må ske. Gud forlade mig, men jeg synes mig selv til ingen nytte og afmægtig som jeg er at stå her som herre over stormen – ligesom afsondret fra mine meddødelige ved min særegne skæbne. Det må være således. Dette skibbrud vil altså ikke få noget med min

undergang at gøre – det føler jeg, at det ikke kommer til – at mit liv ligesom er betrygget eller måske rettere, at min levetid skal trækkes så længe ud, at jeg får indfriet den ed, som blev ført mig til bogs i Himlen. Men blæsten gør nu ikke så meget spektakel, og søen går sikkert heller ikke længere så højt; min anelse går måske ikke i opfyldelse, og alle kan naturligvis endnu blive reddet."

Philip havde ret, da han antog, at blæsten nu ikke længere var så stærk, og søen heller ikke gik så højt. Efter at være løbet mod syd til på den anden side af Tafelbay var skibet ved den ændrede kurs kommet ind i "Falske Bugt", hvor det til dels var i læ for vindens og vovernes vælde. Men skønt vandet var mere smult, var bølgerne dog endnu mere end vældige nok til at splintre ethvert skib, der måtte blive drevet på land inderst inde i bugten, det punkt, *Ter Schilling* nu stilede hen imod. Bugten afgav for så vidt nogen mulighed for, at de kunne slippe helskindede fra det, som der, i modsætning til den faste, klippefulde kyst udenfor, inde i den var en løs sandrevle; var skibet løbet op imod klipperne, ville et par sekunder have været nok til at splintre det. Men disse ting kunne Philip naturligvis ikke vide nogen besked om, for uden at de i nattens mulm og mørke havde mærket noget til det, var de passeret landet, der lå for indløbet til bugten. Der var gået en snes minutter til, da Philip blev opmærksom på, at havet rundt om dem stod i skum. Han fik næppe tid til at danne sig nogen formodning om, hvoraf det kom sig, før skibet stødte hårdt på sandbunden, og de tilbageblevne master faldt over bord. Braget ved masternes fald og skibets voldsomme huggen i sandet, som fik mange af dets planker til at skilles, gjorde sammen med en svær sø, der

skyllede ind over det ulykkelige skib, ende på mandskabets syngen og overstadige lystighed. Et minut til, og skibet blev svajet rundt med bredsiden imod søerne, så det kom til at ligge krænget helt om på siden. Philip, som var til luvart, klyngede sig fast til skanseklædningen, mens de fulde matroser lå og sprællede i vandet ovre i læ, og forsøgte at nå den anden side af skibet. Til stor rædsel så Philip mynheer Kloots' person synke ned i vandet, der nu var flere fod dybt på læsiden af dækket, uden at kaptajnen tilsyneladende gjorde sig nogen anstrengelser for at redde sig. Han blev borte med det samme, og der var intet håb om at kunne få ham bjerget. Philip tænkte på Hillebrant og skyndte sig ned; han fandt ham endnu i køjen liggende op imod skibssiden. Han løftede ham ud af den, klavrede med ham i armen med meget besvær op på dækket og lagde ham i storbåden på rundholterne, hvor der var størst rimelighed for at redde hans liv. Om denne båd, den eneste, der kunne sættes i brugbar stand, var også mandskabet stimlet sammen, men da Philip ville op i den, stødte de ham tilbage, og da søen brød helt ind over dem, kastede de rebene, som holdt den, los. Med bistand fra en anden svær sø, som løftede den op fra klamperne, fik de den klar af rundholterne, så den styrtede over rælingen ned i vandet i læ, som var forholdsvis smult – dog løb det ikke af, uden at den blev fyldt med vand næsten helt op til tofterne. Det brød de fulde matroser sig kun lidet om, for så snart de var flot, begyndte de igen at skrige og skråle op, tog atter fat på deres lystige viser, mens de af vind og sø blev ført bort ind mod kysten Philip, som holdt sig fast ved stumpen af stormasten, iagttog dem med ængstelige blikke, idet han snart så dem blive løftet i vejret på den skummende brænding og

snart igen forsvinde i hulningen mellem søerne. Bestandig fjernere og fjernere lød deres vilde stemmer, indtil han til sidst ikke kunne høre dem længere, endnu engang fik han øje på båden, balancerende på en uhyre rullende bølge – men det var også sidste gang, han så den.

Philip vidste, at nu bestod den eneste mulighed, han havde til at blive reddet, i, at han blev ved skibet og forsøgte på at bjerge sig på en stump af vraget. At skibet kunne holde sammen ret længe, vidste han var umuligt; det var allerede blevet skilt af med øverste dæk, og for hvert bølgeslag blev det mere og mere splittet ad. Endelig hørte han, mens han klyngede sig til masten, en støj agterude og huskede da på, at mynheer van Stroom endnu var i sin kahyt. Philip krøb agterud og så, at trappen til hytten var blevet kastet over imod kahytsdøren, så den hindrede denne i at kunne blive åbnet. Han rykkede den af vejen og trådte ind i kahytten, hvor han fandt mynheer van Stroom klyngende sig til den luv side med et krampagtigt tag så fast, som var det i døden – men det var ikke døden, kun lammelse af skræk. Han talte til ham, men kunne ikke få noget svar – han forsøgte på at fjerne ham derfra, men det var umuligt at få ham til at give slip på den skodde, som han holdt så fast omklamret. – En forfærdelig støj og det indstrømmende vand forkyndte Philip, at skuden var knækket over midtskibs, og hvor ondt det end gjorde ham, overlod han den stakkels supercargo til sin skæbne og gik ud af kahytten. Ved agterlugen så han noget ligge og stride imod – det var bjørnen, Johannes, som lå og svømmede, men endnu bundet med et reb, der hindrede den i at komme væk. Philip trak sin kniv frem og frigjorde det stakkels dyr, og næppe havde han øvet denne

barmhjertighedsgerning, før en svær sø slog ind over agterdelen af skibet, som skiltes ad i mange stykker, og Philip befandt sig nu i kamp med bølgerne. Han greb fat i en del af dækket, som bar ham oppe, og af brændingen blev han ført af sted ind imod strandbredden. Det varede kun nogle få minutter, før han var nær inde ved land, og kort efter stødte den planke, han klyngede sig til, imod sandbunden; den tilbagegående bølge havde imidlertid så megen magt, at den snurrede Philip rundt, så at han slap det tag, han havde, og var overladt til sine egne kraftanstrengelser, han kæmpede længe, men skønt han var så nær inde ved land, kunne han dog ikke vinde fodfæste, den tilbagegående bølge trak ham hver gang med ud, og således blev han slynget frem og tilbage, indtil hans kræfter var udtømt. Han skulle lige til at synke til bunds for ikke mere at komme op, da han mærkede noget røre ved sin hånd. Han greb til med et dødens krampetag. Det var det lodne skind af bjørnen Johannes, som ligeledes stilede ind efter land og snart fik ham trukket ud af brændingen, så han kunne vinde fodfæste. Philip kravlede så højt op på strandbredden, at han var uden for bølgernes rækkeevne, og der sank han afmægtig om.

Da Philip kom til sig selv, var den første fornemmelse, han havde, en stikkende smerte i hans endnu tillukkede øjne, som kom af, at han i mange timer havde været udsat for den brændende sols stråler. Han åbnede øjnene, men var nødt til at lukke dem igen. Han vendte sig om på siden, holdt hånden for øjnene og blev en tid liggende i denne stilling, indtil han lidt efter lidt mærkede, at synsevnen vendte tilbage. Han rejste sig da, og nogle få sekunder efter kunne han skelne de enkelte

genstande, der omgav ham. Søen gik endnu højt og tumlede vragstumper af skibet rundt i brændingen; hele den sandede bred var overstrøet med dets ladning og inventar. I nærheden af ham lå liget af Hillebrant, og de andre lig, der var skyllet op på stranden, gjorde ham det klart, at alle de, der havde taget deres tilflugt til båden, var omkommet.

Han iagttog, hvor højt solen stod på himlen, og efter det kunne klokken, så vidt han kunne skønne, vel være tre om eftermiddagen; men Philip var så forstemt og nedbøjet, han følte sig så mat og forpint, at han lod sig nøje med et flygtigt overblik. Det var, som om hans hoved skulle sprænges, og al hans attrå gik kun ud på at finde – hvile. Han gik bort fra denne ødelæggelsens skueplads, fandt en lille ophøjning i sandet, bag hvilken han kunne søge ly mod solens brændende stråler, lagde sig ned igen og faldt i en dyb søvn, som han ikke vågnede af før næste morgen.

Philip blev for anden gang vækket ved fornemmelsen af, at der var noget, der prikkede ham på brystet. Han fo'r op og så en skikkelse bøje sig frem over ham. Hans øjne var endnu matte, og hans syn ikke skarpt, derfor gned han dem noget; først syntes han nemlig, det var bjørnen Johannes, og så, at det var supercargoen van Stroom, der havde vist sig for ham; han så om igen og opdagede da, at han havde taget fejl, og dog havde han haft tilstrækkelig hjemmel til at antage, at det var både den ene og den anden. En lang opløben hottentot med en assegaj eller kastespyd i hånden stod ved siden af ham; over skuldrene havde han kastet det nyflåede skind af den stakkels bjørn, og på hovedet havde han en af supercargo van Strooms parykker, hvoraf lokkerne nåede ham til midt på livet. Den sorte tog sig så

højtidelig ud i denne sælsomme dragt, (i øvrigt var han nemlig splitternøgen) at Philip til enhver anden tid ville have været stærkt fristet til at tage sig en hjertelig latter. Han sprang op og stod ved siden af hottentotten, der forblev ubevægelig, men ganske vist uden mindste antydning af fjendtlige hensigter.

En fornemmelse af, at den brændende tørst ville overvælde ham, kom nu over Philip, og han gjorde tegn til, at han ønskede noget at drikke. Hottentotten opfordrede ham, ligeledes ved tegn, til at følge med og førte ham over sandbankerne ned til stranden, hvor han fandt over halvtredsindstyve mænd, der havde travlt med at finde ting i det spredte gods fra skibet. Det var tydeligt at se af den agtelse, der blev Philips fører til del, at han var høvding for kraalen. Et par ord, fremført med den største højtidelighed, var nok til at skaffe til veje, vel ikke netop det, Philip attråede, men lidt smudsigt vand fra en græskarflaske, der alligevel var ham kærkomment og vederkvægende. Hans fører betydede ham derpå ved en håndbevægelse, at han skulle sætte sig i sandet.

Det var et nyt og rædsomt, og ikke desto mindre på sin vis pudsigt, optrin: Her så man det hvide sand, som af det stærke solskin blev gjort endnu hvidere, overstrøet med stumper og stykker af skibet, med fade og vareballer; der var den rullende brænding med sit skum, som kastede vragstumper rundt til alle sider; hist så man knogler fra hvaler, som var kastet op på land af en tidligere storm, og som nu, halvt begravet i sandet, fremviste dele af vældige skeletter; der lå de lemlæstede lig af Philips fordums kammerater, hvis klæder tilsyneladende var forblevet urørte af de vilde, med undtagelse af knapperne, som de begærligt havde eftertragtet, dér så man nøgne hottentotter

– det var nemlig ved sommertid, og de gik ikke med deres lammeskindspelse – vandre gravitetisk frem og tilbage i sandet, opsamlende alt, hvad der var uden værdi, og ladende alt det ligge, som civiliserede folk sætter mest pris på; og for at sætte kronen på det hele var der tilmed høvdingen, som sad i det endnu blodige skind, der var flået af Johannes, og med mynheer van Strooms brede allongeparyk på, med hele en vicekanslers vigtighed i sit ansigt og uden ringeste begreb om, at han på nogen måde kunne være latterlig. Det hele udgjorde måske et af de mest forunderlige og forvirrede optrin, som man nogen sinde har været vidne til.

Det var på den tid vel ikke så grumme længe siden, at hollænderne havde grundlagt deres nybygd ved Kap, men der var dog i mange år blevet drevet betydelig handel med de indfødte om skind og andre afrikanske produkter. Hottentotterne var derfor ikke uvante med at se skibe, og da de hidtil var blevet venskabeligt behandlet, var de velsindede imod europæerne. Efter at der var gået noget tid, begyndte hottentotterne at samle alt det træ, hvori det lod til, at der var jern, stablede det i flere bunker og tændte ild i dem. Høvdingen gjorde tegn til Philip for at spørge ham, om han var sulten; Philip svarede bekræftende, og hans ny bekendt stak da hånden ned i en gedeskindspose, fremtog en håndfuld meget store biller og bød ham dem. Philip betakkede sig for dem med tegn på væmmelse, men høvdingen tog så ganske roligt og gnaskede dem i sig, og da han var færdig med den hele håndfuld, rejste han sig og gjorde tegn til Philip, at han skulle følge med. Da Philip stod op, fik han øje på sin egen kiste svømmende i brændingen; han ilede ned til den, gjorde begribeligt ved tegn,

at det var hans, tog nøglen op af lommen, åbnede den og fremtog en pakke med sådanne sager, der kunne komme ham mest til nytte, hvorved han ikke glemte at medtage en pose gylden. Hans fører gjorde ingen indvendinger, men hidkaldte blot en af mændene, der stod i nærheden, henledte hans opmærksomhed på låsen og hængslerne og gik så bort, tværs over sandhøjene, fulgt af Philip. En times tid efter kom de til kraalen, der bestod af lave hytter, tækket med skind, og modtoges af kvinderne og børnene, der syntes i høj grad optaget af beundring over deres høvdings nye pynt; de viste Philip al mulig venlighed og bragte ham mælk, som han drak med begærlighed. Philip tog nu disse evadøtre i øjesyn, og da han vendte sig bort fra dem, fordi de havde sådanne væmmelige fedtede klæder og underlige figurer og tilmed var så grimme i ansigtet, sukkede han og tænkte på sin yndige Amine.

Solen var nu ved at gå ned, og Philip følte sig endnu træt og mat. Han gjorde tegn til, at han ønskede at komme til hvile. De førte ham da ind i en hytte, hvor han vel havde snavs og skarn om sig til alle sider, mens al slags stank generede hans næse, og tilmed blev han selv bidt af insekter, men dog lagde han sit hoved til bylten bad en kort takkebøn og var snart faldet i en tryg søvn.

Næste morgen blev han vækket af kraalens høvding, som havde taget en anden mand med sig, da denne kunne lidt hollandsk. Philip fremkom med ønske om at blive ført til den europæiske nybygd, hvor skibene kom og ankrede, og de opfattede fuldkomment, hvad han ville; men manden sagde, at der for tiden ikke lå noget skib i bugten. Ikke desto mindre bad Philip om at måtte blive ført derhen, da han antog, at han havde

mest udsigt til at komme om bord på et eller andet skib ved at blive i kolonien, og han ville da i hvert fald være sammen med europæere, til der kom et skib. Afstanden derfra, erfarede han, var kun en dags march eller mindre. Efter en kort samtale med høvdingen bød den mand, som talte hollandsk, Philip at følge sig, så skulle han nok vise ham vej. Philip tog sig en dygtig slurk af en skål mælk, som en af kvinderne bragte ham, og efter igen at have betakket sig for en håndfuld biller, som høvdingen bød ham, tog han sin bylt op fra jorden og fulgte sin ny bekendt.

Ved aftenstid kom de til højderne, hvorfra Philip havde udsigt over Tafelbay og de par huse, hollænderne havde opført. Til sin fryd og glæde opdagede han, at et skib var under sejl ude i åben sø, og da han kom ned til stranden, så han, at det havde sendt en båd i land efter frisk proviant. Han gik hen til folkene, sagde dem, hvem han var, og fortalte dem ligeledes, hvor uheldigt det var gået *Ter Schilling*, at det var forlist, og at det var hans ønske at komme om bord på et skib.

Den officer, der havde tilsyn med båden, samtykkede beredvilligt i at tage ham med om bord og meddelte ham, at det var på vej hjem. Philips hjerte hoppede af glæde ved at få det at vide. Selv om skibet også havde været på udrejsen, ville han dog være gået om bord på det; men nu havde han udsigt til igen at få sin elskede Amine at se, før han på ny indskibede sig for at opfylde sin særegne bestemmelse. Han følte, at der for ham endnu var nogen lykke i vente, at det ville skiftevis gå op og ned i hans liv med savn og hvile, og at den udsigt, fremtiden åbnede ham, ikke var en uafbrudt række lidelser indtil døden.

Tre måneder efter befandt Philip Vanderdecken sig uden at have oplevet noget, der er værd at omtale, atter til ankers ud for

Amsterdam.

11

Det er næppe fornødent at bemærke, at Philip skyndte sig, alt hvad han kunne, hjem til sit lille hus, der indeholdt alt, hvad han holdt af og som i hans øjne havde værd i denne verden. Han lovede sig selv, at nu skulle han have nogle lykkelige måneder, for han havde gjort sin pligt, og han indså, at hvor meget han end længtes efter at få udrettet, hvad han havde lovet, kunne han dog ikke igen vende hjemmet ryggen før ud på efteråret, da den næste flåde skulle til at sejle, og nu var det først i begyndelsen af april. Hvor meget han end i øvrigt beklagede det endeligt, det ulykkelige mandskab havde fået, fandt han dog nogen trøst ved at huske på, at han for stedse var blevet den usling Schriften kvit.

Det var blevet sent ud på aftenen, da Philip tog en båd i Vliessingen og lod sig sætte over til sit hjem i Terneuse. Det var efter årstiden at være råt og koldt. Det blæste en del, og himlen var svagt overtrukket med spredte skyer. Philip lagde til ved land og ilede op imod sit hus. Da han nærmede sig, opdagede han, at dagligstuevinduet stod åbent, og at en kvindeskikkelse lænede sig ud af det. Han vidste, at det ikke kunne være nogen anden end hans Amine, og da han var kommet over den lille bro, gik han hen til vinduet i stedet for at gå til døren. Amine (for det var virkelig hende, der stod ved vinduet) havde været så fortabt i beskuelsen af himlen oven over hendes hoved og så fordybet i sine egne tanker, at hun hverken så eller hørte noget til, at hendes mand nærmede sig. Philip lagde mærke til, at hun

var adspredt, og stod derfor stille, da han var fire-fem meter fra hende. Han ville gerne slippe hen til døren uden at blive opdaget, da han frygtede for at gøre hende forskrækket ved alt for pludseligt at vise sig, for han huskede, hvad han havde lovet, *"at når han var død, ville han, om det blev ham forundt, komme og se til hende, som hans fader havde gæstet hans moder."* Men mens han således stod og vaklede, vendte Amine sine øjne mod ham, hun så ham, men en tyk sky kom i det samme for månen, og i halvmørket fik hans skikkelse, så utydelig som den kunne ses, et overjordisk, spøgelsesagtigt udseende. Hun genkendte sin husbond, men da hun ingen grund havde til at vente ham hjem, genkendte hun ham som en gæst fra åndernes verden. Hun fo'r sammen, strøg med begge hænder håret fra panden og stirrede atter alvorligt på ham.

"Det er mig, Amine, du må ikke blive bange!" råbte Philip hurtigt.

"Jeg er ikke bange," svarede Amine og trykkede hånden imod hjertet; "nu er det gået over. Min elskede husbonds ånd – for det holder jeg dig for at være – jeg takker dig. Velkommen, selv som død, Philip, velkommen!" og Amine vinkede vemodigt med hånden ad Philip for at få ham til at komme ind, mens hun trak sig tilbage fra vinduet.

"Min Gud, hun antager mig for død," tænkte Philip, og uden at han i grunden vidste, hvordan han skulle komme vel fra det, steg han ind ad vinduet og fandt hende i sofaen. Philip ville have talt, men Amine, hvis øjne var fæstede på ham, da han kom ind, og som var fuldt og fast overtydet om, at han kun var et overnaturligt syn, udbrød:

"Så snart – så snart! O Gud, din vilje ske, men det er tungt at bære. Philip, elskede Philip – jeg føler, at jeg snart vil følge dig."

Philip blev nu mere urolig; han var bange for et eller andet pludseligt omslag, når Amine opdagede, at han endnu var i live.

"Amine, min elskede, hør mig. Jeg er kommet uventet og på et usædvanligt klokkeslæt, men kom her hen i mine arme, så skal du få at mærke, at din Philip ikke er død."

"Ikke død!" råbte Amine og fo'r op.

"Nej, endnu varm i kød og blod, Amine – endnu din hengivne og kærlige mand," svarede Philip, idet han tog hende i sin favn og trykkede hende til sit hjerte.

Amine sank fra hans favn ned på sofaen og fik heldigvis nogen lindring ved en strøm af tårer, mens Philip knælede ved siden af hende og holdt hende oppe.

"O Gud! O Gud! Jeg takker dig," sagde Amine endelig; "jeg troede, det var dit genfærd, Philip. O! Jeg ville være glad, selv om jeg kun havde fået det at se," fortsatte hun og lænede sig grædende op til hans skulder.

"Kan du tåle at høre på mig, min elskede?" sagde Philip efter nogen tids tavshed.

"O, tal, tal, du elskede; jeg kunne godt høre på dig en evighed."

Med få ord fortalte Philip da, hvad der var sket, og anledningen til, at han så uventet kom tilbage; han følte, at han fik mere end vederlag nok for alt, hvad han havde udstået, i de ømme kærtegn, han fik af sin Amine, der endnu ikke havde overvundet sin rystelse.

"Og din fader, Amine?"

"Han er rask – ham vil vi tale om i morgen."

"Ja," tænkte Philip, da han vågnede næste morgen og så sin endnu sovende hustrus yndige træk, "ja, Gud er barmhjertig. Jeg føler, at jeg endnu har lykke i vente, ja end mere, at denne lykke også afhænger af, at jeg efter pligt og skyldighed løser min opgave, og at jeg ville blive revset, hvis jeg nogen sinde glemte mit højtidelige løfte. Lad så være – gennem farer og indtil døden vil jeg søge at opfylde min pligt og forlade mig på Hans nåde, der kan og vil lønne mig herfor både her i tiden og hisset i evigheden. Har jeg da ikke fået løn for alt, hvad jeg har lidt? Jo, mere end løn nok," tænkte Philip, idet han med et kys forstyrrede sin hustru i hendes søvn og så hende ind i de store mørke øjne, der hvilede på ham strålende af kærlighed og glæde.

Før Philip gik ned i stuen, forhørte han sig om mynheer Poots.

"Fader har virkelig voldt mig meget bryderi," svarede Amine; "jeg er nødt til at lukke dagligstuedøren i lås, når jeg går ud, for jeg har mere end én gang truffet ham i færd med at ville brække låsen til pengeskabet op. Hans begærlighed efter guld er umættelig, han drømmer ikke om andet. Han har skaffet mig megen sorg på halsen ved sine påstande om, at jeg aldrig mere ville få dig at se, og at jeg skulle udlevere ham alt, hvad du ejer og har; men han er bange for mig og endnu mere bange for, at du skal komme igen."

"Er han ved godt helbred?"

"Syg er han just ikke, men det er dog tydeligt nok, at han sygner hen, ligesom et lys, der er brændt ned i stagen, ustadigt flimrer og flagrer op og ned. Til sine tider er han næsten sløvet for alt, til andre derimod taler han og lægger planer, som om

han stod i sin fulde ungdomskraft. Hvilken forbandelse må den dog ikke være, den pengebegærlighed! Jeg tror – jeg gyser ved at sige det, Philip – men jeg tror, at denne stakkels gamle mand, der nu står ved gravens rand uden at kunne tage noget med sig ned i den, ville ofre dit liv og mit med for at komme i besiddelse af de gylden, som jeg ville bytte bort alle til hobe for ét kys af dig."

"Har han da virkelig gjort forsøg på noget, mens jeg har været borte, Amine?"

"Jeg tør ikke sige, hvad jeg tænker, Philip, og heller ikke drister jeg mig til at fremkomme med en mistanke, som det ville være vanskeligt at bevise. Jeg holder vågent øje med ham – men lad os ikke tale mere om ham. Du vil snart få ham at se, men vent dig ikke noget hjerteligt velkommen, eller hvis du får det, tro da ikke, at det er oprigtigt ment, jeg vil ikke sige ham, at du er kommet hjem igen, da jeg nok har lyst at se, hvad virkning det vil gøre på ham, når du viser dig."

Amine gik derpå ned for at tilberede morgenmaden, og Philip gik nogle minutter bort. Da han kom tilbage, fandt han mynheer Poots til bords med sin datter.

"Barmhjertige Allah! Ser jeg ret?" udbrød den gamle; "er det Dem, mynheer Vanderdecken?"

"Ja netop," svarede Philip; "jeg kom tilbage i aftes."

"Og det har du ikke fortalt mig, Amine."

"Nej, jeg ville have, at du skulle blive overrasket," svarede Amine.

"Jeg blev rigtignok overrasket! Hvornår sejler De igen, mynheer Philip? Velsagtens meget snart, i morgen måske?" sagde mynheer Poots.

"Nej, ikke de første måneder, efter hvad jeg håber," svarede Philip.

"Ikke de første måneder! – Det er længe at være ledig. De må tjene penge. Sig mig engang, har De bragt rigelig mange penge hjem denne gang?"

"Nej," svarede Philip, "jeg er forlist og var meget nær ved at miste livet."

"Men De tager jo bort igen?"

"Ja vel, når tiden kommer, tager jeg bort igen."

"Det er rigtigt; vi skal nok passe på Deres hus og Deres gylden."

"Jeg vil måske fritage Dem for den ulejlighed at skulle passe på mine gylden," svarede Philip for at drille den gamle, "jeg tror nok, jeg tager dem med mig."

"Tager dem med Dem, hvorfor det?" spurgte Poots ængsteligt.

"For at købe varer, der hvor jeg kommer hen, og tjene flere penge."

"Men De kan jo forlise anden gang, og så kan alle pengene gå tabt. Nej, nej, tag De kun selv af sted, mynheer Philip, men Deres gylden må De ikke tage med."

"Så vil jeg dog gøre det," svarede Philip; "når jeg tager herfra, tager jeg alle mine penge med mig."

Under denne samtale faldt det Philip ind, at hvis han blot kunne få mynheer Poots til at tro, at han tog sine penge med sig, ville Amine få mere fred og ro, mens hun nu, som hun havde sagt ham, var nødt til stadig at være på sin post. Han besluttede derfor, når han næste gang tog af sted, at få

doktoren bildt ind, at han havde taget sine rørlige ejendele med.

Mynheer Poots genoptog ikke samtalen, men hensank i mørke tanker. Et par minutter efter forlod han dagligstuen og gik op på sit eget værelse, og nu udviklede Philip for sin kone, hvad der havde bevæget ham til at bilde den gamle den historie på ærmet, at han ville tage alle sine ejendele med om bord.

"Det var betænksomt gjort af dig, Philip, og jeg takker dig for din venlige omsorg for mig, men jeg ville nok ønske, at du ikke havde rørt ved den ting. Du kender ikke fader; nu må jeg holde øje med ham som med en fjende."

"Vi har kun lidt at befrygte af en svagelig gammel mand," svarede Philip leende. Men Amine tænkte ikke således og var stadig på sin post.

Foråret og sommeren gik hurtigt for dem, for de var lykkelige. Mange var de samtaler, Philip og Amine havde med hinanden om det, der var sket – det overnaturlige syn, da hans faders skib viste sig, og det ulykkelige skibbrud.

Amine havde en følelse af, at der forestod hendes mand flere farer og besværligheder; men hun søgte ikke en eneste gang at snakke ham fra at genoptage sine forsøg på at indfri sit løfte.

Mod slutningen af sommeren rejste Philip igen til Amsterdam for at skaffe sig hyre med et af de skibe, der skulle til at sejle, når vinteren nærmede sig.

*Ter Schilling*s skibbrud var vel bekendt, og de nærmere omstændigheder ved det, med undtagelse af at Dødssejleren havde vist sig, var blevet optegnet af Philip under hans hjemrejse og meddelt direktørerne for Kompagniet. Ikke alene på grund af den såre troværdige måde, denne rapport var

affattet på, men også i betragtning af, hvad han havde måttet døje, og at han alene var blevet reddet, havde han af kompagniet fået løfte om en plads som anden styrmand om bord på et af dets skibe, hvis han ellers var tilbøjelig til igen at gå til Ostindien.

Efter at have været oppe hos direktørerne fik han sin beskikkelse om bord på *Batavia*, et prægtigt skib, omtrent 400 tons drægtigt. Da Philip således havde bragt dette i orden, ilede han tilbage til Terneuse og meddelte i mynheer Poots' nærværelse Amine, hvad han havde fået udrettet.

"Så tager De altså af sted igen?" bemærkede mynheer Poots.

"Ja, men først om to måneder, håber jeg," svarede Philip.

"Ah!" svarede Poots; "om to måneder!" og den gamle mumlede noget for sig selv.

Hvor det dog er sandt, at vi langt lettere kan finde os i en virkelig ulykke, end i at gå i spænding! Man må ingenlunde tro, at tanken om den kommende skilsmisse fra hendes mand egentlig nagede Amine; hun beklagede vel, at det måtte ske, men da hun altid havde dette i frisk minde, undertrykte hun sine følelser og fandt sig uden klage i, hvad der nu engang ikke kunne blive anderledes. Der var imidlertid én ting, som forårsagede hende megen uro og bekymring – det var det humør, hendes fader var i, og hans opførsel i det hele. Amine, som kendte hans karakter meget nøje, fik øjnene op for, at han allerede hemmeligt bar nag til Philip, som han betragtede som om han stod i vejen for, at han selv kunne få fingre i pengene; den gamle vidste nemlig fuldt vel, at når Philip var død, ville hans datter kun bryde sig lidet om, hvem der kom til at råde over dem, eller hvad der blev af dem. Den tanke, at Philip var til

sinds at tage pengene med sig, havde gjort den gamle gnier helt forstyrret i hovedet. Amine havde holdt øje med ham, og hun havde set ham gå hele timer i træk og mumle for sig selv og ikke som sædvanlig passe sin dont.

Et par aftener efter at Philip var kommet tilbage fra Amsterdam, klagede han over, at han ikke var rask, at han var blevet noget forkølet.

"Ikke rask!" råbte den gamle og fo'r op; "lad mig føle – ja, Deres puls slår meget hurtigt. Amine, din mand er meget syg, den stakkel. Han må til sengs, så skal jeg give ham noget ind, der nok skal hjælpe ham. Jeg vil ikke føre Dem noget på regning for det, Philip – nej, slet ikke noget."

"Jeg har det da heller ikke *så* meget dårligt, mynheer Poots," svarede Philip; "selv om jeg rigtig nok har en nedrig hovedpine."

"Ja, og De har også feber, Philip, og det er meget bedre at hindre en sygdom i at bryde frem end bag efter at skulle kurere den; gå De derfor i seng og tag det, som jeg sender Dem, så er De rask i morgen."

Philip gik oven på med Amine, og mynheer Poots gik ind i sit eget værelse for at tillave medicinen. Så snart Philip var i seng, gik Amine ned og mødte der faderen, som stak hende et pulver i hånden, for at hun kunne give sin mand det, og derpå gik han ud af stuen.

"Gud forlade mig, hvis jeg gør fader uret," tænkte Amine; "men jeg nærer nu engang mistillid til ham. Philip er syg, mere syg, end han vil være ved, og hvis han ikke tager noget lægemiddel, kan det blive værre med ham – men mit hjerte gør mig dog angst og bange – jeg aner noget slemt, – og dog kan han sikkert ikke være så djævelsk slet."

Amine undersøgte papirets indhold; det var et ubetydeligt kvantum mørkebrunt pulver, der, efter hvad mynheer Poots ordinerede, skulle tages i et ølglas varm vin. Mynheer Poots havde tilbudt selv at ville varme vinen. Amine blev afbrudt i sine betragtninger, ved at han kom op fra køkkenet.

"Her er vinen, mit barn, giv ham nu et helt ølglas fuldt med pulveret i, og lad ham så blive dækket godt varmt til, for sveden vil snart bryde frem, og den må ikke standses. Pas ham, Amine, og hold sengeklæderne godt om ham, så er han rask i morgen tidlig," og med et "god nat, mit barn," forlod mynheer Poots stuen.

Amine rystede pulveret ud i et af sølvbægrene på bordet og gav sig til at blande vinen. Hendes mistanke var for øjeblikket blevet fjernet ved den venlige tone, hendes fader havde talt i. Man måtte også give ham den ros som praktiserende læge, at han altid lod til at være meget omhyggelig for sine patienter. Da Amine blandede pulveret med vinen, så hun nøje efter og lagde da mærke til, at der ikke dannede sig noget bundfald, og at vinen var lige så klar, som den var før. Dette var usædvanligt, og hendes mistanke vågnede igen.

"Det holder jeg ikke af," sagde hun; "jeg er bange for fader – Gud hjælpe mig! – jeg ved knapt, hvad jeg skal gøre – jeg vil ikke give Philip det. Den varme vin alene vil nok bringe ham ordentlig i sved."

Amine holdt inde og overvejede sagen på ny. Hun havde blandet pulveret med så lidt vin, at det ikke fyldte en fjerdedel af bægeret; hun satte det til side, fyldte et andet til randen med den varme vin og gik så op til sovekammeret.

På trappeafsatsen mødte hun sin fader, som hun troede var gået til ro.

"Tag dig i agt, at du ikke spilder det, Amine. Det er rigtigt, lad ham få et helt bæger fuldt. Stop, giv mig det, jeg vil selv bringe ham det."

Mynheer Poots tog bægeret ud af hånden på Amine og gik ind i Philips værelse.

"Her, min søn, drik dette her ud, så bliver De rask," sagde mynheer Poots, men rystede så meget på hånden, at han spildte noget af vinen på sengetæppet. Amine holdt øje med sin fader og blev endnu mere glad over, at hun ikke havde kommet pulveret i bægeret. Philip rejste sig op på albuen og drak al vinen, og mynheer Poots ønskede ham god nat.

"Lad ham ikke være alene, Amine, jeg vil have, at alt bliver besørget, som jeg har sagt," sagde mynheer Poots, da han forlod værelset. Amine havde først haft i sinde at gå ned efter lyset, som hun havde ladet stå i dagligstuen, men blev nu hos sin mand, som hun betroede, hvad der lå hende på hjertet, tillige med den omstændighed, at hun ikke havde givet ham pulveret.

"Jeg håber, du tager fejl, Amine," svarede Philip; "i alt fald er jeg vis på, at du tager fejl. Intet menneske kunne være så slet, som du anser din fader for."

"Du har ikke levet sammen med ham som jeg; du har ikke set, hvad jeg har set," svarede Amine. "Du ved ikke, hvad guld kan friste folk til i denne verden – det kan jo imidlertid godt være, at jeg har uret. I hvert fald må du lægge dig til at sove, jeg skal våge over dig, min elskede. Gør mig blot den tjeneste at lade være at sige noget – jeg mærker, at jeg dog ikke kan falde i søvn lige

straks – jeg vil læse en smule – om lidt lægger jeg mig til at sove."

Philip gjorde ikke flere indvendinger og var snart efter faldet trygt i søvn; Amine sad tavs og vågede over ham til langt over midnat.

"Han trækker vejret tungt," tænkte Amine, "men havde jeg givet ham det pulver, hvem ved, om han da nogen sinde var vågnet igen? Fader er så meget inde i østerlandske kunstgreb, at jeg er bange for ham. Hvad er det for en mørk anelse, der i aften er kommet over mig – hvad er det for en frygt for, at der skal ske en ulykke! Philip er ganske vist syg, men dog ikke så dårlig. Nej, nej! Desuden, hans tid er endnu ikke kommet; han har sin skrækkelige opgave at løse. Jeg ville give meget til, at det var morgen. Hvor han sover trygt! – og sveden perler på hans pande. Jeg må dække ham godt varmt til og passe på, at han bliver liggende med sengeklæderne om sig. Der er nogen, der banker på gadedøren. Nu vækker de ham vist. Det er bud efter fader."

Amine forlod værelset og ilede ned. Det var, som hun formodede, bud efter mynheer Poots til en barselkone.

"Han skal komme lige straks efter Dem," sagde Amine; "nu skal jeg få ham op." Amine gik op oven på til det værelse, hvor hendes faders seng stod, og bankede på, og da hun ikke, som ellers, fik svar, bankede hun på en gang til.

"Fader plejer ikke at sove så fast," tænkte Amine, da hun ikke fik svar, anden gang hun bankede. Hun åbnede døren og gik ind. Til hendes store overraskelse var hendes fader ikke i seng. "Det er dog underligt," tænkte hun; "men jeg kan heller ikke huske at have hørt ham gå op, siden han gik ned for at hente

lyset." Amine ilede ned i dagligstuen, hvor hun fik øje på sin fader liggende udstrakt på sofaen, tilsyneladende i dyb søvn; men han svarede ikke, da hun kaldte. "Barmhjertige Himmel! Er han død?" tænkte hun og holdt lyset hen til faderens ansigt. Ja, således var det! Øjnene stod stive i hovedet på ham og var brustne – underkæben hang ned.

I nogle minutter lænede Amine sig op til væggen, helt ude af sig selv; det var, som om hendes hoved skulle sprænges; endelig fattede hun sig.

"Det kan straks blive opklaret," tænkte hun, idet hun gik hen til bordet og kiggede ned i sølvbægeret, hvor hun havde blandet vinen med pulveret – det var tomt!

"Retfærdighedens Gud har straffet ham!" udbrød Amine; "O Gud! At denne mand skulle være min fader! – Ja, det er indlysende. Forskrækket over sine nedrige, ryggesløse hensigter har han skænket mere vin af flaske for at dysse sin samvittighed i søvn, og uden at vide, at pulveret endnu var i bægeret, har han skænket det fuldt og drukket sig selv den død til – som han havde tiltænkt en anden! En anden! – Og hvem var denne anden? Den, der er gift med hans egen datter! – Philip, min husbond! – Hvis du ikke var min fader," vedblev Amine og så på det livløse legeme, "så ville jeg spytte på dig og forbande dig! Men du har fået din straf, og Gud forlade dig! Stakkels svage, elendige skabning!"

Amine forlod derpå værelset og gik oven på, hvor hun fandt Philip endnu liggende i dyb søvn og i stærk sved.

De fleste kvinder ville vel have vækket deres mand, men Amine tænkte ikke på sig selv; Philip var syg, og Amine ville ikke vække ham, for ikke at volde sindsbevægelse. Hun satte sig ned

ved siden af sengen, og med hænderne presset mod panden og albuerne støttet på knæene, blev hun siddende i dybe tanker, til solen var stået op og sendte sine lyse stråler ind ad vinduet.

Hun blev vækket af sine betragtninger ved en ny banken på gadedøren. Hun ilede ned i gangen, men åbnede ikke døren.

"Mynheer Poots må komme lige straks," sagde pigen, der kom for at hente ham.

"Gode Therese," svarede Amine, "min fader har selv mere hjælp behov end den stakkels kone; jeg er bange for, det er forbi med hans praktisering i denne verden. Jeg fandt ham så afkræftet, da jeg før gik hen og kaldte på ham, og han har ikke mægtet at stå op af sengen. Jeg må nu bede Dem besørge et ærende for mig hen til pater Seysen og anmode ham om at komme her hen; for jeg er bange for, at min stakkels fader ligger på sit yderste."

"Ih, du forbarmende!" svarede Therese, "er det så dårligt med ham! De kan være ganske rolig, jeg skal nok besørge, hvad De beder mig om, fru Amine."

Philip var blevet vækket ved bankningen på døren anden gang; han syntes, han havde det bedre, og hovedpinen havde forladt ham. Han mærkede, at Amine slet ikke havde lagt sig til hvile om natten, og ville lige til så småt at skænde på hende, da hun imidlertid straks fortalte ham, hvad der var hændt.

"Du må klæde dig på nu, Philip," vedblev hun, "og hjælpe mig med at bære hans lig op og lægge det i sengen, inden præsten kommer. Barmhjertige Gud! Havde jeg givet dig det pulver, kæreste Philip – men lad os ikke tale om det. Skynd dig lidt, for pater Seysen vil snart være her."

Philip havde snart fået klæderne på og fulgte Amine ned i dagligstuen. Solen skinnede klart, og dens stråler faldt på den gamle mands indfaldne ansigt, hænderne var sammenknugede, og tungen klemt fast imellem tænderne i den ene af mundvigene.

"Ak! Dette værelse lader til at være uheldsvangert. Hvor mange rædselsscener skal endnu foregå inden for dets vægge?"

"Ikke flere, håber jeg," svarede Amine; "her er rædselsscenen ikke; den var derimod der, hvor den gamle mand – der nu er blevet bortkaldt som offer for sin egen træskhed – stod ved din seng og med alle tegn på deltagelse og venlighed rakte dig bægeret – se, det var rædselsscenen," sagde Amine og gyste – "og den vil længe forfølge mig i mine tanker."

"Gud forlade ham hans skyld, som jeg forlader ham den," svarede Philip, idet han løftede liget op og bar det oven på til det værelse, som mynheer Poots havde benyttet.

"Lad andre folk i det mindste blive i den formening, at han døde i sin seng og fik en naturlig død," sagde Amine. "Min stolthed kan ikke tåle, at sandheden bliver almindelig bekendt, så man skulle pege ad mig som en morders datter. O, Philip!"

Amine satte sig ned og brast i gråd.

Hendes mand søgte at trøste hende, da pater Seysen bankede på døren. Philip ilede ned for at lukke op.

"God morgen, min søn. Hvordan er det med den lidende?"

"Han har ophørt at lide, fader."

"Virkelig!" svarede den gode præst med udtryk af sorg i sit ansigt. "Kommer jeg da for silde? Jeg har dog ikke nølet."

"Han gik bort pludselig i et anfald af krampe, fader," svarede Philip og gik først op ad trappen.

Pater Seysen så hen på liget og mærkede, at hans hjælp ikke gjordes behov; derpå vendte han sig til Amine, som endnu ikke havde standset sine tårer.

"Græd kun, mit barn, græd kun ud! Du har grund til det," sagde præsten. "Tabet af en faders kærlighed må være en tung prøvelse for et opofrende og kærligt barn. Men hengiv dig ikke for meget til din sorg, Amine; du har også andre pligter, andre bånd, der binder dig, mit barn – du har din mand."

"Det ved jeg, fader," svarede Amine; "og dog må jeg græde, for jeg var hans datter."

"Gik han da ikke i seng i aftes; han har jo endnu klæderne på? Hvornår klagede han sig første gang?"

"Sidste gang jeg så ham, fader," svarede Philip, "kom han ind på mit værelse og gav mig noget medicin, og oven på det ønskede han mig god nat. Da der kom bud efter ham, at han skulle komme hen til en syg, gik min hustru ind for at kalde på ham og fandt ham målløs."

"Det er kommet pludselig over ham," svarede præsten; "men han var jo en gammel mand, og gamle folk går hurtigt bort. Var du hos ham, da han døde?"

"Nej, jeg var ikke," svarede Philip; "førend min hustru fik kaldt på mig, og jeg havde klædt mig på, havde han forladt denne verden."

"Jeg håber, børn, at han har forladt den for en bedre." Amine gyste. "Sig mig, Amine," vedblev præsten, "viste han, før han døde, noget tegn til, at han længtes efter Nåden? Du ved jo så fuldt vel, at han længe er blevet betragtet som tvivlsom i trossager, og han brød sig kun lidt om vor hellige kirkes skikke."

"Der gives tider, hellige fader," svarede Amine, "da endog en oprigtig kristen kan undskyldes, selv om han ikke bærer sin tro til skue. Se, hvor han har knuget hænderne sammen, læs i hans ansigt den dødskamp, han har haft, og kan De så vente ydre tegn af ham i denne forfatning?"

"Ak, det er kun alt for sandt, mit barn; vi må håbe det bedste. Knæl med mig, børn, og lad os opsende en bøn for den hedenfarnes sjæl."

Philip og Amine knælede sammen med præsten, som bad inderligt; da de rejste sig igen, vekslede de et blik, som til fulde røbede, hvad der foregik i hver enkelts sind.

"Jeg skal sende folk her hen og sørge for den døde og ordne liget til at begraves," sagde pater Seysen; "men det er lige så godt at lade være at sige, at han var død, før jeg kom, hellere end at folk skulle tro, at han blev kaldt bort uden at have fået vor hellige kirkes trøst."

Philip nikkede med hovedet til samtykke, der hvor han stod, ved fodenden af sengen, og præsten gik sin vej. Der havde altid hersket stærk uvilje imod mynheer Poots i den lille by – hans tilsidesættelse af alle kirkelige pligter – tvivl, om han virkelig hørte til menigheden – hans gerrighed og pengeudpresseri – havde pådraget ham en del fjender, men samtidig gjorde hans store duelighed som læge, hvad alle var enige om, ham til en betydningsfuld mand. Havde det været alment bekendt, at hans tro (om han ellers havde nogen) var den muhamedanske, og at han var død ved et forsøg på at forgive sin svigersøn, så er det sikkert nok, at det ville være blevet nægtet at få ham kristeligt begravet, og under spot og hån ville der være blevet peget fingre ad hans datter. Men da pater Seysen på spørgsmål herom altid

svarede med mild stemme, at "han var gået bort i fred," så antog man, at mynheer Poots var død som god kristen, skønt han i levende live kun havde handlet såre lidt i samklang med kristendommens lære. Dagen efter blev den gamle mands forkrænkelige levninger lagt i jorden under de sædvanlige ceremonier, og Philip og Amine følte sig ikke så lidt lettede i sindet ved, at alt var gået så roligt og stille af.

Først efter at jordfæstelsen havde fundet sted, undersøgte Philip sammen med Amine sin svigerfaders værelse. Nøglen til jernskrinet fandtes i hans lomme; men Philip havde endnu ikke kastet et blik i dette den gamles yndlingsgemme. Værelset var fuldt af medicinflasker og pilleæsker, de blev alle kastet bort eller, hvis Amine vidste, hvad indholdet kunne bruges til, flyttet ind på et pulterkammer. Hans bord var fuldt af skuffer der nu blev gennemsøgt, og blandt deres brogede indhold var der meget, skrevet på arabisk – sandsynligvis recepter. Der blev også fundet æsker og løse papirer med arabisk udskrift, og i den æske, de først tog op, var der et lignende pulver som det, mynheer Poots havde givet Amine. Der var mange sager og beskrevne papirer, som gjorde det rimeligt, at den gamle havde fusket i de hemmelige videnskaber, således som de blev drevet på den tid, og de ting skyndte de sig at overgive til flammerne.

"Hvis pater Seysen havde set alt dette!" bemærkede Amine sørgmodig. "Men her er nogle trykte papirer, Philip."

Philip gennemgik dem og så, at det var beviser for andelslodder i Det hollandsk-ostindiske Kompagni.

"Nej, Amine, disse papirer er penge, eller hvad der er lige så godt – det er otte andelslodder i Kompagniets driftskapital, og de vil hvert år give os et net lille udbytte. Jeg havde ingen anelse

om, at den gamle gjorde den slags brug af sine penge. Jeg havde til dels haft i sinde at gøre det samme, i alt fald med nogle af mine penge, før jeg tog bort, i stedet for at lade dem ligge hen uden at trække renter."

Jernskrinet skulle nu efterses. Straks da Philip åbnede det, bildte han sig ind, at det indeholdt ganske lidt; det var nemlig bredt og dybt og syntes næsten tomt, men da han stak hænderne til bunds i det, fremdrog han tredive-fyrre småposer, som i stedet for sølvgylden indeholdt lutter guldpenge; der var kun en stor pose sølvpenge. Men det var endnu ikke det hele; de opdagede også adskillige småæsker og pakker, som ved åbningen befandtes at indeholde diamanter og andre kostelige stene. Da alt blev samlet sammen, syntes skatten at være meget værd.

"Kære Amine, du har sandelig bragt mig en uventet medgift," sagde Philip.

"Ja, du må nok sige *uventet*", svarede Amine. "Disse diamanter og ædelstene må fader have bragt med sig fra Ægypten, og hvor usselt levede vi dog ikke, før vi kom her til! Og med hele denne skat i eje ville han have forgivet min Philip for at få mere. Gud forlade ham!"

Da de havde talt guldet, som næsten løb op til halvtreds tusinde gylden, lagde de det hele på dets gamle plads igen og forlod værelset.

"Jeg er en rig mand," tænkte Philip, da Amine havde forladt ham, "men til hvad nytte er rigdommen mig? Jeg kunne købe mig et skib og selv være min egen skibsfører, men ville det ikke forlise? Det behøver jo ganske vist ikke at blive tilfældet, men chancerne er imod skibet, og derfor vil jeg ikke have noget skib.

Men er det da ret og rigtigt at fare med andres skibe, når jeg har den tro? – Det ved jeg ikke, kun det ved jeg, at jeg har en pligt at opfylde, og at ethvert menneskes liv står i et nådigt forsyns hånd. Jeg vil anbringe de fleste af mine penge i Kompagniets papirer, og når jeg farer med dets skibe, og de kommer galt af sted ved at mødes med min stakkels fader, kommer jeg i det mindste til at bære min del af tabet sammen med de andre parthavere; men nu skal jeg til at gøre det hyggeligere for min Amine."

Philip indførte straks en stor forandring i deres daglige levemåde. To tjenestepiger blev fæstet; værelserne blev nu hyggeligere møbleret; i enhver henseende, hvor der kunne være tale om hans hustrus bekvemmelighed og velvære, sparede han ingen udgift. Han skrev til Amsterdam og købte adskillige andelslodder i Kompagniet; men diamanterne og sine egne penge lod han Amine fremdeles tage vare på. De to måneder gik hurtigt med at træffe disse foranstaltninger, og alt var fuldstændig i orden, da Philip fik skriftlig besked om, at man ønskede, han nu ville indfinde sig om bord. Amine ville gerne have formået Philip til at gå med som passager i stedet for at tage ud som overordnet, men Philip foretrak det sidste, da han ellers ikke kunne give nogen gyldig grund for, at han tog til Indien.

"Jeg ved ikke hvorfor," bemærkede Philip, aftenen før han rejste, "men jeg er ikke i samme stemning, som sidst jeg tog bort; denne gang har jeg ingen bange anelse om, at noget slemt vil indtræffe."

"Jeg heller ikke," svarede Amine; "men jeg har en fornemmelse af, at du vil blive længe borte fra mig, Philip; og er

det ikke drøjt for en kærlig og bekymret hustru?"

"Jo vel, min elskede, det er rigtigt nok; men –"

"Ja vist, jeg ved, det er din pligt, og du må tage af sted," svarede Amine og skjulte sit ansigt ved hans bryst.

Næste dag tog Philip afsked med sin hustru, der viste sig mere rolig og fattet end første gang, de skiltes. "De omkom *alle*, men han blev reddet," tænkte Amine. "Jeg mærker på mig selv, at han vil komme tilbage til mig. Gud i himlen, din vilje ske!"

Philip kom snart til Amsterdam, hvor han indkøbte mange ting, som han antog kunne komme ham til nytte i tilfælde af et uheld, hvilket han nu imødeså som næsten uundgåeligt, og derpå gik han om bord på *Batavia*, der lå for enkelt anker, klar til at lette.

12

Philip have ikke været længe om bord, før han skønnede, at de efter al rimelighed ikke ville få nogen videre behagelig rejse; for *Batavia* var fragtet til at overføre en stor troppeafdeling til Ceylon og Java i det øjemed at forny og forstærke Kompagniets militære styrke på disse steder. Det skulle forlade flåden på højde med Madagaskar og løbe lige til øen Java, da det ombordværende antal soldater antoges for tilstrækkelig stort til at forsvare skibet imod ethvert angreb eller anslag af sørøvere og fjendtlige krydsere. *Batavia* var desuden rustet med tredive kanoner og havde en besætning på femoghalvfjerds mand. Foruden krigsfornødenheder, som udgjorde største parten af dets ladning, havde det en stor mængde møntet guld og sølv om bord til det indiske marked.

Troppeafdelingen var ved at indskibe sig, da Philip kom om bord, og i løbet af nogle få minutter var dækket så overfyldt, at det næppe var muligt at røre sig på det. Philip, som endnu ikke havde fået kaptajnen i tale, fik fundet overstyrmanden og tog straks fat på sin gerning, som han var langt mere fortrolig med, end man skulle have ventet; men det kom sig af, at han på sin første rejse og siden på hjemvejen havde sat sig så godt ind i den.

Det varede kun kort, før alle spor af hastværk og forvirring begyndte at forsvinde, troppernes bagage blev stuvet bort, og da soldaterne var blevet inddelt i hold og med deres køkkensager opstillet imellem kanonerne på øverste dæk, blev

der på den måde gjort plads til at manøvrere med skibet. Philip viste sig meget adræt og lagde stor omhyggelighed for dagen i at skaffe den behørige orden til veje, så kaptajnen benyttede et pusterum, han havde i sin egen travlhed, til at sige til ham:

"Jeg troede, De ville tage Dem det rigtig mageligt, hr. Vanderdecken, da De ikke kom tidligere om bord, men nu, da De engang er her, indhenter De det forsømte. De har udrettet mere i formiddag, end jeg kunne have ventet. Det glæder mig, at De er kommet, men det gør mig ondt, at De ikke var til stede, da vi stuvede lasten, for jeg er bange for, at den ikke er lagt så godt tilrette, som den kunne være. Mynheer Struys, overstyrmanden, har haft mere at tage vare på, end han egentlig kunne overkomme."

"Det gør mig ondt, at jeg ikke var her den gang, sir," svarede Philip, "men jeg kom, så snart Kompagniet sendte bud efter mig."

"Ja, og da de deroppe ved, De er ægtemand, og ikke glemmer, at De er en stor aktiehaver, ville De ikke gøre Dem ulejlighed så tidligt. Jeg antager, at De til næste rejse får skib at føre; det kan De være temmelig vis på med den kapital, De har indskudt i foretagendet. Jeg havde netop en samtale om den ting i formiddags med en af de ældre bogholdere."

Philip var ikke utilfreds med, at hans penge var sat så godt på rente, da det at blive kaptajn på et af skibene var noget, han inderligt attråede. Han svarede, at han "sikkert håbede at få skib at føre efter en rejse til, da han stolede på, at han så ville være dygtig nok til at overtage en sådan post."

"Det er der ingen tvivl om, aldeles ikke, mynheer Vanderdecken, det ser jeg tydeligt. De må være meget glad for

at være på søen."

"Ja, jeg er," svarede Philip; "jeg tror nok, at jeg aldrig opgiver den."

"Aldrig opgiver den! Sådan tænker De nu. De er ung, ivrig og fuld af håb; men med tiden vil De nok blive ked af den og være glad ved at kunne skeje ud for resten af Deres dage."

"Hvor mange soldater skal vi have om bord?" spurgte Philip.

"To hundrede og fem og fyrre mand, underofficerer og menige, og seks officerer. Stakkels fyre! Der er kun få af dem, der nogen sinde kommer tilbage; ja mere end halvparten oplever ikke deres næste fødselsdag. Det er et rædsomt klima. Jeg landsatte engang tre hundrede mand i det afskyelige hul, og ikke seks måneder efter, endnu før jeg var gået under sejl, var der ikke ét hundrede af dem i live."

"Det er jo næsten forsætligt drab at sende dem derhen," bemærkede Philip.

"Pyt! Et sted skal de jo dø, og om de dør lidt før eller lidt senere, hvad gør det? Livet er en vare, genstand for køb og salg som alt andet. Vi sender så mange manufakturvarer og så mange penge ud i bytte for indiske varer. Vi sender også meget liv ud, og det står kompagniet sig godt ved."

"Ja, men ikke de stakkels soldater, er jeg bange for."

"Nej; kompagniet køber deres liv billigt og sælger det dyrt igen," svarede kaptajnen, idet han gik forud.

"Det er sandt nok," tænkte Philip; "de får menneskeliv til godt køb og gør sig en sjældent god fordel af det; for hvorledes kunne de uden disse stakkels fyre opretholde deres besiddelser til trods for indfødte og fremmede fyrster? For hvilken kneben og karrig årlig godtgørelse sælger disse mænd ikke deres liv! For

hvilken jammerlig ubetydelighed trodser de ikke alle rædslerne ved et i højeste grad usundt klima uden udsigt til, uden håb om at kunne vende tilbage til deres fødeland, hvor de måske kunne genvinde deres udtømte kræfter og på ny bortforpagte deres liv?"

Først en uge efter, at Philip var kommet, var *Batavia* tillige med resten af flåden klar til at stikke i søen.

Det ville være vanskeligt at komme fuldstændig på det rene med Philip Vanderdeckens følelser, da han for anden gang indskibede sig. Hans tanker var så vedholdende henvendt på formålet for hans rejse, at skønt han samvittighedsfuldt varetog, hvad han skulle, gik livets travlhed dog forbi ham som en drøm. Overtydet om, at han igen ville møde Dødssejleren, og næsten lige så overtydet om, at mødet ville blive efterfulgt af en ulykke, efter al rimelighed deres undergang, som var om bord sammen med ham, pintes og plagedes han af sine egne tanker, og han svandt mere og mere hen til kun at blive en skygge af sig selv. Han talte næsten aldrig, undtagen under udførelsen af, hvad der påhvilede ham. Han følte sig som en forbryder, som et menneske, der ved at gå om bord sammen med andre havde fordømt alt og alle omkring sig til død og ulykke og fare; og når en talte om sin kone, en anden om sine børn – når de begyndte at dvæle ved de lysere fremtidsudsigter og bygge luftkasteller, plejede Philip at blive ligesom sjælesyg, rejse sig fra bordet og ile op til ensomheden på dækket. Undertiden ville han få sig selv til at tro, at hans sanser, engang han var i en febrilsk tilstand, var blevet noget omtågede, og at han var offer for en sygelig indbildning; til andre tider plejede han derimod tydeligt og klart at stille sig alt det forbigangne for øje – føle dets

frygtelige virkelighed – og da plejede den tanke af sig selv at påtrænge sig ham, at Himlen ikke havde noget at gøre med dette overnaturlige syn, at det kun var Satans værk og gøglebillede. Men relikvien da – den slags midler ville Djævelen dog ikke have grebet til! Få dage efter, at han var afsejlet, angrede han bittert, at han ikke havde betroet pater Seysen alt, hvad der vedrørte ham, og taget ham på råd med hensyn til det rigtige i at fortsætte sin søgen; men nu var det for silde; det gode skib *Batavia* var allerede over to tusinde kilometer fra Amsterdams havn, og hans pligt måtte og skulle opfyldes, hvordan den end ville komme til at blive.

Da flåden nærmede sig Kap, blev han i den grad ængstelig og urolig, at alle om bord blev opmærksom på det. Kaptajnen på skibet tillige med officererne for de indskibede tropper, der alle nærede deltagelse for ham, søgte forgæves at få at vide, hvad der gjorde ham så ængstelig og urolig. Philip plejede at give upasselighed skylden, og hans indfaldne ansigt og dybtliggende øjne beviste tavst og dog talende nok, at han gik med en akut sygdom. Det meste af natten tilbragte han på dækket med at anstrenge sine øjne i alle retninger og holde udkig efter enhver forandring i synskredsen i forventning om, at Dødssejleren skulle vise sig, og først når det begyndte at gry ad dag, søgte han en urolig hvile i sit lukaf. Efter en heldig overrejse ankrede flåden i Tafelbay for at indtage vand og friske forsyninger, og Philip følte en ringe lettelse ved, at det overnaturlige syn hidtil ikke havde vist sig.

Så snart flåden havde indtaget vand, satte de atter sejl, og nu blev Philips uro og ængstelse igen kendelig. Med gunstig vind kom de imidlertid syd om Kap, passerede Madagaskar og nåede

ind i Det indiske Hav, hvor *Batavia* opgav følgeskabet med den øvrige flåde, som styrede til Gambrun og Ceylon. "Nu er det tid, vil Dødssejleren vise sig?" tænkte Philip. "Den har kun ventet med at lade sig se, til vi blev alene tilbage og ikke havde nogen staldbroder til at hjælpe os i nødens stund." Men *Batavia* sejlede i smult vande og under en skyfri himmel, og intet viste sig. Efter et par ugers forløb kom den på højde med Java, men før den løb ind og lagde sig på Batavias prægtige red, drejede den bi for natten. Det var den sidste nat, de skulle være under sejl, og Philip var ikke af dækket, men gik frem og tilbage, ængsteligt oppebiende morgenens komme. Den brød frem – solen var prægtig i sin opgang, og *Batavia* styrede ind på reden. Før middag var den til ankers, og let om hjertet ilede Philip ned i sit lukaf, hvor han tog sig den hvile, han trængte så meget til.

Han vågnede kvik og styrket – en tung sten var væltet af ham. "Så har altså det, at jeg er om bord på et skib, ikke uundgåeligt til følge, at besætningen af den grund er fordømt til at omkomme – fordi jeg søger Dødssejleren følger altså ingenlunde, at den også viser sig. Når så er, så har jeg jo ikke mere noget, der tynger min samvittighed. Jeg søger den, det er ganske sandt, og ønsker også at møde den; men jeg har kun samme mulighed for det som alle andre, og det er ingenlunde afgjort at fordi jeg søger, jeg så kan være vis på at finde. At den bringer alle i ulykke, som den møder, kan jo godt være sandt, men ikke, at jeg bringer det uheld med mig at skulle møde den. Gudskelov; nu kan jeg med frelst samvittighed fortsætte min søgen!"

Ved disse betragtninger genvandt Philip sin fatning og fik sin sindsro tilbage, hvorpå han gik op på dækket. Udskibningen af

tropper var allerede i fuld gang; for disse var lige så forhippede på at slippe ud af deres langvarige indespærring, som søfolkene længselsfulde efter igen at få plads til at røre sig og gøre sig det lidt mageligt. Han betragtede omgivelserne. Batavia by lå hen ved en engelsk mil fra dem lige ned til strandbredden; i baggrunden hævede sig en høj bjergkæde, rigt klædt i grønt og hist og her bebygget med landsteder, der ejedes af beboerne der på stedet og lå yndigt indfattede som i en ramme af træer. Nær ved byen lå store og små skibe og dannede ligesom en skov af master; vandet i bugten var klart og blåt og krusedes af en sagte vind; hist og her brød små holme, ligesom friske grønne buske, det ensformige ved havfladen; endog selve byen var det øjet behageligt at dvæle ved, da husenes hvide farve stod i modsætning til det mørke løvværk på træerne, som voksede i haverne eller dannede alléer i gaderne.

"Kan det være muligt," bemærkede Philip til kaptajnen på *Batavia*, der stod i nærheden af ham, "at denne yndige plet er så usund? Jeg ville danne mig en hel anden forestilling om den, efter dens udseende at dømme."

"Ser De, akkurat ligesom giftslangerne her til lands," svarede kaptajnen, "farer frem midt blandt dets blomster, således sniger døden sig rundt i dette skønne og yppige landskab. Synes De nu, De har det bedre, mynheer Vanderdecken?"

"Ja meget bedre," svarede Philip.

"Jeg vil, da De er så afkræftet, råde Dem til at gå i land."

"Jeg vil med taknemmelighed benytte mig af Deres tilladelse. Hvor længe skal vi blive liggende her?"

"Ikke synderlig længe, da vi er beordret til straks at sejle tilbage igen. Vor ladning ligger fuldt færdig og venter på os, og

den kommer om bord snart efter, at vi har udlosset."

Philip fulgte sin kaptajns råd; han havde ingen vanskelighed ved at blive optaget i huset hos en gæstfri købmand, som havde sit eget landsted et lille stykke vej fra byen og sundt beliggende. Der blev han i to måneder, genvandt i den tid sit helbred og gik så om bord igen, et par dage før skibet var klart til at lette. Hjemrejsen var heldig, og fire måneder efter, at de havde forladt Batavia, befandt de sig ud for St. Helena; på den tid tog skibene nemlig i almindelighed, hvad man kalder den østlige passage, ved at løbe langs kysten af Afrika i stedet for at holde over ad Amerika til. Atter havde de passeret Kap uden at støde på Dødssejleren, og Philip var nu ikke blot ved ypperlig helse, men også i godt humør. Mens de lå for vindstille med øen i sigte, fik de øje på en båd, som roede hen imod dem, og i løbet af tre timer var den på siden af dem. Mandskabet var meget udmattet af at have været to dage i båden, for de havde i den tid ikke et øjeblik undladt at ro for at nå ind til øen. De meldte sig som besætningen fra en lille hollandsk ostindienfarer, som var sunket to dage i forvejen; der var sprunget en planke i den, og den var så hurtigt blevet fuld af vand, at folkene næppe havde fået tid til at redde sig; de bestod af kaptajnen, styrmændene og tyve matroser af skibets besætning, tillige med en gammel portugiser, en katolsk præst, der var blevet hjemsendt af den hollandske guvernør, fordi han havde modsat sig de hollandske interesser på de japanske øer. Han havde færdedes mellem de indfødte og var i nogen tid blevet holdt skjult af dem, da den japanske regering var lige så ivrig for at pågribe ham som europæerne, i det øjemed at berøve ham livet. Til sidst så han

sig nødsaget til at kaste sig i armene på hollænderne som de mindst grusomme af hans fjender.

Det hollandske guvernement fældede den dom, at han skulle sendes ud af landet, og følgelig var han blevet sat om bord på ostindiefareren for at transporteres hjem. Efter hvad kaptajnen og mandskabet sagde, var kun et menneskeliv gået tabt, men det var rigtig nok en person af betydning, da han i mange år havde indtaget en høj stilling som præsident for det hollandske faktori i Japan. Han ville nu vende hjem til Holland med de rigdomme, han havde skrabet sammen. Kaptajnens og mandskabets beretning gik ud på, at da han var kommet ned i båden, havde han udtrykkelig fordret at komme op på skibet igen for at hente et umådelig værdifuldt skrin, der indeholdt diamanter og andre kostelige stene, som han havde glemt; de tilføjede, at mens de lå og ventede på ham, stak skibet pludselig sit bovspryd under vand og gik til bunds med forstævnen nedad, og det var kun med megen møje og besvær, de selv var undsluppet. De havde ventet nogen tid for at se, om han igen ville komme op på overfladen, men han viste sig ikke mere.

"Jeg vidste godt, at der måtte hænde noget," bemærkede kaptajnen for det sunkne skib, efter at han en tid havde siddet i kahytten med Philip og kaptajnen på *Batavia*; "vi så djævleskuden, som de kalder hende, ikke mere end tre dage forinden."

"Hvad for noget! *Den flyvende Hollænder*, som man benævner hende?" spurgte Philip.

"Ja vel; det, tror jeg, er det navn, man giver hende," svarede kaptajnen. "Jeg har tit og ofte hørt tale om det skib, men har ikke før haft det uheld at træffe det, og jeg håber, at jeg heller

ikke skal have det tiere. for jeg er en ødelagt mand og må nu til at begynde forfra igen."

"Jeg har også hørt tale om det skib," bemærkede kaptajnen på *Batavia*. "Sig mig, hvordan viste det sig for Dem?"

"Ja, sagen er den, jeg så ikke andet end noget af dets skrog," svarede den anden. "Det var meget besynderligt; natten var smuk, og himlen klar; vi gik for bramsejl, for om natten presser jeg aldrig på; ellers kunne vi godt have haft bovenbramsejl, med den vind, vi havde, kunne vi godt have ført dem. Jeg var gået til køjs, da styrmanden sådan ved to-tiden om natten kaldte mig op på dækket. Jeg spurgte, hvad der var i vejen, og han svarede, at han knap kunne sige det, men folkene var slemt forskrækkede, og der var en dødssejler, som de kaldte det, i sigte. Jeg gik op på dækket; hele synskredsen var klar, men på vor låring var der noget tågeagtigt, kuglerundt og ikke mere end to kabellængder fra os. Vi skød en fart af omtrent fire en halv knob, og endda kunne vi ikke slippe fra den tåge. 'Se der,' sagde styrmanden. 'Hvad Satan kan det være?' sagde jeg og gned mine øjne. 'Ingen skyskraber til luvart og den tåge midt på klar himmel, med frisk brise og vand rundt om til alle sider.' For, ser De, tågen rakte ikke mere end en halv snes kabellængder, hvad vi kunne slutte af horisonten på begge sider af den. 'Hør efter, sir!' sagde styrmanden, 'nu taler de igen.' 'Tale!' sagde jeg og lyttede; og ud af tågen hørte jeg stemmer. Endelig råbte en: 'Hold skarpt udkig der for ude, hører I?' 'Vel, vel,' svarede en anden stemme. 'Skib på den styrbords bov, sir.' 'Vel; ring med klokken der for ude.' Og så hørte vi det ringe med klokken. 'Det må være et skib,' sagde jeg til styrmanden. 'Ikke af denne verden,' svarede han. 'Hør! En kanon klar for ude.' 'Vel,

vel,' lød det nu ud af tågen, der syntes at komme os nærmere. 'Alt klart. Fyr!' Knaldet fra kanonen lød for vore øren som torden, og –"

"Nå, hvad så?" sagde kaptajnen på *Batavia* åndeløs.

"Hvad så?" svarede den anden kaptajn højtideligt, "tågen og det hele forsvandt som ved trolddom, hele horisonten blev klar, og der var intet at se."

"Er det muligt?"

"Der er tyve mand på dækket, der kan fortælle historien," svarede kaptajnen, "og den gamle katolske præst oven i købet, for han stod hos mig, al den tid jeg var på dækket. Folkene sagde, at der ville hænde en eller anden ulykke, og da vi på dagvagten pejlede pumpen, fandt vi fire fod vand. Vi begyndte at pumpe, men vandet fik overmagten, og vi sank, som jeg har fortalt Dem. Styrmanden siger, at det skib er velbekendt – det kaldes *Den flyvende Hollænder*."

Philip kom ikke med nogen bemærkning denne gang, men var meget tilfreds med, hvad han havde hørt. "Når min stakkels faders dødssejler viser sig for andre, lige så vel som for mig," tænkte han, "og de kommer i ulykke derved, så kan min nærværelse om bord hverken gøre fra eller til. Jeg er ikke mere end alle andre udsat for at møde den og sætter ikke deres liv på spil, der sejler med samme skib som jeg. Nu er jeg lettere om hjertet og kan med rolig samvittighed fortsætte min søgen."

Næste dag greb Philip lejligheden til at gøre bekendtskab med den katolske præst, der talte hollandsk og flere andre sprog så vel som portugisisk. Det var en ærværdig olding, der lod til at være omkring tres år gammel, med hvidt bølgende skæg, mildt væsen og meget behagelig at tale med.

Da Philip den påfølgende nat havde vagten, gik den gamle mand op og ned ad dækket med ham, og da var det, at Philip efter en lang samtale betroede ham, at han var katolik.

"Virkelig, min søn, det er meget usædvanligt for en hollænder."

"Ja, ganske vist," svarede Philip, "det er heller ikke bekendt her om bord – ikke fordi jeg skammer mig ved min religion, men jeg vil gerne undgå at drøfte den sag."

"De er snild, min søn. Ak! Når den reformerte religion ikke bærer bedre frugt, end hvad jeg har været vidne til i østen, så er den kun lidt bedre end hedenskab."

"Sig mig, fader," sagde Philip; "folkene taler om et mærkeligt syn – om et skib, der ikke var bemandet med dødelige mennesker. Så De det?"

"Jeg så, hvad andre så," svarede præsten; "og visselig var synet, så vidt mine sanser satte mig i stand til at dømme, såre usædvanligt – jeg kan gerne sige overnaturligt; men jeg havde hørt tale om denne dødssejler før og tillige, at når den lod sig se, var den forløber for en ulykke. Det viste den sig også at være for os, skønt vi rigtig nok havde et menneske med om bord, der nu ikke mere er til, hvis vægt af brøde var mere end nok til at få ethvert skib til at synke – en, der blev opslugt af havet sammen med al den rigdom, af hvilken han ventede sig så meget nydelse i sin hjemstavn, og derved godtgjorde, at den Almægtige selv i denne verden vil øve retfærdig og gruelig gengældelse imod dem, der har fortjent straf af ham."

"De sigter til den hollandske præsident, som gik til bunds med skibet, da det sank?"

"Ja, men hans synderegister er langt; jeg vil komme igen i morgen aften og gå frem og tilbage på dækket med Dem, så kan jeg fortælle Dem det hele. Fred være med Dem, min søn. God nat."

Det vedblev at være smukt vejr, og *Batavia* drejede til om aftenen for næste morgen at ankre op på St. Helenas red. Da Philip kom op på dækket for at tage mellemvagten, fandt han den gamle præst ved kobryggen ventende på sig. Alt var stille og roligt på skibet; folkene sov mellem kanonerne, og Philip gik med sin nye bekendt agterud, hvor de tog plads på et hønsehus, og præsten begyndte, som følger:

"De ved måske ikke, at portugiserne, skønt ivrige for at sikre sig et land, der er blevet opdaget ved deres driftighed og mod, og hvis besiddelse jeg er bange for, De har købt med mange forbrydelser, endnu aldrig har tabt en sag af syne, der ligger alle gode katolikker på hjerte – den nemlig, at udbrede den sande tro og plante Kristi banner i hedningelandene. Da nogle af vore landsmænd led skibbrud på kysten, blev vi bekendt med de japanske øer, og syv år efter landede vor hellige og velsignede Sankt Franciscus, nu salig hos Gud, på øen Ximo, hvor han blev i to år og fem måneder, i hvilken tid han prækede vor religion og omvendte mange. Siden indskibede han sig til Kina, hans oprindelige bestemmelsessted, men det blev ham ikke forundt at nå dertil; han døde på rejsen og endte på den måde sit rene og hellige liv. Efter hans død voksede antallet af dem, der lod sig omvende til vor religion, betydeligt på de japanske øer, til trods for de mange hindringer, de hedenske præster lagde os i vejen, og de forfølgelser, hvormed de af og til hjemsøgte

bekenderne af vor tro. Religionen udbredte sig hurtig, og mange tusinde dyrkede den sande Gud.

Nogen tid efter grundlagde hollænderne en nybygd i Japan, og da de mærkede, at de japanske kristne rundt om faktorierne kun ville handle med portugiserne, til hvem de havde tillid, blev de vore fjender; den mand, om hvem vi har talt, og som på den tid var præsident for det hollandske faktori, besluttede i sin higen efter guld at mistænkeliggøre den kristne religion for landets kejser og således at ødelægge portugiserne og deres tilhængere. På den vis, min søn, optrådte en, der udgav sig for at have antaget den reformerte lære, fordi den var renere end vor.

Der var en japansk stormand, såre rig og meget formående, som boede i nærheden af os, og som med to af sine sønner havde antaget kristendommen og var blevet døbt. Han havde to sønner til, som levede ved kejserens hof. Denne stormand havde skænket os et hus til at holde skole i, både af højere og lavere art; ved hans død trængte imidlertid hans to sønner ved hoffet, som var hedninge, på, for at vi skulle rømme denne ejendom. Vi vægrede os ved det og gav således den hollandske præsident en kærkommen lejlighed til at ophidse disse unge adelsmænd imod os. Ved hjælp af dem bildte han kejseren af Japan ind, at portugiserne og de kristne havde indgået en sammensværgelse imod hans liv og trone; for – det er en bemærkning, jeg vil gøre med det samme – når en hollænder blev adspurgt, om han var kristen, svarede han: "Nej, jeg er hollænder."

Kejseren, som troede på virkeligheden af denne sammensværgelse, gav øjeblikkelig befaling til at udrydde

portugiserne og derefter alle de japanere, der hyldede den kristne lære. Han opbød i det øjemed en hær og overdrog de to unge adelsmænd, jeg har omtalt, sønnerne af den rigmand, der havde skænket os skolen, ledelsen af den. De kristne, som vidste, at modstand var den eneste udvej, de havde, greb til våben og valgte til anførere de to andre sønner af den japanske stormand, som tillige med faderen havde antaget kristendommen. Således blev de to hære ført af fire brødre, to på hver side.

Den kristne hær var over 40.000 mand stærk, men det vidste kejseren ikke noget om og lod en styrke på noget over 25.000 mand rykke i marken for at besejre og udrydde dem. Hærene mødtes, og efter en hårdnakket kamp – japanerne er nemlig meget tapre – gik de kristne af med sejren, mens kejserens hær, på nær nogle få, der reddede sig i både, blev hugget sønder og sammen.

Denne sejr gav anledning til, at endnu flere lod sig omvende, og vor hær voksede i antal, så den snart blev hen ved 50.000 mand stærk. På den anden side lod kejseren, så snart han erfarede, at hans tropper var blevet slået, foretage nye udskrivninger af soldater og bragte en styrke på 150.000 mand på benene; sine hærførere pålagde han udtrykkelig, at de ikke måtte give de kristne pardon med undtagelse af de to unge adelsmænd, som anførte dem, fordi han ønskede at få dem levende i sin magt for langsomt at pine dem til døde. Alle fredsforslag blev forkastet, og kejseren rykkede i marken i egen høje person. Hærene mødtes atter; den første dag, der blev kæmpet, gik de kristne igen af med sejren, men måtte begræde

tabet af deres ene anfører, som blev såret og taget til fange, og da der ikke blev givet pardon, led de et alvorligt tab.

Slaget, der stod den anden dag, afgjorde de kristnes skæbne, deres overanfører blev fældet, de bukkede under for overmagten og faldt til sidste mand. Kejseren angreb derpå den bag ved liggende lejr og lod alle oldinge, kvinder og børn nedsable. På valpladsen, i lejren og ved efterfølgende pinsler omkom over 60.000 kristne. Men det var ikke forbi med det. I mange år gik man rundt om på øerne ivrigt på jagt efter kristne, og når nogle blev fundet, pintes de til døde på den grusomste måde. Først for femten år siden var kristendommen blevet fuldstændig udryddet i kejserdømmet Japan, og efter at forfølgelsen havde varet noget over seksten år, anslås antallet af de i denne tid ombragte kristne til noget over 400.000. Og al denne blodsudgydelse, min søn, foranledigedes ved den mands løgn og havesyge, som kun for et par dage siden fik sin velfortjente straf. Det hollandske kompagni fandt behag i hans optræden, fordi den indbragte det så store fordele, og beholdt ham fremdeles i mange år som præsident for dets faktori i Japan. Han var en ung mand, dengang han kom derud, men hans hår var blevet gråt, da han tænkte på at vende tilbage til sit fødeland. Han havde sammenskrabet sig en umådelig formue – umådelig må den rigtignok have været, når den skulle mætte en havesyge som hans. Alt er nu gået under med ham, og han er blevet stævnet til at fremlægge sit regnskab. Tænk lidt over det, min søn. Er det ikke bedre for os at blive på pligtens slagne landevej, at sky denne verdens rigdomme og nydelser og så, når vi engang kaldes heden, vide, at vi har håb om den evige salighed?"

"Jo, hellige fader, det er sandt nok" svarede Philip alvorligt.

"Jeg har kun nogle få år igen at leve i," fortsatte den gamle, "og Gud ved, at jeg uden sorg og bedrøvelse forlader denne verden."

"Det kunne jeg også," svarede Philip.

"De, min søn! – Nej. De er ung og burde være fuld af håb. De har endnu deres pligt at gøre i den livsstilling, det måtte behage Gud at sætte Dem i."

"Jeg ved, jeg har en pligt at opfylde," svarede Philip. "Fader, natteluften er for skarp og bidende for en mand i Deres alder. Gå De kun til køjs og lad mig passe min vagt og omgås mine egne tanker."

"Det vil jeg, min søn; Himlen skærme og bevare Dem. Modtag en gammel mands velsignelse. God nat!"

"God nat," svarede Philip, glad ved at blive alene. "Skal jeg skrifte ham alt?" tænkte han. "Jeg føler, at for ham kunne jeg gøre det – dog nej; jeg ville ikke gøre det over for pater Seysen – hvorfor da over for ham? Jeg ville kun give mig i hans vold, og han kunne måske byde mig – nej, nej! Min hemmelighed tilhører mig alene. Jeg trænger ikke til rådgivere." Philip drog relikvien frem, som han bar på sit bryst, og førte den ærbødigt til sine læber.

Batavia rastede et par dage ved St. Helena og fortsatte så sin rejse. Seks uger efter befandt Philip sig atter for anker i Zuidersøen; med orlov af kaptajnen begav han sig lige straks på vej hjem og tog med sig den gamle portugisiske præst Mathias, som han var blevet meget nøje bekendt med og havde tilbudt at stå bi så lang tid, som han måtte ønske at blive i Nederlandene.

13

"Det være langt fra mig at have i sinde at forurolige Dem, min søn," sagde pater Mathias, mens han havde besvær med at holde trit med Philip, der gik rask til, nu da han ikke havde en kilometer til sit hjem, "men husk dog på, at det er en forgængelig verden, vi lever i, og at der er gået lang tid, siden De sagde farvel til dette sted. Af den grund ville jeg gerne have Dem til om muligt at dæmpe denne heftige higen efter lykke, disse glade forhåbninger, som De har hengivet Dem til, siden vi forlod skibet. Jeg sætter min lid til Guds barmhjertighed og vil håbe, at alt står vel til, og at De om få minutter vil være i Deres højtelskede hustrus arme; men i samme forhold, som De lader håbet fylde Deres bryst, vil De også uundgåelig se det beskæmmet, om nogen skuffelse skulle krydse Deres vej. I Vliessingen fortalte man os, at egnen her omkring var blevet skrækkeligt hjemsøgt af en smitsom syge; døden har måske ikke skånet netop så ung og fager en kvinde."

"Lad os da ile til, fader," svarede Philip, "hvad De siger er sandt, og spænding er noget af det forfærdeligste at være i."

Philip fordoblede sine skridt, idet han overlod til den gamle, om han kunne følge med; han kom til broen med dens trælåge. Klokken var hen ved syv om morgenen, for de var sat over Schelde ved daggry.

Philip lagde mærke til, at de underste skodder endnu ikke var taget fra. "De kunne dog gerne have være noget før oppe og i orden," tænkte han, da han lagde hånden på dørklinken. Døren

var ikke lukket. Philip trådte ind; der brændte lys i køkkenet, han skød døren op og så en tjenestepige læne sig tilbage i stolen og i dyb søvn. Han fik ikke tid til at gå ind og vække hende, før han hørte en stemme fra det øverste af trappen sige: "Marie, er det doktoren?"

Philip tøvede ikke længere; i tre spring stod han oppe på trappeafsatsen, fo'r forbi den person, der havde talt, og åbnede døren til Amines værelse.

En lille væge svømmede i et glas med olie og afgav kun et svagt og flimrende lys; omhænget for sengen var trukket for, og ved siden af den knælede en skikkelse, der var Philip vel bekendt – pater Seysen. Philip fo'r tilbage; blodet strømmede ham til hjertet; han kunne ikke tale; mens han stod og snappede efter vejret, støttede han sig op imod væggen og gav til sidst sin smerte luft i et dybt suk, der vakte præstens opmærksomhed; denne drejede hovedet til siden, og da han så, hvem det var, rejste han sig af sin knælende stilling og rakte tavs hånden frem.

"Hun er altså død!" udbrød Philip endelig.

"Nej, min søn, ikke død; der er endnu håb. Det afgørende vendepunkt står for døren; om en time vil hendes skæbne være afgjort; hun vil da enten blive gengivet dig eller følge de mange hundrede, som denne frygtelige sygdom har lagt i graven."

Pater Seysen førte derpå Philip hen til sengen og trak omhænget til side. Amine lå bevidstløs og trak sit vejr tungt, hendes øjne var lukkede. Philip greb hendes brændende hånd, knælede ned, trykkede den til sine læber og brast i krampegråd. Så snart han var blevet noget fattet, fik pater Seysen ham til at rejse sig og sætte sig ved siden af ham ved sengen.

"Det er et sørgeligt syn, du får at se ved din hjemkomst, Philip," sagde han, "og dobbelt sørgeligt må det være dig, der er rastløs og ivrig; men Guds vilje ske. Husk på, der er endnu håb – vel ikke meget håb, det skal jeg villigt indrømme, men der er dog håb; det sagde da lægen, som har set til hende, og som jeg venter hertil igen om et par minutter. Hendes sygdom er en tyfoid feber, som i de sidste to måneder har bortrevet hele familier, og endnu raser den voldsomt; det hus kan sandelig prise sig lykkeligt, der kun har et offer at begræde. Jeg ville ønske, at du ikke var kommet netop nu, for det er en meget smitsom syge. Mange er for en sikkerheds skyld over hals og hoved taget bort her fra egnen, og hvad der end mere har forøget vor ulykke, er, at vi har savnet tilstrækkelig lægehjælp, for både læge og patienter er blevet bortrevet sammen."

Døren blev nu åbnet ganske sagte; en høj, mørkladen mand i en brun kappe trådte ind i værelset og holdt sig for næsen med en svamp vædet med eddike. Han bukkede for Philip og præsten og gik så hen til sengen. Et minut følte han den syges puls, lagde hendes arm ned igen, holdt sin hånd lidt på hendes pande og dækkede hende godt til med sengeklæderne. Han rakte Philip svampen med eddike, gav ham tegn til, at han skulle bruge den, og vinkede pater Seysen ud af stuen.

Et minut efter kom præsten ind igen. "Han har sagt mig, hvad der er at gøre, min søn; han mener nok, at hun kan blive reddet. Vi må holde sengeklæderne godt om hende og lægge dem til rette igen, hvis hun skulle kaste dem af sig; men alt vil være afhængigt af, at hun får tilstrækkelig stilhed og ro, når hun igen kommer til sans og samling."

"Det kan vi love hende for ganske vist," svarede Philip.

"Det er ikke det, at hun får at vide, at du er kommet hjem, eller vel endog får dig at se, som gør mig ængstelig og bekymret. Det er sjældent, at folk dør af glæde, selv om den pludselig kommer bag på dem, men der er andre grunde til at være urolig."

"Hvad er det for grunde, hellige fader?"

"Philip, Amine har nu i hele tretten dage været rent fra den, og i den tid har jeg sjældent været borte fra hende, når jeg da ikke havde tvingende kaldspligter at opfylde mod andre. Jeg har været bange for at gå fra hende, Philip, for i sin vildelse har hun fortalt sådanne ting, der, hvor usammenhængende de end har været, dog har fyldt min sjæl med angst og gru. Der er noget, som åbenbart længe har ligget hende tungt på sinde og vil trække hendes helbredelse i langdrag. Philip Vanderdecken, du kan jo nok huske, at jeg engang ville have hemmeligheden ud af dig – den hemmelighed, som lagde din moder i graven, og som nu måske lader din unge hustru gøre hende følgeskab; for det er klart nok, at hun ved alt. Ikke sandt?"

"Jo, hun ved alt," svarede Philip bedrøvet.

"Og i sin vildelse har hun fortalt alt. Ja, jeg håber, at hun har fortalt mere end alt; men det vil vi ikke tale om nu; pas vel på hende, Philip. Om en halv time kommer jeg igen, for lægen har sagt mig, at ved den tid omtrent vil symptomerne kunne afgøre, om hun får forstandens brug igen eller for bestandig er tabt for dig."

Philip hviskede til præsten, at pater Mathias var fulgt hjem med ham og skulle blive der som hans gæst, hvorfor han bad ham forklare denne de nærmere omstændigheder ved hans nuværende stilling og sørge for, at der blev draget omsorg for

ham. Pater Seysen forlod derpå værelset, og Philip satte sig hen ved sengen og trak omhænget til side.

Der gives måske ikke noget tilfælde i livet så pinligt og trykkende som det, Philip nu var i. Han var kommet hjem i en glad stemning, han havde håbet at skulle omfavne genstanden for sin inderlige kærlighed sund og frisk og i al sin skønhed, hende, som han stadig og altid havde haft i tankerne al den lange tid han havde været borte; dette håb var nu pludselig blevet kuldkastet, og i stedet for var kommet skuffelse, ængstelse og sorg over at finde hende liggende udtæret, forandret, nedbrudt af sygdom – hendes forstand var borte – hendes øjne opfattede ikke, at han var nærværende – hendes liv hang i en tynd tråd.

"Ak!" tænkte Philip, "er det således, vi igen skal mødes, Amine? Pater Mathias talte sandt, da han advarede mig, den gang jeg havde et så forfærdeligt hastværk med at komme hjem, ikke – som jeg i min kærlighed troede – til lykke, men til sorg og kummer. Gud i Himlen! Vær barmhjertig og tilgiv mig. Hvis jeg har elsket denne englerene skabning, som du selv har dannet, endog højere, end jeg har elsket dig, så skån dog hende, o gode Gud – skån hende – eller jeg er fortabt for evigt."

Philip holdt hænderne for ansigtet og bad nogen tid. Derpå bøjede han sig over Amine og trykkede et kys på hendes brændende læber. De brændte vel, men der var dog noget fugtigt ved dem, og Philip så, at der også var nogen fugtighed over hendes pande. Han følte på hendes hånd, inderfladen af den var klam; efter at han havde dækket hende omhyggeligt til med sengeklæderne, iagttog han hende med både frygt og håb.

Inden et kvarter var gået, havde han den glæde at se, at Amine lå i stærk sved; lidt efter lidt trak hun sit vejr mindre tungt, og i stedet for at blive liggende ubevægelig i samme stilling, kastede hun sig uroligt frem og tilbage. Philip holdt vågent øje med hende og lagde sengeklæderne til rette igen, så såre hun kastede dem af, indtil hun til sidst lod til at være faldet i en dyb og velgørende søvn. Kort efter kom pater Seysen og lægen igen. Med få ord fortalte Philip, hvad der var sket. Doktoren gik hen til sengen, men trådte et halvt minut efter hen til dem.

"De har nu fået Deres kone frelst, mynheer, men det er ikke tilrådeligt, at hun får Dem så uventet at se, hun kunne måske i sin afkræftede tilstand ikke forvinde det stærke indtryk, når det kommer så brat over hende; hun må have lov at sove så længe som muligt; når hun vågner, er hun ved sin samling igen, og så må De overgive hende til pater Seysens varetægt."

"Kan jeg ikke blive i værelset, til hun vågner? Så skal jeg nok liste mig ubemærket bort."

"Det er ingen nytte til; sygdommen er smitsom, og De har allerede været her alt for længe. Bliv nedenunder; De må skifte klæder og sørge for, at der bliver redt seng til hende i et andet værelse, hvor De må flytte hende hen, så snart De tror, hun kan tåle det; lad så vinduerne her blive lukket op, for at værelset kan blive rigtig udluftet. Det går ikke an at lade en hustru, der lige er friet ud af dødens gab, udsætte sig for at falde som offer for den pleje, hendes syge mand nødvendigvis må have."

Philip indså det kloge i dette råd, forlod værelset med lægen og gik hen og skiftede klæder, hvorpå han opsøgte pater Mathias, som han traf nede i dagligstuen.

"De havde ret, fader," sagde Philip og kastede sig ned på sofaen.

"Jeg er gammel og mistroisk, De er ung og tillidsfuld, Philip; men jeg håber, at alt endnu kan blive godt."

"Det håber jeg med," svarede Philip, men blev så tavs og tankefuld, for nu, da den værste fare var overstået, grublede han over det, pater Seysen havde meddelt ham: At Amine, mens hun lå i vildelse, havde røbet hemmeligheden. Præsten, som så, at han var helt optaget af sine egne tanker, forstyrrede ham ikke. En time var gået på denne måde, da pater Seysen trådte ind i værelset.

"Tak du Gud i Himlen, min søn. Amine er vågnet og ved sine sanser. Nu er det temmelig utvivlsomt, at hun kommer sig igen. Hun har taget den medicin, lægen har ordineret hende til at styrke sig på, skønt hun havde så stor lyst til igen at lægge sig til at sove, at jeg først langt om længe fik hende til at tage den. Nu er hun igen faldet i søvn, men en af pigerne sidder inde hos hende, og efter al sandsynlighed vil der gå mange timer hen, før hun atter vågner op; men hvert øjeblik af en sådan søvn er kostbart, og hun må ikke forstyrres. Nu kunne jeg have lyst til at få mig lidt forfriskninger, og det kunne vi nok alle trænge til. Philip, du har ikke forestillet mig for din ledsager, der, som jeg ser, hører til samme stand som jeg."

"Om forladelse," svarede Philip; "De vil have stor fornøjelse af at gøre pater Mathias' bekendtskab; han har lovet at tage ophold hos mig, jeg håber for ikke så kort en tid. Jeg vil nu lade Dem være ene med hinanden og imidlertid sørge for, at der bliver lavet morgenmad, som jeg håber, pater Mathias vil undskylde, jeg har ladet ham vente så længe på."

Philip forlod værelset og gik ud i køkkenet. Da han havde sagt besked om, hvad der skulle sættes på bordet og bringes ind i dagligstuen, tog han sin hat og gik ud af huset. Han kunne ikke spise noget; han var så underlig forstyrret; det, der var hændt ham her til morgen, havde taget for meget på ham, og han havde en fornemmelse af, at frisk luft var nødvendig for, at han kunne eksistere.

Undervejs, mens han hele tiden gik lige frem, ligegyldig for, hvor han kom hen, mødte han mange, som han var godt bekendt med, og som kondolerede ham i anledning af det tab, de antog, han havde lidt, men gratulerede ham, da de hørte af ham, at faren var ovre; af dem fik han også at vide, hvor frygtelig sygdommen havde grasseret.

Ikke en tredjedel af beboerne i Terneuse og nærmeste omegn var endnu i live, og de, som var kommet sig, havde så aldeles mistet deres kræfter, at de ikke lige straks igen kunne varetage deres vante sysler. De havde fået bugt med sygdommen, men var nu prisgivet nød og savn, og Philip gjorde i sit stille sind det løfte, at han ville ofre alt, hvad han kunne afse, på at hjælpe dem, der boede nærmest rundt om ham. Først da der godt og vel var gået to timer, vendte Philip hjem igen.

Ved sin genkomst fik han at vide, at Amine endnu sov, og at de to præster sad og talte sammen nedenunder.

"Min søn," sagde pater Seysen, "lad os nu få en lille forklaring. Jeg har haft en lang samtale med denne gode fader, der har fængslet mig meget ved fortællingen om den udbredelse, vor hellige religion har vundet blandt hedningerne. Han har meddelt mig meget, man kan glæde sig ved, men også meget, man må sørge over; blandt andre spørgsmål, jeg har gjort ham,

har jeg – som følge af, hvad jeg har fået at vide under din hustrus sindsforvirring – også udfrittet ham om et overnaturligt syn med et dødt skib, der viser sig i de østlige have. Du vil altså lægge mærke til, Philip, at din hemmelighed er mig bekendt, ellers kunne jeg ikke have stillet det spørgsmål. Til min forbavselse har han fortalt mig om et sådant syn, han selv har været øjenvidne til, og som fornuftigvis ikke kan forklares uden ved at antage en overnaturlig indgriben. Et besynderligt og ganske vist i højeste grad gruopvækkende syn! Philip, ville det ikke være det bedste, om du nu, i stedet for at lade mig vedblive at være i tvivl og vildrede, betroede os begge alle kendsgerningerne, der står i forbindelse med denne underlige historie, så at vi kan overveje dem og give dig et godt råd som mænd, der er ældre end du, og som efter deres kald og hele livsstilling kan være mere skikkede til nøjagtigt og pålideligt at afgøre, om denne overnaturlige magt er blevet øvet af et godt eller af et ondt væsen?"

"Den hellige fader siger kun, hvad der er ret og rigtigt, Philip Vanderdecken," bemærkede pater Mathias.

"Hvis det er den Almægtiges værk, til hvem skulle du betro dig, og af hvem skulle du lade dig lede, om ikke af dem, som er hans tjenere på denne jord? Men er det den Ondes værk, hvem skulle du da gå til, om ikke til dem, hvis pligt og ønske det er at modarbejde hans fordærvelige indflydelse? Og overvej vel, Philip, at denne hemmelighed måske ligger din elskede Amine tungt på sinde og kan lægge hende i graven, som det gik din moder, nu, som jeg håber, salig hos Gud. Sammen med dig, styrket og støttet ved din nærværelse, kan hun måske nok komme ud af det; men husk blot på, hvor mange ensomme

dage og nætter hun må tilbringe, mens du er borte, og hvor meget hun da må længes efter trøst og hjælp af andre. En hemmelighed af den art må være som en nagende orm, og hvor stærk og modig hun end er, må den dog forkorte hendes liv, når hun savner den trøst og husvalelse, som hun kan hente sig hos en af herrens tjenere. Det var grusomt og egenkærligt af dig, Philip, at lade hende, en enlig kvinde, udholde, at du var borte, mens hun på samme tid bar på en så frygtelig kundskab, der tyngede hende til jorden."

"De har overbevist mig, hellige fader," svarede Philip. "Jeg føler, at jeg længe før i dag burde have gjort Dem delagtig i denne forunderlige historie. Jeg skal nu nævne alle de omstændigheder, der er i sagen, men har kun svagt håb om, at Deres råd kan være mig til nogen nytte i en sag, der er så vanskelig, og over for en forpligtelse, der er så bydende og uafviselig."

Philip meddelte nu alt, hvad der havde tildraget sig lige fra et par dage før hans moders død og indtil dette øjeblik, og da han var kommet til ende med dette, bemærkede han:

"De ser, fader, at jeg har aflagt et højtideligt løfte og derved bundet mig."

"Min søn, det, du der har fortalt os, er noget så besynderligt og grueligt – noget, der ikke er af denne verden – hvis du da ikke har ladet dig narre. Forlad os nu; pater Mathias og jeg vil tage denne alvorlige sag under overvejelse, og når vi er blevet enige om, hvad du skal gøre, skal du få at vide, hvad vi er kommet frem til."

Philip gik oven på for at se til Amine; hun lå endnu i dyb søvn; han sendte pigen bort, satte sig selv hen ved sengen og blev der

næsten to timer, før han blev kaldt ned til de to præster.

"Vi har haft en lang samtale, min søn," sagde pater Seysen, "om denne underlige og måske overnaturlige tildragelse. Jeg siger måske, for jeg ville have forkastet din moders urimelige meddelelse som hjernespind, der skyldtes en ophidset fantasi, og af samme grund ville jeg ligeledes have været tilbøjelig til at antage, at den stærke spænding, du var i, ved den tid hun døde, kunne have gjort dig noget forstyrret i hovedet; men da pater Mathias så bestemt påstår, på sin hjemrejse at have set et skib i et forunderligt, om ikke overnaturligt syn, og da dette rimer sig godt med og stadfæster den legende – om jeg så må sige – som du kommer med, så erklærer jeg, at dette vel ikke er umuligt, men overnaturligt."

"Betænk, at det selv samme syn med Dødssejleren er blevet forundt mig og mange andre at se," bemærkede Philip.

"Ja;" svarede pater Seysen; "men hvem er nu i live af dem, som så den, uden du selv? Det betyder imidlertid mindre; vi vil nu antage, at det hele ikke er menneskeværk, men hidrører fra et højere væsen."

"Et højere væsen! Ja, det er det rigtig nok," svarede Philip. "Det er Himlens værk."

"Ja, det er noget, vi ikke slet så nemt vil antage; der er en anden magt, der råder lige så vel som den guddommelige – og skriver sig fra Djævelen – menneskehedens ærkefjende! Men, såsom denne magt, der er den guddommelige underlegen, ikke kan komme til at virke, uden at Gud tilsteder det, kan vi indirekte antage det for Himlens vilje, at sådanne jærtegn og varsler får lov at vise sig ved disse lejligheder."

"Så er vi altså af en og samme mening, gode fader."

"Å nej, ikke så ganske, min søn. I det foreliggende tilfælde kan det godt være, at den onde har fået lov til at øve sin magt over kaptajnen og mandskabet på hint skib, og til advarsel imod sådan grov formastelse tilstedes det måske, at skibet på overnaturlig vis lader sig se. Så vidt har vi lov at gå i vor tro. Men det er et stort spørgsmål, for det første, om det er din fader, som således er fordømt – og for det andet, om og hvorvidt du er nødt til at blive ved med denne vanvittige søgen, som – sådan forekommer det da mig – vel kan ende med din undergang, uden at der derfor er mulighed for, at den bliver midlet til at fri din fader ud af hans usalige tilstand. Forstår du mig, Philip?"

"Jeg fatter nok, hvad De vil sige, fader, men –"

"Svar mig ikke endnu. Det er denne hellige faders mening så vel som min, at om vi nu også sætter, at alt er gået således til, som du antager, så er de åbenbaringer, du har fået, ikke kommet ned fra det høje, men er indskydelser af Djævelen for at lede dig i fare og til syvende og sidst i døden; for hvis det var din opgave, som du antager, hvorfor lod skibet sig da ikke se på denne sidste rejse, du nu kommer fra og hvordan kan du, om du så mødte det halvtreds gange, få noget samkvem med det eller med dem, der kun er spøgelser og skygger, væsener, der ikke hører til denne verden? Se, hvad vi nu foreslår, er, at du skal anvende en del af de penge, som din fader har efterladt sig, på at lade læse messer for hans sjæls fred, noget, din moder under andre omstændigheder ganske sikkert ville have gjort; og at du, når det er ordnet, skal blive rolig i land, til du skulle få et eller andet nyt tegn, som kan hjemle vor formodning om, at du virkelig er udkåret til denne underlige søgen."

"Men min ed, fader – mit højtidelige løfte."

"Det, min søn, har den hellige kirke magt til at løse dig fra; og den absolution skal du få. Du har givet sagen i vor hånd og må lade dig lede, efter hvad vi bestemmer. Er der noget urigtigt i det, så bliver det os og ikke dig, der er ansvarlige; men lad os ikke for øjeblikket tale mere om det. Jeg vil nu gå op ovenpå, og så snart din kone vågner, forberede hende på at møde dig."

Da pater Seysen havde forladt værelset, drøftede pater Mathias på ny sagen med Philip. Der påfulgte en lang samtale, under hvilken præsten tog sin tilflugt til lignende bevisgrunde som pater Seysen, og selv om Philip ikke blev overbevist, blev han i alt fald tvivlrådig og usikker i sin sag. Han forlod huset.

"Et nyt tegn – et tegn til bekræftelse og stadfæstelse," tænkte Philip; "der har dog visselig været jærtegn og undere nok. Alligevel kan det jo godt være, at messer for min faders sjæl kan fri ham ud af hans pine og kval. I hvert fald har jeg ingen skyld, når det endelig skal være." Philip gik videre og kom af og til tilfældigvis til at tænke på pater Seysens bevisgrunde, men hyppigere tænkte han dog på Amine.

Det var nu ud på eftermiddagen og solen var lige ved at gå ned. Philip blev ved at gå videre, til han til sidst kom til det samme sted, hvor han var knælet ned og havde aflagt sit højtidelige løfte. Han kendte det igen; han så hen på de fjerne høje. Solen stod netop i samme højde på himlen som den gang, det var de samme omgivelser, det samme sted og den samme tid. Atter knælede Philip ned, tog relikvien frem fra brystet og kyssede den. Han så på solen – og bøjede sig til jorden. Han ventede på et tegn; men solen gik ned, og natten bredte sit slør

over landskabet. Der kom intet tegn, og Philip rejste sig og gik hjemad, mere tilbøjelig end før til at følge pater Seysens råd.

Da Philip var kommet hjem, gik han ganske sagte op ad trappen og trådte ind i det værelse, hvor Amine lå; han fandt hende vågen og i samtale med præsterne. Omhænget for sengen var trukket for, så han kunne ikke blive opdaget. Med bankende hjerte blev han stående op mod væggen for enden af hovedgærdet.

"Grund til at tro, at min mand er kommet!" sagde Amine med svag røst. "O, sig mig, hvorfor det?"

"Hans skib er kommet, det ved vi, og en, der havde været med om bord på det, sagde, at alt stod vel til."

"Hvorfor er han da ikke her? Hvem andre end han selv skulle bringe budskabet om hans genkomst? Pater Seysen, enten er han ikke kommet tilbage, eller også er han her – han må være her, det ved jeg for vist, i fald han er rask og rørig. Jeg kender min Philip alt for godt. Sig mig, er han ikke her? De behøver ikke at være bange for at sige ja, men siger De nej, så slår De mig ihjel."

"Han er her, Amine," svarede pater Seysen, "her og rask."

"O Gud! Jeg takker dig! Men hvor er han? Hvis han er her, må han være her i værelset, ellers narrer De mig. O, denne spænding er det samme som døden."

"Jeg er her," udbrød Philip og trak sengeomhænget til side.

Amine rejste sig med et skrig over ende i sengen, udstrakte armene, men faldt afmægtig tilbage igen. Et par sekunder efter var hun imidlertid kommet til sig selv igen og godtgjorde derved, at det var sandt, hvad den gode pater have påstået, "at glæden ikke ihjelslår."

Vi må nu springe de få dage over, i hvilke Philip ikke veg fra sin Amines leje, og det gik hurtigt fremad med hendes bedring. Så snart hun var rask nok til at kunne tåle at høre, hvad Philip ville meddele hende, fortalte han hende alt det, der var hændt, siden han tog bort – hvad han havde betroet pater Seysen, og hvad der fulgte af dette skriftemål.

14

Seks uger var gået, og Amine, der imidlertid havde genvundet sit helbred, foretog små spadsereture i omegnen, støttende sig til sin tilbedte Philips arm, eller sad i deres hyggelige hjem og hvilede sig ved hans side. Pater Mathias fortsatte med at være deres gæst; betalingen for de messer, der skulle læses for Vanderdeckens sjælefred, var blevet erlagt, og desuden var der blevet overgivet pater Seysen en del flere penge til at hjælpe de nedbøjede fattige og lindre deres nød. Man kan let forestille sig, at et af hovedemnerne for Philips og Amines samtaler var den afgørelse, de to præster havde truffet med hensyn til Philips fortsatte søgen. Han var vel blevet løst fra sin ed, men skønt han i alle ting rettede sig efter sine gejstlige rådgivere, slog han sig dog ingenlunde til ro. Hans kærlighed til Amine og hendes ønske om, at han skulle blive hjemme, gav ganske vist pater Seysens pålæg forøget vægt; men skønt Philip følgelig var villigere til at adlyde, vedblev hans tvivl om, hvorvidt han havde båret sig rigtig ad, dog uforandret at være den samme. De argumenter, Amine fremkom med nu, da hun, idet hun påberåbte sig præsternes anskuelse, satte sig imod, at han tog bort – ja, selv hendes kærtegn, som hun indblandede i disse beviser, virkede kun for en kort stund. Aldrig så snart var Philip ene med sig selv, før han i sit indre anklagede sig selv for at tilsidesætte en hellig pligt.

En morgen, allerbedst som de sad på en grønklædt banke og plukkede nogle af de blomster, der stod rundt om dem, og

fuldstændig ligegyldigt kastede dem bort igen, greb Amine den lejlighed, hun så ofte havde ventet på, til at berøre et emne, der ikke før havde været på bane.

"Philip," sagde hun, "tror du på drømme? Tror du, at vi på den vis kan få meddelelser ovenfra?"

"Ja naturligvis," svarede Philip; "det har vi mange beviser på i den hellige skrift."

"Hvorfor frigør du dig da ikke for din tvivl ved en drøm?"

"Kæreste Amine, drømme kommer ubudne; vi kan ikke byde dem at komme eller hindre dem."

"Jo, vi kan byde over dem, Philip; sig blot, at du vil drømme om, hvad der ligger dig mest på hjerte – så drømmer du om det."

"Drømmer om det?"

"Ja, det har jeg magt over, Philip, skønt jeg ikke har talt om det før. Jeg har lært det af min moder tillige med så meget andet, som jeg i den senere tid ikke mere har tænkt på. Du ved, Philip, at jeg aldrig siger andet end, hvad der er pålideligt. Jeg forsikrer dig for, at, om du har lyst, skal du komme til at drømme om, hvad du selv vil."

"Og hvad er det så godt for, Amine? Hvis du har magt til at lade mig drømme om, hvad jeg vil, må du have denne magt andetsteds fra."

"Ja, naturligvis; der gives kræfter, som du kun har ringe anelse om, og som i mit fædreland endnu den dag i dag påkaldes og benyttes. Jeg har et tryllemiddel, Philip, som aldrig slår fejl."

"Et tryllemiddel, Amine! Giver du dig af med at øve trolddom? For sådanne kræfter kan ikke komme ovenfra."

"Det kan jeg ikke sige noget om, jeg ved kun, at den magt er til stede."

"Den må skrive sig fra Djævelen, Amine."

"Og hvorfor det, Philip? Kan jeg ikke bruge den bevismåde, som jeres egne præster anvender, når de siger, at Djævelen kun får lov at virke med sin magt i følge Guds vilje og ikke kan bruge sin magt uden denne tilladelse? Lad det nu også være trolddom eller hvad andet navn du vil give det – hvis Himlen ikke tilstedte det, ville det jo slå fejl. Men jeg fatter ikke, hvorfor vi skal antage, at det har sit udspring fra et ondt sted. Vi beder om at måtte få et varsel i en drøm til at lede vor fremfærd i tvivlsomme tilfælde. Den Onde ville ganske sikkert snarere lede os på den gale vej end på den rette."

"Amine, vi kan få advarsler i drømme, som patriarkerne gjorde i gamle dage; men at bruge forborgne eller vanhellige tryllemidler til at mane syner frem, det er at slutte pagt med Djævelen."

"En pagt, som Djævelen ikke kan fuldbyrde, hvis han ikke fik lov af en højere magt. Philip, dit ræsonnement er falsk. Der fortælles os, at vi ved visse midler, som vi blot skal anvende rigtigt, kan fremkalde de drømme, vi ønsker. At holde os dem efterrettelige er jo dog det mindste, vi kan gøre, for at lægge vor oprigtighed for dagen. Tilgiv mig, Philip, men er ikke overholdelsen af visse ceremonier nødvendigt også i din religion – som jeg har antaget? Får vi ikke at vide, at alene undladelsen af den ceremoni at øse vand over barnet vil vende al fremtidig udsigt til lykke og held til evig elendighed?"

Det varede noget, inden Philip svarede. "Jeg er bange for, Amine," sagde han endelig og sænkede stemmen, "jeg –"

"Da er jeg ikke bange for noget, Philip, når jeg har en god hensigt med det" svarede Amine. "Jeg bruger visse midler for at nå et mål. Hvad er det for et mål? Det er – om muligt – at udfinde, hvad der er Himlens vilje i denne fortvivlede sag. Skulle det end være ved Djævelens bistand – hvad så? Han bliver jo min tjener og ikke min herre; han får af Himlen lov til at handle mod sig selv." Amines øjne lynede, mens hun udtalte sig så kækt og djærvt.

"Øvede din moder ofte sin kunst?" spurgte Philip efter et kort ophold.

"Ikke så vidt jeg ved; men der blev sagt om hende, at hun var meget dygtig i den. Hun døde ung, som du ved; ellers skulle jeg nok have fået mere at vide. Tror du, Philip, at denne verden ene og alene er befolket med sådanne skrællinger som vi – dannet af støv – forgængelige og forkrænkelige – herskere over dyrene og selv kun lidt bedre end de. Har du ikke selv i den hellige skrift, som du holder dig til, gentagne vidnesbyrd om og beviser på, at højere væsener optræder i menneskeheden og griber ind i tingenes gang hernede? Hvorfor skulle da det, som den gang fandt sted, ikke også ske nu? Men sig mig, Philip, tror du fuldt og fast på, at alt det, der er blevet dig åbenbaret, ene og alene er en drøm, en blot og bar virkning af fantasien?"

"Nej, det tror jeg ikke, Amine; du ved jo godt, at jeg ville ønske, jeg kunne."

"Så er også rigtigheden af min slutning godtgjort; for når du kan få den slags meddelelser, kan da ikke også andre det?"

"Det er sandt, Amine; men er du sikker og vis på din magt?"

"Fuldstændig vis på den, og om et højere væsen finder for godt at meddele sig til dig, så kan du forlade dig på denne

meddelelse. Enten kommer du ikke til at drømme, men ligger timevis hen i dyb søvn – eller også vil det, du drømmer stå i forbindelse med det foreliggende spørgsmål."

"Så er min beslutning taget, Amine – jeg vil drømme; for tiden pines og plages jeg i mit sind af modstridende og ængstende tvivl, men jeg vil have at vide, om jeg er på rette vej eller ej. I nat skal vi anvende dine kunster."

"Nej, ikke i nat og ikke heller i morgen nat, Philip. Husk blot et øjeblik på, at jeg ved at foreslå dette tjener dig imod mine egne ønsker. Jeg har nemlig en forudfølelse af, at drømmen vil erklære sig imod mig, og at du vil få befaling til at vende tilbage til din pligt, for jeg vil ærligt og oprigtigt sige dig, jeg er af en anden mening end præsterne; men jeg er din hustru, Philip, og det er min pligt at sørge for, at du ikke bliver holdt for nar. Da jeg har midler i hænde til, som jeg antager, at bestemme, hvad du skal gøre, stiller jeg dem til din rådighed. Lov mig blot, at du, hvis jeg gør dette, vil opfylde mig et ønske, som jeg forlanger til løn."

"Tilstået, Amine, uden at jeg bryder mig om at vide, hvad det er," svarede Philip og rejste sig; "men lad os nu gå hjem."

Vi gjorde opmærksom på, at Philip, før han gik ud med *Batavia*, havde anbragt en stor del af sine penge i det hollandsk-ostindiske kompagnis papirer; renterne af disse midler var mere end nok til, hvad Amine behøvede til at leve af, og ved sin hjemkomst fandt han, at den sum, hun havde haft at råde over, havde formeret sig. Da han havde givet pater Seysen, hvad denne skulle have for at læse messerne, og desuden hvad de fattige skulle have som almisse, var der stadig et betydeligt

overskud, og det havde Philip anvendt til at indkøbe flere andele i det ostindiske kompagni.

Genstanden for deres samtale blev ikke optaget på ny. Philip var i grunden meget imod, at Amine indlod sig på de forborgne kunster, som, hvis det kom præsterne for øre, efter al sandsynlighed kun ville have indbragt hende kirkens bandlysning. Den tredje dag var gået, og der var ikke blevet talt videre om den ting.

Philip gik i seng og var snart faldet i dyb søvn; men Amine sov ikke. Så snart hun havde overtydet sig om, at Philip ikke ville blive vækket ved det, smuttede hun ud af sengen og klædte sig på. Hun forlod værelset, men kom et kvarter efter igen; i sin hånd havde hun et fyrfad med brændende trækul og to små stykker pergament, der var rullet sammen og knyttet til midten af et smalt hårbånd. De lignede grangivelig de fylakterier, som jødefolket engang bar, og blev anbragt på tilsvarende måde. Det ene af dem bandt hun forsigtigt om sin mands pande og det andet om hans venstre arm.

Hun kastede røgelse på fyrfadet, og da hendes mands skikkelse var ved at blive utydelig af røgen, som fyldte værelset, mumlede hun et par sentenser, mens hun over hans hoved svang en lille kvist, som hun havde plukket af en eller anden busk og holdt i sin hvide hånd; derpå trak hun omhænget for, skubbede fyrfadet til side og satte sig ned ved sengen.

"Er der nogen synd i det," tænkte Amine, "så er det da i alt fald ikke ham, der har gjort det, men mig; de kan ikke gå hen og sige, at han har øvet utilladelige og af hans præster forbudte kunster. Over mit hoved kommer det!" Og et foragteligt smil spillede om Amines smukke, buede læber, der ikke varslede

videre godt om hendes hengivenhed for den nye tro, som hun havde antaget.

Dagen gryede, og Philip lå endnu og sov. "Det kan være nok," sagde Amine – som havde ventet på, at solen skulle stå op – nu da hun så den øverste rand komme frem over synskredsen. Atter svang hun armen over Philip, mens hun holdt kvisten i hånden og råbte: "Philip, vågn!"

Philip fo'r op, åbnede øjnene, men lukkede dem i igen for at undgå skæret af det fulde dagslys, støttede sig på albuen og lod til at ville samle sine tanker.

"Hvor er jeg?" udbrød han. "I min egen seng? Ja!" Han gned sig med hånden tværs over panden og greb om pergamentrullen. "Hvad er dette her?" fortsatte han, mens han tog den af og undersøgte den. "Og, Amine, hvor er hun? Gud i Himlen! Hvad var det dog for en drøm! – Der er en til!" råbte han ved at få øje på den pergamentrulle, dér var knyttet ham om armen. "Nu fatter jeg det. Amine, det er dit værk." Philip kastede sig ned og begravede sit ansigt i puderne.

Amine var imidlertid smuttet i seng igen og havde taget plads ved siden af Philip. "Sov, kære Philip, læg dig ned og sov!" sagde hun og slyngede sine arme om ham; "det kan vi tale om, når vi vågner igen."

"Er du der, Amine?" spurgte Philip forvirret. "Jeg troede, jeg var ene; jeg har drømt –," men Philip faldt i søvn igen, inden han kunne få sætningen fuldført. Amine, der var blevet træt af at våge, sov også ind og var lykkelig.

Pater Mathias måtte den morgen vente lang tid på sin morgenmad; først to timer senere end sædvanlig viste Philip og Amine sig.

"Velkommen, børn," sagde han; "I er sent på færde."

"Ja, fader," svarede Amine; "Philip sov, og jeg vågede, til det dagedes."

"Han har da vel ikke været syg, håber jeg?" spurgte præsten.

"Nej, just ikke syg; men jeg kunne ikke sove," svarede Amine.

"Så gjorde du vel i at tilbringe natten – som jeg ikke tvivler om, at du jo har gjort, mit barn – i andagt og gudelige øvelser."

Philip gyste; han vidste, at denne nattevågen efter præstens mening ville have været alt andet end gudelig, havde han kendt anledningen til den. Amine svarede hurtigt:

"Jeg har virkelig haft samkvem med højere magter, så vidt jeg efter ringe indsigt har mægtet."

"Vor hellige kirkes velsignelse være med dig, mit barn!" sagde den gamle mand og lagde sin hånd på hendes hoved, "og ligeså med dig, Philip!"

Så snart måltidet var endt, fremtog den gamle præst sin bønnebog, og da Amine vinkede ad Philip, gik de ud sammen. I tavshed vandrede de hen ad vejen, til de kom til den grønne plet, hvor Amine første gang havde foreslået ham at bruge sin uforklarlige magt.

"Philip", sagde Amine, idet hun greb hans hånd og så ham alvorligt i øjnene, "du drømte i nat."

"Jeg gjorde så, Amine," sagde Philip alvorlig.

"Fortæl mig din drøm; det bliver jo mig, der må tyde den."

"Jeg er bange for, at den kun trænger lidt til at tydes, Amine. Alt, hvad jeg gad vide, er blot, hvilket væsen der har sendt den drøm."

"Fortæl mig din drøm," sagde Amine roligt.

"Jeg syntes," svarede Philip sørgmodig, "at jeg sejlede som kaptajn på et skib omkring Kap; søen gik roligt, og vinden var kun svag; jeg stod agterude; solen gik ned, og stjernerne tindrede mere end sædvanligt; det var varmt i vejret, og jeg lagde mig oven på min kappe med ansigtet opad, vendt imod himlen, hvor jeg betragtede stjernerne, der som glimrende ædelstene glimtede på firmamentet, og stjerneskuddene, der faldt af og til. Jeg syntes, jeg faldt i søvn, og vågnede med en fornemmelse, som om jeg skulle gå til bunds. Jeg så mig om til alle sider; masterne, tovværket, skibsskroget, alt var forsvundet, og jeg alene flød i en rummelig, men nydelig formet havsnegl på den vidtstrakte havflade. Jeg fik en skræk i livet og var bange for at røre mig af stedet for ikke at kæntre mit skrøbelige fartøj og omkomme. Endelig mærkede jeg, at forenden af sneglehuset blev trykket ned, som om noget, der tyngede, hængte sig ved den, og straks efter fik jeg øje på en lille hvid hånd, som klamrede sig fast til den. Jeg forblev ubevægelig, hvor jeg var, og ville have råbt, at min lille båd ville synke, men jeg kunne ikke. Lidt efter lidt hævede sig en skikkelse op af vandet og lænede sig med begge arme ind over forenden af sneglehuset, hvor jeg fra først af kun havde set hånden. Det var en kvindeskikkelse, overmåde dejlig i skabning og udseende; hendes hud var blændende hvid som nyfalden sne, hendes lange udslagne hår dækkede hende ganske, og enderne af det flød i vandet; hendes trinde arme var kridhvide som elfenben; med blød og blid stemme sagde hun:

"Philip Vanderdecken, hvad er du bange for? Værner ånder ikke om dit liv?"

"Jeg ved ikke," svarede jeg, "om ånder værner om mit liv eller ej; men det ved jeg, at det er i fare."

"I fare!" svarede hun; "det kan måske have været i fare, den gang du satte din lid til skrøbeligt menneskeværk, som bølgerne holder af at slå i stumper og stykker – jeres gode skibe, som I kalder dem, der kun flyder rundt ved slid og slæb; men hvor kan der være fare, når du er i en havfrues hus, som den bjerghøje bølge bøjer sig for, og som den toppede brænding ikke drister sig til at kaste sit skum op på? Philip Vanderdecken, du er kommet for at opsøge din fader!"

"Ja", svarede jeg; "er det ikke Himlens vilje?"

"Det er din skæbne – og skæbnen råder for alt foroven og forneden. Skal vi i forening søge ham? Dette hus tilhører mig; du ved ikke, hvordan du skal styre det; skal jeg hjælpe dig?"

"Kan det bære os begge?"

"Det skal du få at se," svarede hun leende, idet hun lod sig glide ned fra forenden af sneglehuset, og straks efter viste hun sig ved bredsiden, som ikke var mere end tre tommer over vandspejlet. Til min rædsel hævede hun sig op og satte sig på randen, men vægten af hende lod ikke til at gøre hverken fra eller til. – Så snart hun på denne måde var kommet til sæde – for hendes fødder blev ved at være i vandet – bevægede sneglehuset sig hurtigt af sted, og hvert øjeblik tog det mere og mere fart uden anden drivkraft end hendes vilje.

"Er du nu bange, Philip Vanderdecken?"

"Nej," svarede jeg.

Hun strøg sig med hånden over panden, kastede lokkerne til side, der delvis havde skjult hendes ansigt, og sagde:

"Se da på mig!"

"Jeg så, Amine, og så – dig!"

"Mig!" bemærkede Amine med et smil på læben.

"Ja, Amine, det var dig. Jeg kaldte dig ved navn og slyngede mine arme om dig. Jeg følte, at jeg kunne blive sammen med dig og sejle verden rundt til evig tid."

"Videre, Philip," sagde Amine roligt.

"Jeg syntes, at vi fo'r af sted tusinder af kilometer – vi passerede yndige øer, der var lagt som ædelstene i havets skød.

"Det er ikke i smult vande, vi skal søge din fader," sagde hun; "vi må forsøge det andetsteds."

Efterhånden steg bølgerne, indtil de til sidst rasede i hele deres vælde, og sneglehuset kastedes hid og did af de oprørte vande, men ikke en dråbe trængte ind i den.

"Er du nu bange, Philip?" sagde du til mig.

"Nej," svarede jeg, "sammen med dig, Amine, er jeg ikke bange for noget."

"Vi er nu igen på højde med Kap," sagde hun, "og her er der mulighed for, at du kan finde din fader. Lad os se os godt om, for møder vi et skib, må det være hans. Ingen anden end *Dødssejleren* kan blive oven vande i en så forrygende storm som denne."

Af sted for vi over de bjerghøje bølger – og mens vor lille båd hoppede fra top til top mellem dem, var den somme tider helt oven over vandet; snart fo'r vi imod øst og snart imod vest, så imod nord og så imod syd, hele kompasset rundt. Vi tilbagelagde over to hundrede kilometer – til sidst øjnede vi et skib, der tumledes frem og tilbage af den rasende strøm.

"Der," råbte hun og pegede med fingeren, "det er din faders skib, Philip."

Hurtigt nærmede vi os – de så os der om bord og bragte skibet op til vinden. Vi kom op på siden af det – der blev gjort klar ved falderebet – for skønt intet fartøj ville kunne have lagt til, var vor lille båd dog uden fare. Jeg så op. Jeg så min fader, Amine! Ja, jeg så ham og hørte ham uddele sine befalinger. Jeg tog relikvien frem fra mit bryst og holdt den op imod ham. Han smilede, mens han stod på skanseklædningen og holdt sig fast ved storevantet. Jeg var lige ved at rejse mig op for at gå om bord, da de havde kastet falderebstovet ned til mig, men så hørtes der et gennemtrængende hvin, og en mand sprang fra falderebet ned i sneglehuset. Du skreg, faldt ned fra siden og forsvandt under bølgerne, og et øjeblik efter fløj sneglehuset med tankens hast bort fra skibet, styret af den mand, der havde indtaget din plads. Jeg følte en isnende kulde fare igennem hele kroppen. Jeg vendte mig om for at se på min ny ledsager – det var lodsen Schriften! – den enøjede slyngel, som druknede, da vi forliste i Tafelbay.

"Nej, nej! Ikke endnu!" råbte han.

I en stemning af fortvivlelse og raseri kylede jeg ham bort fra det sted, hvor han sad i sneglehuset, og han kom ud at flyde på de vilde bølger.

"Philip Vanderdecken," sagde han, mens han lå og plaskede, "vi træffes igen!"

Med afsky vendte jeg mit hoved bort; da fyldte en bølge min båd, og den gik til bunds. Jeg lå og arbejdede under vandet, mens jeg blev ved at synke dybere og dybere, uden dog at føle noget til smerte, og så vågnede jeg."

"Nå, Amine," sagde Philip efter et kort ophold, "hvad er så din mening om min drøm?"

"Peger den ikke tydeligt hen mod, at jeg er din ven, Philip, og at lodsen Schriften er din fjende?"

"Det vil jeg også nok indrømme; men han er død."

"Er det nu så ganske vist?"

"Han kunne næppe være kommet levende derfra, uden at jeg måtte have vidst noget om det."

"Sandt nok; men drømmen vil dog have det på en helt anden måde. Philip, min mening er, at den eneste måde, denne drøm kan udtydes på, er – at du hidtil videre må blive i land. – Det råd har du jo fået af præsterne. I hvert fald må du vente på yderligere opfordring. I din drøm var jeg din pålidelige fører – lad mig nu igen vejlede dig."

"Velan, Amine, sådan skal det være. Selv om din mærkværdige kunst strider mod vor hellige tro, så tyder du dog drømmen i samklang med det råd, kirkens tjenere har givet."

"Det gør jeg; men lad os nu slå den sag af tankerne, Philip. Skulle den tid engang komme, så vil din Amine ikke råde dig fra at opfylde din pligt; men husk på, du har lovet at opfylde mig et ønske, når jeg beder dig om det."

"Det har jeg; sig mig da, Amine, hvad er det, du ønsker?"

"Å, ikke noget for øjeblikket. Jeg har intet ønske på jorden, som ikke er blevet opfyldt. Har jeg ikke dig, kære Philip?" svarede Amine og lænede sig kælent op imod sin mands skulder.

15

En tre måneders tid efter at denne samtale havde fundet sted, sad Amine og Philip igen på den mosgroede banke, som vi før har omtalt, og som var blevet deres yndlingssted. Det var blevet rigtig hedt og fedt mellem pater Mathias og pater Seysen, og de to præster var næsten lige så uadskillelige som Philip og Amine. Da disse sidste havde bestemt sig til at afvente en fornyet påmindelse, inden Philip igen skulle give sig i lag med sin ejendommelige og farefulde opgave, og da de var lykkelige ved at eje hinanden, var det kun en sjælden gang, at spørgsmålet blev draget frem. Philip, der ved sin hjemkomst for Kompagniets direktør havde fremsat ønske om straks at blive ansat igen og om muligt selv få skib at føre, havde efter den tid ikke gjort videre skridt i den anledning og havde heller ikke stået i nogen forbindelse med Amsterdam.

"Jeg er ganske indtaget i denne høj, Philip," sagde Amine, "jeg synes ligefrem at stå i fortroligt forhold til den. Det var her, hvis du husker det, vi drøftede spørgsmålet om det tilladelige i at fremkalde drømme, og det var her, kære Philip, at du fortalte mig din drøm, og at jeg tydede den."

"Det gjorde du, Amine; men hvis du vil spørge pater Seysen om, hvad han mener, så skal du nok få at mærke, at han ville tage skrapt på veje imod dig – han ville kalde det kættersk og fordømmeligt."

"Lad ham kun det, hvis det kan more ham. Jeg har ikke noget imod at fortælle ham det."

"Nej, gør bare ikke det, Amine; lad hemmeligheden blive mellem os alene."

"Tror du, at pater Mathias ville irettesætte mig?"

"Det tror jeg rigtig nok."

"Ja, men det gør jeg ikke; der er en venlighed og en frisindethed ved den gamle mand, som jeg beundrer. Jeg kunne nok have lyst til at drøfte det spørgsmål med ham."

Mens Amine talte, mærkede Philip, at der var noget, der rørte ved hans skulder, og en pludselig gysen gik igennem ham. I et nu rettedes hans tanker og forestillinger hen på den sandsynlige årsag hertil; han drejede hovedet om, og til sin store forbavselse så han lodsen fra *Ter Schilling*, som han havde antaget for druknet, den enøjede Schriften, stå bag sig med et brev i hånden. Den pludselige tilsynekomst af denne ondskabsfulde slyngel fik Philip til at udbryde: "Barmhjertige Gud! Er det muligt?"

Amine havde drejet hovedet til siden ved at høre Philips udråb; nu holdt hun hænderne for ansigtet og brast i gråd. Det var ikke frygt, som bevirkede denne usædvanlige sindsbevægelse hos hende, men den overbevisning, at hendes mand ikke ville få ro før i graven.

"Philip Vanderdecken," siger Schriften, "hi hi! Jeg har brev til Dem – det er fra Kompagniet."

Philip tog brevet, men før han åbnede det, så han Schriften stift i øjnene. "Jeg troede," sagde han, "at De var druknet, da skibet forliste i Falske Bugten. Hvordan slap De helskindet derfra?"

"Hvordan jeg slap derfra?" svarede Schriften. "Tillad mig at spørge, hvordan slap De selv derfra?"

"Jeg blev kastet op på land af bølgerne," svarede Philip; "men –"

"Men," afbrød Schriften, "hi hi! Bølgerne burde ikke have kastet *mig* på land."

"Hvorfor ikke det, om jeg må spørge? Det sagde jeg jo ikke."

"Nej, men jeg antager, at De ønsker, det var gået sådan til; men tværtimod slap jeg derfra på samme måde som De – jeg blev kastet på land af bølgerne – hi! hi! Men jeg har ikke stunder til at stå her. Nu har jeg udrettet mit ærinde."

"Vent lidt," sagde Philip; "svar mig på ét spørgsmål. Skal De denne gang sejle med samme skib som jeg?"

"Jeg ville helst betakke mig for det," svarede Schriften; "jeg går ikke på jagt efter Dødssejleren, mynheer Vanderdecken," og med dette svar gjorde den lille mand omkring og gik hurtig sin vej.

"Er det ikke et kald, der udgår til mig?" sagde Philip efter et kort ophold, mens han endnu holdt brevet i hånden uden at bryde seglet.

"Jeg vil ikke fragå det, kæreste Philip. Det er det ganske sikkert; det ondskabsfulde sendebud synes at være stået op af graven for at kunne overbringe det. Tilgiv mig, Philip; men jeg blev ligefrem overrumplet. Jeg skal ikke oftere falde dig til besvær med kvindagtig svaghed."

"Stakkels Amine!" svarede Philip sørgmodigt. "Ak! Hvorfor gik jeg dog ikke ene min pilgrimsgang? Det var egenkærligt af mig at lænkebinde dig til så megen sorg og smerte og knytte dig til mig, så du kom til at bære på en byrde af endeløs uro og angst."

"Hvem skulle vel ellers bære den med dig, kæreste Philip, om ikke den hustru, som dit hjerte har kåret? Du kender kun lidt mit mod, hvis du tror, at jeg krymper mig ved at opfylde, hvad der er min pligt. Nej, Philip, det er min glæde selv i den dybeste kval; for jeg tror, at jeg ved at blive delagtig i din sorg dog altid letter den noget for dig, og jeg føler mig stolt af at være hustru til en, der er udkåret til at blive så ganske særlig forsøgt. Men, kæreste Philip, nu ikke mere om det. Du må læse brevet."

Philip svarede ikke. Han brød seglet og så, at brevet tilkendegav ham, at han var beskikket til overstyrmand på *Vrow Katerina* – et skib, der skulle afgå med næste flåde – og opfordrede ham til snarest muligt at gå om bord, da det med det første ville være klart til at indtage ladning. Brevet, som var skrevet af sekretæren, meddelte ham endvidere, at han efter denne rejse kunne være vis på at blive fører af et skib; de nærmere betingelser skulle blive ham forelagt, når han indfandt sig på hovedkontoret.

"Jeg mente, du havde søgt om at blive skibsfører på denne rejse, Philip," bemærkede Amine modfaldent.

"Det har jeg også," svarede Philip; "men da jeg ikke har presset på med min ansøgning, lader det til, at der ikke er blevet taget notits af den. Det er min egen skyld."

"Og nu er det for sent?"

"Ja, min elskede, det er det ganske sikkert; men det gør ikke noget; jeg vil lige så gerne, om ikke hellere, gøre denne rejse som overstyrmand."

"Philip, jeg kan lige så godt sige det nu, jeg må tilstå, at jeg er blevet skuffet. Jeg håbede fuldt og fast på, at du ville have fået skib at føre, og du kan nok mindes, at jeg affordrede dig et løfte,

dengang du fortalte mig din drøm, her på denne selv samme høj, hvor vi nu sidder. Det løfte vil jeg nu på ny affordre dig, og nu skal jeg sige dig, hvad jeg havde tænkt at bede dig om. Det var, kære Philip, at du ville give mig lov til at sejle med. Når jeg er hos dig, ænser jeg ikke noget. Jeg kan være lykkelig under hvilke som helst savn og i hvilken som helst fare; men at blive ladt ene tilbage her i så lang tid, det, kære Philip, er toppunktet af jordisk ulykke, og det er det, jeg lider under, når du er borte. Husk, Philip, jeg har dit løfte. Som kaptajn har du let ved at tage din hustru med om bord. Jeg er blevet bittert skuffet ved denne gang at skulle blive tilbage her, og den eneste måde, du nogenlunde kan trøste mig på, er at love mig, at jeg må komme ud med dig på næste rejse, hvis Vorherre lader dig komme hjem igen."

"Det lover jeg, Amine, siden du tager det så alvorligt. Jeg har givet dig mit løfte – men det ville jeg gerne løses fra."

"Skulle ulykken komme over os, Philip, så er det, fordi det er os således bestemt. Hvem kan afvende skæbnen?"

"Amine, vi er fritstillede væsener, og til en vis grad er vor skæbne lagt i vor egen hånd."

"Ja, det ville pater Seysen også gerne have mig til at tro; men hvad han sagde til støtte for sin påstand, var mig ufatteligt, og han sagde dog, at det udgjorde et led i den katolske tro. Det kan godt være – jeg er ikke i stand til at fatte så meget andet i den. Jeg ville ønske, jeres tro blev gjort mere enfoldig og ligefrem. Hidtil har den gode mand – for god er han virkelig – kun gjort mig i tvivl."

"Gennem tvivl vil du komme til fast overbevisning, Amine."

"Måske," svarede Amine; "men det forekommer mig, at jeg hidtil kun har stået ved begyndelsen af min vandring. Men kom nu, Philip, lad os gå hjem. Du må til Amsterdam, og jeg vil følge med. Efter det slid og slæb, du har haft om dagen, skal din Amines smil oplive dig, i det mindste så længe, til du skal afsejle. Ikke sandt?"

"Jo, min elskede, jeg ville selv have foreslået det. Jeg gad nok vide, hvordan Schriften har båret sig ad med at komme her. Sandt nok, jeg så ikke hans lig, men det er og bliver dog i mine øjne et under, at han er sluppet godt fra det. Hvorfor lod han sig ikke se, da han var blevet bjerget? Hvor kan han have været? Hvad mener du, Amine?"

"Hvad jeg længe har ment, Philip. Han er en ånd med et ondt øje, der af en eller anden grund har fået lov at vandre her på jorden i menneskelig skikkelse, og har ganske sikkert på den ene eller den anden måde noget at gøre med din besynderlige skæbne. Hvis noget måtte til for at overtyde mig om, at alt, hvad der er indtruffet, er sandt og virkeligt, så var det hans tilsynekomst – den modbydelige! O, gid jeg havde min moders magt! – Men jeg glemmer rent, det mishager dig, Philip, at jeg nogen sinde taler om sådant noget, og jeg skal nok holde inde."

Philip svarede ikke, og fordybet i deres egne tanker gik de tavse hjem igen. Skønt Philip var på det rene med sig selv om, hvad han ville gøre, sendte han dog straks med den portugisiske præst bud efter pater Seysen, for at han kunne pleje råd med dem og få at vide, hvad de mente om det kald, der var udgået til ham. Atter meddelte han dem alle de enkelte omstændigheder, i følge hvilke han måtte antage Schriften for død, fortalte at han nu igen var dukket op som budbringer til

ham, og lod så de to præster ene, for at de kunne lægge deres hoveder i blød, mens han gik ovenpå til Amine. Der gik over to timer, før Philip blev kaldt ned, og pater Seysen lod til hverken at vide ud eller ind.

"Min søn," sagde han, "vi er svært i knibe. Vi havde håbet, at den forestilling, vi gjorde os om denne besynderlige meddelelse, var rigtig, og at vi ved at gå ud fra, at alt, hvad du har fra din moder og selv har set, ikke har været sansebedrag, havde ret i at anse det for den Ondes værk; i så fald ville vore bønner og messer have omstyrtet denne magt. Vi rådede dig til at afvente en fornyet opfordring. Selve brevet har naturligvis ikke noget at sige, men at overbringeren af det atter har ladet sig se, det er det, det kommer an på. Sig mig, Philip, hvad er din mening om dette? Det er dog muligt, at han kan være blevet bjerget – hvorfor ikke lige så godt som du selv?"

"Jeg indrømmer muligheden for det, fader," svarede Philip; "han kan være blevet kastet op på land og være gået i en anden retning end jeg. Det er muligt, skønt alt andet end sandsynligt; men siden De spørger om min mening, vil jeg oprigtigt sige, at jeg ikke anser ham for at være noget jordisk sendebud – ja, jeg kan godt sige, at jeg er vis på det. At han på en gådefuld måde har noget at gøre med min skæbne, er sikkert nok. Men hvem han er, og hvad han er, kan jeg naturligvis ikke sige."

"Ja, min søn, så er vi kommet til den afgørelse: Ikke at give noget råd i dette tilfælde. Du må nu handle på eget ansvar. Hvad som helst du så bestemmer dig til, vil vi ikke gå i rette med dig for det. Vore bønner skal altid gå ud på, at Himlen vedblivende vil tage dig i sin nådige varetægt."

"Så har jeg, hellige fader, bestemt mig til at følge opfordringen."

"Som du vil, min søn; der kan måske indløbe noget, som kan hjælpe til at opklare denne gåde – som jeg tilstår går over min forstand og er af alt for pinefuld natur for mig til at gruble over."

Philip sagde ikke noget til dette, for han mærkede nok, at præsten slet ikke var oplagt til at føre nogen samtale. Pater Mathias greb denne lejlighed til at takke Philip for hans gæstfrihed og forekommenhed og erklærede det for sin agt at vende tilbage til Lissabon ved den første lejlighed, som måtte tilbyde sig.

Et par dage efter tog Amine og Philip afsked med præsterne og rejste til Amsterdam; pater Seysen skulle påtage sig tilsynet med huset, til Amine kom igen. Så snart Philip var kommet til Amsterdam, gik han straks hen til direktørerne for Kompagniet; de lovede ham, at han skulle få skib at føre, når han kom tilbage fra den rejse, som han nu skulle ud på, idet de dog stillede det vilkår, at han skulle være medreder af skibet. Det indvilligede Philip i og gik så ned for at se til *Vrow Katerina*, det skib, han var blevet beskikket til overstyrmand på. Det var endnu ikke tiltaklet, og man ventede ikke, at flåden kom til at afgå før om to måneder. Kun en del af mandskabet var om bord, og kaptajnen, som boede i Dordrecht, var endnu ikke kommet.

Efter hvad Philip kunne skønne, var *Vrow Katerina* et mådeligt skib, der var større end mange af de andre, men gammelt og dårlig bygget; ikke desto mindre havde det gjort flere rejser til Indien og var kommet velbeholdent tilbage, og det måtte derfor antages, at det ikke ville være blevet fragtet af Kompagniet,

såfremt dette ikke havde været tilfreds med dets sødygtighed. Da Philip havde givet de ombordværende mænd nogle få ordrer, gik han tilbage til det hotel, hvor han havde lejet værelser til sig og Amine.

Næste dag, da Philip førte tilsyn med forberedelserne til skibets tiltakling, kom kaptajnen på *Vrow Katerina*, og efter at han var gået om bord på skibet over den planke, som var lagt i land til bolværket, var det første, han gjorde, at løbe hen til stormasten og omfavne den med begge arme, skønt der var ikke så lidt tælle på den, så han smurte sin frakke rigtig godt til. "O, min kære *Vrow*, min *Katerina*!" udbrød han, som var det et kvindemenneske, han talte til, "hvordan har du det? Jeg er glad ved at se dig igen; du har da haft det rigtig godt, håber jeg? Du holder ikke af sådan at ligge ledig. Bryd dig ikke om det, min snut! Du skal snart blive smuk igen."

Navnet på den person, som på denne måde gjorde kur til sit skib, var Vilhelm Barenz. Det var en ung mand, der ikke lod til at være fyldt de tredive, lille af vækst og spinkelt bygget. Han havde et kønt ansigt, men det var et kvindeansigt. Han var hurtig i sine bevægelser og rastløs, og der var et udtryk i hans øjne, som ville have kunnet berettige en til at tro, at han havde en skrue løs, også selv om han ikke i al sin færd til fulde havde stadfæstet rigtigheden heraf.

Ikke så snart var det gået over med kaptajnens begejstringsudbrud, før Philip forestillede sig selv for ham og fortalte ham, at han var ansat der om bord. "Nå, De er overstyrmand på *Vrow Katerina*. De er rigtig heldig, min herre. Næst efter at være kaptajn på hende, er det at være overstyrmand den mest misundelsesværdige plads i verden."

"Det er da ikke, fordi hun er sådan videre smuk," bemærkede Philip; "men hun kan jo have mange andre gode egenskaber."

"Ikke synderlig smuk! Hvad for noget! Jeg siger, som min fader sagde før mig – og det var hans *Vrow*, før det blev min – at hun er det smukkeste skib i verden. For øjeblikket kan De ikke dømme; og foruden det at hun er det smukkeste skib, har hun alle mulige andre gode egenskaber under solen."

"Det glæder mig at høre," svarede Philip; "det beviser, at man aldrig skal skue hunden på hårene. Men er hun ikke meget gammel?"

"Gammel! Ikke mere end otteogtyve år – akkurat i sin bedste alder. Vent De, kære herre, til De ser hende danse på bølgerne, så vil De ikke bestille andet den hele udslagne dag end tale med mig om hendes ypperlighed, og jeg tvivler slet ikke om, at vi vil få en meget behagelig tid sammen."

"Ja, forudsat, at emnet ikke bliver udtømt," svarede Philip.

"Det vil det aldrig blive for mit vedkommende; og tillad mig at bemærke, hr. Vanderdecken, at enhver befalingsmand, som har noget at udsætte på *Vrow Katerina*, får med mig at bestille. Jeg er hendes ridder, og jeg har allerede slået tre i dækket for at værne om hendes ære – jeg håber, at jeg ikke skal have det nødig med en fjerde."

Philip smilede; han tænkte ved sig selv, at hun ikke var værd at kæmpe for; men han skrev sig bag øret, hvad der blev sagt ham, og fra det øjeblik vovede han ingen sinde at komme med noget til forklejnelse af den dejlige *Vrow Katerina*.

Mandskabet blev snart fuldtalligt, skibet tiltaklet, sejlene underslåede, og det blev lagt for anker på strømmen, midt imellem de andre skibe, som dannede den flåde, der skulle

afsendes. Ladningen blev derpå bragt om bord, og så snart lasten var fuld, kom der til stor ærgrelse for Philip ordre til at tage halvandet hundrede soldater og andre passagerer med om bord, hvoraf mange havde deres hustru og børn med. Philip havde fuldt op at gøre, for kaptajnen tog sig ikke noget andet for end at rose skibet; men til sidst havde de da fået alt om bord, og flåden var klar til at sejle.

Det var nu på høje tid at sige farvel til Amine, som var blevet på hotellet, og Philip havde ofret hende hvert ledigt øjeblik, han kunne få. Man antog, at flåden kom til at sejle om to dage, og det blev afgjort, at de skulle sige farvel til hinanden om morgenen. Amine var rolig og fattet. Hun følte sig overtydet om, at hun nok ville få sin mand igen at se, og med den følelse omfavnede hun ham, da de skiltes fra hinanden på strandbredden, og han gik i båden, der skulle ro ham om bord.

Amine fulgte Philip med øjnene, til hun ikke længere kunne se ham; så gik hun langsomt tilbage til hotellet. Næste dag, da hun stod op, fik hun at vide, at flåden var afsejlet ved daggry, og løbet, der havde været så bepakket med skibe, var nu tomt.

"Han er borte," mumlede Amine, "nu går jeg en mange måneders tålmodig, rolig ventetid i møde – liv kan jeg ikke sige, det er, for jeg lever og ånder kun i hans nærhed."

16

Vi må overlade Amine til hendes ensomhed og følge med Philip for at se, hvordan det går ham. Flåden var sejlet med affirede skøder og stod flot ud af Zuidersøen; men de havde ikke været en time under sejl, før *Vrow Katerina* var sakket et par kilometer eller fem agter ud. Mynheer Barenz kritiserede den måde, hvorpå sejlene var kantsatte, og gjorde kvalm med manden, der stod til rors, hvorfor denne også gentagne gange blev afløst af en ny; kort sagt, han fandt noget at udsætte på alt undtagen på hans kære *Vrow Katerina*. Men det nyttede ikke, lige meget hvad han sagde; hun blev ved at sakke agter ud og vise sig at være det slettest sejlende skib i hele flåden.

"Mynheer Vanderdecken," sagde han endelig, "*Vrow Katerina* er, som min fader plejede at sige, ikke så meget hurtigsejlende for vinden, og det er skibe, der sejler godt til vinden, sjældent; men jeg siger Dem, at i enhver anden sejlads er der ikke noget skib i hele flåden, der kan hamle op med *Vrow Katerina*".

"Ja, og desuden," tog Philip til orde, da han havde lagt mærke til, hvor kilden hans kaptajn var i det stykke, "er vi tungt lastet og har så mange soldater på dækket."

Flåden klarede bankerne og blev så lagt klos til vinden; *Vrow Katerina* viste sig at sejle endnu langsommere end før. "Når vi er så meget klos til vinden," bemærkede mynheer Barenz, "så gør *Vrow Katerina* ikke sine sager så godt; men blot en streg mere rundt, så skal De se, hvor hun vil vise hele flåden sit spejl. Et herligt skib, mynheer Vanderdecken, ikke sandt?"

"Et herligt rummeligt skib," svarede Philip, da det var alt, han med god samvittighed kunne sige.

Flåden sejlede videre, sommetider med vinden og sommetider rumskøds, men de måtte sejle, hvordan de så ville, *Vrow Katerina* sakkede ufravigeligt agter ud, og flåden måtte brase op ved solnedgang, for at hun kunne følge med; men stadig blev kaptajnen ved at påstå, at de forhold, de tilfældigvis sejlede under, var de eneste, hvori *Vrow Katerina* måtte give tabt. Uheldigvis havde skibet andre lige så store skavanker: det var rankt, utæt og lystrede ikke godt ror; men mynheer Barenz var ikke den mand, der lod sig noget sige på. Han tilbad sit skib, og ligesom alle, der var forelskede til op over ørene, kunne han ikke se fejl hos sin tilbedte. Men der var andre, der ikke var så forblindede, og admiralen, som mærkede, at sejladsen blev forsinket så meget ved, at et enkelt skib var en dårlig sejler, besluttede at lade det selv om at finde vej alene, så snart de var kommet syd om Kap. Han blev imidlertid forskånet for at udøve den hårdhjertethed at forlade det, for de blev overfaldet af en svær storm, der spredte hele flåden ad, og dagen efter befandt det gode skib *Vrow Katerina* sig mutters alene; det arbejdede svært i den hule sø, lækkede så meget, at det stadig fordrede pasning af pumperne, og drev for stormen over i læ med samme fart omtrent, som det plejede at sejle. En uge holdt stormen ved, og hver dag blev dets stilling mere og mere foruroligende. Overfyldt med tropper og overlastet med tungt gods knagede det i det, så svært arbejdede det, mens hele søer vaskede ind over det, og folkene næppe kunne blive stående ved pumperne; Philip var i fuld virksomhed og anstrengte sig til det yderste med at sætte liv i de udmattede folk og lægge til rette

igen, hvad der havde forskudt sig, og brød sig kun lidt om kaptajnen, der ikke selv var sømand.

"Nå," bemærkede kaptajnen til Philip, mens de holdt sig fast ved kofilnaglerne, "De må tilstå, at hun er en god luvholder i en storm – er hun ikke? Rolig, min snut, rolig," fortsatte han og talte til skibet, da det huggede i søen, så hvert tømmer i det knagede. "Rolig, kære, rolig! Hvor de stakkels djævle i de andre skibe nu må ligge og skvalpe om! Hvad siger De, mynheer Vanderdecken, vi har taget luven på dem denne gang; de må være et forfærdelig langt stykke nede i læ. Mener De ikke det?"

"Det drister jeg mig virkelig ikke til at sige," svarede Philip smilende.

"Hvad for noget, der er jo ikke ét af dem i sigte. Jo, ved Gud, der er dog ét! Se, på vor læ låring. Nu ser jeg ét der. Nå, det må i alt fald være en brillant sejler; se der, en streg agten for tværs. Gud bevares hvor den må være stiv, at føre et sådant pres af sejl!"

Philip havde allerede set den. Det var et stort skib, der lå med samme halse som de. I en storm, hvor intet skib kan føre mærssejl, og mens *Vrow Katerina* havde klosrebede fokke- og stagsejl, gik det skib, der sås i læ, under et pres af sejl – bramsejl, bovenbramsejl, jager og hver stump sejldug der kunne sættes til i en løj kuling. Bølgerne gik så høje som bjerge og sænkede hvert minut *Vrow Katerina* i vand til rælingen; det skib derimod, der var i sigte, lod ikke til at ænse de oprørte vande, men sejlede støt og jævnt på ret køl. Philip så straks, at det måtte være Dødssejleren, hvor hans faders dom blev fuldbyrdet.

"Det er dog højst besynderligt, er det ikke?" bemærkede mynheer Barenz.

Philip følte en sådan trykken for brystet, at han ikke kunne svare. Han holdt sig fast med den ene hånd og holdt sig for øjnene med den anden.

Men matroserne havde nu set skibet, og sagnet var alt for velbekendt. Mange af soldaterne var krøbet op på dækket, da det havde rygtet sig, hvad der var på færde, og alle øjne var nu rettet mod det overnaturlige skib; imidlertid brød en svær byge med tordenskrald og skylregn løs over *Vrow Katerina*, og det blev så tykt i vejret, at man ikke kunne se en hånd for sig. Et kvarter efter klarede det op, og da de kiggede ud ad til læ, var den fremmede sejler ikke længere i sigte.

"Gud fri og bevare os! Den må være kæntret og er gået under i bygen," sagde mynheer Barenz. "Jeg tænkte det nok, med sådant et pres af sejl. Der har aldrig været det skib, der kunne føre flere sejl end *Vrow Katerina*. Det var galskab af kaptajnen på det skib, men han har formodentlig villet holde trit med os. Hvad siger De, mynheer Vanderdecken?"

Philip svarede ikke på disse bemærkninger, der til fulde beviste, at hans kaptajn var gal. Han vidste, at dommen var afsagt over hans skib, og da han tænkte på alle de mange der om bord, som muligvis ville omkomme, så gyste han. Efter et kort ophold sagde han:

"Mynheer Barenz, denne storm står rimeligvis nok noget på, og det bedste skib, der nogen sinde blev bygget, kan efter min mening ikke døje et sådant vejr. Jeg vil råde til at holde af og løbe tilbage til Tafelbay for at reparere. De kan forlade Dem på, vi finder nok hele flåden der inde forud for os."

"Vær aldrig bange på det gode skib *Vrow Katerinas* vegne," svarede kaptajnen; "se, hvor hun snor sig fra det."

"Ja, forbandet slet," bemærkede en af søfolkene, for matroserne havde samlet sig tæt om Philip for at høre, hvad han rådede til. "Hvis jeg havde vidst, at det var sådan en gammel, skrøbelig kasse, ville jeg aldrig have vovet mig om bord. Mynheer Vanderdecken har ret, vi må tilbage til Tafelbay, inden det går os værre endnu. Det skib i læ har varet os ad – det er ikke for ingen ting, vi har set det – spørg hr. Vanderdecken ad, kaptajn; det er noget, han kender til, for han er sømand."

Denne påberåbelse fik Philip til at studse; den fremkom imidlertid uden noget kendskab til, hvad han havde med Dødssejleren at skaffe.

"Jeg må sige," svarede Philip, "at når som helst jeg er stødt på det skib, er der altid fulgt en ulykke efter."

"Det skib! Hvad var der da ved dette skib, der kunne kyse Dem? Det førte for mange sejl, og så er det gået under."

"Det går aldrig under," svarede en af matroserne.

"Nej, nej!" råbte en mængde stemmer; "men vi kommer til at gå under, hvis vi ikke vender om."

"Jo pyt! Vrøvl! Mynheer Vanderdecken, hvad siger De?"

"Jeg har allerede sagt, hvad jeg mener," svarede Philip, som havde den største lyst til om muligt at se skibet i havn igen, "nemlig, at det bedste, vi kan gøre, er at holde af til Tafelbay."

"Og, kaptajn," vedblev den gamle sømand, der lige havde talt, "vi har nu alle sat os i hovedet, at sådan skal det være, enten De holder af det eller ej; så op med roret, lille ven, mynheer Vanderdecken stiller nok sejlene."

"Hvad for noget, hvad er dette her?" råbte kaptajn Barenz. "Mytteri om bord på *Vrow Katerina*! Umuligt! *Vrow Katerina*! Det bedste skib og det hurtigste i flåden!"

"Den dårligste, gamle rådne slingrebøtte!" råbte en af matroserne.

"Hvad!" råbte kaptajnen, "hvad må jeg høre! Mynheer Vanderdecken, sæt den slubbert og løgner under lås og lukke for mytteri."

"Å vrøvl! Han er gal," svarede den gamle matros. "Blæse være med ham! Kom, mynheer Vanderdecken, Dem vil vi lystre, men roret må op, straks."

Kaptajnen bandede og galede, men med al anerkendelse af skibets ypperlighed og samtidig med, at han dadlede matroserne for deres paniske skræk, påviste Philip ham nødvendigheden af at give efter, og til sidst gav mynheer Barenz også sit samtykke. Roret blev lagt op, sejlene kantsatte, og *Vrow Katerina* rullede svært for stormen. Hen imod aften stillede vejret af, og det klarede op på himlen; både sø og vind lagde sig hurtigt, lækken tog af, og Philip håbede, at de om en dag eller to ville komme velbeholdent ind i bugten.

Mens de styrede deres kurs, tog vinden lidt efter lidt af, til det til sidst blev stille; der blev ikke andet tilbage af uvejret end en svær dønning, der stod vest på, og for den drev *Vrow Katerina* mere og mere af sted. Det var en lise for de udmattede søfolk så vel som for soldaterne og passagererne, der havde været sammenstuvede nedenunder eller var blevet dyngvåde på det øverste dæk.

Dækket var propfuldt; mødre sad og slikkede solskin med deres småbørn på armen; takkelagen hang fuld af våde klæder,

som var hængt til tørre overalt i vanterne, og matroserne havde travlt med at bøde på den skade, som stormen havde tilføjet skibet. Efter deres bestik var de ikke mere end hen ved hundrede kilometer fra Tafelbay, og hvert øjeblik ventede de at se landet syd for bugten. Alt var igen liv og lyst, og hver en om bord, med undtagelse af Philip, mente, at der ikke mere var fare at befrygte.

Anden styrmand, der hed Krantz, var en rask og flink sømand og meget afholdt af Philip, som vidste, at han kunne stole på ham. Samme dags eftermiddag gik han og Philip frem og tilbage på dækket med hinanden.

"Hvad mener De, Vanderdecken, om det underlige skib, vi så?"

"Jeg har set det før, Krantz, og –".

"Og hvad?"

"Hvad skib jeg så har været om bord i, når jeg har set den sejler, så er det skib aldrig kommet i havn igen. – Andre fortæller det samme."

"Er det da genfærdet af et skib?"

"Ja, sådan har man fortalt mig, og der er forskellige historier i omløb om det."

"De er overtroisk," svarede Krantz, "og dog kan jeg ikke fragå, at for mig så det syn heller ikke ud til at være noget virkeligt og håndgribeligt. Der var ikke noget skib, der kunne føre sådan sejl i den storm; men der er jo også vanvittige mennesker til søs, der sommetider vil forsøge det urimeligste. Hvis det virkelig var et skib, må det være gået under, for da det klarede op, var det ikke til at se. Jeg er ikke meget lettroende af mig, og hvis

ikke noget følger på, som De formoder, så skal ingen få mig til at tro, at der var noget overnaturligt ved det hele."

"Nå, jeg skal ikke give mig til at græde, hvis udgangen viser, at jeg har uret," svarede Philip; "men jeg har så mine anelser – vi er ikke i havn endnu."

"Nej, men vi er da kun et lille stykke derfra, og der er al mulig udsigt til, at det gode vejr vil holde sig."

"Der er ingen, som kan sige, hvad kant faren kan komme fra," svarede Philip; "vi har andet at befrygte end en forrygende storm."

"Ganske sandt," svarede Krantz, "men lad os ikke desto mindre lade være at ængste os. Til trods for alt, hvad De siger, spår jeg, at vi om højst to dage ligger trygt for anker i Tafelbay."

Hermed ophørte samtalen, og Philip var glad ved at blive alene. Tungsindet var kommet over ham, og han var blevet mere beklemt om hjertet, end han nogen sinde tidligere havde været. Han lænede sig ud over kobryggen og betragtede det svulmende hav.

"Barmhjertige Gud!" udbrød han, "vær nådig og skån dette skib; lad os ikke komme til at høre kvinderne jamre og de stakkels småbørn skrige, der nu er her om bord; lad ikke de mange mennesker, der har betroet sig til dets planker, falde som ofre for, hvad min fader har forbrudt." Philip forfulgte disse tanker. "Guds veje er i sandhed usporlige," tænkte han. "Hvorfor skal andre lide, fordi min fader har syndet? – Og dog, er det ikke sådan overalt? Hvor mange tusinde falder ikke på valpladsen i en krig, der rejser sig af en konges ærgerrighed eller en kvindes indflydelsesrige rænkespil! Hvor mange millioner er ikke kommet af dage, fordi de holdt fast ved en

anden tro end den herskende! – Han styrer alt, som han vil, og lader os undre os og tvivle."

Solen var gået ned, før Philip havde forladt kobryggen og forføjet sig ned. Efter at have overgivet sig selv og dem, der var om bord med ham, i Forsynets varetægt, faldt han endelig i søvn; men inden der havde lydt otte glas for at melde midnat, blev han vækket ved, at en ruskede ham kraftigt i skulderen, og han så Krantz, der havde første vagt, stå ved siden af sig.

"Ved Himlen ovenover os, Vanderdecken, De har spået rigtigt. Kom op i en fart! Der er ild i skibet."

"Ild i skibet!" udbrød Vanderdecken og sprang ud af køjen – "hvor?"

"I storlasten."

"Jeg skal straks komme, Krantz. Hold imedens lugerne på og gør pumperne klar."

På mindre end et minut var Philip på dækket, hvor han traf kaptajn Barenz, som også var blevet underrettet af anden styrmand om, hvad der var på færde. Med få ord forklarede Krantz det hele. Der var kommet en stærkt sveden lugt fra storlasten; og da han tog lugerne fra, hvad han havde gjort uden at kalde nogen til hjælp, da han vidste, hvilken rædsel det ville vække, mærkede han, at lasten var fuld af røg; han havde da lagt lugerne over igen og kun gjort Philip og kaptajnen bekendt med det.

"Tak for Deres åndsnærværelse," svarede Philip; "vi har nu tid til i ro og mag at overveje, hvad der er at gøre. Hvis soldaterne og de stakkels kvinder og børn kendte den fare, de er i, ville deres bestyrtelse lægge os mange hindringer i vejen. Men hvorledes kan der opstå ild i storlasten?"

"Jeg har aldrig hørt, at der før har været ild i *Vrow Katerina*", bemærkede kaptajnen. "Jeg anser det for umuligt. Det må være en fejltagelse – det er –"

"Nu husker jeg, at vi imellem ladningen har en del kasser vitriol på flasker," afbrød Philip ham. "I stormen må de være blevet væltet og knust. Jeg lod dem være øverst, i tilfælde af at der skulle ske noget; denne overhaling med rælingen under i så lang tid må have fået en af dem til at glide ned."

"Sådan hænger det sammen, det kan De stole på," bemærkede Krantz.

"Jeg gjorde indvendinger mod at modtage dem og anførte, at de burde gå med et skib, der ikke var bepakket med soldater, så at de kunne være på dækket; men de svarede, at fakturaerne var udfærdiget og kunne ikke ændres. Men nu må der gøres noget. Min mening er, at lugerne må blive liggende over, for om muligt at kvæle ilden."

"Ja," svarede Krantz, "og samtidig må der hugges hul i dækket, lige stort nok til, at sprøjteslangen kan stikkes der igennem, og så må vi pumpe så meget vand, som vi kan, ned i lasten."

"De har ret, Krantz, lad tømmermanden hente og sæt ham i arbejde. Jeg skal nok purre mandskabet ud og tale til folkene. Nu sporer jeg den svedne lugt meget stærkt; der er ingen tid at spilde. Når vi blot kan holde soldaterne og kvinderne rolige, kan vi måske nok udrette noget."

Alle mand purredes ud og viste sig snart efter på dækket, stærkt forbavsede over at være blevet kaldt op. Folkene havde ikke bemærket, hvorledes det stod til med skibet; da lugerne var

blevet liggende over, steg nemlig den smule røg, der skaffede sig udgang, op af lugeåbningen og fyldte ikke mellemdækket.

"Hør nu, gutter," sagde Philip; "det gør mig ondt at måtte sige, at vi har al grund til at befrygte, at der er fare på færde for ild i storlasten."

"Jeg kan lugte det!" råbte en af matroserne.

"Ja, jeg med," råbte adskillige andre med alle mulige tegn på rædsel og fjernede sig, som om de ville gå ned.

"Stille, og bliv, hvor I er, folk. Hør nu efter, hvad jeg siger: hvis I går hen og gør soldaterne og passagererne forskrækkede, så kan vi ikke udrette noget; vi må stole på os selv; der er ingen tid at spilde; Krantz og tømmermanden er i gang med at gøre alt, hvad der for øjeblikket er at gøre; og nu, folk, gør mig den tjeneste, at sætte jer ned på dækket, hver eneste en, mens jeg siger jer, hvad vi må gøre."

Denne Philips ordre blev efterkommet og havde en ypperlig virkning; folkene fik tid til at sunde sig oven på det første stød; for af alle stød, der kan ramme et menneske, er der måske ikke noget, der fremkalder større rædsel, end lige det første øjeblik der råbes *"Brand!"* om bord i et skib – en stilling, der rigtignok er beklagelig at være i, når der ses hen til, at man kun har at vælge mellem to elementer, der begge vil en til livs. Philip sagde ikke noget i et minut eller to. Da han igen tog til orde, stillede han folkene for øje det farefulde i deres stilling, sagde dem, hvilke forholdsregler han og Krantz havde bestemt sig til at tage, og hvor nødvendigt det var, at alle var koldblodige og fattede. Han mindede dem også om, at de kun havde ganske lidt krudt i magasinet, som lå langt fra det sted, hvor ilden rasede, og at det let kunne fjernes og kastes over bord; kunne

ilden ikke slukkes, havde de en del rundholter på dækket, der kunne bruges til at fremstille en tømmerflåde af, som tillige med bådene kunne tage dem alle om bord, og de var kun et lille stykke fra land.

Philips tale gjorde den heldigste virkning; folkene rejste sig op, da han befalede dem det; en del gik ned i magasinet og langede krudt op, som så gik videre fra hånd til hånd og kastedes over bord; andre gik til pumperne, og Krantz kom op og meldte, at der var hugget hul i dæksplankerne over storlasten; vandslangerne blev skruet på, og en mængde vand strømmede snart ned, men det var plat umuligt, at faren kunne blive ved at holdes skjult. Soldaterne lå og sov på dækket, og alene det, som søfolkene tog sig for, angav, hvad der var hændt, selv om ikke røgen, der nu tog meget stærkt til og fyldte mellemdækket, havde røbet det. Få minutter efter hørte man råbene: "Brand! Brand!" hele skibet over, og man så mænd, kvinder og børn få travlt med i en fart at komme i klæderne, andre derimod løb forskrækkede rundt på dækket, nogle skreg, og andre bad; forvirringen og rædslen var næppe til at skildre.

Det blev nu indlysende, hvor betænksomt Philip var gået til værks, hvis søfolkene var blevet vækket ved nødråbene, ville de have været lige så meget ude af stand til at handle, som soldaterne og passagererne. Det ville have været ude med al disciplin; nogle ville have lagt beslag på bådene og ladet største parten omkomme; andre ville være løbet ned i brændevinskælderen og ved deres fuldskab have forøget forvirringen og rædslen, ingen ordre ville være blevet udført, og efter al rimelighed ville så godt som alle ynkeligt være omkommet. Men dette var blevet forebygget ved den

åndsnærværelse, som Philip og anden styrmand lagde for dagen, kaptajnen var nemlig fuldstændig tilovers; det skortede ham ganske vist ikke på personligt mod, men han manglede indsigt og vidste ikke hvad han skulle gøre. Matroserne blev støt ved at gøre deres pligt og skubbede soldaterne af vejen under udførelsen af deres arbejde. Da Philip så dette, gik han ned om læ og overlod til Krantz at føre tilsynet på dækket; ved at tale fornuft til de mest fattede fik han efterhånden flertallet af soldaterne til at tage det forholdsvis roligt.

Krudtet var blevet kastet over bord; der var blevet hugget et hul til i dækket på den anden side, og den anden pumpe var blevet gjort klar, så at dobbelt så meget vand strømmede ned i lasten; men det blev Philip klart, at ilden alligevel greb mere og mere om sig. Røgen og dampen trængte nu i vejret gennem sprækkerne l lugerne og de i dækket huggede huller, og det med en voldsomhed, som godtgjorde, hvor meget ilden, der rasede nedenunder, havde bredt sig. Philip anså det for rådeligt at flytte alle kvinderne og børnene hen til hytten og skansen på skibet, med det pålæg til de gifte mænd, at de skulle blive hos deres hustruer. Det var et sørgeligt syn, og tårerne stod Philip i øjnene, da han betragtede den gruppe kvinder, der havde samlet sig; nogle græd og trykkede deres børn tæt op til deres bryst, andre derimod var mere rolige og fattede end mændene; de ældre børn tav eller græd, fordi deres mødre græd, men de yngre, som ikke var sig faren bevidst, legede med den første den bedste ting, der tildrog sig deres opmærksomhed, eller smilede til deres forældre. Officererne, som førte tropperne, var to fændrikker, der først for ganske nylig var indtrådt i tjenesten, purunge mennesker, uden noget begreb om, hvad der påhvilede

dem, og uden nogen som helst myndighed – i tilfælde af overhængende fare vil de undergivne nemlig ikke lystre dem, der ved endnu mindre besked end de selv – og på Philips anmodning blev de hos kvinderne og børnene og holdt øje med dem.

Så snart Philip havde udstedt sine befalinger til, at kvinderne og børnene skulle klæde sig ordentlig på – hvad mange af dem ikke var – gik han igen forud for at holde øje med, hvad matroserne bestilte, da de allerede begyndte at vise tegn til udmattelse af det anstrengende arbejde. Nu tilbød imidlertid mange af soldaterne at tage fat ved pumperne, og deres tjeneste blev med glæde modtaget. Det nyttede dog ikke, hvor ivrigt de end tog fat. En halv times tid efter blev lugerne ved lufttrykket slynget i vejret med et højt knald, og en vældig, alt fortærende ildsøjle steg lodret op af lasten til en højde som toppen af undermasten. Kvinderne udstødte da et højt skrig og trykkede i dødsangst deres børn tæt op til deres bryst, da soldaterne og matroserne, der havde arbejdet ved pumperne, på deres hovedkulds tilbagetog for de svidende flammer styrtede agter ud og midt ind i den tæt sammenstuvede klynge.

"Rolig, gutter – rolig, kammerater," råbte Philip, "endnu har det ingen nød. Husk på, at vi har vore både og tømmerflåden, og skønt vi ikke kan blive herrer over ilden og redde skibet, så kan vi dog, hvis vi bevarer koldblodigheden og ikke taber fatningen, ikke alene redde os selv, men hver en – selv de stakkels børn, der nu henvender sig til jer, at I som mænd skal opbyde alle jeres kræfter for deres skyld. Kom, gutter, lad os gøre vor pligt – vi har midler i hænde til vor redning, når vi blot ikke spilder tiden. Tømmermand, se at få fat i Deres økse og

kap surringen for rundholterne væk. Nu, folk, lad os få vore både ud og gør en tømmerflåde i stand til disse stakkels kvinder og børn; vi er ikke engang tyve kilometer fra land. Krantz, sørg De for bådene med styrmandsvagten; kaptajnens vagt, følg med mig, for at vi kan få rundholterne over bord. Kanonerer, tag alt det tovværk, som I kan opdrive, og vær parat til at surre. Kom her, folkens, det er ikke knapt med belysningen – vi kan arbejde uden lanterner."

Folkene adlød, da Philip for at kvikke dem op næsten spøgende bemærkede, at det ikke var knapt med belysningen – en spøg kan ofte være anbragt i rette tid, selv om det tilsyneladende er ved indgangen til evigheden. Ildsøjlen skød nu i vejret op over storemærset, slikkede med sin kløftede tunge stængevanterne og lagde sig som en folderig kappe om stormasten. Den knitren og bragen, hvorunder den banede sig vej, viste, hvor heftigt branden rasede nedenunder, og hvor rivende hurtigt den bredte sig, men tillige, hvor lidt tid der var at give bort. Mellemdækket og øverste dæk var nu så fulde af røg, at ingen kunne opholde sig der; nogle enkelte stakkels fyre, som lå syge i deres køjer, var for længe siden blevet kvalt, da man rent havde glemt dem. Dønningen havde lagt sig meget, og der var ikke mindste smule vind oppe, hvad der var heldigt nok, da der ikke længere var nogen skibsmagt. Bådene kom snart i vandet, og pålidelige folk blev sat i dem; rundholterne blev kastet over bord, lagt ved siden af hinanden af folkene i bådene og surret sammen. Alle røstværkerne blev dernæst samlet og forsvarligt fastgjort til tømmeret for at tjene til siddepladser, og Philip glædede sig i sit inderste over den udsigt, han nu havde til at redde de mange, som var om bord.

17

De havde dog ikke overstået alle vanskeligheder – ilden havde nu forplantet sig til øverste dæk og brød ud af stykportene midtskibs – tømmerflåden, som de havde været i gang med at fremstille langs siden af skibet, nødtes de til at lade drive agter ud, hvor den var mere udsat for dønningen. Dette sinkede dem noget i deres arbejde, og imens gjorde ilden rivende fremgang; stormasten, som længe havde været i brand, faldt ved skibets slingren over bord, og flammerne, der stod ud af stykportene, rakte snart deres tunger op over skanseklædningen, mens røgen i tætte masser væltede ind over dækket og var nær ved at kvæle de mange, som stod sammenstuvede der; al forbindelse med forenden af skibet var nemlig afskåret af flammerne og havde allerede været det nogen tid, så alle var retireret agter ud. Kvinderne og børnene blev nu bragt op på hytten, ikke alene for at få dem længere bort fra den kvælende røg, men også for at de fra agterenden kunne blive firet ned på tømmerflåden.

Hen ved klokken fire om morgenen var alt parat, og ved Philips og matrosernes anstrengelser blev kvinderne og børnene til trods for søgangen sikkert og vel bragt til sæde på tømmerflåden, hvor man antog, de ville være mindst i vejen, da mændene så kunne afløse hinanden med at ro, når de blev trætte.

Efter at kvinderne og børnene var blevet firede ned, fik dernæst soldaterne ordre til at gå ned ad lejderne; nogle enkelte gik under ved at forsøge herpå, de gled og faldt ind under

bunden af bådene og kom ikke mere op igen; men de to tredjedele blev sikkert og vel anbragt på den plads, som Krantz befalede dem at indtage; han var nemlig gået ned for at sørge for denne vigtige ordning og fordeling. I den grad havde Philip haft et øje på hver finger, at ikke en eneste var beruset – han havde nemlig formået kaptajn Barenz til at stå med ladte pistoler ved lugen til brændevinskælderen, indtil røgen på øverste dæk gjorde denne forsigtighed unødvendig – og dette måtte man formentlig tilskrive den orden og punktlighed, der havde hersket under disse nye og uvante forhold. Men inden en tredjedel af soldaterne var kommet ned ad stormlejderen agter, brød ilden ud ad agtervinduerne med uimodståelig voldsomhed; ligesom stråler fra et vandspring strakte de letbevægelige flammer sig flere fod ud fra skibet med samme hvæsende lyd, som man kan høre fra en blæsebælg, og lige så stærkt; samtidig brød luerne ud gennem alle agterportene på øverste dæk, og de, der endnu var om bord, fandt sig til alle sider omgivet af ild og var nær ved at kvæles af røg og hede. Stormlejderne blev på et øjeblik fortæret og faldt i søen; også bådene, som havde optaget folkene, blev nødt til at skodde på grund af den umådelige hede fra ilden; selv dem på tømmerflåden skreg op, da de blev brændt af de antændte stykker træ, som faldt ned over dem, mens de indhylledes i en uigennemsigtig røgsky, der for deres blik skjulte dem, som endnu var på skibets dæk. Philip forsøgte at tale til de om bordværende, men de kunne ikke høre ham. Der opstod uro og forvirring, og det endte med, at mange menneskeliv gik tabt. Der lod kun til at være spørgsmål om ét, nemlig om, hvem der først kunne redde sig, skønt der ikke var redning mulig uden

ved at springe over bord. Havde de ventet og (som Philip ville have givet dem anvisning på) én for én kastet sig i søen, så var folkene i bådene fuldstændig klare til at samle dem op; eller var de klatrede ud på nokken af mesanråen, som var firet ned, kunne de med største lethed være kommet ned ved en ende tov; men heden fra flammerne, som omgav dem, og den kvælende røg overvældede dem, og de fleste soldater sprang oven på hinanden ud over hakkebrættet. Følgen heraf var, at der på samme tid var en tredive-fyrre stykker i vandet, og det var et lige så hjerteskærende som forfærdeligt optrin: Matroserne i bådene trak dem op af vandet, så hurtigt de kunne; kvinderne på tømmerflåden kastede løse klædningsstykker ud til dem for at hale dem ind; nu skreg en kone i vilden sky ved at se sin mand ligge og kæmpe og så synke hen i evigheden; nu lød der eder og forbandelser fra en svømmende, til hvem en druknende klyngede sig og trak ham med sig ned under vandet. Af firs mand – så mange soldater var endnu tilbage om bord, dengang flammerne brød ud af agtervinduerne – blev kun femogtyve frelst. Der var kun få matroser tilbage om bord hos Philip, da de fleste var blevet brugt til at ordne tømmerflåden eller til at bemande de tre både; de, som var om bord, holdt sig ved siden af ham og gjorde det samme, som de så ham gøre. Da Philip havde ventet rigelig længe til, at soldaterne i den tid kunne være blevet samlet op, gav han matroserne ordre til at klatre ud på nokken af mesanråen, som hang ved hakkebrættet, og enten fire sig ned på tømmerflåden, hvis den lå der neden under, eller praje bådene, at de skulle tage dem op. Tømmerflåden var blevet varpet længere agter ud af matroserne, for at de om bord på den ikke skulle plages af røgen og heden; matroserne firede

sig da ned, den ene efter den anden, og blev optaget af bådene. Philip bad kaptajn Barenz gå først ned, men kaptajnen sagde nej. Han var alt for medtaget af røg til at kunne give nogen grund, men der er ingen tvivl om, at det jo ville have været noget til *Vrow Katerina*s pris. Philip klatrede da ud, kaptajnen fulgte efter, og begge blev optaget i en af bådene.

Det tov, som hidtil havde fastholdt tømmerflåden til skibet, blev nu kastet los og halet ind af bådene, og kort efter lå *Vrow Katerina* i læ af dem. Philip og Krantz traf nu foranstaltninger til at få folkene bedre fordelt. Matroserne blev næsten alle sat over i bådene, for at de kunne afløse hinanden med at ro; resten blev anbragt på tømmerflåden tillige med soldaterne, kvinderne og børnene. Til trods for at bådene alle var så stærkt lastede, som de vel kunne være, var der dog så mange på tømmerflåden, at den sank næsten en fod under vand, når dønningen slog ind over den, men der var blevet rejst støtter og slået tov om dem, for at de, der var om bord, kunne holde sig ved dem, og mandfolkene holdt sig stadig ved siderne, mens kvinderne og børnene klyngede sig sammen i midten.

Så snart denne ordning var truffet, tog bådene tømmerflåden på slæbetov, og lige som det begyndte at gry, roede de ind imod land.

Ved den tid var *Vrow Katerina* et flammehav, den var drevet omtrent et par kilometer hen i læ, og kaptajn Barenz, som holdt øje med den, mens han sad i båd sammen med Philip, udbrød: "Ja, der går et prægtigt skib bag ad dansen, et skib, der kunne være med til alt undtagen til at tale – jeg er vis på, at ikke noget skib i hele flåden ville have afgivet sådant et fyrværkeri, som det her – brænder det ikke dejligt, stolt? Min stakkels *Vrow Katerina*!

Fuldendt til det sidste: Vi vil aldrig få sådant et skib at se igen! Nå, jeg er glad ved, at min fader ikke oplevede dette syn; det ville have knust hans hjerte, stakkels mand."

Philip svarede ikke; han tog hensyn selv til kaptajn Barenz' ilde anbragte agtelse for skibet. De kom kun langsomt af sted, da de havde søen næsten stik imod sig, og tømmerflåden stak dybt. Dagen brød frem, og vejret tegnede ikke til at blive heldigt; det så ud til, at det igen ville give sig til at storme. Allerede krusede en brise vandfladen, og dønningen syntes snarere at tage til end at tage af. Himlen var overtrukket, og det var diset i horisonten. Philip holdt udkig efter land, men kunne ikke få øje på det, fordi det var tåget i horisonten, så at han ikke kunne se mere end ti kilometer frem. Han fattede, at det var nødvendigt at nå land, før natten faldt på, hvis så mange mennesker skulle frelse livet, af hvilke over tres var kvinder og børn, der uden spor af levnedsmidler sad på en skrøbelig tømmerflåde, som vandet gik ind over. Intet land i sigte, en storm i anmarch, og efter al sandsynlighed høj søgang og bælgmørk nat! Det var rigtignok fortvivlede vilkår, og Philip var modfalden – meget modfalden – når han tænkte på, at så mange uskyldige væsener før næste morgen muligvis blev overgivet til en våd grav – og hvorfor? – ja, der kom den følelse frem, som Philip aldrig kunne blive herre over, skønt han nok kunne anføre grunde imod den; sit eget liv skøttede han ikke om, – selv tanken om hans elskede Amine tyngede i sådanne øjeblikke ikke noget i vægtskålen. Det eneste, der holdt modet oppe hos ham, var erkendelsen af, at han havde sin pligt at skulle udføre, og ved til punkt og prikke at udføre den blev han atter sig selv.

"Land for ude!" blev der råbt af Krantz, som var i den forreste båd, og budskabet blev modtaget med et fryderåb fra tømmerflåden og bådene. Det håb og den glade forventning, det vakte, var ligesom manna i ørkenen; og de stakkels kvinder på tømmerflåden, der en gang imellem af dønningen blev gennemblødt til midt på livet, holdt de børn, de havde på armen, endnu tættere ind til sig og udbrød: "Min lille ven, du bliver frelst."

Philip stod op på agtertofterne for at se efter landet, og han havde den glæde at opdage, at det ikke var ti kilometer borte; en stråle af håb opvarmede hans hjerte. Brisen var lidt efter lidt tiltaget og krusede vandet. Efter det hjørne, den kom fra, var vinden dem hverken til gavn eller skade, da de havde den på tværs. Havde de haft sejl til bådene, ville det have været noget ganske andet; men de var blevet stuvet bort og kunne ikke fås nu. Synet af land glædede dem naturligvis alle, og matroserne, der var i bådene, råbte hurra og roede med to årer på hver tofte for at komme bedre frem; men at bugsere en stor tømmerflåde, der stod under vand, var just ikke nogen let sag, og til trods for, at de halede til af alle kræfter, kom de ikke mere end en kilometer fremad i timen.

Indtil middag blev de ved at anstrenge sig og ikke uden held; de var ikke mere end godt fem kilometer fra land. Men da solen var kommet på den anden side af sit højdepunkt, skete der et omslag; det kulede stærkt op, søen rejste sig i en fart, og tømmerflåden blev ofte dykket så meget under vand, at det nok kunne indjage dem frygt for deres sikkerhed, som var på den. De kom langsommere og langsommere frem, og klokken tre var de ikke kommet en kilometer fra det sted, hvor de havde været

midt på dagen. Da folkene ikke havde fået nogen som helst slags forfriskning under så mange timers slid og slæb, begyndte de at give efter for trætheden. Alle ytrede de ønske om at få noget vand – lige fra barnet, der henvendte sig til sin moder om det, og til matrosen, der trak på åren. Philip gjorde, hvad han kunne, for at opmuntre folkene; men da de så sig så nær ved land og var så overvældende trætte, og da de mærkede, at tømmerflåden, som de havde på slæbetov, var skyld i, at de ikke nåede havn, knurrede de og talte om nødvendigheden af at kaste den los og at lade dem, der var på den, skøtte sig selv. Selviskheden fik overhånd, og de blev opsætsige; men Philip talte til dem, og af ærbødighed for ham vedblev de at anstrenge sig en time endnu, da der indtraf en omstændighed, der afgjorde spørgsmålet, som de atter var begyndt at tale om indbyrdes.

Søgangen var i tiltagende tillige med den friske kuling og havde således slået op imod tømmerflåden og tumlet om med den, at det i nogen tid var med nød og næppe, at de, der var på den, kunne holde sig fast. Et højt råb, hvormed ynkelige skrig blandede sig, tildrog sig deres opmærksomhed, der var i bådene, og da Philip så sig tilbage, så han, at surringen på tømmerflåden havde givet efter for bølgernes magt, og at denne var gået fra hinanden i midten. Det var et pinligt syn: Mænd var blevet skilt fra deres koner og børn, de drev hver for sig til sin side, for den del af tømmerflåden, som endnu blev bugseret af bådene, havde allerede ladet den anden et godt stykke bagud. Kvinderne rejste sig op og skreg og holdt børnene i vejret; nogle, som var mere ude af sig selv, styrtede sig i deres afsindighed ud i vandet, der lå imellem dem, og søgte at nå det

flydende vrag, hvorpå deres mænd stod, men sank, inden de kunne få hjælp. Rædslen tiltog mere og mere – da den ene surring var gået op, fulgte alle de andre snart efter; inden bådene fik vendt og kunne bringe hjælp, var havet som oversået med rundholterne, der havde udgjort tømmerflåden, og med mænd, kvinder og børn som klyngede sig til dem. Under høje gennemtrængende skrig af fortvivlelse omfavnede kvinderne deres børn og omkom selv ved forsøg på at frelse dem. De rundholter i tømmerflåden, som endnu lå langs med og klos op til hinanden, blev af søen slynget rundt, det ene oven på det andet, og mange fandt døden ved at blive klemt sønder og sammen imellem dem. Skønt alle bådene ilede dem til hjælp, var der så megen fare og besvær forbundet med at få dem presset ind imellem plankerne, at kun få blev reddet, og selv disse få var flere, end bådene godt og vel kunne tage imod. Matroserne og nogle enkelte soldater blev samlet op, men alle kvinderne og børnene sank i havet.

Virkningen af dette ulykkestilfælde kan man vel forestille sig, men skildre den kan man næppe. Matroserne, som havde talt frem og tilbage om at kaste los, så de andre drev bort og omkom, græd, mens de roede ind imod land. Philip var forfærdelig nedbøjet; han holdt hænderne for ansigtet og sad således nogen tid uden at give folkene nogen som helst anvisninger og fuldstændig sløv for, hvad der foregik.

Klokken var nu fem om eftermiddagen; bådene havde kastet bugsertovene fra sig og kappedes med hinanden i at hale ud. Inden solnedgang var de alle nået ind til kysten og velbeholdne kommet i land i den lille sandede vig, de var styret ind i; vinden bar nemlig fra land, og der var ingen brænding. Bådene blev

halet op, og de udasede folk lagde sig plat ned på sandet, der endnu holdt på noget af solvarmen, og idet de glemte, at de hverken havde spist eller drukket i så lang tid, faldt de snart i en dyb søvn. Så snart kaptajn Barenz, Philip og Krantz havde set bådene bragt i sikkerhed, rådslog de kort med hinanden og var derefter glade ved at kunne følge matrosernes eksempel; anspændte og udmattede af de sidste fireogtyve timers møje og besvær sov de snart ind og begravede alle sanseindtryk i glemsel.

I mange timer sov de alle hårdt og drømte om vand; de vågnede til den sørgelige virkelighed, at de plagedes af en rædsom tørst, og lå på en sandet bred, spottet af de salte bølger; men de tænkte på, hvor mange af deres tidligere kammerater der var blevet opslugt af det grådige hav, og var opfyldte af taknemmelighed over, at de var blevet reddet. Det var lige blevet morgen, da de alle rejste sig op fra de aftryk af deres legeme, som de efterlod i det bløde sand, og på Philips anvisning spredte de sig nu i alle retninger for at opdrive et eller andet middel til at stille deres brændende tørst med. Idet de gik hen over sandbankerne, fandt de, at der i sandet voksede en lille lav busk med svampede blade, noget lignende dem, vi i vore drivhuse kalder isplanter, og hvis tykke blade var oversåede med store dugdråber. De lagde sig på knæ, krøb fra den ene plante til den anden, slikkede væsken op, som der var rigeligt af, og mærkede snart en midlertidig lindring. Uden held fortsatte de deres søgen indtil middag, og nu indfandt sulten sig foruden tørsten; de vendte da tilbage til strandbredden for at få at vide, om deres kammerater havde været mere heldige. Disse havde ligeledes stillet deres tørst ved himlens dug, men

havde hverken fundet vand eller noget, der kunne bruges som næringsmiddel; nogle af dem havde dog spist bladene af den plante, der om morgenen havde været så rig på dug, og havde vel fundet dem syrlige, men tillige saftfulde og ret velsmagende. Den plante, her er tale om, er en, som Forsynet i sin gavmildhed lader fremspire til næring for kameler og andre dyr i den tørre og golde ørken; det er vel det eneste sted, hvor den findes, og alle drøvtyggende dyr æder den med begærlighed.

Efter Philips råd indsamlede de en hel mængde af disse planter og lagde dem i bådene, som de derpå skød ud i vandet.

De var ikke mere end hundrede kilometer fra Tafelbay, og skønt de ingen sejl havde, kunne vinden dog hjælpe dem noget. Philip stillede dem for øje, hvor unyttigt det var at blive der længere, da de efter al sandsynlighed inden morgen ville komme et sted hen, hvor de kunne få alt, hvad de trængte til. Hans forslag vandt bifald og blev sat i værk. De satte af med bådene og tog atter til årerne. Så overanstrengte og udmattede var folkene, at de mekanisk dyppede deres årer i vandet, for de havde ikke kræfter nok igen til at bruge dem ordentligt. Først næste morgen ved daggry var de kommet tværs for Falskebugten, og de havde endnu adskillige kilometer at ro. Den føjelige vind, der havde blæst, havde næsten gjort alt – matroserne kunne kun hjælpe lidet eller slet intet til.

Ved synet af et land, de kendte, fik de imidlertid nyt mod og tog sig sammen, og hen imod middagstid roede de udmattede ind til strandbredden inderst ind i Tafelbay, hvor de i nærheden så husene og fortet, der var anlagt til værn for de nybyggere, som havde boet der nogle få år. De landede lige op til et sted,

hvor en på denne årstid bred bæk (der om vinteren svulmede op til en rivende å) sendte sin vandmængde ud i havet. Ved synet af fersk vand gav nogle af folkene slip på deres årer og sprang ud i søen på steder, hvor de ikke kunne bunde, andre ventede dog, til vandet gik dem midt op på livet, men alligevel kom de ikke så tidligt ind til land som de, der ventede, til båden løb på grund inde på stranden, og de selv sprang ind på tørt land. Her kastede de sig i bækken, der rislede hen over småstenene og vel kunne være fem-seks tommer dyb, lod det vederkvægende vand frit løbe ind i munden på sig, til de ikke kunne få mere ned, dyppede deres brændende hænder deri og rullede sig med velbehag i det.

Så såre de havde tilfredsstillet det mest bydende krav, rejste de sig dyngvåde op af bækken og gik op til faktoriets huse; da beboerne af disse så, at både havde lagt til land, mens der samtidig ikke var noget skib i bugten, sluttede de ganske naturligt heraf, at der måtte være indtruffet en ulykke, og kom ned ad stranden til for at gå de ulykkelige i møde. Disses sørgelige historie var snart fortalt. De seksogtredive mænd, der stod foran dem, var alt, hvad der var blevet tilbage af hen ved tre hundrede sjæle, som havde været om bord på skibet, og de havde i over to dage været uden føde. Da dette var blevet meddelt de på stedet bosiddende, udspurgte de betænksomme nybyggere ikke de skibbrudne videre, før de havde fået deres hunger stillet, og så var det Philip og Krantz, der stykke for stykke fortalte, hvad de havde gennemgået.

"Det forekommer mig, at jeg har set Dem før," bemærkede en af nybyggerne; "var De måske i land, da flåden ankrede op her?"

"Nej, jeg var ikke," svarede Philip; "men jeg har alligevel været her før."

"Ja, nu husker jeg det," sagde den anden. "De var den eneste, som undslap fra *Ter Schilling*, der forliste i Falskebugten."

"Ikke den eneste," svarede Philip; "det troede jeg vel selv, men jeg er senere stødt på lodsen, en lille enøjet en, som hed Schriften og var min skibskammerat – han må være kommet hertil efter mig. De har naturligvis set ham?"

"Nej, jeg har ikke; ikke en moders sjæl af dem, der hørte til *Ter Schilling*, er nogen sinde kommet hertil, efter at De var her; det er aldeles afgjort; for jeg har været bosiddende her lige siden den tid, og det er ikke rimeligt, at jeg skulle have glemt en sådan omstændighed."

"Så må han være vendt tilbage til Holland ad anden vej. Hvordan det er muligt, fatter jeg ikke. Vore skibe går aldrig kysten nær, efter at de er kommet ud af bugten; det er alt for farligt."

"Ikke desto mindre har jeg dog senere set ham," svarede Philip og faldt i tanker.

"Når De har set ham, er det jo afgørende nok; måske er et eller andet skib af stormen blevet forslået ned øster på og har taget ham op; men det er ikke rimeligt, at de indfødte i den egn skulle have skånet en europæers liv. Kafferne er et grumt folkefærd."

Den oplysning, Philip her fik, om at Schriften ikke var blevet set ved Kap, gav ham nok at tænke på. Han havde, som læseren vel ved, altid haft en forestilling om, at der var noget overnaturligt ved denne mand, og denne hans mening vandt i styrke ved, hvad nybyggeren meddelte.

Vi må nu lade et tidsrum af to måneder gå hen, i hvilke de skibbrudne søfolk blev gæstfrit plejet af nybyggerne; efter udløbet af denne tid kom en lille brig ind i bugten for at indtage frisk proviant; den var for hjemgående med fuld last, og da den var fragtet af Kompagniet, kunne den ikke undslå sig for at tage besætningen fra *Vrow Katerina* med om bord. Philip, Krantz og matroserne indskibede sig med den, men kaptajn Barenz blev tilbage for at nedsætte sig ved Kap.

"Skulle jeg tage med hjem igen?" sagde han til Philip, der talte med ham herom; "jeg har intet i verden at rejse tilbage efter. Jeg har ingen kone, ingen børn; jeg havde kun én kær genstand, min *Vrow Katerina*, hun var min kone, mit barn, mit alt – hun er nu tabt og borte, og jeg finder aldrig noget andet skib, der er hendes lige; og selv om jeg kunne få mage til hende, ville jeg dog ikke komme til at holde så meget af det som af hende. Nej, min kærlighed er begravet med hende, nedsænket i havets skød. Hvor hun brændte dejligt! Hun gik ud af verden som en Fugl Fønix, hvad hun også var. Nej, jeg vil være hende tro – jeg vil sende bud efter den smule penge, jeg har, og så bygge og bo så nær ved hendes grav som muligt. Jeg glemmer hende aldrig, så længe jeg lever, men jeg vil sørge over hende, og når jeg er død, vil man finde *Vrow Katerina* indgraveret i mit hjerte."

Philip kunne ikke lade være at ønske, at hans kærlighed var faldet på en mere værdig genstand, da det sørgelige forlis i så tilfælde rimeligvis ikke ville være sket; men han gav sig til at tale om andre sager, da han skønnede, at kaptajn Barenz, der egentlig ikke var sømand, gjorde meget bedre i at blive i land end at føre skib. De gav hinanden hånden og skiltes, Philip med løfte om at besørge en kommission for kaptajn Barenz, nemlig

at omsætte hans penge i sådanne varer, som kunne blive en nybygger til størst nytte, og få dem sendt af sted med den første flåde, som afgik fra Zuidersøen. Men denne kommission var Philip ikke så heldig at få udrettet. Briggen, der bar navnet *Wilhelmina*, gik under sejl og kom snart efter til St. Helena. Efter at have indtaget vand fortsatte den sin rejse. De havde netop fået kending af de vestafrikanske øer, og Philip glædede sig til snart at skulle mødes igen med sin Amine – da de nord for øerne blev overfaldet af en rasende storm, for hvilken de nødtes til at lænse i adskillige dage og styre imod sydøst, og da det løjede af, og de kunne dreje til vinden, stødte de på en hollandsk flåde på fem skibe, som blev ført af en admiral og var gået ud fra Amsterdam for over to måneder siden, men det meste af den forløbne tid var den blevet kastet frem og tilbage af modvinde. Kulde, anstrengelse og dårlig føde havde fremkaldt skørbug, og skibene var så svagt bemandet, at der næppe var folk nok til at navigere dem. Da kaptajnen på *Wilhelmina* meldte admiralen, at han havde en del af besætningen fra *Vrow Katerina* om bord, fik han ordre til straks at sende dem over til ham, for at de kunne hjælpe med til at navigere hans hårdt medtagne flåde; der hjalp ingen kære moder; Philip fik lige netop tid til at skrive til Amine og meddele hende sit uheld og sin skuffelse, og efter at han havde overdraget kaptajnen på *Wilhelmina* at besørge såvel brevet til hans kone som rapporten til direktørerne om *Vrow Katerinas* undergang, skyndte han sig at pakke sine sager sammen og begav sig om bord på admiralens skib tillige med Krantz og mandskabet. Hertil kom endnu seks mand af *Wilhelminas* besætning, som admiralen endelig ville beholde; da briggen

derpå havde fået admiralens depecher med, fik den lov til at fortsætte sin rejse.

Der er måske ikke noget i den grad nedslående for sømænd som det, uventet at blive tvunget til at gå en ny række prøvelser i møde, netop når de håber at kunne udhvile sig lidt efter overstået møje og besvær; og dog, hvor ofte hænder det ikke! Philip var mismodig og modfalden. "Det er min skæbne," tænkte han idet han anvendte Amines ord, "og hvorfor skulle jeg ikke hengive mig til den?" Krantz var som rasende, og matroserne var misfornøjede og opsætsige – men det hjalp ikke.

Hvor hård deres skæbne end forekom dem at være, var admiralen dog i sin fulde ret til at gå til værks, som han gjorde. Hans skib var næsten ikke til at manøvrere med de få mænd, der endnu kunne gøre tjeneste, og denne lille tilvækst af legemlige kræfter kunne måske blive middel til at frelse hundreder, der lå hjælpeløse i deres køjer. På hans eget skib *Løven*, der var bemandet med to hundrede halvtreds mand, da det gik ud fra Amsterdam, var ikke mere end halvfjerds i stand til at gøre tjeneste, og de andre skibe havde lidt i samme forhold.

Første kaptajn på *Løven* var død, den anden lå til køjs; admiralen havde derfor ikke andre end styrmændene på skibet til at hjælpe sig, og af dem kom nogle kravlende op, mere døde end levende, for at gøre deres pligt. Næstkommanderendes skib *Dordrecht* var i en endnu mere beklagelig forfatning. Kommandøren var død; første kaptajn kunne vel endnu gøre tjeneste, men han havde foruden sig selv kun én befalingsmand, der var i stand til at være på dækket.

Admiralen lod Philip kalde ind i sin kahyt, og da han af ham havde hørt, hvorledes det var gået til ved *Vrow Katerinas* forlis, befalede han ham at gå om bord på kommandørens skib som kaptajn, idet han gav den kaptajn, som for tiden var der om bord, kommandørs rang. Krantz beholdt han derimod om bord hos sig selv som anden kaptajn; for af det, Philip havde fortalt, skønnede admiralen straks, at de begge var dygtige officerer og raske mænd.

18

Flåden under admiral Rymelandts kommando havde ordre til at gå til Ostindien og lægge vejen mod vest gennem Magellanstrædet ind i Det stille Hav, da man endnu – uden at tage sig af tidligere uheld – bildte sig ind, at denne vej var lettere og kunne gøre overfarten til Krydderiøerne kortere.

De skibe, der udgjorde flåden, var: *Løven*, på fireogfyrre kanoner, førte admiralflaget; *Dordrecht*, på seksogtredive kanoner, med kommandørens stander, her var Philip blevet anbragt; *Zuidersøen*, på tyve kanoner; *de Young Frau*, på tolv, og et bombarderskib på fire kanoner, der hed *Schevelling*.

Mandskabet fra *Vrow Katerina* blev fordelt på de to større skibe, da de andre var mindre og lettere at manøvrere med ringere besætning. Da alt så var klappet og klart, blev bådene hejst op, og skibene satte sejl. I ti dage havde de ustadig vind og laber kuling, og ofrene for skørbugen blev betydelig flere på det skib, hvor Philip var om bord. Mange døde af det og blev kastet over bord, andre blev båret ned og lagt i deres køjer.

Den nybagte kommandør, der hed Avenhorn, gik om bord til admiralen for at melde, hvordan det stod til med hans skib, og for, som Philip havde foreslået, at lade et ord falde om at stå ind efter kysten af Sydamerika og forsøge på for gode ord og betaling eller med magt at få fersk proviant enten fra de spanske indbyggere eller fra de indfødte. Men det ville admiralen ikke vide noget af. Det var en myndig, egenrådig og stædig en, der ikke lod sig overtale eller overtyde og kun havde

lidt tilovers for andres lidelser. Harmfuld over at få råd afviste han straks et forslag, som sandsynligvis øjeblikkeligt ville være bragt i udførelse, hvis han selv havde undfanget det; kommandøren gik da igen om bord på sit skib, ikke blot skuffet i sin forventning, men også fortørnet over det sprog, hvori der var blevet talt til ham.

"Hvad skal vi nu gribe til, kaptajn Vanderdecken? De ved kun alt for godt, hvordan det står til – det er en ren umulighed for os at blive ved at være på søen ret meget længere; gør vi det, vil skibet komme til at drive for vind og vove, mens mandskabet dør en ynkelig død i deres køjer. For øjeblikket har vi fyrre mand igen; om ti dage til vil vi efter al sandsynlighed kun have tyve; for når arbejdet bliver strengere, bukker de hurtigere under. Er det da ikke bedre at vove vort liv i kamp med spanierne end at ligge her og krepere som en flok skabede får?"

"Jeg er ganske enig med Dem, hr. kommandør," svarede Philip, "men vi må dog lystre ordre. Admiralen er en ubøjelig mand."

"Og grusom tillige. Jeg er svært opsat på en skønne nat at knibe ud og liste mig fra konvojen, og om det end ikke er efter hans kogebog, så skal jeg dog nok, når jeg kommer hjem, kunne forklare mig for direktørerne."

"Blot ikke ubesindig – det kan jo være, når han dag for dag ser mandskabet på sit eget skib svinde, at han kommer til at indse nødvendigheden af at følge Deres råd."

Der var gået en uge siden denne samtale, og flåden var kun kommet et lille stykke frem. På alle skibene så det mere og mere alvorligt ud, sådan ryddede den skrækkelige sygdom op blandt mandskabet, og det gik, som kommandøren havde forudsagt,

han havde nu virkelig kun tyve mand, der duede til at gøre tjeneste. Heller ikke admiralskibet eller de andre skibe havde lidt mindre. Kommandøren gik på ny om bord for at forny sit forslag.

Admiral Rymelandt var ikke blot en streng mand, men også hævngerrig. Han indså rigtigheden af det forslag, hans næstkommanderende var fremkommet med, men da han nu en gang havde afvist det, ville han ikke tiltræde det, og han var blevet vred på kommandøren: Nu måtte han nemlig enten følge hans råd, eller også ville han, hvis han afviste det, støde på hindringer ved at foretage sig sådanne skridt, der var nødvendige for at bevare hans mandskab og sikre rejsen et heldigt udfald. For stolt til at indrømme, at han havde fejlet, gav han atter et bestemt afslag, og kommandøren vendte tilbage til sit eget skib. Flåden var dengang omtrent tre dagsrejser fra kysten og styrede syd på efter Magellanstrædet. Da Philip den nat havde trukket sig tilbage til sin køje, gik kommandøren op på dækket og gav ordre til at forandre skibets kurs nogle streger mere imod vest. Natten var meget mørk, og *Løven* var det eneste skib, som førte kampagnelanterne, så at hverken admiralen eller de andre skibe i flåden lagde mærke til, at *Dordrecht* fjernede sig fra dem. Da Philip morgenen efter kom op på dækket, opdagede han, at deres følgesvende var ude af sigte. Han så på kompasset, og da han opdagede, at kursen var blevet ændret, spurgte han, på hvilken tid det var sket, og på hvis befaling. Han fik at vide, at det var hans overordnede, der havde villet det således, og så sagde han naturligvis ikke noget til det. Da kommandøren kom op på dækket, meddelte han Philip, at han havde anset sig berettiget til ikke at lystre admiralens

ordre, da det ville have været det samme som at ofre hele mandskabet, hvad da også var ganske sandt.

To dage efter fik de landkending, og da de løb ind til kysten, fik de øje på en stor by og opdagede nogle spaniere nede ved stranden. De ankrede i flodmundingen og tonede engelsk flag; derpå lagde en båd til ved siden af dem for at spørge dem om, hvem de var, og hvad de ville. Kommandøren svarede, at skibet var engelsk, for han vidste, at spaniernes had til hollænderne var så stort, at hvis det blev bekendt, at han hørte til dette folk, ville han ikke have haft udsigt til at skaffe sig noget som helst proviant uden med magt. Han erklærede, at han var stødt på et spansk skib, fuldstændigt vrag, da hele mandskabet var angrebet af skørbug; han havde anset det for grusomt at lade så mange af sine medmennesker omkomme og derfor hentet dem ud af skibet, og nu lå de til køjs nedenunder; fremdeles at han var kommet ud af sin kurs for at landsætte dem ved det første spanske fort, han kunne nå hen til. Han bad om, at de ufortøvet ville sende grøntsager og fersk proviant om bord til de syge, for hvem det ville være det samme som døden, hvis man ville give sig til at flytte dem før om et par dage, når det var blevet lidt bedre med dem, og han tilføjede, at han stolede på, at guvernøren til gengæld, fordi de havde stået spanierne bi, nu ville sende noget proviant om bord til hans egne folk.

Denne snildt opfundne historie blev bekræftet af den officer, som den spanske guvernør sendte om bord. Da han var blevet anmodet om at gå ned og se patienterne, var synet af så mange stakler, der lå i sidste stadium af denne rædsomme sygdom – med udfaldne tænder, opsvulmede gummer og legemet fuldt af sår og bylder – ham mere end nok; han fo'r op fra underste dæk,

som han ville have gjort det fra et lighus, skyndte sig i land og aflagde sin rapport.

To timer efter blev der sendt en stor båd ud til dem med fersk kød og grøntsager, nok til tre dages proviant for skibsmandskabet, og de blev ufortøvet uddelt til folkene. Kommandøren sendte et taksigelsesbrev tilbage med båden og foregav, at det kun var sådan op og ned med hans eget helbred, så det forhindrede ham i personlig at komme i land og takke guvernøren; tillige indsendte han en selvlavet liste over de spaniere, der var om bord, og herpå havde han opført nogle officerer og fornemme personer, om hvem han antog, at de muligvis kunne have noget at gøre med guvernørens slægt, hvis navn og titler han havde fået at vide af officeren, der var blevet sendt om bord; hollænderne kendte nemlig helt godt største parten af de spanske adelsslægter – de havde stadig indgået svogerskab med flere af disse, før de erklærede sig uafhængige. Kommandøren endte med at ytre håb om, at han om en dags tid eller to ville være rask nok til at gøre ham sin opvartning og træffe forberedelser til at landsætte de syge, da han længtes efter at komme videre på sin opdagelsesrejse.

På den tredje dag blev en frisk ladning proviant sendt om bord, og så snart den var godt og vel modtaget, gik kommandøren i land i engelsk uniform og aflagde visit hos guvernøren, fortalte ham en lang krønike om, hvad de folk havde lidt, som han havde reddet, og blev enig med ham om, at de skulle sendes i land om to dage, da de til den tid ville være raske nok til at kunne flyttes. Efter mange høflighedsbeviser gik han om bord, efter at guvernøren havde erklæret det for sin agt at gengælde hans besøg næste dag, såfremt vejret ikke var

for barskt. Heldigvis blev vejret nu barskt de næste to dage, og det var først den tredje dag, at guvernøren lod sig se, netop hvad kommandøren ønskede.

Der er måske ikke nogen sygdom så skrækkelig og så hurtigt kendelig i sine virkninger på det menneskelige legeme – og på den anden side så let at få bugt med, næsten øjeblikkelig – som skørbugen, når man blot kan bringe lægemidlet til veje. Nogle få dage var nok til at gengive dem deres tidligere kræfter, som kort i forvejen ikke magtede at vende sig i køjen. I løbet af de seks dage var så godt som hele mandskabet på *Dordrecht* i bedring og kunne gå om på dækket; men de var dog ikke af den grund fuldstændig helbredte. Kommandøren afventede guvernørens komme og modtog ham med alle skyldige æresbevisninger, men så snart han var kommet ned i kahytten, sagde han ham yderst høfligt, at han selv og alle de officerer, der var med ham, var fanger, at skibet var en hollandsk orlogsmand, og at det var hans egne folk og ikke spaniere, der havde ligget for døden af skørbug. Han trøstede ham imidlertid ved at gøre det klart for ham, hvordan han havde ment, at det var langt at foretrække, at opnå provisioner ved denne list frem for at ofre menneskeliv på begge sider, hvis han skulle tage dem med magt, og at Hs. Excellences fangenskab ikke skulle vare længere, end til han havde fået et tilstrækkeligt antal levende okser og nok af friske grøntsager om bord, så at han kunne være vis på, at mandskabet kom sig igen – og at der i mellemtiden ikke i mindste måde skulle ske ham nogen overlast; hvorpå den spanske guvernør først så på kommandøren og så hen til den række bevæbnede mænd, der stod ved kahytsdøren, og til sidst hen til, hvor langt han var fra

byen; derefter stillede han sig klart for øje muligheden af, at han kunne blive ført med til søs. Da han nu ved sig selv tog alle disse punkter under overvejelse og tænkte på den forholdsvis billige løsesum, der blev krævet – ungkvæg var nemlig der til lands ikke en dollar værd stykket – bestemte han sig til at gå ind på de vilkår, kommandøren satte, da han ikke på anden måde kunne redde sig ud af det. Han forlangte pen og blæk og skrev en ordre til ufortøvet at sende alt det om bord, der blev ham affordret. Før solnedgang blev kvæget og grøntsagerne sendt ud, og så snart de var langs siden af skibet, fulgte kommandøren med mange buk og taksigelser guvernøren hen til falderebet og lod til ære for ham affyre en kanonsalut, ligesom han havde gjort tidligere, da han kom om bord. Folk i land syntes vel, at det var en lang visit, Hs. Excellence havde været på, men da han ikke havde lyst at gå til bekendelse, at han var blevet taget ved næsen, blev der ikke talt noget om det, i det mindste ikke når han hørte det, skønt det snart blev bekendt, hvorledes det egentlig hang sammen. Så snart bådene var færdige med at losse, lettede kommandøren anker og satte sejl, vel tilfreds med at have reddet sit skibs mandskab; og da Falklandsøerne var udset til mødested, i tilfælde af at de skulle komme bort fra hinanden, styrede han efter dem. Fjorten dage efter kom han dertil og fandt, at hans admiral endnu ikke var der. Af hans mandskab var nu alle til hobe kommet sig, og hans ferske kød var endnu ikke sluppet op, da han så admiralen og de tre andre skibe ude i rum sø.

Det lod til, at admiralen, så snart *Dordrecht* havde skilt sig fra de andre, ufortøvet havde fulgt på det råd, kommandøren havde givet ham, og var løbet ind til kysten. Da han ikke var

kommet så godt af sted med at finde på en list som hans næstkommanderende, havde han landsat en væbnet styrke fra de fire skibe og havde været så heldig at få adskillige kvæghøveder imod at bøde med et lige så stort antal dræbte og sårede. Men samtidig havde de samlet en stor mængde grøntsager, både af den ene og den anden slags, som de havde taget med om bord og uddelt til de syge med stort held, så at de mere eller mindre var kommet sig.

Straks efter at admiralen havde ankret op, sendte han signal til kommandøren, at han skulle komme om bord til ham, og beskyldte ham for, at han ved at forlade flåden havde været hans ordre overhørig. Kommandøren fragik ikke, at han havde gjort det, men undskyldte sig med, at den hårde nødvendighed bød det, og erklærede sig rede til at forelægge det hele for direktionen, så snart de kom hjem. Til svar erklærede admiralen kommandøren for arrestant, og for at vise, at han virkelig mente det, lod han ham lægge i bolt og jern på banjerdækket.

Der blev derpå givet signal til alle kaptajnerne; de kom om bord, og Philip var naturligvis med. Da de var samlet, nedsatte admiralen en krigsret og godtgjorde ved sine instrukser, at han var berettiget til dette. Den afgørelse, krigsretten kom til, kunne kun blive ét: Domfældelse for brud på disciplinen, hvad Philip, hvor ugerne han end gjorde det, dog blev nødt til at sætte sit navn under. Admiralen beskikkede så Philip til næstkommanderende og gav ham lov til at føre kommandørs flag til stor ærgrelse for kaptajnerne, der førte de andre skibe – men her lagde admiralen sund dømmekraft for dagen, da der ikke var én af dem så skikket til at beklæde denne post som

Philip. Derefter lod han dem gå igen. Philip ville have sagt noget til den forrige kommandør, men skildvagten modsatte sig det som stridende mod den ordre, han havde fået, og Philip blev nødt til at forlade ham med et venligt nik, uden at kunne få ham meddelt, hvad der lå ham på sinde.

Tre uger blev flåden liggende ved Falklandsøerne for at lade besætningerne på skibene komme til kræfter. Skønt der ikke var fersk kød at opdrive, var der dog nok af kokleare og af fedtgæs. Disse fugle fandtes i tusindvis visse steder på øerne, som gik under navn af "byer", da rederne, der var bygget af dynd, lå hinanden så nær. Her sad de, den ene tæt op til den anden; hele den flade, de spredte sig over, var aldeles blottet for græs; udrugede deres æg og opfostrede deres unger; folkene havde kun den ulejlighed at udse sig så mange æg og fugle, som de lystede, og så talrige var disse, at det, efter at skibene først havde forsynet sig, dog ikke var til at se, at de var aftaget i antal. Skønt denne føde ikke smagte folkene videre godt, efter at der var gået en kort tid, virkede den dog således, at de genvandt deres helbred, og før flåden atter gik under sejl, var der ikke en mand, som var plaget af skørbug. Hele den mellemliggende tid blev kommandøren ved at ligge i bolt og jern, og mange forskellige gisninger blev anstillet med hensyn til, hvad skæbne han til syvende og sidst ville få. Man vidste, at admiralen havde magt over liv og død, men der var ingen, som troede, at han ville benytte sig af denne over for en delinkvent, der var så højt på strå. De andre kaptajner holdt sig borte fra Philip, og han vidste kun lidt af, hvad der var den almindelige mening. Når han rent tilfældigt kom om bord på admiralens skib, dristede han sig vel til at bringe det på tale, men blev øjeblikkelig bragt

til tavshed, og da han skønnede, at det kunne forværre hans forgængers sag, ville han ikke (da han havde megen agtelse for den forrige kommandør) udsætte sig for at gøre noget galt ved at være påtrængende; flåden satte kurs efter Magellanstrædet, uden at nogen anede, hvad udfaldet af krigsretten ville blive.

En fjorten dages tid efter at de havde forladt Falklandsøerne, kom de ind i strædet. I begyndelsen havde de rum vind, som førte dem halvvejs igennem det, men den stod ikke længe på, og de måtte da kæmpe ikke blot med vind og vejr, men også med strømmen, så de for hver dag gik krebsegang og kom mere og mere tilbage. Besætningen på skibene begyndte også at sygne hen af anstrengelse og kulde. Om nu admiralen forinden var blevet enig med sig selv om, hvad han ville gøre, eller om han ærgrede sig over, at de forsøg, han gjorde på at fortsætte sin rejse, var frugtesløse, er ikke godt at sige; men efter i tre uger til ingen nytte at have stridt med vind og strøm drejede han bi og beordrede alle kaptajnerne om bord til sig, og nu foreslog han, at arrestanten skulle lide sin straf – en straf, der skulle bestå i – at *blive forladt* – det vil sige, at blive sendt i land med føde nok til én dag og på et sted, hvor der ikke var nogen mulighed for at få hjælp, så han måtte dø ynkeligt af sult. Det var en straf, hollænderne på den tid hyppigt anvendte, som man vil kunne se ved at læse en af deres rejsebeskrivelser, men på den anden side blev sjældent eller aldrig nogen i så høj en stilling som en kommandør idømt den.

Philip nedlagde straks protest imod den, og ligeså Krantz, skønt de begge vidste, at de på den måde kun gjorde admiralen til deres fjende; men de andre kaptajner, som så skævt til de to og betragtede dem som vindhase, der stod dem i vejen, når der

var tale om forfremmelse, stillede sig på admiralens parti. Uanset denne majoritet holdt Philip det for sin pligt at gøre indsigelse.

"De ved fuldt vel, hr. admiral," sagde han, "at jeg var med til at stemme for, at han blev dømt for brud på disciplinen; men på den anden side var der meget, der kunne siges til hans undskyldning. Han forså sig ved ikke at lystre ordre (og det gjorde han ene og alene for at frelse sit mandskab), men han har ikke haft noget urigtigt skøn, hvad De selv har godkendt ved at tage de selv samme forholdsregler som han for at frelse deres egne folk. Lad ham derfor ikke blive så grusomt straffet for en forseelse af så tvivlsom beskaffenhed. Lad Kompagniet afsige kendelse i sagen, når De får ham sendt hjem, hvad De jo kan gøre, så snart De kommer til Indien. Han er blevet straffet nok ved at miste sin kommando, og hvis det, De foreslår, går igennem, vil det snarere vidne om higen efter at opnå hævn end være begrundet i følelsen for, hvad der er ret og retfærdigt. Hvor meget lykke og held kan vi gøre os fortjente til, når vi begår noget så grusomt? Og hvor kan vi vente, at et nådigt Forsyn vil tage os i sin varetægt imod vind og vove, når vi viser os så barbariske imod hinanden?"

De argumenter, Philip fremførte, var spildt til ingen nytte. Admiralen befalede ham at gå om bord på sit eget skib, og havde det været ham muligt at finde en skingrund, ville han på stedet have sat ham fra kommandoen. Det kunne han ganske vist ikke ret vel gøre i øjeblikket; men Philip vidste, at admiralen nu var hans uforsonlige fjende. Kommandøren blev løst af sine jern og ført ind i kahytten, og nu fik han sin dom at vide.

"Det får så være, hr. admiral," svarede Avenhorn; "at prøve på at få Dem til at opgive, hvad De har sat Dem i hovedet, ved jeg, er spildt ulejlighed. Jeg kommer ikke til at lide straf, fordi jeg ikke har lystret ordre, men fordi jeg, ved ikke at lystre, har påvist Dem Deres pligt – en pligt, som nøden bagefter tvang Dem til selv at opfylde. Men det får nu være; lad mig kun komme af dage på disse sorte klipper, hvad der altså bliver mit lod, og lad kun mine ben bleges af de kolde vinde, der hylende farer hen over deres ødelæggelsesværk. Men læg vel mærke til mine ord, grusomme, hævngerrige mand: Jeg bliver ikke den eneste, hvis ben skal bleges her. Jeg spår, at mange andre kommer til at dele skæbne med mig, og selv De, admiral, kan godt blive en af dem – tager jeg ikke meget fejl, kommer vi til at ligge side om side."

Admiralen sagde ikke et ord, men gav tegn til, at arrestanten skulle føres bort. Derpå lagde han råd op med kaptajnerne på de tre mindre skibe, og da de hele tiden var blevet forsinkede ved, at hans eget skib og *Dordrecht*, som Philip førte, var de sletteste sejlere, bestemte han, at de skulle opgive videre følgeskab og hurtigst muligt fortsætte rejsen til Indien, men dog først sende al den proviant, som de kunne afse, om bord på de to større skibe, hvor det allerede begyndte at skorte på madvarer.

Philip havde forladt kahytten tillige med Krantz, efter at arrestanten var blevet ført bort. Nogle få linjer, som han skrev på en lap papir: "Gå ikke bort fra strandbredden, når De er blevet sat i land, før skibene er ude af sigte," anmodede han Krantz om at skaffe sig lejlighed til at stikke commodoren i hånden og gik så om bord igen på sit eget skib.

Da besætningen på *Dordrecht* hørte om den straf, som deres gamle chef skulle lide, blev de meget opbragt. De følte, at han havde opofret sig for at frelse dem, og de mumlede meget indbyrdes om admiralens grusomhed.

En times tid efter, at Philip var kommet tilbage til sit skib, blev arrestanten sat i land på den øde og stenede kyst med proviant til to dage. Der blev ikke forundt ham et eneste klædningsstykke mere end nødvendigt, heller ikke midler til at slå ild med; da båden med sin køl skurede imod sandet, fik han befaling til at stige ud. Båden satte af, og folkene fik end ikke lov til at sige ham farvel.

Flåden blev, som Philip havde ventet, liggende opbrast, for at provianten kunne blive flyttet, og først da det var blevet mørkt, var alt bragt i orden. Denne lejlighed tog Philip vel i agt, skønt han godt vidste, at det, han nu havde for, ville blive regnet for brud på disciplinen, men det tog han sig ikke af; heller ikke antog han det for rimeligt, at det ville komme admiralen for øre, da mandskabet på *Dordrecht* både var vel stemt imod ham og commodoren. Han havde bedt en matros, som han kunne stole på, lægge et par bøsser ned i en af bådene tillige med en del ammunition, nogle uldne tæpper og forskellige andre sager, foruden proviant for to-tre måneder til én person, og så snart det var blevet mørkt, roede folkene i land med båden, traf commodoren på strandbredden ventende på dem og forsynede ham med alle disse nødvendighedsgenstande. De kom godt og vel tilbage til deres skib, uden at admiralen havde den fjerneste anelse om, hvad de havde gjort, og kort efter satte flåden sejl og stævnede for gunstig vind ud fra land. Næste morgen skilte de

tre mindre skibe sig fra konvojen, ved solnedgang var de mange kilometer op til luvart, og det var sidste gang, de blev set.

Admiralen lod Philip hente om bord til sig for at give ham hans instrukser; de var meget strenge og åbenlyst af en art, så at de senere kunne hjælpe ham til et eller andet påskud for at sætte Philip fra kommandoen. Blandt andet gik hans ordre også ud på, at da *Dordrecht* ikke stak nær så dybt som admiralens skib, skulle Philip om natten sejle foran ham, for at admiralen, hvis de kom for nær ind under land, mens de krydsede gennem strædet, i tide kunne få et vink om, at de var på for grundt vande. Denne ansvarlighed gav anledning til, at Philip altid var på dækket, så ofte de nærmede sig land på nogen side af strædet. Den anden nat efter, at flåden havde delt sig, blev Philip kaldt op på dækket, da de nærmede sig Ildlandet; hans opmærksomhed var henvendt på manden i røstet, der hev loddet, da den vagthavende officer meldte ham, at admiralens skib var forud for dem, i stedet for at det skulle være agter ude. Philip forhørte sig om, hvornår han da var løbet uden om dem, men kunne ikke få svar på dette; han gik forud og så admiralens skib med dets kampagnelanterne oppe, som ikke kunne ses, når admiralen var agterude. "Hvad grund kan admiralen vel have haft til at gøre det?" tænkte Philip; "er han sejlet forud for mig i den hensigt at rejse anklage imod mig for at have forsømt min pligt? Det må jo være grunden. Nå, lad ham gøre, som han finder for godt; han må nu vente, til vi kommer til Indien, for han skal ikke få lov til at *forlade* mig, og når sagen kommer ind for Kompagniet, har jeg lige så stor indflydelse som han, ja som stor parthaver skulle jeg næsten tro, at jeg har mere. Nå, da han har fundet det passende at være

foran, har jeg jo ikke andet at gøre end at følge efter. – "Hov, du der, nu kan du godt komme ud af røstet."

Philip gik forud; de var nu, efter hvad han antog, meget nær inde under land; men det var en mørk nat, og de kunne ikke skimte det. En halv time endnu fortsatte de deres kurs til stor forundring for Philip, for det forekom ham nu, at han kunne se land, så mørkt det end var. Hans øjne var stadig rettet mod skibet forude, da han hvert minut ventede, at det ville gå over stag; men nej, det fortsatte sin kurs, og Philip fulgte efter med sit skib.

"Vi er meget tæt inde under land, sir", bemærkede løjtnant van der Hagen, den vagthavende officer.

"Ja, sådan ser det ud for mine øjne; men admiralen er tættere endnu på land og stikker dog meget dybere end vi," svarede Philip.

"Jeg synes, jeg kan se klipperne tværs for os i læ, sir."

"Jeg tror, De har ret," svarede Philip; "jeg kan ikke fatte, hvordan det hænger sammen. Klar til at vende og hold en kanon i beredskab – de må antage, at vi er forud for dem, det kan De være vis på."

Næppe havde Philip givet ordren, før skibet stødte hårdt imod klipperne. Han ilede agter ud og så, at roret var lettet af, og skibet stod urokkelig fast. Hans tanker vendte sig så til admiralen: Var han løbet på grund? Han løb forud, og admiralen sejlede endnu med sin kampagnelanterne oppe, hen ved to kabellængder forud for ham.

"Fyr der henne!" råbte Philip, over al måde bestyrtet.

Kanonen blev affyret, og lige straks efter påfulgte glimtet af knaldet fra en anden kanon tæt agter for dem. Philip så

forfærdet ud over låringen og opdagede admiralens skib tæt agter for ham og åbenbart på grund lige så vel som hans eget.

"Gud forbarme sig!" udbrød Philip og styrtede forud, "hvad kan dette dog være!" Han så det andet skib med lanternen forude sejle videre og fjerne sig fra dem. Dagen var ved at bryde frem, og det var lyst nok til at skelne landet. *Dordrecht* stod på grund ikke halvandet hundrede fod fra kysten, omgivet af de høje og nøgne klipper; skibet forude sejlede dog, som det lod til, videre ind over land. Matroserne flokkede sig sammen på bakken og stirrede efter dette særsyn, til de til sidst tabte det af syne.

"Det er Den flyvende Hollænder, ved alt hvad helligt er!" råbte en af matroserne, idet han sprang ned fra kanonen, han var steget op på.

Han havde næppe sagt disse ord, før skibet forsvandt.

Philip var overtydet om, at det var tilfældet; han gik bort fra de andre, agter ud, i en meget trykket stemning. Det måtte have været hans faders usalige skib, der havde lokket ham her ind til deres så godt som visse undergang. Han vidste næppe, hvad han skulle gribe til. At udsætte sig for admiralens forbitrelse netop i det øjeblik, ønskede han ikke. Derfor lod han den vagthavende officer kalde, bad ham finde sig folk til at bemande en båd med blandt dem, der havde været på dækket og kunne stadfæste hans forklaring, og gav ham ordre til at gå om bord til admiralen og melde, hvad der var indtruffet.

Så snart båden var sat af, rettede Philip sin opmærksomhed på den forfatning, hans eget skib var i. Det var nu højlys dag, og Philip så, at de var omgivet af klipper og løbet på grund imellem to rev, der strakte sig en god kilometer ud fra land.

Han loddede rundt om skibet og indså, at det stod fast fra for til agter, og at der ikke var udsigt til at få det af grunden, med mindre det blev lettet. Han vendte sig nu om og så hen mod det sted, hvor admiralens skib stod på grund, og regnede ud, at det efter alt at dømme var kommet endnu galere af sted, da klipperne i læ af det var oven for vandet, og det var langt mere udsat, hvis det skulle sætte ind med hårdt vejr. Der har måske aldrig været noget mere håbløst og rædsomt at se end deres nuværende omgivelser: Et mørkt og vinterligt hav – en himmel overtrukket med tunge skyer – det blæste med en kold og gennemtrængende vind – hele kystlinjen var en eneste masse nøgne klipper uden ringeste spor af plantevækst. Hvad man kunne se af landet længere inde, frembød et lige så skummelt udseende, mens de højereliggende punkter var snedækkede, skønt det endnu ikke var rigtig vinter. Idet Philip med ét blik overså kysten, så han, ikke en halv kilometer i læ af dem, det sted, hvor de havde forladt commodoren – så kort var det stykke, de var kommet frem.

"Det er sikkert kommet over ham som straf for hans grusomhed," tænkte Philip, "og stakkels Avenhorns spådom vil nok vise sig at være rigtig – flere ben end hans ville bleges på disse klipper." Philip vendte sig igen om og så hen mod det sted, hvor admiralens skib stod på grund, men fo'r forfærdet tilbage ved et syn, endnu rædsommere end alt, hvad der hidtil var kommet ham for øje – liget af van der Hagen (den officer, der var blevet sendt om bord til admiralen) hængende i storerånokken. "Min Gud! Er det muligt?" udbrød Philip og stampede af sorg og harme imod dækket.

Hans båd var på tilbagevejen, og Philip ventede utålmodigt på den. Folkene skyndte sig op ad skibets side og fortalte hæsblæsende Philip, at admiralen, så snart han havde hørt, at han havde været vagthavende officer, havde givet ordre til at hænge ham, og at han havde sendt dem tilbage med opfordring til Philip om ufortøvet at forføje sig om bord til ham, og at de havde set et reb til blive gjort klart ved den anden rånokke.

"Men ikke til Dem, sir!" råbte folkene; "det skal aldrig i evighed ske – De skal ikke gå om bord til ham – og vi vil forsvare Dem med vort liv."

Hele skibsmandskabet sluttede sig alle som én til denne erklæring og ytrede som deres fulde og faste beslutning, at de ville modsætte sig admiralens befaling. Philip takkede dem venligt, erklærede det for sin agt ikke at ville gå om bord til admiralen og forlangte af dem, at de skulle forholde sig rolige, til man fik fuld vished for, hvilke skridt admiralen ydermere ville foretage sig. Han gik derpå ned i sin kahyt for at lægge den plan, han ville følge. Da han kiggede ud ad agtervinduerne og fik øje på liget af den unge mand, der endnu hang og dinglede frem og tilbage for vinden, ønskede han sig næsten i hans sted, for så ville der da være ende på hans livs omskiftelser; men han kom til at tænke på Amine og følte, at for hendes skyld ville han dog gerne leve. At det just skulle være Dødssejleren, der havde lokket ham i fordærvelse, gav ham også anledning til at nære mangen en pinlig tanke, og Philip satte sig hen og grublede med hænderne presset mod tindingerne.

At admiralen havde overskredet sin myndighed ved at berøve officeren livet, kunne ikke fragås; for selv om hans instrukser gav ham hals- og håndsret over sine undergivne, kunne der dog

kun fældes afgørende kendelse i sådan en sag af en krigsret, sammensat af kaptajnerne, der var skibschefer i flåden; derfor følte han sig fuldt berettiget til at modsætte sig ordren. Philip blev dog noget ængstelig og urolig ved tanken om, at en sådan modstand kunde afstedkomme megen blodsudgydelse, og han spekulerede endnu for sig selv, hvorledes han skulde gribe sagen an, da man meldte ham, at der kom en båd roende fra admiralens skib. Philip gik op på dækket for at tage imod officeren, der overbragte admiralens ordre om, at han ufortøvet skulle komme om bord til ham, og at han måtte betragte sig fra nu af belagt med arrest og aflevere sin sabel.

"Nej, nej!" råbte mandskabet på *Dordrecht*; "han får ikke lov til at gå om bord der. Vi vil stå vor kaptajn bi til det sidste."

"Stille, folk! Stille!" råbte Philip. "De må vel vide, min herre," henvendte han sig til officeren, "at admiralen har overskredet sin myndighed ved uden nogen skyld fra denne unge mands side at idømme ham den grusomme straf, og hvor meget jeg end beklager at spore tegn til mytteri og insubordination, må man dog vel huske på, at når de overordnede viser sig de ordrer, de har fået, overhørige ved at overskride dem, så giver de ikke alene et slet eksempel, men lader også dem, der ellers ville anse sig forpligtet til at lystre, få påskud til at bære sig lige sådan ad. Sig De til admiralen, at det af ham udøvede justitsmord på denne uskyldige har bestemt mig til ikke længere at anse mig som stående under hans myndighed, og at, lige så vel som jeg står til ansvar for, hvad jeg har gjort, vil jeg kræve ham til regnskab overfor kompagniet, i hvis tjeneste vi står. Jeg er ikke til sinds at gå om bord og give mig ham i vold, for at han kan mætte sin hævngerrighed ved at lade mig lide en forsmædelig

død. Det er en pligt, jeg har over for disse mænd, som står under min befaling, at bevare mit liv, for at jeg om muligt også kan bevare deres i den knibe, vi nu er i, og De må også gerne tilføje, at en smule eftertanke må kunne gøre ham det indlysende, at det nu ikke er tid for os til at ligge i totterne på hinanden, men derimod til af al kraft at stå hinanden bi. Vi er her, skibbrudne på en nøgen kyst, med utilstrækkelig proviant til et langvarigt ophold, uden mindste udsigt til at kunne få hjælp og kun meget ringe til at blive frelst. Som commodoren meget rigtig forudsagde, er det rimeligt, at mange flere vil omkomme her lige så vel som han – og det kan godt være, at admiralen selv bliver en af dem. Jeg vil afvente hans svar; hvis han foretrækker at sætte alt fjendskab til side og indanke dommen over vor optræden for en højere domstol, så er jeg villig til at forene mig med ham om at yde hinanden al den bistand, vor stilling kræver – hvis ikke, så må De lægge mærke til og naturligvis fortælle ham det igen, at jeg på min side har disse her, der vil værge mig imod ethvert voldeligt angreb. De har nu fået mit svar, min herre, og kan vende tilbage til Deres skib."

Officeren gik hen til falderebet, men så, at ingen af hans folk bortset fra pligthuggeren var i båden; de andre var gået op for af mandskabet på *Dordrecht* at få rigtig rede på det, de kun havde hørt ymte om, og før de blev mindet om at gå i båden igen, havde de også fået fuld besked. De mente det samme som matroserne på *Dordrecht*, at det var som en straf over admiralen for hans adfærd ved så grusomt at *forlade* den stakkels commodore, at Dødssejleren havde vist sig og skaffet dem deres nuværende ulykke på halsen.

Da officeren var vendt tilbage med Philips svar, gik admiralens raseri over alle grænser. Han gav ordre til, at kanonerne agter, der ville kunne bringes til at spille på *Dordrecht*, skulle lades med dobbelt skarpt og løsnes imod det; men Krantz påviste ham, at de, sådan som de nu lå, ikke kunne få flere kanoner til at vise imod *Dordrecht*, end *Dordrecht* kunne få rettet imod dem, at deres overlegne styrke på den måde ikke fik noget at sige, og at der for dem ikke kunne komme noget godt ud af et sådant skridt.

Admiralen lod øjeblikkelig Krantz sætte i arrest og fortsatte med at bringe sit vanvittige forehavende til udførelse. Det blev han imidlertid hindret i af matroserne på *Løven*, som hverken ønskede at fyre på deres ulykkesfæller eller selv til gengæld at være skive for dem. Hvad bådsmandskabet havde fortalt, var gået fra mund til mund hele skibet over, og folkene følte alt for megen uvilje imod admiralen og fattede på den anden side det yderst vanskelige i deres stilling for godt, til at de skulle ønske at forværre den. De skred ikke ligefrem til mytteri, men de gik ned om læ, og da officererne kommanderede dem op, nægtede de at komme op på dækket, og da befalingsmændene var lige så misfornøjede med admiralens optræden, meldte de ham blot, hvordan stemningen var blandt mandskabet, uden særskilt at navngive nogen, for ikke at vække nag hos ham imod nogen enkelt. Således stod sagerne, da solen gik ned.

Imidlertid havde Philip og mandskabet med ham ikke ligget på den lade side – de havde lagt et anker ud agter og hevet tot; de havde hældt alt vandet ud af fadene og var i gang med at pumpe det ud, da en båd roede op på siden af dem, og Krantz viste sig på dækket.

"Kaptajn Vanderdecken, jeg er kommet her hen for at stille mig under Deres kommando, hvis De vil modtage mig – hvis ikke, så yd mig i det mindste Deres beskyttelse; for det er så sikkert som noget, at jeg ville være hængt i morgen tidlig, hvis jeg var blevet om bord på mit eget skib. Folkene i bådene er kommet i samme hensigt – at slutte sig til Dem, hvis De giver dem lov til det."

Skønt Philip hellere havde set, det havde været anderledes, kunne han dog under nærværende omstændigheder ikke godt sige nej til at modtage Krantz. Han satte meget pris på ham, og for at frelse hans liv, som uden al tvivl var i fare, ville han om fornødent have gjort mere endnu. Hvad folkene i den medfølgende båd angik, ønskede han, de ville vende tilbage; men da Krantz havde fortalt ham, hvad der var foregået om bord på *Løven*, og da folkene indstændigt bad ham om ikke at sende dem tilbage til den så godt som visse død, de kunne være belavet på, fordi de havde hjulpet Krantz til at iværksætte sin flugt, gav Philip dem, ganske vist nødigt, lov til at blive.

Natten var stormfuld, men da det nu var fralandsvind, gik søen ikke højt. Mandskabet på *Dordrecht* var under Philips og Krantz' vejledning så heldigt at få skibet lettet så meget om natten, at de næste morgen var i stand til at hale det af grunden, og de fandt, at bunden i det ikke havde taget alvorligt skade. Det var en lykke for dem, at de ikke havde brudt af midt i arbejdet, for et par timer før solen stod op, sprang vinden om, og lige som de havde fået hængt deres ror på igen, begyndte det at blæse friskt ned ad strædet, og en svær sø kom i følge med vinden.

Admiralens skib lå endnu på grund, og det så ikke ud til, at der blev gjort nogen anstrengelse for at få det af. Philip var ikke enig med sig selv om, hvad han skulle gøre; forlade mandskabet på *Løven* kunne han ikke, og lige så lidt kunne han afvise admiralen, hvad han da heller ikke ville, hvis denne bad om at komme der om bord; men han havde nu sat sig for, at det kun skulle være som passager, og at han selv ville beholde kommandoen. For øjeblikket lod han det være nok med at kaste anker uden for revet, klar af det, på et sted, hvor han var i læ af en brat klippeside med smult vande nedenfor, omtrent to kilometer fra det sted, hvor admiralens skib stod på grund, og imidlertid beskæftigede han sit mandskab med atter at fylde vandfadene fra en bæk tæt ved det sted, hvor skibet var lagt til ankers. Han ventede for at se, om det andet skib kom af grund, da han var overtydet om, at, hvis det ikke kunne blive flot, måtte der snart skaffes forbindelse med det på den ene eller den anden måde. Så snart han havde fyldt vand nok, sendte han en af sine både hen, hvor commodoren var blevet sat i land, da han havde besluttet at tage ham om bord, hvis de kunne finde ham; men båden kom tilbage, uden at have set noget til ham, skønt folkene var kravlet over klipperne et godt stykke ind i landet.

Anden dags morgen efter, at Philip havde fået sit skib halet af grund, bemærkede de, at bådene fra admiralskibet roede til og fra kysten og landsatte deres forråd og proviant, og dagen efter var det af de på kysten opslåede telte indlysende, at det var forladt, skønt bådene endnu blev anvendt til at overføre forskellige sager. Den påfølgende nat blæste det en frisk kuling, og søen gik højt; næste morgen var masterne gået over bord, og

skibet lå krænget helt om på den ene side; det var tydeligt nok vrag, og Philip tog nu Krantz med på råd med hensyn til, hvad han skulle gøre.

At forlade mandskabet fra *Løven* og lade dem blive i land, var umuligt. De måtte alle omkomme, når vinteren indfandt sig på en så øde kyst. Til syvende og sidst blev det anset for rigtigst at lade det første indledende skridt komme fra modparten, og Philip besluttede indtil videre at blive liggende ganske roligt for anker.

Det var tydeligt nok, at der ikke længere var tale om nogen subordination blandt mandskabet på *Løven*; om dagen så man dem klatre over klipperne ind efter i alle mulige retninger, og om aftenen, når de havde tændt deres store bål, lå de og svirede og drak. Denne ødslen med proviant var noget, Philip ærgrede sig meget over. Han havde ikke mere end lige akkurat til sit eget mandskab, og han anså det for afgjort, at, så såre det var sluppet op, som de havde bragt i land, ville mandskabet fra *Løven* forlange at blive optaget om bord på *Dordrecht*.

I over en uge blev det ved at gå til på den måde, men så blev en båd en skønne morgen set roende hen imod skibet, og i den officer, der sad på agtersædet, genkendte Philip den samme, der var blevet sendt om bord for at belægge ham med arrest. Da officeren kom op på dækket, tog han sin hat af for Philip.

"De erkender mig altså for Deres overordnede," bemærkede Philip.

"Ja, sir, ganske vist; De var før nummer to i kommandoen, men nu er De nummer ét – admiralen er død."

"Død!" udbrød Philip, "på hvad måde?"

"Han blev fundet død på strandbredden under en høj skrænt, og commodorens lig lå i armene på ham, mens de begge knugede hinanden i favn. Formodentlig er han på sin gang op til toppen af klipperne, som han hver dag plejede at foretage sig, for at se, om der ikke tilfældigvis var skib at øjne i strædet, stødt på commodoren – de er så kommet op at brydes og begge i forening styrtet ud over skrænten. Ingen så dem mødes, men de må være tørnet imod de fremspringende klipper, da ligene er frygteligt lemlæstede."

På forespørgsel fik Philip at vide, at al udsigt til at få *Løven* bjerget var udelukket, da det havde fået sin bagbords side slået ind og havde seks fod vand i lasten; at mandskabet havde været meget opsætsigt og havde drukket næsten al brændevinen, og at ikke alene alle de syge allerede var omkommet, men også mange andre, som enten i fuldskab var gledet ned ad klipperne eller fundet døde om morgenen af at have været udsatte for nattekulden.

"Så er den stakkels commodores spådom gået i opfyldelse," bemærkede Philip til Krantz. "Mange andre, og da navnlig admiralen selv, er omkommet tilligemed ham – fred være med dem! Lad os snarest muligt se at komme bort fra dette rædsomme sted."

Philip gav derpå officeren ordre til at få folkene samlet tilligemed den proviant, som endnu var til overs, og skynde sig at få dem om bord. Krantz fulgte snart efter med alle bådene, og før mørket faldt på, var alt om bord. Ligene af admiralen og commodoren blev begravet, hvor de lå, og næste morgen lettede *Dordrecht* og for god sidevind styrede det stolt igennem strædet.

19

Det lod til at skulle have en ende med deres uheld, efter at de to befalingsmænd var kommet så sørgeligt af dage. *Dordrecht* var kun nogle få dage om at løbe gennem Magellanstrædet, og med blå himmel og rolig sø sejlede de ind i Det stille Hav. Mandskabet blev atter raske og i godt humør, og da skibet nu var vel bemandet, gik tjenesten fra hånden med liv og lyst.

Efter en fjorten dages tid var de nået godt op ad den spanske kyst, men skønt de havde fået øje på mange af indbyggerne inde på strandbredden, havde de dog ikke mødt noget skib, der tilhørte spanierne. Da Philip vidste, at han ville blive angrebet, hvis han mødte et spansk skib, der i styrke var ham overlegent, havde han truffet alle forberedelser og flittigt øvet sine folk i brugen af kanonerne. Han havde nu, da besætningerne fra de to skibe var slået sammen, et vel bemandet skib, og i forventning om prisepenge var hans folk meget lystne efter at støde på en eller anden spanier, som de vidste, Philip ville opbringe, hvis han kunne. Laber kuling og vindstille tvang ham til at holde sig en måneds tid ved kysten, hvorpå Philip bestemte sig til at løbe ind til øen St. Maria, hvor han, uagtet han vidste, at det var spaniernes område, håbede at blive sat i stand til enten med det gode eller med det onde at opdrive nogle nye forsyninger. Efter deres bestik var *Dordrecht* omtrent tres kilometer fra øen, og da de havde stået ind imod den, lige til det var blevet mørkt, drejede de bi til næste morgen. Krantz var på dækket; han lænede sig ud over rælingen, og mens sejlene slog imod

masterne, prøvede han på finde den skarpe linje af horisonten. Det var meget mørkt, men som han stod og stirrede, forekom det ham, at han et øjeblik skimtede lys, der så igen blev borte for ham. Han fæstede nu udelukkende sit blik på dette sted og kom snart på det rene med, at det var et skib, der havde drejet bi, og det ikke to kabellængder fra dem. Han skyndte sig ned for at varsko Philip og hente en kikkert. Da Philip kom op på dækket, havde man fundet ud af, at det var en tremastet chebek, der lå meget lavt på vandet. Efter en kort rådslagning blev det bestemt, at låringsfartøjerne lydløst skulle fires ned, bemandes og armeres og derpå liste sig tyst og sagte op på siden af chebekken og overrumple denne. Folkene blev kaldt op, og tavshed indskærpet dem; et par minutter efter var mandskabet, der var gået i bådene, i besiddelse af skibet, som de havde entret og kastet lugerne til på, før de par stykker, der var på dækket, kunne gøre anskrig. Krantz tog flere folk med sig derover, og efter aftale lagde han skibet i læ af *Dordrecht*, indtil dagen brød frem. Så blev lugerne taget af, og fangerne sendt over på *Dordrecht*. Der var tres personer om bord – et stort antal for et af den slags skibe.

Der blev optaget forhør, og to af fangerne, velklædte og dannede mænd, trådte frem og afgav deres forklaring: Skibet var fra St. Maria, bestemt for Lima med en ladning mel og passagerer; besætningen, kaptajnen iberegnet, udgjorde femogtyve mand, hvorimod alle de andre, som var om bord, havde benyttet sig af lejligheden til at tage til Lima; selv hørte de til passagererne og forventede, at skib og ladning ufortøvet ville blive givet fri, da de to nationer ikke lå i krig med hinanden.

"Hjemme er de vel ikke i krig med hinanden, det indrømmer jeg," svarede Philip, "men her, i disse farvande, nødes jeg, efter stadige angreb fra deres armerede skibe, til at øve gengæld, og derfor vil jeg erklære Deres skib med ladning for god prise. Da jeg på den anden side ikke ønsker at forulempe privatpersoner, vil jeg landsætte passagererne og mandskabet på St. Maria, hvortil jeg er bestemt for at opdrive frisk proviant, som jeg nu håber, man beredvilligt vil lade mig få som løsepenge for Dem, så bliver jeg fri for at bruge magt." Det protesterede fangerne svært imod, men til ingen nytte; de udbad sig da tilladelse til at løskøbe skib og ladning og bød en større sum for dem, end de begge tilsammen syntes at være værd; men da Philip manglede proviant, sagde han nej til at skille sig ved ladningen, og spanierne lod til at blive meget lange i ansigterne ved det uheldige udfald, deres andragende havde fået. Da de mærkede, at intet kunne friste ham til at skille sig ved provianten, bad de ham indstændigt om lov til at udløse skibet, hvad Philip efter at have taget Krantz på råd indvilligede i. De to skibe satte så sejl og stod sammen ind mod øen, som var omtrent femogtyve kilometer borte. Skønt Philip ikke brød sig om at beholde skibet, lagde dets overlegne hurtighed sig dog så klart for dagen, mens de stod sammen ind efter, at han var nær ved at fortryde, han havde givet sit samtykke til, at det blev udløst.

Ved middagstid ankrede *Dordrecht* op på reden uden for skudvidde; det blev tilladt en del af passagererne at gå i land og ordne, hvad der var nødvendigt til de tilbageblevnes løskøbelse, mens prisen blev halet op på siden af skibet, og dens ladning hejst op på dette. Hen ad aften kom tre rummelige både og lagde til med levende kvæg og grøntsager samt den for

chebekkens udløsning fastsatte sum, og så snart den ene af bådene havde losset, fik fangerne lov til at gå i land med den, med undtagelse af den spanske lods, der efter Krantz' råd blev holdt tilbage med løfte om at få sin frihed igen, lige så snart *Dordrecht* var vel ude af de spanske farvande. Der var også en negerslave, som efter sit eget udtrykkelige ønske fik lov til at blive om bord til stor ærgrelse for de to passagerer, der gjorde fordring på manden som deres ejendom og påstod, at det var brud på den indgåede overenskomst. "De beviser, netop ved hvad De selv siger, at retten er på min side," svarede Philip; "jeg samtykkede i, at give alle passagererne fri, men ikke noget af deres ejendom: Slaven bliver her om bord."

Da spanierne mærkede, at det ikke førte til noget, hvor megen umage de end gjorde sig, tog de stolt afsked. *Dordrecht* blev den nat liggende for anker, for at rigningen kunne blive efterset; men morgenen efter opdagede de, at chebekken var forsvundet; uden at de havde mærket noget dertil, var den afsejlet i løbet af natten.

Så snart ankeret var lettet, og sejlene sat, gik Philip ned i sin kahyt sammen med Krantz for at lægge råd op om, hvad kurs de helst skulle slå ind på. Negerslaven fulgte efter; da han havde lukket døren i og set sig omhyggeligt om, sagde han, at han gerne ville tale lidt med dem. Hvad han meddelte, var af yderste vigtighed, men han kom i grunden for sent frem med det. Skibet, der var blevet udløst, var et regeringen tilhørende avisoskib og den bedste hurtigsejler spanierne ejede. De to, der havde udgivet sig for passagerer, var officerer i den spanske flåde, de andre udgjorde skibets besætning. Det var blevet udsendt for at indsamle beholdninger af guld og sølv og føre

dem til Lima, samtidig med, at de skulle opstøve den hollandske flåde, om hvilken man noget i forvejen havde fået melding over land, at den var afsejlet. Når den hollandske flåde lod sig se, skulle de bringe budskab til Lima, og en spansk styrke skulle da sendes ud imod den. De fik fremdeles at vide, at nogle af de foregivne melfustager indeholdt 2000 gulddubloner, andre derimod sølvbarrer, en forsigtighed, der var blevet anvendt, for det tilfælde at de blev taget. At skibet nu var sejlet ad Lima til, var der ikke tvivl om. Hvorfor spanierne havde haft så meget imod at lade negeren blive om bord på *Dordrecht*, kom af, at de vidste, han ville sladre af skole med det, han nu havde røbet. Hvad lodsen angik, så var det en, spanierne vidste, de kunne stole på; man gjorde derfor bedst i at have ham godt i kikkerten, ellers ville han sikkert på den ene eller anden måde bringe *Dordrecht* i knibe.

Philip fortrød nu, at han havde givet slip på skibet, da han efter al sandsynlighed ville støde på og komme i kast med en overlegen styrke, før han kunne klare sig ud af disse farvande; men det var der ikke noget at stille op med. Han tog Krantz på råd og blev enig med ham om, at de skulle kalde mandskabet sammen og gøre det bekendt med sagen, sådan som den var, idet de sluttede som så, at når folkene fik at vide, hvilken værdifuld fangst de havde gjort, ville dette formå dem til at kæmpe godt og anspore dem ved udsigterne til endnu større udbytte. Med jubel hørte mandskabet denne meddelelse og erklærede sig rede til at gå imod den dobbelte styrke; på Philips ordre blev fustagerne bragt op på skansen, åbnede og tømt for det guld og sølv, de indeholdt. Da det hele var samlet, løb det, efter et løseligt skøn, op til hen ved en halv million dollars, og

straks den følgende dag blev de udmøntede penge fordelt fra spillet, mens barrerne blev gemt, til de kunne blive solgt, og deres værdi nøjagtigt fastsættes.

I seks uger lå Philip og manøvrerede med sin skude langs kysten uden at støde på noget skib under sejl. Antagelig havde avisoskibet givet dem et vink, og hvert eneste skib, enten det så var stort eller lille, lå for anker inde under batterierne. De var nu løbet op langs kysten næsten i hele dens længde, og Philip havde foresat sig næste dag at lade stå over ad Batavia til, da et skib blev set inde under land med alle sejl sat og kurs mod Lima. Der blev med det samme gjort jagt på det, men vandet grundede op, og lodsen blev spurgt til råds, om de kunne blive ved at holde det således gående. Han svarede bekræftende og foregav, at vandet var lavest der, hvor de nu var, indenfor blev det dybere. Lodhiveren fik post ude i røstet, men ved det allerførste kast sprang lodlinen; der gik bud ned efter en anden, mens *Dordrecht* vedblev at holde det gående under et svært pres af sejl. Lige i det samme kom negerslaven hen til Philip og meldte ham, at han havde set lodsen stå med sin kniv ude i røstet, og mente, han måtte have givet lodlinen så dybt et snit, at det ville få den til at briste; han ville derfor sige Philip, at han ikke måtte fæste lid til spanieren.

Roret blev øjeblikkelig lagt ned, og da skibet nu svajede rundt, rørte det ved grunden, skrabede hen ad den, men kom dog igen fri for den.

"Skurk!" råbte Philip. "Så du gav lodlinen et snit! Negeren så dig gøre det og har reddet os."

Spanieren sprang ned fra kanonen, han havde stået på, og før man kunne hindre ham i det, havde han begravet sin kniv i

negerens bryst. "*Maldetto!* Tag det for din ulejlighed!" råbte han rasende, mens han skar tænder og svingede med kniven.

Negeren faldt om og var død. Lodsen blev grebet og afvæbnet af mandskabet på *Dordrecht*, som satte pris på negeren, da de var kommet til penge på grund af hans oplysninger.

"Lad dem gøre med ham, hvad de selv finder for godt," sagde Krantz til Philip.

"Ja," svarede denne, "kort proces".

Mandskabet holdt råd i nogle få minutter, surrede så lodsen fast til negeren og trak ham hen til hakkebrættet. Der påfulgte et dumpt plump, og han forsvandt under hvirvlerne i skibets kølvand.

Philip bestemte sig nu til at sætte kurs mod Batavia. Han var kun få dages sejlads fra Lima og havde al mulig grund til at tro, at der var udsendt skibe for at afskære ham vejen. For en gunstig vind stod han nu ud fra kysten og holdt i tre dage en fortrinlig fart; ved daggry den fjerde viste sig to skibe til luvart, der holdt ned på ham. At det var store armerede skibe, var tydeligt, og de spanske flag og vimpler, der udfoldede sig, da de drejede til, omtrent to kilometer til luvart, gav snart til kende, at de var fjender. Det viste sig at være en fregat, langt større end *Dordrecht*, og en korvet på toogtyve kanoner.

Besætningen om bord på *Dordrecht* lod sig ingenlunde mærke med nogen uro eller ængstelse over denne ulighed i styrke; de slog på deres dubloner, de havde i lommen, så de klingrede, og bandede og svor på, at de ikke skulle have noget af at levere dem tilbage til deres retmæssige ejere, hvis de kunne undgå det, og ilede så med liv og lyst hen til deres kanoner. Det hollandske flag blev nu hejst til udfordring, og da de to spanske

skibe atter vendte forstævnen imod *Dordrecht* for at formindske afstanden mellem dem, fik de nogle skud langskibs, som forbløffede dem noget; de drejede imidlertid til i en kabellængdes afstand og begyndte meget iltert kampen, idet fregatten lagde sig på langs af Philips skib og korvetten for boven af det. Efter at de en halv times tid ivrigt og vedholdende havde vekslet lag, faldt den spanske fregats fokkemast over bord og tog storstangen med sig, et uheld, der hindrede dem i at vedblive at fyre. *Dordrecht* satte straks sejl og stod ned mod korvetten, som den ramponerede med tre-fire lag; derpå gik den over stag og kneb op på siden af fregatten, hvis læ kanoner endnu var belemret med vraggodset fra fokkemasten. De to skibe lå nu aldeles jævnsides, ikke ti fod fra hinanden, og kampen begyndte igen til skade for spanierne. Inden et kvarter var gået, gik der ild i sejlene, der hang udenbords, ved at kanonerne blev affyrede, og derpå forplantede den sig meget snart til selve skibet, mens *Dordrecht* stadig sendte dem ødelæggende lag, der ikke kunne besvares af dem i noget betydeligt omfang. Ethvert forsøg på at slukke ilden glippede, og den spanske kaptajn fattede da den beslutning, at begge skibe skulle dele den samme skæbne. Han lagde roret op, lod sit skib løbe lige ind på *Dordrecht*, huggede en entrehage fast i det og søgte at hage de to skibe sammen. Kampen rasede; spanierne prøvede på at få deres entredræg slynget over på fjendens skib, så de kunne hindre ham i at knibe ud, og hollænderen søgte at kuldkaste deres anslag. Røsterne og siderne var på begge skibene propfulde af mænd, der kæmpede med fortvivlelsens mod; de, der blev nedsablet, styrtede ned imellem de to skibe, som vraggodset fra fokkemasten endnu

hindrede i at komme rigtig tæt ind på hinanden. Så længe denne kamp stod på, lå Philip og Krantz ikke på den lade side. Ved at brase agterræerne firkant og sætte alle sejl til forude gjorde de det muligt, at *Dordrecht* kunne falde af for vinden sammen med sin modstander og ved denne manøvre klare sig fri af røgen, der var dem til meget besvær; da de to skibe havde god fart, vendte de, så de kom til at ligge på den anden halse og fik spanieren i læ. Dette bragte dem en åbenbar fordel og gjorde snart ende på kampen. Røgen og flammerne slog snart ind over det spanske skib – ilden, der havde forplantet sig til *Dordrecht*, blev slukket – og spanierne var ikke længere i stand til at fortsætte med deres bestræbelser for at hage de to skibe sammen, men trak sig tilbage inden for skanseklædningen af deres eget skib; efter mange anstrengelser reddede *Dordrecht* sig ud af det og vandt op foran sin modstander, som snart var indhyllet i flammer. Korvetten blev liggende nogle få kabellængder til luvart og fyrede af og til et enkelt skud. Philip gav den et lag, så den strøg flag. Kampen kunne da betragtes som endt, og det eneste, det nu drejede sig om var at redde mandskabet på den brændende fregat. *Dordrecht* satte sine både ud, men der var kun to af dem, der kunne flyde. Den ene blev straks sendt hen til korvetten med den ordre, at den skulle sende fregatten alle sine både til hjælp, hvad der også skete, og størsteparten af det mandskab, der endnu var i live, blev reddet. I de næste to timer gik kanonerne af af sig selv, efterhånden som de blev ophedet af flammerne; da ilden så var nået hen til krudtkammeret, sprang den i luften, og hvad der blev tilbage af skroget, sank ganske langsomt under vandet og forsvandt. Blandt fangerne fik Philip øje på de to, der havde udgivet sig for

passagerer på chebekken, men nu gik i spansk søofficers-uniform, noget, der altså stadfæstede rigtigheden af negerens udsagn. De to orlogsmænd var blevet udsendte fra Lima for at afskære ham vejen og havde på grund af deres så overlegne styrke håbet at vinde en let sejr. Efter rådslagning med Krantz blev Philip enig med denne om, at da korvetten var så ramponeret, og de to nationer egentlig ikke lå i krig med hinanden, ville det være rådeligst at frigive den med alle fangerne. Dette skete også, og *Dordrecht* lod nu atter stå ad Batavia til, hvor de ankrede op på reden, tre uger efter at kampen havde stået. De traf der den øvrige flåde, som var sendt forud for dem. Philip skrev sine indberetninger, hvori han meldte direktørerne, hvad der var sket på rejsen; derpå gik han i land for, indtil *Dordrecht* kunne blive lastet for hjemgående, at tage ind hos den samme købmand, der tidligere havde taget imod ham og huset ham.

20

Vi må vende tilbage til Amine, som havde taget plads på den grønklædte høj, hvor hun og Philip sad og talte sammen, da de blev afbrudt af lodsen Schriften. Hun sidder i dybe tanker med sænkede øjne, som om hun søgte at kalde det forbigangne til live igen. "Ak, om jeg rådede over den magt, min moder havde," udbrød hun; "men den er borte – borte for bestandig. Denne pinlige spænding kan jeg ikke udholde – og så tilmed de tåbelige præster!" Amine rejste sig og gik hjem til sig selv.

Pater Mathias var ikke vendt tilbage til Lissabon. I begyndelsen havde han ikke kunnet få nogen skibslejlighed, og senere hen drev hans taknemmelighedsfølelse over for Philip ham til at blive hos Amine, som for hver dag, der gik, syntes at fatte mere og mere lede ved kristentro og –lære. Tit og mange gange spurgte han pater Seysen til råds, meget ofte formanede begge de skikkelige gamle i forening Amine, der somme tider lånte dem øre uden at svare, men til andre tider mundhuggedes hun kækt med dem. Det forekom dem, at hun vragede deres religion med en halsstarrighed, der var lige så utilgivelig som ubegribelig. I hendes øjne tog sagen sig derimod mere simpel ud; hun vægrede sig, sagde hun, ved at tro, hvad hun ikke kunne fatte. Hun gik så vidt i sine indrømmelser, at hun erkendte det smukke, der lå til grund, det rene i læren; men når de gode præster så ville gå nærmere ind på deres trosartikler, plejede Amine enten at ryste på hovedet eller søge at lede samtalen hen i en anden retning. Dette tjente imidlertid kun til

at forøge den gode pater Mathias' nidkærhed for at omvende og frelse et så ungt og skønt væsen; han tænkte nu ikke længere på at vende tilbage til Lissabon, men ofrede al sin tid på at belære Amine, der blev så led og ked af hans overhæng, at hun næsten væmmedes ved at have ham i nærheden af sig.

Vel overvejet vil det ikke synes underligt, at Amine ikke ville have noget at gøre med en tro, der stod i skærende modsætning til det, hun ønskede og attråede. Menneskesjælen er af en så stolt natur, at den må opbyde al den ydmyghed, der står til dens rådighed, for at bøje sig endog over for guddommen selv.

Amine vidste, at hendes moder havde besiddet overlegen indsigt og stået i pagt med overjordiske væsener. Hun havde set hende med held udøve sin kunst, om end hun den gang var så lille, at hun ikke kunne genkalde sig de hemmelighedsfulde forberedelser, der satte hendes moder i stand til at opnå, hvad hun ville; og nu, da hendes tanker helt og holdent gik ud på i mindet at opfriske, hvad hun havde glemt, nu var det, at pater Mathias ville stemme hende gunstigt for en tro, som udtrykkelig forbød selve den slags forsøg. Hendes ægtefælles særegne og skrækkelige livsopgave bestyrkede hende i hendes anskuelse af det lovmedholdelige i at påkalde overnaturlige væseners bistand, og de beviser, som disse værdige, men ikke ligefrem overordentlig evnerige forkyndere af den kristne tro brugte for at støtte deres påstande, havde kun lidt at sige over for en så udpræget og så bestemt ånd som Amines – der havde sat sig én ting fast i hovedet og med hån forkastede læresætninger, som de ikke kunne stadfæste rigtigheden af ved håndgribelige vidnesbyrd, og som ville have forpligtet hende til blindt at tro, hvad der forekom hende stridende imod den

sunde fornuft. At hendes moders kunst derimod klart kunne lægge for dagen, at der var sandhed i den, havde hun allerede vist og overtydet sig om ved den drøm, den havde bevirket, da hun prøvede den på Philip – men hvilke beviser kunne de fremlægge? – Optegnelser – *som de ikke ville give hende lov til al læse!*

"O! Gid jeg kendte min moders kunst," gentog Amine atter, idet hun trådte ind ad døren; "så kunne jeg få at vide, hvor min Philip er i dette øjeblik. O, gid jeg havde det sorte spejl, som jeg plejede at stirre i på hendes befaling, for at kunne fortælle hende, hvad der ligesom i procession passerede forbi mit øje. Hvor godt mindes jeg ikke den tid – den gang min fader var borte, da jeg så i væsken i min flade hånd og fortalte hende om beduinlejren – om skærmydslen – om den rytterløse hest – og om turbanen, der var faldet af og lå i sandet!" Og atter faldt Amine i dybe tanker. "Ja," udbrød hun noget efter. "Du kan stå mig bi, moder! Meddel mig i en drøm din kundskab; din datter beder dig om det som en nåde. Lad mig nu tænke mig om. Ordet – hvad var det for et ord? Hvad var det nu, ånden hed? – Tursjun? – Ja, jeg tror, det var Tursjun. Moder! Moder! Hjælp din datter."

"Er det den hellige jomfru, du påkalder, mit barn?" spurgte pater Mathias, der var trådt ind i stuen og havde hørt de sidste ord. "Hvis det er, gør du ret deri; hun kan vise sig for dig i dine drømme og styrke dig i den rette tro."

"Det var min egen moder, jeg påkaldte; hun er i åndernes rige, gode fader," svarede Amine.

"Ja vel, men som en vantro; jeg er bange for, at hun ikke er i de salige ånders rige, mit barn."

"Hun vil næppe blive straffet for at have overholdt sine fædres tro, da hun faktisk levede på et sted, hvor man ikke kender til nogen anden tro," svarede Amine med harme. "Hvis de gode her på jorden bliver salige i den anden verden – hvis hun, som De jo påstår om hende, havde en sjæl, der kunne frelses – en udødelig ånd – så vil han, der kaldte denne ånd til live, ikke lade den forgå, fordi hun dyrkede og tilbad Gud på samme vis som hendes fædre. Hendes levned var rent og ulasteligt; hvorfor skulle hun straffes for at have levet i uvidenhed om en tro, som hun aldrig havde haft lejlighed til at forkaste?"

"Hvem vil gå i rette med Gud for, hvad han vil, mit barn? Vær du ham blot taknemmelig for, at det er blevet dig beskåret at blive bedre belært og at blive optaget i den hellige kirkes skød."

"Jeg er ham taknemmelig for mange ting, fader; men jeg er træt og må ønske Dem god nat."

Amine trak sig tilbage til sit eget værelse – men ikke for at sove. Atter prøvede hun sig frem med de ceremonier, hendes moder havde brugt, og skiftede hvert øjeblik rundt med dem, da hun tvivlede på at være på rette spor. Atter blev røgelseskarret tændt – trylleformularerne forsøgt; atter fyldtes stuen med røg, mens hun kastede de mange forskellige urter, hvis virkning hun kendte, på gløderne; alle de papirer, som var blevet smidt til en side, da hendes fader var død, havde hun nemlig omhyggelig samlet sammen, og på mange af dem fandtes der anvisning med hensyn til den rette brug af disse urter. "Ordet! Ordet! Jeg har det første – men det andet ord! Hjælp mig, moder!" råbte Amine, mens hun sad ved siden af sengen i stuen, der nu var så fuld af røg, at man ikke kunne skelne noget. "Det er ingen nytte til," tænkte hun til sidst og lod

hænderne synke; "jeg har glemt kunsten. Moder! Moder! Hjælp mig i mine drømme i nat."

Lidt efter lidt dunstede røgen bort, og da Amine løftede øjnene i vejret, opdagede hun en skikkelse stående foran sig. I begyndelsen troede hun, at hun havde været heldig med sin trolddom, men da skikkelsen blev mere tydelig at se, opdagede hun, at det var pater Mathias, som stod og betragtede hende med et strengt udtryk i sit ansigt, rynkede bryn og korslagte arme.

"Ugudelige barn! Hvad er det, du har for?" Amine havde vakt præsternes mistanke, og det ikke blot ved, hvad hun lod sig mærke med i sin samtale med dem, men ved adskillige forsøg, som hun allerede tidligere havde anstillet for at genvinde sin tabte kunst; ved en enkelt lejlighed havde hun taget den i forsvar, men både pater Mathias og pater Seysen havde da udslynget de bitreste forbandelser imod hende og enhver anden, der tog sin tilflugt til den slags kunster. Duften af de vellugtende urter, der var blevet kastet på fyrfadet, og røgen, der fulgte af dette og var trængt igennem døren ud på trappegangen, havde vakt pater Mathias' mistanke; tyst og stille havde han sneget sig op og var kommet ind i stuen, uden at Amine mærkede det. Hun fattede straks den fare, der truede hende. Havde hun været ene og ugift, ville hun have trodset præsten, men for Philips skyld besluttede hun at vildlede ham.

"Det er ikke noget urigtigt, jeg har for, fader," svarede hun roligt; "men det forekommer mig usømmeligt, at De går herind i en ung, gift kones værelse, mens hendes mand er borte. Jeg kunne jo godt have været i seng. Det er dog en aparte påtrængenhed."

"Du kan ikke mene noget med, hvad du siger, kvinde! Min alder – min livsstilling borger tilstrækkeligt for mig," svarede pater Mathias, noget forbløffet over dette uventede angreb.

"Ikke altid, fader, hvis det ellers er sandt, hvad der er blevet mig fortalt om munke og præster," svarede Amine. "Jeg spørger Dem endnu en gang, hvorfor kommer De her ind i en værgeløs kvindes sovekammer?"

"Fordi jeg følte mig overtydet om, at hun befattede sig med vanhellige kunster."

"Vanhellige kunster? – Hvad mener De? Er lægens kunst vanhellig? Er det vanhelligt at berede dem, der lider, en lindring? – At mane gigt og feber bort, når de huserer i lemmerne på dem, der lever i dette usunde klima?"

"Al manen er højst vanhellig."

"Ja, når jeg sagde 'mane', fader, så mente jeg ikke netop det, som De forstår derved; jeg ville ganske simpelt have sagt et lægemiddel. Hvis kendskab til visse kraftige urter, der, kombineret på en særegen måde, ville afgive et ufejlbarligt middel til at stille smerten hos den stakkels lidende – en kunst, min moder kendte til punkt og prikke, og som jeg nu gerne ville se at opfriske i min hukommelse – hvis en sådan kundskab eller blot ønsket om at genvinde den er vanhelligt, ja så brugte De det rette udtryk."

"Jeg hørte dig påkalde din moder, at hun skulle hjælpe dig."

"Ja, det gjorde jeg også; for hun vidste god besked med ingredienserne; men jeg er bange for, at jeg ikke har den indsigt, hun havde. Er det syndigt, gode fader?"

"Det, du ville finde, er altså et lægemiddel?" svarede præsten; "jeg troede, du befattede dig med noget højst utilbørligt."

"Kan det da være utilbørligt at kaste nogle småstilke på ilden? Hvad ventede De at finde? Se her, fader, på denne aske – ved hjælp af lidt olie kan den gnides ind i porerne og skaffe lindring – men kan den gøre mere? Hvad venter De af den – et spøgelse – en mand? – som profeten, der manedes frem for Israels konge?" og Amine skoggerlo.

"Jeg er vel overrasket, men ikke overbevist," svarede præsten.

"Ja jeg med, jeg er også overrasket, men ikke overbevist," svarede Amine hånligt. "Jeg kan ikke få i mit hoved, at en mand med Deres forstand og fatteevne for alvor skulle tro, at der var nogen ulykke i at brænde nogle småpinde; jeg er heller ikke ganske overbevist om, at det var det, der gav anledning til Deres besøg på denne tid af natten i en enlig kvindes sovekammer. Der må vist være en naturlig trolddom, der formår mere end den, De kalder overnaturlig. Jeg beder Dem, fader, forlad dette værelse; det andet sømmer sig ikke. Tager De Dem en gang endnu den frihed, må De forlade huset. Jeg havde bedre tanker om Dem, men for eftertiden vil jeg ikke på nogen som helst tid være ene."

Dette angreb fra Amines side på den gamle præsts gode navn og rygte var for stærkt et stykke. Pater Mathias forlod øjeblikkelig værelset og sagde, idet han gik: "Gud forlade dig din falske mistanke og store ubillighed! Jeg kom herind af den grund, jeg hal angivet, og ikke af nogen anden."

"Ja," sagde Amine til sig selv, da døren var blevet lukket; "det ved jeg nok, du gjorde, men jeg må se at fri mig for dit selskab, der slet ikke er mig kærkomment. Jeg vil ikke finde mig i, at nogen udspionerer, hvad jeg tager mig for – jeg skal ikke have noget af, at man blander sig i mine sager og kommer mig på

tværs, når der er noget, jeg vil. I din nidkærhed har du stillet dig blot, og jeg skal nok vide at drage nytte af den fordel, du har givet mig. Bør ikke en kvindes eget værelse agtes helligt og ukrænkeligt af jer, I hellige mænd? Til tak for, at du fik hjælp i din trang – føde og husly – ville du nu agere spion. Hvor taknemmeligt og hvor værdigt den tro, du bekender dig til!" Amine åbnede døren, så snart hun havde fået røgelseskarret af vejen, og kaldte på en af pigerne i huset, at hun skulle komme og blive hos hende den nat i hendes værelse, idet hun betroede hende, at præsten var kommet ind i hendes sovekammer, og hun holdt ikke af den påtrængenhed.

"Hellige fader! Er det muligt?" udbrød pigen.

Amine svarede ikke, men gik i seng; pater Mathias hørte dog alt, hvad der foregik, mens han spankulerede frem og tilbage i værelset lige neden under. Næste dag besøgte han pater Seysen og meddelte ham, hvad der var forefaldet, tilligemed den falske mistanke, Amine lod sig forlyde med.

"De har buset for voldsomt på," svarede pater Seysen, "ved at aflægge besøg i en kvindes sovekammer på den tid af natten."

"Jeg havde så mine grunde til at nære mistanke, gode pater Seysen."

"Og det vil hun nu også have; hun er ung og smuk."

"Nu, ved den hellige jomfru –"

"Jeg giver Dem absolution, gode Mathias," svarede pater Seysen; "men det ville dog vække megen forargelse på vor kirke, hvis det rygtede sig."

Og det rygtede sig snart; den pige, Amine havde ladet kalde op til sig, kunne ikke nære sig, men omtalte det forefaldne og pater Mathias fik, overalt hvor han kom, en så kølig modtagelse

og var så gnaven på sig selv, at han meget snart efter forlod landet og vendte tilbage til Lissabon; fortrædelig på sig selv, fordi han havde været uforsigtig, var han dog mere forbitret på Amine, fordi hun nærede en ubillig mistanke.

21

*Dordrecht*s ladning var snart rede og i orden, så Philip kunne afsejle, og han kom til Amsterdam uden at opleve noget videre. At han derfra ilede hjem til sig selv, hvor han blev modtaget med fryd og glæde af Amine, behøver næppe at anføres. Hun havde ventet ham; for de to skibe i eskadren, som var afgået straks efter at han var kommet til Batavia, og som skulle besørge hans indberetninger til direktionen, havde naturligvis også bragt brev med til hende fra Philip, det første brev, hun i det hele taget havde fået fra ham, mens han var på rejse. Seks uger efter brevet kom Philip selv, og Amine var lykkelig. Direktørerne billigede naturligvis i høj grad den måde, Philip havde forholdt sig på, og han blev beskikket til at føre et stort armeret skib, der ud på foråret skulle gå til Indien, og hvori Philip efter overenskomst havde købt en tredje-part for nogle af de penge, han havde ladet Kompagniet få i hænde. Han kunne nu tilbringe fem måneder i fred og ro og hvile ud i dem, før han igen skulle betro sig til elementerne, og denne gang skulle han, efter hvad der var aftalt imellem dem, indrette alt om bord for at kunne medtage Amine.

Amine fortalte Philip, hvad der var forefaldet imellem hende og den katolske præst, og tillige, på hvad måde hun havde befriet sig for det tilsyn, han uopfordret ville føre med hende.

"Befattede du dig med at øve din moders kunster, Amine?"

"Nej, jeg øvede dem ikke, for jeg kunne ikke huske dem, men jeg prøvede på, om jeg kunne opfriske dem i min erindring."

"Hvorfor det, Amine? Det må ikke finde sted. Det er, som den gode pater meget rigtigt sagde, ugudeligt og vanhelligt. Lov mig, at du vil opgive dem nu og for bestandig."

"Hvis det, jeg gør, er noget vanhelligt, så er din livsopgave det også. Du vil have omgang med og samarbejde med ånder fra den anden verden – andet og mere vil jeg heller ikke. Opgiv dit skrækkelige forehavende – hold inde med din søgen efter ulegemlige ånder – bliv hjemme hos din Amine, så vil hun med glæde finde sig i, hvad du forlanger."

"Min lod her i verden er bestemt ved et højtideligt kald, udgået fra den Allerhøjeste."

"Altså tilsteder den Allerhøjeste dig at have samkvem med væsener, der ikke er af denne verden?"

"Ja, han gør; du ved, at selv præsterne ikke benægter det, skønt de gyser ved den blotte tanke."

"Hvis han da tilsteder en det, så vil han også tilstede en anden det; ja, alt, hvad jeg kan udrette, sker jo kun med hans tilladelse."

"Ja, Amine, således lader han det onde snige sig rundt her på jorden, men han fremmer og understøtter det ikke."

"Han fremmer din søgen efter din domfældte fader, dine forsøg på at mødes med ham, ja endnu mere, han byder dig det. Hvis du altså har fået en sådan tilladelse, hvorfor kan jeg da ikke ligeså? Jeg er din hustru, en del af dit eget jeg; når jeg så bliver ladt ene tilbage her ved den ensomme arne, mens du forfølger dit farefulde mål, kan jeg da ikke også ty til åndeverdenen for at skaffe mig den indsigt, der kan mildne min sorg og lette mig byrden, mens den på den anden side ikke kan skade nogen levende moders sjæl. Søgte jeg at øve disse kunster med et ondt

formål for øje, så var det ret og rigtigt at formene mig dem og urigtigt at fortsætte dem; men jeg vil jo kun følge i min mands fodspor og søge, som han søger, i et godt øjemed."

"Men det strider imod vor tro."

"Har præsterne da erklæret din kaldelse for stridende imod deres tro? Og har de gjort det, er de da ikke senere blevet overtydet om det modsatte og tier stille til det, fordi de er blevet bange. Men hvorfor mundhugges om dette, kære Philip? Skal jeg nu ikke være sammen med dig? Så længe jeg er hos dig, vil jeg ikke tiere forsøge noget sådant. Du har mit løfte; men hvis vi bliver skilt, vil jeg ikke binde mig til at lade være med hos de usynlige at søge kundskab om, hvad min ægtefælle tager sig til, mens han søger det usynlige."

Vinteren gik hurtig for Philip, der tilbragte den i fred og ro og huslig lykke; det lakkede nu ad foråret, skibet skulle udrustes, og Philip og Amine tog til Amsterdam.

Utrecht hed det skib, han havde fået ansættelse på; det var 400 tons drægtigt, nylig løbet af stablen og indrettet til at føre fireogtyve kanoner. Der gik to måneder yderlige med i løbet, mens Philip med bistand af sin yndling Krantz, der gjorde tjeneste som overstyrmand på skibet, så efter, hvorledes det blev udrustet og ladet.

Der blev sørget for, at Amine på enhver måde kunne få det så bekvemt og hyggeligt, som Philip vel kunne udtænke det, og i maj måned afsejlede han med ordre til at anløbe Gambrun og Ceylon, gå igennem Malacca-strædet og derfra trænge op i de kinesiske farvande, hvor kompagniet havde al mulig grund til fra portugisernes side at vente sig den mest hårdnakkede modstand imod dette forsøg på at fortrænge dem. Han havde et

talrigt skibsmandskab og tillige en lille afdeling soldater med om bord til støtte for supercargoen, der førte mange tusind dollars med sig til at gøre indkøb for i kinesiske havne, hvor man muligvis ikke satte pris på deres varer. Al mulig omhu var blevet anvendt på at udruste skibet, så det var måske det smukkeste og bedst bemandede, der nogen sinde var blevet udsendt af Det indiske Kompagni, og havde tillige den kostbareste ladning inde.

Med affirede skøder sejlede *Utrecht* af sted og var snart ude af kanalen mellem England og Frankrig. Det tegnede til, at de skulle få en heldig rejse; uden at der tilstødte dem noget, førte gunstige vinde dem ned til mindre end hundrede kilometer fra Kap det gode Håb, hvor de første gang fik vindstille. Amine var i den syvende himmel; om aftenen plejede hun at gå frem og tilbage på dækket sammen med Philip; da var alt tyst og stille, fraset bølgernes skvulpen, når de slog op imod skibets side; – der var udbredt en skønhed og ro over det hele, mens den sydlige halvkugles strålende stjernebilleder funklede over deres hoveder.

"Hvis skæbne står monstro at læse i disse stjerner, som ikke er synlige for dem, der bebor de nordlige egne?" sagde Amine, idet hun hævede øjnene i vejret og betragtede dem i deres stråleglans, "og hvilket varsel ligger der vel i det stjerneskud, der nu falder? Hvad får det til at falde så hurtigt ned fra himlen?"

"Tror du da på stjerner, Amine?"

"Det gør vi i Arabien, og hvorfor ikke det? De blev ikke spredt over jorden for at lyse – men hvorfor står de der da?"

"Til pryd her i verden. De gør også deres nytte."

"Så er du jo enig med mig – de gør også deres nytte: Menneskets skæbne ligger gemt i dem. Min moder var en af dem, som kunne læse i stjernerne. Ak! For mig er de en lukket bog."

"Ja, er det da ikke meget bedre, Amine?"

"Bedre! – kan man kalde det bedre at krybe rundt på denne jord sammen med den selviske, fornedrede menneskeslægt, vi selv hører til, at vandre om i uvished og tvivl, angst og bæven, når vi kan komme i forbindelse med de overlegne væsner. Higer sjælen ikke efter at få adgang til åndernes rige?"

"Er det ikke en ædel ærefrygt?"

"Det er en farlig – højst farlig."

"Og derfor i højeste grad ædel. Det forekommer mig, som om de ville tale til mig; se på den klare stjerne der – den vinker ad mig."

I nogen tid hævede Amine øjnene op mod himlen; hun talte ikke, og tavs blev Philip stående ved siden af hende. Hun gik hen til falderebet og så ned i det stille vand, hvor månen med sit skin trængte et godt stykke ned under overfladen.

"Fremmaner din fantasi, Amine, en art væsner, med evne til at leve under denne mørkeblå bølge, og som lystigt tumler sig imellem koralklipperne og fletter sig perler i håret?" sagde Philip smilende.

"Det ved jeg ikke; men jeg synes, det ville være dejligt at leve der. Du mindes vel din drøm, Philip; der var jeg efter din beskrivelse et af disse samme væsener."

"Det var du," svarede Philip tankefuldt.

"Og dog har jeg en følelse af, at vandet ville forstøde mig, selv om skibet skulle synke. På hvad måde denne min dødelige

skikkelse skal opløses i sine bestanddele, ved jeg ikke; men det føler jeg, at den aldrig vil blive et legetøj for eller omtumles af de kåde og spottende bølger. Men kom nu ned, kære Philip; det er sent på aftenen, og dækket er vådt af duggen."

Da morgenen gryede, meldte udkiggen i mærset, at han på låringen af skibet skimtede noget, der drev rundt på den spejlblanke havflade. Krantz gik til vejrs med sin kikkert for at se nærmere på det, og fandt, at det var en lille båd, som sandsynligvis var kommet i drift fra et eller andet skib. Da det tegnede til at ville blæse op, tillod Philip, at en båd blev sendt ud for at undersøge den; og efter en lang rotørn vendte folkene tilbage til skibet og havde den lille båd på slæb.

"Der ligger en menneskelig skikkelse i den," sagde andenstyrmand til Krantz, da han nåede hen til falderebet; "men om han er helt død, eller der endnu er liv i ham, kan jeg ikke sige."

Krantz meldte dette til Philip, som i det øjeblik sad ved frokosten nede i kahytten sammen med Amine, og så gik han hen til falderebet, hvor manden allerede var blevet langet op af matroserne. Skibslægen var blevet hentet og erklærede, at der endnu var liv i ham, hvorfor han gav ordre til at bringe ham ned, for at han kunne komme til sig selv igen, da manden til deres store forbavselse vendte sig om, som han lå, satte sig over ende og rejste sig til sidst op på benene og stavrede hen til en kanon, hvor han noget efter lod til helt at være kommet sig. Som svar på de spørgsmål, de stillede ham, sagde han, at han havde været om bord i et skib, som var kæntret i en byge, at han lige havde fået tid til at kappe hækjollen los, og at hele det øvrige mandskab var omkommet. Han havde næppe givet dette

svar, før Philip kom ud af kahytten sammen med Amine og gik hen, hvor matroserne var stimlet sammen om manden; da de nu gik lidt af vejen for at gøre plads, genkendte Philip og Amine med skræk og forbavselse deres gamle bekendt, den enøjede lods Schriften.

"Hi! Hi! Kaptajn Vanderdecken, tror jeg – glæder mig at se Dem have kommandoen her, og Dem med, smukke frue."

Philip vendte sig bort, blodet stivnede i hans årer; Amines øjne lynede, idet hun mønstrede den elendige skabnings indskrumpede skikkelse. Et par sekunder efter vendte hun ham ryggen og fulgte Philip ind i kahytten, hvor hun fandt ham siddende med hænderne for ansigtet.

"Hold modet oppe, Philip!" sagde Amine; "det var rigtignok et hårdt stød, og jeg er bange for, at det varsler noget ondt – men hvad så? Det er vor skæbne."

"Det er det – *min* skæbne bør det måske være," svarede Philip og løftede hovedet; "men du, Amine, hvorfor skal du dele den skæbne, som..."

"Jeg deler skæbne med dig, Philip, i liv og død. Jeg ville nødig dø først, Philip, fordi det ville volde dig sorg; men din død vil tillige bebude min, den vil være tegn til min, og jeg vil snart genforenes med dig."

"Du vil da ikke fremskynde din egen død, vel, Amine?"

"Jo, jeg vil, og jeg behøver kun et øjeblik for at få dette lille stål til at gøre sin pligt."

"Nej, Amine, det finder ingen steder medhold – vor religion forbyder det."

"Det kan nok være, at den gør så, men jeg kan ikke fatte, hvorfor. Jeg kom her til verden, uden at der blev spurgt om mit

samtykke – så må det vel også stå mig selv frit for at gå ud af den uden at spørge præsterne om forlov. Men lad nu for øjeblikket den ting fare; hvad vil du gøre med denne Schriften?"

"Sætte ham i land ved Kap; jeg kan ikke døje at have den nedrige usling her om bord. Følte du ikke den samme kuldegysen som tidligere, da du nærmede dig ham?"

"Jo, jeg gjorde – jeg vidste, at han var der, før jeg fik ham at se, men ikke desto mindre – jeg ved ikke hvorfor – men jeg synes ikke, jeg har lyst til at sende ham bort."

"Hvorfor ikke?"

"Jeg tror, det er, fordi jeg har anlæg til at trodse skæbnen, ikke til at lade mig bøje af den. Den usling kan ingen skade gøre."

"Jo, han kan, og det megen skade; han kan gøre mandskabet opsætsigt og balstyrigt – desuden har han en gang prøvet på at liste relikvien fra mig."

"Jeg ville næsten ønske, at han havde gjort det; så var du blevet nødt til at holde inde med denne vilde søgen."

"Nej, Amine, – sig ikke det; det er min pligt, og jeg har svoret en højtidelig ed –"

"Men denne Schriften – du kan ikke godt sætte ham i land ved Kap, men da han er befalingsmand i Kompagniets tjeneste, kunne du jo sende ham hjem, hvis du der traf et skib for hjemgående; var jeg i dit sted, ville jeg dog lade skæbnen råde, for at han er filtret med ind i vor skæbne, det er sikkert nok. Hold modet oppe, Philip, og lad ham blive."

"Du har måske ret, Amine; jeg kunne vel udskyde det noget, men undgå den mig tildelte skæbne, hvordan den nu end bliver, det kan jeg ikke."

"Lad ham da blive og lad ham anstifte så megen ulykke, han kan. Vær venlig og forekommende imod ham."

"Meget sandt, Amine; han har været min fjende uden grund. Hvem kan sige det? Han kan måske blive min ven."

"Og bliver det ikke tilfældet, så har du dog i hvert fald gjort din pligt. Lad ham nu komme herned."

"Nej, ikke nu – i morgen; imens vil jeg give ordre til, at han kan få det så godt som muligt."

"Vi taler, som om han var en af vore lige, hvad jeg har en fornemmelse af, at han ikke er," svarede Amine; "men enten han nu er jordisk eller ikke, kan vi kun vise os jordisk forekommende imod ham og byde ham, hvad denne verden, eller rettere sagt, hvad dette skib formår. Jeg længes nu efter at tale med ham for at se, om jeg kan gøre noget som helst indtryk på hans iskolde skikkelse. Skal jeg gøre kur til den skinbarlige selv?" Og Amine opslog en høj, men bitter latter.

Dermed endte samtalen, men genstanden for den blev ikke ladet af syne. Næste morgen, da lægen havde meldt, at Schriften tilsyneladende var kommet sig helt, blev denne kaldt ind i kahytten. Af legeme var han skrumpet ind til et rent skelet, men i hans bevægelser og hans sprog var der ingen forskel at mærke, de var lige så sikre og anmassende som før.

"Jeg har ladet Dem hente, Schriften, for at få at vide, om jeg kan gøre noget til, at De kan have det mere bekvemt og hyggeligt. Er der noget, De trænger til?"

"Trænger til?" svarede Schriften og så vist først på Philip og så på Amine. "Hi! Hi! Jeg mener, jeg trænger til at lægge mig lidt mere ud."

"Det, håber jeg, De nok vil, når tiden kommer, min hovmester har fået ordre af mig til at sørge for Dem."

"Stakkels mand," sagde Amine med et medlidende blik, "hvor meget må han ikke have gået igennem! Er det ikke den mand, som bragte dig brevet fra Kompagniet, Philip?"

"Hi! Hi! Jo ganske rigtigt – ikke videre velkomment, vel, frue?"

"Nej, min gode mand, det bud er aldrig velkomment for en hustru, der tager hendes mand bort fra hende. Men det havde De jo ingen skyld i."

"Hvad skal det også til, at en gift mand vil gå til søs og lade en smuk kone blive hjemme, når han, efter sigende, har penge nok at leve i land for, hi! hi!"

"Ja, rigtigt, det må De nok sige," svarede Amine.

"Det er bedre at opgive det. Det er jo bare vanvid, dårskab, – er det ikke, kaptajn?"

"Jeg må dog i alle tilfælde ende denne rejse," svarede Philip Amine, "hvad jeg så end senere vil tage mig til. Jeg har gået meget igennem, og det har De da med, Schriften. De har to gange lidt skibbrud; sig mig nu engang, hvad ønsker De helst? Vil De tage hjem med det første det bedste skib eller gå i land ved Kap eller –"

"Eller gøre noget andet, så jeg bare kommer bort fra dette skib, hi! hi!"

"Nej, slet ikke. Hvis De foretrækker at sejle med mig, og da jeg ved, De er en flink sømand, så skal De få hyre og løn som lods – altså, hvis De selv føler lyst til at stå last og brast med mig."

"Stå last og brast – det skal jeg jo, enten jeg vil eller ej. Ja, jeg vil sejle med Dem, mynheer Vanderdecken; jeg ønsker altid at være Dem nær – hi! hi!" –

"Lad gå da; så snart De igen er kommet til hægterne, kan De overtage Deres pligter; indtil den tid skal jeg nok sørge for, at De ikke kommer til at savne noget."

"Og jeg med, min gode mand. Kom kun til mig, hvis der er noget, de trænger til, så skal jeg hjælpe Dem," sagde Amine. "De har gået meget igennem, men vi vil gøre, hvad vi kan, for at De kan glemme det."

"Rigtig god, rigtig venlig!" svarede Schriften og betragtede Amines yndige ansigt og skikkelse. Noget efter trak han på skuldrene og tilføjede. "Det er ellers skade! Ja jammerskade! Måske alligevel!"

"Farvel," vedblev Amine og rakte sin hånd frem til Schriften.

Han greb den, og en kuldegysen fo'r hende lige til hjertet; men da hun nok havde ventet sig noget sådant, ville hun lade, som om hun ikke mærkede det. Schriften holdt hendes hånd inden i sin et sekund eller to, idet han med alvor betragtede den og derpå så Amine i ansigtet. – "Så smuk! – så god! – tak skal De have, mynheer Vanderdecken. Gud holde sin hånd over Dem, frue!" Derpå trykkede Schriften Amines hånd, som han ikke havde givet slip på, og ilede ud af kahytten.

Den pludselige gysen, der gennemisnede Amine fra top til tå, ved at Schriften trykkede hende i hånden, var så heftig, at hun kun med besvær nåede hen til sofaen og sank om i den. Efter i nogen tid at have siddet med hånden trykket imod hjertet, mens Philip bøjede sig ned over hende, sagde hun med næppe hørlig stemme: "Den person må være et overnaturligt væsen –

det er jeg sikker på – nu er jeg overtydet. – Nå," fortsatte hun efter et kort ophold, "så meget des bedre, om vi kan gøre ham til ven; kan jeg det, skal jeg."

"Ja men, Amine, mener du da, at de, der ikke hører til denne verden, kan have forskelligt sindelag ligesom vi, nære velvilje, taknemmelighed, uvilje? Kan man bøje dem efter sin vilje?"

"Det kan man rigtignok. Kan de nære uvilje – som vi ved, de nærer – så må de også være udrustede med de bedste følelser. Hvorfor er der gode og onde væsener til? De kan vel have frigjort sig for deres jordiske støv, men sjælen må være én og den samme. En sjæl uden følelse ville i det hele taget ikke være nogen sjæl. Sjælen er virksom i denne verden, og ligeså må den være i den næste. Kan engle føle medynk, må de føle på lignende måde som vi. Kan dæmoner pine og plage os, må de føle på lignende måde som vi. Vore følelser skifter, hvorfor skal deres da ikke også? Uden følelser ville der ikke være nogen himmel eller noget helvede. Her er vore sjæle i fængsel og bånd, i skranker, indespærrede og fortrykte – tyngede til jorden af kødets vægt, af hvilke de her i verden bliver besudlet; men sjælen, der på sin vingede flugt har forladt støvet, er efter min mening slet ikke mere ren og pur eller mere fuldkommen end den, der endnu har bolig i os. Kan man bøje den efter sin vilje? spørger du. Ja, man kan; de kan tvinges, når dødelige besidder magt og midler dertil. Den, der har hang til det onde, kan tvinges til det gode lige så vel som til det onde. Det er ikke de gode og fuldkomne ånder, vi byder over ved kunst, men dem, som har hang til det slette. Det er over dem, dødelige har magt. Vore kunster har ingen magt over de fuldkomne ånder, men

over dem, som hele tiden øver ondt, og som er nødt til at lystre og gøre det gode, når de, som råder over dem, fordrer det."

"Du tyr endnu til forbudne kunster, Amine. Er det ret og rigtigt?"

"Ret og rigtigt! Når vi har en magt, der er os skænket, så er det ret og rigtigt at gøre brug af den."

"Ja, ganske vist, til det gode – men ikke til det onde."

"Dødelige magthavere, som kun har noget at sige i rent verdslige sager, er ansvarlige for, hvordan de bruger denne magt; ligeså er de, der har højere midler i hænde, ansvarlige for, hvorledes de anvender disse midler. Skaber Gud i Himlen en blomst til at vokse op i det øjemed, at den ikke må plukkes? Nej! Men heller ikke er det hans vilje, at der skal gives overnaturlig hjælp, hvis han ikke havde til hensigt, at dødelige skulle benytte sig af den."

Som Amines øjne nu strålede og så ind i Philips, kunne han ikke i det øjeblik undertrykke den tanke, der opstod hos ham, at hun ikke var som andre dødelige, og han bemærkede roligt: "Kan jeg være vis på, Amine, at jeg til hustru har en, der er dødelig som jeg selv?"

"Ja vist så! Slå dig blot til ro, Philip, jeg er kun en dødelig. Jeg ville ønske til Gud, at jeg ikke var det, ville ønske, at jeg var en af dem, der kunne svæve over dig, våge over dig i alle farer, der truer dig, skærme og bevare dig på denne din besværlige bane; men jeg er kun en stakkels svag kvinde, hvis hjerte slår ømt og inderligt for dig – som for din skyld ville vove alt muligt – som har skiftet natur og ved sin kærlighed er blevet modig og dristig – som forkaster enhver tro, der vil formene hende at påkalde

himmel eller jord eller helvede om bistand til at bevare hos hende, hvad der er hende det dyrebareste."

"Nej, Amine, nej! – sig ikke, at du forkaster troen. Stadfæster ikke denne," – og Philip tog den hellige relikvie frem fra sit bryst – "stadfæster ikke denne og det bud, der blev sendt med den, at vor tro er sand?"

"Jeg har tænkt meget over det, Philip. I begyndelsen var det nær ved at skræmme mig til en slags tro; men netop dine egne præster hjalp mig til at få øjnene op. De ville ikke give dig noget bestemt svar; de ville have overladt det til dig selv at finde dig til rette; budskabet, det hellige ord og de underfulde tegn, som blev dig givet, var ikke i samklang med deres tro, og de vaklede. Må jeg da ikke også vakle, når de gjorde det? Relikvien kan jo godt være så gådefuld og så virksom, som du beskriver; men dens virkninger kan falde anderledes ud, end du tænker, og bliver skadelige – den magt, som er forlenet med den, kan være faldet i urette hænder – magten bliver vel ved at være den samme, men den brug, der bliver gjort af den, er måske ikke tilsigtet."

"Magten, Amine, kan kun udøves af dem, som er hans venner, der døde på korset."

"Ja, så er det slet ingen magt, eller om det virkelig er en magt, så er den ikke halvt så stor som ærkefjendens; for hans kan virke både i det godes og det ondes tjeneste; men på det punkt, kære Philip, bliver vi ikke let enige og kan heller ikke overbevise hinanden. Du er blevet oplært på én vis, og jeg på en anden."

"Hvis et liv i enfold og renhed var alt, hvad der fordredes, ville min Amine kunne være vis på den evige salighed."

"Det er nu min tanke, at mere behøves der ikke, og deri består min tro. Der gives mange trosbekendelser; hvem kan sige, hvilken af dem der er den sande!"

"Sandt nok, Amine, sandt nok," svarede Philip, idet han tankefuldt gik frem og tilbage i kahytten; "men præsterne udtalte dog en anden anskuelse."

"Hvad ligger til grund for deres tro, Philip?"

"Kærlighed, velvilje og overbærenhed."

"Fordømmer da kærligheden dem til evig kval og pine, der aldrig har hørt denne tro, der i døden som i levende live har dyrket og tilbedt den store ånd efter bedste evne, om end med ringe indsigt?"

"Nej, det gør den ganske vist ikke."

Amine kom ikke med flere bemærkninger, og efter at Philip endnu nogle minutter var gået frem og tilbage i dybe tanker, gik han ud af kahytten.

Utrecht kom til Kap, fyldte vand og fortsatte sin rejse, og efter to måneders møjsommelig sejlads kastede det anker ved Gambrun. I hele denne mellemtid havde Amine uophørligt søgt at vinde Schriftens venskab. Hun havde ofte talt med ham på dækket, havde vist ham al mulig venlighed og var blevet herre over den benovelse, som i almindelighed var kommet over hende ved at have ham så nær inde på sig. Schriften lod mere og mere til at blive opmærksom på hendes venlighed. Over for Philip var han til sine tider høflig og forekommende, men ikke altid; overfor Amine derimod var han altid ærbødig. Han førte et gådefuldt sprog – hun kunne ikke hindre hans klukkende latter, hans lejlighedsvise "hi! hi!" i at bryde frem; men da de ankrede ved Gambrun, stod han på en sådan fod med hende, at

han en gang imellem af sig selv kom ind i kahytten, og skønt han ikke ville sidde ned, ville han dog gerne tale et par minutter med Amine og gik så sin vej igen. Mens skibet lå for anker ved Gambrun, kom Schriften en aften hen til Amine, som sad på hytten. "Frue," sagde han efter at have tiet lidt stille, "det skib, som ligger der, sejler om nogle få dage hjem til Deres land."

"Jeg har hørt det," svarede Amine.

"Vil De følge et råd af en, som mener Dem det vel? Tag hjem igen med det skib – vend tilbage til Deres hus og hjem og bliv der, til Deres mand atter kommer tilbage til Dem."

"Hvorfor giver De mig det råd?"

"Fordi jeg aner fare – måske død, og det en gruelig død – for en, jeg ikke ønsker ondt over."

"For mig!" svarede Amine, idet hun fæstede sine øjne stift på Schriften og mødte hans gennemborende blik.

"Ja, for Dem. Nogle kan se længere ud i fremtiden end andre."

"Ikke for så vidt de kun er dødelige skabninger," svarede Amine.

"Jo netop, selv om de kun er dødelige skabninger. Men hvad enten jeg nu er dødelig eller ikke, så forudser jeg, hvad jeg gerne ville afvende. Frist ikke længere skæbnen."

"Hvem kan afvende den? Følger jeg Deres råd, så var det dog min skæbne at skulle følge det, og følger jeg det ikke, så var det også lige fuldt min skæbne."

"Nå, så flygt da fra, hvad der truer Dem."

"Jeg er ikke bange; men De skal alligevel have tak. Sig mig, Schriften, er ikke Deres skæbne på en eller anden vis vævet ind i min mands? Jeg har en fornemmelse af, at den må være det."

"Hvorfor tror De det, frue?"

"Af mange grunde; to gange har De hentet ham bort – to gange har De lidt skibbrud og har på en vidunderlig måde atter vist Dem og været ved lige så godt helbred som før. De kender også noget til hans livsopgave – det er indlysende."

"Men det beviser intet."

"Jo, det beviser meget; for det beviser, at De ved det, der blev antaget kun at være ham alene bekendt."

"Det var også Dem bekendt, og kirkens tjenere talte frem og tilbage om det," svarede Schriften med et hånsmil.

"Hvorfra ved De også det?"

"Hi! Hi!" svarede Schriften; "tilgiv mig, frue, det var ikke min hensigt at gøre Dem flov."

"De kan ikke fragå, at De på en gådefuld, ubegribelig måde er knyttet til denne min mands livsopgave. Sig mig, er den, således som han tror, rigtig opfattet og Gud velbehagelig?"

"Hvis han tror, at den er rigtig opfattet og Gud velbehagelig, så bliver den det også."

"Hvorfor viser De Dem da som hans fjende?"

"Jeg er ikke hans fjende, smukke frue."

"De er ikke hans fjende? Hvorfor forsøgte De da en gang at frarøve ham den mystiske relikvie, ved hvilken han skal fuldføre sit hverv?"

"Af grunde, som ikke bør røbes, ville jeg sætte en stopper for videre søgen fra hans side. Beviser det, at jeg er hans fjende? Ville det ikke være bedre, om han blev i land hos Dem og nød sit tilstrækkelige og gode udkomme frem for at krydse om på det ville hav under denne vanvittige søgen? Uden relikvien kan hans gerning ikke blive fuldbyrdet. Det var jo en tjeneste, man viste ham, ved at tage den fra ham."

Amine svarede ikke, hun var faldet i tanker.

"Frue," vedblev Schriften lidt efter, "jeg ønsker Dem alt godt. Deres mand bryder jeg mig ikke om, men jeg ønsker dog ikke noget ondt over ham. Hør nu efter: Såfremt De ønsker, at Deres fremtidsdage skal henrinde i fred og ro – såfremt De ønsker at leve længe her i verden med den mand, De selv har udkåret Dem, og som De har skænket Deres første og inderligste kærlighed – såfremt De ønsker, at han skal dø i sin seng som en bedaget olding, og at De skal lukke hans øjne, under tårer, som børnene fælder over tabet, mens de dog beholder evnen til at smile for at trøste og opmuntre deres moder – hvis De vil tage den relikvie af brystet på ham og give mig den, så skuer jeg alt dette og kan love Dem det i fremtiden. Men – såfremt De derimod vil have, at han skal lide mere, end noget menneske nogen sinde har lidt, tilbringe hele sit liv i tvivl, angst og smerte, indtil det dybe hav modtager hans lig, så lad ham beholde den. Såfremt De vil, at Deres egne dage skal kortes af – såfremt De vil skilles fra ham og dø en gruelig død – så lad ham beholde den. Jeg kan læse, hvad der skal komme, og sådan vil begges skæbne blive. Frue! Overvej det selv; nu må jeg forlade Dem; i morgen vil jeg høre Deres svar."

Schriften gik bort og overlod Amine til hendes egne betragtninger. Længe gentog hun for sig selv den samtale, hun havde haft med denne mand, og hvad han havde spået hende; nu var hun overbevist om, at han hørte til denne verden, men på den ene eller den anden måde stod i nøje forhold til hendes mands skæbne. "Mig ønsker han alt godt, min ægtefælle intet ondt, men vil blot sætte en pind for hans videre søgen. Hvorfor vil han det? – Det vil han ikke sige. Han har fristet mig, fristet

mig højst besynderligt. Hvor ville det være let at tage relikvien, mens Philip lå og sov ved min side – men hvor troløst! Og dog – en tilværelse i velvære, fred og ro, et lykkeligt familieliv, en høj alder – hvad er det ikke for et tilbud for en øm og kærlig hustru! Og på den anden side – slid og slæb, uro og angst og så sænkes ned i den våde grav! Og hvad venter der mig! Stille! Det har intet at sige. Og dog, at dø, adskilt fra Philip, har det intet at sige? Ak nej, den tanke er forfærdelig. – Jeg tror ham. Ja, han har forudsagt det tilkommende og sagt det sandfærdigt. Kunne jeg tale Philip til rette? Nej, jeg kender ham til bunds; han har svoret og skifter ikke sind. Og dog, hvis relikvien blev ham frataget uden hans vilje og vidende, så ville han ikke have grund til at bebrejde sig noget. Hvem ville han da lade det gå ud over? Kunne jeg skuffe ham? Skulle jeg, hans elskede viv, sige en løgn? Nej, nej, det bør ikke ske. Komme, hvad der komme vil, det er vor skæbne, og jeg giver mig hen i den."

"Hvad gør dig så tankefuld, Amine?" sagde Philip, der noget efter kom hen, hvor hun sad.

Amine svarede ikke lige straks. "Skal jeg sige ham alt?" tænkte hun. "Det er den eneste udvej, jeg har – ja, jeg vil sige ham det hele." Amine gentog samtalen mellem hende og Schriften. Philip svarede ikke; han satte sig ned ved siden af Amine og tog hende i hånden. Amine lænede hovedet op til sin mands skulder. "Hvad har du i sinde, Amine?" sagde han lidt efter.

"Jeg kunne ikke stjæle din relikvie, Philip, måske du vil give mig den?"

"Men min fader, Amine, min stakkels fader – skal da den skrækkelige dom over ham stå fast til evig tid, over ham, som henvendte sig til, som af Vorherre fik lov til at henvende sig om

hjælp til sin søn, for at denne gruelige dom kunne blive ophævet. Beviser ikke denne mands samtale med dig, at min livsopgave er rigtig opfattet? Bestyrker ikke netop det, at han kender den, det hele? Hvorfor vil han dog forebygge det?" spurgte Philip grublende.

"Hvorfor, det kan jeg ikke sige, Philip, men jeg ville gerne forhindre det. Jeg har en følelse af, at han har magt til at kunne læse i fremtiden og har læst rigtigt."

"Lad så være; han har talt, men ikke rent ud af posen. Han har forjættet mig, hvad jeg længe har været belavet på – hvad jeg tilsvor Gud i himlen at ville lide. Meget har jeg allerede døjet, og jeg er rede til at lide mere endnu. Jeg har længe betragtet min færd her i verden som en pilgrimsgang, og – udkåret til denne, som jeg er blevet – håber jeg på, at lønnen venter mig i den anden verden. Men, Amine, du er ikke bundet ved nogen ed til Himlen, du har ikke indgået nogen forpligtelse. Han rådede dig til at vende hjem igen – han talte om en gruelig død. Følg hans råd og undslip den."

"Jeg er ikke bundet ved nogen ed, Philip; men hør mig, så sandt jeg håber på det evige liv, binder jeg mig nu."

"Hold inde, Amine!"

"Nej, Philip, du kan ikke hindre mig i at gøre det; gør du det nu, vil jeg fremsige eden, når du er borte. En gruelig død vil være en barmhjertighedsgerning imod mig, så vil jeg da ikke komme til at se dig lide. – Lad mig da aldrig vente mig evig salighed, men evig kval og pine blive min lod, om jeg forlader dig, så længe skæbnen tillader os at være sammen, jeg hører dig alene til – jeg er din hustru; min lykke i nutid og fremtid, mit et og alt har du taget med dig om bord, og hvor hårdt skæbnen

end ville ramme mig, så bliver Amine dog ikke forknyt og bange. Jeg er ikke forsagt og modløs af hjerte, så jeg skulle flygte for fare og lidelse. I det ene punkt i det mindste har du gjort et godt valg, har du fået dig en god hustru, Philip."

Philip førte i tavshed hendes hånd til sine læber, og samtalen blev ikke genoptaget på ny. Næste aften kom Schriften atter hen til Amine. "Nå, frue?" sagde han.

"Schriften, der bliver ikke noget af det," svarede Amine, "alligevel skal De have så mange tak."

"Frue, selv om han nødvendigvis må opfylde sin sendelse, hvad har De så med det at gøre?"

"Schriften, jeg er hans hustru – hans for bestandig, både her i verden og i den næste. De kan ikke gå i rette med mig for det."

"Nej," svarede Schriften, "jeg går ikke i rette med Dem, jeg beundrer Dem. Det smerter mig alligevel. Men når alt kommer til alt, hvad er så døden. Ingenting. – Hi! Hi!" og dermed ilede Schriften bort og lod Amine ene.

22

Utrecht sejlede fra Gambrun, anløb Ceylon og fortsatte sin rejse videre ind i de ostindiske farvande. Schriften blev stadig ved med at være om bord, men siden den sidste samtale med Amine havde han holdt sig for sig selv og lod til at sky både hende og Philip; fremdeles gjorde han ikke, som tidligere, noget forsøg på at sætte ondt blod i mandskabet og tillod sig heller ikke sine sædvanlige spydigheder og stiklerier. Hvad han havde meddelt Amine, gjorde også sin virkning på hende og Philip; de blev mere ordknappe og tungsindige; den ene søgte at skjule for den anden, hvad der lå dem så tungt på sinde; når de sad arm i arm med hinanden, var det med den vemodige følelse af, at de måske snart ville blive berøvet den lykke og tilfredsstillelse, de nu nød; men til samme tid stålsatte de deres hjerter til modigt at holde ud og beredte sig på at gå det værste i møde. Krantz undrede sig over den forandring, der var foregået, men kunne naturligvis ikke finde ud af årsagen. *Utrecht* var ikke langt fra Andamanerne, da Krantz, som havde iagttaget barometret, en morgen ganske tidlig kom ind og varskoede Philip.

"Der er alle mulige udsigter til, at vi bliver overfaldet af en tyfon," sagde Krantz; "barometret og vejret ser begge truende ud."

"Så må vi gøre alt klart. Fir straks bramræerne ned og mindsk sejl. Vi vil stryge bramstængerne. Om et minut skal jeg være på benene."

Philip ilede op på dækket. Det var smult vande, men vindens susen antydede allerede, at orkanen var i anmarch. Det tomme rum i luften var ved at fyldes, rystelsen i luftlagene ville blive skrækkelig; en hvidlig tåge bunkede sig tættere og tættere sammen; folkene blev purret ud, alt tungt gods blev bragt ned, og kanonerne surret fast. Nu kom der et vindstød, som krængede skibet over og gik hen over det, men et minut efter lå det på ret køl igen som før; så kom et andet og tredje med stadig stigende voldsomhed. Skønt det var smult vande, så søen dog til sidst så hvid ud, som var den et lagen af skum, efterhånden som tyfonen i sit stormløb fejede hen over den; den fo'r løs på skibet, som duvede ned lige til rælingen og blev liggende således; et kvarter efter var orkanen forbi, og skibet lettede sig igen, men søen havde nu rejst sig, og det blæste godt. Inden en time var gået, kom stormen igen, mere vild, mere rasende. Bølgerne sprøjtede op i ansigtet på dem om bord, regnen styrtede ned i strømme. Skibet krængede helt over og blev liggende på den ene side, til orkanen var drevet over, for at afstedkomme ødelæggelse vidt og bredt på den anden side af dem, mens den lod et vildt oprørt hav bag sig.

"Det er nær ved at være ovre, tror jeg," sagde Krantz. "Det klarer en smule op til luvart."

"Det værste har vi vel sagtens overstået," sagde Philip.

"Nej, det værste er det, der kommer efter," sagde en dæmpet stemme nær ved Philip. Det var Schriften, der åbnede munden.

"En sejler til luvart, der lænser for stormen," råbte Krantz.

Philip så til luvart, og på den plet, hvor der var klarest i synskredsen, så han et skib for mærssejl og fok stå lige ned imod dem. "Det er et svært stort skib; bring mig min kikkert."

Kikkerten blev bragt op fra kahytten, men inden Philip kunne gøre brug af den, havde der igen samlet sig tåge til luvart, og skibet var ikke mere til at se.

"Igen tykt," bemærkede Philip, idet han skød sin kikkert sammen, "vi må holde godt udkig med det skib, at det ikke løber klos på os."

"Det har uden al tvivl set os," sagde Krantz. Få minutter efter rasede tyfonen igen, og det blev bælgmørkt i vejret. Det var, ligesom en tyk tåge var blevet rullet langs hen over havet af den rasende vind, og man kunne ikke tydeligt skelne noget undtagen havets hvide skum, og ikke engang det i en halv kabellængdes afstand, hvor det tabte sig i en mørkegrå tåge. Stormstagsejlet gav efter for vindens tryk og blev revet i laser, der hang og knaldede og smældede og lavede et sådant spektakel, at det endog overdøvede stormens brag. Denne fik da omsider i sin rasen blæst af, og tågen lettede sig lidt.

"Sejler på luv bov, klos inde på os!" råbte en af folkene.

Krantz og Philip sprang op på rælingen og så det store skib holde lige ned på dem, ikke tre kabellængder borte.

"Let på roret! Det ser os ikke og løber lige lukt ind på os!" råbte Philip. "Op med roret, siger jeg, helt op med det, i en fart!"

Roret blev lagt op, mens folkene, der så den overhængende fare, de var i, kravlede op på kanonerne for at se, om skibet ændrede sin kurs; men nej – det kom lige ind på dem, og da forsejlene på *Utrecht* var blæst bort, opdagede de til stor skræk og rædsel, at det ikke ville lystre roret og falde af, som de ville have det til.

"Skib, ohøj!" brølede Philip gennem sin råber – men stormen drev lyden tilbage.

"Skib, ohøj!" råbte Krantz oppe på rælingen og svingede med hatten. Det var ingen nytte til – det kom dem nærmere, med vandet skummende foran dets bov, og det var nu ikke et pistolskud borte fra *Utrecht*.

"Skib, ohøj!" brølede alle matroserne og lagde så megen kraft i det, at det måtte kunne høres – det blev ikke ænset. Skibet kom lige ned imod dem, og dets skæg var ikke tredive fod fra *Utrecht*. Folkene på *Utrecht*, som ventede, at deres skib ville gå midt over ved sammenstødet, krøb op på den luv ræling, alle rede til at gribe fat i tovværket på det andet skib og klatre om bord på det. Amine, som var blevet opmærksom på støjen på dækket, var kommet op og havde taget Philip ved armen.

"Støt dig på mig – stødet –" sagde Philip, men fik ikke mere frem; skægget af det fremmede skib rørte ved siden af deres; matroserne på *Utrecht* opløftede et eneste samtidigt skrig – de sprang op for at gribe fat i rejsningen fra det andet skibs bovspryd, der nu stak op imellem deres master – de greb til – i luften – der var intet at få fat i – der kom ikke noget stød – de to skibe løb ikke på hinanden – det fremmede syntes at kløve dem på tværs – dets skrog gik tyst og stille igennem dem – tømmeret hverken knagede eller gav sig – masterne gik ikke over bord – fokkeråen gik igennem deres storsejl, men sejlet blev ikke flænget itu – hele skibet syntes at skære *Utrecht* igennem uden dog at efterlade noget spor af beskadigelse – og det gik ikke i en fart, men ganske langsomt, som om det virkelig med sin skarpe snabel gennemsavede det ved hjælp af bølgegangen, der hævede og sænkede det. Den fremmedes fokkerøst var gået igennem deres ræling, før Philip kunne blive

herre over sig selv. "Amine", råbte han endelig, "Dødssejleren! – min fader!"

Matroserne på *Utrecht*, der blev mere forfærdede over det vidunderlige udfald, end de tidligere havde været over den fare, der truede dem, kastede sig ned på dækket; nogle ilede ned om læ, andre bad, andre var målløse af skræk og forfærdelse. Amine syntes mere rolig og fattet end nogen som helst anden, Philip end ikke undtaget; hun mønstrede skibet, som det langsomt banede sig vej gennem *Utrecht*, hun så matroserne der om bord koldblodigt læne sig ud over dets ræling, som om de kun lo af den ødelæggelse, de havde anrettet; hun så efter Vanderdecken selv, og på hytten af skibet, med råberen under armen, så hun livagtigt sin Philip – det var den samme djærve, kraftigt byggede mand med de samme ansigtstræk – og omtrent på samme alder at se til – det kunne ikke være nogen tvivl underkastet; det var den bandlyste Vanderdecken!

"Se, Philip," sagde hun, "kan du se – din fader!"

"Ja netop, – barmhjertige Gud! Det er – det er" – og overvældet af sine følelser sank Philip om på dækket.

Skibet var nu gået tværs over *Utrecht*; den ældre Vanderdeckens skikkelse blev set at gå agter ud og kigge ud over hakkebrættet; Amine så ham studse og pludselig vende sig bort – hun så nedefter og opdagede Schriften, der hånligt og trodsigt truede med sin knyttede næve ad det overnaturlige væsen. Atter fløj Dødssejleren bort i læ af stormen og var snart efter forsvundet i tågen; men forinden havde Amine vendt sig om og set den forfatning, Philip var i. Ingen uden hun selv og Schriften lod til at kunne røre sig af pletten eller tage sig noget

til. Deres øjne mødtes, hun vinkede ad lodsen, og med hans bistand blev Philip ledet ind i kahytten.

23

"Så fik jeg ham da at se," sagde Philip, efter at han havde ligget nogle minutter på sofaen i kahytten for at komme til sig selv igen, mens Amine bøjede sig hen over ham. "Endelig har jeg da set ham, Amine! Kan du nu tvivle?"

"Nej, Philip, nu nærer jeg ingen tvivl," svarede Amine modfalden; "men fat mod, Philip."

"For mit eget vedkommende mangler jeg ikke mod – men på dine vegne, Amine, er jeg bekymret – du ved, at når han lader sig se, varsler det en ulykke, som sikkert nok vil indtræffe."

"Lad den kun komme," svarede Amine roligt; "jeg har længe været forberedt på det, og det har du jo med."

"Ja, for mit eget vedkommende, men ikke for dit."

"Du har flere gange lidt skibbrud og er blevet reddet – hvorfor skulle jeg da ikke også kunne blive reddet?"

"Ja, men de ubehageligheder og lidelser, der er forbundet med det!"

"De lider mindst, der har mest mod til at stå imod med. Jeg er vel kun en kvinde, svag og skrøbelig af legeme, men jeg stoler på, at jeg i mit indre har det, der ikke vil bringe dig til at skamme dig ved Amine. Nej, Philip, du skal ikke få nogen klynken og jamren at høre, der skal ikke komme noget udbrud af fortvivlelse over Amines læber; kan hun trøste dig, så vil hun det; kan hun stå dig bi, så vil hun det; men komme, hvad der komme vil, kan hun ikke være dig til nogen nytte, skal hun i det mindste ikke være dig til besvær."

"Det, at du er nærværende i farens stund, ville gøre mig svag og modløs, Amine."

"Det skal det ikke; det skal netop give dig mere mod og kraft. Lad skæbnen så kun blive så tung og hård, som den vil."

"Du kan stole på, Amine, den vil ikke lade vente længe på sig."

"Det får så være," svarede Amine, "men, Philip, det er nok lige så godt, du viser dig på dækket; folkene er så betaget af skræk, og der vil blive lagt mærke til, at du ikke er der."

"Du har ret," sagde Philip, rejste sig, omfavnede hende og forlod kahytten.

"Så er det da kun alt for sandt," tænkte Amine. "Nu skal vi belave os på ulykke og død. Varslet er kommet. Jeg gad nok vide noget mere. O, moder, moder, se her ned til dit barn og åbenbar i en drøm de hemmelige kunster, som jeg har glemt; så kunne jeg få mere at vide. Men jeg har lovet Philip, at, med mindre vi bliver skilt fra hinanden – o, men den tanke er værre end døden, og jeg har bange anelser; blot jeg kommer til at tænke på det, svigter modet mig!"

Da Philip igen kom op på dækket, fandt han skibets mandskab meget bestyrtet. Selv Krantz syntes at være gået rent fra den – han havde ikke glemt den gang, Dødssejleren havde vist sig på højden af den "øde ø" ved Magellanstrædet, og skibene havde fulgt den til deres egen skade og fordærv. Det var nu anden gang, den viste sig, endnu mere frygtelig end første, og det gjorde ham meget nedslået, så han, da Philip kom ud af kahytten, stod tavs og mørk i hu og lænede sig op til skoddet på den luv side.

"Vi kommer aldrig mere i havn," sagde han til Philip, da denne kom hen til ham.

"Tys! Ti bare stille! Folkene kunne høre Dem."

"Det gør heller ikke noget, – de tror det samme," svarede Krantz.

"Men det er forkert af dem," svarede Philip og vendte sig om til matroserne. "Ser I nu vel, gutter! At en eller anden ulykke nok vil hænde os, siden dette skib har ladet sig se, det er højst sandsynligt; jeg har set det før, og det mere end én gang, og der er også fulgt ulykker oven på. Men her er jeg alligevel, i live og nok så rask, og derfor beviser det ikke, at vi ikke nok kan slippe lige så helskindede derfra, som jeg før har gjort. Vi må gøre vort bedste og for resten forlade os på Gud. Stormen vil nu tage sig lidt hvile, og om et par timers tid får vi godt vejr. Jeg har mødt denne Dødssejler før og er ikke forknyt, hvor tit jeg så skal møde den igen. Krantz, lad os få brændevinen her op – folkene har haft hårdt arbejde og må være udasede."

Alene udsigten til at få brændevin syntes at indgyde folkene mod; de skyndte sig at adlyde ordren, og det kvantum, der blev uddelt, var nok til at give den frygtsomste mod og få de andre til at trodse gamle Vanderdecken og hele hans besætning af djævle. Næste morgen var vejret godt og søen smul, og *Utrecht* fortsatte nok så strunk og stolt sin rejse.

Mange dages milde briser og gunstig vind fik dem efterhånden til at glemme den paniske skræk, som det overnaturlige syn havde indjaget dem, og var det end ikke helt glemt, hentydede man dog kun til det i spøg og tog det ganske ligegyldigt. De var nu løbet gennem Malaccastrædet og kommet ind i det ostindiske øhav. Philips ordre lød på at indtage frisk proviant og indhente instrukser på den lille ø Boton, som den gang var i hollændernes eje. De kom velbeholdne dertil, og efter

at have opholdt sig der to dage sejlede de atter videre i den hensigt at løbe op imellem Celebes og Galago. Det var stadig klart i vejret med laber kuling; de avancerede meget forsigtigt frem af hensyn til revene og strømningerne og holdt omhyggeligt udkig efter sørøverskibene, som i århundreder var en pest for disse farvande; de blev dog ikke forulempet af dem og var kommet godt op mellem øerne nord for Galago, da det faldt i med vindstille, og skibet blev af strømmen ført østpå. Vindstillet varede adskillige dage, og de kunne ikke få nogen ankergrund; endelig befandt de sig midt i øgruppen, der ligger tæt ved nordkysten af Ny Guinea.

De lod ankeret falde, og sejlene blev beslået for natten; der faldt en fin støvregn, det var tykt i vejret, og der blev udstillet vagter på alle kanter af skibet, for at de ikke skulle blive overrumplede af sørøverproaerne; for strømmen løb forbi skibet med en fart af femten-tyve kilometer i timen, og disse skibe kunne, hvis de lå på lur inde imellem øerne, ubemærket liste sig bag på dem.

Klokken tolv om natten, da Philip lå i sin køje, blev han vækket ved et pludseligt stød; han troede, det kunne være en proa, der løb imod siden af skibet, og i en fart fo'r han ud af køjen og løb op. Her traf han Krantz, der var blevet vækket ved det samme og var ilet op uden nogen klæder på kroppen. Et stød til fulgte efter, og skibet krængede bagbord over. Philip vidste da, at det stod på grund.

Det natlige mulm og mørke hindrede dem i at komme til klarhed over, hvor de var, men de loddede, og fandt, at de var grundstødt på en sandbanke med ikke mere end fjorten fod vand på den ene side, hvor der var dybest, og at de vendte

bredsiden til imod en stærk strøm, der skubbede dem længere ind på banken og havde lige så stærk fart som en mølleå, så de hvert minut blev drevet mere og mere ind på grundt vande. Ved at se nærmere efter fandt de, at skibet havde slæbt ankeret efter sig, da dette endnu holdt tovet stift og stramt på styrbords bov, men det syntes ikke at kunne forebygge, at skibet blev kastet højere op på banken.

Man formodede, at ankeret var knækket ved læggen, og kastede derfor et til ud.

Der kunne ikke gøres videre før daggry, og med utålmodighed ventede de, til det blev morgen. Da solen stod op, lettede tågen, og de opdagede nu, at de stod på grund på en sandbanke, hvoraf en lille del ragede op over vandet, og rundt om denne løb strømmen med stor heftighed. Omtrent en kilometer fra dem lå en gruppe småholme, hvor der voksede kokostræer, men de viste i øvrigt ikke spor af at være beboet.

"Jeg er bange for, at vi kun har meget lidt udsigt til at slippe herfra," bemærkede Krantz til Philip. "Hvis vi letter skibet, vil ankeret måske ikke holde, og så bliver vi kastet længere op, og at lægge et anker ud imod denne strøm, er plat umuligt, så rivende som den er."

"I alt fald må vi prøve på det; men jeg indrømmer, at vor stilling er alt andet end tilfredsstillende. Send alle mand agter ud."

Folkene kom agter ud, tungsindige og forsagte.

"Sig mig engang, hvad er I forknytte over?" spurgte Philip.

"Vor skæbne er afgjort; vi vidste nok, at det ville blive enden på det."

"Jeg holdt det for sandsynligt, at skibet vilde forlise – det sagde jeg jer jo; men skibets forlis behøver ikke at medføre mandskabets – ja, det er ikke nogen ligefrem følge, at skibet skal gå til grunde, selv om det er svært i bekneb, som det for øjeblikket er. Hvad har vi at befrygte, folk? Vandet er smult, vi har tid nok for os; vi kan lave os en tømmerflåde og gribe til vore både – det blæser aldrig mellem disse øer, og vi har land klos i læ. Lad os først prøve på, hvad vi kan gøre ved skibet; glipper forsøget, så må vi drage omsorg for os selv."

Folkene greb med begærlighed denne idé og gik villigt til deres arbejde; vandfadene blev væltet, pumperne sat i gang, og alt, hvad der kunne undværes, blev kastet over bord for at lette skibet; men ankeret slæbte stadig efter på grund af strømmens magt og den dårlige ankergrund; Philip og Krantz så, at de blev kastet højere og højere op på banken.

Natten faldt på, inden de opgav deres arbejde; ved det tidspunkt kom der en frisk kuling og fremkaldte en del bølger, der fik skibet til at hugge imod det hårde sand, og sådan lå de og gyngede til næste morgen. Da det dagedes, tog folkene atter fat på deres arbejde og bemandede igen pumperne for at lænse skibet for det vand, som var blevet væltet ud af fadene, men noget efter fik de sand med op i pumpen. Dette sagde dem tydeligt nok, at skibet var sprunget læk, og at det var til ingen nytte, de anstrengte sig. Folkene gik fra deres gerning, men Philip satte atter mod i dem og påviste dem, at de mageligt kunne redde sig selv, og at alt, hvad de havde at gøre, blot var at lave sig en tømmerflåde, som kunne tage proviant nok om bord til dem og tillige rumme den del af mandskabet, som bådene ikke kunne rumme.

Da folkene havde undt sig nogen hvile, tog de igen fat på arbejdet, mærssejlene blev strøget, ræerne firet ned og tømmerflåden påbegyndt i læ af skibet, hvor den stærke strøm blev brudt noget. Philip havde det uheld, der tidligere havde ramt ham, i frisk minde og gjorde sig megen umage med at bygge denne tømmerflåde, og da han sagde sig selv, at der ikke, når først vandet og provianten var opbrugt, ville være nogen anledning til at have så tung en masse på slæb, satte han den sammen af to dele, som let kunne skilles fra hinanden, og således ville bådene få mindre at bugsere, så snart omstændighederne ville tillade dem at give slip på den ene halvdel.

Deres arbejde blev igen standset ved nattens frembrud, og folkene gik til hvile, mens vejret vedblev at være smukt med kun ganske lidt vind. I middagsstunden den næste dag var tømmerflåden i stand, sådan som den skulle være, vand og proviant blev stuvet behørigt over på den; en tryg og tør plads blev lavet til rette til Amine midt på den ene del; vare-tov og sejl tillige med alt andet, der kunne komme dem til nytte, i tilfælde af at de blev drevet på land, blev langet ned. Der blev også sørget for, at de fik bøsser og ammunition med, og alt var klappet og klart, da folkene kom agter ud og lod nogle ord falde til Philip som vink om, at der var rigeligt med penge om bord, som det var dumt at lade ligge, og at de nok ønskede at tage så mange med sig, som de vel kunne. Denne antydning fremkom på en sådan måde, at det var åbenbart, de havde sat sig for, at sådan skulle det være, så Philip turde ikke give dem afslag, men i sit stille sind besluttede han, at så snart de kom til et sted, hvor han kunne gøre brug af sin myndighed, ville han gøre krav

på pengene på Kompagniets vegne, som de jo tilhørte. Folkene gik ned i rummet, og mens Philip ordnede alt på det bedste for Amine, langede de pengefustagerne op af lasten, slog dem op og tog for sig af varerne, idet de kævledes med hinanden ved hver ny tønde, der blev slået op, om hvem der skulle have lov til at tage først. Endelig havde da hver mand fået så meget, som han kunne slæbe, og havde lagt byttet tillige med sit tøj ned på tømmerflåden eller over i den båd, hvor han havde fået plads. Så var alt da klart. – Amine blev firet ned og satte sig på det sæde, der var hende forbeholdt, båden tog tømmerflåden på slæb, der blev kastet los fra skibet, og af sted drev de med strømmen, mens de dog roede til af alle kræfter for at undgå at blive sat ind på den del af sandbanken, der ragede op over vandet. Det var egentlig det eneste farlige sted, de havde at tage sig i agt for, og som de kun med nød og næppe holdt sig fri af.

De var i alt seksogfirs; i bådene var der toogtredive, resten var på tømmerflåden, som var forsvarligt bygget, og da der var fuldt op af tømmer i den, flød den højt på vandet, nu da det var smult. Det var en aftale mellem Philip og Krantz, at en af dem skulle blive på tømmerflåden, og den anden være i en af bådene; men i det øjeblik tømmerflåden satte af fra skibet, var de begge ovre på denne, da de, så snart de kunne afgøre, hvad retning strømmen tog, ville rådføre sig med hinanden om, hvad kurs det ville være bedst for dem at slå ind på. Det så ud til, at strømmen, så snart den var kommet forbi banken, tog en mere sydlig retning hen imod Ny Guinea. De tog derfor under overvejelse, om de skulle lande på denne ø, hvor de indfødte havde ord for at være feje, men også snedige og træske, eller lade være. Der blev talt længe frem og tilbage, men det endte

imidlertid med, at de foreløbig ikke ville beslutte sig til noget bestemt, men hellere vente og se tiden an, om der monne indtræffe noget. Imidlertid roede båden vester på, mens strømmen satte dem stærkt ned imod syd.

Natten faldt på, og bådene lod de dræg falde, som de havde taget med; Philip var glad ved at opdage, at strømmen nu ikke var nær så stærk, så drægene godt kunne holde båden og tømmerflåden. De udmattede matroser dækkede sig til med varesejlene, de havde forsynet sig med, satte vagt og lå snart i dyb søvn.

"Var det ikke bedst, om jeg blev i en af bådene?" spurgte Krantz. "Sæt nu, at de for at frelse sig selv lod tømmerflåden sejle sin egen sø."

"Jeg har tænkt på det," svarede Philip, "og derfor har jeg ikke villet have, at der kom proviant eller vand over i bådene, så det er grund nok til, at de ikke lader os i stikken."

"Det er også sandt, det havde jeg rent glemt."

Krantz blev på vagt, og Philip søgte sig nogen hvile, hvilket han havde meget brug for. Amine modtog ham med åbne arme.

"Jeg er ikke det mindste bange, Philip," sagde hun; "jeg synes snarere til afveksling godt om denne eventyrlige forandring. Vi vil gå i land og bygge os en hytte under kokostræerne, og så vil jeg blive bedrøvet, når den dag kommer, som bringer os hjælp og befrier os fra vor øde ø. Hvad bryder jeg mig vel om andet end dig?"

"Der er en oven over os, i hvis hånd vi står, min elskede, og han vil føre og lede os, som ham behager. Vi har grund til at være taknemmelige for, at det ikke er værre, end det er," svarede

Philip. "Men nu må vi gå til ro, da jeg snart bliver nødt til at våge."

Det gryede, og morgenen brød frem med smult vand og klar, blå himmel; tømmerflåden var blevet ført hen i læ af den flok ubeboede småøer, vi tidligere har omtalt, og nu var alt håb om at nå dem ude; men nede i vest så de lige i synskredsen nogle kroner og stammer af kokostræer, og i den retning besluttedes det, at de skulle bugsere tømmerflåden. Frokosten var blevet uddelt, og folkene havde grebet årerne igen, da de fik øje på en proa, fuld af mænd, som stak ud efter dem fra en af øerne til luvart. At det var et sørøverskib, kunne der ikke være tvivl om, men Philip og Krantz mente, at deres styrke var mere end tilstrækkelig til at slå dem tilbage, hvis de skulle forsøge et angreb. Dette blev udtrykkelig fremhævet for folkene; våben blev uddelt til alle i bådene så vel som til dem på tømmerflåden, og for at matroserne ikke skulle blive udmattet, fik de ordre til at ligge på årerne og afvente fartøjets komme.

Så snart sørøveren var indenfor skudvidde og havde udspejdet sine modstandere, holdt den inde med at ro og begyndte at skyde med en lille kanon, som den havde anbragt foran i boven. De skråsække og kardæsker, den udslyngede over dem, sårede adskillige af folkene, til trods for at Philip havde befalet dem at lægge sig fladt ned på tømmerflåden og i bådene. Sørøveren kom nærmere, og dens ild blev mere ødelæggende, uden at folkene fra *Utrecht* kunne se deres snit til at besvare den. Til sidst blev det foreslået som den eneste udvej, de havde til at slippe godt fra det, at bådene skulle angribe sørøveren. Philip indvilligede; der blev sendt flere folk over i bådene; Krantz overtog kommandoen; tømmerflåden kastedes

los, og bådene roede bort. Men næppe havde de klaret tømmerflåden fra sig, førend de, ligesom efter en pludselig indskydelse, gjorde omkring og roede bort i stik modsat retning. Philip hørte Krantz' stemme og så hans sabel blinke i luften; et øjeblik efter sprang han i søen og svømmede hen til tømmerflåden. Det lod til, at folkene i bådene, urolige og ængstelige for, at de ellers ikke kunne sikre sig de penge, de var i besiddelse af, var blevet indbyrdes enige om at ro bort og overlade tømmerflåden til dens skæbne. Forslaget om at angribe sørøveren var netop blevet fremsat med dette mål for øje, og så snart de var klar af tømmerflåden, bragte de deres forehavende til udførelse. Forgæves havde Krantz villet tale dem til rette, truet og tryglet dem; de truede med at ombringe ham, og da han indså, at hans bestræbelser ikke førte til noget, sprang han ud af båden. "Så er vi fortabt, er jeg bange for," sagde Philip. "Vort antal er svundet så meget ind, at vi ikke kan håbe at gøre modstand ret længe. Hvad mener De, Schriften?" dristede Philip sig til at spørge lodsen, som stod nær ved ham.

"Fortabte – ja, men ikke ved sørøverne, de gør os ingen skade. Hi! Hi!"

Schriftens bemærkning var rigtig. Sørøverne sluttede som så, at folkene, da de tog deres tilflugt til bådene, havde taget alt, hvad der duede, med sig, og gav sig derfor straks til at jagte bådene i stedet for at fyre på tømmerflåden. Bunkeårerne blev nu lagt ud, og proaen fløj hen ad den spejlglatte havflade som en vandfugl, strøg forbi tømmerflåden og vandt tydeligt ind på bådene, men denne fart sagtnedes dog snart, og da dagen hældede, forsvandt først bådene og så sørøverskibet i syd, idet

afstanden imellem dem, efter hvad det så ud til, næsten var den samme som ved begyndelsen af jagten.

Da flåden nu var givet til pris for vind og vove, samlede Philip og Krantz tømmermandens værktøj sammen, som var taget med fra skibet, udsøgte sig to spir af flåden og gjorde alting klar til at få rejst en mast og sat sejl til næste morgen.

Det første, der i morgendæmringen kom dem for øje, var bådene, som roede tilbage hen imod tømmerflåden, og sørøveren lige i hælene på dem. Folkene havde roet hele natten og var svært medtaget af dette hårde arbejde. Formodentlig var der blevet holdt råd imellem dem, hvorefter det blev bestemt, at de skulle ro rundt i en bue, så de kunne vende tilbage til tømmerflåden; såfremt de nåede denne, ville de nemlig være i stand til at forsvare sig, og desuden kunne de så få proviant og vand, som de ikke havde med om bord, da de lod de andre i stikken. Men det var nu ikke skæbnens vilje; efterhånden sank matroserne fra tofterne ved deres årer udmattet ned i bunden af båden, og sørøverskibet forfulgte dem med fornyet iver. Bådene blev taget en for en; det bytte, der fandtes, var mere, end sørøverne havde gjort regning på, og det behøver næppe at bemærkes, at ikke én mand blev skånet. Alt dette skete mindre end fem kilometer fra tømmerflåden, og Philip ventede, at den næste bevægelse skibet gjorde, ville være hen imod dem, men han tog fejl. Velfornøjet med det bytte, de havde fået, og i den tanke, at der ikke kunne være mere på tømmerflåden, roede sørøverne deres vej mod øst, hen imod de øer, hvorfra de først var kommet. Således fik de, der lod deres kammerater i stikken, deres velfortjente straf.

Tallet på dem, der nu var tilbage på tømmerflåden, løb op til nogle og fyrre; det var Philip, Krantz, Schriften, Amine, de to understyrmænd, seksten matroser og fireogtyve soldater, som var blevet indskibet i Amsterdam. Af proviant havde de nok til tre-fire uger, men de manglede vand, da de allerede nu ikke havde nok til mere end tre dage, regnet efter den sædvanlige ration. Så snart masten var blevet rejst og taklet, og sejlene sat – skønt der næppe var et vindpust at spore – udviklede Philip for mandskabet nødvendigheden af at sætte dem på mindre ration vand, og det blev besluttet, at det skulle deles således, at det kunne strække til i tolv dage, hvad der lod sig gøre, når rationen blev knappet af til en halv liter om dagen.

Da tømmerflåden egentlig var sat sammen af to, kom det spørgsmål nu på bane, om det ikke ville være bedst at kaste den mindre del los og sætte alle folkene om bord på den anden, men dette forslag blev forkastet, for det første, fordi antallet på tømmerflåden (skønt bådene havde forladt dem) ikke var blevet meget mindre, og desuden ville tømmerflåden styre meget bedre under sejl nu, da den var lang nok, end hvis de afkortede noget i dens dimensioner og ændrede dens form, så den kun blev en firkantet masse flydende tømmer.

I tre dage havde de vindstille, solen sendte sine brændende stråler ned på dem, og vandmanglen var dem en følelig plage; navnlig led de af dem mest, som fortsatte med at drikke brændevin.

Den fjerde dag rejste sig en gunstig vind, og sejlet fyldtes; det var en lise for deres feberhede pander og vablede rygge, og da tømmerflåden sejlede med en fart af otte kilometer i timen, var folkene muntre og ved godt håb. Landet ved foden af

kokostræerne var nu lige til at skimte, og de håbede, at de næste dag kunne lande og finde det vand, de nu higede så meget efter at få. Hele natten førte de sejl, men næste morgen opdagede de, at strømmen var dem imod, og at det stykke, de nåede frem, når det blæste op, tabte de igen, så snart vinden lagde sig; det luftede nemlig altid op om morgenen, men blev stille igen om aftenen. Således gik det dem i fire døgn endnu, idet de hver middag ikke var en tyve kilometer fra land, men næste morgen blev sat så meget tilbage, at de måtte begynde forfra igen. Otte dage gik, og folkene, som var pint og plaget af at være udsat for den brændende sol, blev misfornøjede og opsætsige. Til sine tider råbte og skreg de på, at tømmerflåden skulle deles i to, for at de kunne nå ind til land med den ene halvdel; til andre tider ville de have den proviant, de ikke kunne få spist, kastet over bord for at lette tømmerflåden. Hvad der voldte dem størst vanskelighed og bryderi, var, at de ikke havde noget anker eller dræg til tømmerflåden, da bådene havde ført alt af den slags, som var taget med fra skibet, bort med sig. Philip foreslog derfor folkene, at da hver af dem havde en sådan mængde sølvpenge hos sig, skulle de sy dem ind i sejldugsposer, hver mands ejendom for sig; med denne vægt fastbundet til tovene ville de sandsynligvis være i stand til at holde tømmerflåden imod strømmen blot én nat, og så ville de næste dag nok kunne nå ind til land. Men det blev der ikke noget af – de ville ikke vove deres penge. Nej, nej – de dårer! De ville hellere af med livet på den ynkeligste måde. Atter og atter blev det dem foreslået af Philip og Krantz, men uden at det havde nogen virkning.

Mens dette stod på, havde Amine holdt modet oppe hos sig og bevaret sin sindsligevægt; for Philip havde hun vist sig at være en fortrinlig rådgiverske og trøsterinde i hans ulykke. "Vær ved godt mod, Philip," plejede hun at sige, "vi kan godt endnu komme til at bygge vor hytte i skyggen af de kokostræer der og tilbringe, om ikke det hele, så dog en del af resten af vort liv i fred; for hvem i alverden ville vel falde på at søge os i disse øde og ensomme egne, som ingen menneskelig fod har betrådt?"

Schriften var stille og fredelig; han talte meget med Amine, men ellers ikke med nogen. Det lod virkelig til, at han havde mere følelse for Amines vel og ve, end han nogen sinde før havde vist. Han vågede over hende og stod på pinde for hende; ofte plejede hun, efter i nogen tid at have siddet uden at mæle et ord, pludselig at slå øjnene op og så da Schriftens ansigt antage et udtryk af medlidenhed og tungsind, som hun havde troet det umuligt, at han kunne lægge for dagen.

Der gik endnu en dag; atter nærmede de sig landet, og atter døde brisen hen, så de blev revet med tilbage af strømmen. Folkene gjorde sig nu ud til bens, og til trods for alt, hvad Philip og Krantz sagde til dem, rullede de al provianten og varegodset, hver stump og trævl, ud i søen, på nær et fad brændevin og det forråd vand, der var tilbage; derpå satte de sig hen i den forreste ende af tømmerflåden med skumle, truende miner og stak hovederne sammen.

Natten faldt nu igen på. Philip var fuld af angst og spænding. Atter søgte han at overtale dem til at bruge deres pengeposer til anker, men forgæves; de viste ham vintervejen, og han vendte tilbage til den agterste del af tømmerflåden, hvor det trygge og

sikre sæde var blevet rejst for Amine. I dybe tanker og trist til mode lænede han sig op ad det, idet han troede at Amine sov.

"Hvad er det, der tynger dig, Philip?"

"Hvad der tynger mig? Å, det er disse folks griskhed og dårskab. De vil hellere dø end vove deres lumpne penge. De har midler i hænde til at frelse sig selv og os med, men de vil ikke. På forenden af tømmerflåden er der vægt nok i guld og sølv til at kunne holde et helt dusin sådanne flydende masser som denne her, men alligevel vil de ikke vove deres penge. Forbandet være den kærlighed til guld! Vi har kun vand til to dage, uddelt, som det bliver, dråbe for dråbe. Se på deres udtærede, pilmagre og indskrumpne skikkelser, og se, hvor de alligevel klamrer sig fast til penge, som de rimeligvis aldrig vil få brug for, selv om de så også når ind til land. Jeg er nær ved at gå fra forstanden."

"Du lider, Philip, du lider af sult og tørst, men jeg har været forsynlig, da jeg nok tænkte, at dette ville indtræffe; jeg har sparet både på vand og beskøjter – og her har jeg fire flasker – drik Philip, det vil kvikke dig op."

Philip drak, og det hjalp også noget på ham, for den stærke spænding, han havde været i den dag, havde efterladt en stor slaphed.

"Tak. Amine! Tak, min elskede! Nu føler jeg mig bedre. – Gode Gud! Er de da sådanne dårer, at de skatter det usle mammon højere end en dråbe vand i denne lidelsernes og savnets tid!"

Natten faldt nu atter på som før; stjernerne skinnede klart, men månen var ikke oppe. Philip var stået op hen ad midnat for at afløse Krantz med at styre flåden. Efter sædvane havde folkene før søgt sig leje, hvor de kunne, rundt om på hele

tømmerflåden; men denne nat blev største parten af dem forude. Philip underholdt sig med sine egne bitre tanker, da han mærkede, at de brødes forude, og hørte Krantz' stemme råbe efter ham om hjælp. Han gav slip på roret, greb sin huggert og løb forud, hvor han fandt Krantz liggende fladt ned og matroserne i færd med at bagbinde ham. Med våbnet i hånden banede kan sig vej hen til ham, men blev grebet og afvæbnet. "Kap los – kap los!" råbte de, der holdt ham, og nogle få sekunder efter havde Philip den store sorg at se agterdelen af tømmerflåden, hvor Amine var, drive af sted for egen regning bort fra den del, hvor han selv stod.

"Vær barmhjertige! Min hustru – min Amine, – for Himlens skyld, frels hende," råbte Philip, idet han forgæves sled og stred for at slippe løs. Også Amine, som var løbet hen på siden af tømmerflåden, udstrakte sine arme – til ingen nytte – de var over en kabellængde borte fra hinanden. Philip gjorde endnu en fortvivlet kraftanstrengelse, men faldt så om uden sans og samling.

24

Først efter daggry åbnede Philip sine øjne og så Krantz ligge på knæ ved siden af sig. I begyndelsen var hans tanker omtågede og forvirrede; han vidste, at der var tilstødt ham en skrækkelig ulykke, men han kunne ikke komme på, hvad det var. Endelig dukkede det op for ham, og han skjulte ansigtet i sine hænder.

"Slå Dem til ro," sagde Krantz; "efter al sandsynlighed når vi ind til land i dag, og vi vil give os til at lede efter hende så snart vi kan."

"Det er altså den skilsmisse, som den slyngel Schriften spåede os, tillige med den gruelige død, der ventede hende," tænkte Philip; "ja; grueligt må det rigtignok være, at svinde ind til et skelet under en glødende sol, uden at der er levnet hende en dråbe vand til at svale sin af tørst brændende tunge – givet til pris for vind og vove – flydende om på havet ene – aldeles ene – skilt fra sin mand, i hvis arme hun ville dø uden sorg og klage – gået fra forstanden af spænding og angst og ved tanken om, hvad jeg måske lider. Ja, lods, De har ganske ret; der kan ikke gives nogen grueligere død for en øm og hengiven hustru. O, det løber mig rundt i hovedet. Hvad har Philip Vanderdecken nu at leve for?"

Krantz kom frem med al de grunde til trøst, som hans venskab for Philip kunne indgive ham, men til ingen nytte. Så gav han sig til at tale om hævn, og Philip rettede hovedet i vejret. Efter at have tænkt sig om et par minutter rejste han sig.

"Ja," svarede han, "hævn! – hævn over de kujoner og forrædere! Sig mig, Krantz, hvor mange kan vi stole på?"

"Mindst halvdelen af folkene, tænker jeg. Det var en overrumpling."

Et spir var blevet passet til som ror, og tømmerflåden var nået nærmere ind til land, end den nogen sinde før havde været. Folkene var blevet kry på det ved de gode udsigter, de havde, og hver for sig sad de og rugede på sin pose penge, der i deres øjne steg i værdi i samme forhold, som de fik mere og mere udsigt til at blive frelst.

Af Krantz fik Philip at vide, at det havde været soldaterne og de ladeste blandt matroserne, der den foregående nat havde gjort mytteri og kappet den anden del af tømmerflåden los, men alle de bedste af matroserne var forblevet neutrale.

"Og det vil de også være nu, antager jeg," fortsatte Krantz; "udsigten til at nå ind til land har ligesom forsonet dem med deres kammeraters forræderi."

"Ja, det er rimeligt," svarede Philip og lo samtidig bittert; "men jeg ved noget, der nok vil ægge dem. Send dem her hen til mig."

Philip holdt en tale til de matroser, Krantz havde sendt hen til ham. Han stillede dem klart for øje, at de andre folk var forrædere, man ikke kunne stole på; de ville ofre alt og alle for egen fordels skyld; det havde de allerede en gang gjort for penge, og de selv ville ikke kunne vide sig sikre hverken på tømmerflåden eller i land, når de skulle være sammen med sådanne fyre; de turde ikke lægge sig til at sove af frygt for, at halsen skulle blive skåret over på dem, og det var bedst straks at skaffe sig af med dem, som ikke agtede på tro og love, det ville

lette deres egen redning, og så kunne de mellem sig selv indbyrdes fordele de penge, de andre havde stukket til sig, hvorved deres part jo ville blive fordoblet. Egentlig havde det været hans agt, skønt han ikke havde sagt noget om det, med magt at tvinge dem til at tilbagelevere pengene til bedste for Kompagniet, så snart de var løbet ind i en civiliseret havn, hvor myndighederne kunne træde til, men samtykkede de i at slutte sig til ham og stå ham bi, så ville han nu give dem det alt sammen at skalte og valte med, som de selv ville.

Hvad gør man ikke for penge? Er det derfor til at undres over, at disse mænd, der i virkeligheden kun var lidt bedre end dem, Philip i sin tørst efter hævn således anklagede, indvilligede i, hvad han foreslog? Det blev altså en ren aftale, at hvis de ikke nåede land, skulle de den selv samme nat styrte sig over de andre og kaste dem i havet.

Rådslagningen med Philip havde imidlertid bragt modparten til at være på sin post; også de lagde råd op med hinanden og beholdt deres våben ved siden af sig. Da vinden døde hen, var de ikke fem kilometer fra land, men blev igen drevet tilbage ud i havet. Philip var mørk i hu og nedbøjet af sorg over tabet af Amine, men blev dog til en vis grad oplivet, når han tænkte på hævn; denne følelse holdt ham oppe, og ofte prøvede han med fingeren æggen af sit sværd, utålmodig efter, at gengældelsens time snart skulle slå.

Det var en henrivende nat, søen var så blank og glat som et spejl, og ikke en vind rørte sig. Det var en nat, der indbød til betragtninger; her, på en skrøbelig tømmerflåde, var over fyrretyve væsener sammenstuvet, rede til kamp, drab og rov. Hvert parti stillede sig an, som om de sov; men dog havde de

begge, så stille de end holdt sig, vågent øje med, hvad modpartiet tog sig for, og holdt hænderne på deres våben. Philip skulle give signalet ved at losse faldet på råen, så sejlet kom til at falde ned over en del af modpartiet og hindre dem i at røre sig. På Philips anmodning havde Schriften taget roret, og Krantz stod henne ved siden af ham.

Bragende og knagende faldt råen og sejlet ned, og så begyndte blodbadet; der var ingen lang snak, ingen betænkning; hver mand kom i en fart på benene og løftede sit våben. Philips og Krantz' stemmer var de eneste, man hørte, og Philips sabel gjorde lyst iblandt dem. Hans tørst efter hævn havde givet ham kræfter, og han helmede ikke, så længe der endnu var en eneste tilbage, som havde været med til at ofre hans Amine. Som Philip havde ventet, var mange ved sejlets fald blevet begravet under det og viklet ind i det, og det lettede dem arbejdet.

Nogle faldt, hvor de stod, andre tumlede bag over og gik til bunds under den spejlblanke flade, mens andre blev gennemboret, mens de lå sig under sejlet. Blodbadet stod kun på i et par minutter, så var det forbi. Schriften så til hele tiden og gav ind imellem sin klukkende latter – sit dæmoniske "hi! hi!" luft.

Kampen var endt, og Philip stod op ad masten for at trække vejret. "For så vidt er du hævnet, min Amine," tænkte han, "men ak, hvad er disse usle liv i sammenligning med dit?" Og nu, da han havde fået hævn nok og ikke kunne gøre mere, skjulte han sit ansigt i sine hænder og græd bittert, mens de, der havde stået ham bi, allerede skrabede de dræbtes penge sammen for at dele dem. Da disse folk fandt, at der kun var faldet tre på

deres side, beklagede de, at det var det hele, da de ellers ville have fået flere penge at dele.

Foruden Philip, Krantz og Schriften var der nu kun tretten mand tilbage på tømmerflåden. Ved daggry luftede det atter op, og de fordelte nu imellem sig den portion vand, som de af deres kammerater, der var faldet, ellers skulle have haft. Sult mærkede de ikke noget til, men vandet styrkede deres livsånder.

Skønt Philip kun havde haft lidt at sige til Schriften, efter at han var blevet skilt fra Amine, var det dog ham og Krantz indlysende, at alle de bitre og hadske følelser, lodsen tidligere havde næret, nu vendte tilbage. Hans fnisen, hans spydigheder, hans "hi! hi!" var der ingen ende på, og hans ene øje var nu lige så ondskabsfuldt rettet på Philip, som da de første gang mødtes. Det var aldeles klart, at kun Amine for en tid havde lagt en dæmper på hans natur og væsen, og at med hendes forsvinden var al Schriftens velvilje over for hendes mand forsvundet. Det ænsede Philip dog kun lidt, der var en ganske anderledes tung sten, der lå ham på hjerte – tabet af hans dyrebare Amine, og han var sløv og ligegyldig med hensyn til alt andet.

Det friskede nu op, og de ventede om to timer at kunne løbe op på stranden, men blev skuffede; mastesporet gav efter for vindens magt, og sejlet faldt ned på tømmerflåden. Dette sinkede dem meget, og inden de kunne råde bod på dette uheld, lagde vinden sig, og de kom til at ligge omtrent to kilometer fra kysten. Udmattet og tynget af sine følelser faldt Philip endelig i søvn ved siden af Krantz og lod Schriften stå til rors. Han sov hårdt – drømte om Amine – syntes, hun lå i en

palmelund og nød en rolig, velgørende søvn, og han selv stod hos og passede på hende, og hun smilede og mumlede "Philip" – da han pludselig blev vækket ved en usædvanlig bevægelse. Endnu halvt i drømme syntes han, at lodsen Schriften, mens han sov, havde forsøgt at få fingre i hans relikvie, havde smøget kæden over hovedet af ham og var nu i færd med ganske sagte at få den del af kæden, som han i sin hvilende stilling lå hen over, frem under nakken af ham. Foruroliget heraf rakte han sin hånd op for at gribe uslingen i armen og fandt da, at han virkelig havde fået tag i Schriften, som lå på knæ ved siden af ham og var i besiddelse af både kæde og relikvie. De brødes kun ganske kort, relikvien blev lodsen fravristet, og han var ganske i Philips vold, som holdt ham nede med sit knæ på hans bryst. Philip stak igen relikvien ind på brystet, og ægget indtil raseri rejste han sig op fra Schriften, som helt havde tabt vejret, tog ham i sine arme og kylede ham ud i søen.

"Menneske eller djævel! Lige meget hvilket du er," råbte Philip; "slip nu vel fra dét, om du kan!"

Brydningen havde allerede vækket Krantz og flere andre, men ikke tids nok til, at de kunne forhindre Philip i at tage hævn over Schriften. Med få ord fortalte han Krantz, hvad der var foregået; hvad folkene angik, så var det dem ligegyldigt; de lagde igen hovedet ned, og fornøjet med, at deres penge var i sikkerhed, ville de ikke vide mere.

Philip spejdede ud over havet for at se, om Schriften ville dukke op igen og forsøge på atter at komme op på tømmerflåden; men han viste sig ikke oven vande, og Philip var godt tilfreds.

25

Hvilken pen ville være i stand til at skildre de følelser, der besjælede Amine, straks da hun opdagede, at hun var skilt fra sin mand? Ligesom i vildelse stirrede hun ud efter den anden del af tømmerflåden, mens afstanden imellem dem tog mere og mere til. Endelig skjulte natten med sit mørke den for hendes øjne, det værkede i dem, og hun sank om i stum fortvivlelse.

Lidt efter lidt kom hun til sig selv igen, vendte sig om og råbte: "Hvem er her?"

Intet svar.

"Hvem er her?" råbte hun højere; "- ene – ganske alene – og Philip borte! Moder, moder, se ned til dit ulykkelige barn!" Og ude af sig selv kastede hun sig ned så nær ved yderkanten af tømmerflåden, at hendes lange hår, der havde løst sig og var faldet ned, flød i vandet.

"Ve mig! Hvor er jeg?" råbte Amine, efter at hun i nogle timer havde ligget hen, aldeles sløv for alt. Solen sendte sine stærke stråler ned på hende og blændede hendes øjne, da hun åbnede dem – hun slog dem ned og stirrede i det blå hav tæt ved hende, hvor hun opdagede en stor haj, der ubevægelig lå ved siden af tømmerflåden og ventede på sit bytte. Hurtigt fjernede hun sig fra kanten og for op. Hun vendte sig om og så tømmerflåden tom, og nu stod alt for hende i hele sin nøgne sandhed. "O, Philip, Philip!" råbte hun; "så er det da sandt, og du er borte for bestandig! Jeg tænkte mig, at det kun var en drøm; nu husker jeg det hele. Ja, det hele – det hele." Og Amine sank atter ned på

det leje, der var blevet rejst til hende midt på tømmerflåden, og blev nogen tid liggende der ude at røre sig.

Men trangen til noget vand at læske sig på blev følelig, hun greb en af flaskerne og drak. "Og dog, hvorfor skulle jeg spise eller drikke? Hvorfor skulle jeg ønske at holde livet oppe?"

Hun rejste sig op og så sig om, hele horisonten rundt. – "Himmel og hav, og ellers intet. Er dette den død, jeg skal lide – den gruelige død, der blev mig spået af Schriften. Det får så være! Skæbne, jeg trodser dig, du må gerne gøre alt det onde, du kan – vi kan kun dø én gang – og uden ham, hvad bryder jeg mig da om at leve? Men der er dog mulighed for, at jeg kan få ham at se igen," fo'r det hende pludselig ud af munden efter et kort ophold. "Ja, det kan jeg jo – hvem ved? Vær mig da velkommen, liv! Jeg vil pleje dig, alene i dette svage håb – svagt er det rigtignok – det har ikke noget at grunde sig på. Lad mig se – er den her endnu," Amine så ned til sit bælte og så, at hendes daggert endnu stak i det. "Nu vel da, jeg vil leve, siden jeg selv råder for, hvornår jeg vil dø, og være varsom med mit liv for min elskede husbonds skyld." Amine kastede sig på sit leje for at søge at glemme alt. Det kom hun også til; fra den morgen og til næste dags middag blev hun liggende fuldstændig sløvet for alt.

Da hun igen rejste sig, var hun meget afkræftet; hun så sig atter om – der var kun himmel og hav at se.

"O! Dette øde – det er skrækkeligt! Døden vil være en lindring – men nej, jeg må ikke dø – jeg må leve for Philip." Hun vederkvægede sig med lidt vand og et par beskøjter og lagde armene over kors. "Et par dage til, uden at der kommer hjælp, så må alt være forbi. Har en kvinde nogen sinde været således

stillet som jeg, og alligevel drister jeg mig til at nære håb? Det er jo dårskab! Og hvorfor er jeg blevet således udvalgt? Fordi jeg har giftet mig med Philip! Det kan vel være; i så fald hilser jeg det med glæde. De niddinger, som således skilte mig fra min mand, som for at frelse deres eget liv ofrede en hjælpeløs kvinde! Ja, de kunne godt have frelst mig, hvis de havde haft mindste medynk – men den har de aldrig. Og det er kristne! De bekender sig til den tro, som de gamle præster – ja, som Philip ville have haft mig til at antage. Kærlighed og barmhjertighed! De taler nok om den, men jeg har aldrig set dem udøve den. Kærlighed til hinanden! Overbærenhed mod hinanden! Nej, sig hellere had og rovlyst! En tro, som aldrig viser sig i gerning; hvad dur den da til, når den aldrig bliver udøvet? Enhver anden tro ville være bedre; jeg afsværger den, og hvis jeg bliver frelst, vil jeg tilmed afsværge den for bestandig. O du, min moders skygge, er det, fordi jeg har lyttet til disse mænd – er det, fordi jeg, for at vinde min mands kærlighed, har søgt at glemme, hvad du lærte mig, da jeg som lille sad ved dine fødder – den tro, vore forfædre i årtusinder levede og døde i – den tro – der stadfæstes ved gerninger, og lydighed mod profetens vilje – er det derfor, jeg bliver tugtet? Sig mig det, moder – o, sig mig det i mine drømme."

Natten faldt på, og med det indtrædende mørke trak der tunge skyer op; lynene fo'r over himlen og oplyste fra tid til anden tømmerflåden. Til sidst gik det slag i slag med lynene, de fulgte ikke længere det ene efter på det andet – men slog på én gang ned fra alle verdenshjørner, så himmelhvælvingen syntes at stå i lys lue, og tordenen rullede hen over den, snart nærmere og med vældige skrald, snart buldrende løs i det fjerne. Der

rejste sig en stærk vind, så bølgerne tumlede rundt med tømmerflåden og skyllede en gang imellem helt op til fødderne af Amine, skønt hun stod midt på flåden.

"Det holder jeg af – dette her er meget bedre end den altfortærende hede uden mindste luftning – det vækker mig af dvalen," sagde Amine, idet hun så op efter og fulgte med øjet de i zigzag gående lyn, til hendes syn blev angrebet deraf. "Ja, dette er, som det skal være. Lynild, slå ned i mig, om du har lyst – I bølger, skyl mig bort og begrav mig i havets dyb – lad alle elementernes raseri udgyde sig over dette af skæbnen så forfulgte hoved! – Jeg ænser det ikke, det ler jeg af, jeg trodser det alt sammen. Du kan kun slå ihjel, dette lille stål kan udrette lige så meget. Lad dem, der samler til bunke – dem, der lever i magt og glans – dem, der er lykkelige – dem, der har mænd, børn, noget at elske – lad dem skælve og bæve, jeg har intet. I elementer, enten I så kaldes ild eller vand, jord eller luft, Amine trodser jer! Og dog – nej, skuf ikke dig selv, Amine, der er intet håb; på denne måde vil jeg bestige mit dødsleje og afvente, hvad skæbnen har beredt mig."

Tordenen og lynene blev efterfulgt af strømme af plaskregn, der styrtede ned lige til daggry; det fortsatte med at blæse godt, men det klarede op på himlen, og solen brød frem. Amine lå og rystede af kulde i sine våde klæder; solen brændte hende alt for voldsomt; så udmattet som hun var, kunne hun ikke tåle det og lå og fantaserede. Hun rejste sig op og indtog en siddende stilling, så sig om, øjnede grønne marker i alle mulige retninger, kokostræer, som svajede hid og did for vinden – indbildte sig tilmed, at hun så sin Philip i det fjerne ile hen imod sig; hun udbredte sine arme, anstrengte sig for at rejse sig

helt op og løbe ham i møde, men hendes lemmer nægtede at gøre tjeneste; hun kaldte på ham, hun råbte og skreg, men sank så udmattet bagover på sit leje.

26

Vi må for en tid vende tilbage til Philip og dvæle lidt ved hans sælsomme skæbne. Få timer efter, at han havde kastet lodsen i havet, nåede de ind til stranden, de så længe havde set hen til med tvivl og angst. Rundholterne i tømmerflåden, der blev kastet frem og tilbage med de ind- og udgående bølger, forskød sig og gned op imod hinanden, mens de løftede sig og sank for bølgerne, der brødes på strandbredden. Vinden friskede op, men brændingen var ubetydelig, og de kunne lande uden vanskelighed. Kysten skrånede jævnt og var dannet af fast, hvidt sand, iblandet og oversået med mange slags skønt farvede sneglehuse, og hist og her sås de afblegede levninger og ben af et eller andet dyr, som var blevet trængt ud af sit element for at dø her. Øen var, som alle de andre, begroet med en lund af kokostræer, hvis toppe svajede for de svage luftninger eller bøjedes af blæsten, og som afgav en skygge af kølighed, der til fulde ville være blevet påskønnet af hvilke som helst andre end dem, der nu gæstede øen, ene og alene med undtagelse af Krantz; Philip havde nemlig ikke tanke for andet end sin tabte hustru, og matroserne ikke for andet end den velstand, de pludselig var kommet til. Krantz hjalp Philip op på stranden og ledte ham hen i skyggen; men et minut efter rejste han sig, løb hen til den nærmeste pynt og spejdede ængsteligt ud efter den del af tømmerflåden, Amine var på, og som nu var langt, langt borte. Krantz var fulgt med, vis på, at man nu, da de første

anfald var vel overstået, ikke behøvede at frygte, at Philip ville tage livet af sig.

"Borte, borte for bestandig!" udbrød Philip, idet han pressede hænderne imod sine øjne.

"Nej, Philip, det samme forsyn, der nådigst har taget os i sin varetægt, vil sikkert også hjælpe hende. Det er umuligt, at hun kan omkomme mellem så mange øer, af hvilke en mængde er beboede, og en kvinde kan være vis på at blive godt behandlet."

"Bare jeg kunne tænke det samme," svarede Philip.

"En smule eftertanke må bringe Dem til at indse, at det snarere er en fordel end det modsatte, at hun på den måde blev fjernet – ikke fra dem, men fra så mange følgesvende, der ikke agter lov og ret, og hvis forenede styrke vi ikke kan modstå. Tror de, at disse folk, som er her sammen med os, efter et langvarigt ophold på denne ø ville lade Dem have Deres kone i fred? Nej! – De ville ikke bøje sig for nogen lov, og Amine er efter min mening blevet vidunderligt frelst fra skam og skændsel, vold og mishandling, om ikke ligefrem fra døden."

"Det havde de dog sikkert ikke turdet vove! Men det er det samme, Krantz; vi må tømre os en flåde og følge efter hende, vi må ikke blive her – jeg vil lede efter hende i hele den vide verden."

"Sådan skal det også være, Philip, når De vil have det, og jeg vil dele skæbne med Dem," svarede Krantz, glad over at opdage, at der dog var noget, det beskæftigede hans tanker, hvor vild denne idé end var. "Men lad os nu gå tilbage til tømmerflåden og se at få opdrevet nogle forfriskninger, som vi så meget trænger til; oven på det vil vi tage under overvejelse, hvilken plan det er bedst at følge."

Heri samtykkede Philip stiltiende, da han var meget udmattet, og fulgte Krantz hen, hvor tømmerflåden var blevet sat på land. Folkene havde forladt den og sad nu hver for sig et stykke fra hinanden i skyggen af hver sit kokostræ, som han havde udset sig. De ting, som var bjerget på tømmerflåden, var ikke blevet bragt i land, og Krantz opfordrede dem til at komme og bære dem op på stranden – men ingen ville hverken svare eller lystre. De sad hver især og passede på deres penge og var bange for at gå fra dem, for at de andre ikke skulle gøre dem ejendomsretten stridig. Nu, da deres liv forholdsvis var betrygget, var havesygens djævel faret i dem og havde helt og holdent bemestret sig deres sjæle; der sad de nu, udmattede, vansmægtende af tørst, og længtes efter at komme til at sove, men vovede dog ikke at røre sig af pletten – de sad stive og ubevægelige, som om troldmanden havde berørt dem med sin stav.

"Det er de forbistrede penge, der har gjort dem forrykte," bemærkede Krantz til Philip; "lad os prøve på, om vi ikke kan bakse det, vi har mest brug for, og få det flyttet op, så vil vi bagefter gå ud og lede efter vand."

Philip og Krantz samlede tømmermandens værktøj, de bedste våben og ammunitionen sammen, da navnlig besiddelsen af denne sidste ville give dem en stor fordel over de andre, hvis de skulle komme til at få brug for den; derpå slæbte de sejlet og nogle små rundholter i land og bar det alt sammen op til en gruppe kokostræer, der voksede godt hundrede meter fra strandbredden.

De var kun en halv time om at få rejst et tarveligt lille telt, hvori de lagde det, de havde bragt med sig, med undtagelse af

største parten af ammunitionen, som Krantz gravede ned i en dynge tørt sand bag teltet, så snart han af dette var dækket for nysgerrige blikke; for at stille sultens og tørstens mest påtrængende krav omhuggede han derpå med en økse et lille kokostræ, fuldt af modne frugter. Kun de, der selv har lidt alle en vedholdende tørsts kvaler, kan sætte sig ind i, hvilken overordentlig behagelighed det var for Philip og Krantz at lade mælken af kokosnødderne, den ene efter den anden, løbe ned igennem deres tørre gane. Tavse og med glødende blikke var matroserne vidne til denne deres nydelse. Hver gang deres befalingsmænd greb en ny kokosnød og i fulde drag tømte indholdet af den, blev deres egen brændende tørst så meget mere heftig og utålelig – deres tørre læber klæbede endnu mere sammen – alligevel rørte de sig ikke af stedet, til trods for at de led de fordømtes kvaler.

Aftenen kom, Philip havde lagt sig på varesejlene og var faldet i søvn, da Krantz gik ud for nærmere at undersøge den ø, på hvilken de var blevet kastet i land. Den var kun lille, ikke over fem kilometer i længden og ikke på noget sted over en god kilometer i bredden. Vand var der ikke noget af, med mindre det var til at få ved brøndboring; heldigvis afhjalp de unge kokostræer for en del trangen, så det var da til at undvære. På tilbagevejen gik Krantz forbi folkene, hvor de hver for sig havde slængt sig og lå på albuen for at forvisse sig om, hvor vidt det var en ransmand eller ej, men da de så, det kun var Krantz, gled de tilbage til deres forrige stilling. Krantz kom forbi tømmerflåden – vandet var nu aldeles stille og roligt, da vinden var gået om til fralandsvind, og rundholterne, som tømmerflåden bestod af, stødte så godt som ikke imod

hinanden. Han gik ud på den, og da månen stod og lyste på himlen i sin fulde glans, var han så forsigtig at samle alle de våben sammen, der var blevet tilbage, og kaste dem så langt ud i havet, som han kunne. Han gik derpå hen til teltet, hvor han traf Philip i dyb søvn, og et par minutter efter søgte han selv hvile ved siden af ham. Philip lå og drømte, det var Amine, han drømte om; han syntes, han så den forhadte Schriften igen stige op af havet, klatre op på tømmerflåden og sætte sig ved siden af hende. Han syntes igen at høre hans djævelske fnisen og hans hånlatter, da hans uvelkomne ord uventet lød i hendes øre. Han syntes, hun flygtede ud i havet for at blive fri for Schriften, men bølgerne lod til ikke at ville have med hende at gøre – hun flød lige i overfladen. En storm rejste sig, og atter så han hende på muslingeskallen stryge hen over bølgerne. Atter kom hun ind i den rasende brænding på kysten, hendes sneglehus sank, og hun blev begravet i bølgerne; så så han hende uskadt og uforfærdet spadsere rundt på strandbredden, for vandet, som ikke skånede nogen, syntes at skåne hende. Philip forsøgte at komme hen til hende, men blev hindret i det af en ukendt magt; Amine vinkede med hånden og sagde: "Vi ses igen, Philip; ja, én gang endnu skal vi mødes på denne jord."

Solen stod højt på himlen, og det var en stegende hede, da Krantz, der var den første, som slog øjnene op, vækkede Philip. Øksen kom frem igen og skaffede dem deres morgenmad. Philip mælede ikke et ord; han grundede på det, han havde drømt, og som havde skaffet ham nogen trøst. "Vi ses igen," tænkte han. "Ja, én gang i det mindste skal vi igen mødes. Så takker jeg dig, o Gud!"

Derpå gik Krantz ud for at finde ud af, hvordan det stod til med folkene. Han fandt dem så matte og afkræftede, at de ikke havde større mulighed for at kunne leve meget længere, men dog vågede de endnu omhyggelig over deres dyrebare skat. Det var sørgeligt at se, hvor dårligt de brugte deres forstand, og Krantz udtænkte en måde, hvorved de måske kunne redde livet. Han foreslog dem hver især, at de skulle nedgrave deres penge så dybt, at det ville tage tid at få dem op igen; det ville hindre at man kunne komme til hinandens formue, uden at det blev opdaget og forsøget mislykkedes, og ville sætte dem i stand til at forskaffe sig de fornødne næringsmidler og forfriskninger uden fare for imens at blive udplyndret.

Denne plan gik de straks ind på. Krantz bragte dem inde fra teltet den eneste skovl, de havde i eje, og én for én gravede de så deres penge langt ned i det løse sand. Da de alle således sikkert og vel havde forvaret deres guld, bragte han dem en af økserne, kokostræerne faldt for dens hug, og nyt liv og ny kraft gennemstrømmede dem. Da de først var blevet mætte, lagde de sig ned på de forskellige steder, hvor de havde nedgravet deres penge, og nød snart den hvile, de alle trængte så meget til.

Philip og Krantz havde nu mange alvorlige samtaler, idet de rådførte sig med hinanden om de midler, de skulle gribe til for at slippe bort fra øen og drage ud for at søge efter Amine; for selv om Krantz anså denne sidste del af Philips forslag for at være ugennemførlig, vovede han dog ikke at sige det. At forlade denne ø var aldeles nødvendigt, og blot de kunne nå hen til en af dem, der var beboede, så var det alt, hvad de kunne vente. Med hensyn til Amine antog han, at hun var død forinden: enten var hun skyllet bort fra tømmerflåden, eller hendes lig lå

endnu på den, frit udsat for den glødende sol, der ved sin hede snart ville fremkalde dets opløsning.

For at sætte mod i Philip udtalte han sig imidlertid ganske anderledes, og så ofte de talte om at forlade øen, så var det aldrig for at frelse deres eget liv, men ufravigelig for at søge efter Philips tabte hustru. Den plan, en af dem havde undfanget, og som de ville sætte i værk, bestod i, at de skulle bygge en let tømmerflåde, hvis mellemste del skulle bestå af tre vandfade, der blev savet midt over, lagt i række det ene bag det andet og ved tværstokke forsvarligt fastgjort til to lange spir på hver sin side. Med sejl ville den skyde en rask fart gennem vandet og være let at styre, så at de kunne holde en bestemt kurs. Rundholterne, der skulle bruges til ydersiderne, var blevet udvalgt og halet på land, og arbejdet gik allerede godt fremad; men de var ene om det, da matroserne ikke for øjeblikket lod til at være særlig forhippede på at komme bort fra øen. Styrket ved føde og hvile var de nu ikke længere fornøjede med de penge, de havde – de var griske efter at få flere. De havde alle sammen gravet en del af deres penge op og sad nu hele dagen og raflede med småsten, som de havde hentet ved stranden og fundet på at spille et eget slags spil med. Et andet uvæsen havde også vundet indpas hos dem; de havde udhugget trappetrin i de højeste kokostræer, og med den for søfolk særegne smidighed var de steget op i dem; ved dernæst at udtappe saften i toppen af træerne og sætte tomme kokosnødskaller nedenunder havde de skaffet sig den drik, som i sin første gæring kaldes og senere destilleres til arrak. Men selv som toddy er den stærk nok til at virke berusende, og for hver dag greb ustyrlighed og drukkenskab, ledsaget af eder og forbandelser, mere og mere

om sig, så der påfulgte de grueligste optrin. De tabende rev sig i håret og fo'r som gale mennesker løs på dem, der havde vundet deres penge; men Krantz havde heldigvis kastet deres våben i havet, og dem, han havde ladet blive tilbage, havde han gemt væk, lige så vel som ammunitionen.

Det gik derfor stadig løs med slagsmål, og der vankede brådne pander; men dog mistede ingen livet, da de stridende parter blev skilt af de andre, som var ivrige for, at spillet ikke blev afbrudt. Således havde sagerne nu stået i næsten fjorten dage, mens arbejdet på tømmerflåden var gået langsomt fremad. Nogle af folkene havde tabt alt, hvad de ejede og havde, og skulle efter enstemmig beslutning af dem, som havde vundet deres penge, holde sig noget af vejen, for at de ikke skulle gå hen og rane fra dem. Disse gik nu rundt omkring på øen og skulede eller travede rundt nede ved stranden og søgte efter et eller andet værktøj, de kunne bruge til at hævne sig med og igen komme til deres penge. Krantz og Philip havde foreslået disse mænd at slutte sig til dem og forlade øen, men det sagde de fortrædeligt nej til.

Krantz skilte sig nu aldrig af med øksen. Han fældede de kokostræer, som de behøvede til deres underhold, og hindrede derved folkene i at gøre indsnit i flere træer for at skaffe sig noget at drikke sig fulde i. På den sekstende dag var alle pengene i hænderne på tre matroser, som havde haft mere held med sig end de andre. De tabende udgjorde nu det langt overvejende antal, og følgen heraf blev, at disse tre mænd den næste morgen fandtes liggende kvalt på strandbredden; pengene var på ny blevet fordelt imellem dem, og spillet begyndte igen endnu ivrigere end før. "Hvorledes skal dette dog

ende?" spurgte Philip Krantz, idet han betragtede de myrdede, der var ganske sortblå i ansigtet.

"Med alles død," svarede Krantz. "Vi kan ikke forebygge det. Det er Himlens tilskikkelse."

Tømmerflåden var nu færdig; sandet var gravet bort under den, så vandet frit kunne strømme ind og lette den af grunden, den blev nu fortøjet ved en pæl og flød på de fredelige vover. En stor beholdning kokosnødder, både gamle og friskplukkede, var blevet indsamlet og bragt om bord på den, og det havde været Philips og Krantz' agt at ville have forladt øen næste dag.

Uheldigvis havde en af folkene ved at bade set våbnene ligge på bunden af lavt vande. Han var dykket ned og havde skaffet sig en huggert, andre havde fulgt hans eksempel, og alle havde fået våben. Dette fik Philip og Krantz til at sove om bord på tømmerflåden og holde vagt, og endnu samme aften, da spillet var i fuld gang, endte et betydeligt tab på en af siderne med et almindeligt skænderi. Det udartede til en rasende kamp, da alle var mere eller mindre fulde, og udfaldet var sørgeligt, da kun tre blev i live. Philip stod tillige med Krantz og afventede udfaldet; enhver, der faldt om og var såret, blev gennemboret, og de overlevende, der havde kæmpet på samme side, hvilede sig, pustende og stønnende, til deres våben. Noget efter hviskede de to hinanden i øret, og enden på det blev et overfald på den tredje, som styrtede til jorden for deres slag.

"Barmhjertige fader! Er disse dine skabninger?" udbrød Philip.

"Nej," svarede Krantz, "det var Djævelen, de tilbad i skikkelse af mammon. Tror De, at disse to, der nu har flere penge til deling, end de med rimelighed kunne bruge, hvis de kom

tilbage til deres fædreland, kan blive enige om at dele lige? Nej aldrig! – De må absolut have det hele – ja, det hele."

Krantz havde næppe ytret denne sin mening, før den ene af folkene benyttede sig af, at den anden et øjeblik vendte ham ryggen, og jog ham sit sværd ind i livet. Manden sank stønnende om, og atter en gang gik sablen ham igennem kroppen.

"Var det ikke det, jeg sagde? Men den lumske nidding skal ikke have nogen fordel af det," vedblev Krantz, hævede bøssen, han holdt i hånden, op til kinden og skød ham på stedet.

"Der bar De Dem galt ad, Krantz; De har befriet ham for at lide en velfortjent straf. Ladet ene tilbage her på øen, uden midler til at opretholde livet med, måtte han være omkommet på ynkelig vis og pint til døde midt imellem alle sine penge."

"Det var måske forkert af mig. I så fald må Gud forlade mig min synd; jeg kunne ikke gøre for det. Lad os gå i land, for nu er vi de eneste her på øen. Vi må samle skatten sammen og grave den ned, for at den igen kan fås tilbage, men på den anden side må vi tage en del med os; hvem ved, om vi ikke kan få brug for den? I morgen med gør vi bedst i at blive her; vi får nok at gøre med at begrave ligene af disse afsindige mennesker sammen med de penge, som har forvoldt deres undergang."

Philip indrømmede betimeligheden af dette forslag; næste dag gravede de ligene ned, hvor de lå, og hele skatten samledes i en bunke i en dyb rende under et kokostræ, som de omhyggeligt mærkede med deres økse. Omtrent fem hundrede guldstykker tog de først fra og bragte om bord på tømmerflåden i den hensigt at have dem på sig som en nødskilling.

Den følgende morgen hejste de sejl og forlod øen. Er det nødvendigt at sige, i hvilken retning de styrede? Som man vel kan tænke sig, efter det verdenshjørne, hvor de sidst havde set tømmerflåden med Amine.

27

Tømmerflåden viste sig at svare til de fordringer, der stilledes til den, og skønt den ikke skar synderlig hurtigt igennem vandet, lystrede den dog roret. Både Philip og Krantz sørgede for at optage sådanne landkendinger, at de om nødvendigt kunne finde øen igen. Med strømmen til hjælp sejlede de nu rask syd på for at undersøge en stor ø, der lå i den retning. Næst efter at søge efter Amine ville de prøve at finde Ternate, hvis konge de vidste lå i strid med portugiserne, som havde et fort og faktori på Tidor ikke ret langt derfra; derfra ville de se at komme med en af de kinesiske junker, som på deres vej til Bantam anløb denne ø.

Hen ad aften var de kommet nær ind under øen og sejlede snart langs ned ad den, tæt inde ved kysten. Philips øjne strejfede rundt i alle retninger for at se, om noget inde på strandbredden kunne fortælle noget om Amines tømmerflåde, men han kunne ikke få øje på noget, og heller ikke så han nogen beboere.

For at de ikke ved nattetid skulle sejle forbi genstanden for deres efterforskning, løb de deres tømmerflåde på land i en lille vig, hvor vandet var ganske smult, og blev der til næste morgen, da de atter satte sejl og fortsatte deres rejse. Krantz stod og styrede med en lang bunkeåre, de havde tilpasset til ror, da han lagde mærke til, at Philip, der i nogen tid ikke havde sagt noget, tog relikvien, han bar, frem fra brystet og stirrede opmærksomt på den.

"Er det Deres portræt, Philip," spurgte Krantz.

"Ak nej, det er min skæbne," svarede Philip uden at tænke over, hvad han sagde.

"Deres skæbne! Hvad mener De?"

"Sagde jeg min skæbne? Jeg ved egentlig ikke, hvad jeg sagde," svarede Philip og gemte igen relikvien inde på brystet.

"Jeg tror snarere, De sagde mere, end De ville," svarede Krantz, "men alligevel noget, der kom sandheden temmelig nær. Jeg har ofte set Dem med det legetøj i hånden, og jeg har ikke glemt, hvor opsat Schriften var på at få fingre i det, og følgen af, at han forgreb sig på det. Er der ikke en eller anden hemmelighed med i spillet – noget gådefuldt knyttet til den? I så fald må De dog sikkert nu kende mig tilstrækkeligt som Deres ven til at kunne finde mig værdig til Deres fortrolighed."

"At De er min ven, Krantz, det føler jeg, min oprigtige ven, som jeg sætter meget højt, for vi har delt megen fare sammen, det er nok til at gøre os til venner; at jeg roligt kunne betro mig til Dem, det tror jeg, men jeg har ligesom en følelse af, at jeg ikke tør betro mig til nogen som helst. Der er knyttet en hemmelighed til denne relikvie – det er nemlig en relikvie – som hidtil kun har været betroet min hustru og kirkens hellige mænd."

"Når den er blevet betroet hellige mænd, kan den også trygt betros oprigtigt venskab, da der ikke gives noget mere helligt end det."

"Ja, men jeg har en forudfølelse af, at det går Dem ilde, når De bliver delagtig i min hemmelighed. Hvorfor jeg har en sådan, ved jeg ikke; men jeg har den nu engang, Krantz, og jeg kan ikke så godt finde mig i at miste Dem, min prøvede ven."

"De vil altså ikke drage nytte af mit venskab, lader det til," svarede Krantz. "Det er jo ikke første gang nu, at jeg sætter mit liv på spil sammen med Dem, og jeg lader mig ikke, fordi De har en barnagtig anelse, der skriver sig fra et ophidset sind og et svækket legeme, kyse bort fra de pligter, venskabet påbyder mig. Kan der tænkes noget urimeligere end at antage, at en hemmelighed, der betros mig, kan drage farlige følger efter sig, med mindre det skulle være, at min iver for at stå Dem bi kunne lede mig ind i vanskeligheder? Jeg er ellers ikke nysgerrig af mig; men vi har været så længe knyttet til hinanden og er nu så aldeles skilt fra den øvrige verden, at det forekommer mig, det måtte ligefrem være Dem en lettelse, hvis De kunne bekvemme Dem til at betro et menneske, De kan stole på, hvad der åbenbart længe har ligget Dem tungt på sinde. En vens trøst og råd, Philip, er ikke at foragte, og De vil føle Dem lettet, hvis De kunne tale med ham om en sag, som åbenbart ligger Dem tungt på sinde. Dersom De derfor sætter pris på mit venskab, så lad mig blive delagtig med Dem i Deres sorger."

Det er kun de færreste, som har danset så meget på roser her i livet, at de ikke kan komme i hu, hvor megen sorg der er blevet mildnet ved at betro en kær ven årsagen til den og lytte til hans råd og trøst. Det kan derfor ikke synes mærkeligt, at Philip, således som han nu var stillet, og nedbøjet over tabet af Amine, betragtede Krantz som en, han nok turde vove at betro en hemmelighed. Han begyndte uforbeholdent på sin fortælling, for han følte, at hvis Krantz ikke kunne holde på hans hemmelighed for dens egen skyld eller af velvilje for ham, så var det heller ikke sandsynligt, at han kunne binde munden på ham ved at affordre ham et løfte, og mens tømmerflåden i løbet af

dagen passerede de forskellige forbjerge og pynter på øen, fik Krantz den historie, som læseren i forvejen kender. "Nu ved De det hele," sagde Philip med et dybt suk, da han var kommet til ende med sin fortælling. "Hvad mener De? Skænker De min underlige historie tiltro, eller mener De, som adskillige vel ville mene, at den i bund og grund kun er et foster af en forstyrret hjerne?"

"Det er den ikke, Philip, det tror jeg da ikke," svarede Krantz; "mine egne øjne kan jo også godtgøre mig rigtigheden af en del af Deres historie. Husk på, hvor tit jeg har set denne Dødssejler – og når Deres fader som straf kom til at flakke om på havet, hvad skulle der da være i vejen for, at De blev udkåret til at få denne straf hævet? Jeg tror fuldt og fast hvert ord af det, De har fortalt mig, og siden De nu har gjort det, kan jeg forstå meget i Deres opførsel, der til sine tider har stået for mig som noget uforklarligt; der er mange, der ville ynke Dem, Philip, men jeg misunder Dem."

"Misunder mig?" udbrød Philip.

"Ja, netop: misunder Dem, og med glæde ville jeg overtage Deres forpligtelser og lægge byrden af Dem over på mine skuldre, lod det sig bare gøre. Er det ikke en stolt tanke, at De er kaldet til at have et så stort formål for øje – at De i stedet for at strejfe om i verden, som alle vi andre gør og jage efter rigdom, som der er mulighed for, at vi efter årelangt slid og slæb kan miste igen, ved at lykken blot en dag går os imod, og som vi i hvert fald må lade tilbage efter os her i verden – at De derimod er udkåret til at fuldføre en stor og herlig gerning, at genløse en faders sjæl, der vel gør bod for sine menneskelige skrøbeligheder, men dog ikke er fordømt til at fortabes i

evighed; De har virkelig et mål at forfølge, som er alle en sømands livs besværligheder og farer værdigt. Ender det så også med Deres død, hvad har så det at sige? Hvad ender da vor intetsigende higen ellers med, vor uafladelige anstrengelse for det, der kun er idel tomhed? Vi skal alle sammen dø – men hvor få – ja, hvem andre i virkeligheden end De selv – blev det nogen sinde beskåret før sin død at genløse dens udødelige sjæl, som man skylder sin tilblivelse? Ja, Philip, jeg misunder Dem!"

"De tænker og taler ligesom Amine. I hende bor der også en dristig og fyrig sjæl, som kunne ønske at indgå pagt med væsener fra en anden verden og have samkvem med ulegemlige ånder."

"Hun har fuldkommen ret," svarede Krantz; "tilfælde, indtruffet i mit eget liv, eller rettere, som har ramt min slægt, har tit og ofte til fulde overbevist mig om, at noget sådant ikke blot er muligt, men også har ladet sig gøre. Deres fortælling har kun yderligere styrket og stadfæstet, hvad jeg i forvejen troede."

"Er det rigtigt, Krantz?"

"Rigtigt? Det er rigtigt nok; men det taler vi om senere hen; mørket falder snart på, vi må igen bringe vort lille fartøj i sikkerhed for natten, og der ligger en bugt, som jeg tror vil vise sig godt egnet hertil."

Inden morgen havde der rejst sig en stiv kuling, lige pålandsvind, og brændingen gik så højt, at den udsatte tømmerflåden for fare; at fortsætte deres kurs var umuligt; de kunne blot hale tømmerflåden op på land for at forebygge, at den blev slået i stykker ved den magt, bølgerne havde, når søerne brød ind over kysten. Philips tanker var som sædvanlig hos Amine, og mens han stod og betragtede de oprørte bølger,

idet solstrålerne belyste kammen af dem, udbrød han: "Hav! Har du min Amine? I så fald, giv din døde igen! Men hvad er det?" fortsatte han, idet han pegede på en lille plet i synskredsen.

"Sejlet på et lille fartøj af en eller anden slags," svarede Krantz, "det lader til at komme ned for vinden for at søge læ i den selv samme bugt, vi har udset os."

"De har ret; det er sejlet på et skib – en af disse pirogger, der er så mange af i farvandene her; hvor den ligger højt på vandet! Den er fuld af folk, lader det til."

Piroggen kom hurtig nærmere og var snart tæt inde ved bredden; sejlet blev strøget, og den blev skoddet ind gennem brændingen.

"Modstand er ingen nytte til, hvis de skulle vise sig fjendtligsindede," bemærkede Philip. "Vi får snart vor skæbne at vide."

Folkene i piroggen bekymrede sig ikke om dem, før fartøjet var halet op på land og fortøjet; da gik tre af dem hen imod Philip og Krantz med spyd i hånden, men åbenbart ikke med fjendtlige hensigter. Den ene tiltalte dem på portugisisk og spurgte dem, hvad de var for folk.

"Vi er hollændere," svarede Philip.

"Af besætningen fra det skib, som forliste?" spurgte han.

"Ja."

"I har intet at frygte; I er fjender af portugiserne, og det samme er vi. Vi har hjemme på øen Ternate – vor konge ligger i krig med portugiserne, de niddinger. Hvor er jeres kammerater? På hvilken ø?"

"De er alle sammen døde," svarede Philip; "må jeg spørge jer, om I har truffet på en kvinde, som var i drift på en del af en tømmerflåde, ganske ene for sig selv? Eller har I hørt noget om hende?"

"Vi har hørt, at en kvinde blev taget op på stranden syd på og ført bort af tidormændene til den portugisiske nybygd i den formening, at hun var portugiserinde."

"Gud ske lov, hun er frelst," udbrød Philip. "Barmhjertige Gud; takket du være! – Til Tidor, sagde I?"

"Ja, vi ligger i krig med portugiserne, derhen kan vi ikke bringe jer."

Den, der tiltalte dem, havde åbenbart en del at sige. Hans påklædning var til dels muhamedansk og til dels blandet med noget malajisk; han gik med våben i bæltet, og et spyd havde han i hånden; hans turban var af sirts med påtrykte mønstre, og hans optræden var, som de fleste standspersoners der til lands, høflig og værdig.

"Vi vender nu hjem igen til Ternate og vil tage jer med os. Vor konge vil sætte en ære i at modtage enhver hollænder vel, især da I er fjender af de portugisiske hunde. Jeg glemte at sige jer, at vi har en af jeres kammerater med os nede i båden; vi fiskede ham op ude på søen, meget udmattet, men nu er han i bedring."

"Hvem mon det kan være," bemærkede Krantz; "det må være en fra et andet skib."

"Nej," svarede Philip med gysen, "det må være Schriften."

"Jeg må først se ham med mine egne øjne, før jeg tror det," svarede Krantz.

"Nå, så tro da Deres egne øjne," svarede Philip og pegede på Schriftens skikkelse, der kom gående hen imod dem.

"Mynheer Vanderdecken, glæder mig at se Dem. Mynheer Krantz, jeg håber, De har det godt. Hvor heldigt, at vi alle blev frelst. Hi! Hi!"

"Havet har da virkelig givet sine døde fra sig, som jeg bad om," tænkte Philip.

Imens havde Schriften uden på ringeste måde at hentyde til, hvorledes de sidst skiltes uden at få sagt hinanden ordentlig farvel, henvendt sig til Krantz, tilsyneladende i godt humør, men dog med et lille stænk af bitterhed.

Det varede noget, inden Krantz kunne blive af med ham.

"Hvad mener De om ham, Krantz?"

"At han har part i det alt sammen og har sin af skæbnen bestemte gerning at skulle udføre lige så vel som De. Han har sin rolle at spille i dette underlige mysterium, og han vil blive i den, indtil den er spillet til ende. Tænk blot ikke på ham; husk, at Deres Amine er frelst."

"Det er sandt," svarede Philip; "den usling er ikke en tanke værd; nu har vi ikke andet at gøre end at gå om bord med disse folk; siden må vi se at blive af med ham og så anstrenge os for atter at komme sammen med min elskede Amine."

28

Da Amine igen fik den fulde brug af sine sanser, befandt hun sig på et leje af palmeblade i en lille hytte. Et hæsligt sort barn sad hos hende og viftede fluerne bort – hvor var hun?

I to dage havde bølgerne tumlet med tømmerflåden, og i den tid havde Amine skiftevis raset eller været sløvet for alt. Drevet af strøm og vind var den blevet kastet på land på østkysten af Ny Guinea. Hun var blevet opdaget af nogle af de indfødte, som tilfældigvis var nede ved kysten og tuskede med nogle af tidormændene. Først skyndte de sig at skille hende af med hendes klæder, skønt de så, at hun ikke var død; men inden de havde fået hende lige så nøgen som de selv, tildrog en meget kostbar diamantring, som Philip havde foræret hende, sig en af de vildes opmærksomhed; han forsøgte at vriste den af, men da det glippede, fremdrog han en stump, rusten kniv og ville til at file løs på fingeren, da en gammel kvinde, der nød en vis anseelse, lagde sig imellem og bad ham holde inde. Også tidormændene, som var gode venner med portugiserne, forestillede dem, at det at redde en kvinde af dette folkefærd sikkert ville indbringe dem en belønning; endvidere sagde de, at de ved deres hjemkomst ville underrette folkene ved faktoriet om, at en af deres landsmandinder var blevet kastet i land på en tømmerflåde. Dette kunne Amine takke for den pleje, hun fik, og den omhu, der blev vist hende, da den del af Ny Guinea var en smule civiliseret, ved af og til at komme i berøring med

tidorfolkene, som kom der over for at give europæisk pynt og flitter i bytte for de mere nyttige sager, øen frembragte.

Papuakvinden bar Amine ind i sin hytte, og der lå hun i mange dage og svævede mellem liv og død, omhyggelig plejet, skønt hun egentlig kun trængte til, at hendes tørre læber af og til blev fugtet med vand, og at moskitoerne og fluerne blev viftet bort.

Da Amine åbnede øjnene, løb den lille papuaunge ud for at sige det til konen, som så fulgte med hende ind i hytten. Hun var temmelig høj, meget svær og ubehjælpsom, og havde kun få klæder på kroppen at hylle sig i; hendes hår, uldagtigt at se og føle på, var dels flettet og dels krøllet; et stykke tøj om livet og en stump falmet gult silketøj over skuldrene udgjorde hele hendes påklædning; hendes smykker bestod i et par sølvringe på de tykke fingre og et halsbånd af perlemor. Hendes tænder var blevet sorte ved brugen af betel, og hele hendes udseende var sådant, at det måtte vække væmmelse hos Amine.

Hun tiltalte denne, der ikke forstod et muk af, hvad hun sagde, og afkræftet efter den ubetydelige anstrengelse, hun havde gjort sig, faldt patienten tilbage i sin tidligere stilling og lukkede øjnene. Men var denne kvinde end hæslig og modbydelig at se på, så var hun dog god og venlig, og ved hendes omhu og pleje blev Amine i løbet af tre uger i stand til at krybe ud af hytten og nyde aftenluften. Til sine tider stimlede de indfødte fra øen sammen om hende, men behandlede hende med agtelse, af frygt for den gamle kone. Deres uldhår var krøllet eller flettet, sommetider pudret hvidt med chanum. Rundt om livet havde de et par palmeblade, der hang dem ned til knæene og udgjorde det eneste, de havde på; ringe i næse og

øren tillige med fuglefjer, især af paradisfuglen, var deres smykker; men deres sprog var aldeles uforståeligt for Amine. Hun var dem taknemmelig for, at de havde reddet hendes liv, og sad i skyggen af træerne og fulgte med øjet de hurtige pirogger, når de som en pil fløj hen over det blå hav, der udbredte sig foran hende; men hendes tanker var andetsteds – hos Philip.

En morgen kom Amine glædestrålende ud af hytten og satte sig som sædvanlig under træerne. "Ja, moder, kæreste moder, jeg takker dig; du har vist dig for mig; du har opfrisket min hukommelse, så jeg mindes dine kunster, som jeg havde glemt, og kendte jeg blot en måde at gøre mig forståelig på for disse folk, ville jeg snart kunne få at vide, hvor min Philip er."

I to måneder fortsatte Amine med at nyde godt af papuakvindens omhu. Da tidorfolkene kom igen, havde de befaling til at bringe den hvide kvinde, som var blevet kastet på land, til faktoriet og give dem, der havde taget sig af hende, vederlag for deres ulejlighed. De gav Amine, som nu ganske og aldeles havde genvundet sin skønhed, tegn til, at hun skulle følge med dem. Enhver forandring var at foretrække frem for at blive, hvor hun var, og Amine fulgte med dem ned til en pirog, hvor hun fik et sikkert og bekvemt sæde, og snart skød hun igennem vandet med sine nye ledsagere. Som de nu fo'r hen ad den spejlblanke flade, tænkte Amine på Philips drøm og havfruen sneglehus.

Om aftenen var de kommet til sydpynten af Djilolo, hvor de lagde til land for natten; næste dag nåede de deres bestemmelsessted, og Amine blev ført op til det portugisiske faktori.

At nysgerrigheden var blevet vakt hos de der lokale indbyggere, er ikke til at undres over – den beretning, de indfødte havde aflagt om Amines redning, syntes så vidunderlig. Lige fra kommandanten og ned til den laveste tjener var alle på benene og ventede for at tage imod hende.

Amines skønhed og fuldendt dejlige skabning forbavsede dem. Kommandanten holdt en lang tale til hende og sagde hende mange artigheder på portugisisk, men faldt i forbavselse over, at hun ikke svarede på det samme sprog; men da Amine ikke fattede et ord af, hvad han sagde, havde det været mere overraskende, om hun havde gjort det.

Da Amine ved tegn gjorde begribeligt, at hun ikke kunne forstå det sprog, blev hun antaget for at være enten en englænderinde eller en hollænderinde, og der blev sendt bud efter en tolk. Hun forklarede da, at hun var en hollandsk skibskaptajns hustru, skibet var forlist, og hun vidste ikke, om mandskabet var blevet reddet eller ej.

Portugiserne var meget glade over at høre, at et hollandsk skib var forlist, og meget glade over, at et så elskeligt væsen som Amine var blevet reddet. Af kommandanten fik hun at vide, at hun var velkommen, og at der under hendes ophold der skulle blive gjort alt, for at hun kunne have det rigtig godt; inden tre måneder ventede de et skib fra de kinesiske farvande, som skulle til Goa, og hvis hun havde i sinde at tage den vej, kunne hun med det komme til Goa, den by, hvor hun lettest ville træffe andre skibe, hvormed hun kunne komme hen, hvor hun selv ville. Derpå blev hun ført ind i et hus og fik sit eget værelse, hvor man lod hende blive med en lille negerpige, som hun skulle have til sin opvartning.

Den portugisiske kommandant var en spinkel, mager, lille mand, vindtør af det lange ophold under en tropisk sol. Han gik med meget store bakkenbarter og en meget lang sabel; det var de to mest iøjnefaldende træk ved hans person og påklædning.

Hans opmærksomhed kunne ikke mistydes, men Amine ville have leet af ham, hvis hun ikke havde været bange for at blive holdt tilbage. På et par uger lærte hun så meget portugisisk, at hun kunne bede om, hvad hun ville have, og før hun forlod øen Tidor, kunne hun tale det flydende. Men hendes længsel efter at tage bort og komme til vished om, hvad der var blevet af Philip, blev dag for dag større og større, og efter udløbet af de tre måneder kunne hun aldrig holde sine øjne borte fra søen, hvor hun længtes efter at opfange det første glimt af skibet, der var i vente. Endelig lod det sig se, og mens Amine holdt øje med sejleren, der nærmede sig fra vest, faldt kommandanten på knæ, erklærede hende sin kærlighed og bønfaldt hende om endelig ikke at tænke på at rejse, men at knytte sin skæbne sammen med hans.

Amine var forsigtig med, hvad hun svarede, for hun vidste, at hun var i hans magt. Hun måtte først have fuld vished for, at hendes mand var død, hvad der endnu ikke var så aldeles afgjort; hun ville tage til Goa, og hvis hun der fik at høre, at hun var enke, ville hun skrive til ham.

Som det senere skulle vise sig, skaffede dette svar Philip meget bryderi på halsen. Fuldt og fast overtydet om, at han nok skulle få Philip af vejen, gav kommandanten sig tilfreds hermed, erklærede, at så såre han fik pålidelig efterretning, ville han selv bringe den til Goa og forsikrede hende tusinde gange om sin troskab og kærlighed.

"Nar!" tænkte Amine, idet hun så ud efter skibet, som nu var tæt inde ved reden.

En halv time efter havde skibet ankret op, og folkene gik i land. Amine lagde mærke til, at der var en præst iblandt dem, da de var på vejen op til fortet. Hun gyste – hun vidste ikke hvorfor. Da de kom ind, befandt hun sig atter sammen med pater Mathias.

29

Både Amine og pater Mathias studsede og trådte noget tilbage, overraskede ved dette uventede møde. Amine rakte først hånden frem; hun havde i øjeblikket over den glæde, hun følte ved at træffe et bekendt ansigt, næsten glemt, hvorledes de sidst skiltes fra hinanden.

Pater Mathias tog meget koldt imod hendes hånd, og sagde: "Gud signe og forlade dig, min datter, som jeg har gjort for lang tid siden." Derved huskede Amine med ét, hvad der var sket, og blev blussende rød.

Havde pater Mathias tilgivet hende? Det vil udfaldet vise; men vist er det, at han nu omgikkes hende som en gammel veninde, lyttede med spændt opmærksomhed til hendes fortælling om skibbruddet og var enig med hende i, at det var det rigtigste, at hun fulgte med ham til Goa.

Et par dage efter afgik skibet, og Amine sagde farvel til faktoriet og dets forelskede kommandant. De kom lykkeligt og vel igennem det indiske øhav og sejlede nu tværs over den bengalske bugt, hvor den er bredest, uden at have andet end smukt og godt vejr.

Pater Mathias var vendt tilbage til Lissabon, da han forlod Terneuse, og ked af at gå ørkesløs om havde han atter frivilligt stillet sig som missionær til Ostindien. Han var kommet til Formosa, men kort efter ankomsten havde han af sine overordnede fået befaling til at vende tilbage til Goa i et vigtigt ærinde, og således gik det til, at han mødte Amine på Tidor.

Det ville være vanskeligt at komme til bunds i pater Mathias' følelser over for Amine – de skiftede så tit. Det ene øjeblik plejede han at drages til minde den venlighed, både hun og Philip havde vist ham – den agtelse, han bar for hendes mand, og de mange fortræffelige egenskaber, som han vedgik, hun besad – i næste øjeblik derimod huskede han på den skam og skændsel, der uforskyldt var overgået ham ved hendes påfund, og så faldt han i tanker over, om hun virkelig anså ham for så påtrængende, at han var gået ind til hende på hendes værelse af andre bevæggrunde end dem, der havde ledet ham, eller om hun havde villet tage sig hans ubetænksomhed til indtægt. Disse betragtninger, som han anstillede i sit stille sind, var nær ved at veje lige op imod hinanden; han kunne have tilgivet hende alt, hvis han blot havde kunnet tro på, at Amine for fuldt alvor havde omvendt sig til *kirken*; men hans faste overbevisning om, at hun ikke alene var vantro, men endog øvede forbudne kunster, tyngede vægtskålen ned til skade for hende. Han havde et godt øje til hende, og når hun i samtalens løb gav udtryk for en religiøs følelse, slog hans hjerte varmt for hende; men når der derimod undslap hende ord, som syntes at vise, at hun kun havde ringe tanker om hans tro, så steg harmen og hævnlysten som en mægtig flod op i hans bryst.

Det var først, da de sejlede tværs over den bengalske bugt for at komme uden om sydpynten på Ceylon, at de fik hårdt vejr, og da stormen tog til, tændte de overtroiske søfolk kerter foran det lille helgenbillede, som stod i et skrin på dækket. Amine lagde mærke til det og smilede hånligt, og mens hun, næsten sig selv ubevidst, gjorde det, opdagede hun, at pater Mathias rettede sit skarpe blik mod hende.

"Papuanerne, jeg netop har forladt, gør ikke stort værre end at tilbede deres afguder, og derfor får de navn af afgudsdyrkere," mumlede Amine. "Hvad skal man da kalde disse kristne?"

"Vilde du ikke have bedre af at gå ned?" sagde pater Mathias, idet han gik hen til Amine; "det er ingen passende tid for kvinder at være på dækket – det ville være en bedre beskæftigelse for dem at lade bønner opstige for vor frelse."

"Nej, fader, jeg kan bedre bede her. Jeg holder af denne elementernes kamp; og når jeg ser på den, bøjer jeg mig i beundring for den Gud, som råder for stormen – som sender vindene ud i deres raseri og får dem til roligt at lægge sig igen."

"Det er vel talt, mit barn," svarede pater Mathias; "men den Almægtige skal ikke alene dyrkes og tilbedes i sine storværker, men også i lønkammeret ved stille betragtning, selvprøvelse og tro. Har du holdt dig de pålæg efterrettelige, som er dig givne?"

"Jeg har gjort mit bedste, fader," svarede Amine, mens hun vendte hovedet bort og betragtede de rullende bølger.

"Har du påkaldt den hellige jomfru og helgenerne – disse talsmænd for de dødelige, syndere som du selv?"

Amine svarede ikke; hun ville helst ikke ophidse præsten, men hun ville heller ikke sige en usandhed.

"Svar mig, barn," vedblev præsten strengt.

"Fader," svarede Amine, "jeg har anråbt Gud alene – de kristnes Gud – alverdens Gud."

"Den, som ikke tror alt, tror intet, unge kvinde. Netop hvad jeg tænkte! Jeg så dig lige nu smile hånligt; hvad var det, du smilede af?"

"Af mine egne tanker, gode fader."

"Sig hellere, af den sande tro, som andre bekender sig til."

Amine svarede ikke.

"Du er endnu en vantro og en kætter. Tag dig i agt, unge kvinde! Tag dig i agt!"

"Tage mig i agt, for hvad, gode fader? Hvorfor skulle jeg tage mig i agt, er der ikke millioner i disse egne, mere vantro, mere kætterske måske end jeg? Hvor mange har De omvendt til Deres tro? Hvilken møje, hvilket besvær, hvilke farer har De ikke udstået for at udbrede denne tro – og hvorfor har De så dårligt held med Dem? Skal jeg sige Dem det, fader? Det er, fordi folkene allerede har en hjemlig tro, en tro, de er blevet oplært i fra barnsben af, og som alle de, der bor rundt om dem, hylder. Er jeg ikke stedt på samme vis? Jeg blev opdraget i en anden tro, og kan De da vente, at man lige med ét kan give slip på den, at fordomme fra barndommens dage på én gang kan rykkes op med rode? Jeg har tænkt meget over det, De har sagt mig, – jeg har følt, at meget af det er sandt – at deres trossætninger er åbenbaret af Gud – er det ikke meget? Og dog er De ikke fornøjet hermed. De vil have ubetinget tilslutning, blind lydighed: Så var jeg jo en uværdig nyomvendt. Nu kommer vi snart i havn, tag mig da i lære og overbevis mig, om De vil; jeg er villig og rede til at ransage og bekende, men kun efter min overbevisning. Hav tålmodighed, gode fader, og den tid kan komme, da jeg *måske* føler, hvad jeg nu *ikke* kan føle – at hin stump malet træ er noget, jeg skal bøje mig for og tilbede."

Fraset stikpillen i slutningen af ovenstående tale var der dog så meget sandt i Amines bemærkninger, at pater Mathias følte det begrundede i dem. Han havde vænnet sig til at betragte Amine, i egenskab af at hun var gift med en katolik, som en

frafalden fra den romerske kirke – ikke som en, der var opfostret i en anden tro. Nu erindrede han, at hun aldrig var blevet optaget i kirken, for pater Seysen havde ikke anset hende for skikket til at blive det og havde udsat hendes dåb på ubestemt tid, indtil han var ganske vis på, at hun var befæstet i troen.

"Du taler djærvt, men du taler, som du føler, mit barn," svarede pater Mathias efter et lille ophold. "Når vi kommer til Goa, vil vi nærmere tales ved om dette, og med Guds hjælp skal sandheden i den ny tro nok gå op for dig."

"Lad gå," svarede Amine.

Næppe havde præsten nogen forestilling om, at Amines tanker i dette øjeblik beskæftigede sig med en drøm, hun havde haft på Ny Guinea, hvori hendes moder viste sig for hende og åbenbarede hende sine tryllekunster – og at Amine længtes efter at komme til Goa, for at hun kunne udøve dem.

For hver time tog stormen til, og skibet arbejdede svært og lækkede. De portugisiske matroser var forfærdede og anråbte deres helgener om bistand. Pater Mathias og de andre passagerer opgav alt håb, for pumperne kunne ikke holde skibet læns, og de var blege i ansigtet, når bølgerne rasende vaskede ind over skibet; de bad og skælvede. Pater Mathias gav dem aflad. Nogle skreg op som børn, andre rev sig i håret, andre igen bandede og svor og forbandede de helgener, som de kun én dag i forvejen havde anråbt. Kun Amine lod sig ikke anfægte, og da hun hørte dem bande, smilte hun hånligt.

"Mit barn," sagde pater Mathias, idet han søgte at blive herre over sin skælvende stemme, for ikke at synes ængstelig over for en, som han så være så rolig og uanfægtet midt under

elementernes rasen – "mit barn, lad ikke denne farens stund gå uudnyttet hen. Lad mig, før du bliver kaldt heden, optage dig i vor kirkes skød – tilsige dig dine synders nådige forladelse og give dig vished om saligheden hisset."

"Gode fader, Amine lader sig ikke skræmme til at tro, selv om hun var bange for stormen," svarede hun; "heller ikke vil hun stole på Deres magt til at forlade hende hendes synder, blot fordi hun af frygt siger noget, som hun ved sin fornufts fulde brug ville forkaste. Skulle frygt nogen sinde have kunnet overvælde mig, så var det den gang jeg var ene på tømmerflåden – det var virkelig en prøve for min sjælsstyrke; alene erindringen herom er mig i dette øjeblik rædsommere end stormen, der nu raser, og den død, som mulig venter os. Der er en Gud i det høje, hvis miskundhed jeg forlader mig på – hvis kærlighed jeg håber til – hvis vilje jeg bøjer mig for. Hans vilje ske!"

"Du må ikke dø i vantro, mit barn."

"Fader," svarede Amine og pegede på passagererne og matroserne, der gik rundt på dækket og skreg og jamrede, "disse er kristne – disse mænd har De lige nu givet det tilsagn, at de skulle arve den evige salighed. Hvordan er deres tro, når den ikke giver dem kraft til at dø som mænd? Hvoraf kommer det, at en kvinde ikke jamrer, mens de ligger og vrider sig på dækket?"

"Livet er sødt, barn – de efterlader sig kone og børn, og de ræddes for det andet liv. Hvem er forberedt på at dø?"

"Det er jeg," svarede Amine. "jeg har ingen mand – i det mindste er jeg bange for, at jeg ingen har. For mig har livet ingen tillokkelse. Jo, et lille håb er endnu tilbage – som et

halmstrå, den synkende griber efter. Jeg er ikke bange for døden, da jeg ikke har noget at leve for. Hvis Philip havde været her, så havde det været noget helt andet – men han er gået forud for mig, og nu er alt, hvad jeg higer efter, at følge efter ham."

"Han døde i troen, mit barn – hvis du vil genforenes med ham, så gør du ligeså."

"Han har aldrig lagt sig til at dø som de der," svarede Amine og så med foragt hen mod passagererne.

"Han levede måske heller ikke, som de har levet," svarede pater Mathias. "Den gode dør med fred og nærer ingen frygt."

"Således dør de gode, hvad trosbekendelse de så hører til, fader," svarede Amine; "og i alle trosbekendelser er døden en gru for de onde."

"Jeg vil bede for dig, mit barn," sagde pater Mathias og faldt på knæ.

"Mangfoldig tak – Deres bønner vil nok blive bønhørt, selv om de opsendes for en som jeg," svarede Amine, og idet hun holdt godt fast ved faldtovene, gik hun op ad trappen og nåede op på dækket.

"Fortabt! signora, fortabt!" udbrød kaptajnen og vred sine hænder, idet han krøb sammen under skanseklædningen.

"Nej!" svarede Amine, som var kommet op på den luv side og holdt sig fast ved et tov, "ikke denne gang."

"Hvad siger De, signora?" sagde kaptajnen, mens han med beundring betragtede Amines så rolige og fattede ansigt. "Hvad siger De, signora?"

"Der er noget, der siger mig, gode kaptajn, at I ikke vil være fortabt, hvis I anstrenger jer – der er noget her inde, der siger

mig det," og Amine lagde hånden på hjertet. Hun var overtydet om, at skibet ikke ville forlise; for det var ikke undgået hendes opmærksomhed, at stormen nu tog mindre fat, skønt matroserne i deres skræk og angst ikke havde lagt mærke til det.

Amines koldblodige ro, hendes skønhed, måske også det uvante i at se en så ung kvinde frejdig og rolig, mens alle andre fortvivlede, gjorde tilbørlig virkning på kaptajnen og matroserne. Da de holdt hende for at være katolik, bildte de sig ind, at hun havde noget sikkert at holde sig til som støtte for sin påstand; for lettroenhed og overtro går hånd i hånd med hinanden. De så op til Amine med beundring og ærbødighed, genvandt deres tidligere virkelyst og varetog på ny deres pligter. Pumperne kom igen i gang, stormen lagde sig i løbet af natten, og, som Amine havde forudsagt, skibet blev frelst.

Mandskabet og passagererne så næsten en helgeninde i hende! Og talte om hende til pater Mathias, som var over al måde forbavset. Det mod, hun havde udvist, var overordentligt; selv da hun skælvede, viste hun ikke tegn til frygt. Han svarede ikke, men gjorde sig så sine egne tanker derom, og den mening, han kom til, var ugunstig for Amine. Hvad havde forlenet hende med en sådan koldblodighed, hvad havde indgivet hende spådomsevner? Det var ikke de kristnes Gud, for hun var ikke troende. Hvem var det da? Pater Mathias tænkte på hendes værelse i Terneuse og rystede på hovedet.

30

Vi må nu igen vende tilbage til Philip og Krantz, som havde en lang samtale med hinanden om Schriftens mærkværdige gengangeri. Det eneste, de var enige om, var, at der skulle holdes vågent øje med ham, og at de så snart som muligt skulle se at blive fri for hans selskab. Krantz havde spurgt ham ud, hvordan han havde båret sig ad med at blive bjerget, og Schriften havde fortalt ham på sin sædvanlige spottende måde, at en af bunkeårerne fra tømmerflåden under brydningen var kommet ud at drive, og at den havde båret ham oppe, indtil han var nået hen til en lille ø; at han, da han fik øje på piroggen, igen havde kastet den i vandet og holdt sig oppe ved den, til han blev set og fisket op. Da der ikke i det her fortalte var noget umuligt, om end meget usandsynligt, stillede Krantz ikke flere spørgsmål. Næste morgen, da vinden havde lagt sig, satte de atter piroggen i vandet og lod stå ad Ternate til.

Der hengik fire dage, inden de kom dertil, da de hver nat gik i land og halede deres fartøj op på den sandede bred. Philip var blevet mere let om hjertet ved at vide Amine frelst, og han kunne have været lykkelig ved udsigten til igen at mødes med hende, hvis han ikke så uafladelig havde haft grund til at ærgre sig over at være sammen med Schriften.

Der var noget så aparte, noget så modstridende den almenmenneskelige natur i, at mandslingen, hvor djævelsk han end lod til at være anlagt, dog aldrig så meget som skulle slå på eller besvære sig over Philips forsøg på at skille ham ved livet.

Havde han besværet sig – havde han sigtet Philip for drab – havde han svoret ham hævn og ved sin tilbagekomst af den lovlige øvrighed fordret ret over ham – ja, det havde været noget helt andet; men tværtimod – han gav sit besyv med, og uden at nogen opfordrede ham dertil, kom han med sine næsvise bemærkninger, med sin evindelige fnisen og sine spydigheder, som om han ikke havde ringeste årsag til at nære vrede og uvilje.

Så snart de kom til den vigtigste havnestad og hovedby på Ternate, blev de ført hen til en stor hytte, bygget af palmeblade og bambusrør, og fik pålæg om ikke at forlade den, før kongen havde fået melding om deres komme. Disse øboeres ganske særegne høflighed og belevenhed var det stadige emne for Philips og Krantz' bemærkninger; deres religion så vel som deres klædedragt lod til at være sammenflikket af muhamedanske og malajiske træk.

Da der var gået et par timers tid, blev de kaldt ud for at komme i audiens, som kongen gav under åben himmel. Han sad under en baldakin, og en talrig skare præster og soldaten stod rundt om. Alle de, der var i nærheden af kongen, var hvidklædte, med hvide turbaner, men han selv bar ingen prydelse. Det første, der var Philip og Krantz påfaldende, da de blev stedt for kongen, var den pyntelige renhed og properhed, som overalt lagdes for dagen: Enhver klædning var fri for pletter og så kridhvid, som solen kunne blege den.

Da de havde fulgt det eksempel, de, som førte dem frem, gav dem, og hilst kongen på muhamedansk vis, bød denne dem at tage plads, og ved de portugisiske tolke som mellemmænd – øboernes tidligere handelsforbindelse med portugiserne, som

nu var jaget bort, gjorde nemlig, at mange kunne godt portugisisk – blev der rettet nogle få spørgsmål til dem af kongen, som bød dem velkommen og derpå ville vide, hvorledes det var gået til, at de forliste.

Philip fortalte med få ord det hele, blandt andet, at hans hustru var blevet skilt fra ham og nu, så vidt han vidste, var i det portugisiske faktoris magt på Tidor. Han ville gerne vide, om Hs. Majestæt kunne hjælpe ham med at få hende fri eller med at komme over til hende.

"Det er vel talt," svarede kongen. "Lad der blive bragt de fremmede forfriskninger og hæv audiensen."

Et par minutter efter var af hele hoffet kun to-tre af kongens fortrolige venner og rådgivere blevet tilbage; der blev nu fremsat et måltid bestående af kød i karry, fisk og mangfoldige andre retter. Da det var til ende, sagde kongen: "Portugiserne er hunde, de er vore fjender, vil I være os behjælpelige med at slå dem? Vi har store kanoner, men forstår ikke at bruge dem så godt som I. Jeg vil sende en flåde mod portugiserne på Tidor, hvis I vil hjælpe mig. Sig nu, hollændere, vil I slås? De," henvendte han sig til Philip, "vil så få Deres hustru igen."

"Jeg skal give Dem svar i morgen," sagde Philip; "jeg må spørge min ven der til råds. Som jeg før sagde Dem, var jeg kaptajn på skibet, og han der min næstkommanderende – vi vil rådføre os med hinanden." (Schriften, som Philip havde forestillet som simpel matros, var ikke blevet stedt for kongen.)

"Det er godt," sagde kongen; "i morgen venter vi jeres svar."

Philip og Krantz tog afsked, og da de kom tilbage til hytten, så de, at kongen som foræring havde sendt dem to fuldstændige muhamedanske dragter tillige med turbaner, hvad der var dem

meget kærkomment, for deres egne klæder var både pjaltede og lasede og egnede sig meget dårligt til at udsættes for disse egnes brændende sol. Deres højpuldede hatte samlede også varmestrålerne, som var rent ulidelige, og med glæde ombyttede de dem med den hvide turban. Deres penge skjulte de i det malajiske bælte, som udgjorde en del af dragten, og trak kort efter i de indfødtes klæder, som de straks befandt sig rigtig vel i. Efter lang rådslagning blev det afgjort, at de skulle gå ind på de vilkår, kongen bød dem, da det var den eneste tænkelige måde, hvorpå Philip kunne håbe at få Amine igen. Næste dag blev det meldt kongen, at de samtykkede, og de traf alle forberedelser til togtet.

Nu blev idel travlhed og rastløshed. Pirogger i hundredvis og i alle mulige størrelser, der side om side flød på havet tæt ind til stranden, dannede i det lave vand i bugten en sammenhængende bådebro af flere kilometers udstrækning og myldrede med folk, som rustede sig til striden. Nogle gjorde sejlene i stand, andre tømrede, hvor det var fornødent, men største parten hvæssede deres sværd og tilberedte den dødbringende plantegift til deres kris'er. Nede ved stranden var der fuldstændigt virvar: Vand i lerdunke, sække med ris, grøntsager, nedsaltede fisk og fjerkræ i bure lå hulter til bulter rundt om og spærrede vejen for de indfødte, som fuldtbevæbnede udførte høvdingernes befalinger, mens disse selv gik frem og tilbage i deres stiveste puds og strålede af blanke våben og glimrende prydelser. Kongen havde seks lange firpundige malmkanoner, en foræring fra kaptajnen på en ostindienfarer; disse blev tillige med et passende kvantum kugler og kardæsker under Philips og Krantz' ledelse anbragt på

nogle af de største pirogger, og nogle af de indfødte fik anvisning på, hvorledes de skulle betjene dem. I begyndelsen erklærede kongen, som fuldt og fast ventede, at det portugisiske fort ville blive jævnet med jorden, det for sin urokkelige beslutning at gå med i egen høje person; men hans fortrolige rådgivere fik ham til at opgive det igen, og Philip bad ham også lade det være, da han ikke kunne tillade ham at sætte sit dyrebare liv i vove. På ikke mindre end ti dage var alt i beredskab, og bemandet med syv tusind mand styrede flåden ad øen Tidor til.

Det var et smukt syn at se det blå krusede hav dækket af næsten seks hundrede af disse maleriske fartøjer, alle under sejl, skydende sig frem i vandet som marsvin på jagt efter deres bytte og propfulde af indfødte, hvis hvide dragter afgav en livlig modsætning til det mørkeblå hav. De store pirogger, som Philip og Krantz var om bord på tillige med de indfødte anførere, var livligt smykkede med flag og vimpler af alle farver, der vajede og legede tagfat med den friske brise. Det syntes snarere at være en fornøjelsestur, en lystfart, de tog ud på, end til drab og blodsudgydelse.

Anden dags aften havde de landkending af øen Tidor og løb ind efter, til de var nær det portugisiske faktori og fort. De indfødte på øen, som ikke kunne udstå portugiserne, om de end ikke turde lade være at lystre dem, havde forladt deres hytter nede ved kysten og trukket sig tilbage til skoven. Flåden ankrede følgelig op og lå tæt ind til kysten uden at blive foruroliget om natten. Næste morgen gik Philip og Krantz i land for at rekognoscere.

Fortet og faktoriet på Tidor var opført efter samme plan, som gik igennem næsten alle de faste pladser, portugiserne havde anlagt i de farvande. Udenværkerne, som dannedes af en grav i forbindelse med svære palisader med mure til støtte, omgav faktoriet og alle husene i anlægget. Gennemskæringen i den ydre vold tillod, så lang dagen var, fri passage ind og ud og blev kun spærret om natten. På den side, der vendte ud imod søen, lå citadellet eller den egentlige fæstning; det var opført af solidt murværk med brystværn, omgivet med en dyb grav og kun tilgængeligt over en vindebro med opplantede kanoner til begge sider. Hvor stærkt det i grunden var, var det imidlertid ikke godt at vide, da det var skjult af de høje palisader, som omgav hele anlægget. Efter en omhyggelig besigtigelse anbefalede Philip, at de store pirogger med kanonerne om bord skulle angribe fra søsiden, mens folkene på småskuderne skulle gå i land og omringe fortet, idet de drog fordel af enhver dækning som frembød sig til at krybe bag ved, mens de tildængede fjenden med deres luntebøsser, pile og spyd. Da denne plan vandt bifald, satte halvandet hundrede pirogger sejl til; de andre blev halet op på stranden, og folkene, der hørte til dem, rykkede frem ad landsiden.

Men portugiserne var blevet advaret om deres komme og var rede til at tage imod dem; de kanoner, der pegede ud imod søsiden, var af svær kaliber og blev godt betjent, og skønt de, der var på piroggerne, under Philips vejledning gjorde deres yderste, var de dog kun små, og det var kun ringe skade, de tilføjede fortets tykke stensætning. Efter fire timers kamp, i hvilken ternateboerne mistede et stort antal folk, trak piroggerne sig efter Philips og Krantz' råd ud af ilden og vendte

tilbage til det sted, hvor den øvrige flåde var stationeret, og der blev holdt et nyt krigsråd. Den styrke, som havde omringet fortet fra landsiden, blev imidlertid ikke trukket bort, da den afskar enhver hjælp og tilførsel, samtidig med at den af og til lejlighedsvis nedlagde en og anden portugiser, der stillede sig blot – noget, der, som Philip vidste, ikke havde så lidt at sige for en så lille garnison som den i fortet.

At de ikke kunne tage fortet ved hjælp af de kanoner, de havde, var indlysende; fra søsiden var det uindtageligt for dem; de måtte nu rette deres anstrengelser på, hvad de kunne gøre fra landsiden. Efter at de indfødte høvdinge havde talt, rådede Krantz til, at de skulle vente, til det blev mørkt, og så foretage et angreb på følgende måde: Ved den tid brisen blæste langs kysten, hvad den plejede at gøre om aftenen, foreslog han, at folkene skulle have store knipper tørre palmette- og kokosblade i beredskab, bære dem hen og stable dem op imod palisaderne på læsiden og så stikke ild i dem. De ville således kunne afbrænde palisaderne og få uhindret adgang til udenværkerne, hvorefter de da kunne afgøre, hvorledes de videre skulle gå til værks. Dette råd var for klogt til ikke at blive fulgt. Alle de, der ikke havde luntebøsser, blev sat til at samle kvas; en stor mængde tørt træ blev bragt sammen, og inden nat var de rede til det andet angreb.

Ternaterne tog deres hvide klæder af og lagde dem til side; uden noget andet på sig end deres bælter, krumsabler og kris'er, og i blå underklæder krøb de tyst og stille op til palisaderne, lagde deres brændsel der og vendte så tilbage igen for at gå samme vej en gang endnu. Da brystværnet, der dannedes af disse knipper, mere og mere tiltog i højde, fik de også mere

dristighed til at løbe derop, indtil der var dynget tilstrækkeligt op; med høje råb stak de da ild på forskellige steder. Flammerne steg i vejret, kanonerne fra fortet dundrede, og mange faldt for disse salver af skråsække og håndgranater. Men generet af røgen, som væltede ind over dem, blev folkene i fortet snart nødt til at forlade voldene for at undgå at blive kvalt. Palisaderne stod i lys lue, og flammerne, som steg op derfra, blev båret ind over fæstningen og begyndte at tage fat i faktoriet og husene. Nu blev der ikke længere gjort modstand, ternaterne rev de brændende palisader omkuld, trængte ind og med deres krumsabler og kris'er nedhuggede de alle dem, som havde været så uheldige ikke i tide at tage deres tilflugt til citadellet. Disse bestod væsentligt af indfødte, der gjorde tjeneste hos portugiserne, og som angrebet var kommet uventet for. Deres liv syntes portugiserne kun at bryde sig lidt om, for de ænsede ikke deres råb om at lade vindebroen gå ned og lade dem komme ind i fortet.

Faktoriet, der var bygget af sten, stod i brand tillige med alle de andre huse, og i flere kilometers omkreds var øen helt oplyst. Røgen var drevet bort, og flammerne kastede deres skær vidt og bredt, så at fortets fæstningsværker tydeligt kunne ses.

"Havde vi blot stormstiger," udbrød Philip, "så ville fortet være vort; der er ikke en sjæl på volden."

"Sandt nok," svarede Krantz; "men selv som det nu står til, vil voldene uden om fortet blive os en stilling af stor fordel, når ilden først er slukket; besætter vi dem, kan vi holde dem fra at vise sig, mens stigerne bliver lavede. I morgen aften kan vi nok have dem færdige, og når vi først har røget fortet noget mere til, kan vi derefter bestige murene og indtage pladsen."

"Ja, det skulle nok kunne gå," svarede Philip, idet han fjernede sig. Han gik derpå hen til de indfødte høvdinge, der havde samlet sig uden for forskansningerne, og delagtiggjorde dem i sine planer. Da han havde udviklet for dem, hvad der var hans mening, og høvdingene havde billiget det, viste Schriften sig pludselig; uden Philips vilje og vidende var han nemlig kommet med på dette togt.

"Nej, det går ikke; De vil aldrig tage det fort, Philip Vanderdecken. Hi! Hi!" råbte Schriften.

Han havde næppe sagt dette, før en frygtelig sprængning fandt sted, og luften blev fyldt med store sten, som fløj ud og faldt ned til alle sider og dræbte eller lemlæstede folk i hundredvis. Det var faktoriet, der var sprunget i luften; i dets hvælvinger havde der nemlig ligget en stor mængde krudt, som der var gået ild i.

"Der røg den plan i lyset, mynheer Vanderdecken. Hi! Hi!" råbte Schriften. "De vil aldrig få det fort indtaget."

Tabet af menneskeliv og forvirringen, som denne uventede udgang på kampen afstedkom, indjog ternatefolkene en panisk skræk, så de alle flygtede ned til stranden, hvor deres pirogger lå.

Det var spildt ulejlighed af Philip og deres høvdinge at forsøge på at samle dem igen. Uvante med de skrækkelige virkninger, som krudtet kan have, når der er nok af det, troede de, at der var sket noget overnaturligt, og mange af dem sprang i piroggerne og satte sejl til, mens de øvrige gik rent fra den og stod så tæt som sild i en tønde og rystede og bævede på strandbredden.

"De vil aldrig få det fort indtaget, mynheer Vanderdecken," skreg den velbekendte stemme.

Philip hævede sit sværd for at gennemkløve mandslingen, men sænkede det atter. "Jeg frygter, det er en ubehagelig sandhed, han der fortæller mig," tænkte Philip; "men hvorfor skulle jeg berøve ham livet for det?"

Nogle få af ternatehøvdingene holdt endnu modet oppe, men størsteparten af dem var lige så forstyrrede som deres folk. Efter nogen snakken frem og tilbage enedes de om, at den væbnede styrke skulle blive, hvor den var, til næste morgen, da de så ville tage en endelig beslutning om, hvad der endnu var at gøre.

Da det blev morgen, så de, at nu da det portugisiske fort ikke længere var omgivet af de andre bygninger, at dette var mere frygtindgydende, end de fra først af havde anset det for. Voldene vrimlede af folk, som var i gang med at få kanonerne rettet ind imod ternaterne. Philip tog Krantz med på råd, og begge erkendte, at der ikke kunne udrettes mere, så længe den nuværende panik stod på. Høvdingene var af samme mening, og der blev givet befaling til, at de skulle trække sig tilbage; disse ternatehøvdinge var i virkeligheden fuldkommen tilfredse med det held, de havde haft med sig; de havde ødelagt det store fort, faktoriet og alle de portugisiske bygninger; en lille forskansning var det eneste, der endnu var uskadt, men opført af sten og utilgængelig, og de vidste, at rapporten om, hvad der var udrettet, af kongen ville blive optaget og godkendt som indberetning om en stor sejr. Ordren lød derfor på at indskibe sig, og to timer efter var hele flåden atter på vej hjem til Ternate – efter et tab af hen ved syv hundrede mand. Krantz og Philip

gik denne gang om bord i samme pirog for at kunne tale med hinanden. De havde imidlertid ikke sejlet fuldt tre timer, da det blev stille, og hen imod aften tydede alt på, at de ville få dårligt vejr. Da vinden atter rejste sig, var den dem imod, men disse småfartøjer styrer så klos til vinden, at det blev ladet helt ude af betragtning; ved midnat var vinden imidlertid vokset til storm, og førend de var klar af nordøstpynten på Tidor, blæste det op til en orkan, så at mange blev skyllet over bord fra de forskellige fartøjer, og de, der ikke kunne svømme, sank og druknede. Sejlene blev strøget, og fartøjerne var prisgivet vind og vove, mens hver eneste sø vaskede ind over dem. Flåden drev stærkt ind imod land, og før daggry var det fartøj, hvor Philip og Krantz var om bord, blandt dem, der lå og rullede inde på stranden ved nordenden af øen. Kort efter blev det splintret i tusinde stykker, og enhver måtte se til at klare sig selv. Philip og Krantz fik tag i et stump vrag og blev båret oppe af det, til de nåede land; her traf de i øvrigt hen ved tredive af deres kammerater, der havde lidt samme skæbne som de. Da dagen brød frem, opdagede de, at største parten af flåden var kommet uden om pynten, og at de, som det endnu ikke var lykkedes, efter al sandsynlighed ville slippe vel fra det, da uvejret stillede af.

Ternaterne foreslog, at da de var vel bevæbnede, skulle de, så snart vejret blev roligere sig, sætte nogle fartøjer i vandet af dem, som tilhørte øboerne, og atter forene sig med flåden; men Philip, som havde spurgt Krantz til råds, anså dette for en god lejlighed til at få vished om Amines skæbne. Da portugiserne ikke havde beviser i hænde imod dem, kunne de jo enten benægte, at de havde været med blandt angriberne, eller bruge

det påskud, af de var blevet tvunget til at gå med dem. Under alle omstændigheder var Philip fast besluttet på at blive, og Krantz samtykkede i at dele skæbne med ham. De gav sig udseende af at være enige med ternatefolkene, som de derfor lod gå ned til tidorernes pirogger; men mens de satte bådene i vandet, kneb Philip og Krantz ud og gik længere ind i krattet, hvor de forsvandt. Portugiserne havde opdaget, at deres fjender havde lidt skibbrud, og harmfulde over det tab, de selv havde lidt, havde de befalet folkene på øen at gå ud og fange alle dem, der var drevet på land. Tidorfolkene adlød dem nu, da de ikke længere blev angrebet, og stødte meget snart på Philip og Krantz, som ganske roligt havde sat sig ned i skyggen af et stort træ for at afvente, hvad der skete. De blev ført til fortet, hvortil de kom i mørkningen. Straks blev de her stedt for kommandanten, den samme lille mand, der havde gjort kur til Amine, og da de var klædt i muselmandsdragt, skulle han lige til at beordre dem hængt, da Philip fortalte ham, at de var hollændere, som havde lidt skibbrud, var blevet tvunget af kongen på Ternate til at gå med på hans togt, men at de havde grebet den første gunstige lejlighed, der tilbød sig, til at smutte bort, hvad der jo var tydeligt nok, siden de, som var kastet op på land sammen med dem, var stukket af i både der fra øen, mens de selv havde foretrukket at blive. Efter denne forklaring slog den lille portugisiske kommandant sin sabel hårdt ned imod stensætningen i volden, gjorde sig godt stor i det og kommanderede dem i fængsel for senere yderligere at tage dem i forhør.

31

Da alle og enhver udbreder sig vidtløftigt om, at et fængsel lider af mangel på hyggelighed, er det jo til at formode, at der virkelig findes sådanne, som ikke er videre hyggelige. Vist nok er det, at det, Philip og Krantz blev lukket inde i, så ud til alt andet end til at være et behageligt opholdssted. Det lå inde under fortet og var forsynet med en meget lille åbning, der vendte ud imod søen, til at skaffe lidt lys og frisk luft. Det var meget varmt og desuden blottet for alle den slags småbekvemmeligheder, der bidrager så meget til ens velvære i de nymodens huse og hoteller; ja det bestod i virkeligheden kun af fire nøgne vægge og et stengulv – det var det hele.

Philip, som ønskede at forhøre sig vedrørende Amine, tiltalte den soldat, der førte dem ned, på portugisisk.

"Om forladelse, gode ven –"

"Beder selv om forladelse," svarede soldaten, gik ud ad døren og låsede den.

Philip lænede sig mørk til sinds op til væggen; Krantz, som ikke var nær så modfalden, gik op og ned ad gulvet.

"Ved De, hvad jeg tænker på?" bemærkede Krantz og holdt op med at gå frem og tilbage. "Det er meget heldigt," – her sænkede han stemmen – "at vi har alle vore dubloner på os; hvis de ikke giver sig til at ransage os, kan vi muligvis slippe bort ved hjælp af bestikkelse."

"Og jeg," svarede Philip, "tænkte på, at jeg dog hellere ville være her end i selskab med det afskum Schriften; det blotte syn

af ham er mig en pest."

"Jeg er heller ikke nogen stor ynder af kommandantens udseende, men vi får vel sagtens mere at vide i morgen."

Her blev de afbrudt ved, at nøglen blev drejet om, og en soldat trådte ind med en krukke vand og et stort fad kogt ris. Det var ikke den samme, der havde ført dem hen til fængslet, og Philip tiltalte ham.

"I har nok haft det drøjt de sidste to dage."

"Ja, det kan nok hænde sig, signor."

"De indfødte tvang os til at gå med på togtet, men vi kneb ud."

"Jeg hørte, De sagde det, signor."

"De mistede næsten tusinde mand," ytrede Krantz.

"Ih, du hellige Franciscus! Det glæder mig."

"De vil nok tage sig i vare for igen at angribe portugiserne foreløbig, tænker jeg," sagde Krantz.

"Det tænker jeg med," svarede soldaten.

"Mistede De mange folk?" dristede Philip sig til at spørge, da han mærkede, at manden holdt af at få sig en sludder.

"Ikke ti af vore egne. I faktoriet var der vel et hundrede indfødte tillige med en del kvinder og børn; men det har ikke noget at sige."

"De havde en ung europæisk dame her, så vidt jeg forstod," sagde Philip ængsteligt; "en, der var forlist med et skib – var hun blandt dem, der omkom?"

"En ung dame – du hellige Franciscus! Ja nu husker jeg det. Ja, ser De, sagen er –"

"Pedro!" råbte en stemme ovenfra; manden holdt inde, lagde fingeren på munden, gik ud og låsede døren.

"Gud i Himlen! Giv mig tålmod," udbrød Philip; "dette er en alt for hård prøve at blive sat på."

"Han kommer nok her ned igen i morgen tidlig," bemærkede Krantz.

"Ja, i morgen tidlig; men hvor lange vil uvisheden ikke gøre mig de mellemliggende timer!"

"Jeg nærer megen deltagelse for dem," svarede Krantz, "men hvad er der at gøre ved det? De må holde timerne ud, om så uvisheden trækker dem ud til endeløse år; men jeg hører fodtrin."

Atter blev slåen trukket fra, og den første soldat trådte ind. "Følg med – kommandanten vil tale med Dem."

Med glæde efterkom Philip og hans kammerat denne uventede opfordring. De gik op ad de smalle stentrappetrin og befandt sig endelig i et lille værelse i selskab med kommandanten, med hvem vore læsere allerede har gjort bekendtskab. Han havde lagt sig tilbage i en lille sofa, hans lange dyrendal lå på bordet foran ham, og to unge indfødte kvinder stod, den ene ved hans hoved, den anden ved hans fødder, og viftede ham.

"Hvor fik I disse dragter fra?" var det første spørgsmål.

"Da de indfødte førte os som fanger fra den ø, hvortil vi havde reddet os, tog de vore klæder og gav os disse som foræring fra deres konge."

"Og hvervede jer med det samme til at tjene om bord på deres flåde ved angrebet på dette fort?"

"De tvang os," svarede Krantz; "for vi gjorde indvendinger imod at tage tjeneste, da der ikke var krig imellem vore

nationer; men det brød de sig ikke om, men satte os om bord, for at almuen skulle tro, at de fik understøttelse af europæerne."

"Hvor skal jeg få at vide, om det er sandt, hvad I der siger."

"For det første har De jo vort ord at holde Dem til, og for det andet er vi rømt fra dem."

"I hørte til en hollandsk ostindienfarer. Er I befalingsmænd eller slet og ret matroser?"

Krantz, som mente, at det var mindre rimeligt, at han ville holde dem tilbage, hvis de holdt deres rang om bord hemmelig, stødte lidt til Philip, da han svarede: "Vi er underordnede befalingsmænd. Jeg var tredje styrmand, og denne mand var lods."

"Og jeres kaptajn, hvor er han?"

"Ja, jeg – jeg ved ikke om han er levende eller død."

"Havde I ingen kvinder med om bord?"

"Jo, kaptajnen havde sin kone med."

"Hvor er hun blevet af?"

"Hun formodes at være omkommet på en del af tømmerflåden, som blev skilt fra resten og kom i drift."

"Ah!" svarede kommandanten og tav så noget.

Philip så på Krantz, som om han ville sige: "Hvad skal alle disse udflugter til?" men Krantz gav ham et tegn til, at han skulle lade ham tale.

"De siger, at De ikke ved, om kaptajnen er levende eller død."

"Ja."

"Sæt nu, at jeg ville give jer friheden, ville I da have noget imod at undertegne et papir, som skulle stadfæste, at han var død, og sværge på, at det er sandt?"

Philip stirrede først på kommandanten og så på Krantz.

"Jeg indser aldeles ikke, at der kan være noget til hinder for det, undtagen hvis vi, dersom det blev sendt hjem til Holland, kunne komme i ulejligheder af det. Må jeg spørge, signor kommandant, hvorfor ønsker De sådan et papir?"

"Nej!" brølede den lille mand med tordenstemme; "jeg giver ikke nogen anden grund, end at jeg vil have det; det er mere end nok; træf jeres valg – fængsel, eller frihed og hjemrejse med det første skib, der anløber pladsen her."

"Jeg tvivler rigtignok ikke om – ja, jeg kan gerne sige, jeg er vis på, han må være død nu," svarede Krantz og halede ordene frem, som om han vel overvejede, hvad han sagde. "Hr. kommandant, vil De give os betænkningstid til i morgen tidlig, for at vi kan overveje sagen?"

"Ja vel, I kan gå!"

"Men ikke tilbage i arresten, hr. kommandant," svarede Krantz; "vi er ikke fanger, det er en afgjort sag, og hvis De vil have os til at gøre Dem en tjeneste, vil De sikkert ikke behandle os slet."

"I følge jeres egen tilståelse har I båret våben imod den allerkristeligste konge; imidlertid kan I have jeres frihed for i nat – i morgen tidlig skal det så afgøres om I er fanger eller ikke."

Philip og Krantz takkede den lille kommandant for hans venlighed og skyndte sig ud til fæstningsværkerne. Det var mørkt, og månen havde endnu ikke vist sig. De satte sig ned på brystværnet, nød den kølige aftenluft og følte glæde over friheden, selv efter en så kortvarig indespærring; men i nærheden af dem enten stod eller lå der soldater, og de talte derfor kun hviskende sammen.

"Hvad kunne han vel mene med det, at han ville have os til at give sig et vidnesbyrd om kaptajnens død, og hvorfor svarede De som De gjorde?"

"Philip Vanderdecken, at jeg tit og ofte har tænkt på Deres yndige hustrus skæbne, ved De jo nok, og da jeg hørte, at hun var blevet bragt hertil, gyste jeg for, hvordan det skulle gå hende. Hvor må hun ikke skinne som en sol, så indtagende, som hun er, når hun stilles ved siden af dette lands kvinder? Og den lille kommandant – er han ikke netop en af den rette slags til at blive henreven af hendes yndigheder? Jeg fortav vor virkelige stilling, fordi jeg tænkte som så, at han ville være mere tilbøjelig til at give os fri som ringere stillede end som kaptajn og første styrmand, især da han har mistanke om, at vi førte ternaterne an til at storme, og da han forlangte skriftligt vidnesbyrd for, at De var død, gik det straks op for mig, at han skulle bruge det for at formå Amine til at ægte sig. Men hvor er hun? Det er spørgsmålet. Hvis vi blot kan få fundet den soldat fra før igen, så kan vi måske nok få noget at vide."

"Hun er her, det kan De forlade Dem på," svarede Philip og knyttede næven.

"Det er jeg også tilbøjelig til at tro," sagde Krantz; "at hun er i live, det er jeg sikker nok på."

Samtalen blev fortsat, indtil månen stod op og kastede sine stråler over de rullende bølger. Philip og Krantz vendte ansigtet ud imod havet og lænede sig tavse ud over fæstningsmuren; noget efter blev de forstyrret i deres drømmerier ved, at et ungt menneske kom hen imod dem og hilste dem med: "*Buenos noches, signor.*"

Krantz genkendte straks den portugisiske soldat, hvis samtale med ham var blevet afbrudt.

"God aften, min ven! Gudskelov, at De ikke længere skal dreje nøglen om for os."

"Ja, det undrer mig rigtig nok," svarede soldaten dæmpet. "Vor kommandant er ellers lysten nok efter at udøve sin magt; han råder uindskrænket her, det kan jeg da fortælle Dem."

"Nu kan han ikke høre os," ytrede Krantz. "Det er dog et rigtig henrivende sted at leve her. Hvor længe har De været her på øen?"

"Tretten år i år, signor, og jeg er led og ked af det. Jeg har kone og børn i Oporto – det vil da sige, jeg havde – men hvem kan sige, om de nu er levende eller døde?"

"Venter De ikke at komme hjem igen og få Dem at se?"

"Komme hjem igen, signor! Ingen portugisisk soldat som jeg kommer nogen sinde hjem igen. Vi bliver vel nok kun hvervede for fem år, men vi lægger vore ben her."

"Det er rigtig nok hårdt."

"Hårdt, signor!" svarede soldaten med en dæmpet hvisken; "det er grusomt og bedragerisk. Jeg har såmænd tit nok tænkt på at sætte mig bøssepiben for panden; men så længe der er liv, er der håb."

"Jeg har inderlig medlidenhed med Dem, min ven," svarede Krantz; "se her, jeg har endnu to guldstykker tilbage – tag De det ene af dem; De kan måske få lejlighed til at sende det hjem til Deres stakkels kone."

"Og her er et til fra mig med, min ven," tilføjede Philip og stak ham ligeledes en guldmønt i hånden.

"Alle helgener bevare Dem, signors," svarede soldaten; "det er den første barmhjertighedsgerning, der er vist mig i mange år – min kone og mine børn har rigtig nok ikke synderlig udsigt til nogen sinde at få dem."

"De talte om en ung europæisk kvinde, den gang vi var nede i arresten," bemærkede Krantz efter et lille ophold.

"Ja, signor, hun var meget smuk. Vor kommandant var forelsket i hende til op over ørene."

"Hvor er hun nu?"

"Hun tog til Goa sammen med en præst, som kendte hende, pater Mathias, en rigtig skikkelig, gammel mand; han gav mig aflad, da han var her."

"Pater Mathias!" udbrød Philip; men et puf i siden fra Krantz fik ham til at holde inde.

"De siger, at kommandanten var forelsket i hende?"

"Nå da, om han var! Den lille fyr var helt tosset af kærlighed til hende; og var det ikke, fordi pater Mathias kom, så ville han aldrig have ladet hende slippe herfra, det er jeg vis på, skønt hun var en anden mands kone."

"Det var til Goa, hun sejlede, sagde De?"

"Ja, med et skib, som anløb øen. Hun må have været rigtig glad ved at slippe bort, for vor lille kommandant overrendte hende, så lang dagen var, og hun sørgede åbenbart over sin mand. Ved De, signors, om hendes mand lever?"

"Nej, vi ved det ikke; vi har ikke hørt noget om ham."

"Nå, hvis han lever, håber jeg for hans skyld, at han ikke kommer her; for skulle kommandanten få ham i sin vold, så ville han ikke fare lempeligt med ham. Han er ikke af dem, der gør sig skrupler over noget. Det er en rask lille karl, det kan ikke

fragås; men for at komme i besiddelse af den dame ville han rydde alle hindringer til side, koste hvad det ville – og en ægtemand er jo en meget alvorlig hindring, signors. Men, signors," fortsatte soldaten efter et ophold, "jeg har nok bedst af ikke at blive set her for længe; De har at befale over mig, hvis der er noget, De ønsker; husk på, mit navn er Pedro. – Nu siger jeg Dem god nat og tusind tak." Og dermed gik soldaten.

"Vi har under alle omstændigheder skaffet os en ven," sagde Krantz, "og fået oplysninger, der ikke er så lidt vigtige."

"Nej, meget vigtige," svarede Philip. "Amine er altså taget til Goa. Jeg er vis på, hun er i sikkerhed og i gode hænder. Det er en udmærket mand, den pater Mathias – det var en tung sten, som dér faldt mig fra hjertet."

"Ja; men husk på, at Deres fjende har Dem i sin vold. Vi må hurtigst muligt her fra – i morgen må vi undertegne papiret. Det er en sag af ringe betydning, da vi efter al sandsynlighed vil være i Goa, før det kommer dertil; og selv om vi ikke er det, ville budskabet om Deres død ikke formå Amine til at ægte dette visne stykke mandfolk."

"Det er jeg også overtydet om; men det kan volde hende stor sorg."

"Ikke værre end hendes nuværende uvished, tro De mig, Philip; men det er ingen nytte til at drøfte det forbigangne – det må gøres. Jeg vil undertegne mig som Cornelius Richter, vor tredjestyrmand, og De skal underskrive som Jakob Vantreat – husk på det."

"Vel," svarede Philip og vendte sig derpå bort, som om han nu gerne ville overlades til sine egne tanker. Krantz mærkede det, lagde sig ned under skydeskårene og sov snart sødeligt.

32

Udmattet af gårsdagens møje og besvær havde Philip lagt sig ned ved siden af Krantz og var faldet i søvn; tidlig den næste morgen blev han vækket ved lyden af kommandantens stemme og ved, at dennes lange sabel raslede hen ad stenbroen. Han rejste sig op og hørte, at den lille var i færd med at røfle soldaterne, som han truede, nogle med, at de skulle komme i arrest, og andre med, at de skulle få ekstratjeneste. Krantz kom også på benene, før kommandanten havde endt sin forelæsning på morgenstunden. Da han endelig fik øje på dem, befalede han dem barskt at følge med ind i hans bolig. Det gjorde de da også, og nu spurgte kommandanten dem, efter at han først havde slængt sig hen i sofaen, om de var villige til at undertegne det omtalte papir eller ville vende tilbage til arresten. Krantz svarede, at de havde vel overvejet de forskellige muligheder, og at følgen heraf var blevet, at de var så fuldt og fast overtydede om, at kaptajnen måtte være død, at de gerne ville undertegne et hvilket som helst papir i så henseende. Ved dette svar blev kommandanten straks meget huldsalig, og efter at have ladet skrivematerialer hente, opsatte han dokumentet, som Philip og Krantz så underskrev. Så snart de havde sat deres navn under, og han havde sikret sig det, blev den lille mand så kisteglad, at han indbød dem til at spise morgenmad med sig.

Under måltidet lovede han, at de nok skulle komme bort fra øen ved første givne lejlighed, skønt Philip holdt sig tavs, indbød kommandanten dem dog også til at blive til middag, da

Krantz gjorde sig særdeles behagelig for ham. Da de blev lidt mere fortrolige, fortalte Krantz ham, at de havde nogle få guldstykker hver og ønskede, at han ville give dem tilladelse til at få et eget værelse, hvor de kunne bo for sig selv. Enten det nu var, fordi han savnede selskab, eller fordi han havde lyst til at få fingre i deres guld, rimeligvis begge dele, nok er det, kommandanten tilbød dem, at de kunne få plads ved hans bord og betale deres part af udgifterne, et forslag, de med glæde gik ind på. Vilkårene blev let ordnet, og Krantz insisterede på at ville betale forud for den første uge. Fra det øjeblik af var kommandanten deres erklærede ven og lutter smil og forbindtlighed over for dem, som han så høfligt havde vist ned i et fængsel under vandet. Tredje dags aften, da de sad og røg deres manilla-cerutter, var det, at Krantz, som så, at kommandanten var i perlehumør, vovede at spørge ham, hvorfor han egentlig var så forhippet på at få et skriftligt bevis for, at kaptajnen var død; til svar fik han, til forbavselse for Philip, at vide, at Amine havde samtykket i at ægte ham, hvis han kunne fremlægge et sådant dokument.

"Umuligt!" råbte Philip og fo'r op fra sit sæde.

"Umuligt, signor, og hvorfor umuligt?" svarede kommandanten, mens han med fingrene snoede sit overskæg, og forbavselse og harme tydeligt stod at læse i hans ansigt.

"Jeg ville også have sagt, at det var umuligt," afbrød Krantz, da han anede de følger, der kunne følge af Philips ubetænksomhed; "hvis De, hr. kommandant, havde set, hvor den kone sværmede for sin mand, hvor hun gav agt på hans mindste vink, så ville De med os have sagt, at det var umuligt, at hun så hastigt kunne have overført sin kærlighed på en

anden; men kvinder er og bliver kvinder, og soldater har meget, der taler til deres fordel; måske kan der dog fremføres en del til hendes undskyldning. – Må dette være Deres skål, og lykke og held med Dem!"

"Det er netop det, jeg ville have sagt," tilføjede Philip, idet han gik ind på Krantz' plan; "men der er meget, der taler til hendes undskyldning, hr. kommandant, når jeg husker på hendes mand og nu er sammen med Dem."

Formildet ved denne smiger svarede kommandanten: "Ja vist, man siger jo, at militære gør megen lykke hos det smukke køn. Jeg antager, det ligger i, at de tyr til os for beskyttelse, og hvor kan de være mere forvissede om at finde den end hos en mand med sværd ved lænd? Kom, signors, vi vil drikke hendes skål. Den skønne Amine Vanderdecken – hun leve!"

"Leve den skønne Amine Vanderdecken," udbrød Krantz og drak ud.

"Leve den skønne Amine Vanderdecken," sluttede Philip trop med de andre. "Men, hr. kommandant, er De ikke bange for at stole for meget på hende, når hun er i Goa, hvor der er så mange tillokkelser for en kvinde, så mange snarer, der bliver lagt for hendes køn?"

"Ikke det mindste – jeg er overtydet om, at hun elsker mig – ja, mellem os sagt, hun er ganske indtaget i mig."

"Løgner!" udbrød Philip.

"Hvad for noget, signor! Er det henvendt til mig?" råbte kommandanten og snappede sin sabel, der lå på bordet.

"Nej, vist ikke nej," svarede Philip, idet han fattede sig; "det var hende, det gjaldt; jeg har hørt hende tilsværge sin mand, at hun ikke ville leve for nogen anden end ham."

"Ha! Ha! Er det det hele?" svarede kommandanten; "min kære ven, De kender ikke kvinderne."

"Nej, han skøtter heller ikke videre om dem," bemærkede Krantz, som derpå bøjede sig over imod kommandanten og hviskede: "Sådan er han altid, når man taler om kvinder. Han blev engang grusomt bedraget og hader derfor det hele køn."

"Så må vi skåne hans følelser," svarede den lille officer; "lad os skifte emne."

Da de igen kom tilbage til deres eget værelse, påviste Krantz Philip nødvendigheden af, at han beherskede sig, da de ellers igen ville blive låset inde i kachotten. Philip vedgik, at han havde forløbet sig, men gjorde Krantz begribeligt, at den omstændighed, at Amine havde lovet at ægte kommandanten, såfremt denne kunne skaffe sikker og pålidelig efterretning om hans død, havde givet anledning til, at han brusede op. "Kan det være tilfældet? Er det muligt, at hun kan være så falsk?" udbrød Philip; "alligevel synes hans overvættes lyst til at få dette dokument bragt i stand at godtgøre sandheden af hans påstand."

"Jeg tror, Philip, at det efter al sandsynlighed er sandt," svarede Krantz skødesløst; "men det kan De være forvisset om, at hun må have været stedt i en meget mislig og farefuld stilling og har kun sagt ja for at redde sig selv for Deres skyld. Når De igen mødes med hende, kan De stole på, vil hun til fulde overbevise dem om, at kun den hårde nødvendighed har drevet hende til på den måde at holde ham for nar, og hvis hun ikke havde båret sig således ad, ville hun være faldet som offer for hans voldsomhed."

"Det kan godt være, at det er gået således til," svarede Philip alvorligt.

"Det er gået således til, Philip, det indestår jeg Dem for med mit liv. De må ikke et øjeblik give en tanke rum, der er så ærerørig for en kvinde, som kun lever og ånder i kærlighed til Dem. At mistænke den så ømme og Dem inderligt hengivne kvinde! Jeg skammer mig på Deres vegne, Philip Vanderdecken."

"De har ret, og jeg beder hende om forladelse, fordi jeg, om end kun for et øjeblik, har ladet sådanne tanker eller følelser få magt over mig," svarede Philip; "men det er hårdt for en ægtemand, der elsker, som jeg gør, at høre sin hustrus navn blive bagvasket og hendes rygte angrebet af en foragtelig slubbert som denne kommandant."

"Ganske vist, det indrømmer jeg; men selv det foretrækker jeg dog frem for at sidde i arrest," svarede Krantz; "og nu god nat."

Tre uger havde de nu opholdt sig i fortet og blev for hver dag mere og mere fortrolige med kommandanten, som ofte indlod sig med Krantz, når Philip ikke var nærværende; han henledte da gerne samtalen på sin elskov til Amine og fortalte til de mindste småtræk alt, hvad der var foregået. Krantz mærkede, at han havde ret i sin formodning, og at Amine kun havde snakket kommandanten efter munden for at kunne komme bort. Tiden gik kun langsomt for Philip og Krantz: Der var ikke noget skib i sigte.

"Hvornår skal jeg dog gense hende?" sagde Philip en morgen højt til sig selv, da han sammen med Krantz lænede sig ud over brystværnet.

"Gense hvem?" sagde kommandanten, som netop var lige i nærheden.

Philip drejede sig om og mumlede noget i skægget.

"Vi talte om hans søster, hr. kommandant," sagde Krantz, idet han tog ham under armen og førte ham bort. "Omtal blot ikke den sag for min ven; det er en meget sørgelig historie og en af grundene til, at han er så uvenligt sindet imod det andet køn. Hun var gift med hans fortrolige ven og løb bort fra sin mand; det var hans eneste søster, og denne vanære fik hans moders hjerte til at briste og har gjort ham ulykkelig. Lad blot, som om De ikke har mærket noget."

"Ja, det skal jeg ganske bestemt, det er jo ikke så underligt; familiens ære er jo for enhver en alvorlig sag," svarede kommandanten. "Stakkels unge mand; i betragtning af hans søsters adfærd og hans egen udvalgtes troløshed undrer jeg mig ikke over, at han er så tavs og alvorlig. Er han af god familie, signor?"

"En af de fornemste i hele Holland," svarede Krantz; "- han er arving til store godser og allerede nu sin egen herre ved den formue, han fik efter sin moder; men disse to ulykkelige tildragelser fik ham til hemmeligt at forlade fædrelandet; han indskibede sig og tog herover for at se at glemme sin sorg."

"En af de fornemste familier," gentog kommandanten, "- så går han altså under et påtaget navn – Jakob Vantreat er naturligvis ikke hans virkelige navn."

"Nej," svarede Krantz; "det er det ikke, det kan De være vis på; men på dette punkt er mine læber forseglede."

"Naturligvis, undtagen over for en ven, som kan tie med en hemmelighed. Nu vil jeg ikke spørge Dem om det. Så han er

adelsbåren?"

"Af en familie, som hører til dem, der er højest på strå der til lands, meget rig og formående, ved giftermål nøje forbundet med den spanske adel."

"Nej virkelig!" svarede kommandanten tankefuldt; "jeg tør bande på, han kender vist også mange portugisere."

"Uden al tvivl; de hænger jo mere eller mindre sammen som ærtehalm."

"Han må være Dem en uvurderlig ven, signor Richter."

"Ja, jeg anser mig som forsørget for livstid, så snart vi kommer hjem. Han er meget erkendtlig og højsindet af sig, som han nok vil vise Dem, skulle De nogen sinde igen mødes med ham."

"Det tvivler jeg ikke om, og jeg kan forsikre Dem, at jeg er inderlig ked af at være her i landet. Her skal jeg sandsynligvis blive to år endnu, før jeg bliver afløst, og så skal jeg støde til mit regiment i Goa og vil ikke kunne få permission til at vende hjem, hvis jeg ikke vil opgive min rang. Men nu kommer han her hen."

Efter denne samtale med Krantz sporede man tydeligt den forandring, der skete med den portugisiske kommandant, som havde den dybeste ærefrygt for adelskab. Han behandlede Philip med en sådan højagtelse, at alle i fortet lagde mærke til det, og det var Philip lige så påfaldende, indtil Krantz havde forklaret ham årsagen.

Kommandanten ledte ofte Krantz ind på dette emne og søgte at pumpe ham for, om hans optræden over for Philip havde været sådan, at den havde gjort et gunstigt indtryk; for den lille

mand håbede nu at kunne høste fordel af et så indflydelsesrigt bekendtskab.

Nogle dage efter denne samtale, da de alle tre sad ved bordet, trådte en korporal ind, skuldrede for kommandanten og meldte ham, at en hollandsk matros var kommet til fortet; han ville derfor gerne vide, om han skulle lade ham komme ind. Philip og Krantz blev begge to ligblege ved denne melding – de havde en forudfølelse af, at der trak et uvejr op over dem, men de sagde ikke noget. Matrosen skulle føres ind, og et par minutter efter trådte ingen anden ind ad døren end deres plageånd, den enøjede Schriften. Da han så Philip og Krantz sidde ved bordet, udbrød han straks: "Åh, kaptajn Philip Vanderdecken, og min gode ven, mynheer Krantz, overstyrmand på det gode skib *Utrecht*; det glæder mig at se Dem igen."

"Kaptajn Philip Vanderdecken!" brølede kommandanten og sprang op fra sin stol.

"Ja, det er min kaptajn, Philip Vanderdecken; og det er min overstyrmand, mynheer Krantz, begge fra det gode skib *Utrecht*, vi forliste sammen, gjorde vi ikke, mynheer? Hi! Hi!"

"*Sangue de* – Vanderdecken! Ægtemanden? *Corpo del Diavolo* – er det muligt!" råbte kommandanten, greb, snappende efter vejret, sin lange slire med begge hænder og knugede den i raseri. "Hvad hører jeg? Jeg er altså blevet taget ved næsen og gjort til grin ved den knap, De har drejet mig." Han holdt lidt op for at trække vejret, mens årerne i hans pande svulmede op, som om de ville til at sprænges, og derpå fortsatte han mere dæmpet: "Højvelbårne herre, De skal have tak; men nu er det min tur. Hej da der! Korporal! – øjeblikkelig – mandskab hid – i en fart!"

Philip og Krantz følte sig overbeviste om, at al benægtelse var unyttig. Philip lagde armene over kors og sagde ikke et ord. Krantz bemærkede blot: "En smule eftertanke vil bringe Dem til at indse, at denne harme ikke er på rette plads."

"Ikke på rette plads!" svarede kommandanten spotsk; "De har taget mig ved næsen, men De er blevet fanget i Deres egen snare. Det papir, De har underskrevet, har jeg og skal ikke undlade at gøre brug af det. De er død, kaptajn, det ved De jo nok; jeg har Deres egen håndskrift for det, og Deres kone vil med glæde tro det."

"Hun har holdt Dem for nar, hr. kommandant, for at blive fri for at være i Deres magt, andet har det ikke været," sagde Vanderdecken. "Hun ville have givet sådan en foragtelig vissen skrælling som Dem et spark, hvis hun havde været fri som fuglen i luften."

"Bliv ved, bliv ved; nu kommer turen lige straks til mig. Korporal, kast disse to mænd ned i fængslet; der skal stå skildvagt ved døren indtil nærmere ordre. Af sted med dem! Højvelbårne herre, Deres indflydelsesrige venner i Holland og Spanien vil måske hjælpe Dem til at komme ud igen."

Soldaterne trak af med Philip og Krantz, overmåde forbavsede over dette omslag og den medfart, disse fik; Schriften fulgte efter; mens de gik tværs over volden hen ad den trappe til, som førte ned til deres fængsel, sled Krantz sig løs fra soldaterne, så ustyrlig var han blevet, og gav Schriften et spark, så han røg adskillige meter frem efter lige på næsen.

"Det var et ordentligt et, det…. Hi! Hi!" råbte Schriften grinende, og med øjet rettet på Krantz, da han først igen var kommet på benene.

Der var imidlertid ét øje, som mødte deres, da de gik ned ad trappen til fængslet, og der lå meget udtrykt i det. Det var soldaten Pedros. Det sagde dem, at der dog var én ven, de kunne stole på, som ikke ville spare sig nogen møje for at stå dem bi i den forlegenhed, de nu var kommet i. Det var en trøst for dem begge, ligesom en solstråle, der indgød dem håb og mod, da de anden gang gik ned ad de smalle trin og hørte den tunge nøgle blive drejet om, så de var forsvarligt under lås og lukke.

33

"Der strandede da ethvert håb," sagde Philip modfalden; "hvad rimelighed er der vel nu for, at vi kan slippe bort fra denne lille tyran?"

"Der dukker nok en lejlighed op," svarede Krantz; "for øjeblikket er udsigterne ikke meget glædelige; men vi må håbe på det bedste. Jeg har undfanget en idé, som der rimeligvis nok kan komme noget ud af," fortsatte han, "så snart den lille mands raseri har lagt sig."

"Hvad er det da?"

"Jo, ser De, hvor meget han end gør ud af Deres hustru, så er der dog noget, han sætter fuldt så megen pris på – penge. Nu, da vi ved, hvor hele skatten ligger gemt, tænker jeg, han kan blive fristet til at tilbyde os friheden, hvis vi blot vil love at lade ham få den i hænde."

"Det er ikke umuligt. Fanden tage også det nederdrægtige afskum, den Schriften; han er ganske sikkert, som De siger, ikke af denne verden. Han har forfulgt mig hele livet igennem og synes ikke at handle efter egen drift og tilskyndelse."

"Så må han have lod og del i Deres skæbne. Jeg tænker på, om vor ædle kommandant agter at lade os være her uden spise og drikke."

"Det skulle ikke undre mig; at han stræber mig efter livet, er jeg overbevist om, men om han virkelig kan berøve mig det, er jeg ikke så vis på; imidlertid kan han nok gøre mig det mere kvalfuldt."

Så snart kommandantens raseri havde lagt sig, beordrede han Schriften ind til sig for at få ham mere indgående forhørt; men til trods for al søgen, der blev anstillet efter ham, var Schriften intetsteds at finde. Skildvagten ved fæstningsporten erklærede, at han ikke var gået ud den vej; der blev givet befaling til, at der skulle søges på ny, men forgæves. Endog fængslerne og gangene under jorden blev gennemsøgt, men uden held.

"Han skulle da vel aldrig være blevet lukket inde med de andre fanger?" tænkte kommandanten; "nej, det er umuligt – alligevel vil jeg dog hen og se."

Han gik ned, åbnede fængselsdøren, kiggede ind og ville til at fjerne sig igen uden at lukke munden op, da Krantz sagde: "Nå, signor, det er en rigtig net behandling, efter at vi har levet så længe og venskabeligt sammen; at kaste os i fængsel, bare fordi en karl kommer og forsikrer, at vi ikke er det, vi har udgivet os for; De vil dog måske lade os få noget vand at drikke?"

I sin forvirring over, at Schriften var blevet borte på en så ufattelig måde, vidste kommandanten næppe, hvad han skulle svare. Endelig sagde han i en mildere tone, end man skulle have ventet: "Jeg skal give folkene ordre til at bringe noget her ned, signor."

Dermed lukkede han fængselsdøren og forsvandt.

"Det er dog underligt," bemærkede Philip, "han lader allerede til at være noget formildet."

Et par minutter efter blev døren igen åbnet, og Pedro kom ind med en krukke vand.

"Han er forsvundet, og det må være gået til med trolddom, signors, for han er intetsteds at finde. Vi har ledt efter ham

overalt, men forgæves."

"Hvem? – den lille sømand?"

"Ja, ham, som De sparkede til, da De blev ført i fængsel. Folkene siger alle sammen, at det må have været et genfærd. Skildvagten påstår, at han ikke er gået ud af fortet og ikke er kommet ham nær, så det er en gåde, hvordan han er sluppet bort, og jeg ser, at det har jaget vor kommandant en skræk i livet, og det en ikke så ringe endda."

Krantz fløjtede langtrukkent og så på Philip.

"Skal De holde vagt over os, Pedro?"

"Det håber jeg."

"Godt, så sig kommandanten, at når det er ham belejligt at låne mig øre, så har jeg noget af vigtighed at betro ham."

Pedro gik.

"Hør nu engang, Philip, jeg kan skræmme den lille fyr til at lade os gå fri, hvis De vil samtykke i at sige, at De ikke er Amines mand."

"Det kan jeg ikke, Krantz. Jeg vil ikke komme med en sådan løgn."

"Det frygtede jeg nok for, og dog forekommer det mig, at vi godt kan bruge list til at møde grumhed og uretfærdighed med. Med mindre De vil gøre, som jeg foreslår, ved jeg knapt, hvordan jeg skal kunne klare os ud herfra; jeg vil imidlertid forsøge, hvad jeg kan udrette."

"Jeg skal stå Dem bi på enhver måde undtagen den at frasige mig min kone; det vil jeg aldrig i evighed."

"Nå, så vil jeg da se, om jeg kan sætte en historie sammen, som kan stille alle parter tilfreds; lad mig nu tænke mig om."

Krantz fortsatte med at spekulere, mens han gik frem og tilbage, og var endnu sysselsat med sine egne tanker, da døren gik op, og kommandanten trådte ind.

"De har noget at betro mig, efter hvad mig er sagt – hvad er det?"

"Først og fremmest, vil De føre denne lille skurk her ned og konfrontere ham med os?"

"Det ser jeg ingen grund til," svarede kommandanten; "hvad mere kan De have at sige?"

"Ved De, hvem De er i selskab med, når De taler med den enøjede skifting?"

"En hollandsk matros, vel sagtens."

"Nej – et genfærd – en dæmon – som var skyld i, at skibet forliste, og som medfører ulykke, hvor som helst han lader sig se."

"Hellige jomfru! Hvad er det, De der fortæller mig, signor?"

"Sandheden, signor kommandant. Vi er Dem tak skyldige, fordi De holder os indespærret her, så længe han er i fortet; men tag Dem selv i agt."

"De laver grin med mig."

"Nej, jeg gør ikke; bring ham herned. Denne ædle herre har magt over ham. Det forbavser mig rigtignok, at han vover at blive, når min ven er så nær; han bærer nemlig noget inde på brystet, som kan jage den anden langt bort med skælven og bæven. Bring ham kun herned, så skal De straks se, hvor han vil forsvinde bandende og skrigende."

"Gud fri os nådig vel," råbte kommandanten forfærdet.

"Send nu bud efter ham, hr. kommandant."

"Han er borte – forsvundet – ikke til at finde."

"Det tænkte jeg nok," bemærkede Philip i et sigende tonefald.

"Han er borte – forsvundet – siger De. Ja så, hr. kommandant, vil De sandsynligvis gøre denne ædle herre en undskyldning for, hvordan De har behandlet ham, og tillade os at flytte ind i vore tidligere værelser. Dér skal jeg opklare Dem denne højst forunderlige og interessante historie."

I sin forvirring, der tog mere og mere overhånd, vidste kommandanten hverken ud eller ind. Endelig bukkede han for Philip og bad ham betragte sig som fri, "og," fortsatte han, henvendt til Krantz, "jeg vil være uendelig glad ved straks at få denne sag opklaret, da det ene synes at være i modstrid med det andet."

"Og må være det, indtil det hele bliver redet ud fra hinanden. Jeg skal følge med Dem ind på Deres værelse; høflighed må De ikke vente Dem af min ædle ven, som ikke er så lidt opbragt på Dem, sådan som De har behandlet ham."

Kommandanten gik og lod døren stå åben. Philip og Krantz fulgte bagefter; den førstnævnte gik lige ind på sit værelse, mens den sidste fulgte kommandanten i hælene ind i dennes dagligstue. Kommandanten var så fortumlet i hovedet, at han fik det latterligste udseende; han vidste ikke, om han skulle være kommanderende eller høflig, om han virkelig talte med overstyrmanden fra skibet eller med en anden, om han havde fornærmet en adelsmand eller var blevet taget ved næsen af en skibskaptajn; han kastede sig ned i sin sofa, og Krantz, der tog plads i en stol, fortalte, som følger:

"Til dels er De blevet ført bag lyset, hr. kommandant, og til dels ikke. Lige da vi kom hertil uden at vide, hvilken behandling vi ville få, skjulte vi vor sande stilling; senere gjorde jeg Dem

bekendt med min vens rang i land, men holdt det ikke for umagen værd at sige noget om hans stilling om bord. Sagen er, som De nok kan sige Dem selv, efter en sådan mands stilling i samfundet: Han var selv ejer af det smukke skib, som forliste ved, at det enøjede afskum fik en finger med i spillet, men om det senere; nu til historien. For hen ved en halv snes år siden boede der en stor gnier i Amsterdam; han levede så usselt, som et menneske vel kunne leve, gik klædt i pjalter, og da han i sine yngre dage havde været sømand, var hans klæder for det meste skåret efter den læst, som den slags folk bruger. Han havde kun én søn, som han nægtede alle livets vigtigste fornødenheder og i det hele taget var overmåde grum imod. Efter at denne havde gjort adskillige frugtesløse forsøg på at få fingre i en del af faderens formue, indskød Djævelen ham, at han skulle myrde den gamle, som så også en skønne dag blev fundet død i sin seng; da der imidlertid ikke fandtes ydre tegn på, at der havde været anvendt vold, så sagen kunne gøres til genstand for undersøgelse, blev den neddysset, om end der hvilede nogen mistanke på sønnen, og den unge mand overtog nu besiddelsen af faderens formue. Man ventede fuldt og fast, at arvingen nu ville leve i sus og dus, som det jo i reglen går; men tværtimod – han gav aldrig penge ud og lod til at være lige så fattig – ja endnu fattigere – end han før havde været. I stedet for at være munter og glad, havde han udseende af at være det ulykkeligste, mest forsagte menneske i verden; han gik omkring og søgte sig en brødskorpe, hvor han kunne finde den. Nogle sagde, at han var blevet smittet af faderen og var blevet lige så stor en gnier, som denne havde været; andre rystede på hovedet og sagde, at der vist var noget galt på færde med ham. Endelig døde den

unge mand i en tidlig alder uden skrifte eller syndstilgivelse efter at have henslæbt livet i en seks-syv år; han blev simpelthen fundet død i sin seng. Ved siden af lå et papir til øvrigheden, hvor han gik til bekendelse; det var ham, der havde myrdet sin fader for pengenes skyld; men da han dagen efter gik hen for at tage nogle af dem til at bestride sine udgifter med, fandt han sin faders genfærd siddende på pengeposerne og truende ham med en øjeblikkelig død, om han rørte en eneste skilling. Han kom gentagne gange, men fandt faderen på post som før. Endelig opgav han at forsøge på at få pengene; hans forbavselse gjorde ham aldeles ulykkelig, og han vedblev at være ejer uden at turde vove at give en eneste skilling ud af alle pengene. Da hans livs ende nærmede sig, forlangte han, at pengene skulle skænkes til hans skytshelgens kirke, hvor denne kirke så end måtte findes; men var der ingen sådan, ville han have, at der skulle bygges en kirke, og pengene skænkes til den. Da man nu forhørte sig om dette, viste det sig, at der ikke i Holland eller Nederlandene fandtes nogen sådan kirke – De véd jo nok, at der ikke er mange katolikker der – og man henvendte sig derfor til de katolske lande, Portugal og Spanien, men heller ikke der kom man nogen vegne; så opdagedes det da til sidst, at den eneste kirke, som var indviet til denne helgen, var en, som en portugisisk adelsmand havde ladet opføre i staden Goa i Ostindien. Den katolske biskop bestemte så, at pengene skulle sendes til Goa, og som følge heraf blev de bragt om bord på min patrons skib for at afleveres til de første portugisiske myndigheder, han måtte træffe på sin vej.

"Nu vel, signor, pengene blev da for større sikkerheds skyld bragt ind i kaptajnens kahyt, der naturligvis blev afbenyttet af

min ædle ven, men da han den første aften gik til køjs, blev han overrasket ved at se en lille enøjet mand sidde på pengekisterne."

"Ih, du forbarmende!" udbrød kommandanten, "hvad for noget, den selv samme lille mand, der viste sig her i dag?"

"Netop," svarede Krantz.

Kommandanten korsede sig, og Krantz vedblev: "min ædle patron blev, som De nok kan sætte Dem ind i, helt underlig ved det, men han er dog meget modig af sig og spurgte den gamle, hvem han var, og hvordan han var kommet om bord."

"Jeg kom om bord sammen med mine penge," svarede spøgelset. "Det er mine penge alle sammen, og jeg vil selv beholde dem, kirken skal ikke få så meget som en styver af dem, hvis jeg ellers kan forpurre det."

"Min patron fremdrog da en navnkundig relikvie, som han bærer inde på sit bryst, og holdt den hen imod ham, hvorover den gamle hylede og skreg, og til sidst forsvandt han da, men meget nødig. De to påfølgende nætter viste spøgelset sig igen, men ved synet af relikvien gik det hver gang hylende sin vej, som om det var i stor vånde, og hver gang det fjernede sig, råbte det: "Fortabt, fortabt!" men – på hele den øvrige del af rejsen forulempede det os ikke mere.

Vi var, da vor patron fortalte os dette, af den formening, at genfærdet havde ment til, at pengene var tabte for det selv, men det lader til, at det var skibet, det gjaldt. Det var rigtignok også meget uoverlagt af os, at tage en fadermorders gods og guld om bord; vi kunne ikke vente at have lykke med os, når vi havde sådan fragt, og det slog da også til. Da skibet forliste, var vor patron meget ivrig for at få pengene reddet; de blev losset over

på tømmerflåden, og da vi kom til land, blev de bragt med op og nedgravet, for at kunne komme til nytte igen og overleveres til den kirke, til hvem de var testamenteret; men folkene, som var med til at grave dem ned, er alle døde, og der er ingen anden end min ven her, patronen, der kender stedet. – Det er sandt, jeg glemte at sige, at så snart pengene var blevet bragt i land på øen og vel nedgravet, viste spøgelset sig ligesom før og satte sig over den plet, hvor dets penge lå nede i jorden. Hvis det ikke havde været tilfældet, ville matroserne vel sagtens have sat sig i besiddelse af dem. Men da det i dag har vist sig her, antager jeg, at det nu er blevet træt og har forladt sin post og i det hele er kommet hertil, for at pengene kan blive afhentet – jeg begriber ganske vist ikke hvorfor."

"Det er dog sælsomt – meget sælsomt! Så der er nedgravet en stor skat i sandet?"

"Som jeg siger."

"Jeg er også nær ved at tro, at spøgelset har opgivet at passe på den, siden det er kommet hertil."

"Naturligvis, ellers ville det ikke have været her."

"Hvad kan De nu tænke Dem som grund til dets komme?"

"Ja, sandsynligvis har det villet tilkendegive sin hensigt og formå min ven til at hente skatten; men De ved jo selv, det blev afbrudt."

"Meget sandt; men det kaldte Deres ven Vanderdecken."

"Ja, det var det navn, han antog om bord."

"Men det var jo også damens navn."

"Meget sandt; han traf sammen med hende ved Kap det gode Håb og førte hende med sig."

"Så er hun altså hans hustru?"

"Jeg kan ikke indlade mig på at besvare det spørgsmål. Det er mere end nok, at han omgås hende som sin hustru."

"Ah, nå således. Men med hensyn til denne skat – De siger, at ingen anden end patronen, som De kalder ham, ved, hvor den er nedgravet?"

"Ikke én."

"Vil De da udtale for ham, at jeg oprigtig beklager, hvad der er hændt, og sige ham, at jeg skal have den fornøjelse at se ind til ham i morgen."

"Det skal jeg, signor," svarede Krantz og rejste sig op fra stolen, ønskede kommandanten god nat og forlod ham.

"Jeg gik på jagt efter et og fandt et andet. Et spøgelse må det have været; men det skal være et meget forvovent spøgelse, der skal kyse mig bort fra dubloner; desuden kan jeg jo tilkalde præsterne. Lad mig nu engang se; hvis jeg lader dette menneske løs på vilkår, at han åbenbarer øvrigheden – det vil da her sige mig – hvor skatten ligger, så har jeg jo ikke af den grund nødig at skyde en hvid pind efter den skønne unge kvinde. Sender jeg hende dette papir – så har jeg hende jo – men først må jeg skaffe mig af med ham. Af de to foretrækker jeg – ja vist – guldet! Men jeg kan ikke få både i pose og sæk. Lad mig nu under alle omstændigheder først få pengene. Jeg har dem mere behov end kirken; men hvis jeg får pengene, så kan disse to mennesker røbe mig. Jeg må skaffe mig af med dem, bringe dem til tavshed for bestandig – og så kan jeg måske også få den skønne Amine. Ja, det vil i begge tilfælde være nødvendigt, at de afgår ved døden – for en sikkerheds skyld – det vil sige, når jeg vel er kommet i besiddelse af det første. – Lad mig nu tænke mig om."

Kommandanten gik nogle minutter frem og tilbage i værelset og grundede over, hvilken fremgangsmåde der var den bedste. "Han siger, det var et spøgelse, og den historie, han fortalte, er trolig nok," sagde han til sig selv; "men jeg ved alligevel ikke – jeg har dog mine tvivl – de lader mig måske løbe med limpinden. Nå, lad gå, hvis pengene er der, så vil jeg have dem! Og er de der ikke, så vil jeg have hævn. Ja, nu har jeg det; ikke blot de må ryddes af vejen, men efterhånden også alle de andre, som hjælper med til at bringe skatten bort; så – men – hvem der? – Pedro?"

"Ja, signor."

"Hvor længe har du været her?"

"Jeg kom, lige som De talte; jeg syntes, jeg hørte Dem kalde."

"Du kan gå – jeg trænger ikke til noget."

Pedro gik; men han havde været noget i værelset og hørt hele kommandantens enetale med sig selv.

34

Det var en lys og klar morgenstund, da det portugisiske skib, hvor Amine var om bord, løb ind i bugten ved Goa og ind på den derværende red. Goa stod den gang i fuldt flor – en stolt og prægtig, glimrende og rig by – østens hovedstad – en by af paladser, hvis vicekonge herskede aldeles uindskrænket. Da de nærmede sig floden, som med sine to mundinger omgiver den ø, på hvilken Goa er bygget, var alle passagererne på dækket; den portugisiske kaptajn, som ofte havde været der, udpegede de mest bemærkelsesværdige bygninger for Amine. Da de havde passeret fortet, kom de ind i floden, hvis bredder hele vejen op var oversåede med adelens og hidalgoernes landsteder – prægtige bygninger, omgivet af orangelunde, hvis duft fyldte luften med vellugt.

"Der, signora, ligger vicekongens landsted," sagde kaptajnen og pegede på en bygning, der bredte sig over næsten tre acres land.

Skibet sejlede videre, til de kom næsten tværs for staden, og alt imens rettede Amine sine øjne på de høje slanke spir på kirkerne og andre offentlige bygninger – for Amine havde kun set få byer i sit liv, som man let kan se, når man erindrer sig hendes historie.

"Det der er jesuitternes kirke med hvad der hører til deres stiftelser," sagde kaptajnen og pegede på et storartet bygningskompleks. "I kirken, som nu vender forsiden til os, hviler helgenens ben, den navnkundige Sankt Franciscus, der

satte sit liv til i sin nidkærhed for at udbrede evangeliet i disse egne."

"Ham har jeg hørt tale om af pater Mathias," svarede Amine; "men hvad er det for en bygning?"

"Augustinerklosteret; den anden der længere til højre er dominikanerklosteret."

"Det er virkelig prægtigt!" bemærkede Amine.

"Den bygning, De nu ser, her ned imod vandet, er vicekongens palads, den til højre igen er karmeliternes, barfodsmunkenes, kloster; det høje spir der ovre er på Skt. Catherine Domkirke, og det smukke lette arkitektoniske mindesmærke der er også en kirke, 'Vor alforbarmende Frue'. Kan De se en bygning der med en kuppel, som hæver sig bag vicekongens palads?"

"Ja vel," svarede Amine.

"Der har Den hellige Inkvisition sit sæde."

Amine havde vel hørt Philip tale om Inkvisitionen, men kendte dog kun lidt til dens egentlige formål; alligevel, nu da navnet blev nævnt, gennemfo'r der hende fra top til tå en pludselig gysen, som hun ikke kunne gøre sig rede for.

"Nu er vi lige ud for vicekongens palads, og De vil lægge mærke til, hvad det er for en smuk bygning," vedblev kaptajnen; "den vidtstrakte bygning lidt ovenfor er toldkontoret, og lige ud for det skal vi ankre op. Nu må jeg forlade Dem, signora."

Et par minutter efter ankrede skibet op ud for toldkontoret. kaptajnen og passagererne gik alle i land med undtagelse af Amine, som blev på skibet, mens pater Mathias gik ud for at opsøge hende en passende bolig.

Næste morgen kom præsten om bord igen med den besked, at han havde udvirket at få Amine optaget i ursulinerindeklosteret, en stiftelse, hvis abbedisse han kendte; men inden Amine gik i land, advarede han hende i forvejen om, at den højbårne abbedisse var en streng dame, og derfor kunne hun gøre ham en glæde ved så meget som muligt at rette sig efter klosterreglerne; at dette kloster kun optog unge damer af de højeststående og rigeste familier, og han håbede derfor, at hun nok ville komme til at finde sig vel tilfreds der. Han lovede også at komme og se til hende og tale med hende om det, der lå ham så meget på hjerte og var så fornødent til hendes sjæls frelse. Den alvor og hjertensgodhed, hvormed den gamle mand talte, rørte Amine til tårer, og den hellige fader forlod hende, for at gå ned og samle hendes rejsetøj sammen, med en så varm følelse for hendes ve og vel, som han før kun sjældent havde båret for hende, og med større håb end nogen sinde tidligere om, at hans umage for at omvende hende til syvende og sidst ikke ville være spildt.

"Han er en god mand," tænkte Amine, idet hun gik ned, og Amine havde ret. Pater Mathias var en god mand, men som alle mænd, han var ikke fuldkommen. Sværmerisk i religiøse sager ville han med glæde have ofret sit liv som martyr; men hvis nogen krydsede eller modarbejdede hans planer, kunne han godt blive grum og uretfærdig.

Pater Mathias havde mange grunde til at sætte Amine i ursulinerindeklosteret. Han følte sig forpligtet til at gengælde hende den samme beskyttelse, som han så lang tid havde nydt under hendes gæstfrie tag; han ønskede også, at hun kom til at stå under opsigt af abbedissen, for han kunne ikke frigøre sig

for den mistanke, at hun endnu forsøgte eller øvede forbudte kunster, om end han ikke kunne fremføre bevis for det. Det sagde han dog ikke til abbedissen, da han følte, det ville være uret at vække mistanke imod hende; han fremstillede tværtimod Amine som en, der ville gøre deres tro, hvortil hun endnu ikke var fuldstændig omvendt, stor ære. Alene tanken om at kunne bevirke en omvendelse er for beboerne af et kloster en overmåde interessant sag, og abbedissens glæde var langt større over at skulle modtage en, der trængte til hendes råd og overtalelser, end en virkelig from kristeninde, der ikke ville volde hende noget bryderi. Amine gik i land med pater Mathias; hun afslog den bærestol, der ventede hende, og gik op til klosteret. De lagde til mellem toldkontoret og vicekongens palads, gik over den store plads bag dette og derpå op ad Strada Diretta ("Den lige Gade"), der førte hen til "Vor Frue Kirke", i nærheden af hvilken klosteret ligger. Det er den smukkeste gade i Goa og kaldes Strada Diretta efter den underlige omstændighed, at så godt som alle gader i Goa ellers går i kvartbuer eller cirkeludsnit. Amine var som himmelfalden. Husene var af sten, høje og solidt byggede; i hvert stokværk var en udbygning, en marmoraltan, udhugget med megen flid, og over hver dør prangede adelskabets eller hidalgoernes våben som tegn på, hvem husene tilhørte. Pladsen bag paladset og de brede gader myldrede af allehånde levende væsener: elefanter med stadselige sadeldækkener travede rundt, heste med prægtige skaberakker blev enten ført ved hånden eller bar ryttere, indfødte i glimrende livréer slæbte på de tunge bærestole, lakajer og tjenere satte af sted i løb; der var folk af alle mulige nationer, lige fra den stolte portugiser til den

halvnøgne indfødte, muselmænd, arabere, hinduer, armeniere, officerer og soldater i deres uniformer, alle puffede og skubbede sig frem imellem hinanden; alt var idel travlhed og bevægelse. Sådan var den rigdom, glans og pragt, der udfoldede sig i den stolte stad Goa – *Østens Kejserinde* på den tid, her er tale om.

De var en halv time om at trænge sig frem igennem menneskemassen og komme hen til klosteret, hvor Amine blev vel modtaget af abbedissen; efter et par minutters samtale tog pater Mathias afsked, hvorpå abbedissen straks tog fat på sine omvendelsesforsøg. Det første, hun gjorde, var at lade noget syltetøj sætte frem – ingen dårlig begyndelse, da det smagte godt; men da hun tilfældigvis var en meget uvidende dame og uvant med at behandle teologiske diskussionsemner, gik hendes påfølgende bevisførelse ikke slet så glat i Amine som frugterne. Efter en vidtsvævende samtale på hen ved en times tid følte den gamle dame sig træt og havde bevidstheden om, at hun havde gjort underværker. Amine blev derpå forestillet for nonnerne, af hvilke de fleste var unge og alle af god familie. Hendes soveværelse blev hende anvist, og da hun ytrede ønske om at være ene, var der kun seksten, der fulgte hende derind, det vil sige omtrent så mange, som værelset nogenlunde kunne rumme.

Vi må nu med tavshed forbigå de to måneder, i hvilke Amine blev i klosteret. Pater Mathias havde gjort alle mulige skridt for at få opklaret, om hendes mand var blevet reddet på nogen af de øer, der var portugiserne underlagte, men kunne ikke få noget at vide. Amine blev snart ked af at være i klosteret; hun gamle abbedisse hang over hende med sine taler; men endnu mere led og ked var hun dog blevet af nonnernes adfærd og tale.

Alle havde de hemmeligheder, der i forvejen var blevet betroet hele klosteret, og det sådanne hemmeligheder, sådanne historier, der var himmelvidt forskellige fra Amines begreber om kyskhed – en sådan urenhed i tanker, – at Amine bluedes ved dem. Men hvor kunne det være anderledes? De stakkels skabninger var blevet fjernet fra verden i deres blomstrende ungdoms vår under en sol, der tidligt modner dem, og var på denne unaturlige måde blevet indestængt bag klosterets mure alene for at tilfredsstille deres familiers gerrighed og stolthed. Da klosterets beboere udelukkende var medlemmer af de bedste familier, blev reglerne ikke så strengt overholdt som i andre klostre; der blev indrømmet visse friheder – og selv tog de sig større – og til sin store forbavselse opdagede Amine, at der i dette samfund, der særlig havde indviet sig til at tjene Gud, gik flere af den menneskelige naturs onde lyster i svang, end hun før havde truffet. Stadig under opsigt uden nogen sinde at have blot et øjeblik til egen rådighed blev tilværelsen hende utålelig, og efter tre måneders forløb anmodede hun pater Mathias om at finde hende et andet tilflugtssted, idet hun rent ud sagde ham, at hendes daværende ophold ikke egnede sig videre til at fremme hendes omvendelse til hans tro. Pater Mathias forstod hende fuldt ud, men svarede: "Jeg har ingen midler til min rådighed."

"Her er subsistensmidler," svarede Amine og trak diamantringen af sin finger; "hjemme hos os er den otte hundrede dukater værd; her ved jeg ikke, hvad man kan få for den."

Pater Mathias tog ringen. "Jeg kommer herhen igen i morgen tidlig og skal så sige dig, hvad jeg har fået udrettet. Overfor den

højbårne abbedisse vil jeg antyde, at du tager til din mand, da det ikke ville være rådeligt at lade hende ane, at du har virkelig grund til at forlade klosteret. Jeg har nok før hørt tale om det, du fortæller mig, men jeg har taget det for bagvaskelse; men om dig ved jeg, at du ikke farer med løgn."

Næste dag kom pater Mathias igen og havde en samtale med abbedissen, som noget efter lod Amine kalde for sig og sagde hende, at det var nødvendigt, hun forlod klosteret. Hun trøstede hende, så godt hun kunne, over at skulle forlade sådan et lykkeligt sted, lod noget syltetøj sætte frem for at lette hende afskeden, gav hende sin velsignelse og betroede hende til pater Mathias; da de var ene, fik Amine den besked af ham, at han havde fået ringen solgt for atten hundrede daler og fundet værelser til hende hos en enke, hos hvem hun skulle være i kost.

Efter at have sagt farvel til nonnerne, forlod Amine sammen med pater Mathias klosteret og var snart hjemme i sine nye værelser; det hus, hun nu skulle bo i, lå på en temmelig stor plads, der bar navnet Terra di Sabaio. Efter at have forestillet hende for værtinden forlod pater Mathias hende. Amine fandt værelserne, der vendte ud i mød pladsen, luftige og hyggelige. Værtinden, som var fulgt med ind for at vise hende lejligheden, spurgte hun om, hvad det var for en stor kirke på den anden side af pladsen.

"Det er Himmelfartskirken," svarede konen, "musikken er meget smuk der; i morgen kan vi gå hen og høre den, hvis De synes."

"Og den tunge store bygning der lige over for?"

"Der har Den hellige Inkvisition sit sæde," sagde enken og korsede sig.

Atter fo'r Amine sammen, hun vidste ikke hvorfor. "Er det Deres barn?" spurgte hun, da en dreng på en elleve-tolv år kom ind i stuen.

"Ja," svarede enken; "det er den eneste, jeg har igen. Vorherre holde sin hånd over ham!" Drengen var smuk og havde et opvakt ansigt, og Amine havde sine særlige grunde til at gøre alt, hvad hun kunne, for at blive gode venner med ham, hvad der også lykkedes hende.

35

Amine var lige kommet hjem igen fra en eftermiddagstur igennem Goas gader; hun havde gjort nogle småindkøb i forskellige butikker i basaren og havde selv båret sagerne hjem under sin mantille. "Her er jeg da endelig gudskelov ene og bliver ikke udspioneret," tænkte Amine, idet hun kastede sig ned på sofaen. "Philip, Philip, hvor er du?" udbrød hun; "jeg har nu midlerne i hænde og skal snart få det at vide." Lille Pedro, enkens søn, kom ind i værelset, løb hen til Amine og kyssede hende. "Sig mig, Pedro, hvor er din moder?"

"Hun er gået ud for at besøge sine venner i aften, og vi er ene. Jeg bliver inde hos dig."

"Ja, gør det, min kære dreng. Sig mig, Pedro, kan du tie stille med noget?"

"Ja, Jeg kan – sig mig bare, hvad det er."

"Nej, det er ikke på den måde at forstå; det er ikke noget, jeg vil fortælle, men noget, jeg har lyst til at gøre; jeg vil finde på en leg, og det er noget, som du skal se i din hånd."

"Åh, ja, vis mig det, vis mig det."

"Ja, men du må love mig ikke at sige det til nogen."

"Ved den hellige jomfru, det skal jeg heller ikke."

"Så skal du også få det at se."

Amine tændte ild i nogle trækul i et kulbækken og stillede det ved sine fødder; derpå tog hun et tilspidset skriverør, noget blæk fra en lille flaske og en saks, og nedskrev en del bogstaver på et stykke papir, mens hun sang eller snarere messede nogle

for hendes unge medhjælper uforståelige ord. Dernæst dryssede Amine noget røgelse og korianderfrø på kulbækkenet, så der fremkom en stærk aromatisk røg; hun bad nu lille Pedro om at sætte sig ned på en lille skammel ved siden af hende, tog hans højre hånd og holdt den inden i sin. På inderfladen af den tegnede hun så en firkantet figur med bogstaver på hver side, og i midten hældte hun nogle dråber blæk, så det ligesom blev et sort spejl på størrelse som en tokrone.

"Nu er alt færdigt," sagde Amine; "betragt det nu, Pedro, hvad ser du i blækket?"

"Mit eget ansigt," svarede drengen.

Hun kastede mere røgelse på kulbækkenet, til værelset var helt fuldt af røg, og sang så:

Tursjun, Turjosjun, stig ned, stig ned;
iler hid, I tjenere, som lyder disse navne,
drager sløret til side og viser mig alt, som det er.

De bogstaver, som hun havde nedskrevet på papiret, havde hun med saksen delt på tværs; et af disse stykker tog hun nu og kastede på kulbækkenet, mens hun vedblev at holde fast på drengens hånd.

"Sig mig så, Pedro, hvad ser du nu,"

"Jeg ser en mand bevæge sig hurtigt!" svarede Pedro forskrækket.

"Du må ikke være bange, Pedro, der er mere, du skal se. Er han nu holdt op med at bevæge sig?"

"Ja."

Amine mumlede nogle uforståelige ord og kastede den anden halvdel af papiret, hvor hun havde tegnet de underlige

bogstaver, på kulbækkenet. "Sig nu, Pedro: Philip Vanderdecken, kom frem!"

"Philip Vanderdecken, kom frem!" gentog drengen skælvende.

"Fortæl mig, hvad du ser, Pedro – fortæl mig det nøjagtigt!" sagde Amine ængsteligt.

"Jeg ser en mand ligge udstrakt på det hvide sand – *jeg holder ikke af denne leg*."

"Bliv blot ikke forskrækket, Pedro, du skal lige straks få syltetøj. Fortæl mig, hvad du ser, hvordan manden er klædt!"

"Han har en kort jakke på – han har hvide benklæder – det."

"Det er ham, det er ham! Og han er i live! Oh, Gud, jeg takker dig. Se nu igen, min dreng!"

"Han rejser sig op – *jeg holder ikke af denne leg, jeg er bange, er jeg*."

"Det må du ikke være."

"Jo, jeg er – jeg kan ikke," svarede Pedro og faldt på knæ; "åh, lad mig gå!"

Pedro havde vendt hånden om og spildt blækket – trolddommen var hævet, og Amine kunne ikke få mere at vide for denne gang. Hun beroligede drengen med foræringer, lod ham endnu en gang love ikke at sige noget og opsatte at udforske skæbnen videre, indtil drengen lod til at have forvundet sin skræk og af sig selv tilbød atter at indlade sig på de tryllekunster.

"Min Philip lever – moder, kære moder, jeg takker dig."

Pedro fik ikke lov af Amine til at forlade værelset, før han syntes ganske og aldeles at have forvundet sin skræk; i nogle dage sagde hun ikke noget til ham, men mindede ham om hans

løfte ikke at ville sladre af skole, hverken til sin moder eller til nogen som helst anden, og hun overdængede ham med foræringer.

En eftermiddag, da moderen var gået ud, kom Pedro ind og spurgte Amine, om de ikke skulle lege den leg om igen.

Amine, som længtes efter at få noget mere at vide, blev glad ved at høre drengens forlangende og havde snart truffet alle forberedelser. Hendes værelse fyldtes igen med røg af de brændende urter, atter mumlede hun sine besværgelsesord, tryllespejlet var i drengens hånd, og for anden gang havde Pedro råbt: "Philip Vanderdecken, kom frem!" da døren blev revet op med magt, og pater Mathias, enken og en del andre hastigt trådte ind. Amine fo'r op – Pedro skreg og løb hen til sin moder.

"Så tog jeg dog ikke fejl af, hvad jeg så i huset i Terneuse," råbte pater Mathias med armene over kors og sendte hende samtidig nogle forbitrede øjekast; "fordømte heks! Du er opdaget!"

Amine så til gengæld hånligt på ham og svarede roligt: "Jeg bekender mig ikke til Deres tro – ved De nok. At lure ved dørene lader til at udgøre et led i Deres religion. Dette værelse er mit – det er ikke første gang, jeg har haft årsag til at bede Dem forlade det – jeg må nu igen opfordre både Dem – og hele det regiment, der er kommet her ind med Dem, om at gå Deres vej."

"Tag først alle disse hekseremedier op," sagde pater Mathias til sine følgesvende; kulbækkenet og de andre genstande, som Amine havde betjent sig af, blev taget bort, pater Mathias og de andre forlod værelset: Amine var ene tilbage.

Hun havde en anelse om, at hun var forladt. Trolddom, vidste hun, var en forbrydelse af værste slags i katolske lande, og hun var blevet overrumplet på fersk gerning. "Ja, ja," tænkte Amine, "det er min skæbne, og jeg kan trodse det værste."

Til oplysning om, hvordan det gik til, at pater Mathias og vidnerne således indfandt sig af sig selv, må det bemærkes, at den lille Pedro dagen efter Amines første forsøg rent havde glemt sit løfte og havde fortalt sin moder alt, hvad der var gået for sig. Forfærdet over, hvad drengen havde fortalt hende, anså enken det for rigtigst at gå hen til pater Mathias og betro ham, hvad hendes søn havde fortalt hende, da det efter hendes mening var at befatte sig med trolddom og hekseri. Pater Mathias forhørte Pedro grundigt, og overtydet om, at det havde sin rigtighed, besluttede han at tage vidner med til at stille ansigt til ansigt over for Amine. Derfor foreslog han, at drengen skulle lade, som om han var villig til at gøre et nyt forsøg, og havde instrueret ham godt i så henseende, ligesom han også forud havde fået maget det så, at de kunne bryde ind til Amine, således som oven for er beskrevet.

En halv time efter kom to mænd, iført sorte kapper, ind i Amines værelse og anmodede hende om at følge med, da de ellers ville bruge magt. Amine gjorde ingen modstand; de gik tværs over pladsen; porten på en svær, stor bygning åbnede sig; de opfordrede hende til at træde indenfor, og et par sekunder efter befandt Amine sig i et af Inkvisitionens fængsler.

36

Før vi går videre i vor fortælling, er det lige så godt, at vi giver vore læsere et lille indblik i Inkvisitionens væsen, ceremonier og ordensbestemmelser; ved at skildre den i Goa, kan vi siges med det samme at skildre alle andre; afviger de end hist og her noget fra hinanden, er det i alt fald grumme lidt.

Santa Casa eller sædet for Inkvisitionen i Goa ligger på de ene side af en stor plads, som kaldes Terra di Sabaio. Det er stor og svær, men på samme tid ganske køn række stenhuse med tre døre på forsiden; den i midten er større end de to sidedøre, og det er igennem denne, man kommer ind i *Retssalen*. Sidedørene fører ind til rummelige og smukke værelser for inkvisitorerne og de ved stiftelsen ansatte bestillingsmænd.

Bag disse værelser ligger Inkvisitionens celler og fængsler, i to lange gange, med dobbelte døre ind til hvert, som er hen ved ti fod i firkant. Der er på op mod to hundrede af dem; nogle er meget hyggeligere end de andre, da lys og frisk luft har fri adgang til dem, de andre er fuldstændig mørke. På gangene har opsynsmændene vagt, og ikke et ord eller en lyd kan slippe ud fra nogen af cellerne, uden at de er i stand til at høre det. Behandlingen af disse indespærrede er, med hensyn til forplejningen, meget god. Lægehjælp bliver dem også tilstået, men derimod får ingen præster lov at gå ind til dem uden i ganske særegne tilfælde. Al trøst, der kan søges i religionen, ja selv skriftemål og den sidste olie, når det er på afslutningen med dem, bliver dem unddraget. Dør de, mens deres fængsling

står på, bliver de, enten de så er befundet skyldige i den brøde, de er anklaget for eller ej, jordet uden nogen egentlig ligbegængelse, og retten skal lige fuldt have sin gang; findes de så skyldige, bliver deres ben gravet op igen, og dommen fuldbyrdes på deres jordiske levninger.

Der er to inkvisitorer i Goa: Den ene er storinkvisitoren og den anden hans bisidder, og de udtages ufravigelig af dominikanerordenen; disse to får, når dom skal fældes, eller forhør optages, fornøden hjælp af en stor skare udvalgte af de andre munkeordener, som bærer navn af *Deputerede til det hellige Officium*, men som kun overværer forhandlingerne, når de bliver særligt tilkaldt; fremdeles har de andre bestillingsmænd, som det påligger at gennemgå alle bøger, der udkommer i trykken, og forvisse sig om, at der ikke står noget i dem, som strider imod den hellige religion. Der er også en offentlig anklager, en inkvisitionsprokurør og sagførere, som det tilstedes at antage sig og forsvare de fængsledes sag, men hvis vigtigste hverv og egentlige opgave består i at liste alle hemmelighederne ud af dem og senere forråde dem. De, der kaldes *Inkvisitionens venner*, er i virkeligheden kun den slags folk; men dette skammelige hverv påtager selv personer af den højeste adel sig frivilligt, da de anser det for en ære så vel som for en betryggelse at blive indskrevet blandt Inkvisitionens venner, der således træffes spredt rundt om i hele samfundet; ethvert uoverlagt ord eller ytring kan være vis på at blive gentaget for det hellige officium. En stævning til at indfinde sig for Inkvisitionen sidder ingen nogen sinde overhørig; i så fald ville hele befolkningen rejse sig og med magt tvinge vedkommende til at give møde. De, der indespærres i

Inkvisitionens fængsler, holdes adskilt fra hinanden, og det er ikke almindeligt at sætte to sammen i ét rum; det finder kun sted, når det kan antages, at den fortsatte ensomhed i fængslet har gjort vedkommende så nedbøjet og åndeligt svækket, at der er fare for hans liv. Stadig tavshed er påbudt og bliver strengt overholdt. De, som vånder sig, græder eller blot beder højt i det forfærdelige mørke, de lever i, tvinges ved slag til at forholde sig rolige. Jammerskrigene og ve-råbene fra dem, som underkastes denne revselse, eller som spændes på pinebænken, lyder gennem gangene i hele deres længde og indgyder dem rædsel, som i deres ensomhed og mørke venter sig den samme skæbne.

Det første spørgsmål, der stilles om enhver, der anholdes af Inkvisitionen, er: "Hvad ejer han?" Det bliver ham pålagt nøjagtigt at opregne alt, hvad han ejer og har, og med ed bekræfte sandheden af sit udsagn; han bliver underrettet om, at hvis han ikke gør dette aldeles uforbeholdent, vil han, selv om han til den tid måske viser sig at være sagesløs i de beskyldninger, der fremføres imod ham, ved således at lægge dølgsmål på noget, udsætte sig for at pådrage sig Inkvisitionens vrede; at, selv om han frifindes med hensyn til den brøde, hvorfor han er anklaget, vil han atter blive anholdt for at have aflagt falsk ed for Inkvisitionen, mens derimod hans ejendom ellers, hvis han er uskyldig, vil være sikker og forbliver urørt. Det er ikke uden grund, at dette spørgsmål blive stillet. Hvis en anklaget person bekender sig skyldig, får han i de allerfleste tilfælde lov til at gå fri, men al hans ejendom bliver inddraget.

I kraft af Inkvisitionens bestemmelser går man til værks på denne måde, for at det kan se ud, som om de domfældte er

dømt i følge lov og ret; for skønt to vidner er nok til at hjemle anholdelse af hvem som helst, behøves der syv til at bevise hans brøde; men da vidnerne aldrig bliver konfronterede med de fængslede, og der ofte anvendes tortur på dem, er det ikke vanskeligt at opdrive det fornødne antal. Mange har mistet livet ved falsk ed af et vidne, for at dette selv kunne frelse sit liv. Hovedforbrydelserne, som er underlagt inkvisitionens domstol, er: Trolddom, kætteri, gudsbespottelse og såkaldt judaisme.

For at fatte, hvad der menes med denne sidste misgerning, for hvilken flere er blevet idømt straffe af inkvisitionen, end for nogen som helst anden, må læseren nødvendigvis have følgende oplysning: Da Ferdinand og Isabella af Castilien jog alle jøderne ud af Spanien, flygtede disse til Portugal, hvor de blev modtaget alene på det vilkår, at de skulle antage kristendommen; det gik de villigt ind på og lod, som om de gjorde det; men disse nyomvendte så portugiserne ned på, da de ikke troede, de mente det ærligt. De fik tilnavn af nykristne for at skelne dem fra gammelkristne. Efter nogen tids forløb blandede disse to sig af og til ved ægteskab med hinanden, men i så fald var det altid en plet på de gamle familiers gode navn og rygte, og afkommet af disse forbindelser måtte længe efter som en slags skam bære på, at de havde noget nykristent ved sig.

Efterkommerne af de på denne måde blandede ægteskaber mellem gamle og nye familier gik ikke blot glip af deres kasterettigheder, men da enhver families stamtræ var velbekendt, blev de betragtet med mistænksomme blikke og var altid prisgivet den hellige Inkvisition, når de blev anklagede for judaisme – det vil sige for at være vendt tilbage til den gamle

jødiske måde at holde påskefest på og de øvrige af Moses påbudte religiøse skikke.

Lad os nu se, hvordan en anklage af denne slags kunne blive vendt cg drejet i Inkvisitionens hænder. En virkelig oprigtig katolik, der nedstammer fra en af disse ulykkelige familier, bliver anklaget og anholdt på Inkvisitionens bud; han befales at opgive, hvor meget han ejer og har, hvad han – i bevidsthed om sin uskyldighed og i forventning om snart at blive løsladt – da også gør til punkt og prikke. Men næppe er nøglen i fængselsdøren blevet drejet om efter ham, før alle hans ejendele bliver beslaglagt og solgt ved offentlig auktion; det er da let at fatte, at han aldrig mere får dem igen. Efter at have været indespærret nogle måneder bliver han hentet ind i retssalen og adspurgt, om han ved, hvorfor han er i fængsel; man råder ham indtrængende og alvorligt til at gå til bekendelse og ikke lægge skjul på noget som helst, da det er den eneste måde, hvorpå han kan komme fri. Han erklærer, at han ikke ved noget, og alle de forskellige gange, han bliver hentet ind, står han fast ved det. Tiden til at holde autodaféen eller *troshandlingen* (det vil sige den offentlige henrettelse af dem, som Inkvisitionen har fundet skyldige, og som foregår hvert andet eller tredje år) står for døren. Den offentlige anklager træder da frem og fortæller, at den fængslede er blevet sigtet for judaisme af en del vidner. Man vil overtale ham til at vedgå, at han er skyldig; han vedbliver at påstå, at han er uskyldig; så fældes der da dom i sagen, en dom, der går under navnet *convicto invotivo*, d. v. s. "befundet skyldig, men vil ikke gå til bekendelse," og han bliver ikendt den straf at brændes ved den forestående højtid. Derefter føres han tilbage til sin celle, formanes til at tilstå og

får løfte om, at hvis han gør det, skal han blive benådet; og disse opfordringer fortsættes til aftenen før dagen, da han skal henrettes. Forfærdet ved tanken om en pinefuld død går staklen endelig ind på alt for at frelse livet. Han hentes nu ind i retssalen, vedgår den misgerning, han ikke har begået, og bilder sig ind, at der nu er fred og ingen fare. Ak, nej; han er gået i fælden og kan ikke komme fri igen.

"Du indrømmer at have gjort dig skyldig i at overholde de mosaiske love og anordninger. De ceremonier kan du ikke udføre *alene*; du kan ikke have spist påskelammet *alene*; sig os straks, hvem var det, der hjalp dig med det, eller du har vedblivende dit liv forbrudt, og bålet er rede til dig."

Således har han anklaget sig selv uden at opnå det mindste, og hvis han vil frelse livet, nødes han til at anklage andre; men hvem kan han anklage uden venner og bekendte, ja, efter al sandsynlighed sine nærmeste – sine brødre, søstre, hustru, sønner eller døtre – for det er jo naturligt at slutte, at i udøvelsen af den slags ceremonier kan en mand kun stole på sin egen slægt. Hvad enten en mand nu tilstår sin brøde eller dør under påberåbelse af sin uskyldighed, hjemfalder i begge tilfælde hans jordiske gods til Inkvisitionen, men det er for denne af stor betydning, at han går til bekendelse, da hans tilståelse, underskrevet af ham selv, bliver offentligt oplæst og tjener til at vise verden, at Inkvisitionen er upartisk og retfærdig, ja mere endnu, den er endog barmhjertig, da den tilgiver dem, som er blevet overbevist om at være skyldige.

I Goa var beskyldningerne for hekseri og trolddom langt hyppigere end ved inkvisitioner andetsteds, hvad der skrev sig fra hinduernes sæder og religiøse skikke, i hvilke tåbelig overtro

spillede en stor rolle. Disse folk og slaverne andetsteds fra antog meget ofte kristendommen for at behage deres herrer; men siden hen, når de var blevet døbte og så blev overbevist om at have begået en hvilken som helst misgerning, blev de dømte til bål og brand, hvorimod de, hvis de ikke var døbte, kun blev straffet med piskeslag, fængsel eller dømt til galejerne. – Alene af denne grund vægrede mange sig ved at antage kristendommen.

Vi har nu gennemgået alt det, vi for øjeblikket anser fornødent til læserens vejledning; hvad der ellers er forbigået, vil denne selv kunne tilegne sig, efterhånden som vi går videre i vor fortælling.

37

Et par timer efter at Amine var kommet i fængsel, trådte slutterne ind; uden at sige et muk til hende, løste de hendes silkebløde hår og klippede det kort af. Hendes læber krusede sig til et hånligt smil, men uden nogen modstand eller indvending lod hun dem gøre, hvad de skulle. De blev snart færdige, og hun var atter ene med sig selv.

Næste dag trådte slutterne igen ind i hendes celle og befalede hende at blotte sine fødder og følge med. Hun så på dem, og de igen på hende. "Ja, hvis De ikke selv vil, så må vi," bemærkede en af mændene, rørt over hendes ungdom og skønhed; Amine gjorde, som befalet, og blev ført ind i retssalen, hvor hun traf storinkvisitoren og sekretæren.

Retssalen var en lang hal med høje vinduer til begge sider ligesom også i den anden ende længst borte fra døren, gennem hvilken hun var blevet ført ind. På en forhøjning i midten stod et langt bord med et stribet tæppe over, hver anden stribe blå og hver anden gul, og i den ende af salen, som svarede til den, Amine var blevet ført ind ad, var der rejst et vældigt trækors med et udskåret kristusbillede. Slutteren pegede på en lille bænk og gav Amine at forstå, hun skulle sætte sig.

Efter at have mønstret hende nogle minutter sagde sekretæren:

"Hvad hedder du?"

"Amine Vanderdecken."

"Fra hvilket land?"

"Min mand er fra Nederlandene, jeg selv fra Østerland."

"Hvad er din mand?"

"Kaptajn på en hollandsk ostindienfarer."

"Hvordan kom du hertil?"

"Hans skib forliste, og vi blev skilt fra hinanden."

"Hvem kender du her?"

"Pater Mathias."

"Hvor meget formue har du?"

"Ingen; den tilhører min mand."

"Hvor er den?"

"I pater Mathias' værge."

"Ved du, hvorfor du blev bragt herind?"

"Hvor skulle jeg vide det fra?" svarede Amine undvigende; "sig mig, hvad jeg er anklaget for?"

"Du må jo selv vide, om du har handlet uret eller ikke! Du gør bedst i at tilstå alt det, din samvittighed anklager dig for."

"Min samvittighed anklager mig ikke for at have handlet uret."

"Så vil du altså ikke bekende noget?"

"De lægger jo selv tydeligt nok for dagen, at jeg ikke kan have noget at bekende."

"Du siger, du er fra Østerland; er du kristen?"

"Jeg forkaster jeres tro."

"Du er gift med en katolik?"

"Ja, en oprigtig katolik."

"Hvem viede jer?"

"En katolsk præst, pater Seysen."

"Blev du optaget i kirkens skød? Vovede han at vi jer, uden at du blev døbt?"

"Der blev nok foretaget en og anden ceremoni med mig, som jeg gav mit minde til."

"Det var dåben, ikke sandt?"

"Jeg tror nok, at man kaldte den således."

"Og nu siger du, at du forkaster troen?"

"Siden jeg har været vidne til de menneskers fremfærd, som har den tro, gør jeg det; på det tidspunkt, da jeg blev gift, var jeg velstemt for den."

"Hvor meget beløber den sum sig til, som pater Mathias har at forvalte for dig?"

"Nogle hundrede daler – han ved det, til hvid og skilling."

Storinkvisitoren ringede med en klokke; slutterne trådte ind, og Amine blev ført tilbage til sit fangehul.

"Hvorfor spurgte de monstro så tit om mine penge?" tænkte Amine; "er det dem, de vil have, så må de så gerne tage dem. Hvad magt har de vel over mig? Hvad vil de gøre med mig? Nå, ja – det bliver nok opklaret om et par dage!" Et par dage! – nej, nej, Amine; år ville måske ellers være gået resultatløse hen – men fire måneder efter den dag, du blev sat i fængsel, skulle autodaféen, der ikke var blevet holdt i over tre år, finde sted, og af dem, der skulle lide deres sidste straf, var der ikke tilstrækkelig mange til at gøre ceremonien højtidelig og gribende nok. Der fattedes endnu nogle til bålet, ellers ville du ikke være sluppet ud af dit fængsel. Som sagerne nu stod, hengik der en måned i næsten ulidelig angst og spænding, inden Amine igen blev kaldt ind i retssalen.

Amine blev altså på den tid, vi har angivet, atter ført ind i retssalen og på ny tilspurgt, om hun ville bekende. Harmfuld over den lange indespærring og den utilbørlige

fremgangsmåde, de brugte imod hende, svarede hun: "Jeg har jo sagt Dem én gang for alle, at jeg ikke har noget at bekende; gør kun med mig, hvad De vil, men gør det snart."

"Skal pinebænken måske tvinge dig til at bekende?"

"Forsøg mig," sagde Amine fast og bestemt; – "forsøg mig, I grusomme mennesker, og får I blot pint et eneste ord ud af mig, må I kalde mig fej. Jeg er vel kun en kvinde – men jeg trodser jer – jeg ringeagter jer!"

Det var kun sjældent, at sådanne udtryk lød i hendes dommeres øren, og endnu sjældnere var det, at et ansigt lyste af sådan fasthed og bestemthed; men pinebænken blev aldrig anvendt, før efter at anklagen var fremsat og besvaret.

"Vi vil få at se," sagde storinkvisitoren; "før hende bort."

Amine blev ført tilbage til sin celle. Imidlertid havde pater Mathias haft flere samtaler med storinkvisitoren. Selv om han i sin første opblussende harme havde anklaget Amine og tilvejebragt de nødvendige vidner imod hende, følte han sig dog nu urolig og nedslået. Hans lange ophold i hendes hus – hendes uformindskede venlighed imod ham lige til det øjeblik, da han sagde hende farvel – hans eget bedre vidende om, at hun aldrig havde antaget kristendommen – hendes mod og uforfærdethed, tilmed hendes skønhed og ungdom – alt bearbejdede ham stærkt til fordel for hende. Hans eneste higen og tragten gik nu ud på at besnakke hende til at vedgå, at hun havde handlet uret, at forlede hende til at antage kristendommen, og så redde hende. Med dette mål for øje havde han af det hellige officium fået udvirket tilladelse til at betræde hendes fængsel og tale hende til fornuft, en særlig gunstbevisning, de af mange grunde ikke så godt kunne afslå

ham. Det var den tredje dag efter hendes andet forhør, at slåen blev taget fra på et usædvanligt klokkeslæt, og pater Mathias trådte ind i cellen, som så igen blev tillåset, og han var ene med Amine. "Mit barn! Mit barn!" udbrød pater Mathias med sorgen malet i sit ansigt.

"Nej fader, det er jo at gøre nar af mig. Det er Dem, der har bragt mig hid – gå fra mig!"

"Jeg har bragt dig hid, det er sandt; men nu vil jeg føre dig ud igen, hvis du vil give mig lov til det, Amine."

"Overmåde gerne; jeg følger Dem."

"Nej, nej; der er først meget at tale om, meget at gøre. Dette er ikke et fængsel, som folk så let kan slippe ud af."

"Sig mig da, hvad De har at sige, og hvad det er, der skal gøres."

"Det skal jeg."

"Vent dog lidt; inden De siger mig noget, besvar mig først ét spørgsmål, så sandt De håber at blive salig; har De hørt noget om Philip?"

"Ja; jeg har. Han er rask."

"Og hvor er han?"

"Han vil snart være her."

"Gud ske lov og tak! Får jeg ham at se, fader?"

"Det vil ene og alene bero på dig selv."

"På mig selv? Sig mig så, men i en fart, hvad vil De have mig til at gøre?"

"Bekende dine synder – dine forbrydelser. Har du ikke plejet omgang med onde væsener, påkaldt ånder og fået hjælp af dem, som ikke er af denne verden?"

Amine svarede ikke.

"Svar mig. Tilstår du, eller tilstår du ikke?"

"Jeg kan ikke tilstå at have begået noget urigtigt."

"Det kan ikke nytte at nægte det. Du blev set af mig og flere andre. Hvad kan din benægtelse føre til? Ved du, hvilken straf der ganske sikkert venter dig, hvis du ikke går til bekendelse og bliver medlem af vor kirke?"

"Hvorfor skal jeg just med vold og magt blive medlem af jeres kirke? Straffer I da dem, som vægrer sig mod det?"

"Nej; havde du ikke allerede givet dit minde til at lade dig døbe, så ville du ikke være blevet opfordret dertil; men da du er døbt, må du blive medlem af menigheden; ellers vil man antage om dig, at du er faldet tilbage til kætteriet."

"Den gang kendte jeg ikke betydningen af jeres dåb."

"Indrømmet; men du gav dit minde til denne handling."

"Det kan godt være; men sig mig, hvad vil straffen blive, hvis jeg falder fra?"

"Du vil blive levende brændt på bålet; intet kan redde dig. Hør mig, Amine Vanderdecken: Når du næste gang bliver kaldt frem, må du bekende alt og, idet du beder om tilgivelse, forlange at blive optaget i kirken; så vil du være reddet og vil –"

"Hvad vil jeg?"

"Atter blive trykker til Philips bryst."

"Min Philip! – min Philip! – De frister mig rigtig nok stærkt; men, fader, hvis jeg tilstår at have handlet uret, mens jeg føler, at det har jeg ikke –"

"Føler, at det har du ikke?"

"Ja – jeg anråbte min moder om bistand; hun gav mig den i en drøm. Ville en moder have stået sin datter bi, hvis det var urigtigt?"

"Det var ikke din moder, men en djævel, som påtog sig hendes skikkelse."

"Det var min moder. De vil igen have mig til at sige, at jeg tror, hvad jeg ikke kan tro."

"Ikke kan tro! Amine Vanderdecken, vær ikke genstridig."

"Jeg er ikke genstridig, gode fader. Har De ikke tilbudt mig, hvad der i mine øjne overstiger enhver pris: At jeg igen skal hvile i min mands arme? Kan jeg nedværdige mig til en løgn? Nej, ikke for dette livs skyld, ikke for friheden, ja end ikke for min Philips skyld."

"Amine Vanderdecken, hvis du vil vedgå din brøde, før du bliver retsligt anklaget, vil du have vundet meget ved det; efter at anklagen først er rejst, vil det ikke kunne gavne dig videre."

"Det vil hverken ske før eller efter, at anklagen er rejst, fader. Hvad jeg har gjort, det har jeg gjort; men en brøde er det ikke i mine øjne eller i mine trosfællers; hos jer kan det måske være, men jeg er ikke af jeres folk."

"Tænk også vel på, at du udsætter din mand for fare ved at han har ægtet en heks. Glem ikke det; i morgen vil jeg se til dig igen."

"Det værker i mit hoved," svarede Amine. "forlad mig, fader; det vil være en barmhjertighedsgerning imod mig."

Pater Mathias forlod cellen tilfreds med Amines sidste ord. Tanken om den fare, der truede hendes mand, syntes at have forskrækket hende.

Amine kastede sig ned på madrassen i hjørnet af cellen og skjulte sit ansigt.

"Levende brændt!" udbrød hun noget efter, idet hun rejste sig halvt op og strøg sig med hånden over panden. "Levende

brændt! Og det er kristne! Det var altså den gruelige død, som blev mig forudsagt af ham, denne Schriften – forudsagt – ja, og derfor må den også indtræffe – det er min skæbne – jeg kan ikke redde mig. Hvis jeg bekender, så bekender jeg med det samme, at Philip har ægtet en heks, og han vil ligeledes blive straffet. Nej, aldrig – aldrig; jeg kan lide; det er grusomt – det er rædsomt at tænke på – men det vil snart være overstået. Mine fædres Gud, giv mig styrke til at stå disse onde mennesker imod og sæt mig i stand til at bære alt for min kære Philips skyld."

Næste aften indfandt pater Mathias sig igen. Han fandt Amine rolig og fattet; hun nægtede at ville lytte til hans råd eller følge hans advarsler og formaninger. Hans sidste ytring, at *hendes mand ville være i fare, hvis hun blev fundet skyldig i trolddom*, havde forhærdet hendes hjerte, og hun havde sat sig for, at hverken pinebænken eller bålet skulle få hende til at bekende. Præsten forlod cellen med sorg i hjertet; han følte sig nu ulykkelig ved tanken om, at Amine skulle omkomme på en så skrækkelig måde – anklagede sig selv for at have handlet overilet og ønskede, at han aldrig havde set Amine, hvis udholdenhed og uforfærdethed, til trods for hendes vildfarelse, vakte hans beundring og medynk. Og så tænkte han på Philip, der havde taget sig venligt af ham – hvor kunne han se ham igen for sine øjne? Og hvis han spurgte efter sin hustru – hvad svar havde han da at give ham?

Fjorten dage til var gået, da Amine igen blev kaldt ind i retssalen og atter tilspurgt, om hun vedgik sin brøde. På hendes fortsatte vægring blev anklagen imod hende oplæst. Hun var blevet anklaget af pater Mathias for at befatte sig med forbudte

kunster, og den forklaring, drengen Pedro og de andre vidner havde afgivet, blev ligeledes oplæst. I sin iver havde pater Mathias også udtalt, at han havde truffet hende skyldig i de samme kunster i Terneuse, og fremdeles, at hun under den heftige storm, da alle andre ventede at omkomme, urokkelig havde bevaret sin ro og uforfærdethed og sagt til kaptajnen, at de ville blive frelst, noget, hun kun kunne vide i følge en spådomsgave, som onde magter måtte have forlenet hende med. Amines læber fortrak sig til et foragteligt smil, da hun hørte det sidste klagemål. Hun blev tilspurgt, om hun havde noget at fremføre til sit forsvar.

"Hvad forsvar kan jeg," svarede hun, "fremføre over for sådanne beskyldninger? Læg blot mærke til den sidste. Fordi jeg ikke var så fej som de kristne, anklages jeg for trolddom. Den gamle nar! Men jeg skal beskæmme ham. Sig mig, hvis en ved af, at trolddom bliver øvet, og dølger eller ser igennem fingre med det, er han så ikke meddelagtig deri og i lige grad strafskyldig med den anden?"

"Jo, han er," svarede inkvisitoren og ventede spændt på det næste, der så ville komme.

"Så angiver jeg..." Amine ville lige til at røbe, at Philips kaldelse var kendt af pater Mathias og pater Seysen, uden at de havde forment ham at følge den; men det gik op for hende, at Philip så ville blive draget med ind i undersøgelsen, og hun brød kort af.

"Angiver hvem?" spurgte inkvisitoren.

"Ingen," svarede Amine, lagde armene over kors og bøjede hovedet.

"Sig frem, kvinde!"

Amine svarede ikke.

"Pinebænken skal nok få munden op på dig."

"Aldrig!" svarede Amine. "Aldrig! Pin mig kun til døde, om I lyster; jeg foretrækker det frem for at blive offentlig henrettet."

Inkvisitoren og sekretæren rådførte sig en kort tid med hinanden. Overtydet om, at Amine ikke ville afvige fra sin engang fattede beslutning, lod de tanken om pinebænken fare, da de havde brug for hende til den offentlige henrettelse.

"Går du til bekendelse?" spurgte inkvisitoren.

"Nej," svarede Amine bestemt.

"Før hende så bort."

Aftenen før autodaféen gik pater Mathias igen ind i cellen til Amine, men alle hans bestræbelser for at omvende hende var frugtesløse.

"I morgen vil det få en ende alt sammen, fader," svarede Amine; "forlad mig – jeg ønsker at være ene."

38

Vi må nu vende tilbage til Philip og Krantz. Da den sidste kom tilbage fra sit besøg hos den portugisiske kommandant, meddelte han Philip, hvad der var foregået, tillige med den eventyrlige historie, som han havde opfundet og bundet kommandanten på ærmet. "Jeg sagde, at kun De vidste, hvor skatten var skjult," fortsatte Krantz, "for at De kunne komme af sted herfra; for efter al sandsynlighed vil han holde mig tilbage som gidsel, men det kan være det samme, jeg må lade tilfældet råde. Sørg De blot for at komme bort herfra på den ene eller den anden måde for atter at finde sammen med Amine."

"Nej, det vil jeg ikke," svarede Philip. "De må følge med mig, min ven; jeg tror, at skal jeg skilles fra Dem, vil det kun være en tynd lykke, der venter mig."

"Sludder – det er en dårlig tro; jeg skal desuden nok slippe fra ham, om ikke på den ene måde så på den anden."

"Jeg viser ham ikke skatten, med mindre De følger med."

"Ja, ja – De kan jo i alt fald prøve på det."

De hørte en banke sagte på døren. Philip stod op og åbnede den – de var nemlig gået til ro – og Pedro kom ind. Han så sig først forsigtigt om, før han sagte lukkede døren i, og lagde fingeren på munden for at pålægge dem tavshed. Derpå fortalte han dem hviskende, hvad han havde hørt. "Sørg om muligt for, at jeg kommer til at følge med Dem," fortsatte han, "nu må jeg forlade Dem; han går endnu frem og tilbage inde hos sig selv."

Dermed smuttede Pedro ud ad døren og sneg sig bort, krybende på alle fire langs med foden af volden.

"Den træske lille skurk! Men lader det sig gøre, vil vi overliste ham," sagde Krantz sagte. "Ja, Philip, De har ret, vi må tage af sted begge to, da De nok får min bistand nødig. Jeg må overtale ham til selv at følge med. Jeg skal tænke over det – god nat, Philip."

Næste morgen blev Philip og Krantz indbudt til morgenmad; kommandanten tog bukkende og smilende imod dem, og navnlig over for Philip var han særlig høflig. Så snart måltidet var endt, meddelte han ham på følgende måde sine planer og ønsker.

"signor, jeg har tænkt en del over, hvad Deres ven fortalte mig, og over at genfærdet lod sig se her i går, hvad der bragte så megen uro og forstyrrelse i lejren og forledte mig til en overilet optræden, som jeg nu inderligt og oprigtigt må bede Dem undskylde mig. De tanker, jeg har gjort mig i den henseende, har, i forbindelse med de fromme følelser, som enhver sand katolik må nære, bestemt mig til med Deres bistand at hæve denne skat, som er hjemfalden til den hellige kirke. Mit forslag går derfor ud på, at De skal tage en afdeling soldater under Deres kommando, sejle ned til øen, hvor den er forvaret, og når De har j fået den op, vende her tilbage igen. Jeg skal stoppe ethvert skib, som i mellemtiden måtte lægge til her på reden, og så skal De selv overføre både skatten og breve fra mig til Goa. Det bliver noget, der vil sikre Dem en ærefuld modtagelse hos de derværende myndigheder og sætte Dem i stand til at tilbringe Deres tid der på den behageligste måde. De vil også, signor, derved kunne få Deres hustru igen, hvis ynde og

formskønhed har gjort så stærkt indtryk på mig; den noget frie måde, jeg omtalte hende på, må jeg bede Dem undskylde; det kom sig af, at jeg slet ikke vidste, hverken hvem hun var, eller at hun på nogen måde var knyttet til Deres ærede person. Hvis disse forslag tiltaler Dem, signor, vil jeg med største fornøjelse give ordrer i så henseende."

"Jeg vil selv som god katolik," svarede Philip, "sætte en glæde i at påvise stedet, hvor skatten ligger skjult, og gengive kirken den. Deres undskyldninger med hensyn til min hustru tager jeg med fornøjelse imod, da jeg ved, at Deres opførsel udsprang af ukendskab med hendes stilling og vilkår; men jeg ser ikke så ganske den slagne landevej for mig. De stiller en afdeling soldater til min rådighed. Vil de lystre mig? Er de pålidelige? Jeg selv og min ven er kun to imod så mange, og vil de så gøre, hvad vi siger?"

"Vær bare ikke bange for det, signor, de er veldisciplinerede; Deres ven har ikke engang nødig at følge med Dem. Jeg ønsker at beholde ham her hos mig til at holde mig med selskab, mens De er borte."

"Nej, det skal jeg dog ikke have noget af," svarede Philip; "jeg vil ikke ene sætte mit liv på spil."

"Måtte det måske være mig tilladt at ytre min mening om denne sag," sagde Krantz; "jeg ser ingen grund til, at jeg, hvis min ven skal tage af sted kun i følge med en afdeling soldater, ikke også skulle følge med; men jeg anser det ikke for tilrådeligt, at han går frem på den måde, kommandanten foreslår, enten jeg så er med eller ej. De må vel huske på, hr. kommandant, at det ikke er nogen ringe sum, det drejer sig om at de skal føre med sig; den vil ligge åbenlys for deres folk og

falde dem svært i øjnene; disse folk er blevet holdt tilbage her i landet i mange år og længes efter at vende hjem igen. Når de nu befinder sig sammen med kun to fremmede til at passe på dem – ikke længere undergivet Deres myndighed og i besiddelse af en så stor sum penge – vil fristelsen da ikke være alt for stor? De har blot nødig at løbe ned ad sydkanalen og nå ind i havnen ved Bantam, så er de i sikkerhed og har både fået deres frihed og mange penge til. At sende min ven og mig af sted med dem ville derfor være det samme som at sende os til den næsten visse død, men hvis De vil følge med, hr. kommandant, så ville der ikke længere være nogen fare på færde. Deres nærværelse og Deres myndighed vil holde dem i tømme, og hvilke ønsker og tanker der end måtte opstige i deres bryst, vil et blik fra Dem være nok til at betage dem sådanne lyster."

"Meget sandt – ganske sandt," svarede Philip, – "alt dette faldt slet ikke mig ind."

Det var heller ikke faldet kommandanten ind, men da han blev gjort opmærksom på det, blev han straks slået af disse vægtige grunde, og længe før Krantz var ophørt med at tale, havde han besluttet at gå med.

"Vel, signors," svarede han, "jeg er altid rede til at føje mig efter, hvad De ønsker, og siden De holder min nærværelse for nødvendig, og da jeg ikke tænker, at der lige nu er nogen fare for et overfald af ternateboerne, vil jeg påtage mig ansvaret for at lade min løjtnant et par dage råde over fortet, mens vi gør vor hellige moder, kirken, denne tjeneste. Jeg har allerede ladet et af de indfødtes store og rummelige fartøjer hente og vil med Deres tilladelse gå om bord i morgen."

"To ville være bedre," bemærkede Krantz; "for det første, i tilfælde af, at der skulle tilstøde os noget, og for det andet, fordi vi kunne tage hele skatten om bord til os selv i det ene fartøj og sætte en del af soldaterne over i det andet, så vi kunne være mandstærke, i fald synet af så mange penge skulle forlede dem til opsætsighed."

"Rigtigt, signor – vi vil have to fartøjer – Deres råd er godt."

Alt blev således ordnet til almindelig tilfredshed med undtagelse af det ønske, de nærede om, at Pedro skulle ledsage dem på deres togt. De talte netop om, hvordan de skulle få det spørgsmål bragt på tapetet, da soldaten kom ind til dem og fortalte, at kommandanten havde beordret ham til at være med i den trop, der skulle afgå, og at han skulle tilbyde de to fremmede sin tjeneste. Næste dag var forberedelserne truffet, kommandanten havde udtaget ti soldater og en korporal, og der behøvedes ikke megen tid til at få provianten og andre sager, de havde brug for, ned i fartøjerne. I den tidlige morgenstund indskibede de sig – kommandanten og Philip i den ene båd, Krantz sammen med korporalen og Pedro i den anden. Folkene, som var blevet holdt i uvidenhed om formålet med dette foretagende, blev nu gjort bekendt med det af Pedro, og en langvarig hvisken fandt sted imellem dem til Krantz' store glæde og tilfredshed, da han anede, at det snart ville vække mytteri, når det blev udbredt, at deltagerne i foretagendet skulle ofres for kommandantens havesyge. Da vejret var smukt, sejlede de hele natten igennem, passerede øen Ternate i ti spanske mils afstand, og var, før morgenen brød frem, inde imellem de øer, hvis sydligste punkt var den ø, hvor skatten var nedgravet. Den anden nat blev fartøjerne halet i land på den

lille ø, og her havde for første gang soldaterne, der havde været sammen med Pedro og Krantz, en samtale med dem, der havde været om bord med kommandanten. Philip og Krantz så også deres snit til at tale noget afsides med hinanden.

Da de næste morgen satte sejl, talte Pedro rent ud af posen; han fortalte Krantz, at soldaterne der i båden havde taget deres beslutning, og at han ikke nærede nogen tvivl om, at de andre jo ville gøre ligeså, før natten faldt på, skønt de rigtig nok ikke, da de om morgenen atter var gået om bord, ganske sikkert var gået ind på at slå sig sammen med dem. De ville gøre det af med kommandanten og så sejle til Batavia og derfra se at finde skibslejlighed hjem til Europa.

"Kan I ikke opnå jeres hensigt uden drab?"

"Jo, vi kan, men ikke tilfredsstille vor hævn uden drab. De kender ikke den behandling, vi har måttet døje af ham, og hvor kære pengene end vil være os, vil hans død dog være os endnu kærere. Desuden, har han ikke besluttet at rydde os alle af vejen på en eller anden måde? Der sker ham kun hans ret; nej, nej, hvis ingen andens kniv var ham beredt, var i alt fald min det."

"Ja, det er også alle vore!" råbte de andre soldater, idet de greb til deres våben.

En dags sejlads til bragte dem øen ind på fem kilometers afstand, for Philip havde nøje mærket sig landkendingerne. De gik i land igen, og alle forføjede sig til ro, kommandanten drømmende om rigdom og hævn, mens de andre ordnede det således imellem sig, at den skattegravning, han higede så stærkt efter, skulle være signal til hans død.

Atter gik de om bord, men kommandanten agtede ikke på de mørke og truende ansigter, han så om sig. Han var lutter

munterhed og opmærksomhed. Hurtigt fo'r de hen over det mørkeblå hav mellem de dejlige øer, det var oversået med, og før solen havde skinnet tre timer på himlen, genkendte Philip den ø, de søgte efter, og udpegede for kommandanten det kokostræ, han havde mærket, og som skulle tjene til at vise hen til stedet, hvor pengene var skjulte. De steg ud på den sandede bred, og den utålmodige lille officer gav befaling til, at skovlene skulle bringes i land; han tænkte kun lidt på, at hvert øjeblik de vandt ved straks at tage fat, kun var ham et tab af lige så megen levetid, og at mens han smilede og udrugede lumske planer, kunne andre gøre ligeså.

Troppen trådte hen under træet – skovlene kastede snart det løse sand til side, og i løbet af et par minutter blev skatten bragt for dagens lys. Pose for pose langedes op, og de løse dalere blev lagt i bunker. To af soldaterne var blevet sendt ned til skibene efter sække til at komme de løse penge i, og folkene lagde hænderne i skødet oven på deres slid; de slængte spaderne til en side, vekslede indbyrdes nogle blikke, og alle var rede.

Kommandanten vendte sig om for at råbe ad folkene, der var sendt ned efter sækkene, og jage på dem, at de skulle skynde sig, da tre-fire knivstik på en og samme tid gennemborede ham bag fra; han segnede om og ville gøre modstand, da knivene atter blev begravede indtil skæftet i hans bryst, og han lå død. Philip og Krantz holdt sig hele tiden som tavse, ørkesløse tilskuere – knivene blev trukket ud af sårene, aftørrede og igen stukket i skeden.

"Han har nu fået sin løn," sagde Krantz.

"Ja," udbrød de portugisiske soldater, – "løn som forskyldt, ene og alene løn som forskyldt."

"signors, De skal have Deres part med," bemærkede Pedro. "Ikke sandt, kammerater?"

"Jo! Jo!"

"Nej, ikke en skilling, mine brave venner," svarede Philip, "tag I kun alle pengene, og lykke og held følge jer; alt, hvad vi forlanger, er blot, at I vil hjælpe os til at fortsætte vor rejse, hvor vi skal hen. Men tjen mig i, før I deler jeres penge imellem jer, at jorde denne ulykkelige mands lig."

Soldaterne adlød. De tog igen skovlene i hånden og fik snart gravet en lille grav; kommandantens lig blev kastet ned i den og dækket til med sand, så alle synlige spor forsvandt.

39

Næppe var soldaterne blevet færdige med dette stykke arbejde og havde slængt deres skovle til side, før de begyndte at kævles. Det lod til, at disse penge på ny skulle give anledning til myrderi og blodsudgydelse. Philip og Krantz besluttede at sejle af sted straks med en af piroggerne og lade de andre om selv at bilægge deres kiv og strid, som de kunne bedst. Han bad soldaterne om forlov til af provianten og vandet, som der var en Guds velsignelse af, at tage noget mere, end der egentlig var deres part, da han og Krantz, som han sagde, skulle foretage en lang rejse og nok kunne få det nødigt, men henviste dem derimod til at der var kokosnødder nok til det, de behøvede. Soldaterne, som ikke tænkte på andet end deres nys erhvervede velstand, lod ham gøre, som han selv ville, og da Philip og Krantz skyndsomst havde indsamlet så mange kokosnødder, som de kunne, til at forøge deres forråd med, indskibede de sig inden middag igen og satte sejl på piroggen; soldaterne, som de således lod tilbage, havde igen trukket blank og var så optaget af deres egen kiv og strid, at de ikke havde øje eller sans for at de andre tog fra dem.

"Det samme skuespil vil blive opført en gang endnu, er jeg bange for," bemærkede Krantz, mens fartøjet pilsnart skød ud fra land.

"Det tvivler jeg ikke om; se blot, nu går det allerede løs med hug og stik."

"Hvis jeg skulle give det sted navn, så skulle det hedde 'Forbandelsens ø'."

"Ville ikke ethvert andet sted være lige så slemt, hvis der fandtes så meget til at optænde de menneskelige lidenskaber?"

"Jo, ganske vist; hvilken forbandelse er dog ikke guldet!"

"Og hvilken velsignelse er det ikke!" svarede Krantz. "Det gør mig kun ondt, at Pedro blev tilbage med dem."

"Det er deres skæbne," svarede Philip, "så lad os ikke tænke mere på dem. Hvad foreslår De nu? Med dette fartøj kan vi, så lille det end er, trygt sejle igennem disse farvande, og vi har, bilder jeg mig da ind, proviant nok til mere end en måned."

"Min mening er, at vi skal slå ind på samme vej som skibene, der går vest på, og se at få skibslejlighed til Goa."

"Ja, og hvis vi ikke træffer noget skib, kan vi i hvert fald uden fare vove os så langt ind i strædet som til Pulo Penang. Der kan vi trygt blive, til et skib kommer forbi."

"Det er jeg enig med Dem i; det er det bedste, ja i grunden det eneste sted for os, med mindre vi vil gå til Cochinkina, hvor der altid ligger junker, som skal til Goa."

"Ja, men det vil være en omvej for os, og junkerne kan alligevel ikke ret godt passere forbi os i strædet uden at blive set af os."

De havde ikke vanskeligt ved at styre den kurs, de engang havde sat sig; øerne var deres kompas om dagen, og de klare stjerner om natten. Sandt nok, de sejlede ikke lige ud den nærmeste vej, men de fulgte den sikreste, idet de bevægede sig fremad i smult vande og holdt mere mod nord end mod vest. Mange gange blev de jagede af malajproaerne, som gjorde havet usikkert, men i den fart, deres lille pirog skød, søgte de deres

frelse, og jagten blev i almindelighed opgivet, så snart sørøverne blev klar over, hvor lille fartøjet var, eftersom de ikke ventede, at der var stort bytte at vinde der, om der i det hele taget var noget.

Man kan let forestille sig, at Amine og Philips kaldelse var de emner, deres samtale stadig drejede sig om. En morgenstund, da de sejlede mellem øerne med mindre vind end sædvanlig, bemærkede Philip:

"Krantz, De sagde en gang, at der var tildragelser i Deres eget liv, eller stod i nær forbindelse dermed, som ville stadfæste den gådefulde fortælling, jeg betroede Dem. Vil De fortælle mig, hvad De den gang sigtede til?"

"Hjertens gerne," svarede Krantz; "jeg har tit nok tænkt på at ville gøre det, men så er snart det ene og snart det andet kommet mig i vejen og har hidtil forhindret mig i det; nu er der jo imidlertid en passende lejlighed til at gøre det. Belav Dem derfor på at høre en sælsom fortælling, måske nok så sælsom som Deres egen – jeg antager for givet, at De har hørt tale om Harzen," indledte Krantz sin fortælling.

"Nej, hørt tale om det har jeg ikke, det jeg kan huske," svarede Philip, "men jeg har læst om denne bjergegn i en eller anden bog og om de sælsomme tildragelser, som er forekommet der."

"Det er en rigtig vild egn," fortsatte Krantz, "og mange underlige historier er i omløb om den; men de får nu være så underlige, som de være vil, jeg har al god grund til at holde dem for sande. Jeg har fortalt Dem, Philip, at jeg fuldt og fast tror på, at der er et bindeled imellem Dem og den anden verden, at jeg holder historien om deres fader for trolig nok, ligesom jeg også erkender gyldigheden af Deres egen kaldelse; for at vi omgives,

drives frem efter og påvirkes af væsener, der efter deres natur og vilkår er vidt forskellige fra os, det har jeg fået fuld vished for, som De selv vil erkende, når jeg fortæller Dem, hvad der har tildraget sig i min egen familie. Hvorfor sådanne ildesindede væsener som dem jeg nu vil tale om, skal have lov til at blande sig i vore forhold og lade det gå ud over, jeg kunne gerne sige, forholdsvis uskyldige dødelige, det går over min forstand; men at de har lov til det, er sikkert og vist. Men nu til min historie:

Min fader var ikke født eller fra første færd hjemmehørende i Harzen; han var livegen hos en ungarsk adelsmand, der ejede store jordegodser i Transsylvanien; men skønt livegen var han ingenlunde fattig eller uoplyst. Tværtimod, han var ligefrem velstående og så indsigtsfuld og hæderlig i alle måder, at han af sin herre var blevet forfremmet til at være en slags forvalter; men enhver, der har det uheld at være født livegen, må desværre blive ved at være livegen, selv om han bliver nok så bemidlet; og under sådanne vilkår levede min fader. Han havde vel været gift i omkring fem år og havde i sit ægteskab tre børn – min ældre broder Cæsar, mig selv – Hermann – og en søster ved navn Marcella. De ved, Philip, at det sprog, der endnu den dag i dag tales der til lands, er en afart af latin, og det forklarer, hvorfor vi har sådanne højtravende navne. Min moder var en meget smuk kone, uheldigvis mere smuk end dydig; jorddrotten så hende og beundrede hende; min fader blev sendt bort for at besørge et og andet, og mens han var fraværende, gav min moder, dåret af denne adelsmands opmærksomhed og rørt over hans vedholdenhed, efter for hans ønsker. Det traf sig nu, at min fader kom noget uventet tilbage og opdagede deres rænkespil. Min moders skam og skændsel lå åbenlys for dagen: han

overraskede hende sammen med hendes forfører! Han lod ophidselsen løbe af med sig og ventede kun på en gunstig lejlighed, når de atter havde stævnemøde, til at myrde både sin hustru og hendes boler. Da han vel vidste, at end ikke den fornærmelse, der var ham tilføjet, ville blive taget for gode varer til at retfærdiggøre, at han, en livegen, havde taget sig selv til rette, samlede han i en hast alle de penge sammen, han kunne overkomme, og da det var midt om vinteren, spændte han sin heste for slæden, tog sine børn med sig, brød op midt om natten og var langt borte, inden den bedrøvelige nyhed rygtede sig. Han var på det rene med, at han ville blive eftersat, og at han ikke turde nære håb om at slippe vel fra det, hvis han blev noget som helst sted i sit fødeland, hvor de stedlige myndigheder kunne pågribe ham; uafbrudt fortsatte han derfor sin flugt, indtil han fik gemt sig af vejen i den mest vildsomme og afsides egn af Harzen; naturligvis fik jeg først langt senere alt det at vide, som jeg nu har fortalt Dem. Så langt jeg kan gå tilbage i min erindring, knytter mine første minder sig til en simpel, men venlig hytte, hvor jeg boede med min fader, broder og søster. Den lå i udkanten af en af de vidtstrakte skove, som opfyldte en stor del af Nordtyskland; rundt om den var der et par tønder land jord, som min fader dyrkede i sommermånederne, og skønt det udbytte, de afgav, kun var tarveligt, var det dog tilstrækkeligt til vor nødtørft. Om vinteren holdt vi os meget inden døre; for mens fader gik ivrig på jagt, var vi overladte til os selv, og på den årstid gik ulvene stadig på rov rundt om. Fader havde købt hytten med tilliggende jordlod af en af de simple, tarvelige skovboere, som tjente sig livets ophold dels ved at jage og dels ved at svie kul til brug ved

udsmeltningen af malm i bjergværkerne i nabolaget; den lå næsten en 5 kilometer fra enhver anden bolig. Jeg kan endnu tydeligt se hele egnen ligge for mig: De høje fyrretræer, der knejsede langt op ad bjerget over vore hoveder, og den vidtstrakte skov for vore fødder, hvis højeste trætoppe og kroner vi så lige ned på fra vort hus, da bjerget neden for os sænkede sig brat imod dalen i det fjerne. Ved sommertid var udsigten henrivende, men så længe den strenge vinter varede, kunne man ikke tænke sig et mere øde og trøstesløst skue.

Jeg sagde, at min fader om vinteren beskæftigede sig med at jage; hver dag forlod han os, og ofte plejede han at låse døren af, for at vi ikke skulle fjerne os fra hytten. Han havde ingen til at hjælpe sig eller tage vare på os, det var ikke let at finde et kvindeligt tyende, der ville leve i en sådan ensomhed; men selv om han også kunne have opdrevet en tjenestepige, ville han dog ikke have fæstet hende, da han havde fattet afsky for kvindekønnet, noget, hans forskellige måde at opføre sig på over for os to drenge og min stakkels lille søster Marcella tydeligt nok lagde for dagen. De fatter let, at vi blev slemt forsømte, og vi døjede virkelig meget ondt; for af frygt for, at vi skulle komme nogen skade til, ville fader ikke give os brændsel at råde over, når han gik hjemme fra, og vi var derfor nødt til at krybe ind under bjørneskindsbunkerne for der at holde os varme, så godt vi kunne, indtil han kom hjem igen om aftenen, og vi frydedes ved et flammende bål. At min fader valgte denne rastløse levevis, kan vel forekomme underligt nok, men sagen var den, at han ikke kunne finde sig i at være i ro, enten det nu kom af samvittighedsnag over at have begået mord eller af den nød og elendighed, der fulgte med, at han havde skiftet

livsstilling, eller af begge dele i forening – men han var aldrig glad og tilfreds, hvis han ikke var beskæftiget. Børn, der er meget overladt til sig selv, bliver imidlertid mere alvorlige og indesluttede, end det hører til deres alder at være. Således var det med os, og i de korte, kolde vinterdage plejede vi gerne at sidde tavse og længes efter det lykkelige tidspunkt, da sneen ville smelte, bladene springe ud, fuglene begynde at synge, og vi igen blive sluppet ud.

Sådan var vor ganske særegne halvvilde levevis, indtil min broder Cæsar var ni, jeg selv syv og min søster fem år gammel; da indtraf der en omstændighed, som var begyndelsen på den ualmindelige historie, jeg nu skal fortælle.

En aften kom min fader noget senere hjem end sædvanlig; han havde været uheldig, og da det var barskt i vejret, og sneen lå mange meterhøjt på jorden, var han ikke alene meget forkommen, men også i dårligt humør. Han havde taget noget brænde ind, og i vor glæde hjalp vi alle tre hinanden med at blæse til emmerne for at få ilden til at blusse op; da greb han den stakkels lille Marcella ved armen og kastede hende af vejen; barnet faldt og slog sig på munden, så hun blødte stærkt. Min broder løb hen for at rejse hende op. Vant til hård medfart og angst og bange for min fader vovede hun ikke at græde, men så meget bønligt op på ham. Min fader flyttede sin stol nærmere hen til arnestedet, mumlede noget til forsmædelse for kvindekønnet og ragede op i ilden, som både min broder og jeg havde ladet passe sig selv, da han tog så uvenligt på veje imod vor søster. Et livligt bål var snart efter en følge af hans anstrengelser, men vi flokkedes ikke som sædvanlig om det. Den endnu blødende Marcella trykkede sig op i en krog, og min

broder og jeg satte os hen ved siden af hende, mens min fader ene og mørk i hu sad og hang over ilden. Uden at skifte stilling havde vi siddet således en halv times tid, da hylet af en ulv tæt under vinduerne lød i vore øren, fader sprang op og greb sin bøsse; hylet blev gentaget, han så efter at fængkrudtet var i orden, og gik så hurtigt ud af hytten, hvis dør han lukkede efter sig. Vi ventede alle ængsteligt lyttende, for vi tænkte på, at hvis han havde held med sig til at få ulven skudt, ville han komme i bedre humør, og om han end var streng og barsk mod os tre og særlig mod vor lille søster, holdt vi dog af vor fader og holdt af at se ham munter og glad, for hvad andet havde vi at se op til? Her må jeg gøre den bemærkning, at der måske ingen sinde har været tre børn, som holdt mere af hinanden, vi sloges og skændtes ikke med hinanden, som andre børn har for skik, og når der tilfældigvis kom en lille kurre på tråden mellem min ældre broder og mig, så plejede lille Marcella at løbe hen til os, kysse os begge to og ved sine bønner mægle mellem os. Marcella var et yndigt, elskeligt barn; selv nu kan jeg se hendes smukke træk tydeligt for mine øjne. – ak, stakkels lille Marcella."

"Er hun da død?" spurgte Philip.

"Død! Ja, død! – men hvorledes døde hun? – men jeg må ikke foregribe gangen i min fortælling, Philip; afbryd mig endelig ikke.

Vi ventede altså noget, uden at høre bøssen knalde, og min broder sagde da: "Fader er fulgt efter ulven og kommer ikke igen lige med det første. Marcella, lad os vaske blodet af din mund, og så gå bort fra denne krog hen til ilden og varme os."

Det gjorde vi og blev siddende der, til det næsten var midnat, mens vi hvert minut, undrede os over, hvorfor fader dog ikke var kommet hjem igen. Vi gjorde os ingen forestilling om, at han kunne være i fare, men tænkte, at han havde været meget længe om at jage ulven. "Jeg vil kigge ud og se, om fader kommer," sagde min broder Cæsar og gik hen til døren. – "Tag dig i agt," sagde Marcella, "ulvene må nu være her omkring, og vi kan ikke fælde dem, broder." Min broder åbnede døren meget forsigtigt, kun et par tommer på klem og kiggede ud. – "Jeg kan ikke se noget," sagde han lidt efter og samledes atter med os henne ved ilden. "Vi har ikke fået noget til aften," sagde jeg, for fader kogte sædvanligvis kødet, så snart han kom hjem, og mens han var borte, havde vi ikke andet end levningerne fra den foregående dag.

"Og når fader kommer hjem efter jagten, Cæsar," sagde Marcella, "vil han blive fornøjet ved at få aftensmad, lad os koge den til ham og til os selv."

Cæsar krøb op på skamlen og rakte noget kød ned – jeg har glemt, om det var vildt eller bjørnekød; men vi skar så meget af, som vi plejede at tage, og gav os til at lave det til, som vi var vant til at gøre under faders tilsyn. Vi havde alle travlt med at lægge stykkerne på træbrikker foran ilden for at vente på at han kom, da vi hørte lyden af et horn. Vi lyttede – der lød fodtrin uden for, og et øjeblik efter trådte fader ind ad døren og førte en ung dame tillige med en høj, mørk mand i jægerdragt ind i stuen.

Det er måske bedst, at jeg nu fortæller, hvad der først kom til min kundskab mange år senere. Da min fader var gået ud af hytten, fik han et 30-40 meter borte øje på en stor, hvid ulv; så snart dyret så min fader, trak det sig langsomt, knurrende og

snerrende tilbage. Min fader fulgte efter; dyret satte ikke af sted i løb, men holdt sig hele tiden i nogen afstand, og fader var ikke meget for at skyde, før han var fuldstændig vis på, at hans kugle ikke ville forfejle sit mål. Således rykkede de i nogen tid frem hver for sig; snart lod ulven min fader et langt stykke bag efter sig, snart standsede den og snerrede trodsigt ad ham, og snart gav den sig atter til at løbe, når han kom den nærmere.

Opsat på at få dyret skudt – den hvide ulv er nemlig meget sjælden – fortsatte min fader forfølgelsen i flere timer, og det gik i den tid stadig op ad bakke.

Nu må De vide, Philip, at der er visse særegne steder i de bjergegne, om hvilke man tror, og det – som min fortælling vil godtgøre – med rette, at de er tilhold for onde ånder; jægerne kender dem meget godt og skyr dem altid. Et af disse steder, en åben plads i fyrreskoven over os, var blevet udpeget for min fader som farligt i så henseende. Men om han nu enten var vantro over for disse sælsomme historier, eller han i sit jagtraseri ikke tog sig af dem, det ved jeg ikke; vist er det imidlertid, at han af den hvide ulv blev lokket hen til denne åbne plads, hvor dyret lod til at sagtne sit løb. Min fader nærmede sig, kom den på skud, hævede bøssen til skulderen og ville til at trykke løs, da ulven pludselig forsvandt. Han troede, at det var sneen på jorden, der måtte have blændet ham, og sænkede bøssen for at se efter dyret – men det var borte; hvorledes det kunne være undsluppet tværs over lysningen i skoven, uden at han havde set det, gik over hans forstand. Ærgerlig over at have haft så dårligt jagtheld ville han til at vende hjem igen, da han i det fjerne hørte lyden af et horn. Forbavset over at høre en sådan lyd – på en sådan tid af døgnet

– og i en sådan udørken, glemte han i øjeblikket sin skuffelse og blev stående som naglet fast til stedet. Et øjeblik efter lød hornet for anden gang, og det ikke ret langt borte; min fader blev stående og lyttede; der blev blæst tredje gang i det. Jeg har glemt det kunstudtryk, hvormed man benævner det, men det var det signal, som man (hvad min fader vel vidste) blæste, når nogen var faret vild i skoven. Et par minutter efter så min fader en mand til hest med en dame siddende bag ved sig på krydset af hesten fare ind i lysningen og ride hen imod ham. I første øjeblik mindedes han de sælsomme historier, han havde hørt om de overnaturlige væsener, som havde ord for at færdes i disse bjerge; men da vedkommende kom nærmere, beroligede det ham, at de så ud til at være dødelige som han selv. Så snart de kom hen til ham, tiltalte manden, som styrede hesten, ham: "Min kære jægersmand, De er sent ude, til lykke og held for os; vi har redet et langt stykke vej og frygtede for vort liv, som bliver ivrigt efterstræbt. Disse bjerge har sat os i stand til at narre vore forfølgere; men hvis vi nu ikke finder ly og føde, vil det kun gavne os lidt, da vi så må omkomme af sult og det ublide vejrlig i nat. Min datter, som har sat sig op bag ved mig, er nu mere død end levende – sig mig, kan De hjælpe os i vor nød?"

"Min hytte ligger et par kilometers vej herfra," svarede min fader; "men jeg har kun lidt at byde Dem andet end ly mod vejret; til den smule, jeg har, er De velkomne. – Må jeg spørge, hvor kommer De fra?"

"Ja, min ven, nu er det ikke længere nogen hemmelighed; vi er flygtet fra Transsylvanien, hvor min datters ære og mit liv svævede lige meget i fare."

Denne besked var mere end nok til at vække deltagelse hos min fader. Han mindedes sin egen flugt; han mindedes tabet af sin hustrus ære og det sørgespil, det hele endte med. Straks og hjerteligt tilbød han dem al den bistand, som han kunne yde dem.

"Så er der ingen tid at give bort, kære herre," bemærkede rytteren; "min datter er næsten stivfrossen og kan ikke meget længere stå sig imod det barske vejr."

"Følg mig," svarede min fader, gik i forvejen og viste dem vej hjem til sig.

"Jeg blev lokket ud for at forfølge en stor, hvid ulv," bemærkede min fader; "den kom lige hen under vinduet af min hytte, ellers ville jeg ikke have været ude på denne tid af natten."

"Dyret fo'r forbi os, lige som vi kom ud af skoven," sagde damen med sølvklar stemme.

"Jeg var lige ved at trykke løs på den," bemærkede jægeren; "men siden den har vist os så god tjeneste, er jeg glad ved, at jeg lod den løbe sin vej."

Min fader gik rask til, og dog var de hen ved halvanden time om at komme hjem til hans hytte, hvor de, som sagt, trådte ind.

"Vi kommer nok lige i rette tid, som det lader," bemærkede den mørke jæger ved at mærke lugten af det stegte kød, idet han gik hen til ilden og mønstrede min broder, søster og mig. "Det er unge kokke, De har, min herre." – "Det glæder mig, at vi ikke har nødig at vente," svarede min fader, "kom her hen, frøken, sæt De Dem ned ved ilden; De kan nok trænge til varme oven på Deres kolde ridt." – "Og hvor kan jeg sætte min hest i stald, min herre?" spurgte jægeren. – "Jeg skal nok sørge for den," svarede fader og gik uden for.

Damen fortjener imidlertid at blive særlig beskrevet – hun var ung, efter det ydre at dømme en snes år gammel, klædt i rejsedragt med en bred bræmme af hvidt pelsværk, og havde en hvid hermelinshue på hovedet. Hun havde meget smukke ansigtstræk, i det mindste syntes jeg det, og det har min fader selv også siden erklæret. Hendes hår var lysegult, glat, skinnende og ligesom med glasglans; hendes mund, skønt noget stor, når den stod åben, fremviste de dejligste tænder, jeg nogen sinde har set. Men der var noget ved hendes øjne, så klare og strålende de end var, der gjorde os børn bange; blikket var ustadigt og lurende; den gang kunne jeg ikke forklare mig hvorfor, men jeg havde på fornemmelsen, at der var noget grumt i hendes blik, og da hun vinkede os hen til sig, nærmede vi os med frygt og bæven. Alligevel var hun smuk, meget smuk. Hun talte venligt til min broder og mig, klappede os på hovedet og kærtegnede os; men Marcella ville ikke nærme sig til hende, tværtimod, hun sneg sig af vejen og skjulte sig i sengen uden at ville vente på aftensmaden, som hun en halv time før havde længtes så meget efter.

Efter at fader først havde anbragt hesten i et udhus, kom han snart efter ind igen, og aftensmaden blev sat på bordet. Da måltidet var endt, ville min fader have, at den unge dame skulle lægge beslag på hans seng; selv ville han blive, hvor han var, og sidde oppe sammen med hendes fader. Hun vaklede noget, inden hun gik ind på denne ordning, og jeg og min broder krøb op i den anden seng til Marcella; hidtil havde vi nemlig altid sovet sammen.

Men vi kunne ikke falde i søvn; der var for os noget så usædvanligt ikke blot i at se fremmede, men navnlig at have

dem til liggende gæster, at vi ikke rigtig var os selv. Stakkels lille Marcella var rolig og stille, men jeg mærkede, at hun lå og rystede hele natten, og somme tider syntes jeg at høre en undertrykt hulken fra hende. Min fader havde sat nogle stærke drikkevarer frem, hvad han ellers sjældent brugte, og han og den fremmede jæger blev siddende og drak og talte foran ilden. Vi lyttede så spændt, og vort øre opfangede endog den sagteste hvisken – i så høj grad var vor nysgerrighed blevet vakt.

"De sagde, De kom fra Transsylvanien?" bemærkede min fader.

"Ja, netop, min herre," svarede jægeren. "Jeg var vorned på den adelige familie N-'s gods; min herre trængte mere og mere på, at jeg skulle voldgive ham min smukke pige, men det endte med, at jeg gav ham et par tommer af min jagtkniv."

"Vi er landsmænd og ulykkesfæller!" svarede min fader, idet han tog jægerens hånd og trykkede den varmt.

"Nej virkelig! Er De da også derfra?"

"Ja, og jeg er også flygtet for at frelse livet. Men min historie er kun bedrøvelig."

"Deres navn?" spurgte jægeren.

"Krantz."

"Hvad for noget! Krantz fra –! Deres historie har jeg hørt; De behøver ikke at opfriske Deres sorg ved at gentage den nu. Vel mødt, vel mødt, min herre, og, jeg kan gerne sige: Min værdige frænde! Jeg er Deres næstsøskendebarn, Wilfred fra Barnsdorf," udbrød jægeren, idet han rejste sig og omfavnede min fader.

De skænkede deres hornbægere fulde til randen og drak hinanden til på tysk vis. Samtalen blev så igen fortsat, men ganske sagte, og alt, hvad vi kunne få ud af den, var, at vor nye

pårørende og hans datter skulle opslå sin bopæl i vor hytte, i det mindste foreløbig. En times tid efter lagde de sig begge tilbage i stolen og lod til at sove.

"Ja," svarede Marcella hviskende, "jeg hørte det alt sammen. O, broder, jeg kan ikke holde ud at se på den kvinde – jeg føler mig så angst og bange."

Min broder svarede ikke, og kort efter lå vi alle tre i dyb søvn.

Da vi vågnede næste morgen, så vi, at jægerens datter var stået op før os. Jeg syntes, hun tog sig endnu smukkere ud end i går. Hun kom hen til lille Marcella og kærtegnede hende; barnet brast i gråd og hulkede, som om hendes hjerte skulle briste.

Men for ikke at trætte Dem med alt for lang en historie, vil jeg blot sige, at jægeren og hans datter slog sig til ro i hytten. Min fader og han gik dagligt ud for at jage sammen og lod Christina blive hjemme hos os. Hun overtog alle husmoderens pligter, var meget god og venlig imod os børn, og selv lille Marcellas uvilje fortog sig efterhånden. Med min fader foregik der en stor forandring; han syntes at have fået bugt med sin afsky for kvindekønnet og var meget opmærksom imod Christina. Tit og mange gange, efter at hendes fader og vi var kommet i seng, sad han oppe sammen med hende og talte sagte med hende henne ved ilden. Jeg skulle egentlig have omtalt, at min fader og jægeren Wilfred sov i den anden del af huset, og at den seng, han tidligere lå i, og som stod i samme værelse som vor, var bleven overladt Christina. Vore gæster havde været hen ved tre uger hos os, da der en aften, efter at vi børn var sendt i seng, blev holdt råd. Min fader havde forlangt Christina til ægte og havde fået ja af hende selv og af Wilfred; derpå fandt følgende samtale sted, så vidt jeg kan huske ordret således:

"De kan få mit barn, hr. Krantz, og med hende min velsignelse, og så vil jeg sige Dem farvel og søge mig en anden bolig – det betyder ikke så meget hvor."

"Hvorfor ikke blive her, Wilfred?"

"Nej, jeg kaldes andetsteds hen; lad det være Dem nok og stil ikke flere spørgsmål, De har min datter."

"Jeg siger Dem tak for hende og skal nok skønne på hende; men der er dog en vanskelighed."

"Jeg ved, hvad De vil sige; der er ingen præst her i denne vilde egn, sandt nok; heller ikke gælder her nogen tvingende og bindende lov; dog må her foregå en eller anden ceremoni imellem jer for at berolige en fader. Vil De samtykke i at ægte hende på min vis? I så fald vil jeg straks vie jer."

"Ja, jeg vil," svarede min fader.

"Så tag hende i hånden. Nu, min herre, sværg."

"Jeg sværger," gentog min fader.

"Ved alle Harzens ånder –"

"Jamen, hvorfor ikke ved Himlen?" afbrød min fader ham.

"Fordi det ikke passer mig," svarede Wilfred; "når jeg nu foretrækker denne ed, der måske er mindre bindende end den anden, vil De vist ikke gøre mig imod."

"Nå, lad så være, De skal få Deres vilje. Vil De lade mig sværge ved, hvad jeg ikke tror på?"

"Det gør dog mange, der udvortes lader til at være kristne," svarede Wilfred; "sig mig, vil De giftes, eller skal jeg tage min datter med mig?"

"Gå videre," svarede min fader utålmodigt.

"Jeg sværger ved alle Harzens ånder, ved al deres magt til godt eller ondt, at jeg tager Christina til min ægteviv; at jeg altid

vil værne om hende, ære hende højt og elske hende; at min hånd aldrig skal løfte sig imod hende for at tilføje hende mén."

Min fader gentog ordene efter Wilfred.

"Og hvis jeg viger fra dette mit løfte, lad da al åndernes hævn komme over mig og mine børn; lad dem omkomme ved gribben, ulven eller andre skovens vilde dyr; lad deres kød blive flået fra deres lemmer og deres ben bleges i ørkenen; alt dette sværger jeg."

Min fader betænkte sig noget på at gentage de sidste ord; lille Marcella kunne ikke beherske sig, og da min fader gentog den sidste forbandelse, brast hun i gråd. Denne pludselige afbrydelse syntes at bringe dem ud af fatning, navnlig min fader; han talte hårdt til barnet, så hun kvalte sin gråd og skjulte sit ansigt under sengeklæderne.

På den måde indgik min fader anden gang ægteskab. Næste morgen besteg jægeren Wilfred sin hest og red bort.

"Min fader søgte atter tilbage til sin seng, der stod i samme værelse som vor, og alt kom omtrent i samme gænge som før giftermålet, undtagen at vor stedmoder ikke lagde nogen venlighed mod os for dagen; ja, når fader var borte, plejede hun at banke os, især lille Marcella, og hendes øjne lynede og flammede, når hun så lystent på det smukke og elskelige barn.

En nat vækkede min søster mig og min broder.

"Hvad er der på færde?" spurgte Cæsar.

"Hun er gået," hviskede Marcella.

"Gået ud!"

"Ja, gået ud ad døren i sin natdragt," svarede barnet; "jeg så hende stå op af sengen, skotte hen til fader, for at se, om han sov, og så gik hun ud ad døren."

Hvad der kunne formå hende til at forlade sin seng og i bart linned gå ud i en sådan bitterlig vinterkulde, med dyb sne på jorden, var os ufatteligt; vi lå vågne, og inden en time hørte vi ulvehyl lige under vinduet.

"Der er en ulv," sagde Cæsar; "hun bliver revet ihjel."

"O nej!" udbrød Marcella.

Et par minutter efter viste vor stedmoder sig; hun var i sin natdragt, som Marcella havde sagt. Dørklinken lod hun falde til uden at gøre støj, gik hen til en spand vand og vaskede ansigt og hænder og krøb så op i sengen, hvor fader lå.

Vi rystede og bævede alle tre – vi vidste næppe hvorfor, men vi besluttede at passe på næste nat; det gjorde vi også, og ikke alene næste nat, men mange andre nætter, og altid på samme tid omtrent, stod vor stedmoder op af sengen og forlod huset – og når hun var gået, hørte vi ufravigelig ulvetuden uden for vort vindue og så hende altid, når hun kom igen, vaske sig, før hun gik i seng. Vi lagde også mærke til, at hun kun sjældent satte sig til bords, og når hun gjorde det, lod det til, at det var med ulyst, hun spiste; men når kødet blev taget ned til at lave middagsmad af, puttede hun ofte hemmeligt et stykke råt kød i munden.

Min broder Cæsar var en modig dreng; han holdt ikke af at tale om det til fader, før han vidste mere, og besluttede derfor at følge efter hende for at få vished for, hvad hun bestilte. Marcella og jeg søgte at få ham til at opgive denne plan, men han ville ikke lade sig sige; næste nat lagde han sig med klæderne på, og så snart vor stedmoder havde forladt huset, sprang han op, tog min faders bøsse ned og fulgte efter hende.

De kan nok forestille Dem, hvilken spænding Marcella og jeg var i, mens han var borte. Et par minutter efter hørte vi knaldet

af en bøsse. Fader blev vækket ved det og vi lå og rystede af angst. Et øjeblik efter så vi vor stedmoder træde ind ad døren – hendes dragt var blodig. Jeg lagde min hånd på Marcellas mund for at hindre hende i at skrige højt, skønt jeg selv var dygtig forskrækket. Vor stedmoder nærmede sig faders seng, kiggede derind for at se, om han sov, gik så hen til ildstedet og pustede gløderne op i lys lue.

"Hvem der?" sagde min fader, da han vågnede.

"Lig du blot stille, kære," svarede min stedmoder, "det er bare mig; jeg har tændt op for at varme lidt vand; jeg har det ikke rigtig godt."

Min fader vendte sig om og var snart igen faldet i søvn; men vi holdt øje med vor stedmoder. Hun skiftede linned og kastede de klæder, hun havde haft på, i ilden; derved opdagede vi, at hendes højre ben blødte meget stærkt, som om hun havde fået et skudsår. Hun forbandt det, klædte sig på og blev siddende foran ilden til daggry.

Stakkels lille Marcella, hun havde voldsom hjertebanken, da hun trykkede sig op til mig – og det havde jeg med. Hvor var vor broder Cæsar? Hvor havde vor stedmoder fået det sår fra, hvis ikke fra hans bøsse? Endelig stod fader op, og så åbnede jeg først munden og sagde: "Fader, hvor er Cæsar?"

"Din broder!" udbrød han, "ja, hvor kan han være?"

"Ih, du forbarmende, jeg syntes," bemærkede vor stedmoder, "da jeg i nat lå vågen, at jeg hørte nogen lette dørklinken; og – Gud fri mig, kære mand, hvor er din bøsse blevet af?"

Min fader kastede et blik hen til væggen over skorstenen og opdagede, at hans bøsse ikke hang på sin vante plads. Et øjeblik

så han bestyrtet derhen, men greb så en bred økse og gik ud af huset uden at mæle et ord.

Han blev ikke længe borte fra os; et par minutter efter kom han igen, bærende min stakkels broders lemlæstede lig i sine arme; han lagde det ned og skjulte sit ansigt i hænderne.

Min stedmoder rejste sig fra sin plads og betragtede liget, mens Marcella og jeg bitterligt grædende og hulkende kastede os ned ved siden af det.

"Gå i seng igen, børn," sagde hun hvast. "Kære mand," fortsatte hun, "din dreng må have taget bøssen ned for at skyde en ulv, og dyret har taget magten fra ham. Stakkels dreng! Han har dyrt betalt sin dristighed."

Fader svarede ikke; jeg havde lyst til at tale – til at fortælle alt – men Marcella, som så, hvad jeg havde i sinde, trak mig i armen og så så bønligt på mig, at jeg opgav det.

Min fader blev derfor lige klog på, hvorledes det egentlig var gået til; skønt vi ikke kunne fatte sammenhængen, var Marcella og jeg dog moralsk overbevist om, at vor stedmoder stod i forbindelse med vor broders død.

Op ad dagen gik min fader ud og gravede en grav, og da han havde lagt liget i jorden stablede han en del sten oven på, for at ulvene ikke skulle få det kradset op. Det var et hårdt stød, der ramte min stakkels fader ved denne ulykkelige tildragelse; han gik ikke på jagt i flere dage, skønt han til sine tider udslyngede sine forbandelser imod ulvene og truede dem med hævn.

Men al denne tid, han således fordybede sig i sin sorg, vedblev min stedmoders nattevandringer lige så regelret som før.

Endelig tog min fader sin bøsse ned for atter at forføje sig til skovs; men han vendte snart om igen og så ud til at være meget nedslået.

"Vil du tro det, Christina, at ulvene – forbandet være de også alle sammen! – virkelig har drevet det så vidt, at de har kradset liget op af min stakkels dreng, og nu er der ikke andet tilbage af ham end benene."

"Se, se!" svarede min stedmoder. Marcella så på mig, og i hendes udtryksfulde øjne kunne jeg læse alt, hvad hun ville have sagt.

"En ulv kommer hver nat og tuder under vort vindue, fader," sagde jeg.

"Nej, virkelig? – hvorfor har du ikke fortalt mig det, dreng? – væk mig, næste gang du hører det."

Jeg så min stedmoder vende sig bort, hendes øjne lynede, og hun skar tænder.

Min fader gik ud igen og tildækkede med en større dynge sten de ubetydelige rester af min stakkels broder, som ulvene havde levnet. Det var den første akt i sørgespillet.

Det lakkede nu hen ad våren; sneen forsvandt, og vi fik lov at komme uden for; men aldrig ville jeg så meget som ét minut gå bort fra min kære, lille søster, som jeg siden min broders død knyttede mig endnu tættere til end før. Jeg var virkelig bange for at lade hende være ene med min stedmoder, som syntes at finde en særlig glæde i at mishandle barnet. Min fader syslede nu med sin lille jordlod, og jeg var stor nok til at hjælpe ham med et og andet.

Marcella plejede gerne at sidde hos os, mens vi arbejdede, og lod min stedmoder være ene hjemme. Jeg må dog sige, at

efterhånden som våren rykkede nærmere, indskrænkede min stedmoder sine nattefarter, og at vi aldrig hørte ulvehyl under vinduet, efter at jeg havde talt om det til min fader.

En dag, da fader og jeg var i marken, og Marcella var hos os, kom min stedmoder ud og sagde, at hun ville gå ind i skoven for at samle nogle urter, fader havde brug for, og at Marcella imedens måtte gå ind og passe middagsmaden. Marcella gik, og min stedmoder forsvandt snart inde i skoven, idet hun tog en vej stik modsat den retning, hvori huset lå, så hun tilsyneladende lod mig og min fader komme imellem sig og Marcella.

En times tid efter gøs det i os, da vi hørte skrig inde fra hytten – det var åbenbart den lille Marcella, der skreg. "Marcella har brændt sig, fader," sagde jeg og kastede spaden. Min fader kastede også sin, og begge ilede vi hjemad. Inden vi kunne nå døren, fo'r en stor hvid ulv ud, som i største hast tog flugten. Min fader havde ingen våben ved hånden; han styrtede ind i huset og så den stakkels lille Marcella ligge på sit yderste. Hendes legeme var skrækkelig lemlæstet, og blodet, som strømmede ud af det, havde dannet en stor pøl på stuegulvet. Min faders første indskydelse havde været at gribe sin bøsse og følge efter, men det rædsomme syn standsede ham; han knælede ned ved siden af sit døende barn og brast i gråd; Marcella kunne lige netop se venligt op på os et par sekunder, inden hendes øjne lukkede sig i døden.

Min fader og jeg lå endnu bøjet over min stakkels søsters lig, da min stedmoder trådte ind. Ved det rædsomme syn ytrede hun megen deltagelse, men lod ikke til at vige tilbage ved at se blod, som de fleste kvinder ellers gør det.

"Stakkels barn!" sagde hun; "det må have været den store hvide ulv, som lige nu fo'r forbi mig og gjorde mig så forskrækket – hun er stendød, Krantz."

"Det ved jeg – det ved jeg!" udbrød min fader fortvivlet.

Jeg troede en tid, at min fader aldrig ville blive sig selv igen oven på eftervirkningerne af dette andet sørgespil! Han fældede sine modige tårer over sit yndige barns lig og ville i flere dage ikke stede det til hvile i graven, skønt han af min stedmoder hyppigt nok blev anmodet om at gøre det. Til sidst gav han dog efter og gravede en grav til hende tæt op til min broders; denne gang traf han alle tænkelige foranstaltninger til, at ulvene ikke skulle skamskænde hendes jordiske levninger.

Nu var jeg først rigtig ulykkelig, da jeg lå alene i den seng, jeg før havde delt med min broder og min søster. Jeg kunne ikke frigøre mig for den tanke, at min stedmoder havde en finger med i spillet ved begges død, om end jeg ikke kunne gøre mig rede for, hvordan det var muligt; men jeg var ikke længere bange for hende; mit barnehjerte var opfyldt af nag til hende og tænkte kun på hævn.

Da jeg natten efter, at min søster var blevet begravet, lå vågen, så jeg min stedmoder stå op og gå ud. Jeg ventede noget, klædte mig så på og stak hovedet ud ad døren, som jeg åbnede på halv. Månen skinnede klart, og jeg kunne se det sted, hvor min broder og søster var blevet begravet; hvor stor rædsel følte jeg ikke, da jeg så min stedmoder have travlt med at fjerne stenene fra Marcellas grav!

Hun var i sin hvide natdragt, og fuldmånen sendte sine stråler lige ned på hende. Hun kradsede i jorden med sine hænder og kastede stenene bag ud med et vildt dyrs hele

glubskhed. Der hengik nogen tid, inden jeg kunne samle mine tanker og tage beslutning om, hvad jeg egentlig skulle gøre. Endelig så jeg, at hun var nået ned til liget og halede det op til randen af graven. Jeg kunne ikke længere holde ud at se det syn, men løb hen til min fader og vækkede ham.

"Fader! Fader!" råbte jeg, "klæd dig på og tag din bøsse."

"Hvad for noget!" råbte fader; "er ulvene der, hvad, er de?"

Han sprang ud af sengen, trak sine klæder på og lod i sin hast ikke til at mærke, at hans kone var borte. Så snart han var rede, åbnede jeg døren, han gik ud, og jeg fulgte med.

Forestil Dem hans skræk og rædsel, da han – uforberedt som han var på at få sligt at se – ved at gå hen imod graven så, ikke en ulv, men sin egen kone i natdragt ligge på alle fire over min søsters lig og flænse store stykker kød ud af det og sluge dem med hele en ulvs grådighed. Hun havde fuldt op at gøre, så hun mærkede ikke, at vi kom. Bøssen faldt min fader ud af hånden, håret rejste sig på hovedet af ham, og det gjorde mit med; han drog et dybt suk, og hans åndedrag standsede noget. Jeg tog bøssen op og gav ham den i hånden. Pludselig antog han et udseende, som om hans forbitrelse samlede sig i ét punkt og gav ham dobbelt styrke; han lagde an, skød, og med et højt skrig styrtede det uhyre om, som han havde plejet ved sin barm.

"Gud i Himlen!" råbte min fader og sank afmægtig til jorden, så snart han havde afskudt sin bøsse.

Jeg blev stående noget ved siden af ham, indtil han igen blev sig selv mægtig – "hvor er jeg," sagde han; "hvad er der sket? – oh! – ja vel, ja vel, nu husker jeg det – Gud forlade mig!"

Han rejste sig, og gik hen til graven; hvor stor var da ikke på ny vor forbavselse og skræk ved i stedet for min stedmoders lig,

som vi ventede at finde, fandt en stor, hvid ulvinde liggende over de sørgelige levninger af min søster.

"Den hvide ulv!" udbrød min fader, "den hvide ulv, som lokkede mig ind i skoven – nu ser jeg det hele – jeg har haft omgang med Harzens ånder."

I nogen tid var min fader tavs og tankefuld. Så løftede han omhyggeligt min søsters lig op, lagde det på sin plads igen i graven og dækkede det til som før, efter at han med sin støvlehæl havde trampet på det døde dyrs hoved og taget på veje som en besat.

Han gik tilbage til hytten, lukkede døren i og kastede sig på sengen; jeg gjorde ligeså, rædslen havde sløvet mig for alt.

Tidligt om morgenen blev vi begge vækket af en stærk banken på døren, og ind styrtede jægeren Wilfred.

"Min datter – menneske – min datter! – hvor er min datter?" råbte han rasende.

"Hvor det afskum, den djævel skal være, håber jeg," svarede min fader, fo'r op og betalte med samme mønt, "der – hvor hun skal være – i Helvede! Forlad dette hus, eller det går dig endnu værre."

"Ha! – ha!" svarede jægeren, "vil du gøre en mægtig Harz-ånd noget? Stakkels dødelige, som måtte gifte dig med en varulv!"

"Ud med dig, djævel! Jeg trodser dig og din magt."

"Du skal dog få den at føle; husk på din ed; – din højtidelige ed – aldrig at ville løfte hånd imod hende for at gøre hende mén."

"Jeg indgik ikke pagt med onde ånder."

"Jo, du gjorde, og hvis du sveg dit løfte, så skulle du få åndernes hævn at føle. Dine børn skulle omkomme ved gribben,

ulven –"

"Ud med dig, djævel!"

"Og deres ben bleges i ørkenen. Ha! Ha!"

Ude af sig selv af raseri greb min fader sin økse og hævede den over Wilfreds hoved for at hugge til.

"Alt dette sværger jeg," vedblev jægeren spottende.

Øksen faldt, men gik lige lukt igennem jægerens skikkelse; min fader tabte ligevægten og faldt tungt om på gulvet.

"Dødelige!" sagde jægeren og skrævede over min faders legeme; "vi har kun dem i vor magt, som har begået mord – du har gjort dig skyldig i dobbelt mord – du skal lide den straf, som var knyttet til dit løfte ved giftermålet. To af dine børn er allerede borte, den tredje skal også nok følge efter – følge dem skal han, for din ed er ført til bogs. Gå – det ville være en tjeneste, jeg gjorde dig, at dræbe dig – men det skal være din straf – at leve!"

Med disse ord forsvandt ånden. Min fader rejste sig op fra gulvet, omfavnede mig ømt og knælede ned i bøn.

Næste morgen forlod han huset for bestandig. Han tog mig med og vandrede til Holland, hvor vi kom velbeholdne hen. Han havde nogle få penge hos sig; men han havde ikke været ret mange dage i Amsterdam, før han blev angrebet af hjernefeber og døde som fuldstændig vanvittig. Jeg blev sat i et opfostringshus og senere sendt til søs som matros. – Nu kender De hele min historie. Spørgsmålet er, om jeg skal bøde, således som min fader svor. Jeg er selv fuldstændig overbevist om, at jeg kommer til det, om ikke på den ene måde, så på den anden."

På den toogtyvende dag var højlandet på Sumatras sydkyst blevet synligt; da der ingen skibe var i sigte, besluttede de at fortsætte deres kurs op igennem strædet og gå til Pulo Penang, som de ventede at nå hen til på en otte dages tid, da deres fartøj lå så nær til vinden. Ved stadig at udsættes for vind og vejr var Philip og Krantz nu blevet så bronzefarvede, at de med deres lange skæg og i muselmandsdragt let kunne have gået og gældt for indfødte. De havde under deres sejlads hele den udslagne dag været udsat for en brændende solhede; om natten havde de ligget og sovet, mens duggen faldt, dog havde deres helbred ikke lidt ved det. Men Krantz havde nu, fra den dag han havde betroet Philip sin families historie, i flere dage været tavs og tungsindig; han havde mistet sin tidligere munterhed, og Philip havde ofte spurgt ham om grunden. Da de kom ind i strædet, talte Philip om, hvad de skulle gøre, når de kom til Goa, og hertil svarede Krantz alvorligt: "I nogle dage, Philip, har jeg haft en forudfølelse af, at jeg aldrig får denne by at se."

"De er noget utilpas, Krantz," svarede Philip.

"Nej, hverken på legeme og sjæl. Jeg har søgt at ryste denne anelse af mig, men forgæves; der er en varslende stemme, som uafladeligt siger mig, at jeg ikke bliver længe sammen med Dem. Philip, vil De gøre mig en tjeneste og føje mig på et punkt; jeg har penge hos mig, som måske kan komme Dem til nytte; tjen mig i at tage dem og forvare dem på Dem selv."

"Sniksnak, Krantz."

"Det er ikke sniksnak, Philip. Har De ikke selv fået varsler? Hvorfor skulle jeg da ikke også? De ved, at jeg af naturen ikke er bange, og at jeg ikke ængstes for døden; men den anelse, jeg taler om, trænger sig ind på mig, for hver time stærkere og

stærkere. Det er en venlig ånd, som vil advare mig om, at jeg skal berede mig til at indgå i den anden verden. Lad så være. Jeg har levet længe nok her i verden til at kunne gå ud af den uden sorg, skønt det at skulle skilles fra Dem og Amine, de to eneste, jeg nu bryder mig om, smerter mig, det indrømmer jeg."

"Kan det ikke skrive sig fra overanstrengelse og udmattelse, Krantz? Tænk på, hvor megen sindsbevægelse De har haft at kæmpe med i de sidste fire måneder. Er det ikke nok til at fremavle tilsvarende forstemthed? De kan stole på, kære ven, således forholder det sig."

"Jeg ville ønske, det gjorde; men jeg mærker, det forholder sig anderledes, og til tanken om, at jeg skal forlade denne verden, knytter sig en slags glæde, som udspringer af en anden anelse, der opfylder mig lige så meget."

"Og hvad er det?"

"Jeg kan ikke rigtig sige Dem det; men Amine og De har noget med det at gøre. I mine drømme har jeg set Dem mødes igen, men det har stået for mig, som om en del af det, De endnu skal prøves med, med vilje blev hyllet i mørke skyer, for at jeg ikke skulle se det, og jeg har spurgt: "Kan jeg ikke få at se, hvad der dølger sig bag tågen?' og en usynlig har svaret: 'Nej, det ville gøre dig ulykkelig. Før disse prøvelser indtræffer, vil du blive kaldt bort herfra,' og så har jeg takket Gud og hengivet mig i hans vilje."

"Det er jo fantasier af en forrykt hjerne, Krantz; at jeg af skæbnen er bestemt til at lide, kan jo nok være sandt; men at Amine skulle lide, eller at De, så ung, sund og stærk, ikke skulle henleve Deres dage i fred og ro, og opnå oldingealderen, det er der ingen grund til at antage. I morgen vil De have det bedre."

"Måske," svarede Krantz; "men De må dog føje mig i mit underlige indfald og tage pengene. Har jeg taget fejl, og kommer vi sikkert og vel derfra, hvor De nok ved, Philip, så kan De jo lade mig få dem igen," bemærkede Krantz med et svagt smil, – "men De glemmer, at vort drikkevand næsten er sluppet op, og vi må holde udkig efter en bæk på kysten for at kunne forsyne os på ny."

"Jeg tænkte akkurat det samme, den gang De tog fat på dette sørgelige emne. Vi gjorde bedst i at holde udkig efter vand, før mørket falder på, og så snart vi igen har fyldt dunkene, vil vi atter sætte sejl."

På den tid, denne samtale førtes imellem dem, var de på den østlige side af strædet, omtrent firs kilometer nordlig; det indre af kystlandet var stenet og bjergrigt, men skrånede jævnt nedad imod det flade land, afvekslende med skov og junglekrat, som strakte sig lige ned til strandbredden. Landet syntes at være ubeboet. Ved at holde sig tæt inde under land opdagede de efter to timers sejlads et vandløb, der i fald styrtede ned fra bjergene og fortsatte sit bugtede løb igennem junglekrattet, indtil det udgød sin skærv til at forhøje vandmængden i strædet.

De løb tæt hen til flodmundingen, firede sejlene ned og roede piroggen op imod strømmen, indtil de var kommet langt nok op i landet til at være sikre på, at vandet var fuldstændig fersk. Dunkene blev snart fyldte, og de tænkte på atter at gå til havs; men lokket af stedets skønhed og ferskvandets kølighed og kede af deres lange tvungne ophold om bord på piroggen, foreslog den ene den anden, at de skulle bade – en vellyst, der næppe skattes højt nok af dem, som ikke har været i en lignende stilling. De trak deres muselmandsklæder af og sprang ud i

floden, hvor de blev nogen tid. Krantz steg først op; han klagede over kuldegysninger og gik hen imod de tuer, hvor de havde lagt deres klæder. Philip gik også nærmere ind til bredden for at følge med ham op.

"Og nu, Philip," sagde Krantz, "er her en god lejlighed for mig til at give Dem pengene. Jeg vil åbne mit bælte og tømme Dem ud, så kan De lægge Dem ind i Deres eget, inden De igen tager det på."

Philip stod i vand til omtrent midt på livet.

"Ja, ja, Krantz," sagde han, "skal det være, så må det vel være; men det forekommer mig at være en latterlig idé – imidlertid skal De få Deres vilje."

Philip steg op af vandet og satte sig hen til Krantz, som allerede havde travlt med at ryste dublonerne ud af folderne i sit bælte og til sidst sagde:

"Så, Philip, nu tror jeg, De har fået Dem alle sammen; nu er jeg glad ved, at det er gjort."

"Hvad fare der kan være for Dem, og som jeg ikke på samme måde er udsat for, kan jeg ikke fatte," svarede Philip; "imidlertid –"

Næppe havde han udtalt disse ord, før der lød et frygteligt brøl – der kom et lufttryk, som når et vældigt vindstød farer igennem luften, han blev ramt af et slag, der kastede ham omkuld – efterfulgt af et højt skrig og en kamp. Philip fattede sig og så Krantz' nøgne skikkelse med pilens hurtighed blive slæbt bort igennem junglekrattet af en uhyre tiger. Han stod og stirrede med opspilede øjne; et par sekunder efter var dyret og Krantz forsvundet.

"Gud i Himlen! Jeg ville ønske, du havde forskånet mig for at opleve dette!" udbrød Philip og kastede sig i fortvivlelse ned på sit ansigt.

"Oh, Krantz, min ven – min broder – kun alt for sand var din anelse. Barmhjertige Gud, vær nådig – og dog, din vilje ske!" og Philip udgød en strøm af tårer.

I over en time sad han som fastnaglet til pletten ligegyldig for og uden at ænse den fare, der truede ham fra alle sider. Da han havde fattet sig noget, rejste han sig og klædte sig endelig på igen og satte sig så ned igen med øjnene fæstede på Krantz' klæder og guldet, som endnu lå på sandet.

"Han ville give mig dette guld. Han forudsagde den dom, der skulle overgå ham. Ja! Ja! Det var nu hans skæbne, og den er blevet fuldbyrdet. Hans ben skal bleges i ørkenen, genfærd-jægeren og hans ulvedatter er hævnet."

Aftenens skygger lagde sig over egnen, og det dumpe brøl fra skovens dyr bibragte Philip følelsen af egen fare. Han tænkte på Amine, og da han i en fart havde pakket Krantz' klæder og dublonerne sammen i en bylt, gik han i piroggen og fik med noget besvær sat af fra land; tung om hjertet og tavs hejste han sejlet og fortsatte sin kurs.

"Ja, Amine," tænkte Philip, mens han iagttog de funklende, tindrende stjerner; "ja, du har ret i at påstå, at menneskets skæbne er forud bestemt og kan læses af somme. Ak, det er min skæbne at skulle skilles ved alle dem, jeg har kær her på jorden, og dø venneløs og ene. Så være du mig velkommen, død, om sådant skal blive tilfældet, tusindfold velkommen. Hvilken lettelse vil du ikke være mig! Hvilken glæde vil det ikke være at blive kaldet derhen, hvor de trætte finder hvile! Jeg har min

opgave at skulle løse. Give Gud, at den snart må finde sin løsning, og lad ikke mit liv få flere bitre prøvelser af samme slags."

Atter græd Philip, for Krantz havde været ham en på mange måder prøvet, højtskattet ven, hans lidelsesfælle i alle hans farer og savn, lige fra den gang de havde mødtes på den hollandske flåde, da denne forsøgte at gå syd om Kap Horn.

Efter syv dages besværlig vågen og rugen over bitre tanker ankom Philip til Pulo Penang og fandt der et skib sejlklart til den by, hvor han agtede sig hen. Med sin pirog løb han op på siden af det og så, at det var en brig under portugisisk flag, som imidlertid kun havde to portugisere om bord, det øvrige mandskab var indfødte. Da han udgav sig for engelskmand i portugisisk tjeneste, der var forlist, og tilbød at ville betale for overrejsen, tog de beredvilligt imod ham, og et par dage efter sejlede skibet.

Deres rejse forløb heldigt; seks uger efter ankrede de op på Goas red, og næste dag sejlede de op ad floden. Den portugisiske kaptajn sagde Philip besked om, hvor han kunne få logi, og da han lod ham gå og gælde for en af sit mandskab, var der ingen, som gjorde ophævelser ved, at han gik i land. Da Philip havde indrettet sig i sit nye logi, begyndte han at udfritte sin vært med hensyn til Amine, idet han dog kun betegnede hende som en ung dame, der nogen tid i forvejen var kommet dertil med skibslejlighed; men han kunne ikke få noget at vide om hende. "signor," sagde værten, "i morgen skal den store autodafé gå for sig; vi kan ikke udrette noget, før den er forbi; siden skal jeg nok hjælpe Dem på sporet til at finde, hvad De ønsker. Imidlertid kan De gå om i byen; i morgen skal jeg tage

Dem med et sted hen, hvor De kan se den store procession, og så vil vi prøve på, hvad vi kan gøre, for at stå Dem bi i deres søgen."

Philip gik ud, købte sig et sæt klæder, lod sit skæg rage af og gik så rundt i byen, hvor han kiggede op til hvert eneste vindue for at se, om han kunne opdage Amine. Ved et af gadehjørnerne syntes han, at han genkendte pater Mathias, og løb hen til ham; men manden havde trukket hætten op over hovedet, og da han blev tiltalt ved navn, svarede han ikke.

"Der tog jeg fejl," tænkte Philip; "jeg syntes virkelig, det var ham." Og Philip havde også ret; det var pater Mathias, som havde formummet sig på den måde for ikke at blive genkendt af Philip.

Da han havde gået sig træt, vendte han endelig tilbage til sit hotel, lige før mørket faldt på. Selskabet der var talrigt; alverden var milevidt fra kommet til Goa for at overvære autodaféen – og alle talte de kun om højtideligheden.

"Jeg vil hen at se den store procession," sagde Philip til sig selv, da han lagde sig på sengen. "Det vil forjage de mørke tanker for en stund, og Gud ved, hvor sørgelige mine tanker nu er blevet. Amine, kære Amine, gid englene tage dig i deres varetægt!"

40

Til trods for, at dagen i morgen skulle gøre ende på al Amines håb og frygt – al hendes kortvarige lykke – hendes uvished og elendighed – sov hun dog godt, indtil hendes sidste søvn i denne verden blev forstyrret ved, at skodder og slåer blev trukket fra på døren til hendes celle, og overslutteren viste sig med et lys. Amine fo'r op – hun havde drømt om sin mand – om lykke! Hun vågnede til den sørgelige virkelighed. Der stod slutteren med en dragt i hånden, som han forlangte, hun skulle tage på. Han tændte en lampe til hende og lod hende være ene. Dragten var af sort serges med hvide striber.

Amine tog den på og lagde sig på sengen, hvor hun prøvede på, om muligt, at genkalde sig den drøm, hun var blevet vækket af, men forgæves. Der hengik to timer, inden slutteren igen trådte ind og befalede hende at følge med. Det er måske noget af det rædsomste, inkvisitionen har for skik, at de anklagede, efter at klagen er rejst, enten de så vedgår deres brøde eller ej, vender tilbage til deres fængsler uden ringeste forestilling om, hvad dom der er overgået dem, og når de kaldes frem den morgen, de skal henrettes, holdes de hen i samme uvidenhed.

Alle de fængslede blev af slutteren kaldt frem af de forskellige fængsler og ført ind i en stor sal, hvor de mødte deres lidelsesfæller.

I denne rummelige, kun svagt oplyste sal sås hen ved to hundrede mænd stående ligesom for at søge støtte op ad væggene, alle iførte det samme sorte og hvide serges; de stod så

ubevægelige, så lammede af rædsel, at, hvis de ikke havde drejet øjnene i hovedet for at se efter slutterne, som gik ud og ind, kunne man godt have troet om dem, at de var af sten. Det var uvisheden, de kæmpede med, værre end når man drages med døden. Noget efter blev et vokslys på godt halvanden meters længde stukket hver af de fængslede i hånden; nogle fik så befaling til over deres øvrige dragt at trække sanbenitoerne – andre skulle have samarierne på. De, der fik disse med flammer bemalede dragter, opgav sig selv som fortabte, og det var skrækkeligt at se hver enkelts sjæleangst, efterhånden som dragterne, én for én, blev bragt frem; sveden perlede i store dråber på hans pande, mens han med rædsel ventede på, at en af dem også skulle blive ham overrakt. Alle var bytte for tvivl, angst og gru!

Men arrestanterne i denne sal hørte ikke til dem, der skulle lide døden. De, der bar sanbenitoerne, skulle være med i processionen, men kun få en mild straf; de, der bar samarierne, var vel blevet dømt til døden, men befriet for den fortærende ild ved tilståelsen af deres brøde; de malede flammer på deres dragter var vendt nedad og tilkendegav, at de ikke skulle lide døden; men dette vidste de ulykkelige stakler ikke, og rædslerne ved en smertefuld død stirrede dem i møde.

En anden sal svarende til den, hvor mændene var blevet samlet, optoges af kvindelige misdædere. De samme ceremonier blev iagttaget – den samme tvivl, angst og sjælekval stod malet i hvert ansigt. Men der var et tredje værelse, mindre end de andre to, og dette var forbeholdt dem, der var dømt til at lide døden på bålet. Det var til dette værelse, Amine blev ført, og der forefandt hun syv andre fanger, klædt ligesom hun selv; kun

to af dem var europæere; de andre fem var negerslaver. Hver af disse havde sin skriftefader med sig og lyttede med alvor til hans formaninger. En munk nærmede sig Amine, men hun vinkede med hånden, at han skulle gå sin vej; han så på hende, spyttede på gulvet og forbandede hende. Overslutteren viste sig nu med dragter til dem, der var i dette værelse; det var samarier og afveg kun for så vidt fra de andre, at flammerne på dem var malet opad i stedet for nedad. Disse dragter var af gråt tøj og vide som en fragtmandskavaj; nederst var der både for og bag malet et billede af den, der bar samarien, det vil sige blot ansigtet, hvilende på et brændende knippe kviste og omgivet af flammer og djævle. Under portrættet stod den brøde optegnet, for hvilken den pågældende skulle lide døden. Huer, af form som sukkertoppe og bemalet med flammer, blev også bragt ind og sat på hovedet af dem, og de lange vokslys blev stukket dem i hænderne.

Efter at Amine og de andre domfældte var blevet iført disse dragter, forblev de nogle timer i værelserne, før tiden kom, til at processionen skulle tage sin begyndelse; for slutteren havde kaldt dem alle op ved omkring klokken to om morgenen.

Solen stod op i al sin glans, til stor fryd for medlemmerne af det hellige officium, der ikke gerne ville have haft gråvejr på en dag, hvor de skulle hævde kirkens ære og lægge for dagen, hvor godt de handlede i samklang med Frelserens milde lærdomme – om kærlighed, barmhjertighed, overbærenhed med hinanden og fordragelighed. Gud i Himlen! Og ikke blot frydede de sig, der hørte til den hellige Inkvisition, men også de tusinder og atter tusinder, som havde flokket sig sammen alle vegne fra for at overvære den frygtelige ceremoni og holde jubelfest – mange

virkelig drevet af fanatisk overtro, men endnu flere ledet af tankeløshed og lyst til gøgl og glans. De offentlige pladser og gader, som processionen skulle passere, var fulde af mennesker fra den tidlige morgen, silketøjer, tæpper, guld- og sølvindvirkede stoffer hang ud over balkonerne og ud ad vinduerne til ære for processionen. Hver eneste balkon og hvert vindue var tæt bepakket med herrer og damer i deres stiveste puds, der alle med længsel ventede på at se staklerne paradere forbi, inden de led døden; men verden ynder jo det spændende, og hvor er der noget så spændende for et overtroisk folk som netop en autodafé?

Da solen stod op, lød dumpe slag fra domkirkens store klokke, og alle arrestanterne blev ført ned til den store sal, for at rækkefølgen i processionen kunne blive ordnet. Ved den store indgangsdør, på en ophøjet trone, sad storinkvisitoren, og i en kreds uden om ham mange af de mest formående mænd i Goa, adelige og fornemme. Ved siden af storinkvisitoren stod hans sekretær, og efterhånden som de fængslede gik forbi tronen og nævntes ved navn, opråbte sekretæren for hver gang navnet på en af disse herrer, som så straks trådte frem og tog plads ved siden af arrestanten. Disse folk benævnes gudfædre; deres bestilling er at ledsage og indestå for vedkommende, som de har påtaget sig at holde øje med, indtil ceremonien er forbi. Det bliver regnet for en stor ære for dem, som storinkvisitoren sætter til denne bestilling.

Endelig begyndte processionen. Først hævede dominikanerordenens banner sig højt i vejret; for fra dominikanerne var inkvisitionen udgået, og de gjorde krav på denne forret ifølge mangeårig hævd. Efter banneret fulgte

munkene selv i to rækker. Og hvad var mottoet på deres banner? "*Justitia et misericordia!*" [Note 3)]. Bag efter fulgte misdæderne, tre hundrede i tal, hver med sin gudfader ved siden og sit store vokslys tændt i hånden. De, hvis overtrædelse lettest får aflad, går forrest; alle er barhovedede og barfodede. Efter denne afdeling, som kun bar den sorte og hvide serges-dragt, kom de, der havde sanbenitoerne på, og derefter de, som havde samarierne med de nedadvendte flammer. Her blev rækkerne i processionen brudt af et stort kors, hvortil var fastnaglet et udskåret billede af Frelseren, der blev båret således, at ansigtet vendte fremefter. Det blev gjort med vilje for at tilkendegive, at de foran krucifikset, som frelseren altså så ned på, ikke skulle lide døden, og at de bag ved dette, som han vendte ryggen, var dømt til at fortabes for evigt, både i denne verden og i den næste. Efter krucifikset fulgte de syv dødsdømte, og som den mest brødefulde gik Amine til sidst. Men processionen hørte ikke op her. Bag efter Amine fulgte fem billeder, løftet i vejret på høje stænger og iklædte samme slags med flammer og djævle bemalede dragter. Bag efter hvert billede blev der båret en ligkiste med et skelet i; billederne skulle forestille dem, der var døde i deres fængsel eller havde udåndet under torturen, men hvis sag alligevel var blevet behandlet og påkendt efter deres død og faldet således ud, at de var blevet dømt til at brændes. Disse skeletter var blevet gravet op, og på dem skulle nu den samme straf fuldbyrdes, som de ville have været hjemfaldet til, om de endnu havde været i live. Billederne skulle bindes til retterpælene, og benene fortæres af ilden. Først da fulgte inkvisitionens medlemmer, dens "venner", munke, præster og

bodfærdige i hundredvis, i sorte dragter, som helt dækkede deres ansigter, men alle med tændte kerter i hånden.

Det varede to timer, inden processionen, hvis parademarch var blevet lagt gennem næsten alle hovedgader i Goa, kom hen til Domkirken, hvor yderligere ceremonier skulle gennemgås. De barfodede misdædere kunne nu næppe gå mere, da de små skarpe flintesten således havde skåret dem i foden, at de efterlod sig blodige spor op ad Domkirkens trappetrin.

Højalteret i kirken var behængt med sort klæde og oplyst af kerter i tusindvis. På den ene side af det var en trone for storinkvisitoren, på den anden en forhøjning for Goas vicekonge og hans følge. Midtskibet havde bænke til arrestanterne og deres gudfædre; de andre afdelinger af processionen bøjede af til højre og venstre ind i sideskibene og blandede sig foreløbig mellem tilskuerne. Da arrestanterne trådte ind i kirken, blev de ført hen til deres siddepladser, så at de mindst skyldige sad nærmest ved alteret, og de, der var dømt til bålet, blev sat længst borte fra det.

Amine vaklede hen til sin plads og længtes efter den stund, der skulle rive hende bort fra en kristen verden. Hun tænkte ikke på sig selv eller på, hvad hun skulle lide; hun tænkte kun på Philip, på, at han var i sikkerhed for disse ubarmhjertige – på den lykke, hun havde, at dø først, og på, at hun skulle møde ham igen i Evigheden.

Den lange indespærring, den spænding og angst, hun havde været i, havde taget svært på hende; udmattet og forpint af smerter både af at gå og af at have været udsat for den brændende sol efter i så mange måneder at have været indestængt i et fangehul – var hun nu ikke længere nogen

glimrende skønhed; men dog var der noget så meget mere rørende i hendes, skønt afmagrede, alligevel fuldendt smukke træk. Da hun tildrog sig almindelig opmærksomhed, gik hun med nedslagne, næsten lukkede øjne; men så hun engang imellem op, vidnede de lyn, som udgik fra dem, om den stolte sjæl, der boede indenfor, og mange rædddedes og undredes, mens endnu flere ynkedes over, at et så ungt og endnu så yndigt væsen skulle hjemfalde til en så gruelig skæbne. Amine havde kun siddet et par sekunder på sin plads i Domkirken, da hun, overvældet af sine følelser og af mathed, sank afmægtig om.

Var der nogen, der trådte frem for at hjælpe hende, for at løfte hende op og række hende noget, der kunne genoplive hende? Nej – ikke én. Der var folk i hundredvis, der ville have gjort det, men de vovede det ikke; hun var en forskudt, ekskommuniceret, ryggesløs og fortabt, og havde én, hvilken som helst, drevet af medynk med en lidende medskabning, dristet sig til at løfte hende op, så ville han være blevet betragtet med mistanke og sandsynligvis blevet anholdt, for at skulle gøre den hellige Inkvisition rede for at have fulgt samvittighedens røst.

Lidt efter gik to af Inkvisitionens betjente hen til Amine og løftede hende op, så hun igen kom til at sidde og kom så meget til sig selv, at hun kunne holde sig oppe i sædet.

En dominikanermunk holdt derpå en præken, hvori han afmalede den hellige Inkvisitions ømhed, barmhjertighed og faderlige kærlighed. Han sammenlignede inkvisitionen med Noahs ark, som alle dyrene gik ud af efter Syndfloden, men med den forskel – til stor anbefaling for det hellige officium – at dyrene gik ud af arken uden at være blevet bedre, end da de

gik derind, hvorimod de, der var trådt inden for Inkvisitionens mure, grumme af natur og tilbøjelighed og med hjerter som ulve, kom ud igen så milde og spage som lam.

Den offentlige anklager besteg dernæst prædikestolen, og fra denne oplæste han alle de forbrydelser, som de, der var blevet dømt, havde begået, tillige med de straffe, de skulle lide. Hver arrestant blev, efterhånden som turen kom til, at hans dom skulle oplæses, af betjentene ført frem foran prædikestolen for der, stående oprejst med sit vokslys tændt i hånden, at høre sin dom. Så snart dommene på alle dem, hvis liv var blevet skånet, var blevet oplæst, iførte storinkvisitoren sig sit præstelige ornat, og fulgt af flere andre løste han dem af bandet – som man forudsatte, de havde pådraget sig – ved med en lille kost at bestænke dem med vievand.

Så snart denne del af ceremonien var forbi, blev de, der var dømt til at lide døden, tillige med billederne af dem, der var sluppet fri ved forinden at afgå ved en naturlig død, en for en ført frem, og dommen blev dem forkyndt. Slutningen af denne var fælles, enslydende for dem alle, "at den hellige inkvisition i betragtning af deres hjerters hårdhed og deres misgerningers storhed fandt det muligt at tilgive dem. Med stor bekymring overgav den dem i den verdslige retfærdigheds hænder til at lide straf efter lovene, men samtidig opfordrede den imidlertid myndighederne til at vise de ulykkelige stakler mildhed og skånsomhed, og hvis de absolut skulle lide døden, at det da i alt fald måtte ske uden blodsudgydelse". Hvilken hån og spot indeholdt ikke denne tilsyneladende forbøn om ikke at udgyde blod, når man for at efterkomme opfordringen satte pinen og dødskampen på bålet i stedet.

Amine var den sidste, der blev ført frem for prædikestolen, der stod støttet op ad en af de svære piller i midtskibet tæt ved den trone, storinkvisitoren sad på. "Du, Amine Vanderdecken," råbte den offentlige anklager. I dette øjeblik mærkede man en usædvanlig støj midt blandt den talrige skare, der stod neden for prædikestolen; de puffede til og mundhuggedes med hinanden, og betjentene hævede deres stave for at tilvejebringe tavshed og sømmelig ro, men det blev ikke bedre af den grund.

"Du, Amine Vanderdecken, som er anklaget for –". Anden gang begyndte de inde i menneskemassen at brydes, og ud af stimlen styrtede en ung mand frem, fo'r hen til det sted, hvor Amine stod, og sluttede hende i favn.

"Philip! Philip!" skreg Amine, idet hun sank til hans bryst; da han greb hende, faldt huen med de malede flammer af hendes hoved og trillede hen ad marmorgulvet. "Min Amine – min hustru – min sjæls tilbedte – er det således, vi skal mødes! Strenge herre, hun er uskyldig. Træd til side, mænd," vedblev han, henvendt til Inkvisitionens betjente, der ville have revet dem fra hinanden. "Træd til side, eller I skal undgælde for det med jeres liv."

Denne trussel imod betjentene og dette brud på alle ordensbestemmelser var noget, man ikke uden videre kunne se igennem fingre med; hele kirken var som i oprør, og det højtidelige ved ceremonien var lige ved at forstyrres. Vicekongen og hans ledsagere havde rejst sig fra deres stole for bedre at kunne se, hvad det var, der gik for sig, og mængden pressede på. Storinkvisitoren gav derfor sine befalinger, og nogle andre betjente ilede de to, som havde ført Amine frem, til hjælp og gav sig til at vikle hende ud af Philips favntag. Kampen

var hård. Philip syntes at have fået tyve mænds styrke; der gik nogle minutter, før det lykkedes dem at få dem skilt ad, og da de endelig havde gjort det, var han aldeles ustyrlig.

Også Amine, som to af "vennerne" holdt fast på, skreg op i vilden sky, mens hun, ganske vist forgæves, forsøgte endnu en gang at kaste sig i sin mands arme. Endelig sled Philip sig løs ved en voldsom kraftanstrengelse, men lige som han var blevet fri, sank han hjælpeløs om på flisegulvet. Anspændelsen havde fået et blodkar i ham til at springe, og han lå ubevægelig henstrakt på gulvet.

"O Gud! O Gud! De har dræbt ham – uhyrer – mordere – lad mig omfavne ham, blot én gang endnu," råbte Amine ude af sig selv.

En præst trådte nu frem med sorgen præget i sit ansigt – det var pater Mathias; han anmodede nogle af de hosstående om at bære Philip Vanderdecken ud, og i bevidstløs tilstand med blodet strømmende ud af munden blev Philip fjernet fra Amines øjne.

Hendes dom blev oplæst – hun hørte den ikke, hun havde ikke sans for noget. Hun blev ført tilbage til sin plads, og nu var alt hendes mod knækket, og hele hendes udholdenhed og standhaftighed veget; under den øvrige del af ceremonien opfyldte hun domkirken med sin vilde, krampagtige hulken, alle bønner og trusler var fuldstændig spildt på hende.

Alt var nu til ende med undtagelse af det sidste og mest tragiske optrin i dramaet. De misdædere, der var blevet skånet, blev af deres gudfædre ført tilbage til Inkvisitionens hus, hvorimod de, der var blevet domfældt, blev ført ned til flodbredden for at lide døden. Det var på en stor åben plads til

venstre for toldkontoret, at denne ceremoni skulle udføres fra ende til anden. Ligesom i domkirken var der ophøjede tronsæder i beredskab for storinkvisitoren og vicekongen, der med megen pomp satte sig i spidsen for processionen, efterfulgt af en umådelig folkesværm. Tretten retterpæle hævede sig op fra pladsen, otte for de levende, fem for de døde. Bødlerne havde enten sat sig ned på brændestablerne eller risknipperne eller stod ved siden af dem og ventede på deres ofre. Amine kunne ikke gå; i begyndelsen blev hun taget under armen af "vennerne", men senere ligefrem båret hen til den pæl, der var bestemt for hende. Da de stillede hende op overfor den, lod hendes mod til at vende tilbage, hun gik kækt op til den, lagde armene over kors og lænede sig op ad den.

Bødlerne begyndte nu at udføre, hvad de havde at gøre; lænkerne blev lagt rundt om Amine, brændet og risknipperne stablede op i en rundkreds om hende. De samme forberedelser var truffet med alle de andre misdædere, og skriftefædrene stod ved siden af hvert offer. Amine afviste foragteligt dem, der nærmede sig hende, da pater Mathias næsten åndeløs viste sig foran menneskemassen, gennem hvilken han havde banet sig vej.

"Amine Vanderdecken – ulykkelige kvinde! Havde du lydt mit råd, så ville dette ikke være sket. Nu er det for sent, men ikke for sent til at frelse din sjæl. Opgiv derfor denne genstridighed, denne hjertets forhærdelse; påkald den højt ophøjede Frelser, at han må modtage din ånd – påkald hans nåde for hans blodige vunders skyld. Det er den ellevte time, men ikke for sent. Amine," sagde den gamle mand med tårer i øjnene, "jeg

bønfalder, jeg besværger dig. Lad i det mindste denne tunge sten falde fra mit hjerte."

"*Ulykkelige kvinde,* siger du!" svarede hun; "sig hellere *ulykkelige præst*! Amines lidelser vil snart være endt, mens du herefter skal lide de fordømtes kvaler. Ulykkelig var den dag, da min mand frelste dig fra døden. End mere ulykkelig var den medlidenhed, som bevægede ham til at tilbyde dig ly og tilflugtssted. Ulykkeligt har bekendtskabet med dig været lige fra den første dag og til den sidste. Jeg overlader til din egen samvittighed – om du ellers har nogen – at dømme os imellem, men jeg ville ikke bytte denne grusomme død mod alle de kvaler, som du skal udstå i hele dit øvrige liv. – Gå bort fra mig – jeg dør i mine fædres tro og foragter en trosbekendelse, der tillader en sådan handling som denne."

"Amine Vanderdecken " råbte præsten og faldt på knæ for hende, idet han fortvivlet vred sine hænder.

"Gå bort fra mig, fader."

"Der er kun ét minut igen – for Guds skyld –"

"Så siger jeg dig, gå bort fra mig – dette minut er mit eget."

Pater Mathias vendte sig fortvivlet bort, og tårerne strømmede ned ad den gamle mands kinder. Som Amine sagde, var han over al måde elendig og ulykkelig.

Overbøddelen spurgte nu skriftefædrene, om misdæderne døde i den sande tro. Svaredes der bekræftende, blev der lagt dem et reb rundt om halsen og snoet om pælen, så de blev kvalte, inden bålet blev tændt. Alle de andre misdædere var døde på denne måde, og overbøddelen spurgte pater Mathias, om Amine kunne gøre fordring på så megen nåde. Den gamle præst svarede ikke, men rystede på hovedet.

Bøddelen vendte sig bort. Efter et øjebliks tøven fulgte pater Mathias efter ham, greb ham i armen og sagde med bævende stemme: "Lad hende ikke lide længe."

Storinkvisitoren gav nu tegnet, og alle bålene blev tændt i samme nu. For at føje præsten havde bøddelen kastet en bunke vådt halm på Amines bål, så dette opsendte en tyk og kvælende røg, inden det blussede op i lys lue.

"Moder! Moder! Jeg kommer til dig!" var de sidste ord, man hørte fra Amines læber.

Flammerne rasede nu i hele deres vælde og slog i vejret højt op over toppen af den pæl, hvortil hun var blevet lænket. Lidt efter lidt sænkede de sig igen, og da kun de glødende emmer dækkede jorden, var nogle stumper ben, der blev hængende ved lænken, alt, hvad der var tilbage af den en gang uforlignelig skønne og højsindede Amine.

41

År er gået, siden vi skildrede Amines lidelser og gruelige død; nu fører vi igen Philip Vanderdecken frem på skuepladsen. Hvor har han været i al denne tid? Sindssyg – til sine tider været fuldstændig gal, belagt med lænker og tæmmet ved hug, til andre tider derimod har han været stille og fredelig. Af og til syntes fornuften at ville bryde frem som solen på en gråvejrsdag, men den blev så igen formørket. I mange år var der en, som omhyggeligt plejede ham og levede i håbet om at se ham få sin fornuft igen, plejede ham, opfyldt af anger og ruelse – men døde uden at få sit ønske opfyldt. Det var pater Mathias!

Huset i Terneuse var for længe siden sunket i grus; i mange år ventede det på, at dets retmæssige ejermænd skulle vende tilbage; til sidst fremkom udarvingerne med deres fordringer og fik Philip Vanderdeckens rørlige og urørlige ejendom udleveret endog Amines skæbne var gået de fleste af glemme, skønt et billede af hende, stående på brændende kul, og forneden med angivelse af, hvad hun havde forbrudt, endnu den dag i dag, som skik og brug er, hænger i Inkvisitionens kirke og tildrager sig ved sin udtryksfulde skønhed enhver forbigåendes opmærksomhed, selv de mest ligegyldiges.

Men mange, mange år er gået – Philips hår er hvidt – hans engang så kraftige skikkelse er nu krumbøjet – og han lader til at være meget ældre, end han virkelig er. Han er nu igen ved sin fulde fornuft, men har ingen legemlige kræfter mere. Træt af

livet er alt, hvad han higer efter, at fuldbyrde sin sendelse og så at gå i døden med glæde.

Relikvien er aldrig blevet ham frataget; han er blevet frigivet fra dåreanstalten og forsynet med midler til at kunne vende tilbage til sit fædreland. Ak! Han har nu intet fædreland – intet hjem – intet i hele den vide verden, som kan friste ham til at blive i den – alt, hvad han ønsker, er – at gøre sin pligt og at dø.

Skibet var sejlklart til at afgå til Europa, og Philip Vanderdecken gik om bord – han var lige glad med, hvor han tog hen. At vende tilbage til Terneuse var ikke målet for hans rejse; han kunne ikke udholde den tanke at skulle gense det sted, der mindede ham om så megen lykke, og ak! om så megen sorg. Amines billede stod indgraveret i hans hjerte, og han imødeså med længsel den stund, da han skulle kaldes bort herfra for at genforenes med hende i åndernes rige.

Han var som vågnet op af en drøm, efter i så mange år at have været sindssyg. Han var ikke længere den oprigtige katolik, som han engang havde været; han kunne aldrig tænke på religionen uden samtidig at tænke på sin Amines gruelige skæbne. Endnu holdt han dog fast ved relikvien – den troede han på – og på den alene. Den var hans Gud – hans tro – hans et og alt – det pas, der skulle hjælpe ham og hans fader ind i den anden verden – det middel, der skulle genforene ham med hans Amine; timevis kunne han sidde og holde denne så højt skattede genstand i sin hånd – stirre på den – og i mindet fremdrage enhver betydningsfuld begivenhed i sit liv, lige fra den tid hans stakkels moder døde, og han første gang så Amine, og indtil det sidste gruelige optrin. Den var ham en dagbog

over hans tilværelse, og til den knyttede sig alle hans forhåbninger om det tilkommende.

"Hvornår vil det dog blive fuldbyrdet?" var stadig og altid det samme, hans tanker idelig kom tilbage til. "Velsignet skal den dag mig være, da jeg forlader denne afskyelige verden og søger den anden og bedre, hvor de "trætte finder hvile"."

Skibet, som Philip var gået om bord på som passager, var *Nostra Señora da Monte*, en brig på tre hundrede tons, bestemt til Lissabon. Kaptajnen var en gammel portugiser, fuld af overtro og forfalden til drik, især arrak – noget, der ellers er temmelig usædvanligt at træffe hos folk fra hans land. De afsejlede fra Goa; Philip stod agter ude og betragtede med blandede følelser spiret på Domkirken, hvor han sidste gang havde sagt sin hustru farvel, da der var en, som tog ham ved albuen, og han vendte sig om.

"Igen rejsekammerater!" sagde en velbekendt stemme – det var Schriftens.

Der var ingen forandring at spore i mandens udseende, han bar ikke mærker af, at årene havde taget på ham; hans ene øje stirrede lige så skarpt på folk, som det altid havde gjort.

Philip fo'r sammen, ikke blot ved at se dette menneske, men ved de minder, det vakte hos ham, at han så uventet viste sig. Det stod imidlertid kun på et sekund, så var han atter rolig og tankefuld.

"De her igen, Schriften?" ytrede Philip. "Jeg håber, at Deres nærværelse bebuder, at min opgave nu vil blive løst."

"Måske," svarede lodsen; "vi er begge trætte."

Philip svarede ikke; han spurgte end ikke Schriften om, på hvad måde han var undveget fra fortet; det brød han sig ikke

om at vide; han mærkede godt, at der var noget trolddomsagtigt ved denne mands liv.

"Mangfoldige skibe er forlist, Philip Vanderdecken, ved at støde på Deres faders skib, og mangfoldige sjæle stævnet til at aflægge regnskab for deres dommer, i al den lange tid De har været indespærret," bemærkede lodsen.

"Måtte blot vort næste sammenstød med ham få et bedre udfald – måtte det blot blive det sidste," svarede Philip.

"Nej, nej, langt hellere må han udstå sin dom og vedblive at sejle til Dommedag," svarede lodsen og betonede stærkt, hvad han sagde.

"Nedrige skurk! Jeg har en anelse om, at du ikke vil få dit afskyelige ønske opfyldt. Bort fra mig! – Af vejen med dig! Eller du skal få at mærke, at selv om hårene på mit hoved er blevet hvide af sorg og ulykke, så har jeg dog endnu nogen kraft i min arm."

Schriften skulede til ham, da han gik sin vej; han syntes at nære nogen frygt for Philip, skønt den ikke kunne lignes med det had, han bar til ham. Han gentog nu sine forsøg fra gamle dage på at ophidse folkene imod Philip, ved at foregive, at han var en anden Jonas, som ville bringe skibet til at forlise, og at han var i komplot med Den flyvende Hollænder. Philip mærkede meget snart, at de skyede ham, og greb derfor til modbeskyldninger, der var lige så ærerørige for Schriften, som han erklærede for at være en djævel. Schriften havde det ydre så meget imod sig, mens Philip derimod var så vindende, at folkene om bord ikke rigtig vidste, hvad de skulle tro. De delte sig: Nogle stillede sig på Philips side – andre holdt med Schriften, og kaptajnen tillige med adskillige andre betragtede

dem begge med lige stor rædsel og længtes efter den stund, da man kunne sende dem fra borde.

Som ovenfor bemærket, var kaptajnen meget overtroisk og havde tillige slået sig svært på flasken. Om morgenen plejede han at være ædru og at bede, men ud på eftermiddagen var han gerne drukken og forbandede de selv samme helgener, som han et par timer forinden havde anråbt om beskyttelse.

"Den hellige Sankt Antonio holde sin hånd over os og fri os nådig vel fra den prøvelse," sagde han om morgenen, efter at have talt sammen med passagererne om Dødssejleren. "Alle helgener fri os fra det onde," vedblev han, idet han ærbødig tog sin hat af og korsede sig. "Lad mig bare komme godt og vel af med disse farlige mennesker, så vil jeg ofre hundrede vokslys, hvert på 3 unzer, på den hellige jomfrus alter, så såre jeg i god behold er kommet til ankers ud for tårnet i Belem [Note 4)].

Om aftenen talte han i en anden tone.

"Hvis den forbandede Sankt Antonio ikke hjælper os, så gid han da også må blive brændt i de evige ildsluer; ad Helvede til med ham og hans svin med; har han mod og mandshjerte til at gøre sin pligt, så kan alt blive godt; men han er en rigtig usselryg, der ikke bryder sig om nogen og ikke vil hjælpe dem, der påkalder ham i nød og trængsel. *Caramba*! Der kan du have det så godt," udbrød kaptajnen, idet han så hen mod det lille helgenskrin ved nathuset og knipsede med fingrene ad billedet – "jeg bryder mig ikke en snus om dig, du feje kujon, der ikke dur til noget og aldrig hjælper os i vor nød. Paven må kanonisere nogle bedre helgener til os; alle dem, vi har nu, er opslidt. I de gode gamle dage, da kunne de gøre gavn, men nu vil jeg ikke give to unzer guld for hele slænget – put du det i

lommen, du dovne gamle slyngel!" – fortsatte kaptajnen og knyttede næver ad stakkels Sankt Antonio.

Skibet var nu nået til sydkysten af Afrika, omtrent to hundrede kilometer fra Kap Agulhas; det var en yndig morgenstund, bølgerne var kun svagt krusede; der blæste en mild og stadig brise, og skibet holdt det gående for vinden med omtrent 8 kilometers fart i timen.

"Gud velsigne de salige helgener," sagde kaptajnen, som lige var kommet op på dækket. "Blot vinden vil gå en smule mere om til bedste for os, så ligger vi ret kurs. – Jeg siger endnu en gang, Gud velsigne de salige helgener, men frem for alle fortjener vor skytspatron, Sankt Antonio, det, da han har taget *Nostra Señora da Monte* i sin særlige varetægt. Vi har udsigt til smukt vejr; kom, signors, lad os gå ned til frokost, og efter frokosten vil vi nyde vore cigarer på dækket."

Men scenen skiftede snart; en skybanke hævede sig i vejret østfra med en så rivende hastighed, at det i matrosernes øjne var helt unaturligt, og den bredte sig snart over hele himlen. Solen formørkedes, alt var gråt i gråt og lå i en eneste uigennemtrængelig, unaturlig tykning. Vinden lagde sig, og havet var stille.

Det var ikke ganske bælgmørkt, men himlen var overtrukket med en rødlig tåge, der gav det udseende af, at verden stod i brand.

I kahytten var Philip den første, der lagde mærke til, at mørket tog til, og han gik derfor op på dækket, efterfulgt af kaptajnen og passagererne, som var overmåde forbavsede. Det var unaturligt og ufatteligt. "Beskærm os nu, hellige jomfru – hvad kan dette dog være?" udbrød kaptajnen i et anfald af

skræk. "Hellige Sankt Antonio! Beskærm os! – Det er jo forfærdeligt."

"Se der! Der henne," råbte matroserne og pegede ud over låringen af skibet. Alle rettede de deres øjne ud over rælingen for at finde ud af, hvad der havde forårsaget dette udbrud. Philip, Schriften og kaptajnen stod side om side. Tværs for skibet, i en afstand af ikke mere end to kabellængder, så de de spidse mastetoppe og stænger af et andet skib langsomt dukke op af vandet. Det blev ved at hæve sig lidt efter lidt, så kom fastestængerne og mærseræerne til syne med sejlene sat; højere og højere steg skibet op af havet; dets undermaster og vanter viste sig nu over vandskorpen og endelig også skroget. Det blev endnu ved at hæve sig, indtil portene med kanonerne og til sidst så meget af skibet, som kunne flyde, helt og holdent ragede op over vandet, hvor det blev liggende tæt ved dem med sin storrå braset firkant og underdrejet.

"Hellige jomfru!" udbrød kaptajnen og vovede næppe at ånde; "jeg har nok vidst af, at skibe *kan gå under*, men aldrig før, at skibe kan *dukke op af vandet*. Nu vil jeg give et tusinde vokslys, hvert på ti unzer, til den hellige jomfrus alter, for at fri os ud af denne nød. Et tusinde vokslys! Hør mig, velsignede frue – hvert på ti unzer. Mine herrer," råbte kaptajnen til passagererne, som stod aldeles fortabte – "hvorfor lover De ikke noget? – Lov, hører De, De kan dog i alt fald sagtens love noget?"

"Dødssejleren – Den flyvende Hollænder," skreg Schriften; "jeg sagde Dem det nok. Philip Vanderdecken, der er Deres fader – hi! hi!"

Philips øjne havde hele tiden været rettet mod skibet; han opdagede, at de var ved at fire en båd ned fra dets låring. "Det

er jo muligt," tænkte han, "at jeg vil få lejlighed til det," og han stak hånden ind på brystet og knugede relikvien.

Mørket tog nu mere til, så at det fremmede skibs skrog lige akkurat kunne skimtes igennem den tykke luft. Matroserne og passagererne kastede sig på knæ og påkaldte deres helgener. Kaptajnen løb ned efter et lys, der skulle tændes foran Sankt Antonios billede, som han tog ud af dets skrin og kyssede med tilsyneladende megen andagt og rørelse og satte det så ind igen på dets plads.

Kort efter hørtes årer plaske på siden af skibet, og en stemme råbte: "Hør, godtfolk, lang os en ende der forude."

Der var ingen, som svarede eller efterkom anmodningen – alene Schriften gik hen til kaptajnen og sagde ham, at i fald de ville have breve sendt med, måtte han ikke tage imod dem, da skibet så ville være viet til undergang, og de alle til hobe omkomme.

En mand viste sig nu og sprang ind over rælingen ved falderebet. "I kunne dog sagtens have ladet mig få et falderebstov, folkens," sagde han, idet han trådte ned på dækket; "hvor er kaptajnen?"

"Her," svarede kaptajnen, mens han rystede fra top til tå. Den mand, der nærmede sig ham, så ud som en vejrbidt sømand, med skindhue og sejldugsbukser på; nogle breve havde han i hånden.

"Hvad er til Deres tjeneste?" råbte endelig kaptajnen.

"Ja – hvad er til Deres tjeneste?" gentog Schriften – "hi! hi!"

"Hvad, du her, lods?" bemærkede manden; "jeg troede, at du var kradset af for mange tider siden."

"Hi! Hi!" svarede Schriften og vendte sig bort.

"Ja, sagen er den, kaptajn, vi har haft meget hårdt vejr og vil grumme gerne have nogle breve sendt hjem; jeg tror, vi kommer aldrig omkring dette Kap."

"Jeg kan ikke tage dem med," råbte kaptajnen.

"Kan ikke tage dem med! Nå – det var meget underligt – men hvert eneste skib siger nej til at tage vore breve med. Det er meget uvenligt; sømænd burde dog have nogen medfølelse med deres lige, især når de er i nød. Vorherre ved, vi har stor lyst til at se vore hustruer og familier igen, og det vil dog være dem en trøst, om de blot kunne høre noget fra os."

"Jeg kan ikke tage Deres breve med – alle helgener bevare os," svarede kaptajnen.

"Vi har været længe ude," sagde matrosen og rystede på hovedet.

"Hvor længe," spurgte kaptajnen, da han ikke vidste, hvad han skulle sige.

"Det kan vi ikke sige så bestemt; vor almanak gik over bord i en blæst, og vi har mistet vort bestik. Vi har nu aldrig vor bredde nøjagtig mere, for vi kan ikke iagttage solens deklination til rette tid og sted."

"Lad mig se Deres breve," sagde Philip, idet han trådte frem og tog dem ud af hånden på matrosen.

"Ingen må røre ved dem," skreg Schriften.

"Væk, uhyre!" svarede Philip; "hvem drister sig til at træde mig i vejen?"

"Fordømt – fordømt – fordømt!" skreg Schriften, idet han løb op og ned ad dækket og brast så i en uhyggelig skraldende latter.

"Rør ikke ved brevene," sagde kaptajnen, der stod og skælvede, som om han havde den rystende syge.

Philip svarede ikke, men strakte hånden ud efter brevene.

"Her er et fra vor andenstyrmand til hans hustru i Amsterdam, som bor ved Waserkajen."

"Det er længe siden Waserkajen eksisterede, gode ven; der er nu en stor dok for skibe, hvor den en gang var," svarede Philip.

"Det er da ikke muligt!" svarede manden; "her er et andet fra bådsmanden til hans fader, som bor på Gammeltorv."

"Gammeltorv er for længe siden blevet nedlagt, og nu står der en kirke på det sted."

"Det er vel ikke muligt!" svarede sømanden; "her er et fra mig selv til min kæreste, Vrow Ketser – med penge til at købe hende et nyt smykke for."

Philip rystede på hovedet. "Jeg husker nok, for en tredive år siden så jeg en gammel kvinde af det navn blive jordet."

"Det er umuligt. Jeg forlod hende som ung og blomstrende. Her er et til huset Slutz & Co., som skibet tilhører."

"Et sådant handelshus er der ikke nu," svarede Philip; "men jeg har hørt, at der for mange år siden var et firma af dette navn."

"Det er umuligt! De vil have mig til grin. Her er et brev fra vor kaptajn til hans søn –"

"Giv mig det," råbte Philip og greb brevet; han ville lige til at bryde seglet, da Schriften snappede det ud af hånden på ham og kastede det ud over den læ ræling.

"Det er en nederdrægtig streg af en gammel skibskammerat," bemærkede matrosen. Schriften svarede ikke, men snappede de

andre breve, som Philip havde lagt fra sig på spillet, og kylede dem ud i søen efter det første.

Den fremmede sømand fældede tårer og gik hen igen til siden af skibet. "Det er meget hårdt – meget uartigt," bemærkede han, da han steg ned; "den tid kan måske komme, da I også ønsker, at jeres familie kan få at vide, hvordan det går jer." Dermed forsvandt han. Et par sekunder efter hørte de lyden af åreslag, der fjernede sig fra skibet.

"Hellige Sankt Antonio!" udbrød kaptajnen, "jeg er rent fra det, så forbavset og forknyt er jeg. Hovmester, bring mig arrakken op."

Hovmesteren løb ned efter flasken; da han var lige så forskrækket som sin kaptajn, tog han først selv for sig af varerne, før han bragte sin skipper den. "Nå," sagde kaptajnen efter i to hele minutter at have holdt flasken for munden og tømt den til sidste dråbe, "hvad skal vi så gøre?"

"Det skal jeg sige Dem," sagde Schriften og gik hen til ham. "Den mand der har et tryllemiddel hængende om sin hals; tag det fra ham og kast det over bord, så vil Deres skib være reddet; hvis ikke, forgår det med mand og mus."

"Ja vel, det må være rigtigt, det kan De være vis på!" råbte matroserne.

"Fæhoveder," svarede Philip, "tror I den slyngel? Hørte I da ikke, at den mand, som kom her om bord, kendte ham igen og kaldte ham skibskammerat? Han er tværtimod den person, hvis nærværelse vil blive så uheldbringende."

"Ja vist, ja vist," råbte matroserne, "det er ganske rigtigt, manden kaldte ham skibskammerat."

"Jeg forsikrer jer, det er helt forkert," råbte Schriften; "nej, han der er manden, lad ham rykke ud med sit tryllemiddel."

"Ja vel, lad ham rykke ud med tryllemidlet," råbte matroserne og fo'r ind på Philip.

Philip sprang tilbage, hen hvor kaptajnen stod. "Er I fra forstanden, ved I, hvad det er, I har for? Det er en splint af det hellige kors, jeg bærer om min hals. Kast det over bord, om I tør, så er jeres sjæle for evigt fortabte," og i det samme tog Philip relikvien frem fra sit bryst og viste kaptajnen den.

"Nej, nej, folk, lad være," udbrød kaptajnen, som nu var kommet noget til kræfter; "det går på ingen måde an – alle helgener fri og bevare os!"

Matroserne støjede og larmede imidlertid; en del af dem stemte for, at Schriften, en anden for, at Philip skulle kastes i søen; endelig gjorde kaptajnen ende på tvisten ved at beordre den lille jolle, der hang agter, firet ned, og så befalede han både Philip og Schriften at gå ned i den. Matroserne bifaldt denne løsning, da den stillede begge parter tilfreds. Philip gjorde ingen indvendinger. Schriften skreg og slog om sig, men blev alligevel kastet ned i båden. Der lå han og rystede og bævede på agtersædet, mens Philip, der havde grebet årerne, roede bort fra skibet i retning af Dødssejleren.

42

Et par minutter efter var det skib, Philip og Schriften havde forladt, ikke længere at skimte igennem den tykke tåge; Dødssejleren var endnu i sigte, men i langt større afstand fra dem end før. Philip roede rask hen imod den, men skønt den lå underdrejet, synes dog afstanden mellem dem og båden at være i tilvækst. For en kort tid holdt han inde og hvilede årerne for at trække vejret; da rejste Schriften sig og satte sig på agtersædet i båden. "De kan godt ro og ro og blive ved at ro, Philip Vanderdecken," bemærkede Schriften, "men De vil ikke indhente det skib der – nej, vist ikke, det er umuligt – vi kan få et langt kryds sammen, men De vil være lige så langt fra Deres mål ved enden af det, som De nu er ved begyndelsen. – Hvorfor kaster De mig ikke over bord igen? Så ville De få det så meget lettere – hi! hi!"

"Jeg kastede Dem en gang over bord, fordi jeg var som ude af mig selv," svarede Philip, "da De forsøgte på med magt at tage min relikvie fra mig."

"Har jeg da ikke forsøgt at få andre til at tage den fra Dem, og det endnu den dag i dag? – Har jeg ikke? – hi! hi!"

"Det har De," svarede Philip, "men nu er jeg overbevist om, at De er lige så ulykkelig som jeg selv, og at hvad De så end gør, opfylder De kun Deres bestemmelse, ligesom jeg opfylder min. Grunden og årsagen hertil kan jeg ikke angive, men vi er begge indviklet i det samme mysterium – afhænger det held, jeg skal have med mine bestræbelser, af, at jeg passer på relikvien, så

afhænger det held, De venter Dem af Deres, af, at De får fat i den og på den måde kuldkaster mit forehavende. I denne sag er vi begge kun underordnede, og De har, betræffende mit livs opgave, været min ivrigste fjende. Men, Schriften, jeg har ikke glemt og vil ingen sinde glemme, at De gav min stakkels Amine et velment råd, at De forudsagde hende, hvad skæbne der ville ramme hende, hvis hun ikke lyttede til Deres forestillinger, og at De ikke var hende fjendsk, om De end har været og endnu er det imod mig. Men til trods for, at De er min fjende, *tilgiver jeg Dem* dog for hendes skyld og vil ikke forsøge på at tilføje Dem nogen mén."

"*De tilgiver altså Deres fjende*, Philip Vanderdecken?" svarede Schriften mismodigt; "for det vedgår jeg, at jeg er."

"Ja, af mit ganske hjerte og af hele min sjæl," svarede Philip.

"Så har De overvundet mig, Philip Vanderdecken; De har nu gjort mig til Deres ven, og Deres ønsker er ved at gå i opfyldelse. De ønsker at vide, hvem jeg er. Så hør: – Den gang Deres fader viste formastelig trods mod den Almægtiges vilje og i sit raseri skilte mig ved livet, blev der stillet ham i udsigt, at den ham overgåede dom kunne blive hævet ved hans søns fortjenester. Også jeg havde klage at rejse imod ham, og den råbte på hævn; det blev mig tilstået at måtte forblive på Jorden og modvirke Deres planer; al den tid, vi var fjender, skulle De ikke have held med Dem, men når De havde efterkommet kristendommens højeste fordring, som lyder til os fra det hellige kors, ved at *tilgive Deres fjende*, så skulle De få Deres opgave løst. Philip Vanderdecken, De har tilgivet deres fjende, og begge har vi nu opfyldt vor bestemmelse."

Mens Schriften talte, var Philips øjne ufravendt rettet mod ham. Han strakte hånden ud imod Philip – denne tog imod den, og da han havde trykket den, forsvandt lodsens skikkelse og ligesom tabte sig i den tomme luft – Philip befandt sig ene.

"Barmhjertige Fader, jeg takker dig," sagde Philip, "at mit hverv er til ende, og at jeg atter skal mødes med Amine."

Philip roede derpå hen imod Dødssejleren og mærkede, at den nu ikke længere lod til at fjerne sig; tværtimod, for hvert minut kom han den nærmere og nærmere, og til sidst tog han årerne ind, klavrede op ad skibssiden og ned på dækket.

Besætningen på skibet stimlede sammen om ham.

"Jeres kaptajn," sagde Philip; "jeg må tale med jeres kaptajn."

"Hvem skal jeg melde, min herre?" spurgte en, der lod til at være overstyrmanden.

"Hvem?" gentog Philip; "sig ham, at hans søn vil tale med ham – hans søn, Philip Vanderdecken."

Besætningen ledsagede dette svar med en skingrende latter, og så snart de holdt op at le, bemærkede styrmanden med et smil:

"De fortalte Dem vist; De ville måske sige hans fader."

"Vær så god at melde hans søn," svarede Philip; "De skal ikke tage Dem af de grå hår."

"Vel, min herre, der kommer han selv for at se efter," svarede styrmanden, idet han trådte til side og pegede på kaptajnen.

"Hvad skal dette sige?" spurgte kaptajnen.

"Er De Philip Vanderdecken, kaptajn på dette skib?"

"Ja, jeg er," svarede den anden.

"Du lader ikke til at kunne kende mig! Men hvor kan du også det? Du har kun set mig, da jeg ikke var mere end tre år

gammel! Alligevel må du dog kunne mindes et brev, som du leverede din hustru."

"Ha!" svarede kaptajnen; "og hvem er du da?"

"Årene har ingen indflydelse haft på dig, men de, der lever i verden, mærker nok deres gang, og de, der tilbringer et liv i sorg og elendighed, ældes før tiden. Se i mig din søn, Philip Vanderdecken, som har efterkommet dine ønsker og efter et liv fuldt af så mange farer og genvordigheder, som kun få har oplevet, endelig har udført, hvad han lovede, og nu overrækker sin fader den dyrebare relikvie, som han higede efter at kysse."

Philip drog relikvien frem og holdt den hen mod sin fader. Som om et lyn var faret ham igennem sjælen, fo'r kaptajnen tilbage, foldede sine hænder, faldt på knæ og græd.

"Min søn! Min søn!" udbrød han, rejste sig op og kastede sig i armene på Philip, "mine øjne er åbne – den Almægtige ved, hvor længe de har været tilslørede." Arm i arm gik de agterud, bort fra folkene, som endnu stod i klynger ved kobryggen.

"Min søn, min ædle søn, før fortryllelsen bliver hævet – før vi, som vi nødvendigvis må, opløses i elementerne, lad mig da først på mine knæ aflægge dig min taksigelse og vise dig min oprigtige anger; min søn, min ædle søn, modtag en faders tak," udbrød Vanderdecken. Med glædes- og angerstårer anråbte han derpå ydmygt det væsen, han en gang så formasteligt havde trodset.

Den ældre Vanderdecken knælede ned; Philip gjorde ligeså. De omslyngede endnu hinanden med den ene arm, mens de holdt den anden i vejret og bad.

For sidste gang tog Philip relikvien frem fra sit bryst og gav sin fader den i hånden – og faderen hævede sine øjne mod

himlen og kyssede den. Og som han kyssede den, faldt de øverste lange spidse spir, ræer og sejlene, der var sat, hen i støv på Dødssejleren, flagrede lidt om i luften og sank så i havet. Stormasten, fokkemasten, bovsprydet, alt, hvad der var over dækket, smuldrede hen i atomer og forsvandt.

Atter førte han relikvien til sine læber – videre skred ødelæggelsens værk – de tunge jernkanoner sank igennem dækkene og forsvandt. Skibets mandskab, som stod og så til, svandt ind til benrade og smuldrede hen i støv og pjaltede laser, og der blev ikke andre levende tilbage om bord på skibet end fader og søn.

Endnu en gang trykkede han det hellige symbol til sine læber – plankerne og skibets tømmer skiltes ad, dækket sank langsomt og resterne af skroget flød på vandet; og mens fader og søn – den ene ung og kraftig, den anden gammel og aflægs – endnu knælende, endnu omfavnende hinanden, med hænderne løftet mod himlen, langsomt sank ned under den dybe, blå bølge, blev den mørke skyede himmel for et øjeblik oplyst af et flammende kors.

Skyerne, som hidtil havde formørket himlen, fordelte sig med tankens hurtighed – solen brød atter frem i al sin glans – de krusede bølger syntes at danse af glæde. Den skrigende måge kredsede atter om i luften, og den opskræmte albatros sov atter ind med hovedet under sin vinge, marsvinet slog kolbøtter og tumlede sig i overgiven leg. Tunfisken og delfinen sprang i vejret op over det glimrende hav. Hele naturen smilede, som om den glædede sig over, at fortryllelsen var hævet for stedse, og at

Dødssejleren ikke var mere.

Om "Dødssejleren"

Forfatter: Frederick Marryat (1792-1848).
Org.titel: *The Phantom Ship*. Føljeton i *New Monthly Magazine* marts 1837 – august 1839. Bogudgave Henry Colburn, New York 1839.
Org. udg.: .
Denne udgave baseret på: *Dødssejleren* af Kaptajn Marryat, Oversat af J. P. V. Petersen. 6. udgave. V. Pios Boghandel – Povl Branner, Nørregade, København 1922.
Oversætter: Jens Peter Valdemar Petersen (1843-1915).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter frontispice af John Cawse (1778-1862) i en udgave af "*The Phantom Ship*" udgave fra Richard Bentley, London 1847: "*Philip pulled hard towards the Phantom Ship, but she appeared to increase her distance from the boat*".

ISBN 978-87-7979-809-0

2. ebogsudgave, erstatter ISBN 978-87-7979-045-2.

© 2022 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1: **Det stormende forbjerg:** Kap det gode Håb

Note 2: **Iblis** er muhamedanernes onde engel, svarende til kristendommens Satan

Note 3: **Justitia et misericordia:** Retfærdighed og barmhjertighed

Note 4: **Belem:** En forstad til Lissabon